Manuali Hoepli

Lexicon Abbreviaturarum

Adriano Cappelli

Dizionario di Abbreviature latine ed italiane

Terza edizione riveduta e corretta

Ulrico Hoepli
Milano

DIZIONARIO DI ABBREVIATURE
LATINE ED ITALIANE

MANUALI HOEPLI

LEXICON ABBREVIATURARUM

DIZIONARIO DI ABBREVIATURE LATINE ED ITALIANE

USATE NELLE CARTE E CODICI SPECIALMENTE DEL MEDIO-EVO RIPRODOTTE CON OLTRE 14000 SEGNI INCISI

con l'aggiunta di uno studio sulla brachigrafia medioevale, un prontuario di Sigle Epigrafiche, l'antica numeraz. romana ed arabica ed i segni indicanti monete, pesi, misure, etc.

PER CURA DI

ADRIANO CAPPELLI

Archivista-Paleografo

TERZA EDIZIONE RIVEDUTA E CORRETTA

ULRICO HOEPLI

EDITORE-LIBRAIO DELLA REAL CASA

MILANO

1929

PROPRIETÀ LETTERARIA

Milano - TIPOGRAFIA SOCIALE (S. A.) Via G. Mameli. 13
(*Printed in Italy*).

1)12/32
Free Found
7.
Naples
$2.38
Latin
471.8
C238L

PREFAZIONE

Questa nuova edizione del nostro Dizionario di abbreviature, che esce ora alla luce migliorata e corretta, voglio sperare che risponderà più delle altre, alle odierne esigenze degli studiosi in generale e specialmente ai pazienti frequentatori dei nostri Archivi di Stato.

Lo studio della Paleografia, come ognun vede, va prendendo oggigiorno sempre maggior importanza specie in Italia e in Germania, e le scuole aperte per questa disciplina, vanno aumentando sempre più di studiosi, attratti dall'abbondanza, negli Archivi, di documenti storici ancora inediti, ma che i soli esperti nella paleografia possono leggere con esattezza.

Noi abbiamo voluto limitare questo manuale alla retta interpretazione delle abbreviature che incontransi in gran numero nelle antiche scritture e che sono causa, non di rado, di gravi errori d'interpretazione.

Anche il celebre B. Montfaucon (1) *archeologo e paleografo insigne, trattando delle abbreviature in generale, ebbe a dire:* « Sunt autem quaedam, adeo perplexe descriptae, ut non tironibus modo, sed etiam peritis negotium facessant, occasioque lapsus sint. Imo etiam vel in obviis abreviationibus peritissimos interdum viros errasse comperimus ».

(1) Paleographia graeca, pag. 342.

213735

Abbiamo fatto precedere al Dizionario uno studio sulla Brachigrafia medioevale che è necessario venga letto attentamente da ogni studioso perchè esso può sostituire, in certi casi, il Dizionario stesso; ma tutti i paleografi sanno a quante eccezioni e modificazioni sono andate soggette, secondo i tempi ed i luoghi quasi tutte le regole teoriche e moltissime abbreviature fanno, per così dire, regola da sè e soltanto con l'aiuto di un apposito prontuario si può riuscire ad interpretarle.

Altri dizionari di questo genere, tutti stranieri, che precedettero il nostro, furono il Walther per la Germania, lo Chassant, per la Francia, il Wright per l'Inghilterra (1) *ed altri di minor importanza, oggi divenuti tutti assai rari. Compilati specialmente su codici e carte degli archivi tedeschi, francesi ed inglesi, essi trovansi purtroppo mancanti di un gran numero di abbreviature di uso frequente nelle scritture dei nostri paesi ma che avemmo particolar cura di raccogliere ed inserire nel presente manuale.*

Non credemmo necessario, in questa edizione, modificare il disegno generale del lavoro se non in parte, inserendo in un solo alfabeto con le altre abbreviature quelle che nella prima edizione si erano poste in diversi elenchi a parte, in fine del volume e dando maggior sviluppo all'appendice delle sigle epigrafiche, aggiungendone molte dell'epoca cristiana, distinte col segno (†) *ed altre che s'incontrano su monete o medaglie, indicate col segno* (m.).

Anche i facsimili *di antiche scritture, con relativa trascrizione, stimammo utile sostituirli, in questa edizione a quelli già inseriti nelle altre due, con nuovi saggi di scritture, che giudicammo più adatti e più utili per esercizio di lettura ed aumentandone il numero* (2).

---

(1) Veggasi in fine del volume la *Bibliografia* delle principali pubblicazioni sulle abbreviature latine e sulle sigle epigrafiche.

(2) Importanti raccolte di facsimili per lo studio della paleografia ci hanno dato: il MONACI, Archivio paleografico italiano. Roma, Anderson, 1882-1912; id. Esempi di scrittura latina dal sec. I dell'era moderna al XVIII, 2ª ediz., Roma, 1906; VITELLI e PAOLI,

Nutriamo fiducia che anche questa edizione del presente manuale, terza per l' Italia, ma quinta, tenendo conto di due traduzioni tedesche (Lipsia 1901 e 1928), *incontrerà fra gli studiosi, con mia piena soddisfazione, lo stesso favore delle precedenti.*

Modena, Marzo 1929.

A. Cappelli.

Collezione fiorentina di facsimili paleografici. Firenze, 1884-98; Bonelli, Codice diplomatico lombardo. Sec. VIII, 23 tav. Milano, Hoepli, 1908.

Fra le raccolte straniere possono consultarsi: il Sickel, Monumenta graphica Medii Aevi. Vienna, 1858; Facsimiles of ancient manuscrits, editi dalla Palaeographical Society di Londra, 1873-94 e quelli della New Palaeographical Society, 1903 e segg.; Arndt, Schrifttafeln, 4ª ed., Berlino, 1904; Steffens, Lateinische Paleographie, 125 tav., 2ª ed., Trier, 1909; Ihm, Paleographia latina, Exempla codicum latinorum. Lipsiae, 1909, etc.

213735

AVVERTENZA

1. Le abbreviature comincianti coi segni 9 e), trovansi a pagina 68 e seg., cioè dopo la lettera C della quale sono come un complemento. Quelle comincianti con altri segni convenzionali trovansi a pag. 406 e seg.

2. Le abbreviature tutte sono poste in ordine alfabetico secondo gli elementi che le compongono, non tenendo conto delle piccole lettere sovrapposte o collocate al disopra del rigo, eccetto il caso che più sigle uguali, o abbreviature composte con le stesse lettere, abbiano in fine esponenti diversi. In tal caso esse sono ordinate a seconda degli esponenti stessi.

3. Ogni abbreviatura è seguita dalla ripetizione fra parentesi ed in caratteri uniformi delle lettere che la compongono, e ciò per agevolare le ricerche, giacchè la diversa forma delle lettere antiche, spesso alterate dai segni abbreviativi, è talora d'inciampo alla rapidità delle indagini. In ogni ricerca sarà quindi necessario seguire con l'occhio dapprima la colonna delle lettere poste fra parentesi, poscia, ritrovato il compendio, verificare se nella prima colonna corrispondono i segni abbreviativi.

4. I numeri romani, che seguono la spiegazione delle abbreviature, indicano la data per secoli del documento o codice dal quale fu presa. Tale data è spesso seguita da una delle lettere **p**, **m**, **f**, indicanti se *principio*, *metà* o †*ne* del secolo stesso. Ciò soltanto per maggiore esattezza, utile in molti casi, ma non per limitare l'uso di certe abbreviature, sapendosi che non poche di esse furono usate invariabilmente per più secoli.

5. Le spiegazioni delle abbreviature sono scritte in carattere comune, se trattasi di un vocabolo latino ed in corsivo se volgare.

Quando tali vocaboli sono o antiquati o idiotismi o in qualunque modo scorretti, segue, fra parentesi tonde, la correzione. Fra parentesi quadre si troveranno invece le parole che servono a completare una data frase e che nell'originale non sono rappresentate da alcuna lettera o segno.

6. Per maggior intelligenza di certi segni si troverà talora indicato, fra parentesi tonde, di che abbreviatura si tratti, cioè se *giuridica*, *farmacologica*, ecc. o la località dei documenti da cui furono prese. In tali casi, per ristrettezza di spazio, si dovette far uso delle seguenti abbreviature:

abbr. eccl.	= abbreviatura ecclesiastica
abbr. giur.	= abbreviatura giuridica
abbr. farm.	= abbreviatura farmacologica
cap. rust.	= scrittura capitale rustica
car. *o* **c.**	= carte
Decr. *o* **Dec.** *o* **D.**	= Decretali (Il testo delle...)
lib. *o* **l.**	= libro
tit. *o* **t.**	= titolo
scr. merov., *o* **long.**, *o* **visig.**, *o* **irl.**, *o* **angloss.**, *o* **bull.**	= scrittura merovingica, *o* longobardica, *o* visigottica, *o* irlandese, *o* anglosassone, *o* bullatica.

7. Ove incomincia una nuova lettera del nostro dizionario, abbiamo posto una serie di antiche maiuscole e minuscole tolte da scritture dei secoli VII al XV disposte in ordine di tempo, cioè *capitale rustica*, *onciale*, *semionciale* e *gotica*. A queste seguono i principali nessi delle scritture corsive in uso specialmente nei secoli VIII al XV.

BRACHIGRAFIA MEDIOEVALE

Il sistema brachigrafico del Medio-Evo trasse la sua origine da quello delle *sigle*, cioè lettere isolate rappresentanti un'intera parola, molto in voga fin dai tempi romani, ed in parte anche dalle *note tironiane*, specie di stenografia che serviva in quei tempi principalmente per raccogliere i discorsi pronunziati in pubblico (1). Di ambedue questi sistemi, cioè delle *sigle* e delle *note tironiane*, rimangono traccie palesi in quello che tanto si diffuse e perfezionò, specialmente in Italia, dal secolo X a tutto il XV e del quale ci studieremo di esporre ora le regole generali (2).

(1) Per le note tironiane possono consultarsi le opere del Kopp, *Palaeographia critica*. Mannheim, 1817-29. — Schmitz, *Commentarii notarum tironianarum, cum prolegomenis, adnotationibus criticis et exegeticis, etc.* Lipsiae, 1893. — Chatelain, *Introduction à la lecture des notes tironiennes*. Paris, 1900. — Schiaparelli, *Tachigrafia sillabica nelle carte italiane*. Roma, 1910.

(2) V. Sickel, *Die Urkundenlehre der Karolinger*, pag. 305-308, ove parla della derivazione delle abbreviature medioevali dalle sigle e dalle note tironiane. V. anche Paoli, *Le abbreviature nella paleografia latina del Medio-Evo*, saggio metodico pratico, Firenze, 1891, pag. 35, al quale ci siamo in parte attenuti nella classificazione delle abbreviature; e *Programma scolastico di Paleografia latina e di diplomatica*, dello stesso autore. Firenze, 1901, 3ª ediz.

Tutte le abbreviature medioevali, sì di vocaboli latini come d'italiani, possono dividersi in sei categorie, cioè:

I. *per troncamento,*
II. *per contrazione,*
III. *per segni abbreviativi con significato proprio,*
IV. *per segni abbreviativi con significato relativo,*
V. *per lettere sovrapposte,*
VI. *per segni convenzionali.*

Ma di tutte convien parlare distintamente.

I.
Abbreviature per troncamento.

Chiamansi abbreviati per *troncamento* quei vocaboli dei quali non è espressa che la prima parte, sostituendosi le lettere finali mancanti con un segno di abbreviazione. Tale segno può essere di due specie: 1° segno *generale*, cioè indicante semplicemente che la parola è abbreviata senza specificare in che modo; quindi valevole anche, come vedremo, nelle abbreviature per *contrazione*; 2° segno di *troncamento*, ed allora indica che la parola manca di alcune lettere in fine.

Questi segni possono essere di più forme, ma qui non daremo che le più comuni.

Segni generali:

Segni di troncamento:

Tutti i segni generali ponevansi al disopra della parola, o isolati o intrecciati alle lettere di asta lunga. Gli ultimi tre

segni, fatti a nodo, si usarono in ispecie nelle bolle pontificie e nei diplomi regi.

Il primo segno di troncamento, cioè il punto, ponevasi specialmente dopo le *sigle* ed è in uso anche ai nostri giorni con lo stesso valore. Degli altri segni, i primi tre tagliavano obliquamente l'ultima lettera della parola abbreviata e gli ultimi erano ad essa legati. Si noti però che il penultimo segno, quantunque possa indicare la mancanza di qualunque lettera finale di parola, fu usato di preferenza per indicare la desinenza *...is*, ed il terz'ultimo, unito per lo più alla lettera *d*, usavasi spesso per indicare le desinenze *...dum* o *...dam*, od anche la sillaba *dis*.

Valgano alcuni esempi:

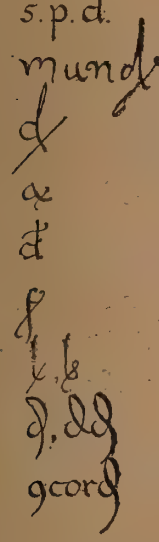

= salutem plurimam dicit,

= mundio (1),

= dixi, die,

= autem,

= denarii, dies, de,

= factis, filius,

= legitur, leguntur,

= dis..., dicendum,

= concordantiis,

(1) Nelle scritture corsive lombarde del principio del sec. VIII

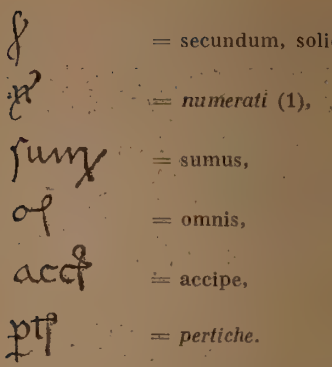

Fra le abbreviature per troncamento tengono il primo posto le *sigle*, le quali fra le parole abbreviate sono quelle che presentano le maggiori difficoltà d'interpretazione, non serbando di una intera parola che la sola iniziale. Giova notare però che nella maggioranza dei casi si usò abbreviare con sigle soltanto le frasi o vocaboli di uso più frequente. Ma ecco le poche regole che ne aiutano l'interpretazione:

1.ª Fu usata generalmente la lettera maiuscola, iniziale della parola che volevasi rappresentare, seguita da un punto e ciò tanto nelle lapidi che nei codici e carte. In quest'ultime però furono usate anche le lettere minuscole non seguìte da punti nè divise fra loro da spazio, come:

fq = filius quondam	**nq** = nunc quondam
hf = honesta foemina	**rq** = relicta quondam.

Molte volte però tali sigle portano al disopra un segno generale di abbreviazione che sostituisce il punto.

---

(1) Le parole in corsivo indicano che l'abbreviatura trovavasi in documenti volgari.

2.ª Le sigle che precedono o seguono nomi di persone indicano per lo più professioni o titoli, come:

I.C. = Jurisconsultus	**C.C.** = Causidicus Collegiatus
D = Dux o Dominus	**N.E.R.** = Notarius Ecclesiae Romanae.

3.ª In carte medioevali e specialmente nelle scritture giuridiche le sigle isolate possono talora indicare qualunque nome proprio di persona cominciante con quella stessa lettera.

4.ª Non tutte le sigle che s'incontrano negli scritti del medio evo sono iniziali della parola che rappresentano. Abbiamo infatti:

·n· = enim	**g**^{i}, **g**^{r} = igitur	**ō** = non
Ī = vel	**g**^{o} = ergo	$\overline{\textbf{cta}}$ = supradicta
g^{a} = erga	**h** = nihil.	**go** *o* **g**^{o} = ergo.

5.ª Le sigle raddoppiate indicano per lo più il numero plurale o il grado superlativo o talora anche un vocabolo nella composizione del quale entri due o più volte la lettera che è data per sigla. Come:

FF. = Fratres	**LL** = libentissime
$\overline{\textbf{GG}}$ = Gregorius	$\overline{\textbf{PP}}$ = Papa
ll. = leges	$\overline{\textbf{pp}}$ = propter, Papia.

6.ª Trovansi anche sigle triplicate specialmente nelle scritture epigrafiche per indicare tre persone, come: **AAA** = Augusti tres, **DDD** = Domini tres, **ggg** = germani tres.

7.ª Le sigle capovolte o coricate, che s'incontrano talora nelle epigrafi, indicano nomi o titoli femminili come: **M** o **M** = Mulier, **ꟻ** = Filia, **⅃** = liberta, **⊥** = Tita, **Ɔ** = Caia o Gaia. Si noti però che si usò spesso la **Ɔ** nel significato di *con* o *contra*. Come: **ƆL** = Conlibertus, **ƆSC** = Contrascriptor, e **Ɔ** = Centurio.

8.ª Nelle epigrafi, per distinguere le sigle dalle cifre numeriche, si usò porre talvolta su quest'ultime una lineetta orizzontale, come:

COS $\overline{\textbf{III}}$, **IMP.**$\overline{\textbf{IIII}}$ = *Consul tertium, imperator quartum*

mentre altre volte la lineetta su cifre numeriche dà a queste un valore mille volte maggiore, come: $\overline{L}$ = quinquaginta millia, $\overline{X}$ = decem millia, etc. Nè si dimentichi che anche nelle scritture epigrafiche la lineetta vale molte volte come semplice segno di abbreviazione, come: $\overline{XP}$ = Christus, $\overline{MIL}$ = Militiae o Militum, $\overline{EPV}$ = Episcopus.

Ma quest'ultime non si possono a rigore chiamare sigle non recando la sola iniziale ma anche qualche altra lettera della parola che rappresentano.

Nelle scritture medioevali, e specialmente in quelle dei secoli VIII e IX, quando si andò man mano abbandonando il sistema delle sigle, da principio molto in voga, si cominciò a far uso di tali troncamenti meno radicali e quindi di assai più facile interpretazione. Tali sono ad esempio:

AUG.	= Augustus	**in̄**	= inde
am̄	= amen	**Ind̄**	= Indictione
an̄	= ante	**INC̄**	= Incipit
BO.ME.	= Bonae Memoriae	**Not̄**	= Notarius
dat̄	= datum, datae	**ob̄**	= obligatio
dim̄	= dimidium	**ren̄**	= renuntiando
dom̄	= domini	**sig̃**	= sigillo.

Però questo sistema, molto semplice, di troncamento non fu il più usato nel Medio Evo. Nella maggioranza dei casi si usò accorciare ancora le parole troncate omettendo qualche lettera intermedia. Così **K̄al̄** = Kalendas fu accorciato in **K̄l̄**, **quāt** = quatemus, in **qt̄** etc. Ed eccone altri esempi:

D̄n̄	= Domino	**NB̄L**	= nobilis
d̄i	= dilectissimi	**M̄N̄**	= minus
d̄r̄	= denarii	**m̄s̄**	= mense
f̄l̄	= filius	**Inc̄p**	= Incipit
h̄b̄	= habet	**m̄t̄**	= monte
ēi	= enim	**l̄b̄**	= *libbre*
c̄ar̄l	= chartula	**q̄n̄**	= quando
N̄B	= nobis	**q̄r**	= quare.

Per indicare la desinenza di certe parole troncate si ricorse spesso a segni speciali di abbreviazione o a piccole lettere poste in fine al disopra del rigo, e finalmente scrivendo la stessa desinenza ma anch'essa tronca. Dei primi due modi parleremo al capitolo dei segni abbreviativi con significato proprio e a quello delle abbreviazioni per lettere sovrapposte; pel terzo daremo qui un elenco delle diverse maniere più costanti di accorciare le desinenze.

...b̄ = ...bis; **nob̄** = nobis, **urb̄** = urbis, etc.
...c̄ = ...cum, ...cit; **gc̄** = graecum, **loc̄** = locum, **fac̄** = facit, **fec̄** = fecit.
...d̄ = ...dem, ...dam, ...dum; **eed̄** = eaedem, **q°nd̄** = quondam, **hnd̄** = habendum, etc.
...ī, ...l' = ...lis, ...bilis; **epal'** = episcopalis, **9ūtīl̄** = convertibilis, etc.
...m̄ = ...men, ...mum; **crim̄** = crimen, **f'm̄** = firmum, **p'm̄** = primum, etc.
...n̄ = ...nem, ...nim, ...num; **etn̄** = etenim, **don̄** = donum, **p9on̄** = possessionem, etc.
...r̄ = ...re ...runt; **uxor̄** = uxore, **favor̄** = favore, **er̄** = erunt, **c'dider̄** = crediderunt.
...t̄ = ...tem,.tum, ...ter; **act̄** = actum, **similit̄** = similiter, **salt̄** = salutem, **figiat̄** = figuratum.
...ū = ...vit, ...um; **c'au̇** = creavit, **hndū** = habendum, etc.
...x̄ = ...xit; **int°dux̄** = introduxit, **itellx̄** = intellexit.

II.

Abbreviature per contrazione.

1. Chiamansi abbreviate *per contrazione* quelle parole che mancano di una o più lettere intermedie, essendo indicata tale mancanza con un segno generale d'abbreviazione.

2. Tali contrazioni possono dividersi, secondo il Paoli (1), in *pure* e *miste*, cioè *pure* quando conservano le prime ed ultime lettere della parola contratta, senza alcuna delle intermedie, come: **oa** = omnia, **pns** = praesens, **dno** = domino, **dia** = dimidia, **Epo** = Episcopo, etc.; *miste*, quando, oltre il principio e il fine della parola, conservano anche qualche lettera intermedia, trovandosi in tal modo come due o più contrazioni nella stessa parola. Come:

pbr	= presbyter	**oio**	= omnino
mgro	= magistro	**ops**	= omnipotens
Kls	= Kalendas	**rlm**	= relativum
mla	= multa	**scdm**	= secundum
Mli	= Mediolani	**prbrs**	= presbyteris
pnia	= poenitentia	**ulr**	= universaliter.

3. Fra le contrazioni pure meritano speciale attenzione quelle che conservano di una parola due sole lettere cioè l'iniziale e la finale. Come ad esempio:

ds	= Deus	**ba**	= beata
nr	= noster	**dr**	= dicitur
nm	= nostrum, numerum	**fn**	= forsan
oi	= omni	**ht**	= habet
mr	= mater, magister	**ro**	= ratio
ce	causae	**tc**	= tunc
ci	= civi	**na**	= natura
mm	= matrimonium	**nl**	= nihil
ms	minus, mens	**qm**	= quoniam
pt	= potest	**sm**	= secundum
ne	= nunc	**sr**	= super
os	= omnes	**vr**	= vester, - videtur
om	= omnem	**tn**	= tamen
io	= ideo	**tm**	= tantum
ss	= suis	**pr**	= pater.

(1) *Le abbreviature, ecc.*, pag. 14.

4. Le contrazioni possono trovarsi tanto sulla parte indeclinabile della parola quanto sulla desinenza. Come: **effetm** = effectum, **snalr** = sententialiter. Più spesso però la parte indeclinabile viene troncata e la desinenza è resa acefala o limitata alla sola ultima lettera. Come:

elm = elementum — **sbe** = substantiae
fls = falsus — **sbi** = subiecti.
res = rectus

Ecco frattanto distinte in due elenchi speciali le più comuni contrazioni e troncamenti, prima della parte indeclinabile dei vocaboli e poscia della desinenza.

acc... = accus..., accid...; **accat** = accusat, **accioi** = accusationi, **accns** = accidens, **accnte** = accidente, etc.
ai... = anim...; **aie** = animae, **aial** = animal, etc.
apl... = apostol...; **apls** = apostolus, **aplica** = apostolica, etc.
bn... = bene..., bon...; **bnfm** = beneficium, **bndnt** = benedicunt, **bna** = bona, **bnorum** = bonorum, etc.
co... = commun...; **coem** = communem, **coicatoi** = communicationi, etc.
dn... = domin...; **dnice** = dominice, **dnacoi** = dominacioni, etc.
di... = divisi...; **dioi** = divisioni, **dis** = divisus, **diom** = divisionem, etc.
din... = divin...; **dina** = divina, **dini** = divini, **dino** = divino, etc.
dr... = divers...; **drsa** = diversa, **drsimode** = diversimode, etc.
dr... o **drn**... = differen...; **dra** = differentia, **drijs** = differentiis, **drntie** = differentiae, etc.
ee... = esse...; **eem** = essem, **eetis** = essetis, **eelr** = essentialiter, etc.
el... = elemen...; **ela** = elementa, **eltis** = elementis, **elm** = elementum, etc.
ep... = episcop...; **epm** = episcopum, **eps** = episcopus, etc.
epl... = epistol...; **epla** = epistola, **eplis** = epistolis, etc.
exn... = existen..., **exns** = existens, **exnte** = existente, etc.

fe... = fac...; **fea** = facta, **feto** = facto (1), etc.
fr... = fratr..., frater; **fribus** = fratribus, **frs** = fratres, **frna** = fraterna, **frne** = fraterne, etc.
gl... = glori...; **glam** = gloriam, **gloso** = glorioso, etc.
gn... = gener...; **gne** = genere, **gnalis** = generalis, etc.
h... = hab...; **heo** = habeo, **hitum** = habitum, etc.
hn.. = haben.., habun..; **hndi** = habendi, **hndas** = habundans, etc.
hrd... = hered...; **hrds** = heredes, **hrditar°** = hereditario, etc.
ic... = iamdic...; **icti** = iamdicti, **ictm** = iamdictum, etc.
ist... = iamscript...; **isto** = iamscripto, **istis** = iamscriptis, etc.
le... = lect..., lectio; **leto** = lectio, **les** = lectus, **leois** = lectionis, etc.
lr... = litter...; **lra** = littera, **lre** = litterae, etc.
ln... = licen..., liben..., locumten...; **lnia** = licentia, **lniatus** = licentiatus, **lnter** = libenter, **lns** = locumtenens, etc.
mgr... = magistr...; **mgro** = magistro, **mgratum** = magistratum.
mi... = miseri..., misericordi...; **mia** = miseria, **miam** = misericordiam, minimam; **mir** = misericorditer, etc.
ml... = mul...; mediolan...; **mla** = multa, **mlr** = mulier, **mli** = Mediolani, etc.
mr... = matr..., mater...; **mre** = matre, **mrm** = matrimonium, **mrona** = matrona, **mrna** = materna, etc.
nat... = nativitat...; **nate** = nativitate, **natis** = nativitatis, etc.
noa... = nomina; **noanis** = nominationis, etc.
noi... = nomin...; **noia** = nomina, **noiat°** = nominatio, etc.
nr... = nostr...; **nra** = nostra, **nrm** = nostrum, etc.
obn... = obstan.. ; **obnte** = obstante, **obntib** = obstantibus, etc
occo = occasio..; **occoe** = occasione, **occoalr** = occasionaliter, etc.
off... = offici; **offm** = officium, **offo** = officio, **offali** = officiali.
oi... = omni; **oia** = omnia, **oino**, *o* **oio** = omnino, **oim** = omnium.
omp... = omnipoten...; **omps** = omnipotens, **ompis** = omnipotentis, etc.

---

(1) Si noti che **fe**... vale quasi sempre fac... quando trovasi in principio di parola; quando trovasi invece nel mezzo vale, per lo più fec... com'e: **ifcom** = infectionem, **9feis** = confectis, etc.

on... = osten...; **ondo** = ostendo, **onsio** = ostensio, etc.

pn... = praesen..., poenite...; **pns** = praesene, **pna** *o* **pnia** = poenitentia, etc.

pp... = praeposit...; **pps** = praepositus, **ppm** = praepositum, etc.

ppl... = popul...; **ppli** = populi, **pplm** = populum, **pplris** = popularis, etc.

pr... = patr..., pater...; **pria** = patria, **prs** = patris, **prnus** = paternus, etc.

pt... = potest...; **ptate** = potestate, **ptati** = potestati, **pti** = praeteriti, potestati, etc.

qn... = quando, quan..., quon...; **qnq** = quandoque, **qnt** = quantum, **qnm** = quoniam, etc.

qo... = quaestio...; **qom** = quaestionem, **qois** = quaestionis, etc.

qmo..., **quo**... = quomodo; **qmolt**..., **quolt** = quomodolibet, etc.

re... = rec...; **rea** = recto, **rem** = rectum, **reep°** = receptio, etc.

rl... = regul..., rela...; **rla** = regula, **rlibus** = regularibus, **rlte** = relative, **rlois** = relationis, etc.

rn... = respon...; **rndit** = respondit, **rnsum** = responsum, etc.

ro = ratio; **roe** = ratione, **role** = rationale, etc.

sb... = substan..., subiect...; **sba** = substantia, **sbalis** = substantialis, **sbiue** = subiective, etc.

sc... = sanct...; **sce** = sanctae, **scm** = sanctum, **scuarij** = sanctuarii, **scio** = sanctio, etc.

scd... = secund...; **scdm** = sacundum, **scds** = secundus, etc.

scl... = secul...; **scla** = secula, **sclare** = seculare, etc.

sg... = signific...; **sgans** = significans, **sgabit** = significabit, etc,

sil... = simul .., simil...; **silatoe** = simulatione, **sila** = similia. **silr** = similiter, etc.

sl... = singul..., solut..., secul..; **slorum** = singulorum, **sloe** = solutione, **slo** = solutio, **slaris** = secularis, etc.

sn... = senten...; **sna** *o* **snia** = sententia, **snalr** = sententialiter, etc.

sp... = speci..., spirit...; **spali** = speciali, spirituali, **spalr** = specialiter, **spes** = species, **spu** = spiritu, **spual'** = spiritualis, etc.

sr̄... = super; **sr̄bī** = superbi, **sr̄fi**^{le} = superficiale, **sr̄iri** = superiori, etc.
tp̄... = temp...; **tpl̄a** = templa, **tp̄s** = tempus, **tpr̄a** = tempora.
tr̄... = termin...; **tr̄o** = termino, **tr̄m** = terminum, **tr̄os** = terminos, etc.
vr̄... = vestr...; **vr̄m** = vestrum, **vr̄a** = vestra, etc.
xp̄... (1) = christ. ; **xp̄i** = Christi, **xp̄ofor**9 = Christoforus, etc.

Desinenze contratte o acefale.

...a = ...ta, ...tia; **rca** = recta, **relca** = relicta, **mla** = multa, **dra** = differentia, **lca** = lecta, etc.
...blr = ...biliter; **delcablr** = delectabiliter, etc.
...br̄ = ...biter, ...bitur; **pbr̄** = presbyter, etc.
...bs = ..bus; **testibs** = testibus, **hrdbs** = heredibus, etc.
...co = ...cio, ...ctio; **ico** = inicio (initio), **bndco** = benedictio, etc.
...dt̄ = ...dunt; **c'dt̄** = credunt, etc.
...dn̄a = ...dentia; **p^{u}dn̄a** = prudentia, etc.
...dis̄ = ...dinis; **ordis̄** = ordinis, etc.
...dr̄ = ...ditur, ...diter; **c'dr̄** = creditur, **misericordr̄** = misericorditer, etc.
...e = ...te, ...tiae, ...me; **sbe** = substantiae, **plie** = plurime, **sce** = sanctae, etc.
...gr̄ = ...gitur; **igr̄** = igitur, **legr̄** = legitur, etc.
...gt̄ = ...gunt; **f^{a}ngt̄** = frangunt, etc.
...is̄ = ...tis, ...nis; **ompis̄** = omnipotentis, **oroīs̄** = orationis, **leois̄** = lectionis, etc.
...l' = ...lis; **ql'** = qualis, etc.
...lr̄ = ...liter, ...lariter, ...liciter; **talr̄** o **tlr̄** = taliter, **pplr̄** = populariter, **simplr̄** = simpliciter, etc.
...l3, **...l̄t** = ...libet; **qmolt** = quomodolibet, **ql̄t** = quelibet, **q^{o}l3** = quolibet, etc.

---

(1) Dalle lettere greche χρ.

...**m** = ...em, ...um, ...tum; **salm** = salutem, **qom** = quaestionem, **flm** = falsum, **sig°m** = significationem, **spm** = spiritum, etc.

...**ns** = ...ens; **accns** = accidens, **hns** = habens, **pons** = ponens, etc.

...**o** = ...to, ...tio, **fco** = facto, **rao** = ratio, etc.

...**oe** = ...one (1); **dioe** = divisione, **dispoe** = dispositione, **colloe** = collatione, etc.

...**oi** = ...oni; **diloi** = dilationi, **dioi** = divisioni, etc.

...**r** = ...er, ...ter, ...tur, ...ur; **dnr** = dicuntur, **dr** = dicitur, **uidnr** *o* **unr** = videntur, **ppr** = propter, etc.

...**rt** = ...runt; **fert** = ferunt, **huert** = habuerunt, **ert** = erunt.

...**st** = ...sunt; **adst** = adsunt, **posst** = possunt, etc.

...**s** = ...us, ...es, ...is, ...tus, ...ens; **fls** = falsus, **frs** = fratres, **prbrs** = presbyteris, **dis** = divisus, **rcs** = rectus, **dies** = dicens, **aspcs** = aspectus, **lcs** = lectus, etc.

...**t** = ...it, ...at, ...unt; **inept** = incipit, **9tigt** = contingunt, **pett** = petunt, **volt** = volunt, etc.

...**to** = ...tio; **tepto** = temptatio, **mto** = mentio, etc.

...**tm** = ...tum; **ictm** = iamdictum, **fretm** = fructum, etc.

III.

Segni abbreviativi con significato proprio.

Chiamansi in tal modo quei segni d'abbreviazione che indicano quali elementi mancano nella parola abbreviata, e ciò qualunque siasi la lettera alla quale sono sovrapposti o legati.

---

(1) Quindi la desinenza ...**oem** vale ...onem, **dioem** = divisionem, etc. Così dicasi della desinenza ...**ois** = ...onis.

Tali sono:

I. = m, n.

II. = con, com, cum, cun.

III. = us, os, is, s.

IV. = r, re, ra, ar, a.

V. = ur, tur, er.

VI. = rum.

VII. = et, e.

Il primo segno, cioè la linea retta o leggermente curvata, che vedemmo figurare anche fra i segni generali d'abbreviazione, veniva spesso usato per indicare la mancanza delle lettere **m** od **n**, come:

cōdº = conditio, **cōmūe** = commune, **ī** = in.

Specialmente con valore di **m** se ne fece sempre grande uso nel medio evo per le desinenze *am, em, um.* Come:

aliā = aliam, **nobilē** = nobilem, **actū** = actum, etc.

Nella scrittura visigotica, anteriore al secolo IX, trovasi, come osserva anche il Paoli, la lineetta con un punto sovrapposto (-̇-) quando sta per indicare **m**, per distinguere questo segno dalla semplice linea (—) che doveva indicare o una contrazione o la lettera **n**. Però dal secolo IX in poi, nella stessa

scrittura visigotica, il punto trovasi sempre sovrapposto alla linea anche quando questa agisce da segno generale (1).

Il secondo segno, rassomigliante alla cifra arabica 9 e talora, specialmente nelle scritture gotiche, alla lettera **C** capovolta, è uno dei più antichi segni d'abbreviazione, trovandosene esempi nelle sigle raccolte da Valerio Probo (2) e fra le *note tironiane*, sempre col significato di *con* o *cum*. Nel Medio-Evo se ne fece grande uso e molte parole comincianti per esso, trovansi riunite in questo dizionario, come abbiamo già detto, dopo la lettera **C**. È uno dei pochi segni che si usarono sempre in linea con le altre lettere della parola, non mai al disopra del rigo. Fu usato molte volte isolatamente e talora con segni abbreviativi o lettere esponenti. Come:

9cedo	= *con*cedo	$\tilde{9}$	= contra
cir9	= cir*cum*	$\bar{9}$	= condam (quondam)
9pleui	= *com*plevi	9^{a}	= contra
9gnitio	= *con*gnitio (3)	9^{9}	= conceptus
9etis	= *cunc*tis	9^{aa}	= contraria
9tis	= *cunc*tis	9^{i}	= communi.

Il terzo segno è somigliantissimo al precedente, ma molte volte ha la forma di una grossa virgola, posta quasi sempre al disopra del rigo ed in fine di parola, salvo rare eccezioni. Serviva per lo più ad indicare la desinenza *us* delle parole, ma fu usato anche per *os*, *is* e per semplice *s*. Come:

---

(1) Nelle scritture onciali del VI sec. trovasi anche, ma di rado, la lineetta sovrapposta ad un punto (·̄·) per indicare **m** e la semplice linea per indicare **n** (—); più spesso però notammo, nello stesso secolo, la linea punteggiata indicante tanto **m** che **n**. V. Facsimili della Paleogr. Society, tav. 50, ser. II.

(2) Ristampate recentemente dal Mommsen nei *Notarum Laterculi*, già citati.

(3) Per *cognitio*. Nel sec. XI al XV si usò assai spesso premettere una *n* a *gn*. Trovasi quindi: *congnatione*, *recongnitum*, *ingnoro*, etc.

pri^{9} = prius	**nob**^{9} = nobis
su^{9} = suus	**fi**^{9} = filius
p^{9} = post	**iu9** = ius
id^{9} = idus	**n**^{9} = nos
i^{9}**t**^{9} = iustus	

Il Wattenbach (1) cita altri significati del segno 9 cioè di *et* e di *ue*, come **q9** = que, **man9** = manet, **S9** = Set (Sed), ma ne trovammo pochi esempi, eccetto pel segno **S9** = Set, e trattasi probabilmente di una corruzione del segno 7: **S7** = Sed (2).

Un segno molto somigliante a quello dell'*us* trovasi talora su certe consonanti col significato di *er*, ma non in fine di parola, come:

= sincerum

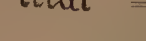
= revertitur

Ma di questo, che non è per altro il vero segno dell'*us*, ci occuperemo più oltre trattando dei segni con significato relativo.

Il quarto segno, che è soltanto una linea ondulata, talora assai pronunziata quasi a foggia di *u*, ponevasi sulle parole per indicare la mancanza della lettera *r* o di una sillaba nella quale entrasse la *r* come: *re*, *ra*, *ar*. Ad esempio:

corige = corrigere, **pete** = petere.

---

(1) *Anleitung zur lateinischen Palaeographie*, pag. 22.

(2) Nel *Liber diurnus Pontificum Romanorum* del sec. IX, conservato nell'Ambrosiana di Milano (I, 2, Sup.), trovasi talora l'enclitica *...que* rappresentata con una *q* seguita da una grossa virgola uguale al segno dell'*us*, ma nel medesimo codice, invece della virgola, trovasi più spesso il punto collo stesso valore quando segue alla *q*.

Però in moltissimi casi troviamo il segno ondulato posto per indicare la lettera *a* o una sillaba terminante con *a*, come:

nõ = nota

pũ = puta.

Tale segno non è altro in questo caso, chè una trasformazione della lettera *a* che nel secolo XIII circa venne a confondersi col segno caratteristico della *r* e trovasi spesso perfettamente uguale a quest'ultimo fino alla fine del secolo XV. Un saggio possiamo vederlo nelle parole: **ĩ** = ita, infra, **p̃p** = papa, **morlr** = mortaliter. Nei manoscritti, specialmente di scrittura gotica, dei secoli XIV e XV, lo stesso segno ondulato si cangia ancora in una linea spezzata o in due punti disposti orizzontalmente. Come:

N̈o = *Nota*, **q̈le** = *quale*, **sop̈** = *sopra*.

Il quinto segno, fatto a guisa della cifra arabica **2** o di una **s** coricata (ꞩ), fu usato moltissimo in quasi tutte le scritture medioevali col significato di *ur* o *tur*, preferibilmente in fine di parola e quasi sempre in alto del rigo. Raramente poteva anche significare le sillabe *er* e *ter*, ma non in fine di parola. Ad esempio:

tenet^{2}	= tenetur	**g^{2}s**	= generis
dic^{2}	= dicitur	**ma^{2}s**	= materias
c^{2}rit	= currit	**cet^{2}o**	= caetero.

Il sesto segno somigliante in parte al precedente cioè ad un **2** arabico, ma tagliato in coda da una linea obliqua, ponevasi quasi sempre in linea ed in fine delle parole per indicare la sillaba *rum*, ma in certi casi la linea obliqua indicando semplicemente un troncamento (v. Cap. I, *Segni di troncamento*),

esso può significare, come vedemmo, qualunque finale cominciante per *r*. Tali ad esempio:

= illorum

= coram

= notarius

= feria.

Il settimo segno somigliante alla cifra arabica 7 e che vale *et*, *e* (1), fu usato tanto isolatamente come congiunzione, quanto in composizione di parola. Così dicasi dell'altro segno & molto in uso anche oggigiorno. Con una lineetta sovrapposta tali segni hanno valore di *etiam*, e, se posti in fine di parola, di *ent*. Come:

= etiam, ...ent

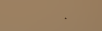 = agent

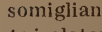 = edicti

= aeternum.

Il segno 7 si usò talora per indicare l'enclitica *...que*, come: at7 = atque e raramente trovasi anche per *us*, specialmente

(1) Col valore di *e* è usato specialmente nei manoscritti in volgare.

posto dopo la lettera *b* per indicare le desinenza *bus*. Come: **quib7** = quibus, ma trattasi probabilmente di una corruzione del segno 9 cioè di *us*, posto in riga, come talvolta usavasi, anzichè in alto. Troviamo infatti la parola *quibus* abbreviata anchè in questo modo: **quib9**.

Molti altri segni bizzarri furono usati nel medio-evo per la congiunzione *et* e possono vedersi raccolti in questo dizionario fra gli altri *segni convenzionali*.

IV.

Segni abbreviativi con significato relativo.

Fra i segni d'abbreviazione che indicano quali elementi mancano ad una parola, sonvene alcuni il cui valore non è più proprio e costante, ma vario a seconda della lettera alla quale detto segno è sovrapposto o legato. E sono:

I.

II.

III.

IV.

1. Abbiamo anche qui per primo segno la linea retta, la quale in certi casi non indica più, come abbiamo veduto, la mancanza delle lettere *m* ed *n*, ma assume significati diversi quando taglia le aste lunghe delle lettere *d*, *h*, *l*, e quando è sovrapposta o taglia in gamba le lettere *p* e *q*. Tali sono:

= bre..., ber..., ...ub

= cum, con, cen...

= condam (quondam)

= de..., der..., ...ud

= haec, hoc, her...

= vel, ul..., ...el

= men..., mun...

= non, nun...

= obiit

= per, par... por...

= prae, pre... (1)

= propter, papa (2)

= qui (3)

---

(1) La linea retta sulla *p* e sulla *q* poteva essere sostituita talora da una curva somigliante al segno dell'*us*, conservando lo stesso valore.

(2) Nelle carte lombarde il segno $\overline{pp}$ fu usato moltissimo anche per indicare Papia (Pavia).

(3) Nel sec. VIII lo stesso segno vale *que* e nella scrittura anglosassone vale *quam* e *quia*.

q̄ = quae

q̄q̄, q̄q̄ = quoque

q̃ = quam

t̄ = ter..., tem..., ten...

v̄ = ven..., ver..., ..vit.

2. Il punto, i due punti, il punto e virgola ed il segno simile ad un **3** arabico, ponevansi quasi sempre in fine di parola ed in riga anzichè in alto. Se trovansi dopo la lettera **b** (b· b: b; b3) hanno valore di *us*, ed i due ultimi anche di *et*.

Dopo la lettera **q** hanno valore di *ue* per formare l'enclitica *que*, quantunque il segno 3 e qualche volta il ; valgano talora da sè soli per la stessa enclitica. Il ; sopo la lettera **s** trovasi molte volte in carte lombarde del secolo XII per *is*, in fine di parola (...s; = ...sis). Nel secolo XIV il segno 3 vale *est* tanto isolato che in fine di parola, come: **prod**3 = prodest, **it'**3 = interest. Il punto posto sull'*h* dà a questa il valore di *hoc*, se trovasi sulla *u* di *ut*.

Vediamone alcuni esempi:

quib:	= quibus	**usq;**	= usque (1)
omnib;	= omnibus	**m̄s;**	= mensis
quilib;	= quilibet	**r̄ıss3**	= remissis
quod;	= quodque	**eas;**	= casis
q°93	= quacumque	**h̄**	= hoc
hab3	= habet	**ū**	= ut, uti
usq3	= usque	**au̇**	= aut.

(1) Nei sec. VIII al X i segni **q**; o **q**: possono significare tanto *que* che *qui*. Come **q:d** = *quid*, **q;s** = *quis*, etc.

Si noti che al segno q; nei secoli VIII e IX, nelle scritture dei codici, si usò aggiungere un punto in questo modo: q;· o q:, quando doveva indicare *quae*, tanto isolata che in composizione di parola, per distinguerlo da q; = *que* enclitica. Trovasi infatti:

q;· q; = quaeque, q:· so = quaeso (1).

Sono notevoli inoltre le contrazioni:

v3	= videlicet, valet	p3	= patet (2)
t3	= tenet	l3	= licet e in fine di parola vale ...libet, c9lt = cuiuslibet.
n3	= neque, nec		
d3	= debet		
h3	= habet		
in3	= inest	s3	= set (sed)
o3	= oportet	93	= cumque.
o3tuit	= oportuit		

Il segno 3 in fine di parola, quando segue alle vocali *a*, c, *u*, il più delle volte non ha più valore di *us* o di *et*, ma di *m* e ponevasi quasi sempre in riga con le altre lettere della parola, come: na3 = nam, oe3 = omnen, hitu3 = habitum, eccetto

---

(1) Nel *Liber diurnus Pontif. Rom.* della Bibl. Ambrosiana già citato, notammo talora la *q* seguita da un punto, usata tanto per ...*que* enclitica come per ...*quae* finale di parola. Come: antiq. = *antiquae*, etc. In carte pagensi dei secoli IX al XII, trovasi spesso la enclitica ...*que* rappresentata con una semplice linea verticale, leggermente curvata, seguita da due punti. V. Arch. Paleogr., vol. I, tav. 2 e vol. III, tav. 2, carte romane; ma il medesimo segno notammo anche in carte lombadre degli stessi secoli.

(2) Di solito le contrazioni v3, t3, d3, h3, p3, non portavano al disopra alcun segno generale di abbreviazione, o, se lo recavano, esso, per lo più, indicava il plurale, come:

v3 = valent, t3 = tenent, d3 = debent, etc.

nella scrittura longobarda ove trovasi di preferenza al disopra del rigo e non solo in fine ma anche in mezzo alle parole (1). Lo stesso segno, quando segue alla vocale **o**, indica spesso la desinenza *nem*, come **opio**$\overline{3}$ = opinionem, **oblo**$\overline{3}$ = oblationem (2).

In una carta romana dell'anno 1177, che conservasi nell'Archivio di Stato di Roma (3), trovasi il segno 3 tagliato in gamba da una linea trasversale, col significato di *rum*, come:

= ypotecarum

= romanorum.

In carte lombarde del secolo XI trovasi invece la desinenza *...orum* espressa in questo modo:

Notisi inoltre che se due punti trovansi uno a destra, l'altro a sinistra di lettere isolate, dànno a queste i significati seguenti:

·**e**· = est	·**s**· = scilicet
·**i**· = idest	·**t**· = tunc
·**n**· = enim	·$\overline{9}$· = condam (quondam)
·**q**· = quasi	·7· = etiam.

(1) V. Paleografia artistica di Montecassino. Ivi, 1877-79, tav. 39. Il segno 3 col significato di *n* anzichè di *m*, lo ritrovammo una sola volta nella parola fiue$\overline{3}$ per *flumen*. V. anche Walther, col. 130.

(2) Si eccettui però io$\overline{3}$ = ideoque.

(3) Edita dal MONACI nell'*Archivio Paleografico*, vol. III, tav. 2.

3. Il terzo segno non è altro che una linea obliqua, spesso uncinata alle estremità e che tagliava trasversalmente quasi tutte le lettere dell'alfabeto assumendo significati diversi, il principale dei quali è di indicare la mancanza delle sillabe *er*, *ar*, *re*. Tale segno era spesso sostituito da altri tre segni, cioè da una specie di punto interrogativo rivolto, da una linea leggermente ondulata disposta verticalmente al disopra delle lettere e da un segno somigliante a quello dell'*us*.

Abbiamo già veduto come la linea obliqua tagliante una sigla o l'ultima lettera di un'abbreviatura, stia semplicemente per indicare un troncamento. Ora invece trattasi di un segno che taglia od è sovrapposto alle lettere iniziali o medie delle parole.

Crediamo opportuno darne un elenco alfabetico:

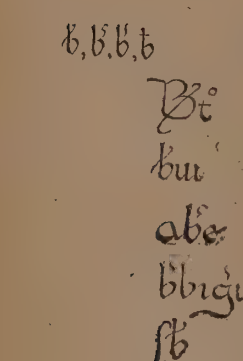

= *car..., cer..., cre..., cir...* — Come:

= *cercar*

= chartulae

= credunt

= circulo

= sincerum.

= *der..., de..., di...* — Come:

= decernimus

= derelicto

= creditur.

= *esse* — Come:

= deessent.

= *fer...*, *fre...*, *fr...* — Come:

= feriis

= frequenter

= fervet

= firmum.

= *gar...*, *ger...*, *gre...* — Come:

= congregare

= germen

= Germania.

= *her...*, *hab...* — Come:

= habes

= heredes

= heremo (eremo).

= in integrum.

= *Jer* .. — Come:

= Jeremiae

= Jerarchiam.

= *ler...*, *ul...*, *lor...*, al. — Come:

= clericus

= procul

= gloria

= talis.

= *mar...*, *mer...*, *mor...* — Come:

= martii

= mortis

= mercurii

= merito.

= *nar...*, *ner...*, *nir...* — Come:

= denariis

= genere :

= venerabilis

= finiri.

= *pro.* — Come:

= procul

= prout.

= *prae...*, *pri...*, — Come:

= praeparat

= princeps

= praesens praesentibus.

= *quod* (1) — Come:

= quoddam

= quodammodo.

(1) Eccetto nella scrittura visigotica (secolo VIII) ove trovasi lo stesso segno usato per *qui*.

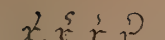 = *rar..., rer..., re..,* — Come:

= rarius

= quaerere

= currere.

= regula

= relevatur.

= *sar..., ser..., sir..., sur...* — Come:

= massarij

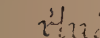 = servus

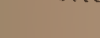 = absurdum.

= *tar..., ter..., tre..., tri...* — Come:

= cytara (cythara)

= terminum

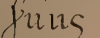 = terra

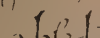 = tres

= tribus.

= tituli (1).

= *ver...*, *vir...* — Come:

= caveret

= virgo

= *overo* (*ovvero*)

= conversatio

= *virtù*.

= *xer...* — Come:

= exercere.

Con linee o lettere sovrapposte lo stesso segno cambia totalmente significato, quando taglia la lettera q, come:

= quem

= quam

= quid

 = quantum

 = quibus.

---

(1) In questo caso trattasi, a nostro avviso, di una deformazione della vocale *i* sovrapposta. Abbiamo infatti nel secolo XV anche t^{i}t^{i} = tituli.

Finalmente nel secolo VIII, il segno **s** vale **u**, come:

= lux, quod, etc.

4. Il quarto segno molto rassomigliante alla cifra arabica **2** o alla lettera **z**, usavasi dopo la **q** per indicare *quia*; isolato si usò molto per *et* (sec. XV) e con una linea sovrapposta valeva *etiam*. Dopo le lettere **u**, **a**, in fine di parola ha valore di *m*. Dopo la lettera **s** ha valore di *et* o *ed*. Come:

q2, **qz**	= quia	**suz**	= sum
z̄	= etiam	**miaz̄**	= misericordiam
z̄dio	= *etiandio*	**sz**	= sed.

Però il segno più comunemente usato rimane sempre il primo cioè il **q2** per *quia* (1); nel significato di *et* e di *m* trovasi per lo più in scritture lombarde e nelle prime stampe del sec. XV.

V.

Abbreviature per lettere sovrapposte.

Tanto le vocali che le consonanti, sovrapposte alle parole, se trovansi in fine della parola stessa ne indicano semplicemente la desinenza, salve alcune eccezioni come si vedrà in seguito. Negli altri casi, se trattasi di vocali sovrapposte a consonanti, esse indicano, per lo più, oltre la vocale stessa, anche la mancanza della lettera *r*. Stanno quindi tanto per *ar*, *er*, *ir*, *or*, *ur*, quanto per *ra*, *re*, *ri*, *ro*, *ru*. Ad esempio:

m^{a}tis	= martis	**f^{a}c^{ne}**	= fractione
c^{e}tu̅	= certum	**g^{e}x̄**	= grex
c^{i}ɔsta^{as}	= circumstantias	**eg^{i}nu̅**	= egritudinum
f^{o}tis	= fortis	**eg^{o}ni**	= egrotationi
fig^{v}at	= figuratum	**p^{v}de^{a}**	= prudentia.

(1) Nel sec. XV trovasi usato anche *qr* = quia, ma raramente.

Notisi però:

Che le vocali *a*, *i*, *o*, sovrapposte alla consonante *g* in composizione di parola hanno valore di *na*, *ni*, *no*. Come:

sig^{a}cl'um = signaculum
sig^{i}fi^{re} = significare
ag^{o}sc'e = agnoscere (1).

La lettera **a** posta sulla **r**, spesso indica *regula*, come: **r^{a}re** = regularem, **r^{a}tia** = regulativa.

Le vocali *a*, *e*, *i*, *o*, sovrapposte alla lettera **q**, indicano per lo più, le sillabe *ua*, *ue*, *ui*, *uo*, come:

q^{a}lr = qualiter — **q^{i}cq^{i}d** = quicquid
q^{e}ɔʒ = quaecumque — **q^{o}dam^{o}** = quodammodo.

Notisi però come eccezione: **q^{o}ne** = quaestione.

La lettera **i**, sovrapposta alla **e**, può indicare, oltre che *cir* e *cri*, anche *cui*, come:

c^{i}lʒ = cuilibet
c^{i}ʒ = cuique.

La stessa **i** sovrapponevasi inoltre ai segni 9 o ɔ per indicare le parole: *communi* e *conveni*, come:

9^{i}om = communionem — **9^{i}ꝙ** = communiter
ĩɔ^{i}es = inconveniens — **9^{i}ut** = conveniunt.

La lettera **o** sovrapponevasi alla **m** per indicare *modo*. Quindi: **q^{o}m^{o}lʒ** = quomodolibet.

La vocale **u** sovrapposta per indicare *ur*, trovasi rarissime volte giacchè, come vedremo, per questa sillaba ponevansi i segni 2 o ∼. La **u** sovrapposta indica dunque quasi sempre *ru* od *u* soltanto, o qualche altra sillaba con *u*.

Trovansi spesso anche vocali sovrapposte ad altre vocali

---

(1) Abbiamo veduto a pag. XV il diverso significato che prende la lettera *g* con le stesse vocali sovrapposte, quando trovasi, non più in composizione di parola, ma isolata, cioè di *erga*, *igitur*, *ergo*.

con significato costante. Eccone le più comuni:

$\mathbf{a}^{a}$ = anima, alia; $\mathbf{a}^{a}\mathbf{lia}$ = animalia, $\mathbf{a}^{a}\mathbf{m}$ = aliam, etc.
$\mathbf{a}^{i}$ = aliqui, ali...; $\mathbf{a}^{i}\mathbf{d}$ = aliquid, $\mathbf{a}^{i}\mathbf{c9}$ = alicuius, $\mathbf{a}^{i}\mathbf{c}^{i}$ = alicui, etc.
$\mathbf{a}^{v}\mathbf{d}$ = aliud.
$\mathbf{e}^{a}$... = equa...; $\mathbf{e}^{a}\mathbf{li}$ = aequali, $\mathbf{e}^{a}\mathbf{l}\bar{\mathbf{r}}$ = aequaliter, etc.
$\mathbf{e}^{i}$...= equi...; $\mathbf{e}^{i}\mathbf{poll}\mathfrak{z}$ = equipollet (aequipollet), $\mathbf{e}^{i}\bar{\mathbf{u}}\mathfrak{z}$ = equivalet.
$\mathbf{i}^{a}$ = ita; $\mathbf{i}^{a}\mathbf{q}\mathfrak{z}$ = itaque, etc.
$\mathbf{i}^{i}$ = ibi; $\mathbf{i}^{i}\mathbf{de}$ = ibidem, etc.
$\mathbf{o}^{a}$ = ota...; $\mathbf{no}^{a}\mathbf{bil}'$ = notabilis, $\mathbf{no}^{a}\bar{\mathbf{nd}}$ = notandum, etc.
$\mathbf{o}^{i}$ = omni..., omini...; $\mathbf{o}^{i}\mathbf{po}^{a}$ = omnipotentia, $\mathbf{do}^{i}\mathbf{um}$ = dominium, $\mathbf{o}^{i}\mathbf{b}\mathfrak{z}$ = omnibus, etc.
$\mathbf{u}^{i}$ = ubi, e in fine di parola ...uit; $\mathbf{u}^{i}\mathbf{q}\mathfrak{z}$ = ubique, $\mathbf{oportu}^{i}$ = oportuit.
$\mathbf{u}^{o}$ = uno, vero; $\mathbf{u}^{o}\mathbf{q}^{o}\mathfrak{z}$ = unoquoque, $\mathbf{u}^{o}\mathbf{si}\bar{\mathbf{l}}\mathbf{r}$ = verosimiliter.

Meno frequentemente delle vocali trovansi sovrapposte delle consonanti e più raramente ancora quelle di asta lunga perchè ingombranti. Vediamo intanto quelle che si sovrapponevano ad altre consonanti, sempre nel corpo delle parole.

Innanzi tutto la lettera **c**, la quale fra le consonanti è quella che più spesso vediamo sovrapposta e quasi sempre vale *ec*, *iec*, eccetto quando trovasi sulla lettera **d**, nel qual caso vale per lo più *ic* o *uc*. Eccone alcuni esempi:

$\mathbf{d}^{c}\mathbf{tai}\bar{\mathbf{e}}$ = dictamine	$\mathbf{r}^{c}\mathbf{ti}^{ne}$ = rectitudine
$\bar{\mathbf{i}}\mathbf{t}^{o}\mathbf{d}^{c}\mathbf{t}\bar{\mathbf{u}}$ = introductum	$\mathbf{ob}^{c}\mathbf{to}$ = obiecto
$\mathbf{pf}^{oma}$ = perfectissima	$\mathbf{sbi}^{c}\mathbf{e}$ = subiectae.
$\mathbf{exp}^{c}\mathbf{t}\bar{\mathbf{at}}$ = expectant	

La lettera *l* tagliata da un segno abbreviativo, quando trovasi sulla *n* forma la parola nihil. Quindi:

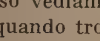
= nihilominus

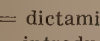
= nihilo.

La **n** trovasi talora sulla **q** ($\mathbf{q}^{n}$) per indicare *quando*. Come: $\mathbf{q}^{n}\mathfrak{z}$ = quandoque, $\mathbf{a}^{i}\mathbf{q}^{n}$ = aliquando.

La **r** sulla **t** vale *er* e *ur*, come: **cet^{r}o** = caetero, **c$\bar{e}$t^{r}io** = centurio (1).

La **s** trovasi spesso sovrapposta in fine di parola, specialmente nel XII secolo, per rappresentare puramente sè stessa. Come: **patri^{s}** = patris (2).

La **t** sovrapposta a consonanti vale quasi sempre *it*, eccetto quando trovasi sulla **p**, nel qual caso indica le parole *potest* e *post*, come:

m^{t}t^{t} = mittit	**p^{t}tis** = potestatis
leg^{t}t$\bar{io}$ = legittimo	**p^{t}q^{a}** = postquam.
pen$^{t}\bar{e}$tia = poenitentia	

La **x** sovrapposta alla **p** forma la sillaba *plex*, come:

9p^{x}io = complexio, **i$\bar{o}$p^{x}i** = incomplexi.

Rarissime volte trovansi consonanti sovrapposte a vocali ma sono per lo più sigle con la desinenza per esponente. Come:

a^{l} = animal	**i^{m}** = illum
a^{d} = aliud	**i^{d}** = illud
a^{t} = aut	**o^{m}** = oppositum
e^{t} = est, erit	**o^{t}** = ostendit.

Si notino però: **a^{n}** = ante, **a^{n}q^{a}** = antequam, **obi^{c}o** = obiecto, **u^{n}** = unde.

Quanto alle lettere poste a guisa di esponente in fine di parola, il loro uffìcio principale, come dicemmo, è di indicare la desinenza della parola. Tuttavia non mancano eccezioni specialmente quando trattasi di sigle, ponendosi non di rado per esponente la lettera più caratteristica fra le mancanti anzichè la finale.

Abbiamo già veduto **a^{n}** = ante, **q^{n}** = quando. Si aggiungano:

---

(1) In questo ultimo caso però la *r* sovrapposta ha più spesso la forma gotica, cioè di un 2 arabico.

(2) V. Tavola I, documento del 1114, linea 3 e 6.

h^{l} = hic	**ig^{i}** = igitur
h^{o} = hoc	**n^{e}** = nec
m^{o} = monacus	**u^{n}** = unde
leg^{i} = legitur	**Excell^{m}** = Excellentissimus, Excellentissimis, etc.

In quest'ultimo caso la **m** posta come esponente indica il superlativo.

Altre volte in certe locuzioni di uso frequente, le lettere poste come esponenti indicano, non già la finale della parola incominciata, ma quella di altra parola che la seguiva, come ad esempio:

a^{oo} = alio modo	**op^{too}** = opposito modo
ex^{o} = ex adverso	**pt^{e}** = potest sic
ꝯ^{sm} = consequens falsum	**p^{imo}** = primo modo
h^{oo} = hoc modo	**sili^{o}** = simili modo
h^{on} = hoc nomen	**silio^{o}** = simili modo
i^{oo} = illo modo	**ut^{t}** = ut dicit
illo^{o} = illo modo	**ut^{r}** = ut probatur
n^{c} = non sic	**v^{t}ʒ** = ut patet
n^{2} = non dicitur	**v^{a}** = verbi gratia (1)
n^{oo} = nullo modo	**7^{c}** = et sic
nllo^{o} = nullo modo	**7^{clis}** = et sic de aliis.
o^{too} = opposito modo	

Il più delle volte le lettere sovrapposte in fine di parola portano qualche segno d'abbreviazione per indicare intera la desinenza della parola stessa. Per tali desinenze abbreviate potrebbero valere in parte gli specchietti già dati per le abbreviature di troncamento e contrazione, tuttavia crediamo opportuno darne qui uno nuovo per le sole desinenze sovrapposte, con esempi relativi.

(1) I due segni d'abbreviazione che trovansi sulla *v*, stanno forse per distinguere questa abbreviatura dall'altra **v^{a}** = vestra, o per indicare che trattasi di due parole. Nella maggioranza dei casi però trovansi i due segni sovrapposti in fine di parola, uno dei quali indica una contrazione o un troncamento, l'altro la finale *m* della parola stessa. Come: **succo** = successionem, **ca** = causam, **q** = quaedam, etc.

= ..:*am.* — Come:

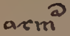 = harmoniam.

= iustitiam.

= ...*bus,* ...*bet.* — Come:

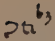 = continentibus; — $\overline{qd}^{b3}$ = quodlibet.

= ...*cis.* — Come:

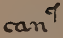 = canonicis.

= ...*cum.* — Come:

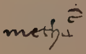 = methaphisicum.

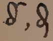 = ...*dum,* ...*dam,* ...*dem.* Come:

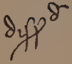 = dissentiendum

= eodem

= notandam.

= ...*nem,* ...*et.* — Come:

= magnitudinem

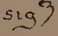 = significet.

= ...*lis*. — Come:

= divisibilis

= communicabilis

= amabilis.

= ...*tum, mum*. — Come:

= generalissimum.

= ...*num*. — Come:

= metropolitanum

= sempiternum.

= ...*men*. — Come:

= amen

= regimen.

= ...*onis*. — Come:

= considerationis.

= ...*onem*. — Come:

= dimensionem.

= demonstrationem.

= ...*one*. — Come:

= diminutione

= multiplicatione

= ...*ter*. — Come:

= dupliciter.

= ...*ri*, ...*re*. — Come:

= determinari, determinare.

= ...*ret*. — Come:

= faceret.

= ...*ris*. — Come:

= decembris.

= ...*ur*, ...*tur* (1).

= ...*as*, ...*tes*. — Come:

= distantias

= habentes.

---

(1) Veggasi al cap. III fra i *segni abbreviativi con significato proprio*.

= ...*s.* — Come:

= meis.

= ...*it.* — Come:

= intendit

= potuit.

= ...*tum.* — Come:

= licitum.

= ...*ter.* — Come:

= dupliciter.

= ...*tis.* — Come:

= consanguinitatis.

= ...*tem.* — Come:

= deitatem.

= ...*vus.* — Come:

= demonstrativus.

VI.

Segni convenzionali.

Questa categoria comprende tutti quei segni, per lo più analfabetici, che servirono, quasi sempre isolati, a rappresentare una parola o una frase di uso frequente. Al capitolo III, fra i *segni abbreviativi con significato proprio*, vedemmo i segni 9 e ɔ usati nel significato di *con* e *cum*, anche isolatamente, e i due principali segni indicanti la congiunzione *et*, cioè 7 e &. Eccetto quest'ultimo, essi derivano dalle antiche note tironiane e se ne fece grande uso in quasi tutte le scritture del medio evo, non escluse le iscrizioni lapidarie.

Notisi però che non sempre tali segni furono scritti nella forma più comune rassomigliante cioè ad una ɔ capovolta o alle cifre arabiche 9 e 7. Come può vedersi anche a pag. 68 del nostro dizionario, il segno rappresentante *con* o *cum* trovasi fatto talora, specialmente nel XIII secolo, a guisa di una *o* attraversata da una linea obliqua (1), o di un 2 arabico, e in altri modi bizzarri ma tutti derivanti dalla forma primitiva suddetta. Così dicasi dei molti segni usati per la congiunzione *et* (v. a pag. 408). Altre volte l'indice d'abbreviazione a cui detti segni sono legati per formare una parola cominciante per *cum* o per *et*, contribuisce a svisare la loro forma originaria, come possono vedersi a pag. 406 i segni di *contra* e di *quondam* e a pag. 409 alcuni altri indicanti *et caetera*, *aeterni*, *etiam*.

Altri segni notevoli sono quelli di ÷ e =, usati per indicare *est* ed *esse*, tanto isolatamente che in composizione di parola e soggetti essi pure a modificazioni, come riscontrasi a pagina 408-409. Notinsi: i÷ per *idest*, $\bar{\text{i}}$÷ per *inest*, $\bar{\text{it}}$÷ per *interest*, =m^{9} per *essemus*, =^{e} per *essentiae*, ecc.

---

(1) In scritture liguri del XV secolo trovasi usata la lettera O, attraversata da una linea orizzontale, per indicare *de*, tanto sola che in composizione di parola. V. pagg. 406-407.

Molti segni bizzarri si usarono nel medio evo ed anche in tempi più recenti per indicare monete, pesi, misure. Abbiamo innanzi tutto il segno della lira (moneta) il cui tipo principale è una *o* semplice o raddoppiata, ma di forma quasi sempre diversa dalla comune ed ancor più alterata da segni abbreviativi. (V. pag. 410). Il segno della libbra (peso) che nel sec. VIII era rappresentato da tre lineette convergenti (v. pagina 410), andò man mano modificandosi nel medio evo, fino a prendere, nel XV sec., una forma che si accosta a quella della L.

Si notino inoltre: il segno indicante oncia (peso), che nei secoli XV al XVII aveva forma di spirale, ma in sostanza non è altro che la sillaba oz (*onze*) scritta con un sol tratto di penna (pag. 410, col. II, n. 10); un piccolo triangolo per indicare *scudi* (sec. XV e XVI), l'altro triangolo assai più grande che ponevasi a tergo delle lettere alla fine del XV sec. per indicare che dovevano essere recapitate *per istafetta*, e le quattro linee incrociate che trovansi pure a tergo delle lettere indicanti *per cavalcata* (pag. 411). Il segno della forca che diamo a pag. 410 col. II, n. 12, nel XV secolo ponevasi sulle lettere urgenti dei principi per minaccia al cavallaro.

Fra i segni convenzionali abbiamo creduto necessario non trascurare i *grammaticali* (v. pag. 412), specialmente quelli in uso nei secoli VIII e IX, e ne diamo qui la definizione secondo le opere di S. Isidoro *De Originibus*, del Nicolai *De siglis veterum* e d'altri.

Antigraphus. -- Est una e notis sententiarum quae cum puncto apponitur ubi in translationibus diversus sensus habetur. (Isidori, lib. I, cap. 20).

Antisigma. – Una e notis sententiarum quae ponitur ad eos versus quorum ordo permutandus est, sicut et in antiquis auctoribus positum invenitur. (Isidori, lib. I, cap. 20).

Antisigma *cum puncto*, ponitur in iis locis ubi in eodem sensu duplices versus sunt et dubitatur qui potius eligendus sit. (Isidori, lib. I, cap. 20).

Asteriscus est stellula quae apponitur iis quae omissa sunt, ut illucescant per eam notam quae deesse videntur. (V. Thomas de S. Quercu, Lexicon etymolog.).

Asteriscus cum obelo. – Hac nota Aristarchus usus est in versibus iis, qui suo loco non sunt positi. (Isidori, lib. I, cap. 20)

Ceraunium ponitur quoties multi versus improbantur, nec per singulos obelantur. (Isidori, lib. I, cap. 20).

Cryphia. – Circuli pars inferior cum puncto ponitur in iis locis ubi quaestio dubia et obscura aperiri vel solvi non potuit. (Isidori, lib. I, cap. 20).

Limniscus est virgula inter geminos punctos iacens, apponitur in iis locis, quae Sacrae Scripturae interpretes eodem sensu sed diversis sermonibus transtulerunt. (Isidori, lib. I, cap. 20).

Obelus est virgula iacens; apponitur in verbis vel sententiis, superflue iteratis, sive in iis locis ubi lectio aliqua falsitate notata est. (Nicolai, De siglis veterum, pag. 104).

Obelus *superne appunctatus* ponitur in iis de quibus dubitatur, utrum tolli debeant necne. (Isidori, lib. I, cap. 20).

Numerazione romana ed arabica.

Lo Schöneman (1) e con lui il Gloria (2) ed altri espressero già l'opinione che le cifre numeriche usate dai Romani altro non siano che abbreviature. Lasciando ora da parte tale supposizione, che del resto crediamo infondata, abbiamo tuttavia stimato necessario, per maggior utilità degli studiosi, far seguire al nostro dizionario una serie di cifre numeriche romane ed arabiche, distribuendo queste in ordine progressivo, le altre alfabeticamente per maggior facilità di ricerche.

I Romani infatti, come è noto, per esprimere la quantità non fecero quasi altro uso che di lettere del loro alfabeto, giacchè alcuni segni bizzarri che possono vedersi specialmente usati nelle iscrizioni lapidarie (3), altro non sono essi pure

---

(1) *Versuch eines vollständigen Sistems der allgemeinen... Diplomatik.* Leipzig, 1818, pag. 605.

(2) *Lezioni di Paleogra†a*, ecc., Padova, 1860, pag. 37.

(3) V. a pag. 379.

che alterazioni abbastanza palesi della primitiva forma alfabetica. Ad esempio il segno di 1000, fatto a guisa della cifra a rabica 8 adagiata (∞), deriva dall'altro segno ↀ (più tardi Φ), indicante esso pure 1000; il segno somigliante alla lettera greca Π (= 2000) altro non è che un ΙΙ con la lineetta sovrapposta molto abbassata, e così dicasi di altri segni.

Una lettera usavasi spesso capovolta, cioè la Ↄ, ma preceduta sempre dalla Ⅰ per formare i numeri ⅠↃ (che diventò più tardi D) = 500, ⅠↃↃ = 5000, ⅠↃↃↃ = 500 000, ecc.

Il segno più antico usato per indicare il numero mille pare sia stato ↀ, al quale si dava un valore decuplo, aggiungendo altri due ↀ l'uno a destra l'altro a sinistra nello stesso senso dei primi. Quindi ↀↀↃↃ = 10 000, ↀↀↀↃↃↃ = 100 000, ecc. Per indicare 100 000 si usò anche, sulle antiche epigrafi, il segno ⅭIↃↃ derivante da ↀↀↃↃ, e si può vederne un saggio nell'epigrafe onoraria a C. Duilio riprodotta nella citata *Epigrafia latina* del Ricci (pag. 145, tav. XXVI). Il numero ↀ o M, se trovasi chiuso entro un cerchio ovale, ha un valore dieci volte maggiore, se entro due cerchi vale 100 volte di più. (V. pag. 415). Così pure usavasi il semicerchio attorno al numero ⅠↃ per formare 5000 e due semicerchi per 50 000. (V. pag. 415) (1).

La lineetta sovrapponevasi talvolta ai numeri per dar loro un valore mille volte maggiore, eccettuate A e B (= 500 e 300) le quali colla lineetta acquistarono soltanto un valore decuplo cioè di 5000 e 3000 (2). Con due lineette sovrapposte il numero diventava un milione di volte maggiore. Come: $\overline{\overline{D}}$ = 500 000 000, ecc.

Con due lineette verticali ai lati ed una orizzontale in alto, i numeri acquistavano un valore centomila volte maggiore. Come $|\overline{C}|$ = 10 000 000, $|\overline{X}|$ = 1000 000.

---

(1) V. anche RITSCHELIUS. *Priscae latinitatis monumenta epigraphica.* Berolini, 1862.

(2) Si ricordi però a questo proposito ciò che abbiamo già detto a pag. XV, parlando delle sigle, cioè che molte volte la lineetta sovrapposta ai numeri sta soltanto per distinguere questi dalle sigle indicanti altre parole.

La nota regola che una cifra minore posta a sinistra di una maggiore si deve a questa sottrarre, come: ↀIↃↃ = 4000, ecc., fu assai di rado usata dagli antichi romani ed anche per tutto il medio evo non se ne trovano che pochi esempi (1). Si rinvennero invece talvolta i numeri IIIX VIX con valore di 13 e 16 affine di conservare, come osserva il Lupi (2), la giacitura della locuzione latina *tertio decimo* e *sexto decimo*.

Nello stesso modo e per lo più in documenti francesi del medio evo, trovasi la moltiplicazione per venti espressa con due piccole x poste come esponenti alle cifre III, VI, VII, ecc. come: IIII^{xx} = 80, $VI^{xx}XI$ = 131.

Per indicare la metà nei numeri romani si usò far seguire a questi la lettera s iniziale della parola *semis*; come LXIIS = *sexsaginta duo semis*, e ciò pei tempi più antichi (3), nel medio evo invece trovasi indicata la metà o con una linea per lo più trasversale che tagliava l'ultima cifra del numero, come XIIII = $14\,^1/_2$, o con una orizzontale fra due punti (÷) o fra un punto e virgola (;), ed infine, specialmente in documenti lombardi del XV sec., con una specie di tre arabico.

Le lettere C ed M trovansi spesso, specialmente negli ultimi secoli del medio evo, poste come esponenti ai numeri minori, indicando moltiplicazione, come $VIIJ^{C}$ = 800, XI^{C} 1100 (4), IJ^{M} = 2000, ecc.

In carte liguri, per indicare la moltiplicazione per 1000 rinvenimmo molto usato, nella seconda metà del XV secolo, invece della M una O tagliata da una linea orizzontale (5).

---

(1) I pochi esempi da me rinvenuti sono della seconda metà del sec. XV e tutti pel numero IX soltanto, mai pel IV, e specialmente in documenti francesi e piemontesi. Nel Walther, op. cit., trovasi come usata nel sec. VIII la cifra LXL = 90.

(2) *Manuale di Paleografia delle carte.* Firenze, 1875, pag. 175.

(3) Trovasene però qualche esempio anche nel medio evo specie in doc. francesi del sec. XIII. V. REUSENS, *Elements de Paleographie*, pagg. 254-255.

(4) In carte senesi del sec. XIII, V. PAOLI, *Programma di paleografia*, pag. 49.

(5) V. pag. 419, col. I, n. 6 e 7.

Riguardo ai *numeri arabici* ricorderemo innanzi tutto come essi siano di origine indiana remotissima e come soltanto verso il IX secolo dell'èra nostra gli Arabi li prendessero dall'India chiamandoli *cifre indiane*. In Europa non si diffusero che assai più tardi, cioè verso il secolo XIII, per mezzo del matematico pisano Leonardo Fibonacci il quale raccolse le cognizioni aritmetiche degli Arabi nel suo *Liber Abaci*, che pubblicò nel 1202, opera come ben nota il Bariola (1), che delineò l'orizzonte della moderna computisteria.

A pag. 422-428 del nostro dizionario abbiamo dato una serie di numeri arabici usati dal sec. XII al XVIII, e giova far attenzione alle forme bizzarre che ebbero talune cifre a seconda dei tempi e diverse affatto dalle odierne, segnatamente le cifre 2, 4, 5, 7, giacchè non di rado da copisti inesperti il numero 7 ad es. fu scambiato col 2, il 5 col 4 e col 9, o viceversa.

Si noti (pag. 425) come per indicare la metà anche pei numeri arabici si usasse nel XV secolo la linea fra due punti, come $4 \div = 4\frac{1}{2}$, o una piccola croce posta a guisa di esponente a destra del numero stesso, come: 4^{+}, corruzione probabilmente di $^{1}/_{1}$, giacchè nello stesso secolo fu usato anche questo modo, come (pag. 427): $7\ \frac{1}{1} = 7\ ^{1}/_{2}$ (2). Verso la fine del XV secolo trovasi però non di rado anche la forma odierna di $\frac{1}{2}$.

Per indicare la moltiplicazione per mille si usò nel sec. XVI sovrapporre ad un numero arabico una lineetta sormontata da una *m* minuscola in questo modo: $\frac{m}{100}$, per 100000, ma non trovasi, come pei numeri romani, la c sovrapposta per indicare la moltiplicazione per cento. S'incontrano bensì altre lettere poste come esponenti a' numeri arabici, ma indicano semplicemente la desinenza specialmente pei numeri ordinali, come 2° = secundo, 5to = quintus, 7^{a} = septima.

Talvolta sono parole comincianti con le sillabe *sex*, *sept*, *trin*,

---

(1) *Storia della ragioneria italiana*. Milano, 1897, pag. 48.

(2) Questi segni per indicare la metà notammo in documenti lombardi dell'Archivio di Stato di Milano.

dupl, ecc. che si abbreviano scrivendo soltanto un numero con la desinenza per esponente. Come:

6^{l^r} = sextilis
7^{l^r} = septentrionalis
3^{tas} = trinitas
2^{r} = dupliciter
4^{lo} = quadruplo
$3'an^{l9}$ = triangulus
19^{ales} = decemnovenales
3^{lis} = triennalis
3^{nus} = terminus
3^{i} = termini.

Sono inoltre notevoli le locuzioni:

2^{od} = secundo notandum
2^{ate} = secunda parte
2^{oo} = secundo modo
4^{too} = quarto modo, etc.

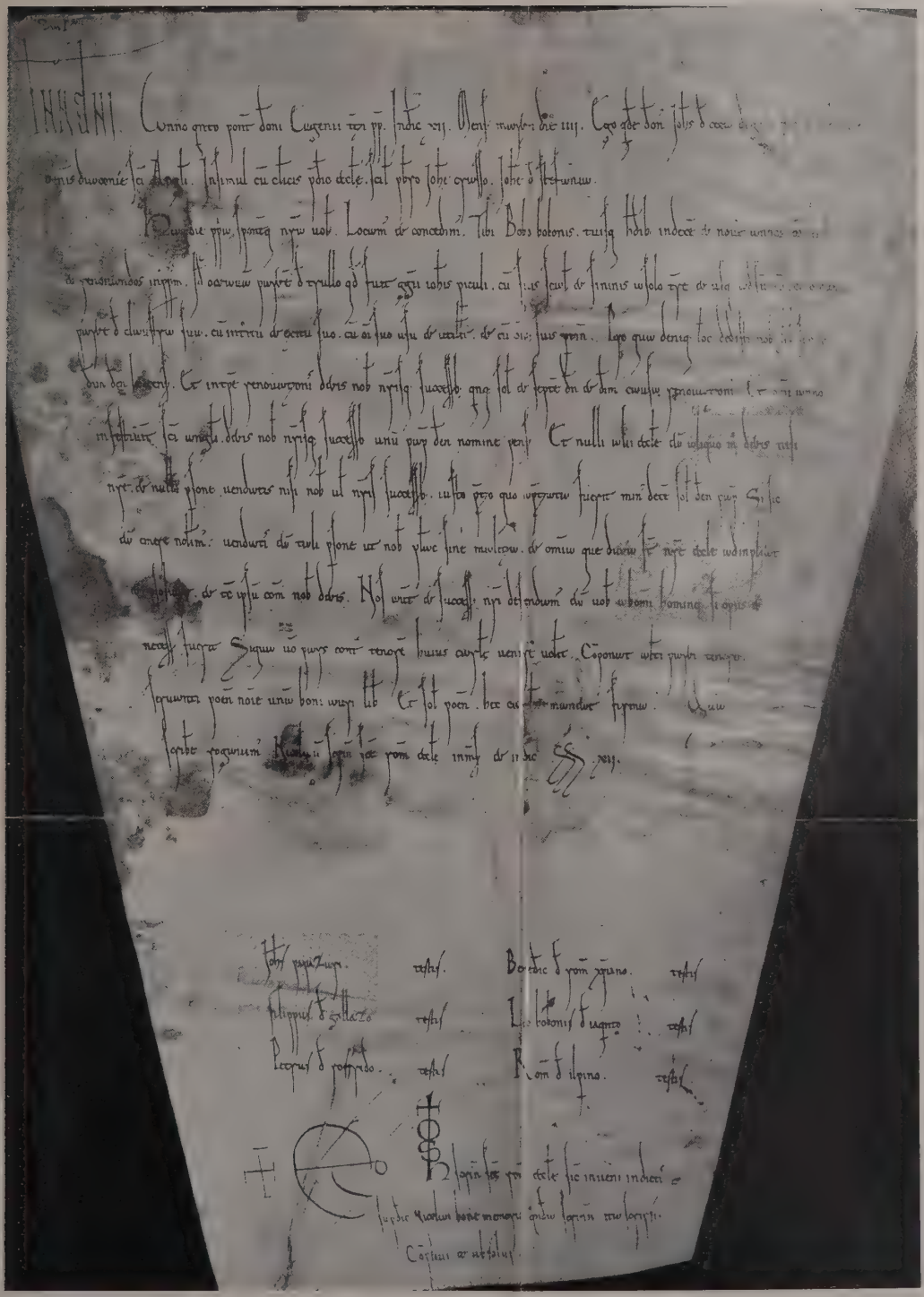

du
la

TRASCRIZIONE DEI NOVE FACSIMILI

riprodotti come saggio di scrittura

TAVOLA I. — 1149, Marzo 4. — **Giovanni Della Ceca, priore ed economo della diaconia di S. Angelo in Roma, concede in locazione, per 19 anni, a certo Bobo di Bobone l'ottava parte di un «trullo», che fu già di Gregorio Giov. Pericoli, per lire sei e mezzo di denari lucchesi. - Scrittura diplomatica romana. Originale conservato presso l'Archivio del Comune di Roma.**

In nomine Domini, Anno quinto pontificatus domini Eugenii tertii papae indictione XII, mensis martii die IIII. Ego quidem donnus Johannes de Ceca Dei gratia prior et ykonomus || venerabilis diaconie sancti Angeli, in simul cum clericis predicte ecclesie, scilicet presbytero Iohanne Crasso, Iohanne de Stefania || hac die propria spontaneaque nostra voluntate, locamus et concedimus tibi Bobo Bobonis tuisque heredibus in decem et novem annos complendos || et renovandos in perpetuum, id est octavam partem de trullo quod fuit Gregorii Iohannis Periculi cum suis scalis et sininis a solo terre et usque ad summum cum octava || parte de claustra sua cum introitu et exitu suo cum omni suo usu et utilitate et cum omnibus suis pertinentiis. Pro qua denique locatione dedisti nobis libras sex et || dimidiam denariorum lucensium. Et in tempore renovationis detis nobis nostrique successoribus quinque solidos et septem denarios et dimidium, causa renovantionis. Et omni anno || in festivitate sancti An-

geli detis nobis nostrisque successoribus unum papiensem denarium nomine pensionis. Et nulli alii ecclesia eam aliquo modo detis nisi || nostre et nulli persone vendatis nisi nobis vel nostris successoribus, iusto pretio quo apretiata fuerit minus decem solidos denariorum papiensium. Si sic || eam emerc voluerimus vendatis eam tali persone ut nobis placuerit sine malitia et omnia que dicta sunt nostre ecclesie adimpleat || et persolvat et tunc ipsum cominus nobis detis. Nos autem et successores nostri defendamus eam vobis ab omni homine si opus et || necesse fuerit. Si qua vero pars contra tenorem huius cartulae venire voluerit, componat alteri parti tenorem || servanti poene nomine unam boni auri libram, et soluta poena, hec cartula maneat firma. Quam, scribere rogavimus Nicolaum scriniarium sancte romane ecclesie in mense et indictione suprascripta XII.

Iohannes Papazuri, *testis*
Filippus de Galluzo, *testis*
Petrus de Roffredo, *testis*
Benedictus de Roma Christiano, *testis*
Leo Bobonis de Jaquinto, *testis*
Romanus de Ilperino, *testis*.

(*S. T.*). Ego Iohannes scriniarius sancte romane ecclesie sic ut inveni in dictis || supradicti Nicolai bone memoriae, quondam scriniarii ita scripsi || complevi et absolvi.

TAVOLA II. — 1153, Aprile 27. — **Paolo Grimaldi fa donazione al monastero di S. Maria della Colomba presso Piacenza, della sesta parte di un " manso " di terra posta nella località di Cangelasio, detta terra Carenasca. - Scrittura carolina perfezionata. - Pergamena orig. conservata nel R. Archivio di Stato di Parma, Monast. di Chiaravalle della Colomba.**

(*S. T.*). Anno ab incarnatione Domini nostri Jesu Christi millesimo centesimo quinquage||simo tercio, quinto kalendas madii indicione prima. Monasterio sanctae Mariae de Columba || sito in comitatu placentino. Ego Paulus Grimaldi filius

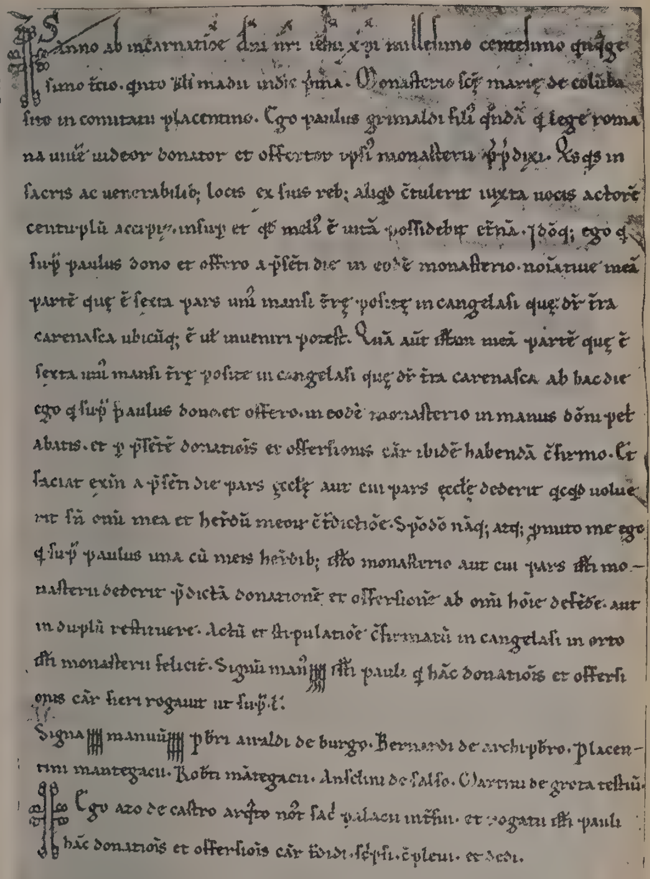

In nomine domini. Anno ab incarnatione domini nostri iesu christi millesimo centesimo quinquage
simo tertio. quinto kalendas madii indictione prima. Monasterio sancte marie de columba
sito in comitatu placentino. Ego paulus grimaldi filius quondam qui lege roma
na vivere videor donator et offertor ipsius monasterii presens presentibus dixi. Quisquis in
sacris ac venerabilibus locis ex suis rebus aliquid contulerit iuxta vocis auctoritatem
centuplum accipiet insuper et quod melius est vitam possidebit eternam. Ideoque ego qui
supra paulus dono et offero a presenti die in eodem monasterio nominative meam
partem que est sexta pars unius mansi terre posite in cangelasi que dicitur terra
carenasca ubicumque est vel inveniri potest. Quam autem istam meam partem que est
sexta unius mansi terre posite in cangelasi que dicitur terra carenasca ab hac die
ego qui supra paulus dono et offero in eodem monasterio in manus domni pet[ri]
abbatis. et per presentem donationis et offersionis cartam ibidem habendam confirmo. Et
faciat exinde a presenti die pars ecclesie aut cui pars ecclesie dederit quicquid volue
rit sine omni mea et heredum meorum contradictione. Spondeo namque atque promitto me ego
qui supra paulus una cum meis heredibus isto monasterio aut cui pars isti mo-
nasterii dederit predictam donationem et offersionem ab omni homine defendere. aut
in duplum restituere. Actum et stipulatione confirmatum in cangelasi in orto
isti monasterii feliciter. Signum manus isti pauli qui hanc donationis et offersi
onis cartam fieri rogavit ut supra legitur.

Signa manuum presbiteri airaldi de burgo. Bernardi de archipresbitero. placen-
tini mantegacii. Roberti mantegacii. Anselmi de salso. Martini de greta testium.

Ego azo de castro arquato notarius sacri palacii interfui. et rogatu isti pauli
hanc donationis et offersionis cartam tradidi. scripsi. complevi. et dedi.

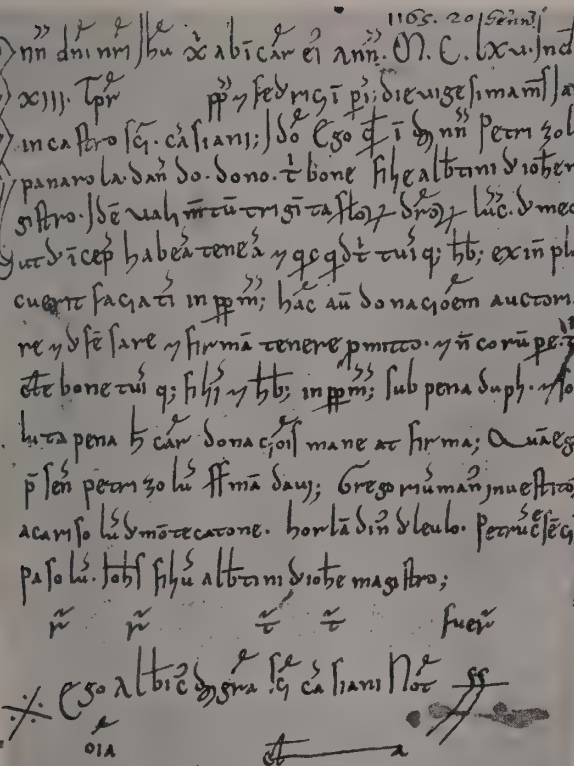

LXIX

quondam... qui lege roma||na vivere videor donator et offertor ipsius monasterii praesens praesentibus dixi. Quisquis in || sacris ac venerabilibus locis ex suis rebus aliquid contulerit iuxta vocis actorem || centuplum occipiet; insuper, et quod melius est vitam possidebit eternam. Ideoque ego qui || supra Paulus dono et offero a presenti die in eodem monasterio nominative meam || partem quae est sexta pars unius mansi terrae positae in Cangelasi quae dicitur terra || Carenasca ubicumque est vel inveniri potest. Quam autem iamscriptam meam partem quae est || sexta unius mansi terrae positae in Cangelasi quae dicitur terra Carenasca ab hac die || ego qui supra Paulus dono et offero in eodem monasterio in manus domini Petri || Abatis et per praesentem donationis et offersionis cartulam ibidem habendam confirmo. Et || faciat exinde a praesenti die pars aecclesiae aut cui pars aecclesiae dederit quicquid volue||rit sine omni mea et heredum meorum contradictione. Spondeo namque atque promitto me ego || qui supra Paulus una cum meis heredibus iamscripto monasterio aut cui pars iamscripti mo||nasterii dederit praedictam donationem et offersionem ab omni homine defendere aut || in duplum restituere. Actum et stipulatione confirmatum in Cangelasi in orto || iamscripti monasterii feliciter. Signum manus ÷ iamscripti Pauli qui hanc donationem et offersi||onis cartulam fieri rogavit ut supra legitur.

Signum † manuum † presbyteri Airaldi de Burgo. Bernardi de Archipresbytero, Placen||tini Mantegacii. Roberti Mantegacii. Anselmi de Salso, Martini de Grota, testium.

(*S. T.*) Ego Azo de Castro Arquato notarius sacri palacii interfui, et rogatu iamscripti Pauli || hanc donationis et offersionis cartulam, tradidi scripsi, complevi et dedi.

TAVOLA III. — 1165, Gennaio 20. — **Petrizolo Panarola fa donazione a Bona figlia di Albertino di Giovanni maestro, di un valimento del valore di trenta soldi di denari lucchesi. - Pergam. orig. conservata nell'Archivio del monastero di S. Cassiano d'Imola.**

In nomine Domini nostri Jesu Christi ab incarnatione eius anno M.C.LXV, indicione || XIII. Tempore... papae et Fe-

derici imperatoris die vigesima mensis ianuarii || in castro sancti Cassiani. Ideo ego quidem in Dei nomine Petrizolus || Panarola, dans, do, dono tibi Bone filie Albertini de Johanne ma||gistro, Id est valimentum triginta soldorum denariorum lucensium de meo || ut deinceps habeas teneas et quicquid tibi tuisque heredibus exinde pla||cuerit faciatis in perpetuum; hanc autem donacionem auctoria||re et defensare et firmam tenere promitto et non corumpere tibi praedicte Bone tuisque filiis et haeredibus in perpetuum, sub poena dupli, et so||luta pena haec cartula donacionis maneat firma. Quam ego || praesens Petrizolus scribere mandavi. Gregorius manus investitor || a carizolus de Montecatone, Horlandinus de Leulo Petrus Crescencii || Pasolus Iohannes filius Albertini de Johanne magistro, || rogati testes fuerunt.

(*S. T.*). Ego Albericus Dei gratia Sancti Cassiani Notarius scripsi || omnia supradicta.

TAVOLA IV. — 1172, Giugno 13. — **Savino abbate del monastero di S. Savino in Piacenza investe il mugnaio Gerardo Albarola per sè e suoi eredi maschi in perpetuo, di un mulino di ragione del detto monastero. - Scrittura carolina. - Pergamena origin., conservata nell'Archivio di Stato di Parma, monastero di S. Savino.**

Die martis tertio decimo mensis iunii in Placentia infra monasterium sancti Savini in solario par||latorii. In praesentia eorum hominum quorum nomina subter leguntur. Donnus Savinus Abbas iamscripti monasterii praesentibus et ei consen||tientibus, Donno Widone Marthano, Donno Bonizone Pellacagna et Opizone Mascarono monachis et de voto praefa||ti monasterij, per ferulam quam in sua tenebat manu investivit Gerardum Albarolum Molinarium in se et in suis haeredibus || masculis tantum, usque in perpetuum, nominative de molendino uno iuris ipsius monasterii quod positum est iuxta portam orti in quo || stat Gerardus Molinarius. Ita videlicet ut praedictus Gerardus Albarolus suique haeredes masculi tantum, a termino iamscripti Gerardi comple||to in

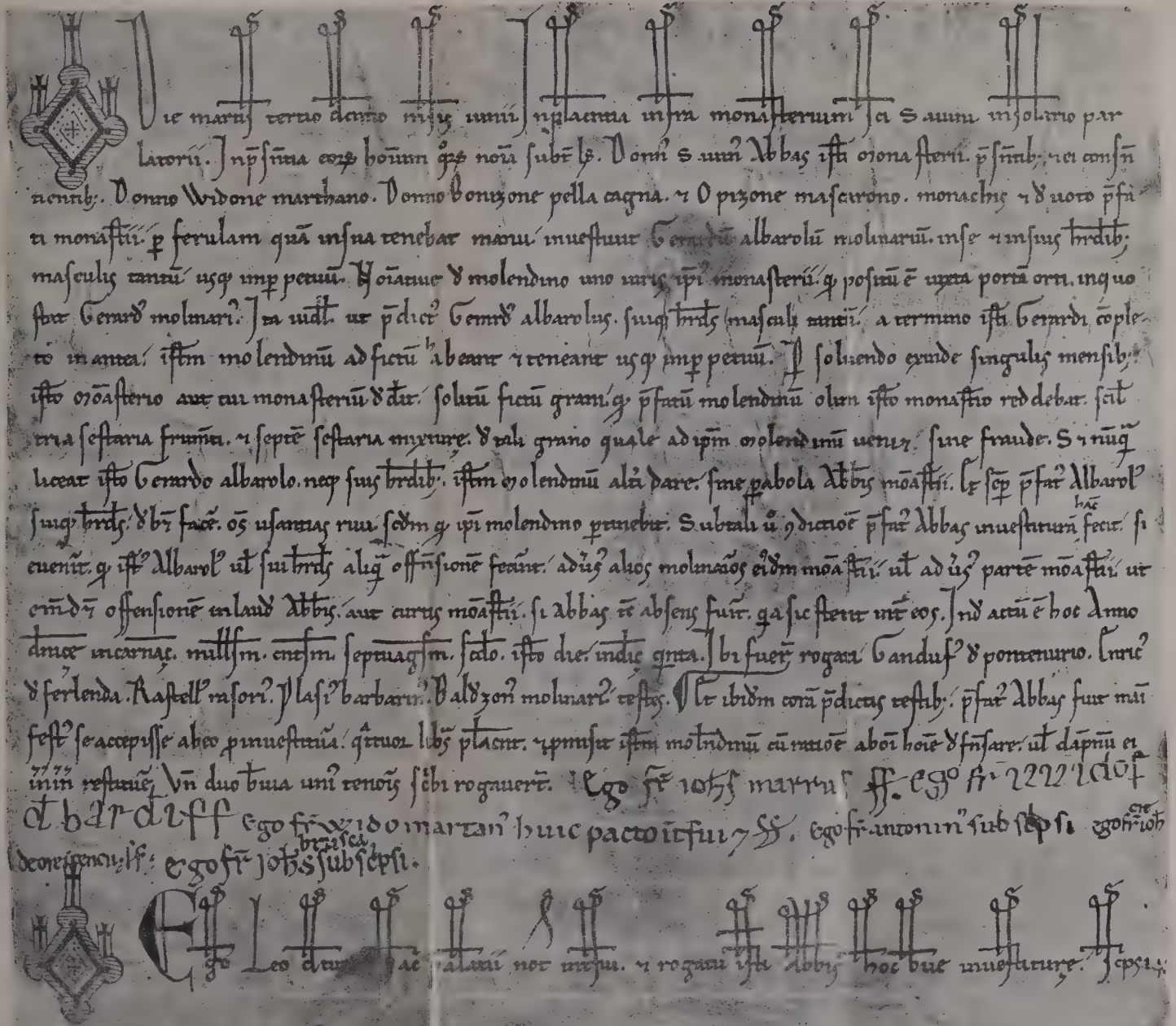

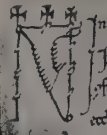

Jnicio dñi. mille. bxcim. xxxvi. no. sexto. pmo die mēsis octobris. Jndic. xv. Jn plena mīa sepor. rethū. xellus filius. o. cancelli dñi conradi. q lege romana uiuebat. fessus fuit. p pīo. vn. libr. pān. ofs. fess fuit se. accepisse dono gerardo pōre ecclie sce. felicule. p pa ecclia. Ipse. fedū parentū clamauit. q ep̄ia ñ nisi mare pēre. en. ñ sp̄ future numerationis. si qua ī eo inuentare habuerat. reddidit pacto. pon. p dicta ecclia. una pecia ire. fut unus pān in pan monticuli una cana sci abbis. cum se fuel. Ipse una. agr. ralio ecclie. s. felicule. dabit Guidus barcus. de rec debet. bb. 7 sic plus ul minus ibi fuer. misse iudic. p manentur. addendo ul subtrahendo d pa. adrecam. vn. libr pān. Et ann pdict por. pdicta ecclia. rel successores. 7 cui dare facult. d pdicta re uedere una cū accessib. 7 ingressib. seu cū suppon. 7 infenonib. fuel. 7 cū omni ornam. undique re uedere p̄mitt. uare. p tanto. quo uduxer fute. de eo uedentis eiq. hered. contradic. Jnsup. ū pdict uēdit. dare cesse. ap̄ reddunt pacto epon. sūa una. 7 accas. utiles. 7 ducat. reales. 7 plonales. que. 7 qual habebat sibi. p̄ retinebat. nisi ul ecclie pdicte. re uedere. Et pdict uēdit. p̄mist pdicto epon sub obligat. de bonis suis. pdicta uēdition. abo. contradic. ere. plon. ai. re. defende. 7 disbrigare sub pēa du pli. 7 stipl. p̄s. p̄ p̄sentib. 7 fecer. 7 constituer. duc. uēdit. se. possid. ppone. 7 ipp epon. procuratore. in re sua. 7 promisit. ei dare. un. and. un. en. d pdicta re uedita sua. de. tenere. Et bonā uxor pdicti uendit. pdicte uēdition. 7 obligation. predicti. dedit. 7 cessit. 7 mand. pdicto epon. 7 ei. p̄mist. pdicto epon. p̄mist. reñ. 7 habe. ñ sua uni pignoris. ul. p̄ pdicte. dni. duc. nis. l. quarte. seu cuilibet. alii. uni. q. ins. pte. posit. sponte. r. en. Ille. pān. un. rec. ministro ecclie. s. sepulc. flr. Jbi. ño. rettel. nōr. fuer. Rolandus. pegni. raspuldi. Benuenuto. bertold. filii. Gerardi. noli. Gerardus. Ardmi. filius. Albri. de valle. de. pecana. Joh. filius. bti. de sorbulo.

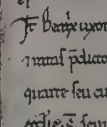

Ego Gerardus scabinus pro nor. dñi. henr. imper. aug. fui. 7 rogatus

crps

antea iamscriptum molendinum ad fictum habeant et teneant usque in perpetuum. Persolvendo exinde singulis mensibus || iamscripto monasterio, aut cui monasterium dederit solitum fictum grani quod praefatum molendinum olim iamscripto monasterio reddebat, scilicet || tria sestaria frumenti et septem sextaria mixturae de tali grano quale ad ipsum molendinum veniet sine fraude. Sed nunquam || liceat iamscripto Gerardo Albarolo neque suis haeredibus iamscriptum molendinum alteri dare sine parabola Abbati monasterii. Et semper praefatus Albarolus suique haeredes debent facere omnes usantias rivi secundum quod ipsi molendino pertinebit. Sub tali vero condictione praefatus Abbas investituram hanc fecit; si evenerit quod iamscriptus Albarolus vel sui haeredes aliquam offensionem fecerint adversus alios molinarios eiusdem monasterii vel adversus partem monasterii ut || emendent offensionem in laude Abbatis aut curtis monasterii, si abbas tunc absens fuerit quia sic stetit inter eos. Inde actum est hoc anno || dominicae incarnationis millesimo centesimo septuagesimo secundo, iamscripto die indictione quinta. Ibi fuerunt rogati Gandulfus de Pontenurio, Enricus || De Ferlenda, Rastellus Rasorius, Plasius Barbarinus, Baldezonus molinarius testes. Et ibidem coram praedictis testibus, praefatus Abbas fuit mani||festus se accepisse ab eo pro investitura quattuor libras placentinas, et promisit iamscriptum molendinum cum ratione ab omni homine defensare vel dampnum ei || in integrum restituere. Unde duo brevia unius tenoris scribi rogaverunt. Ego frater Johannes Marrus subscripsi. Ego frater Wido de Bardi subscripsi. Ego frater Wido Martanus huic pacto interfui et subscripsi. Ego frater Antoninus subscripsi. Ego frater Johannes de Crescencii subscripsi. Ego frater Joannes Brusca subscripsi.

(*S. T.*). Ego Leo de Turre sacri palatii notarius interfui et rogatu iamscripti Abbatis hoc breve investiturae scripsi.

TAVOLA V. — 1227, Maggio 1. — **Zello del fu Cazarello di Montecchio vende al priore della Chiesa di S. Felicola in Parma, per la detta chiesa, un pezzo di terra posto in Montecchio nella contrada di**

S. Ambrogio, pel prezzo di 12 lire di Parma. - Pergamena originale dell'Archivio di Stato di Parma.

In nomine Domini millesimo ducentesimo vigesimo septimo primo die intrante madio indicione XV. || In praesentia infrascriptorum testium. Zellus filius condam Cazarelli de Monticulo qui lege romana vivere || confessus fuit pro praetio duodecim librarum parmensium quos confessus fuit se acceplsse a donno Gerardo priore || ecclesie sancte Felicule pro ipsa ecclesia, et de quibus se bene paccatum clamavit, et exceptioni non num||rate peccunie renuntiando non spe future numerationis, sed quia iam eos in veritate habuerat, vendidit || praedicto priori pro dicta ecclesia unam petiam terre sui iuris positam in pertinentiis Monticuli in contrata sancti Ambro||sii, cui sunt fines: a mane via, a meridie et a sero ecclesie sancte Felicule, de subtus Guidoni Boccatii, et est et esse debet || duarum bobulcarum et si plus vel minus inventa fuerit in hac vendicione permaneat addendo vel substraendo de praecio || ad rationem sex librarum parmensium ut a modo praedictus prior pro dicta ecclesia et eius successores et cui dederint faciant || de praedicta re vendita una cum accessibus et ingressibus seu cum superioribus et inferioribus suis, et cum omni iure || conctaque utilitate rei vendite pertinentibus iure proprietario quicquid voluerint sine omni iamscripti venditoris || eiusque haeredum contradictione. Insuper vero praedictus venditor dedit cessit atque mandavit praedicto emptori omnia || iura et acciones utiles et directas reales et personales quae et quas habebat sibique competebant nomine vel || occasione praedictae rei vendite. Item praedictus venditor promisit praedicto emptori sub obligatione bonorum || suorum praedictam venditionem, ab omni contradicente persona cum ratione defendere et disbrigare sub poena dup||li et suis propriis expensis et fecit et constituit dictus venditor se possessorem pro emptore et ipsum emptorem || procuratorem in rem suam et potestatem ei dedit intrandi uttendi de praedicta re vendita sua actoritate.

Item Beatrix uxor praedicti venditoris praedictae venditioni et obligationi parabolam dedit, et cas firmas || et ratas praedicto priori promisit tenere et habere et omni suo iuri pignoris vel ypothece dotis dationis vel quarte seu cuiuslibet

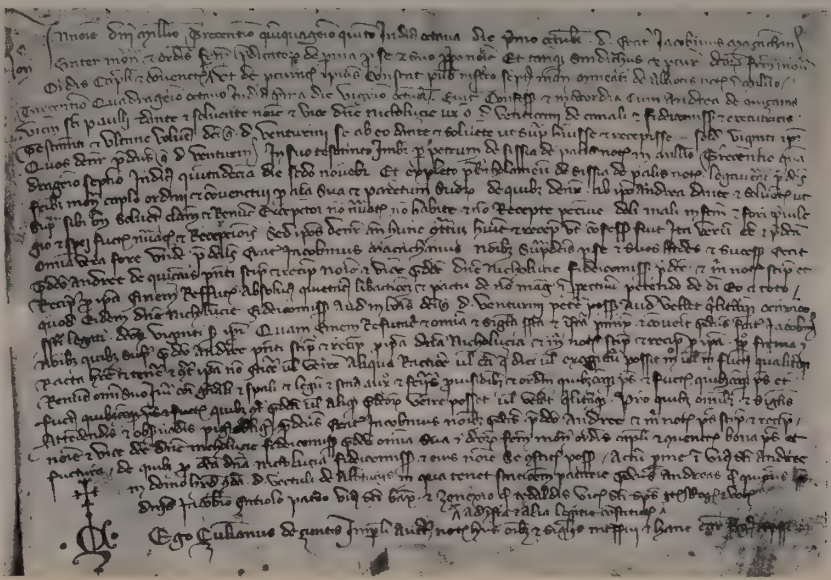

alterius iuris quod in eis petere posset sponte renuntiavit. Actum Parmae in claustro || ecclesie sancti Sepulcri feliciter. Ibi vero testes rogati fuere: Rolandinus Peregrini, Ruspaldi de Cruviaco, Ber||toldus filius Gerardi Noli, Gerardinus et Arduinus filii condam Albri de Valle de Rexana. Johannes filius Lamberti de Sorbulo.

(*S. T.*). Ego Gerardus Scaravaxia notarius domni Henrici Imperatoris interfui et rogatus scripsi.

TAVOLA VI. — 1355, Ottobre 1. — **I frati del monastero dei PP. Predicatori di Parma dichiarano di aver ricevuto da certa Nicoluzia, ved. del fu Venturino Canali, la somma di soldi venti imperiali, che lo stesso aveva legato con testamento ai detti frati. - Scrittura gotica notarile. Originale presso l'Archivio di Stato di Parma.**

In nomine Domini millesimo trecentesimo quingentesimo quinto indicione octava die prima octubris. Dominus frater Jacobinus Mazachanus || frater monasterii et ordinis fratrum predicatorum de Parma per se et suo proprio nomine et tamquam sindicus et procurator dictorum fratrum monasterii, || Ordinis, Capituli et convenctus ad infrascripta et alia legitime constitutos ut de procuracionibus ipsius constat publico instrumento scripto manu Mineati de Alliotis notarii in millesimo || trecentesimo quadragesimo octavo indicione prima die vigesimo octubris, fuit confessus et in concordia cum Andrea de Quinzanis || viciniae sancti Paulli dante et solvente nomine et vice dominae Nicoluziae uxoris condam domini Venturini de Canali et fideicomissarie et executricis || testamenti et ultime voluntatis dicti condam domini Venturini se ab eo dante et solvente ut supra, habuisse et recepisse soldos viginti imperiales. || Quos denarios praedictus condam dominus Venturinus in suo testamento, imbreviato per Petrum de Sissa de Palis notarium in millesimo trecentesimo qua||dragesimo septimo indictione quintadecima die secundo novembris, et expleto per Bartholomeum de Sissa de Palis notarium. legaverat praedictis || fratribus monasterio, capitulo, ordini

et convenctui pro anima sua et parentum suorum, de quibus denariis ab ipso Andrea dante et solvente ut || supra sibi bene soluctum clamavit et renunciando exceptioni non numerortae, non habitae et non receptae pecuniae doli mali in factum et fori privile||gio et spei fucturae numeracionis et receptionis. Sed ipsos denarios ante hunc contractum habuit et recepit ut confessum fuit ita verum esse et praedicta || omnia vera fore unde praedictus frater Jacobinus Mazachanus nominibus supradictis per se et suos heredes et successores fecit || praedicto Andreae de Quinzanis praesenti stipulanti et recipienti nomine et vice praedicte dominae Nicholuziae fideicommissariae praedictae et mihi notario stipulanti et || recipienti pro ipsa, finem, reffutationem, absolucionem, quietacionem, liberactionem et pactum de non magis in perpetuum petendo de omni eo et toto || quod eidem domine Nicholuzie fideicommissarie aut in bonis dicti condam domini Venturini petere posset aud vellet qualitercumque occaxione || suprascripti legati dictorum viginti solidorum imperialium. Quam Finem Refutacionem et omnia et singula suprascripta et infrascripta promixit et convenit praedictus frater Jacobinus || nominibus quibus supra praedicto Andree praesenti stipulanti et recipienti pro ipsa domina Nicholuzia et mihi notario stipulanti et recipienti pro ipsa, perpetuo firma et || racta habere et tenere et contra ipsam non facere vel venire, aliqua ractione vel causa quae dici vel excogitari possit modo vel in fucturum qualitercumque || renunciando omni suo juri communi generali et speciali et legum et statutorum auxilio et feriis provisionibus et ordinibus quibuscomque praesentibus et || fucturis quibus contra praedicta vel aliquod praedictorum venire posset vel velet qualitercumque. Pro quibus omnibus et singulis || attendendis et observandis pignori obligando praedictus frater Jacobinus nominibus praedictis praedicto Andree et mihi notario praesenti, stipulanti et recipienti || nomine et vice dictae domine Nicholuzie fideicommissariae praedicte, omnia sua et dictorum fratrum monasterii, ordinis, capituli et convenctus bona praesentia et || fuctura de quibus pro dicta domina Nicholuzia fideicommissaria et eius nomine se constituit posseditricem. Actum Parme, in vicinia Sancti Andree || in domo haeredum condam domini Vectuli de Albertucijs in qua tenet stacionem patarie praedictus Andreas de

Quinzanis praesentibus || dominis Jacobino Faziolo patario vicinie Sancti Baxiani et Zenexio de Tedaldis vicinie Sancti Spiritus testibus rogatis et vocatis.

(*S. T.*). Ego Zulianus de Zuntis Imperiali auctoritate notarius hiis omnibus et singulis interffui et hanc chartulam rogatus scripssi.

TAVOLA VII. — 1407, Giugno 27. — Giovanni Cima da Cingoli, Senatore di Roma, scrive a certi Tedisio e Lorenzo da Parma, su di un furto da essi sofferto di denaro e vesti, e provvede perchè sia loro resa giustizia. - Scrittura gotica notarile. - Pergamena originale, oggi priva di sigillo, conservata nell'Archivio di Stato di Parma, Museo diplomatico.

Iohannes de Cimis Dei gratia Alme Urbis Senator Illustris vobis viris discretis Tedisio Antoniis et Laurentio Luce de Parma provintie Lom||bardie, salutem et sincere devotionis affectum. Reminiscentes quarumdam nostrarum precativarum et mandatariarum litterarum per Nos et Conservatores Camere || prelibatae Urbis, ad vestrum et cuiuslibet vestrum postulationem petitionem et requisitionem factarum concessarum et destinatarum Communi sindico hominibus et || spetialibus personis terre Sermineti districtus dicte Urbis continentium in effectu dictos Commune, Sindicum, homines ac speciales personas dicte terre infra certum terminum || et sub certa pena in dictis precativis et mandatariis literis contentum et descripta tunc futurum etiam elapsum cogere debere realiter et personaliter remediis || opportunis Antonium Salon, Colampipum et Rainaldum de prefata terra Sermineti et eorum quemlibet ad dandum et solvendum cum effectu restituendum et satisfatiendum vobis iamdictis Tedisio et Laurentio, videlicet tibi Tedisio centum viginti ducatos auri et tibi Laurentio sexaginta duos ducatos auri et pannos et vestes quibus eratis || inducti et vestiti valoris et communis extimationis ducatorum viginti auri oblatos et furto subtractos vobis per dictos Antonium Colampipum et Raynaldum utque quidem || omnia

dicti prenominati Antonius Colapipus et Rainaldus et quilibet eorum vobis iamdictis Tedisio et Laurentio tenebantur ut nunc tenentur vigore et pretextu diffidationis et condemnationis facte et concesse ad vestram instantiam et petitionem per virum Magnificum Dominum Petrum Franciscum de Brancaleonibus || tunc praefate Urbis Senatorem Illustrem secuto ex causa solemnis accusationis per vos et vestrum quemlibet facte et institute contra dictos Antonium Colapipum || et Rainaldum de dictis furto, robaria et aliis in eadem accusatione contentas et per acta Ser Antonii de Durante tunc notarii maleficiorum, ut de ipsa diffidatione || et condemnatione patet manu scribe Senatus prefate urbis. Cum hac autem comminatione quod si prefati Commune, Sindicus, homines et spetiale persone terre me||morate premissas nostras precativas et mandatarias litteras in contemptum et vilipendium habuissent, ad exactionem pene pecuniarie per Nos contra || eos legitime procedebatur et de represaliarum beneficio ex iuris municipalis Urbis dispositione vobis et cuilibet vestrum per Nos iamdictum Senatorem, auctoritate senatoria indulgebatur et providebatur ut hec et alia latius et seriosius noscuntur in praefatis nostris precativis et mandatariis litteris contineri, quas || dictis Communi, Sindico, hominibus et spetialibus personis dicte terre lucide constat nobis per Stephanellum Iohannis magne publicum nuntium Curie Capitolij || fuisse et esse personaliter presentatas. Cuius relationi adhibuemus plenam fidem ut de predictis omnibus patet ex actis Martini Tutii Martini prothonotarij || nostri et dicte Curie Capitolis. Unde Nos iam dictus Senator scientes teneri ex forma statutorum que semel iuravimus observare hominibus et personis || quibuscumque ad Nos reclamantibus et refrigientibus iustitiam ministrare ellective et pro eorum iuribus consequendis, advertentes formam praefatorum statutorum || prefate Urbis in et super praedictis et infrascriptis expresse disponentium, constito nobis de contemptu vilipendio et iactura praemissarum nostrarum praecaturarum et manda||tariarum litterarum per eosdem Commune, sindicum, homines et speciales personas dicte terre factis, tentis et praehabitis ac etiam constito nobis iuridice de debito dictorum diffidatiarum || sequentes et sequi volentes in praedictis omnibus formam dictorum statutorum, vobis iamdictos Tedisio et Laurentio et cuilibet vestrum, te-

nore praesentium duximus ac duci‖mus providendum, hinc est quod vobis et vestrum cuilibet plenariam potestatem et licentiam concedimus et impartimur Vos et vestrum quemlibet auctoritatibus vestris propriis ‖ ubique res, bona et massaritias mobilia et semoventia ac stabilia reperieritis et inveneritis hominum et personarum dicte terre, et ad eos spectantia et pertinentia ‖ tollere aufferre et de eis facere et disponere ad vestrum et cuiuslibet vestrum libitum et velle usque ad congruum et condecentem satisfationem dictarum vestrarum quantitatum ‖ ut in eadem diffidationes et condemnationes continetur necnon de omnibus et singulis aliis in ipsa diffidatione et condemnatione contentis cum reffectione damnorum ‖ expensarum et interesse ac homines et personas dicte terre posse carere et capi facere et detinere, eosque ad carceres nostri palatiis Capitolij duci et poni facere tenendos ‖ in eis tam diu quam diu per eos seu eorum aliquem vobis et cuilibet vestrum de pecuniis et quantitatibus damnis expensis et interesse praefatis ac etiam de omnibus alij ‖ in dicta diffidatione et condemnatione descriptis fuerit integre solutum et plenarie satisfactum. Mandantes ex nunc universis et singulis Marescalis ‖ et offitialibus nostris et Curie Capitolii praesentibus et futuris quatenus ad vestrum et cuiuslibet vestrum instantantiam, et requisitionem praedictos homines et personas dicte terre ‖ eorumque bona quaecumque ut praedictum est capiant, detineant, arrestent et sequestrent ac captos et detentos, arrestata et sequestrata teneant donec et usque quo vobis et cuilibet vestrum de praedictis quantitatibus et omnibus aliis in dicta diffidatione et condemnatione contentis fuerit ut praemittitur integraliter ‖ satisfactum. In quorum testimonium praesentes litteras fieri iussimus et conscribi nostrique sigili impressione muniri. Datum Rome in Capitolio sub anno Domini MCCCC septimo indictione quintadecima die vigesimo sexto mensis junii, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris domini nostri domini Gregori, divina providentia pape duodecimi, anno primo.

(*L. S.*). Martinus Tucij Martini prothonotarius.

TAVOLA VIII. — 1423, Luglio 18. — Testamento olografo dell'eremita frate Antonio da Montebono in favore di alcuni monasteri e persone di Piacenza. Dato nel monastero di S. Benedetto di Polirone, diocesi di Mantova. - Scritt. gotica libraria. - Pergamena originale, ora conservata nell'Archivio di Stato di Parma, Museo diplomatico.

In nomine Domini Jesu Christi, anno ab incarnatione eius dem millesimo quadrigesimo vigesimo tercio Indicione... dic || dominico decimo octavo mensis julij. In capitulo monasterij sancti Benedicti de Pado Lyrono Mantue dyocesis. Coram venerabile viro || domino Theophilo priore dicti monasterij, domino Paulino de Mediolano, domno Jacobo de Ast, domno Apolonio de Mantua || et domno Primo de Bisotio omnibus monacis dicti monasterij testibus rogatis. In Christi nomine et gloriosae Virginis Marie matris eius || et beatorum apostolorum Petri et Pauli et beate Marie Magdalene, nec non et beati Francisci confessoris, c' tocius Curie caelestis. Ego || frater Antonius heremita dictus de Montebono et professus sub regula tercij ordinis prefati beati Francisci, et qui longo tempore || sum solitus habitare tanquam pauper heremita in heremitorio contiguo monasterij Sancti Systi de Placentia, Dei gratia sanus corpore, || mente et intellectu, volens facere meam plenam ordinationem secundum mandatum dicte regule de certis meis rebus, et specialiter || de omnibus meis libris quorum nomina infra scribuntur. Sic statuo et ordino, et hec est mea ultima voluntas, videlicet, si || Dei gratia evenerit infra duos annos post meum decessum quod in dicto monasterio Sancti Systi adveniant monaci ad habitandum || qui secundum regulam sancti Bendicti ibidem resideant et observantiam eius faciant, ipso casu omnes mei libri infrascripti excepto uno || omeliario infrascripto, perveniant in ipsos monacos et omnino sint sui iurjs ad operandum eos secundum regulam suam in honore Dei. Si || vero infra dictum tempus tales monaci non venerint ad dictum monasterium tali causa praedicta, Et interim observantia fratrum minorum || fieret in Placentia vel extra prope prout fama iam multo tempore facta est de fratribus fratris Bernardini seu fratris Mathei

In nomine domini yhesu christi. Anno ab incarnatione eiusdem millesimo quadringentesimo vigesimotertio Indictione [illegible] die
[illegible] decimo octavo mensis iulij. In capitulo monasterij sancti benedicti de padolyrono mantuane diocesis. Coram venerabili viro
[illegible] theophilo patre dicti monasterij. domino paulino de mediolano. domino iacobo de ast. domino apolonio de mantua.
et domino primo de bisotio omnibus monachis dicti monasterij testibus rogatis. In christi nomine et gloriose virginis marie matris eius
et beatorum apostolorum petri et pauli et beate marie magdalene. necnon et [illegible] beati francisci confessoris et totius curie celestis. Ego
frater antonius heremita dictus de motebono et professus sub regula tertij ordinis patris beati francisci. et qui longo tempore
sum solitus habitare tamquam pauper heremita in heremitorio contiguo monasterio sancti systi de placentia. dei gratia sanus corpore et
mente et intellectu volens facere meam plenam ordinationem secundum mandatum dicte regule de certis meis rebus et specialiter
de omnibus meis libris quorum nomina infra scribuntur. Sic statuo et ordino. et hec est mea ultima voluntas. videlicet. Si
dei gratia evenerit infra duos annos post meum decessum quod in dicto monasterio sancti systi adveniat monachi ad habitandum
qui secundum regulam sancti benedicti ibidem resideant et observantiam eius faciant. ipso casu omnes mei libri infrascripti excepto uno
omeliario infrascripto perveniat in ipsos monachos. et omnino sint sui iuris ad operandum eos secundum regulam suam in honore dei. Si
non infra dictum tempus tales monachi non venerit ad dictum monasterium tali casu predicta. Et interim observantia fratrum minorum
fieret in placentia vel extra prope prout fama iam multo tempore facta est de fratribus fratris bernardini seu fratris mathei fratrum
minorum. tunc volo quod dicti libri perveniat in dictos fratres. dummodo faciat stabilem residentiam et observantiam regule
sue. Item casu adveniente quod infra unum annum post venerit post dictos duos annos nec ista talis observantia fieret in placentia
vel prope. tunc statuo et ordino quod dicti libri mei exceptis duobus libris infrascriptis et dicto omeliario perveniat in monachos observantie
sancti benedicti qui habitant in monasterio sancti apolinaris prope papiam. Et item in hoc casu volo penitus quod unus liber in
quo continentur libri iiij. evangelistarum quorum primus scilicet mattheus est glosatus. Et liber epistolarum apostoli sancti pauli qui est
totus glosatus perveniant in Bonifacium et Raphaelem fratres pauperes de fontana filios Iohannis guillermi nunc novitii domini
ni [illegible] monachi monasterij predicti sancti apolinaris. Item volo omnimode dictis observantiis advenientibus in placentia. seu non. quod
infrascriptum omeliarium de adventu usque post epiphaniam perveniat in moniales monasterij sancte marie de nive quod est in placentia.
Item lego de certis rebus mobilibus meis quarum inventarium et ipse res sunt ad presens penes infrascriptum thomarium. quod
unum armariolum et unum cassonum magnum perveniant in ipsam observantiam in qua pervenerint libri mei
infrascripti. Item lego quod infrascripti mei comissarij debeat distribuere omnes alias res meas in pauperibus christi prout melius eis
videbitur. Comissarios igitur et executores huius mee et ultime voluntatis esse volo et statuo magistrum petrum
de mezano filium condam zilij. et Rolandum dyonum filium Iohannis. et dominum Bartolameum arexiam presbyterum ecclesie
sancti petri in foro. Cui lego discum meum ad scribendum a lerdella. et librum orthographie quem habet penes se. Quibus
comissarijs meis predictis do et concedo plenam libertatem agendi et mandandi executioni hanc meam voluntatem sine
alicuius contradictione persone. et omnino agere et facere sicut ego personaliter. Salvo et reservato in pleno iure agendi
et faciendi quidquid michi libuerit usquedum dei gratia vixero. Et in testimonium omnium premissorum subscribo nomen meum
ut infra. Nomina autem omnium librorum meorum predictorum sunt hec. videlicet.

Primo liber novus vite sanctorum patrum quem ego ipse scripsi.
Item liber novus legendarum sanctorum toti anni quem scripsi.
Item liber sancti ysideri dictus de summo bono.
Item liber sermonum sancti bernardi super cantica canticorum quem scripsi.
Item liber textus biblie in uno volumine.
Item liber actus apostolorum et apocalipsis et cetera.
Item liber qui climacus dicitur glosatus et cetera quem scripsi.
Item liber glosarum veterum super psalterium.
Item liber glosarum super apocalypsim.
+ Item liber regule sancti benedicti abbatis.
Item liber expositionis ugonis de sancto victore super regula sancti augustini.
Item liber in papiro in quo sunt expositiones pater noster et ave maria.
et liber ugonis de sancto victore. et alia multa et cetera.
+ Item liber expositionum super evangelia. et cetera.
Item liber dyalogorum in papiro sancti gregorij quem scripsi.
Item liber rationis hunc.

+ Item liber soliloquij sancti augustini in papiro.
Item liber meditationum sancti bernardi in papiro.
Item liber quarundam epistolarum sancti Ieronimi.
Item liber auctoritatum multorum sanctorum cum libro computi et cetera
in uno volumine. Item [illegible] hunc.
Item unum breviarium secundum curiam romanam.
Item psalterium cum omnibus ymnis. et cetera sanctorum.
Item liber in papiro dictus Extractus de multis sermonibus et
epistolis et capitulis scripturarum diversorum sanctorum et quidam est liber sancti
Basilij de multis questionibus.
+ Item omeliarium super evangelia ab adventu usque ad tertiam
dominicam post epiphaniam.
Item liber in papiro in quo sunt aliqua officia propria sanctorum.
Item liber iiij. evangelistarum quorum matheus est glosatus.
Item liber epistolarum apostoli sancti pauli totus glosatus.
Item liber in duobus quaternis in quo sunt prophetie thelosfori presbyteri
et heremite ad dominum antoniottum adornum ducem Ianue.

Ego frater antonius de motebono heremita antedictus loco et vice testamenti feci et scripsi mea manu hanc
ordinationem de libris et omnibus rebus meis predictis. quam volo ut valeat. acsi per notarium publicum facta fuisset.
Item ego antedictus frater antonius confiteor quod postmodum regressus placentiam ad meum heremitorium in mccccxxiiij. die iiij.
iulij recuperavi omnes res meas et libros predictos a domino [illegible] thomarij de cogno predicto. et de monasterio sancte marie de laniue
cui donavi prescriptos quatuor libros cruciculis singulos presignatos. tamen adhuc approbo que scripsi.

fratrum || minorum, tunc volo quod dicti libri perveniant in dictos fratres, dummodo faciant stabilem residentiam et observantiam regule || sue. Item casu adveniente quod infra unum annum proxime venturum post dictos duos annos nec ista talis observantia fieret in Placentia || vel prope, tunc statuo et ordino quod dicti libri mei exceptis duobus libris infrascriptis et dicto omeliario perveniant in monacos obser-|| vantiae sancti Benedicti qui habitant in monasterio Sancti Apolinaris prope Papiam. Et tunc in hoc casu volo penitus quod unus liber in quo continentur libri quatuor Evangelistarum quorum primum scilicet Mathaeus est glosatus. Et liber epistolarum apostoli Sancti Pauli qui est || totus glosatus perveniat in Bonifacium et Raphaelem fratres Pavaros de Fontana filios Johannis Gulliermi nunc nominati dom||ni Manuelis monaci monasterij praedicti Sancti Apolinaris. Item volo omnimode dictis observantiis advenientibus in Placentia seu non quod || infrascriptum omeliarium de adventu usque post epifaniam perveniat in moniales monasterii sancte Marie de Nive quod est in Placentia. || Item lego de ceteris rebus mobilibus meis quarum inventarium et ipse res sunt ad praesens penes infrascriptum Thomaxium quod || unum armariolum et unum cassonum magnum perveniant in ipsam observantiam in qua pervenerint libri mei || infrascripti. Item lego quod infrascripti mei comissarii debeant distribuere omnes alias res meas in pauperibus Christi prout melius eis || videbitur. Comissarios igitur et executores huius mee et ultime voluntatis esse volo et statuo magistrum Petrum de Mezano filium condam Zilj, et Rolandum Dyonum, filium quodam Iohannis et domnum Bartolameum Cirexiam presbyterum ecclesie || sancti Petri in foro, cui lego discum meum ad scribendum a berdella, et librum orthografie quem habet penes se. Quibus Comissariis meis praedicti do et concedo plenam libertatem agendi et mandandi executioni hanc meam voluntatem sine || alicuius contraditione persone, et omnino agere et facere sicut ego personaliter. Salvo et reservato mihi pleno iure agendi et faciendi quicquid mihi libuerit usquedum Dei gratia vixero. Et in testimonium omnium praemissorum subscribo nomen meum || ut infra. Nomina autem omnium librorum meorum praedictorum sunt hec, videlicet.

Primo liber novus vite sanctorum patrum quem ego ipse scripsi.

Item liber novus legendarum sanctorum tocius anni quem scripsi.

Item liber sancti Ysidori dictus de summo bono.

Item liber sermonum sancti Bernardi supra cantica canticorum quem scripsi.

Item liber totius biblie in uno volumine.

Item liber actus Apostolorum cum apocalypsi et caetera.

Item liber qui Climacus dicitur glosatus etc. quem scripsi.

Item liber glosarum vetus super psalterium.

Item liber glosarum super apocalypsim.

✠ [Item liber regule *sancti Benedicti Abbatis*].

Item liber expositionis Ugonis de sancto Victore supra regulam S. Augustini.

Item liber in papirro in quo sunt expositiones pater noster et ave Maria, et liber Ugonis de sancto Victore et alia multa etc.

✠ [*Item liber expositionis super evangelia quadragesimae*].

Item liber dyalogorum in papirro sancti Gregorij, quem scripsi.

Item liber, rationis lune.

Item liber soliloquij sancti Augustini in papirro.

Item liber quarundam epistolarum S. Jeronimi.

Item liber auctoritatum multorum sanctorum cum libro computi etc. in uno volumine.

Item unum breviarium secundum curiam romanam.

Item salterium cum omnibus ymnis et communione sanctorum.

Item liber in papirro dictus Extractus de multis sermonibus et epistolis et capitulis scripturarum diversorum sanctorum et quo est liber sancti Basilii de multis questionibus.

✠ *Item omeliarium super* evangelia ab adventu usque ad terciam dominicam post epyfaniam.

Item liber in papirro in quo sunt aliqua officia propria sanctorum.

Item liber quatuor evangelistarum quorum Matheus est glosatus.

Item liber epistolarum apostoli sancti Pauli totus glosatus.

Item liber in duobus quaternis in quo sunt prophetie Thelosfori presbyteri et heremite ad dominum Antonium de Adornijs ducem Janue.

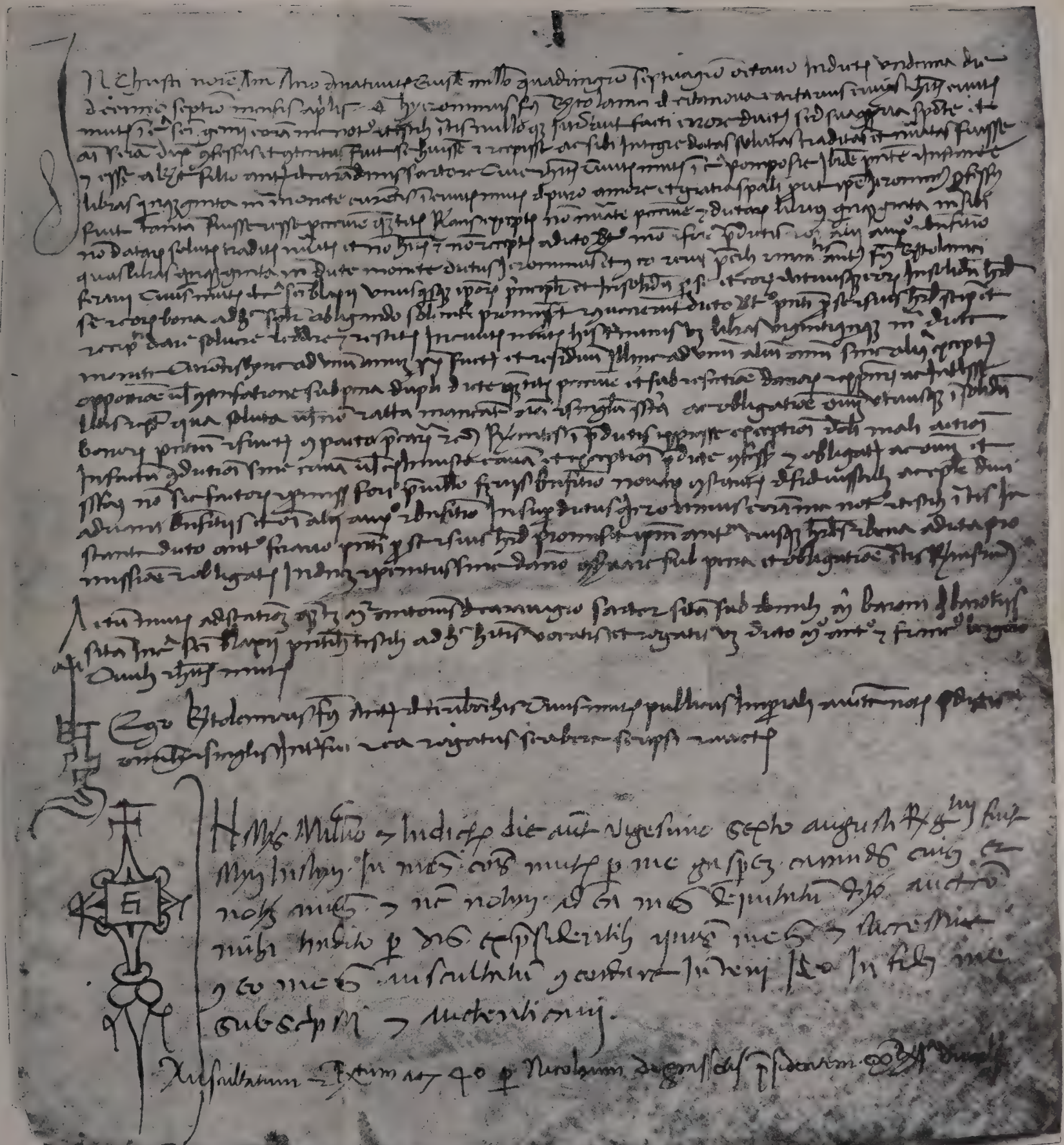

Ego frater Antonius de Montebono heremita antedictus loco et vice testamenti mea manu hanc || ordinationem de libris et omnibus rebus meis praedictis, quam volo ut valeat ac si per notarium publicum facta fuisset.

Item ego antedictus frater Antonius confiteor quod postmodum regressus Placentia ad meum heremitorium in MCCCCXXIIII° die IIII°||julij recuperavi omnes res meas et libros praedictos de domo condam Thomaxij de Cogno prescripti et de monasterio sancte Marie de la nive cui donavi praescriptos quatuor libros crucibus presignatos, unde adhuc approbo que supera scripsi.

TAVOLA IX. — 1478, Aprile 17. — **Girolamo del fu Bartolomeo di Cittanova, cartolaio di Modena, confessa di aver ricevuto da Bartolomeo di Antonio Corandini di Modena lire cinquanta marchesane, come prestito da restituire nel termine di un anno. - Pergamena originale di mm. 155 × 170. - Scrittura gotica corsiva. - Orig. in Modena, raccolta privata.**

I Christi nomine amen. Anno a nativitate Eiusdem millesimo quadrigentesimo septuagesimo octavo, indictione undecima die || decimoseptimo mensis aprilis Hyeronimus filius condam Bartolamei de Citanova cartarius civis et habitator civitatis || Mutinae in cinquantina sancti Geminiani coram me notario et testibus infrascriptis nulloque iuris aut facti errore ductus sed sua propria sponte et || animi scientia dixit, confessus et contentus fuit se habuisse et recepisse ac sibi integre datas solutas traditas et numeratas fuisse || et esse a Bartolomeo filio Antoni de Carandinis sartore cive et habitatore civitatis Mutinae in cinquantina Pomposie ibidem praesente et instante || libras quinquaginta marchesanas monetae currentis in civitate Mutine de puro amore et gratia speciali prout ipse Jeronimus professus || fuit tantam fuisse et esse pecuniae quantitatem, Renuntians exceptioni non numerate pecunie et dictarum librarum quinquaginta marchesanarum sibi || non datarum, solutarum, traditarum, numera-

tarum et non habitarum et non receptarum a dicto Bartolomeo modo et forma predictis et omni alii auxilio et benefitio || quas libras quinquaginta marchesanas dicte monete dictus Jeronimus et cum eo et eius precibus et mandatis Antonius filius condam Bartolomei || Ferarii Civis Mutine de cinquantina sancti Blaxii unusquisque ipsorum principaliter et in solidum per se et eorum et utriusque eorum in solidum heredes || se et eorum bona ad haec specialiter obligando solemniter promiserunt et convenerunt dicto Bartolomeo praesenti pro se et suis haeredibus stipulanti et || recipienti dare solvere reddere et restituere in civitate Mutinae his terminis videlicet libras vigintiquinque marchesanas dictae monetae currentis hinc ad unum annum proxime fucturum et residuum illinc ad unum alium annum sine aliqua exceptione || oppositione vel compensatione sub poena dupli dicte quantitatis pecunie et sub refectione damnorum et expensarum ac interesse || litis et extra, qua soluta vel non ratta maneant omnia et singula suprascripta ac obligatione omnium utriusque in solidum || bonorum presentium et fucturorum cum pacto precarij etc. Renuntiantes in predictis expresse exceptioni doli mali actioni || in factum condictioni sine causa vel ex iniusta causa et exceptioni predicte confessionis et obligationis ac omni et || suprascriptorum non sic factorum et promissionibus fori privillegio feriis benefitio novarum constitutionum de fideiussoribus ac epistole divi || Adriani benefitiis et omni alii auxilio et benefitio. Insuper dictus Jeronimus coram me notario, et testibus infrascripta in || stante dicto Antonio Ferrario presenti pro se et suis haeredibus promisit ipsum Antonium eiusque haeredes et bona a dicta pro||missione et obligatione indenem et penitus sine damno conservare sub pena et obligatione infrascriptis, renuntians etc. || Actum Mutinae ad stationem quam tenet Magister Antonius de Caravagio sartor sitam sub domibus Magnifici Baroni de Barotijs || sitam in cinquantina sancti Blaxij presentibus testibus ad hec habitis vocatis et rogatis videlicet dicto magistro Antonio et Francisco Bergolo || Civibus et habitatoribus Mutine.

(*S. T.*) Ego Bartolomeus filius condam Antoni de Trimbochis Civis Mutine publicus imperiali auctoritate notarius praedictis || omnibus et singulis interfui et ea rogatus scribere scripsi et auctenticavi.

(*S. T.*). In suprascriptis Millesimo et indictione die autem vigesimo sexto Augusti registratum fuit || suprascriptum instrumentum in memorialibus communis Mutinae per me Gasparem Carandinum civem et || notarium Mutinae et nunc notarium ad ea memorialia deputatum dicto auctentico || mihi tradito per unum ex presidentibus ipsius memorialis et successive || cum eo memoriale auscultatum concordare iuveni. Ideo in fidem me || subscripsi et auctenticavi.

Auscultatum et registratum a cartis 40 per Nicolaum de Grasselis presidentem ex rescripto ducali.

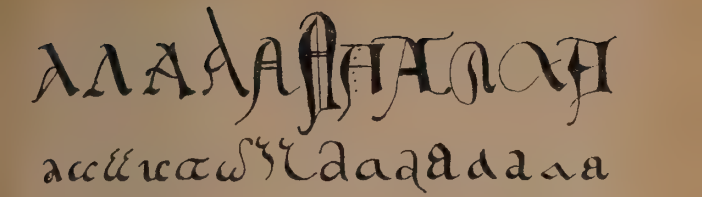

A

a.	(A) Accursius, - Albericus (abbr. giur.)	XIV
A.	(A) Alumen (abbr. med.)	XVII
A.	(A) Atramentum (abbr. med.)	XVII
A.	(A) Amen (scr. visig.)	XI
Ā	(A) Antiphona (scr. visig.)	X
A	(A) Amalgama (abbr. med.)	XVII
a'	(A) Antiphona	XIV
a., ā	(a) annus	XIV

A

á	(a) aut	XIV
ā	(a) aut	IX
a', a';	(a) autem	XII-XV
a	(a) autem	XV
a, á, ā	(a) aut	XV m.
ã	(a[a]) ana (abbr. med.), - altera, - antiphona	XIII m.
az	(a) apparet	XV f.
az	(a) apparent	XV p.

(a[l]) alius xv m.

(A) Augustus, - Augustinus xiv

(a) albus xiv f.

(a[a]) aliam xiii f.

(a[a]) alia xiii

(a[la]) alia xv m.

(a[a]) aliam xiv

(a[a]) anima, - antiphona, - aliqua xiv

(a[ar]) aliarum xv

(a[as]) alias xv

(a[ca]) alica (aliqua) xiv p.

(a[cl]) alicui xiv f.

(a[co]) alico (aliquo) xiv p.

(a[d]) aliud xiv p.

(a[ld]) aliud xv m.

(a[do]) albedo xv m.

(a[l]) alicui, - aliqui xiv

(a[la]) alia xv m.

(a[lar]) aliarum xv m.

(a[ld]) aliud xv f.

(a[le]) alie (aliae) xv m.

(a[li]) alii xv m.

(a[lis]) aliis xv m.

(a[l]) animal xiv

(a[l]) aliter xiv

(a[lo]) angulo xv p.

(a[m]) album xii f.

(a[m]) alium xiv m.

(a[m]) annum xv p.

(a[m]) argumentum xv f.

(a[mr]) argumentum probatur xv m.

(a[n]) ante xv

(aina) aliena xv m.

(ane) albedine xv m.

(ao) anno xv m.

(ato) alio xv m.

(ao) alio, - anno, - alio modo xiv

(aoo) alio modo xv p.

(aoe) maiorem xv f.

(aor) maior xv f.

(aor) maioris xv

(aor) aliorum xv p.

(aqa) aliqua xiv p.

(aqo) aliquo xv p.

(ar) maior, - aliter xv

(ar) arguitur xv f.

(ar) aliter xv f.

(aro) arguitur sic xv f.

(are) arguere, - maiore xv f.

(as) antecedens, alias xiv f.

(as) aliquis xv f.

(at) aliter xiv p.

(at) aut xiv.

(ata) allegata, - animata xiv f.

(ata) annata xv p.

(atu) argumentum xv m.

(atus) alligatus xv

(uas) alternativas xv m.

(ue) affirmative xv m.

(ui) alicui xv f.

(uu) affirmativum xv m.

(AA) Augusti [duo]

(AA, aa) ana (abbr. med.), - anima xv

(ata) anima xv m.

(aa^{ti}) animati XIV

(aaa) amalgama (abbr. med.) XVI

(aac) ante auditam causam

(AAPP) Amplissimi Patres XVIII

(aar) animarum XIV

(aar) Aaron XII

(AAS) Academiae Americanae socius

(AASS) Accademiae Antiquarianae Societatis socius

(aati) animati XII f.

(ab) ab una parte, - ab alia... (Parma) XV p.

(AB) Artium Bacalaureus

(ab) abbas XV

(ab) Ambrosius XIV p.

(Ab^{o}) Ambrosius XIV m.

(ab^{oe}) absolutione XV m.

(ab^{t}) ambit XIII

(ab^{t}) abstractum XIV p.

(ab^{t}) absolutus XIV

(ab^{ta}) abstracta XIV p.

(ab^{te}) absolute XV p.

(ab^{ua}) abstractiva XIV f.

(abb) abbas XII

(abba) abbatissa XI p.

(abbassa) abbatissa XV

(abbes) abbates XIII

(abbi) abbati XI

(abbia) abbatia XIII f.

(abbis) abbatis XII m.

(Abbra) Abbreviatura XVII

(abbs) abbas XIII m.

(abbt) abbatem XII f.

(Abbta) Abbatissa XIV p.

(Abbti) Abbati XIII f.

(abd) Abdiae [Prophetia] (abbr. eccles.) XIV f.

(abhoia[le]) abhominabile XV m.

(abi) ab invicem XV f.

(abi[te]) abilitatem (habilitatem) XV f.

(abin) abinde XIV m.

(abla) ambula VIV m.

(abla°) ambulatio XV m.

(ablats) ablativus XIV f.

(ablo) ablatio XIV p.

(ablo) ambulatio XIV p.

(ablom) ablationem XIV p.

(abltm) ablativum XIV f.

(ablto) ablativo XIV f.

(abn[a]) absentia XV m.

(abna) absentia XV

(abne) absolutione XV

(abnia) absentia XV

(abns) absens XV

(abnte) absente XV f.

(abntiu) absentium XV m.

(abpte) ab una parte XIV m.

(abr) abrade, -abrasus (abbr. farm.) XVI

(abs) absque XV

(abs) absque, -absens XV

(absolo) absolutio XV m.

(absolem) absolutionem XV

(absto, abst°) abstractio XV

(ABT) annua... bima...trima... VIII

(abt) absolutus XV

(abto) ablativo XV

(abulo) ambulationem XV m.

(AC) Anno Christi,- Ante Christum XIV

(ac) anno currente XVI

(ac) auditoris camerae [Notarius] XVI

(Ac) Accursius (abbr. giur.) XIV

(A&C) Augustus et Caesar

(ac) *a carte* XVI p.

(ac) acer XV

(ac) actus XIII f.

(a^{i}c) alicuius XV

(ac,a^{i}c) alicuius XV

(ac^{a}) accidentia XV m.

(a^{i}c^{i}) alicui XIII f.

(ac^{o}) actio XV

(ac^{les}) accidentales XV m.

(ac^{m}) actum XI p.

(ac^{ns}) accidens XV f.

(ac^{oe}) actione XV f.

(ac^{s}) accidens XV m.

(ac^{ua}) activa XV f.

(Acc) Accipe XIV f.

(acct^{a}) accidentia XIII f.

(acc^{ales}) accidentales XV m.

(acc^{m}) accusativum XV

(acc^{n}alr) accidentaliter XIII f.

(accat) accusat XIV m.

(accat^{r}) accusatur XIV m.

(acct^{r}) accipitur XIV m.

(acci^{b}) accidentalibus XV m.

(acci^{do}) accipiendo XV p.

(acci^{ar}) accidentalier XV p.

(acci^{s}) accidens XIV f.

(accid^{t}) accidentalis XIV m.

accit (accit) accidit XIV m.

accl' (acct^{a}l) accidentalis XIV p.

accma (accma) acerrima XII

accn (accn^{a}) accidentia XIV p.

accn^{a} (accn^{a}) accidentia XV m.

accn^{m} (accn^{m}) accidentalium XV m.

accn^{te} (accn^{te}) accidente XV

accnalr (accnalr) accidentaliter XVI p.

accns (accns) accidens XV p.

accntal' (accntal) accidentalis XVI p.

accnte (accnte) accidente XV p.

acco (acco) accio (actio) XV

accoi (accoi) accusatori XIV m.

accr^{s} (accr^{s}) Accursius XV m.

Accu (Accu) [De] accusationibus (Decr., lib. V, tit, I) XV

Accur (Accur) Accursius XV

a9ciasi (a9ciasi) *acconciarsi* XV

a.C.n. (aCn) ante Christum natum XV

ACO (ACO) accusatio VIII

acp (acp) a capite (scritt. visig.) X

acq^{ti} (acq^{ti}) acquirenti XV f.

ACT (ACT) auctoritas VIII

act (act) actione XIII p.

act' (act) actus [apostolorum] (abbr. eccles.) XIV m.

actl (act) actum XIV f.

act^{lr} (act^{lr}) actualiter XIV m.

acta (acta) activa XIII f.

acti^{tt} (actii) activitatis XV f.

actm (actm) activum XIV p.

acto (acto) accusativo XIV p.

actoibz (actoib) actionibus XV m.

ACTT (ACTT) Auctoritas tua VIII

actū (actu) actum x f.

actu^{t} (actu^{t}) actualiter XIV f.

actus (actus) accusativus XVI p.

acū (acu) actu XIV p.

a^{i}cuig (a^{i}cui) alicuius XV m.

A.D.a.d. (AD ad) Accademico Dissonante - Accademico Ducale (Parma) - anno domini XVIII f.

ad., add. (ad) adde, - addatur (abbr. farm.) XVI

ad l. (adl) ad libitum (abbr. farm.) XV

ad (ad) aliud XIV

adȝ (ad) adest XIV

ad, ad' (ad) aliquid XV p.

a^{l}d (a^{l}d) aliquid XV

a^{l}d (a^{l}d) aliud XV p.

a^{o}d (a^{o}d) aliquod XV p.

a^{u}d (a^{u}d) aliud XIV m.

ad^{c} (ad^{c}) adhuc XIV f.

ad^{m} (ad^{m}) adverbium XIII

ad^{o} (ad^{o}) [ex] adverso XV

ad^{o} (a^{o}d) aliquod XIV p.

ad^{s} (ad^{s}) adversus XV

ad^{tus} (ad^{tus}) advocatus XV

ADAM (ADAM) adque (atque) amantissime VIII

adbr (adbr) adhibitur XV

addȝ (add) adderet XIV p.

addi^{tu} (addi^{tu}) additamentum XIV

addo (addo) additio XIV p.

addr (addr) additur XV

adee (adee) adesse XIV p.

adete (ade^{s}te) adaequatae XIII f.

adh (adh) adhuc XV

adhn^{a} (adhn^{a}) adherentia XIV f

adhnda (adhnda) adhibenda XIV m.

adhnt (adhnt) adhibent XIV m.

adhr (adhr) adhibetur XIV m.

adhre (adhre) adhibere XV

adi (adi) ad invicem XV m.

A.D.I. (ADI) Anno Dominicae Incarnationis XIII m.

ADIN (ADIN) Adiutor Numerorum XIII

adicte (adi^{c}te) adiective XIV m.

adiute (adi^{u}t^{e}) adiuvante XV m.

adlaco (adlaco) adulacio (adulatio) XV f.

Adlatoe (Adlatoe) *Adulatione* XV

adm (adm) administrante XV

admistroe (admistroe) administratione XIV

admoz (admo) admodum XV m.

adn (adn) ad nomen VII

ADN (ADN) Adiutor numerorum VII

adnl (adn^{l}) adnihilet (annihilet) XIII f.

adnlet (adn^{l}et^{r}) annihiletur XIII f.

adolenti (adolenti^{a}) adolescentia XII

ADP (ADP) adoptivo VIII

adq (adq) adque (atque) IX p.

adq (adq) adque (atque) XV

adqta (adq^{ita}) adquisita XIV f^{s}

a.d.r. (adr) anno dominicae resurrectionis XIV

adrios (adrios) adversarios XV

adsus (adsus) adversus XV

adt (adt) adesset XIII p.

adud (adu^{d}) advertendum XV m.

adud (adud) advertendum XV

aduoti (aduo^{a}ti) advocati XV m.

adusai (adusa^{i}) adversarii XIV f.

adusite (adusi^{t}e) adversitate XV m.

adusits (adusit^{s}) adversitatis XVI

(aduso) adverso XVI p.

(adute) advertere XV m.

(ae) ad valorem XV

(ae) animae - a mane XV m.

(ae) aere XV f.

(aec) anno erae (aerae) communis

(AECEV) At ego contra eam vindico VIII

(aecls) aecclesia (ecclesia) IX

(Aest) Aestimatio

(aet) aetatis XV

(AF) Advocatus Fiscalis XVIII

(AF) affectus VIII

(AF) ad finem VIII

(AF) ante factum, - actum fide VIII

(af) *a folio* XV m.

(AFF) Annum faustum felicem VIII

(aff^{a}) affirmativa XIV

(aff^{o}) affirmatio XIII f.

(aff^{ua}) affirmativa XV m.

(affcm) affectum XIV f.

(affcoe) affectione XV m.

(affcs) affectus XIV

(affis) affinis XV f.

(affm) affectum XV m.

(affra) affirmativa XV

(AG) Augusti

(Ag) Argentum

(ag) Augustus, Augustinus XIV

(ag) ager XIV f.

(ag) agit XV

(ag^{d}) agendum XV

(ag^{em}) aggregatum XI p.

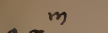
(ag[m]) agnum xv f.

(ag[tos]) aggravatos xv m.

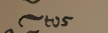
(ag[r]) agitur xv m.

(agd) agendum xiv

(ag&) agent xiv

(agdr) aggreditur xiv m.

(age[ca]) angelica xv p.

(age) agere xiv

(ag[s] et int[ns]) agens et intervenien xv

(agi) augusti xv m.

(agg) Aggei [Prophetia] (abbr. accles.) xiv f.

(agg[ar]) aggravari xiv

(agg[tu]) aggregatum xiv f.

(ag[e]ga[a]) aggregata xv f.

(agg[a]t) aggravatis xv f.

(agg[a]u) aggravet xv

(agl) angelis xiii p.

(agli) angeli xiv p.

(agli[ti]) agilitati xiv m.

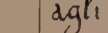
(aglor) angelorum xv p.

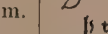
(agls) angelus xiii f.

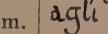
(AGMAGD) Agens Magistratum dixit viii

(AGN) Agnus xiv

(Agn) Augustinus xv p.

(agnd) agendis xiv f.

(ag[is]) agris xv m.

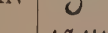
(ag[e]sce) agnoscere xv f.

(agsti) Augusti xv

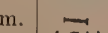
(agt) agunt xv

(AGV) Agens vices viii

(AH) Anno Haegirae

(Ah) Archiepiscopi xiv p.

(agªtos) aggravatos

(aiª) anima XIII p.

(ai) animi XV p.

(ai) animus XV

(aiᶜª) alica (aliqua) XIV m.

(aiᵐ) animum XV p.

(aiᵒᵒ) aliquo modo

(aia) anima XIII f.

(aiadutend) animadvertendum XII

(aial) animal XV f.

(aial) animalis XIV m.

(aiar) animarum XIV p.

(aiaru) animarum (scritt. long.) XII f.

(aiato) animationem XIV m.

(aic) amicis XV p.

(aiciᵉ) amicitiae XIII f.

(aie) animae XIII f.

(aii) animi XII p.

(aimare) animare XV m.

(aio) animo XIV p.

(ais) animis XIV f.

(ais) aliis XIII

(aiu) animum XVI p.

(AK) ante kalendas

(Al.) Alanus (abbr. giur.) XV m.

(al) Albertus, Albericus (abbr. giur.) XV

(Aλ) Talentum VIII

(al) antelata VIII

(Al) Alias XV m.

(al) alibi XV

(al) animal XIV p.

(al) animal, - aliis, -alias XV m.

(alª) aliud xv

(alⁱᵇ) animalibus xiv m.

(alᵐ) album xiii f.

(ala) alia xii m.

(Ala) Alanus (abbr. giur.) xv p.

(alaª) Alamania xv p.

(Alb) Albertus [papiensis], - Albericus (abbr. giur.) xv

(albeᵉ) albedine xiv p.

(albᵗ) Albertus xii f.

(Albto) *Alberto* xvi p.

(ald) aliud xiv

(Ald) Aldricus (abbr. giur.) xiii

(ale) animale xiv m.

(Alex) Alexander, - Alexandria xv

(Alfomin) Alfonsinorum minutorum (carte sarde) xv p.

(aliⁱ) alibi xv f.

(ali) alibi xv f.

(aliᵐ) animalium xv m.

(alitᵘ) alimentum xiv p.

(alia) animalia xiv p.

(alicⁱ) alicui xiv f.

(alioqn) alioquin xv m.

(aliq) aliquae xv

(aliqᵃʳ) aliqualiter xiv p.

(aliqᵒc) aliquociens (aliquotiens) xiv

(aliqd) aliquod xiii f.

(aliqᵃlr) aliqualiter xv

(aliqᵃr) aliqualiter xv

(aliqn) aliquando xiv

(aliqᵃtlo) aliquantulo xii

(alis) animalis xv f.

(alit) aliter xv

(All) Allegata xv

(all) alliis (aliis) xiii p.

(all) alleluia ix

(All) Allegoria xiv

(all) alliis aliis (carte veronesi) xiv p.

(all) allegato xv m.

(alla) alleluia xiii

(allat) allegat xv f.

(allatis) allegatis xv

(allavit) allegavit xv f.

(alle^{d}) allegandum xv m.

(alle^{at}) allegatur xiii m.

(all^{a}oni) allegationi xv

(Allta) Allegata xv f.

(alm) almus xv

(Almus) Altissimus xvi

(aln) aliquando xiv f.

(aln°) aliquando xv

(Alpa) Albertus papiensis (abbr. giur.) xiv

(alq) aliquae xiv m.

(alr) aliter xv

(alra) altera (acr. bull.) xviii m.

(alr) alter xv f.

(als) alias, - aliis xv

(alt) alter xii

(alt) alterum xiv f.

(alt^{a}) *altra* xv m.

(alt^{i}) *altri* xv

(alta^{r}) alteratu xv f.

(alta°is) alterationis xv m.

(alti) alteri xv m

(alti) alterius xv

(alt^a^mte) *altramente* XV

(altoe) alteratione XIV

(altus) alterius (scr. bull.) XVIII m.

(alui^s^) alumnis XIV

(AM) amantissime VIII

(AM) Ave Maria - Artium Magister, - Anno Mundi, - Ante meridiem

(AM) Amen XII

(An) Amen (bolle pap.) XII m.

(am) amen VIII

(am) amicus, - a mane XIV

(a^a^m) aliam XV

(a^a^m) aliquam XIV f.

(a^e^m) aliquem XIV

(am^o^) a modo XII m.

(ama^l^) amabilis XV p.

(AMD) Artis Medicinae Doctor XVI

(ame) animae XI f.

(ame) a mane XIV p.

(amel) Ameliae XV f.

(amer) a meridie XII

(ami9) amicum XIII m.

(amia^le^) admirabilem (admirabilem) XV p.

(amiclo) amminiculo XIII f.

(amist^a^o) amministrationem XIV p.

(amo^r^) amovetur XV

(AMM) Amalgama (abbr. farm.) XVII

(amoicoe) *ammonicione* XV

(amoue) ammovere XV f.

(amot) a monte XII f.

(amp) amplius XV p.

(amp^me^) amplissime XV

(amr) a meridie XIII p.

amt (amt) a monte XIII p.

amtie (amtie) amentiae XIV m.

AN (AN) anni VII

an (an) ante XIV m.

añ. (an) annum XV

añ (an) ante XI m.

An^{9} (An) Anselmus XIV f.

an^{a} añ (an^{a}) antiphona XV

an^{ca} (an^{ca}) angelica XIII f.

an^{l} (an^{l}) angelis XIV p.

an^{t} (an^{t}) antecedenter XIV f.

an^{te} (an^{te}) antecedente XIV f.

ana (ana) anthiphona, - antea XIII f.

ana^{a} (ana^{a}) anatomia XV

anat (anat) a nativitate XIII p.

anat^{a} (an^{l}at^{r}) annihilatur XIV m.

anath^{a} (anath^{a}) anathema XIV m.

anate (anate) a nativitate XIII

anbus (anbus) animabus XVIII p.

anch^{a} (anch^{a}) *anchora* XVI p.

And (And) Andegavensis XV

A.N.D. (AND) Anno Nativitatis Domini XIV p.

andca (andca) antedicta XV

andcis (andcis) antedictis XIII m.

ane (ane) animae XVIII

Ang. (Ang) Angelus [de Perusio] (abbr. giur.) XV

angl (angl) angelis XIV

Anglie (Anglie) Anglerlae XV f.

anglor (anglor) angelorum XV

anglr (anglr) angelorum XV

ani (ani) anni XV p.

antata (anlata) *antelata* XV m.

(ann) annuatim, - annum

(ANNP) annonae praefectus VIII

(annlis) annualis XV

(annlr) annuaaliter XV

(ano) ante omnia XV

(ano[a]) analogia XIV p.

(ano[a]) annona XIII p.

(Anoi) Annoni (paese) XV f.

(anplta) antepenultima XIV

(anq[a]) antequam XIII m.

(anq) antequam XV

(anq[a]) antequam XII

(anq[a]m) antequam XIV

(ans) antecedens XIV m.

(Ans[l]) Anselmus XV

(ansi) anseri XIV m.

(Ant) *Antonio* XV

(ant) antecedentis XV f.

(ant) antecedenter XV

(ant) a nativitate XIII p.

(ant[a]) antiphona XV

(ant[te]) antecedente XIV f.

(AntdeBut) Antonius de Butrio (abbr. giur.) XV

(antes) antecedentes XIV m.

(anth[a]) antiphona XIV m.

(Antixpi) Antichristi XIV

(Antm) Antonium XV p.

(anu) annum XV f.

(anull) a nulla [ora] XIV p.

(anuu) annuum XV m.

(anχ[s]) antichristus XIV f.

(Anz) Anzianis (Milano) XIII

ao° (ao°) alio modo xv f.

aoꝛ (aor) aliorum xv p.

āor (aor) maior xv

āorꝯ (aor) amoris xv m.

A̅P̅· (AP) apud viii

Ap. (Ap) [De] Appellationibus (Decr., lib. II, tit. 28) xv

ap. (Ap) Archiepiscopus, - Apostolus xv

aṕ (ap) apud xiii

a̅p̅ (ap) apud, - aprilis xiii

a̅p̅ (ap) amplius xiv p.

ap̂ (apa) apta xv f.

a̅p̅9 (ap) amplius xv

Ap9 (Ap) Apostolus xv p.

apꝯ (ape) apostolicis xiv f.

apca (apca) apostolica xiii m.

apd (apd) apud xiv p.

(

apis (apis) appellationis xiv p.

apne (apne) aptitudinem xiv p.

apnu (apnu) appellationum xiv p.

apr (Apr) Apostolorum xiv m.

apt (apt) aput(apud) xv

apa, ap9a (apa) apostema xiv m.

apca (apca) apostolica xv

a.p.c.n. (apcn) anno post Christum natum

apd (apd) apud xiii p.

apl (Apl) Aprilis x v p.

aplb (aplb) apostolicam benedictionem xiv p.

aplc (aplc) apostolus xiii

apli (Apli) Apostoli xii p.

aplica (aplica) apostolica xv m.

aplice (aplice) apostolicae (scritt. bull.) xviii m.

aplr (aplis) aprilis xi f.

(APM) annorum plus minus VIII

(aplm) apostolum XVI p.

(aplo) *apostolo* XV m.

(aplor) apostolorum XII p.

(apls) apostolus XIII

(ap^{o}ne) appositione XV

(ap^{o}ne) appellationem XV f.

(apo) apostolus XV p.

(apo^{c}) Apocalypsis XV m.

(Apobre) Appellationis obstaculo remoto XV

(Aposta) [De] Apostatis (Dec., lib. I, tit. 9) XV

(apostls) apostolus XV

(APP) appellatum VIII

(app) appenditiis XI f.

(app) apparet XV m.

(app) apparent XV p.

(app^{a}) apparentiam XIII f.

(app^{co}) *applicò* (*giunse*) XV f.

(app^{co}) apprehencio (apprehensio) XIV f.

(app^{d}) appellandum XIV f.

(app^{ne}) appellationem XV

(app^{nib}) appellationibus XV m.

(app^{o}) appellationem XV

(app^{r}) appellatur XIV

(app^{r}) appretiator XV

(app^{re}) appellare XV

(app^{t}) appellat XIV

(ap^{tr}) appellatur XV

(app^{tr}) apprehenditur XIV

(appa^{oe}) appropriatione XIV m.

(appat) appareat XIV

(app^{iat}) appropriat XV p.

appb (appb) appellationibus XIII

appbad (appbad) approbandum XIV

appel (appel) appetibilis XV

appellre (appellre) appellatione remota XV

appena (appena) apparentia XIV f.

apphnbz (apphnb) apprehensionibus XIV f.

appiqt (appiqat) appropinquat XV p.

appit (appit) apperit (aperit) XV f.

appl (appl) applicandorum XVI f.

applatr (applatr) appellatur XIV m.

appllois (appllois) appellationis XIII f.

appm (appm) appositionem XV

appn (appna) apparentia XIV p.

appnaz (appna) apparentiam XIV m.

appnqt (appnqat) appropinquat XIV f.

appns (appns) apparens XIII p.

appnti (appnti) apparenti XV m.

AP·PO (APPO) apud praefectum praetorio VIII

appor (appor) apponitur XIV

appom (appom) appositionem XIV p.

apptis (apptis) approbatis XV

appui (appui) apposui XIV p.

appxiat (appxiat) approximat XIV m.

appxit (appxiat) approximatum XIII f.

apr (apr) aprilis X f.

aprl (aprl) aprilis XI p.

ap.re. (apre) apostolico rescripto, - aperte rebelles, - appellatione remota XV

aps (aps) apostolus IX

ap.se.le. (Apsele) Apostolicae sedis legatus XV

A·P·T· (APT) ad potestatem tuam VIII

aptie (aptie) aptitudine XIV p.

aptine (aptine) aptitudinem XV f.

(aptis) approbatis XIV

(apto) aperitio XIV m.

(aq) aqua (abbr. farm.) XVI

(aq) aquae XIII

(aq^{a}) aqua XIV

(aq) aquam XII

(aq^{a}) aquam XIV

(a^{i}q) aliquem XV f

(aq^{a}) antequam XIV

(a^{i}q) aliquod XV p.

(a^{i}q^{i}) aliquibus XV m.

(a^{i}q^{a}) aliquam XIV m.

(a^{a}q^{a}) antequam XIV m.

(a^{i}q^{i}) aliqui XIV m.

(a^{i}q^{i}) aliquid XIV p.

(aq^{m}) aquam XIV

(a^{i}q^{o}) aliquo XV f.

(a^{i}q^{ar}) aliquaaliter XV f.

(a^{i}q^{i}d) aliquid XIV

(AQIS) Aquilana stipulatio VIII

(AQL) Aquileia VIII

(Aqle) Aquilae XV f.

(a^{i}q^{a}lr) aliquaaliter XIV p.

(a^{i}qn) aliquando XIV

(aq^{a}r) aquarum XIV p.

(aq^{a}s,a^{i}q^{a}s) aliquas XV m.

(a^{i}q^{a}s) aliquas XV

(aq^{i}s) aquis XII

(a^{i}q^{i}s) aliquis XV m.

(a^{i}q^{a}le) aliquatenus XV m.

(anq^{a}ten) aliquatenus XV

(a^{i}qua^{r}) aliquaaliter XV f.

A.R. (AR) Anno Regni

AR^{e} (AR) Arelatensis XV

Ar. (Ar) Argumentum (abbr. giur.) XV

ar. (Ar) Ardizone [Jacopo di] (abbr. giur.) XV

ar̃ (ar) aratoria [terra] XIV m.

ar̓, ãr (ar) a meridie XIII f.

Ar^{es} (Ar) Aristoteles XIV p.

a^{a}r̃, a^{a}r̃ (a^{a}r) aliarum XIV p.

a^{o}r̃ (a^{o}r) aliorum XIV

ar^{at} (ar^{at}) arguat XV p.

ar^{co} (ar^{co}) arithmeticus XV m.

ar^{ca} (ar^{ca}) arithmetica XV m.

ar^{di} (ar^{di}) arguend XV m.

ar^{i} (ar^{i}) argui XIV f.

ar^{u} (ar^{u}) arbitrii XIV m.

ar^{f}, a^{l}r̃ (ar^{l}) Aristotelis XIII f.

ar^{le} (ar^{le}) Aristotelem XV p.

ar^{los} (ar^{los}) articulos XIV p.

ar^{lu} (ar^{lu}) articulum XVI p.

ar^{lus} (ar^{lus}) articulus XIV

ar^{m} (ar^{m}) arbitrium XIV p.

ar^{m} (ar^{m}) argumentum XIII f.

ar^{nis} (ar^{nis}) archidiaconis XV

ar^{nt} (ar^{nt}) arguunt XIV p.

ar^{nti} (ar^{nti}) argumenti XV m.

ar^{o} (ar^{o}) arbitrio, - argumento, - arguo, - articulo XV

ar^{oe} (ar^{oe}) argumentatione XV m.

ar^{r}, ar^{r} (ar^{r}) argumentatur XIV

ar^{s} (Ar^{s}) Aristotelis XV f.

ar^{s} (ar^{s}) armiratus XV m.

ar^{t} (ar^{t}) arguit XIV f.

ar^{ta} (ar^{ta}) argumenta. - armata XV p.

(ar^to) argumento XIV p.

(ar^tu) argumentum XIII f.

(arb) arborata XVI p.

(Arbi) [De] Arbitris (Decr., lib. I, tit. 42) XV

(arbo) arbitrio XV

(arbr) arbiter XIV

(arb^it^o) arbitrio XIV

(arbti^s) arbustis XII p.

(arca) arithmetica XV

(Arcap^s) Armorum capitaneus XV f.

(arceps) archiepiscopus XV

(Arch) Archidiaconus XV

(archd) archidiaconus XII

(Archi) Archiepiscopi XIII p.

(Archipbm) Archipresbyterum XII f.

(ArchM) Archiepiscopatus Mediolani XIII f.

(Archo) Archiepiscopo XIII p.

(archopo) archiepiscopo XIV

(Archs) Archiepiscopus XIII f.

(ar^acoe) argumentacione XV p.

(arcpo) archiepiscopo XV

(ar^id) archidiaconi XV

(ar^id^n) archidiaconum XV

(ar^id^n) archidiaconus XV

(ar^idy) archidiaconi XIII

(are9) *arecommando* (*raccomando*) XV m.

(Arep) Archiepiscopus XIV p.

(ares) maiores XIV

(Arg) Argumentum XV

(arg) argenti XIV p.

(arg^m) argumentum XV p.

(arg^t) argumentum XIV p.

arg^{ta} (arg^{ta}) argumenta XIV p.

argn̄ (argn) argenti XIV p.

arḡm̄ (argm) argumentum XV

arḡō (argo) armigero XV

argu^{bz} (argu^{b}) argumentationibus XV p.

ar^{ri}. (Ari) Ariminensis XIII p.

arim (arim) Ariminensis XIV m.

ario (ario) Arimino XIV m.

aris^{ca} (aris^{ca}) arismetica (arithmetica) XIV p.

arlog (arlo) articulos (scr. bull.) XVII

arlos (arlos) articulos XV

arm^{a} (arm^{a}) armoniam (harmoniam) XV f.

armti (armti) armenti XIII

arō (aro^{a}) aroma XIV m.

arpſbroz^{o} (ar^{i}psbror) archipresbyterorum XIV m.

art^{l} (art^{l}) articulis XV

art^{x} (art^{x}) artifex XIV p.

arta^{o} (arta^{o}) arctatio XIV m.

arti^{bz} (arti^{b}) artificialibus XIV p.

arti^{l} (arti^{l}) articulis XIV p.

arti^{lis} (arti^{lis}) artificialis XV m.

a.s. (as) apostolica scripta, -anno salutis

aꝫ, a^{i}s (a^{i}s) aliquis XV p.

aſ (as) animus XV p.

ās (as) alias XIV

aꝰ (a^{o}s) alios XIV m.

aſ^{t} (As^{l}) Anselmus XV p.

aſ^{te} (as^{te}) asthmate (abbr. med.) XV f.

aſcē^{oz} (asce^{o}) ascensionem XV p.

aſilat^{r} (asilat^{r}) assimilatur XIII f.

A.S.I.O. (ASIO) *Angelico Sacro Imperiale Ordine Costantiniano di S. Giorgio* (Parma) XVIII

A·S·I·F (ASLF) A sua lege fecit VIII

aſo, aſr (aso, asr) a sero XIII f.

aſpcō (aspcs) aspectus XV

aſſ (ass) assessor XIII

aſſ^{9} (ass) assensus XV f.

aſſ^{d} (ass^{d}) assentiendum XIV f.

aſſ^{m} (ass^{m}) assertum XIV

aſſ^{o} (ass^{r}) assentio XIV f.

aſſ^{2} (ass^{r}) assentitur XIV p.

aſſ^{2} (ass^{r}) asseritur XV

aſſ^{re} (ass^{re}) assentire XV p.

aſſ^{t} (ass^{t}) asserint XV

aſſ^{ta} (ass^{ta}) assignata XV

aſſ^{u} (ass^{u}) assensu XV f.

aſſe^{o3} (asse^{o}) assecutionem XIV f.

aſſeq (asseq) assequuta XV

aſſig^{n9} (assig^{a}) assignamus XV f.

aſſig^{o} (assig^{o}) assignatio XV

aſſilatur (assilatur) assimilatur XV

Aſſo (Asso) Assero (A sero) XIV p.

aſſo2 (assor) assessor XV

aſſp^{m} (assp^{m}) assumptum XIV

A.S.R. (ASR) Altezza Sua Reale XVIII

aſt (ast^{a}) astra XV f.

aſt^{oa} (ast^{oa}) astronomia XV p.

aſt^{oo} (ast^{oo}) astrolabio XV p.

aſtĕrz (ast^{u}er) astrueret (strueret) XIV m.

Aſthᵉ (Asth^{e}) Asthmate (abbr. med.) XVIII m.

aſtoia (ast^{o}ia) astronomia XV p.

aſtol^{i} (ast^{o}l^{i}) astrolabii XV p.

aſtolo^{9} (ast^{o}lo) astrologus XV m.

A.T. (AT) *Antico Testamento*

AT (AT) auctor tutor, - auctoritas tua, - autem VIII

(at) autem XIV

(at) autem XV

(aᵛt) aut VIII

(at) atque XV

(atⁿ) attamen XIII f.

(aᵒt) aliquot XIII p.

(aᵒt) a tergo XVI p.

(AtC) Ante Christum XV

(ate) *arte* XV

(atf) Antiphona (scr. visig.) XI

(atiqⁱ) *antiqui* (*antichi*) XV

(atiχᵗˢ) antichristus XV m.

(atq) atque (scr. ibernosassone) VIII

(atq) atque (scr. merov.) VII

(atq) atque X f.

(ats) actus

(atˡs) atriis XIV

(attᵉ) attendere XV

(attⁿ) attamen XIV p.

(attᵃᵒ) attractio XV f.

(attⁱᵒᵉ) attributionem XV m.

(attⁱʳ) attribuitur XV m.

(atta) attenta XV

(attare) attentare (scr. bull.) XVIII

(atˡta) attritam XIII

(attata) attentata XIV

(attⁱcio) attricio (attritio) XIB f.

(attʰhetʳ) attraheretur XV

(attis) attentis XVI p.

(attʰmt) atramentum XIV m.

(attn) attamen XIII p.

(attndd) attendendum XIV

atto (atto) attento xv

AU (AU) Augustus VIII

cau (au) autem (scr. carol.) IX p.

au. (Au) Aurum xv

aut, aut (au) aut xiv m.

aug (au) Augustinus (abbr. eccl.) xv f.

Aum (Aum) Augustinum xiii f.

auor (auor) auctor xiv m.

auas (auas) auctoritas xv m.

aut (aut) aut xiv

autas (autas) auctoritas xv f.

aute, autate (aute, autate) auctoritate xiv p.

auaa (auaa) *avaritia* xv

a.u.c. (auc) anno Urbis conditae, - ab Urbe condita xiv

aucces (aucces) auctoritates xiii f.

aucre (aucre) auctore xiv p.

aucat (aucat) auctoritatis xiv m.

aucte (aucte) auctoritate xiii m.

auctoritate (auctoritate) auctoritate xiii f.

aucas (aucas) auctoritas xv

auctà (aucta) *auctorità* (*autorità*) xv

auctas (auctas) auctoritas xv m.

auct. cl. (auctcl) auctor classicus xvi

aucte (aucte) auctoritate xiv m.

auctoas (auctoas) auctoritas xiv f.

aud (aud) audituris, - audiat xiv

audo (audo) audiendo xiv m.

audr (audr) auditur xv

au, de ca (audeca) auri de camera [ducati] xv

audia (audia) audientia xv

audia (audia) audientia xiii f.

auditis (auditis) audituris xv

(audr) auditur XV

(auet^{r}e) aventurae XIV m.

(aug) augustus X f.

(aug) augusto XIII

(aug) augusti X m.

(aug) Augustinus XIV

(Aug^{i}) Augustini XV m.

(aug^{ois}) augmentationis XIV p.

(aug^{t}) augmentum XIV m.

(augm^{o}) augmentatio XIV p.

(augmta^{tr}) augmentatur XII

(augni) Augustini XV

(aug^{o}nis) augmentationis XIV p.

(Augti) Augusti XV m.

(auic) Avicenna XV m.

(auicla) auricula XV m.

(auli) *averli* XV

(aum) autem (scr. visig.) VIII m.

(aum) autem (scr. visig.) XII p.

(aumta^{r}) augmentatur XIV p.

(auni) averni XIV

(AUPↃS) agens vicem proconsulis VIII

(aure) auctoritatem XVI

(aurs) aures XV m.

(Aus) Augustus XIII

(aus) ausus XIV m.

(austi^{te}) austeritatem XIV m.

(aut) autem VIII f.

(Aut) Authentica (abbr. giur.) XV p.

(Auta) authentica XV

(autere) avertere XVI p.

(auth^{ui}) authenticavi XVII p.

(authas) autho-ritas XV

(authe) autho-ritate (scr. bull.) XVIII m.

(authen) authentico-rum [liber], -authentica [lex]

(autn) authen-tica XV

(autt^ca) autten-tica (authen-tica) XIV f.

(aut^ati) autho-ritati XIV f.

(aux°) auxilio XV m.

(AV) acqua vitae (abbr. med.) XVII

(avucli) avun-culi XIV m.

(avuncls) avun-culus XIII f.

(AX) Anno Christi

(AX^i) Anno Christi

(axs) axis XIV p.

(Az) Azo (abbr. giur.) XV p.

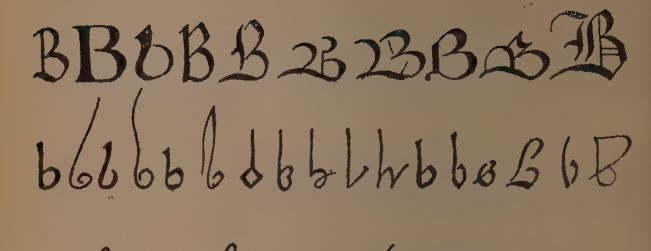

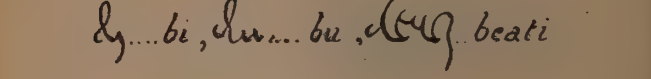

B		Bⁿ	
B.	(B) Bernhardus, - Bulgarus (abbr. giur.) XIV-XV		(b) ... bus XIII f.
.b.	(b) Bernhardus (abbr.eccles.) XIII f.		(b) ... bus XII
	(b) ... bus VIII		(b) ... bet XII
	(b) ... bus VIII-IX		(b) ... bent XII
	(b) ... bus IX		(B,b) beatus XIII
	(b) ... bus, - ... bet XIII		(b) *bolognino* (*moneta*) XIV
	(b) ... bus XI		(b) *braza* (*braccia*) XIV p.
	(b) ... bus XIII m.		(bⁿ) minus XV

(b^er) brevioris xv m.

(b^or) minor xv p.

(b^orr) minor probatur xv f.

(b^r) breviter xiv p.

B.A. (BA) Bacalaureus Artium, - Bullae apostolicae, - *Benedettino Armeno*

b.a. (ba) balneum arenae (abbr. farm.) xvii

(ba) beata xv

(ba^l) baculus xv

(baa) beata xiii f.

(babl) Babylonis xiv

(Babt) Babtista (Baptista) xv

(Babe) Bernabeus xv f.

(baclo) baculo xivf.

(bae) beatae xiii f.

(baglo) *Bagnolo (Comune)* xv m.

(Baglio) *Bagnacavallo* xvii p.

(baeia) *baeria* xv

(Bal) Balneolum xv f.

(Bal., Bald) Baldus (abbr. giur.) xv

(bal, Bal^ri) *ballestreri* xv f.

(ball) balliviae xii

(ball) ballivis xii

(Band) Bandinus (abbr. giur.) xv

(baor) beatorum xv

(bapi) baptismi xiv

(bap) baptismus xiv m.

(bap^a) baptisma xiv m.

(bap^ato) baptizato xiv m.

(bap^e) Baptistae xv

(bapm) baptismum xv p.

(bapo) baptismo xiv

(bap^ari) baptizari xiv m.

bapt. (bapt) [De] baptismo (Decr., l. III, tit. 42) XV

bar. (bar) Baruch [Prophetia] (abbr. eccl.) XIV m.

barᵒ (barᵒ) baronibus XV

Bart. (Bart) Bartolus (abbr. giur). XV

Barthˢ (Barths) Bartholomeus XIII m.

Barthbrix (Barthbrix) Bartholomaeus Brixiensis (abbr. giur.) XV

baſ (bas) basilica XV

bati (bati) beati XV

bato (bato) beato XIII f.

Bawe (Bawe) Bavariae XIII f.

bbcas (bbcas) bibulcas XV f.

bbia (bbia) Brebia XIII p.

bbigi (bbigi) barbigeri XIV p.

bbmo (bbmo) babtismo (baptismo) XIV

bbbgenſe (bbbgense) Babenbergense XII

BC (BC) Bonorum curatore VIII

BCA (BCA) Bona caduca VIII

B.Ch (BCh) Baccalaureus Chirurgiae

bdx (bdx) benedixit (scr. irl.) XII

BE., BEᵉ (BE) Benedictus XIV

B.E (BE) Bona eius, - Bonorum emptor VIII

be (be) beatae XIII p.

Beaᵢˢ (Beaᵢˢ) Beatitudinis XV f.

beame (beame) beatissime XV

bedti, bedti (bedti, bedti) benedicti XV

begna (begna) benigna XV m.

beme (beme) bonae memoriae XI p.

Beme (bemeᵉ) beatae memoriae XI. p.

ben (ben) benedictionem XIII f.

benᵒ (benᵒ) beneficio XV

benea (benea) beneficia (scr. bull.) XVIII m.

beneijs (beneijs) beneficiis (scr. bull.) XVIII

(benelos) benevolos XV

(beneum) beneficium XV

(benigte) benignitate XV

(benij) beneficij (scr. bull.) XVIII m.

(BEO) Bonorum emptio VIII

(Ber) Bernhardus (abbr. giur.) XV p.

(b et i num) bono et iusto numero XV

(BF) bonae fidei, - beneficium, - bonum factum VIII

(bf) bona fides X

(BFC) Bonae fidei contractum VIII

Beneficium dedit VIII

(BFD) Bona fide VIII

(BFIIL) Beneficii loco VIII

(BFO) Beneficio VIII

(BG) Bona gratia VIII

(brg) burgensis XV

(Bgo) Burgo XV m.

(Bgoi) Bergomi XV f.

(BH) Bona hereditaria VIII

(bi) beati XIII m.

(bica) beatifica XIV f.

(bid) beatitudinem XIV f.

(bis) beatitudinis XIII p.

(bine) beatitudinem XIV f.

(biba) Bibbiena XVI f.

(bibb) bibulcam (*misura*) XIII p.

(bibr) bibitur XIV m.

(bifri) beatificari XIV f.

(Big) [De] Bigamis (Decr. lib. I tit. XXI)

(BII) Bene iudicavit iudex, - Boni iudicis iudicium

(binza) Berinzona (Bellinzona) XV f.

(bislis) bissextilis XV m.

(bl) bladis XV m.

(Bl) Blasius XV m.

(blas) bladas, - blavis XIII p.

(blli) belli VIII

(bllm) bellum XIII p.

(B. L. M.) Bacio le mani... (in fine delle lettere) XVIII m.

(blor) bladorum XV m.

(Bm) Boni mores, - Bona materna VIII

(bm) beatum VIII f.

(bm) bonae memoriae IX m.

(Bm) Benemeritus, - Beata Maria (o Mater) XV

(bm) balneum mariae (abbr. farm.) XVI

(BM) Baccalaureus Medicinae, Baccalaureus Musicae

(Bᵉm) bremensis XIV p.

(BMN) Bona munera VIII

(Bnª) Bononia XV m.

(bn) bene, benedictio XV f.

(Bn) Bernhardus XV p.

(bnª) beneficia XIV f.

(Bnᵈ) Bernhardus XV m.

(bnᵘ) beneficii XIV f.

(bnᵘˡ) beneficiali XIV f.

(bna) bona XIV p.

(bnd) benedicti XI p.

(bnd) benedictionem XV p.

(bndᵒ) benedictio XIV

(bndᵗ) benedicit XIII p.

(bndc) benedicas XV f.

(bndce) benedictae XIV f.

(bndci) benedicti XIV

(bndco) benedictio XIV

(bndcs) benedictus XV

(Bndict) Benedictus v m.

(bndi^{o}ne) benedictionem xv

(bndms) benedicimus xv

(bndnt) benedicunt xiv m.

(bndti) benedicti xii p.

(bndre) benedicere xv

(bnfcm) beneficium, - benefactum xv

(bnfcor) benefactorum xi m.

(bnfi^{o}) beneficio xv

(bnficij) *beneficij* xv m.

(bnfm) beneficium xiii

(bnfo) beneficio xiii p.

(bn^{i}gne) benigne xiii f.

(bnh) Bernhardus, xv p.

(Bnh) Bernhardus xv m.

(bnig^{i}tate) benignitate xv f.

(bnijs) beneficiis (abbr. eccl.) xvi m.

(bnnem) benedictionem xvi

(bnor) bonorum xiv m.

(bntio) benefitio xv f.

(BO) Bonorum viii

(bo) beato, - bona xiv f.

(bo) *bocche* xiv p.

(bo^{a}) bona xiv

(bo^{a}) bonam xv

(bo^{ara}) Bonaventura xv p.

(bo^{ite}) bonitate xiv m.

(bo^{m}) bonum xv

(boa) bona xiii

(bob) bobulcae, bobulcarum, ecc. xv f.

(boe) Boethius xv m.

(BOF) Bona fortuna, - Bonum factum viii

(boi) Bonifacius XIV m.

(boie) Bononiae XV m.

(bois) bonis XV m.

(Boite) Bonitate XV m.

(bol) bolus (abbr. farm.) XVI

(boªm) bonam XV p.

(BOM) bonum VIII

(bome) bonae memoriae XIV f.

(Bon) Bononia XV f.

(bon) bononiensis XV p.

(bon) bononînorum XV

(bone) Bononiae XV m.

(bor) bonorum, - beatorum XIV p.

(Borch) Borchardus XIV p.

(bord) bordarius XI f.

(bos) bonos, - beatos XI

(boªuêʳᵃ) Bonaventura XV p.

(BP) Bonorum possessio VIII

(BP) Beatus Petrus (o Paulus) - Beatissime Pater XV

(Bpʳᵒ) Bubbone pestifero (abbr. med.) XV f.

(Bᵐᵉpr) Beatissime Pater XV f.

(BPT) Bona paterna XIII

(BR) Bonorum VIII

(BR) Breve VII

(BR) Balneum roris (abbr. farm.) XVII

(br) breviatum XIII f. - breviter XIV

(br) *brenta* (*misura*) XVI

(br) brachia (*misura*) XV m.

(bravi) breviavi XV

(bria) brevia XV

(briat) breviatum XIV f.

(bris) breviaturis XVI

(bro) breviato (*Piacenza*) xv f.

(brollo) *Brolleto* (*Milano*) xv m.

(brtam) Bertramus xii f.

(Brrec) Breve recordationis xi f.

(brz) *braza* (*braccia*, misura) xv f.

(BS) Bona sua xvi

(bs) *bagno di sabbia* (abbreviat. med.) xvii

(Bs) ...bus viii

(bvs) ...bus viii

(bs) ...bus xii p.

(bs) beatus xiii f.

(bas) beatus xiii

(BSc) Baccalaureus Scientiae

(Bsello) *Bersello* (*Brescello*) xv

(Bt) Brevi tempore viii

(bt) beatum xiii f.

(Bt) Bartholomeus xv f.

(bt) beatus xv m.

(Bto) Bartholomeo xv f.

(bvt) brutis xv f.

(buta) *bruta* (*brutta*) xv

(bta) beata xv

(bte) beatae xiv f.

(bte) Bertae xii f.

(Bteo) Bartholō-meo xv p.

(bti) beati xv m.

(btine) beatitudine xv p.

(BtiniV) Beatitudini Vestrae xiv f.

(btinis) beatitudinis xv f.

(btitne) beatitudinem xv m.

(Btam) Bertramus xiii f.

(btme) beatissime xv

(bto) beato XIV f.

(btor) beatorum XIV p.

(bts) beatus XIII f.

(Btiº) *Bartholomeo* XV f.

(BU) Bona vacantia VIII

(bv) bene vale, - bene valeatis (nelle lettere), - Beata Virgo XV

(BV) Beatitudinis Vestrae XV f.

(BV) Balneum vaporis (abbr. med.) XVI

(bub) bubulca, ...cae, etc. (in carte mantovane) XIV m.

(bve) breve XV

(bui) Bugellae (*Biella*) XIV

(bug) Bugellae (*Biella*) XV p.

(bui) brevius XV p.

(buiᵗ) brevitatis XV f.

(buia) brevia XIV

(buit) breviter XII p.

(bᵉuit) breviter XV m.

(Bul., Bulg) Bulgarus (abbr. giur.) XV

(bul) bulliat, - bulliant (abbr. med.) XVI

(bull) bulletarum [officialis] XV m.

(burg) burgenses XV

(burgn) burgenses XIII f.

(burgn) burgensium XIV p.

(Burij) Burmij (*Bormio*) XV f.

(But) Butrius (*Antonio da Butrio* abbr. giur.) XV

(buticl) buticularius XV

(buᵗtr) breviter XIV

(bx) Brixiae (carte bresciane) XIV m.

(bxe) Brixiae XIV m.

(byblᶜᵃ) bybliothecam XV

(bz) *braza* (*braccia, misura*) XV m.

(bzº) *brazo* (*braccio, misura*) XVI m.

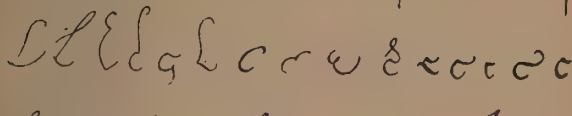

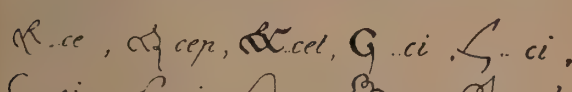

C

C.	(C) Codez, - Comes, - Caput, - Congius, - centum	xv	
C.	(C) Celestinus (abbr. giur.)	xv	
C.	(C) *Carantano* (*moneta*)	xix p.	
C	(C) *Codice* (abbr. giur.)	xv p.	
c.	(c) capitulus (abbr. giur.), civis, - canonis, centesimo	xv	
c., c.	(c) conversus, - confessor	xv	
ꝯ, ꝯ	(c) et caetera	xv f.	
C	(c) cum (carte milan.)	xv f.	

c

c	(c) citatio	
c̃, c̃	(c) circa	xiv p.
c̃	(c) circa	xvi p.
ꝯ, ꝯ	(c) cum	viii f.
ꝯ, ꝯ	(c) cum	x f.
c̃	(c) cum	xiii f.
ꝯ, ꝯ	(c) cum	xi p.
c̃	(c^{a}) contra	xiv

(c) confessor (nei necrol.). - conversus (nei calend.), - calcinare (abbr. med.) XV

(c) cur XII m.

(c) cur XV

(c) cuius XIII m.

(c) cuius XIV m.

(c) cuius XV f.

(c9) circum XIV f.

(c) cuiusque XIV m.

(c9) cuiuscumque XIII f.

(c[b]) cuiuslibet XV m.

(c[di]) cuiusmodi XV

(c[a]) *centenara* (*centinaia*) XV f.

(c[a]) contra XIII

(c[a]) caetera, - causa, - *circa* XV

(c[a]) cinquantina (carte modenesi) XV p.

(c[a]) creatura XIV f.

(c[as]) civitas XV

(C[di]) Conradi XIII f.

(c[di]) cuiusmodi XV p.

(c[dia]) credendis XIV f.

(c'9[cia]) circumstanciam XIV f.

(c[e]) corrige XII

(C[i]) Cipri XV f.

(C[i]) *Cipri* XV f.

(c[i]) cuique XIII

(c[i]9) circum XIV

(c[i]9[e]) circumstantiae XIII p.

(c[l]) circulus XV p.

(C[la]) *Canela* (misura genov.) XV f.

(c[lli]) circuli XIV f.

(c[i]9[r]) circumstantiarum XIV f.

(c[m]) capitulum, - cum - centum XV m.

(c^mo) centesimo xv

(c°) *como* (*come*), - capitulo, - centesimo xv

(C°) *Credito* xv f.

(c^oi) cuismodi xv f.

(c^r) cur xv

(c^rnt) currunt xv f.

(c^re) *creditore* xv p.

(c^ta) circumscripta xiv f.

(c^tus) conditus xv

(Ca) Caput xii

(CA) *Camera Apostolica* - *Consigliere Aulico*

(ca) camera xv

(cá) causa xiv

(ca) causa, - camera xiv

(ca) caetera xiii f.

(ca) causa xv f.

(c^ra) *cura* xv m.

(ca) casus xv m.

(ca^a) creata xiii f.

(ca) causam xiii m.

(ca) causam xv m.

(ca^a) creatura xiv f.

(ca^as) caritas xiv m.

(ca^as) causas xv

(ca^ca) categorica, - canonica xv m.

(ca^ce) categorice xv f.

(ca^cu) categoricum xv m.

(ca^d) calidum xv p.

(ca^do) capiendo xiv

(ca^e) creaturae xiv f.

(ca^i) capituli xiv p.

(ca^la) *Canela* (misura genov.) xv f

(ca[ll]) *cavalli* XIV p.

(ca[lo]) capitulo XV f.

(ca[lu]) capitulum XV p.

(ca[o]) capitulo XV

(ca[o]) creatio XV p.

(c[r]a) cura XV p.

(ca[r]) capitur XV p.

(ca[r]) causatur XV f.

(ca[r]) causaliter XV m.

(ca[r]) causarum XV

(ca[r]) creaturarum XIV p.

(ca[ra]) creatura XV p.

(ca[v]) casu XIV

(caa) causa XV p.

(c[r]abat[r]) curabatur XIV m.

(cac[i]) cancri XV p.

(cac[o]) cancro XV p.

(cae) causae XV m.

(cae) creare XIV m.

(cal) apituli XV

(cai[e]) caritatem XIV

(ca[t]) caritatis XV p.

(cai[te]) caritatem XV p.

(cai[u]) caritatium XV

(caiclari) caniculari XII

(caio) *camino* XIII

(ca[r]ita) *carità* XV

(cais) causis X f.

(cal) calendae, -...arum, etc. XVI p.

(cal) caloris XIV m.

(cal) calumnia XIV p.

(cala) cartula (chartula) X f.

(cala) calida XII

(cala) calidam XIII

(calbra) Calabria XV m.

(calct) calescunt XII f.

(cale) calidae XIII

(cale) causalem XV m.

(cale) caliditatem XII f.

(cali) causali XV m.

(cali) calidi XV m.

(cali) *cavalli* XV f.

(calit) calliditatis XV f.

(calite) causalitate XIV p.

(calio) Calliano XV f.

(calis) causalis XV

(Call) Calligarius VIII

(calm) calidum XIV p.

(calr) causaliter XIII f.

(cals) calidus XII f.

(cals) cardinalis XV f.

(calta) *cavalcata* (*Milano*) XV f.

(CAM) Causa mortis VIII

(cam) causam, -camera XIII f.

(Cam) Camerini XV m.

(camar) camerarius XV

(camps) Campsor (Milano) XIV m.

(Camr) Camerarius IX p.

(Can) *Canonico* XVIII p.

(Cana) Cancellaria (Milano) XV f.

(canc) canonicis XIV f.

(canca) canonica XV m.

(canli) canoniali XV

(canr) causantur XIV p.

can^{20} (can^ro) *canzellero* (*cancelliere*) XV m.

canc^{9} (canc) canonicus XV

canca (canca) canonica XVIII p.

cancos (cancos) canonicos XV

cancs (cancs) canonicus XV

cand (cand) causandum XIV f.

candi (c^randi) curandi XIV m.

candu (candu) causandum XV f.

canice (canice) canonice XV

canli (canli) canoniali XV

cano (c^rano) curano XV m.

canocoz (canocor) canonicorum XV

canonsec (canonsec) canonicus secularis XVII

canon.reg (canonreg) canonicus regularis XVI

Can.Reg. (Can^sReg^s) Canonicus Regularis XVII

canria (canria) cancellaria XV

cant. (cant) Canticum (abbr. eccl.) XIV f.

cant (cant) causant XV m.

cant^{2} (cant^r) causantur XIV p.

cant^{2} (cant^r) causantur XV m.

c^{2}ant (c^rant) curant XIV m.

canz (canz) canzellarius (Milano) XV m.

caoici (caoici) canonici XIII p.

cap (cap) capellae XIV m.

cap (cap) Capuac, caput XVI

Cap^{a}. (Cap^a) Cappellania XVIII p.

cap^{d} (cap^d) capud (caput) XV p.

cap^{m} (cap^m) capitulum XIV f.

cap^{nj} (cap^ni) capellani XV

cap^{ar} (cap^ar) caprarum XV p.

cap^{5} (cap^s) capitulus XV

cap^{te} (cap^te) capacitate XVI m.

cap^te (cap^te) captivitatem XV f.

capd (capd) capud (caput) XV

capell (capell) capellanis XV

capel.mo (capelmo) (De) capellis monacorum (Decr. lib. III, tit. 37) XV

capels (capels) capellanus XV

capilo (capilo) capitulo XIV p.

CAPL (CAPL) Capitula IX

capl (capl) capitulum XIV f.

capla (capla) capitula XV p.

capla (capla) capellanus XV f.

caple (caple) capitale XV

capli (capli) capitali XIV p.

caplis (caplis) capitanalis [Curia]

capllo (capllo) capellano XIII f.

caplls (caplls) capellanus XV

caplm (caplm) capitulum XIII f.

caplo (caplo) *capitulo* (capitolo) XVI p.

caplr (caplr) capitulariter XV f.

capls (capls) capellanus XV

captum (captum) capitulum XV

capna (capna) capellania XVI

Capnia (Capnia) Capellaniam XVIII p.

Capnos (Capno) Capellanos XVIII p.

capofro (Capofro) *Campofregoso* XV m.

cappllis (cappllis) cappellanis XV

Cappno (Cappno) Cappellano (scritt. bull.) XVIII p.

capt^re (capt^re) captivare XIV m.

capti^te (capti^te) captivitatem XV p.

capts (capts) captivus XV

car (car) caruca XI f.

Car (Car) Caravagii XV f.

car. (car) Cardinalis XIV p.

car[a]. (car) chartula, - charta XII f.

car[d] (car) causare XIV f.

car̃ (car) causarum XIV p.

car[a] (car[b]) Carraria XV m.

car[bz] (car[b]) carnalibus XIII f.

Car[bq] (Car[b]) Cardinalibus XV

car[at] (car[at]) carnaliter XIV

car[e] (car[e]) carbone XV f.

car[l] (car[l]) carnalis XV

Car[l] (Car[l]) Cardinalis XV

Car.[lis] (Car[lis]) Cardinalis (abbr. eccl.) XVI m.

car[me] (car[me]) carissime XV

car[o] (car[o]) chartulario XV f.

car[r] (car[r]) carmelitarum XV f.

Car[to] (Car[to]) Carreto XV m.

Card. (Card.) Cardinalis (abbr. giur. XV

card[l] (card[l]) cardinalis XIV m.

cardil (cardil) cardinalis XIII p.

c̃are (c[r]are) curare XII

car̃ia (caria) carmina XIII

car̃ie (carie) carissime XV p.

Car̃y (Carij) Caravagij XV

carl. (carl) carlenus (moneta) XV

cart (carl) cartula (chartula) XI p.

carto (carls) cardinalis XV f.

car̃m (carm) cartam (chartam) XIII m.

car̃n[a] (carn[a]) carentia XIV f.

c̃ard (cart) causaret XIV f.

c̃arum (carum) causarum XV f.

cc̃s (cas) casis XI p.

c̃as (cas) causas XIV p.

Ca.sa. (Casa) Capias [ad] satisfaciendum

(casal) causalis XIII

(Casalm) Casalmajoris XV m.

(cast) castratus XV m.

(cast) *castellano*, - castris XV m.

(cast) castaneorum XIV f.

(castº) castro XII m.

(castⁱⁱ) Castrinoveti (carte lombarde) XV m.

(cat) chartam (carte bresciane) XIV m.

(cat) creat XIV

(Catª) Catharina XV f.

(catʳ) causatur XV m.

(cata) causata XV f.

(catʳa) *creatura* XV

(catʳa) creatura XV m.

(cᵉatʳa) creatura XV f.

(cʳata) curata XIII p.

(cʳatam) curativam XIV m.

(cᵉatʳe) *creature* XV

(cathⁱⁱ) cathedrali XV

(catheᵃᶜᵉ) cathegorematice XV m.

(Cathli) Cathedrali XVIII p.

(catis) causatis XV f.

(catʳio) Canturio (carte milan.) XIII p.

(cato) creationem XIV m.

(catu) causatum XV f.

(cau) creavit XIV

(cau) casu XIII f.

(cauˡ) causalis XIII f.

(cau&) caveret XIII

(cauaʳ) casualiter XV m.

(caula) cautela XV

(cauºnno) Cavronno XII f.

(cauoe) cautione xv p.

(cauposppr (De) Causa possessionis et proprietatis (Decretali lib. II tit. 12)

(caus) casus xv m.

(cauto) cautionem xv m.

(cautois) cautionis xv m.

(cax) *caxone* (*cagione*) xv f.

(Caz, Caza) Cazavillanus (abbr. giur.)

(cb) cuiuslibet xv m.

(cbº) crebro xiii

(CC) Clarissimi, - Carissimi, - Capitulo, - Circum

(cc) calumniae causa xii

(CC) Causa cognita viii

(CC) Cornu cervi, Concisa (et) contusa (abbr. med.) xvii

(cc) canticum xiii

(cc, ccª) contra xii p.

(ccª) circa, - contra xv p.

(CC) Causidicus Collegiatus, - Curia civilis, - *Carmelitano calzato*

(CC) Civitacastellana (carte parm.) xvi f.

(ccª) *circa* xvi p.

(ccª) circa xiv

(cⁱc) circum xv

(cⁱcᵐ) circum xiii p.

(ccᵐ) circum xiii m.

(cctⁱ) ducenti xv f.

(cᵛc) crucis cv f.

(cⁱca) circa xv

(cca) concam xii m.

(ccar) *cercar* xv f.

(ccªdic) contradictio xv

(ccªdicioe) contradictione xii f.

(ccªdict) contradictione xi

(ccha) *circha* (*circa*) xvi p.

(cce) causa conventa est. x

(cchare) *cerchare* XV m.

(cc^{a}hens) contrahens XV

(cci) cercius (certius) XIV m.

(c^{v}cia^{o}) cruciatio XV m.

(ccidi) circumcidi XV

(cc^{a}iu) con rarium XIII

(c^{i}clm) circulum XIB p.

(ccpp) clarissimorum pupillorum VI m.

CC.PP. (CCPP) Clarissimi Pueri VIII

CC.PP. (CCPP) *Cause Pie* XIX p.

CC.RR. (CCRR) *Chierici Regolari* XVIII

C^{o}C^{e}S^{a} (C^{o}C^{e}S^{a}) *Confermo come sopra* XVIII

CC.SS. (CCSS) *Corpi Santi (Milano)* XVIII

(cc^{a}tib) contractibus XIII

(ccu) cuiuscumque XV m.

(cc^{a}tus) contractus XV

(c^{i}cu^{a}) circumstantiam XIV p.

(ccu^{ris}) circularis XIV p.

(c^{i}cu^{to}) circumscripto XIII f.

(c^{i}cuit) circuit XIV

(c^{i}cula^{o}) circulatio XIV p.

(ccuq) cuiuscumque XIII f.

(c^{i}cuspec^{o}) circumspectio XV m.

(ccuvted) circumvertendum XV p.

CCV. (CCV) Cornu Cervi ustum (abbr. med.) XVII

(Cd) contradictio, - certo die VIII

C.D. (CD) *Camera Ducale* XVII

(cd^{r}) creditur XV

(c^{i}da) cuidam XI m.

(c^{i}9dat) circumdat XIII

(cdd) credendum XIV m.

(cddi) credendi XIII f.

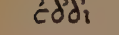
(cddo) credendo XIV

(cde, c[e]de) *credere* XV

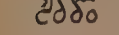
(cdem) crederemus XIV

(cden[m]) credentium XIV m.

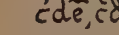
(cderne) cuius de ea re notio est XV

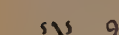
(cdi[b]) credibilibus XIII f.

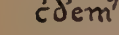
(cdi[u]) credibilium XV p.

(cdib[a]) credibilia XIV m.

(cdider) crediderunt XII

(cdit[r]e) creditur XIV m.

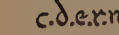
(cdndi) credendi XIV

(cd[e]ns) credens XIV

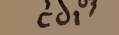
(cdo) conditio VIII

(cdo) credo XIII

(cdr) creditur XIV f.

(cdt) credunt XIV

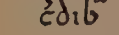
(ce) causae XIV p.

(ce) cerae XIII m.

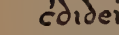
(c[r]e) curae XIV

(ce[b]) caelestibus XIV p.

(ce[m]) coelum XIV p.

(ce[m]) centrum XV p.

(ce[o]) centro XV p.

(ce[t]) caelestis XV p.

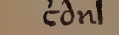
(ce[te]) caeleste XIV p.

(ce[tia]) caelestia XIV p.

(ceb[o]) cerebro XIV f.

(cebr) cerebrum XV p.

(cel) celsitudo XV m.

(cel) caelis XV p.

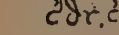
(cel) celebravit XV

(celeb^{a}n^{o}) celebrando XV m.

(celemis) [De] celebratione missarum (Decr. lib. III, tit. 41)

(celi^{te}) celeritate XIII p.

(Cell) Cellerarius IX p.

(Celpli) Celsitudinis praelibatae XV m.

(celq) caelumque VIII

(cen^{lo}) Centallo (carte lomb). XV m.

(Ceneccl) Censura ecclesiastica

(Censi) [De] Censibus, [exationibus et procurationibus] (Decr. libro II, tit. 39) XV

(certo) certo modo XV

(CesarCap^{s}) Cesareus armorum Capitaneus XV p.

(cess) cessio XV

(cet^{i}) centri XV p.

(ceti) ceteri (caeteri) XIV

(cet^{r}io) centurio XV p.

(cetm) caeterum XV m.

(cet^{r}o) caetero XV

(Cf., Cfr) Confer., - *Confronta* XIX

(cf) confinio (*carte venete*) XII f.

(cfcis) confectis XV

(cfcm) confectum XV

(cgg) congregatis XV

(cggat) congregatis XV

(cgijs) corgijs XIV f.

(ch) chorus XIV p.

(ch) coheret XIV f.

(ch) *che* XV m.

(Ch) Christus XIV

(char) chartam XI f.

(CHL) Clotarius

(chle) chartulae XII f.

(chor) coherentiae (carte padov.) XIV m.

chor (chor) choeret (coheret) XIIIm.

Chr. (Chr) Christoforus XV f.

chz (chr) coheret XIV p.

chr (chr) Charintiae XII f.

chr̄z3 (chr) Christum XV p.

chr̄zı (chri) Christi XV p.

chr̄zs (chrs) Christus XV p.

Chrofano (Chrofano) *Christofano (Cristoforo)* XV f.

chrt (chrt) coheret XV p.

Cí. (Ci) Civis

ci (ci) civi XV

C.l. (Cl) Codex Iustiniani (abbr. giur.) XV

C.l. (Cl) *Consigliere Intimo*

cıb9 (ci^{ib}) civitatibus XV m.

cı^{tes} (ci^{tes}) civitates XV

cia (c^{ia}) curia XIII p.

cjcu (cjcu) cujuscumque XV m.

cie (c^{ie}) curiae XV

Cila (Cila) Cilavegna XV f.

cjofena (cjofen^{a}) circumferentia XIII f.

cil' (cil) civilis XVI p.

cilz (cil) cuiuslibet XV f.

cilis (cilis) civilis XVI p.

cilr. (cilr) civiliter XVI p.

ciosita (c^{i}osita) *curiosità* XV

Cip. (Cip) Ciprianus (abbr. giur) XIV

cir̃ (cir^{a}) circa XV m.

cirglo (cirglo) circumlocutio XIV

circlo (circlo) circulo XV

circls (circls) circulus XIV f.

cis (cis) caeteris XIII f.

cister (cister) cisterciensis XV

cit. (cit) citatio xv

cīta^{s} (ci^{i}ta^{s}) civitates xv m.

citas (citas) civitas xv m.

citi^{9} (citi) citius xv

Citto (Citto) *Cittadino* xix p.

ciuit·m· (civit M) Civitatis Mediolani xiii m.

ciuilr (ciuilr) civiliter xiv

ciue (cive) civitate xi f.

ciui (civi) civitate ix f.

ciux (ciux) coniux xi f.

CL. (CL) Clotarius, - Clodoveus

cl. (cl) clarissimus, - clericus viii

cl^{i}ȝ (cl^{i}l) cuilibet xiii f.

cl^{9}ȝ, cl^{9}ȝ (cl) cuiuslibet xiv

cl^{o} (cl^{o}) circulo xv

Clia (Cl^{tia}) Clementia xv f.

Cla. (Cla) Clarasci (Cherasco) xiv p.

cla (Cla) Clavenna xiii p.

cla (cla) clausa xv f.

cla (cla) clausula xiv f.

clabis (clabis) clamabis xv f.

clae (clae) Clavennae xv f.

Clæ (Clae) Clarae xv

CLA·M· (CLAM) Clarus Mons xv

clam (clam) clausulam xv m.

clant (clant) clamant xv f.

clara (clara) clausura xv

clas (clas) clausulas xv f.

clasla (clasla) clausula xiv p.

Clau^{i}. (Clau^{i}) Clavari (carte genov.) xv m.

clau (clau^{i}) Clavari xv f.

clau^{o} (clav^{o}) Clavaro xv f.

Clauē (Clave) Clavennae XV

clci (clci) clerici XV

clcs (clcs) clericus XV

Cle. Clem (Cle. Clem) Clementinae. - Clementinis XV

clē (cle) Clavennae XIV f.

clēm^{a} (clem^{a}) Clementinarum XV

Clemtiq (Clemti) Clementi (scritt. longob.) XIII

clen^{e} (clen^{e}) clementissime XV f.

clens (clens) clemens XV f.

Cle.pe. (Clepe) [De] Clericis peregrinis (Decr. lib. I, tit. 22) XV

clepugīdu (clepugindu) [De] clericis pugnantibus in duello (Decr. libr. V, tit. 14) XV

clernord (clernord) [De] clerico non ordinato [ministrante] (Decret. lib. V, tit. 28) XV

clervenat (clervenat) [De] clerico venatore (Decr. lib. V, tit. 24) XV

CL·F· (CLF) Classis fofensis VIII

Clī (Cli) Cleri XIV p.

clī (cli) circuli XV

clī^{9} (cli) clericus XV

clī^{l} (cli^{li}) clericali XIV

cɋlz (cli) cuiuslibet XV m.

clic^{9} (clic) clericus XII f.

clicū (clic) clericum XIV p.

clicis (clicis) clericis XII m.

clico (clico) clerico XV

clis (clis) clausulis (abbr. eccl.) XVI m.

clm (clm) coelum (scritt. irland.) XII m.

clpa^{l} (clpa^{l}) culpabilis XIV f.

clpa (clpa) culpa XVI p.

clpo (clpe) culpae XV p.

clr. clr (clr) clericus IX

clt^{9} (clt) cultus XIV

cltia (cltia) clementia XVI m.

cltiū (cltu) cultum XIV f.

(clu) clarissimus uir IIIV

(clunia) clunia-censis XVI

(CLUU) clarissimo-rum uirorum VIII

(CM) causa mor-tis X

(CM) Civitatis Mediolani XIII f.

(CM) Chirurgicae Ma-gister, - Congrega-zione [della] Missione

(c^{i}m) crimen XIV

(Cma) Crema XV m.

(cmdf) commenda XIII

(c^{i}me) crimen XV

(CMF) Clarissimae memoriae foe-mina VIII

(c^{i}mialr) crimi-naliter XIV

(c^{i}mib^{9}) crimini-bus XV f.

(c^{i}mis) criminis XIV m.

(Cmo) Centesimo

(Cmo) Cremonae XV f.

(cmoi) cuius-modi XV f.

(Cmone) Cre-monae XV m.

(cms) comes XIII p.

(CNEECC) cre-dimus non esse causa conventa X

(c^{a}ne^{e}) carnes XV

(cnib) carnibus XV

(cnl) concilio (scritt. visig.) X f.

(cnlo) concilio (scritt. visig.) X f.

(Cnt) Centesi-mo XII f.

(co) *con* XV f.

(Co) Comes XV f.

(Co) Columbus (abbr. giur.) XIV

(co) centena-rio IV

(co) *come*, - com-munem XV f.

(CO) Congregazione [dell'] Oratorio, - Congreg. Olivetana

(c^{r}o) curo XIV f.

co^{bz} (co[b]) coloribus XIV f.

co^{or} (co[or]) commentator XIV p.

co^{ue} (co[ue]) copulative XV f.

coch^{to} (coch[to]) Cochonato (car. lomb.) XV m.

coclo (coclo) conclusio XV f.

cocor^{ter} (cocor[ter]) concorditer XV

cod^{o} (cod[o]) conditio XV

codẽpti (codep[a]ti) condempnati XV m.

Cod. Theod (Cod Theod) Codex Theodosianus (abbr. giur). XV

coda (coda) condam (quondam) XIII m.

codo (codo) conditio X

coe, coe (coe) communĕ XIV m.

coem (coem) commendationem, -communem XV f.

coemte (coemte) *communemente* XV

coepc (coepc) coepiscopus XV

coeretur (coeretur) commendaretur XV

coes (coes) communes XV

cofoes (cofoes) confessiones XV

cofoi (cofoi) confessioni XV

coft (coft) confert XV

cog^{tus} (cog[tus]) cognitus XV

coga (coga) cognomina XV

cogbi (cog[o]bi) *cognobi* (*conobbi*) XV

cogcoe (cog[a]coe) cognacione (cognatione) XIV f.

cogen (cogen) cognomen XV

cogi^{nes} (cogi[nes]) cogitationes XV

cog.le (cogle) [De] cognatione legali (Decr. IV, tit. 12) XV

cogn (cogn) cognomina XV

cognę (cogne) cognomine (scritt. bull.) VIII f.

cognr (cognr) coguntur XIV p.

cogſcę (cog[o]sce) *cognoscere* (*conoscere*) XV m.

cog.ſpi. (cogspi) [De] cognatione spiritali (Decr. lib. IV, tit. 11) XV

(cog^ati) cognati XIII m.

(cogtis) consanguinitatis XV

(cohao) cohabitatio XV

(Cohas) Coherentias XIII m.

(cohcoe) coherciones XV

(cohens) contrahens XV

(cohüs) coherenciis XIII m.

(cohitae) cohabitare XIV m.

(cohitoe) cohabitatione XV

(coht) cohaeret XII f.

(cohto) cohertionem XV

(coi) communi XIV

(coi^s) communis XIV

(coia) communia XV f.

(coiate) communitate XV f.

(coiate) communitatem XV

(coib) communibus XIV p.

(coichi) *comunichi* XV p.

(coie) communione (scr. bull.) XV f.

(coio) communio XV f.

(coione) *comunione* XV

(coir) communiter XV m.

(coiri) communiri XV f.

(cois) communis, - comitis XV

(cois M) communis Mediolani XIII

(coissione) *commissione* XV f.

(coisit) commisit XVII

(coissus) commissarius XV f.

(coit) communitatis XV m.

(coit) communiter XIV p.

(Coita) *Communità* XV m.

(coitas) communitas XV m.

(coiter) communiter (scr. bull.) XVIII m.

(coiti) comiti XV m.

(col) Colossenses [Epistola ad] (ab. eccl. XIV f.

(col˙) coloris XIV m.

(col) cola, - colatura (abbr. farm.) XVI

(cola) colera (cholera) XII f.

(Cola) Colonna XIV p.

(cola) copula XV

(colat) colaturae (abbr. farm.) XVII

(co^a li) corporali XIV p.

(Coll^a) *Collegiata* XVIII p.

(collacoe) collacione (collatione) XV

(collaoni) collationi (scritt. bull.) XVIII m.

(colle) collationem XIV f.

(colleata) collegiata (scritt. bull.) XVIII p.

(colleg) collegiata XVIII

(collia) collegia XV

(colij) collegij (car. milan.) XV f.

(collio) collegio XV

(collisCC) collateralis Curiae Capitolii

(collm) collegium XV m.

(collm) collitigantium XV

(collo) collatio XV

(colloe) collatione, - collectione XV

(Colls) Collatione salva XVII m.

(Collsal) Collatione salva (carte sicule) XVI m.

(Collte) Collegiatae XVIII f.

(collto) Collalto XIV f.

(collr) colligitur XIV m.

(colludete) [De] collusione detegenda Decr. lib.V, tit. 22) XV

(collum) collegium XV

(colo^e) Coloniae XV p.

colr (colr) colitur XIV m.

Colun (Colun) Columbus (abbr. giur.) XIV

com (com) cominus (carte romane), XII
communem XV

Com. (Com) Comitatus, - Comitibus XIV

com (com) comes XII

comr (comr) communiter V

COMA (COMA) C mitissa XV

comdo (comdo) commendo (carte milanesi) XV f.

comdus (comdus) commendatus XV

come (come) commune XV m.

comet (comet) cometissa (comitissa) XIII

comi (comi) communi (carte milan.) XV

Commo (Commo) [De] Commodato. (Decr. lib. III, tit. 15) XV

compris (compris) competituris XV

Compria (Compria) Computisteria XVIII

Com R.P. (ComRP) Comes rerum privatarum

Com.s.l. (Comsl) Comes sacrarum largitionum

Comssi (comssi) Commissarii XV f.

Comtus (Comtus) Comitatus XVIII

comne (comne) commune XV m.

comuidt (comuit) communiter XVI p.

comu (comul) commutabilis XV

con (con) contra XVI p.

con. (con) confessor, - concordat, - consecratione[de] XIV

coy (con) concessa XV m.

conā, cona (conā) contra XIV

condū (condu) concedendum XIV p.

Conli (Conli) Conestabili XV m.

conē (cone) consiliarius XV f.

Contu (Contu) Conventum XIII m.

concone (concone) communicatione XV

conctim (conctim) coniunctim (scrilt. bull.) XVIII

ꝯctoꝭ (conctos) coniunctos (scritt. bull.) XVIII

cond̄ni (condni) conditioni XV

cōne (cone) commune XV m.

cōnez (cone) communem XV

cō et rē (conetre) confiteor et recognosco (carte sarde) XV p.

Conf̄ſ (conf) confessoris VI p.

conf. (conf) confinans XV

conf'r (confr) confirmatur XV p.

Confes. (Confes) [De] confessis. (Decr. lib. II, tit. 18) XV

Confir. vti (Confiruti) [De] (confirmatione utili [et inut.] (Decr. lib. II, tit. 30) XV

confres (confres) confratres XII m.

Confritꝭ (Confritis) Confraternitatis XV

cōm (coⁿni) communi XV f.

Cong. (Cong) Congius

cōnioe (conioe) communione XIII f.

contis (conlis) conventualis VX

conr (conr) communiter XIV p.

conrijs (conrijs) contrariis XV

cōnriu (conᵃriu) contrarium XV m.

cons (cons) consules, - constituens, - consanguinitas

Cons. (Cons) Consularis, - [de] Consecratione (abbr. giur.) XIV

conſit (consit) concessit XV

Conſt (Const) Constantinopolis XV

conſtbus (constbus) constitutionibus XV

Conſtoni (Constone) Constitutione (scritt. bullat.) XVIII

conſtia (constia) consistentia XV

conſu. (consu) consensu XV

conſunt (consunt') conservuntur XII f.

cont (cont) contestata XIV p.

conta (conta) contenta XIV

conta (conta) contrata XVI

contꝭ (contis) constituentis XV

Conto (Conto) *Convento* XVIII p.

Conttr. (Conttr) Consultationi tuae taliter respondemus XV

contu$^{o\acute{s}a}$ (cont^{o}u^{a}) controversia XV

contua (contua) contumacia XIV

contus (contus) constitutus, - conventus XV

cop (cop) copiam XIV p.

cop^{9} (cop) corpus XV

com$^{\tilde{p}}$ (co^{m}p) complevi XI p.

copale (copale) *corporale* XV

cope (cope) corpore XV f.

copis (copis) corporis XIV

copt (copl) complevi XII

coplatie (coplatie) copulative XII f.

coplib^{9} (coplib) compluribus XIV

coplio (coplio) complexio XIII m.

copoe (copoe) compositione XIV m.

copu^{ue} (copu^{ue}) copulative XV m.

coq. (coq) coque (abbr. farm.) XVI

Cor, coz (Cor) Corinthios [Epistola ad] (abbr. eccl.) XIV f.

Cor (Cor) *Corbe* (misura) XV f.

coz^{9} (cor) corpus XIII f.

cor^{u}, cor^{a} (cor^{a}) corpora XIV f.

cor$^{\hat{b}}$ (cor^{b}) *Corsica* XV f

coz^{b9} (cor^{d}) corporalibus XV m.

cor$^{d\grave{o}}$ (cor^{do}) correspondet XIV p.

cor^{di} (cor^{di}) corrigendi XV f.

coz^{do} (cor^{do}) corrumpendo XIII f.

cor$^{\tilde{e}}$ (cor^{e}) corpore XIV f.

coz^{eo} (cor^{eó}) corporeo XIV p.

coz^{et} (cor^{et}) correspondet XIV

coz^{l} (cor^{l}) corruptibilis XIII f.

coz^{li} (cor^{li}) corruptibili XIV p.

(cor^{m}) corporum XIV p.

(corr^{o}) corolario XV m.

(cor^{o}) corruptionem XIV p.

(cor^{r}) corporis XV m.

(cor^{ar}) corporaliter XIV

(cor^{r}) corrumpitur XIV p.

(cor^{tr}) corrumpitur XIII f.

(cor^{nor}) correlativorum XIV p.

(corb) *corbe* (misura) XV f.

(corb) corporibus XIV p.

(cor^{ib}) corporibus XII

(cor^{c}coe) correctione XV m.

(cordi) corrigendi XV

(core^{ve}) correlative XIII f.

(cor^{o}is) corruptionis XIV p.

(corl) corneliensis [ecclesia] (carte d' Imola) XII m.

(cor^{a}l) corporalis XV

(cor^{a}lis) corporalis XV f.

(cor^{a}lr) corporaliter XV p.

(corn^{tes}) correspondentes XIV f.

(cor^{o}ni) corruptioni XIII f.

(corp^{oe}) corruptione XIII f.

(corp^{r}) corrumpitur XIII f.

(corp^{r}) corporaliter XV

(corpa^{r}) corrumpatur XIV p.

(corpalr) corporaliter XV

(corpen^{r}) corrumperentur XIII f.

(corpnt) corrumpent XIV

(cor^{a}r) corporaliter XV f.

(corr^{e}) correlative XV f.

(corr^{m}) corolarium XV f.

(cor^{r}) corrumpitur XIV p.

(corrcor) corrector XV

(corr°e) corruptione XIII f.

(corrltie) correlative XV f.

(cornr[r]) corrispondenter XV m.

(corrns) correspondens XIV f.

(corrpi) corrumpi XIV m.

(corrpr) corrumpitur XIV p.

(corru[r]) corrumpitur XV f.

(cors) corporis XV f.

(cor[is]) corporis XIV m.

(cor°u) corporeum XIII f.

(Cos) Consulibus II m.

(Cos) Consul

(cosciam) conscientiam XV

(cosec[a]toe) consecratione XV m.

(Coss) Consulibus IV p.

(cost[b]) constitutionibus XVI m.

(costonib) constitutionibus XV m.

(cosui) *conservi* XV f.

(cosuiss) consumsisset XIV f.

(cot) cerotum XIV m.

(cot[a]) contra XIV

(cot[a]dcoe) contradictione XIV f.

(cote[r]) conteretur XV m.

(cote[m]) contentum XV m.

(COTS) contra sigillum (*nei sigilli*) XIV

(cotinz) continet XV m.

(cotua[r]) contumaciter XV f.

(cot°usa) controversa XIV

(Cott[le]) Cottignolae XV f.

(couni) communi XV

(covsatoe) conversatione XV m.

(cont) communiter xv f.

(cp) capite (scritt. visig.) x f.

(CP) Clarissime puer viii

(CP) *Congregazione [dei] Passionisti. - Causa Pia*

(CP) Constantinopolis

(cp) caput, - capitulum xiv

(cp) capitulum xiv

(c°p) corpus xiv

(c°p°) capitulo primo xv

(cpat^{r}) comparatur xiv

(cpl) complevi xi p.

(cpl) Constantinopoli x

(cpl) complevi x f.

(cpli) complexi xii f.

(cporis) corporis (scr. bull.) xiii m.

(CPS) Custos Privati Sigilli

(CPS) *Congregazione [del] prezioso sangue*

(cq) cumque viii

(CQSF) Cumque suscepta fuisset viii

(cq^{a}) cuiusquam xv

(CR) Civis Romanus viii

(cr) clerici ix p.

(CR) Custos Rotulorum, - Carolus Rex

(CR) *Chierico Regolare, - Cisterciense Riformato - Canonico Regolare, - Cesareo Regio*

(cr) contractum

(crcp) cuius rei causa promittimus xii

(c^{r}re) currere xiv

(Crem) Cremonae xv m.

(CRI) consulari viii

(cri) crimini xv

(cria^{t}) criminaliter xv

(crial) criminalis xv

(criale) criminale XV

(crialib) criminalibus XV f.

(crie) crimine XIV

(cri. fal.) [De] crimine falsi (Decr. lib. V, tit: 20) XV

(crilr) criminaliter XVI p.

(cris) criminis XV

(Cris) Crisma (Chrisma) XV p.

C.R.L. (CRL) *Canonico Regolare Lateranense*

C.R.M. (CRM) *Chierico Regolare Minore*

C.R.S. (CRS) *Chierico Regolare Somasco*

C.R.T. (CRT) *Chierico Regolare Teatino*

C S. (CS) Custos sigilli,- Censuit Senatus

C.S. (CS) *Carmelitano Scalzo*

(cs) cuius (scritt. irland.) IX p.

(cs) cui supra X f.

(cs) cappellae sancti... (carte bolognesi) XIV

(C^{i}s) Chrisostomus XV m.

(c^{rs}) cursus X m.

(c^{a}s) cras XIV p.

(csc) crescit XIV m.

(csć) cresceret XIII f.

(c^{i9}sc^{i}br) circumscribitur XIV p.

(csce) crescere XIII f.

(c^{e}sce) crescere XV p.

(cscia) conscientia XIV

(csec^{a}uint) consecraverint XIII

(c^{i9}sc^{i}b^{t}) circumscribit XV

C·S·Fl· (CSFL) cum suis filiis XII

(c^{i}sma) chrisma XIV p.

(c^{i}so) Chrisostomus XIII f.

C.S.P. (CSP) *Congregazione (dī) S. Paolo*

C.S.R.C. (CSRC) *Cardinale di S. Romana Chiesa*

C.SS.R (CSSR) Congregatio Sanctissimi Redemptoris

C.SS.S. (CSSS) *Congregazione (del) Santissimo Salvatore*

c9stⁱˢ (C9stⁱˢ) circumstanciis XIV f.

C.S.R.C. et CC.DD. (CSRC et CCDD) Concistorii Sacrae Regiae Conscientiae et Causarum Delegatarum [Tribunal] *(in carte sicule)* XVII p.

c9stªª (cⁱ9staª) circumstantia XIII f.

cstⁱᵐ (cªstiᵐ) crastinum XIV p.

cstiō (cªstio) crastino XIV m.

c.t. (ct) certum tempus, - celsitudo tua XIII

ct. (ct) centum

ctc (ct) certis XV p.

ct (ct) certum XV

ct9 (ct) certus XII

ct, ct (ctª) contra XIII

cta (cta) certa XI t.

cta, cta (cta) charta XV

cta (cªta) carta (charta) XIV f.

ctamis (ctamis) certaminis XV m.

C.T.D. (CTD) Cura te diligenter *(nelle lettere)*

C. Th. (CTh) Codex Theodosianus

cte, cte (cªte) curte XIII p.

cte, cte (cte) certe XV m.

ctiᵈº (ctiᵈº) certitudo XIV m.

ctiᵐ (ctiᵐ) certitudinem XV p.

ctiᵘˢ (ctiᵘˢ) certitudinis XIV p.

ctiᵐᵐ (ctiᵐ) certissimus XIV f.

ctm (cªtim) curtim XIII f.

ctissiē (ctissie) certissime XII

ctle, ctle (ctle, cªtle) chartulae XIV p.

ctm (ctm) certum XV

ctm (ctm) caeterum XV

cto (cto) *certo* XV m.

c9todiē (c9todie) custodire XV p

(ctos) custos XIII p.

(CTT) Cardinalis Tituli

(CV) Celsitudinis Vestrae XV

(CV) Civitas

(CV) Calx viva (abbr. med.), - Congreg. Vallombrosana (ab. eccl.)

(cu) cum VIII

(Cu) Cuprum

(cucri) cucurri XV p.

(cui) cuius XIII f.

(cuie) curiae XVI p.

(cuidam) cuiusdam (scr. longob.) XII f.

(cuie) curiae XV

(cuilt) cuilibet XVI p.

(Cum) Cumanae, - Cumae XIV

(cumls) cumulus XIV f.

(cums) cumensis XI p.

(cunt) creverunt XIV m.

(cur) curator, - curso - XIII f.

(Cur. Cau. Cam. Apl. Genlis Aud.) Curiae Causarum Camerae Apostolicae Generalis Auditor (Roma) XVII f.

(Cur Cap) Curia Capitolij

(curs) currens

(Curtis) Cursorretulit in scriptis (Roma) XVIII

(cusi) conversi (abbr. eccl.) XIV

(cuslt) cuiuslibet XV

(cutigle) Cutignolae XV m.

(CVTS) Civitas

(Cy) Cynus, Cyprianus (abbr. giur.) XIV

(Cyp) Cyprianus (abbr. giur.) XV

(cyrophm) cyrographum (chirographum) XIV m

(cyta) cithara XII

(Cyst) Cysterciensis XIII f.

ABBREVIATURE

comincianti coi segni 9 *o* ↄ

ↄ		9-9ᵃᶜ	
	(ↄ) con.. XII		(9) conceptus XIV f.
	(ↄ) con.. XIII		(9ᵃ) contra XIII
	(9) con... XIII		(9ᵃᵃ) contraria XV m.
	(9) con... XIV		(9ⁱᵃ) convenientiam XV m.
	(9) con... XIV		(9ᵃ) consequentiam XIV f.
	(9) cum con... XIV		(9ᵃʳ) contrariarum XIV
	(9) compilatio (abbr. giur.) XV		(9ᵃᵗ) considerat XIV p.
	(9) completorium, consecratione XI		(ↄᵃᵗ) conveniat XIV m
	(9) consule XIV p.		(9ᵈⁱ) concedi, - concedendi XIV
	(9ᵃ) *contra* XV p.		(9ᵈᵒ) concedo, - condendo XIII f.
	(9) condam(quondam) XV f.		(9ᵉ) commune, - consequentiae XIV f.
	(9) condam(quondam) XIV m.		(9ᵃᵉ) contrariae XV m.

(9e) conclusionem, - communem XIV f.

(9i) conversi (nei necrologi monastici)

(ɔi,9i) communi XIV m.

(9ia) communia XIV

(9iet) conveniet XV m.

(9in) convenientiam XV m.

(9inti) convenienti XIV

(9ins) conveniens XV f.

(9ire) convenire XVm.

(9is) coniunctionis XV p.

(9it) contingit XIV p.

(9it) convenit XV m.

(9m) conceptum, - constitutum XIV

(9iut) conveniunt XV m.

(9am) contrarium XV f.

(9ucia) consequencia (consequentia) XV f.

(9int) convenienter XV m.

(ɔo) communicatio XIV m.

(9o) complexio XII

(9o) coniunctio XIII f.

(9o, ɔo) conclusio XIV p.

(9o) cognitionem,- conclusionem XIV f.

(9oes) conclusiones XV f.

(9or) commentator XIV p.

(9r) conceditur, - componitur XIV

(9r) communiter XIV p.

(9r) commentatoris XV

(9,r 9re) commentatorem XIV p.

(9ar) contrariorum XIV p.

(ɔre) convenire XIV m

(9s) consequens XIV f

(9s) consortes (carte sicule) XVIII m.

9 (9ˢᵐ) consequens falsum xv f.

9 (9ᵗ) contingit, - convenit, - camparuit xiv p.

9 (9ᵗ) camparuit xvi p.

9 (9ᵗ) conceptus, - contemptus xiv

9 (9ᵗ) consequentis, - compositis xiv

9 (9ᵗᵃ) composita, - contrata xv f.

ɔ (ɔᵗⁱ) continenti, - constituti xiii f.

9 (9ᵗⁱᵇ) conceptibus xiv f.

9 (9ᵗⁱᵐ) conjunctim xv

9 (9ᵗⁱˢ) consequentis xiii f.

9 (9ᵗᵒ) composito xv m.

9 (9ᵗᵒʳ) commentator xiv f.

9 (9ᵗᵘ) conceptum, - computum, - compositum, - conventum xv

9 (9ᵗᵘˢ) conceptus, - cognitus, - contentus, - conventus, - contractus, - constitutus xv

9 (9ᵘ) conspectu xv

9 (9ᵘᵗ) conveniunt xv

9 (9ˣʳᵒ) complexio xv f.

9 (9ˣᵒ) complexo xiv f.

9 (9ˣᵘ) complexum xv m.

ɔ'a (ɔⁱa) communia xv

ɔᵛa (ɔᵛa) congrua xiv m

ɔ'am (ɔⁱam) conveniam xv

9'ant (9ⁱantʳ) conveniantur xiv

9'at (9ⁱat) conveniat xiv p

9'at (9ⁱatʳ) conveniantur xiv

9bᵛit (9bᵛitʳ) comburitur xiii m.

ɔbᵛta (ɔbta) combusta xv

9c (9ɔʳⁿᵗ) concurrunt xv f.

9c (9cʳⁿᵗᵉ) concurrente xv f.

9c (9cˢᵗ) concurrit xv f.

9'ca, ɔ'ca (9icaⁱ, ɔⁱcaⁱ) communicabilis xiii

ɔ'ca° (ɔⁱca°) communicatio xiv m.

(9ᶜaco) communicatio xv p.

(9ceᵈ) concedendum xiii f.

(9ceⁱ) concedi xiv p.

(9ceᵒ) concedo xiv f.

(9ceⁿᵗ) concedunt xiv

(ↄceʳ) conceditur xiv m.

(ↄcepᵒis) conceptionis xiv m.

(ↄci) concius (conscius) xiii p.

(9ciᵐ) concilium xv

(9cil) concilium xiv p.

(ↄᶜio) cognicio (cognitio) xiii f.

(9cip) conciperet xiv f.

(9clᵒ) conclusio xv f.

(9clʳ) concluditur xv p.

(ↄcldr) concluditur xiii p.

(ↄclo) conclusio xiii f.

(9cloe) conclusione xv m.

(9clos) conclusionis xv m.

(9cluʳ) concluditur xiv f.

(9cnit) concernit xiv m.

(ↄᶜio) communicationem xiv m.

(9codit) concorditer xiv m.

(9coiᵃ) concomitantiam xiii f.

(9coitᵉ) concomitanter xiv f.

(9coiᵗᵉ) concomitante xiv

(9cord) concordantiis xv m.

(9crᵈᵒ) concurrendo xv f.

(ↄᶜram) concurramus xiii p.

(9cʳre) concurrere xv m.

(ↄcʳre) concurre xiv m.

(9cʳrete) concurrente xv p.

(ↄcʳrit) concurrit xv

(9csio) concussio xv

(ɔªct) contractus xv

(9cta) cuncta xv p.

(9ªctib) contractibus xiv f.

(9ªctio) contractio xiv m.

(ɔctiue) concretive xiv p.

(ɔªctu) contractum xiv m.

(9ctui) contractui xvi m.

(ɔcupª) concupiscentia xv m.

(ɔcupˡᵉ) concupiscibile xi m.

(9cupˡis) concupiscentiis x p.

(9d) condam (quondam) xiv m.

(9d) condam (quondam) xvi p.

(9ªdª) contradictoria xiv f.

(ɔdº) conditio xiii f.

(9ªdº) contradictionem xiv f.

(9ªdt) contradicit xiv

(9dam) cuiusdam xiv f.

(9ªdcoª) contradictoria xiv p.

(ɔde) condere xv

(ɔdepʳⁱ) condempnari xv

(ɔdepn) condempnet xv

(9di) concedendi xv

(9diº) conditio xv m.

(9diº) conditionem xv m.

(9ªdiº) contradictionem xv

(9diᵒⁿ) conditionis xv m

(ɔdºis) conditionis xiv m.

(9dit) *conditione* (*condizione*) xvip.

(ɔªdºm) contradictionem xiv m.

(9dnatione) *condemnatione* (*condanna*) xvi p.

(9ªdnt) contradicunt xiv

(9do) conditio XVI

(9do) conditionem XIV

(9dom) conditionem XIV p.

(9ªdr) contradicitur XIV p.

(9dur) *condurre* XV p.

(ɔe) communem XIII f.

(9c,9em) communem XV m.

(9ᵛe) congrue XIV f.

(ɔieªm) convenientiam XIV p.

(ɔienª) convenientia XIII f.

(9ienᵈ) conveniendum XIV

(9iens) conveniens XIII

(9iente) conveniente XIV p.

(ɔᵒes) conclusiones XV f.

(9iete) conveniente XIV p.

(9f) confirmat(carte spagnole) XII p.

(9f) conficiam XV m.

(ɔf) confer XIV m.

(9f, 9fᵇ) confessionibus (carte venete) XII f.

(9fᵈᵒ) conferendo XV f.

(9fᵒ) confessio XIV

(9fᵒ) confirmationis XIV

(9fᵒ) confirmationem XIV f.

(9fʳ) confertur, confirmatur XIV

(ɔfª) confessóris XIII f.

(9face) contrafacere XV f.

(ɔfat) conferat XIV p.

(9fcis) confectis XIII m.

(ɔfcm) confectum XIII m.

(ɔfco) confectionem XV

(9feᵒne) confessionem XV

(9fens) conferens XIII p.

(9fess) confessoris XIII

(9ficem) conficerem XV f

(9ficitr) conficitur XV

(ↄfim) conferimus XIV p.

(9fir) confirmandum XV

(9firari) confirmari XIV p.

(9firatr) confirmatur XIV p.

(9fiti) confiteri XV

(ↄfioni) confirmationi XIV m.

(9fmaa) confirmata XV m.

(9fmaco) confirmacionem (confirmationem) XIII f.

(ↄfndi) conferendi XV

(ↄfo) confessio XIV p.

(ↄfo) confero XIII f.

(ↄfo) confessionem XV

(ↄfor) confessorum XV

(9fr) confrater XIV m.

(9frte) confraternitate XV m.

(ↄfrem) conferremus XIII f.

(9fres) confrates XIII f.

(9ftr) confertur XIV m.

(9fue) confusae XV f.

(9gcit) cognoscit XIV p.

(9gd) cognoscendum XIV p.

(9gdi) cognoscendi XIV f.

(9ge) cognitionem XIV f

(9git) cognovit XIV

(9go) cognitio XIV p.

(9gob) cognitionibus XIV f.

(9glo) cognitionem XIV

(9gr) cognoscitur XIV f.

(9gre) cognoscere XIV p.

(9gt) congregatis xv p.

(9g^{ti}) cogniti xiv p.

(9g^{iu}) cognitivus xiv f.

(ɔg^{u}a) congrua xiii p.

(9g^{i}co) cognicio (cognitio) xv m.

(9g^{v}e) congrue xiii m.

(9gg^{iss}) congregationis xv m.

(9ggo) congregatio xiv

(ɔg^{v}i) congrui xiv m.

(ɔg^{v}it) congruerit xiv m.

(ɔg^{v}m) congruum xiv m.

(ɔg^{o}mto) cognomento xiii f.

(9gniu) cognitum (carte angioine) xiii f.

(9go) cognitio xv

(9g^{v}o) congruo xiv p.

(9g^{o}s^{di}) cognoscendi xiv f.

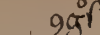
(9g^{o}s^{r}) cognosceret xiv f.

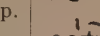
(9g^{i}t) cognitum xiv p.

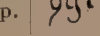
(9g^{i}ta) cognita xv m.

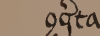
(9g^{i}ti^{m}) cognitivum xiv f.

(ɔg^{a}ti^{s}) cognatis xv

(9g^{i}tias) cognitivas xv m.

(9g^{i}to) cognito xiv

(ɔg^{i}t^{us}) cognitus xiv m.

(9g^{u}u) congruum xv p.

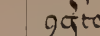
(9g^{v}ut) congruunt xiii f.

(ɔ^{a}h^{t}) contrahit xv

(9^{a}he, 9he) contrahere xiv

(9^{a}hed) contrahendum xiv

(ɔ^{a}hit^{r}) contrahitur xiv m.

(9^{a}hr) contrahitur xiv p.

(9hr) cum humili recommendatione (Milano) xv m.

(ɔªht) contrahunt xv

(9ⁱ) communi xvm

(ɔᵛi) congrui xv

(9i) communius xiii f.

(9ⁱᵐ) communium xv m.

(ɔªjᵐ) contrarium xv

(9iʳᵉ) communiorem xiii f.

(9ªiᵗᵉ) contrarietate xiv p.

(9ªia) *contraria* xv m.

(ɔiʳato) coniuratorem xv

(9icat) communicant xv m.

(9ªieᵗᵉ) contrarietatem xiv p.

(9iectʳant) coniecturant xiv

(9io) communio xv p.

(9ªio) contrario xiv p.

(9ˣio) complexio xv p.

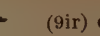
(9ir) communiter xv p.

(9is) communis xiv p.

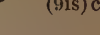
(9iseat) commiserat xv p.

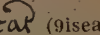
(9iss) commissionis xiv f.

(9issaio) commissario xv m.

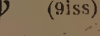
(9issiᵐ) communis simum xv m.

(9issiⁱˢ) commissionis xiii f.

(9it) communiter xv p.

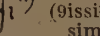
(ɔᵛit) congruit xiv m.

(9iᵉᵗʳas) coniecturas xiv

(ɔiuᵐ) coniugium xv

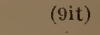
(9iucⁱˢ) coniunctionis xv p.

(9cuº) coniunctionis xv

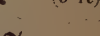
(ɔiug) coniugis (scr. anglosassone) ix p.

(ɔm) commentator xiii f.

(9m conceptum xiv

(ↄᵉm) communem XIV m.

(9ᵉm) conclusionem XIV p.

(ↄmᵒ) commodo

(9mʳⁱˢ) commentatoris XIV p.

(9mᵗʳᵉ) committere XIII f.

(ↄmdᵒ) commendatio XIV m.

(ↄmdaʳ) commendatur XIII p.

(9mdavⁱ) commendavit XIII

(9mdetʳ) commendentur XV p.

(9mdms) commendemus XII m.

(9mᵉᵒʳ) commentatoris XV f

(9mem) commemoratione XV

(9missiᵐ) communissimum XV m.

(9moᵒ) commodo XV

(9mocoe) commemoracione XV

(9mr) commater XV f.

(ↄms) communis XIV f.

(9mᵗteʳ) committeretur XV f.

(9mᵗtuʳ) committuntur XIII f.

(ↄmuᵒ) commutatio XV

(ↄmuᵃbʳ) commutabitur XIV m.

(ↄmui) communi XIII f.

(9nᵃ) consequentia XIV p.

(ↄnᵃ) consequentiam XIII f.

(9nᵐ) consequentium XIV p.

(9na) consequentia XIV p.

(9ncⁱ) conveniencius (conveniencius) XIV f.

(ↄncia) consequencia (consequencia) XIV m.

(9ncie) consequencie (consequentiae) XIV f.

(9clo) conclusio XV

(9ne) commune XV m.

(9ne) ommunem XV

(9ne) consequentiae xv m.

(9°ne) conclusione, - constructione, - *coniunctione* xv f.

(9ne) communem (carte svizzere) xv

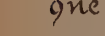
(9nem) communem xv m.

(9nes) communes xv p.

(9ni) communi xv m.

(9ni^r) communiter xv p.

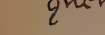
(9nia) consequentia xiv f.

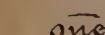
(9nibus) communibus xiv

(9nio) communio xv m.

(9nit) communiter xv f.

(9nr) consequenter xiv

(9ns, ɔns) consequens, - constituens xiv

(9ns^m) consequens falsum xv f.

(9nt) convenienter xv f.

(9nt) conventus xiv

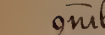
(9nt) communiter xv f.

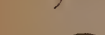
(ɔnt) consequenter xiii f.

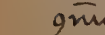
(9nt) consequentis xvi p.

(ɔnte) consequente xiv m.

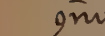
(9nti) consequenti xiii

(ɔ^io) convenio xv

(ɔ^vo^s) congruos xv

(9^xo) complexo xiv p.

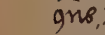
(9odo) commodo xiii p.

(ɔ^iom) communionem xiv m.

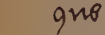
(ɔ^ior) convenientior xiv m.

(9^ior) communior xiv p

(9p) *computati, - computo* xv m.

(9p) computum (*Milano*) xiv f.

(9p^do) comparando xiv f.

(9p^le) conprehensibile xiv p.

9p^{ta} (9p^{ta}) composita xv p.

9p^{tu} (9p^{tu}) computum xv p.

9pa^{le} (9pa^{le}) comparabile xv p.

ɔpa^{ns} (ɔpa^{ns}) compatiens xiii p.

ɔpa^{o} (ɔpa^{o}) comparatio xiv m.

9pa^{t} (9pa^{t}) comparavit xiv

9pādo (9pado) comparando xiii f.

9panſ (9pans) comparans xiii m.

ɔpate (ɔpate) comparative xiv m.

9patni^{oz} (9patni^{e}) compaternitatem xvf.

ɔpato (ɔpato) comparationem xiv m.

9patēs (9pat^{e}s) compatres xv f.

9pau^{t} (9pau^{t}) comparavit xiii f.

9pbeſ (9pbes) comprobes xiv

ɔpe (ɔpe) comparere xv

9pe^{t} (9pe^{t}) competit xiv p.

9pellr (9pellr) compellitur xv

9pen (9pen) comparentis xv p.

9pere (9pere) comparere xiv f.

ɔpet^{r} (ɔpet^{r}) compararetur xiv m.

9peten (9peten) competentibus xv f.

ɔpetnt (ɔpetnt) competenter xii f.

ɔpetr (ɔpetr) competeret xiv

9phe^{t} (9phe^{t}) comprehendit xv m.

9phn^{le} (9phn^{le}) comprehensibile xiv m.

9phn^{oz} (9phn^{o}) comprehensionem xiv p.

9p^{x}io (9p^{x}io) complexio xiv p.

9pl (9pl) completorium x:

9plz (9pl) complet xv m.

9pl^{o} (9pl^{o}) completorio xv m.

ɔplat^{r} (ɔplat^{r}) copulatur xiv m.

9ple (9ple) complere xiii

9ple^{ta}	(9ple^{ta}) completa XIV m.	9p^{z}o	(9p^{z}o) complexo XIV p.
9ple^{m}	(9ple^{m}) complementum XV p.	9po^{a}	(9po^{a}) composita XIV f.
9ple^{ue}	(9ple^{ve}) completive XIV p.	ↄpo^{m}	(ↄpo^{m}) compositum XIII f.
9plib;	(9plib) compluribus XV	ↄpoe	(ↄpoe) compositione XIV m.
9plli	(9ppli) compelli XIV p.	ↄpoi^{a}	(ↄpoi^{a}) composita XIV p.
9plm	(9plm) completorium XV m.	ↄpom	(ↄpom) comparationem XIII f.
9plo	(9plo) complexio XIV m.	9pone	(9pone) comparatione XIV
9pmtti:	(9pm^{t}ti) compromitti XIV	9po^{a}t^{r}	(9po^{a}t^{r}) contraponatur XIII f.
ↄpnd	(ↄpnd) comparendum XV	ↄpr	(ↄpr) compater(car. lodigiane) XV m.
9pnde	(9pnde) *comprendere* XV f.	9psso	(9psso) compresso VX f.
9pndit	(9pndit) comprehendit XIII	ↄp^{a}t^{r}	(ↄp^{a}t^{r}) comparatur XV
9pnt	(9pnt) comparentis XV f.	9pta	(9pta) comperta XIII p
9pnr	(9pnr) comparent XIV f.	9p^{z}u	(9p^{z}u) complexum XIV m.
9po	(9po) compositio XIV	9pu^{aoe}	(9pu^{aoe}) computatione XV p.
ↄpo, 9poj	(ↄpo) compositionem XV p.	9puit	(9puit) comparuit XV f.
ↄpoj	(ↄpo) comparationem XIII f.	9pundo	(9pu^{a}ndo) computando XIV f.

(9pu^{a}re) computare XV f.

(ɔq^{r}) conqueritur XV

(9qsta) *conquista* XV m.

(9^{a}r) contrarium XV p.

(9r^{me}) cum recommendatione XV f.

(9^{i}r) conveniret XIV f.

(ɔ^{i}re) convenire XIII f.

(9^{i}ret) conveniret XII

(ɔri) conveniri XV

(9^{a}ria) contraria XII

(ɔ^{a}rie) contrariae XV f.

(ɔ^{a}rio) *contrario* XV

(9^{a}ri^{a}s) contrarietas XIII f.

(9^{a}riu) contrarium XV m.

(9s) consortialis XIV

(9s) consilium XV

(9s) consulibus XIV f.

(9^{a}s) contrarietas XIV p.

(9s)‾ conveniens XIV p.

(9^{1}s, ɔ^{1}s) communis XV

(9s^{o}) consilio XV f.

(9sa affi) [de] consanguinitate et affinitate (abbr. giur.) XV f.

(9sag^{tt}) consanguinitatis XV f.

(9sca^{o}) consecrationem VV p.

(ɔ^{o}sce) cognoscere XV

(ɔscia) conscientiam XV

(9scie) conscientiae XV

(9sec^{at}) consecravit XV f.

(9sec^{a}t^{r}) consecratur XV p.

(9sec^{a}to) consecrationem XV

(9seqns) consequens XV p.

(9seqr) *consequire* (*conseguire*) XVI p.

(ↄsᵍit) consurgit VIV m.

(9siᵃᵗ) considerat XV f.

(9siᵈ) considerandum XIV p.

(9sinde) considerandae XV m.

(9sine) considerationem XIV p.

(9sinᵃ) considerans XV m.

(9sintr) considerantur XV m.

(9sioe) considerationе XIV p.

(9siʳ) consideratur XIV p.

(9siʳⁱ) considerari XV f.

(9siᵗ) considerat XV m.

(9siᵗ) mconsideratus XV m.

(9siᵗª) considerata XIV p.

(9sidaº) considerationis XIV

(9signat) consignationum XIV p.

(9sioe) considerationе XV m

(ↄsns) consensus XIII m.

(ↄsolo) consolatio XV m.

(9sptu) conspectu XV f.

(9ss) consulibus XII

(9ss, ↄsss) consensus XIV m.

(ↄssu) consensu XIV m.

(9st) constet XIV

(9stⁱcto) constrictionem XIV m.

(9stᵘe) construere XV p.

(9stiº) constitutionem XIII f.

(ↄstiʳ) constituitur XV

(ↄstiʳe) constituere XV

(9stiᵗ) constituit XV p.

(9stit) constituit XIV m.

(ↄstitd) constituendum XIV m.

(9ªsto) *contrasto* XV f.

9sto (9sto) constitutio XIV

ɔstois (ɔstois) constitutionis XV

9su^{do} (9su^{do}) consuetudo XV m.

9sum^{re} (9su^{re}) consummare XV

9sum^{to} (9su^{to}) consummato XIV

9sua^{em} (9sua^{em}) conservationem XIV m.

9sua^{o} (9sua^{o}) consummatio XV p.

9suae (9suae) conservare XV f.

9suato (9suato) *conservato* XV

9suet (9suet) conservet XV f.

9sui^{2} (9sui^{r}) consumitur XV p.

ɔsum (ɔsum) consummationem (anglosassone) VIII m.

9sup^{o} (9sup^{o}) consumptio (consumtio) XV f.

9t (9^{a}t) contrata XIV m.

9t, 9t (9t^{r}) continetur XIV

9t (9t^{a}) *contra* XV m.

9t (9t) contestatione XIV f.

9tz (9t) continet XIV f.

9t, 9^{a} (9t^{a}) contra XV f.

ɔ^{i}t, 9^{i}t (ɔ^{i}t, 9^{i}t) communiter XIII f.

ɔ^{i}t (ɔ^{i}t) convenit XIII f.

9t^{ao} (9t^{ao}) contrario XIV

9t^{i}7 (9t^{i}) continet XV

9t^{a} (9t^{a}) contenta XVI m.

9t^{tio} (9t^{tio}) contritionis XIV

9t^{o} (9t^{o}) continuo XV f.

ɔ^{i}t^{2} (ɔ^{i}t^{r}) convenitur XV p.

9ta (9ta) cuncta XIII p.

9ta (9ta) contenta XVI m.

9ta (9^{a}ta) contrata XIV m.

9^{i}tas (9^{i}tas) communitas XV m.

9tbue (9t^{i}bue) contribuere XV

(9t'co) contricio (contritio) XIV m.

(ɔt^{a}ct) contractus XIII f.

(9t'cto) contrictionem XV

(9t^{a}ctu) contractu XV f.

(9t^{a}dicoe) contradictione XV

(9t^{a}dic^{a}) contradictoria XV m.

(9tep^{do}) contempnendo (condemnendo) XIV f.

(9teplati) contemplativi XV m

(ɔtet) contentum XIV m.

(9tet) contentus XIV m.

(9t^{a}he) contrahere XV f.

(9ti) continent XV m.

(9ti) continet XIV p.

(ɔti^{a}) continentia XIV m.

(9ti^{a}) continua XV m.

(ɔti^{b}) continentibus, contingentibus XV

(9ti^{e}) continue XV p.

(9ti^{m}) continuum XV p.

(9ti^{ns}) continens XV m.

(9ti^{o}) *continuo* XV f.

(9ti^{or}) continuorum XV m.

(9ti^{t}) contingit XV p.

(ɔti^{te}) continente XIII f.

(9t^{a}ia) contraria XIII

(9tiari) contermini XIII f.

(9tigt) contingunt VIV p.

(9tin) continet XV m.

(ɔtiu^{e}) continentiam XIV m.

(9tis) contentis, cunctis XV f.

(9t^{a}ri) contrarius XIV

(9t^{a}riis) contrarijs XV m.

(9tr^{a}ta) contracta XIV m.

(9tor) contentorum xv f.

(9tᵗ) contritus xv

(9tᵗta) contrita xv p.

(9tta) contenta xvf.

(9ttu) contractum xiv m.

(9tuaᵃ) contumacia xiv f.

(9tua) contumaciam xv f.

9ᵗtur) convenitur xiv

(9tus) contentus, conditus xv

(9tᵒusi) controversi xiv

(9tᵒusia) controversiam xiii p.

(9tᵃusia) controversia xv m.

(9tutum) constitutum xv

(9tuᵃx) contumax xiv

(9tᵃx) contraxit xiv

(ↄV) obulus dimidius (ab. med.) xvii

(ↄᵛu) congruum xiv

(9uⁿᵉ) conversione xiv

(9ucon) conversionis (conversionis) xv f.

(9vᵉt) convenit xvf.

(9veiᵃ) convenientia xv f.

(9ueiᵇ) convenientibus xv m.

(9ueiʳ) convenienter xv f.

(ꝯᵃuenire) contravenire xv f.

(ↄuiʳᵉ) communicare xiii f.

(ↄᵛuntʳ) coniunguntur xiii f.

(9VR) cum umili recommendatione xv f.

(9vs) conversis xiv m.

(9usaᵒᵉ) conversatione xc p.

(9utetʳ) converteretur xv

(9util) convertibilis xv m.

(9ᵃxᵗ) contraxit xiv

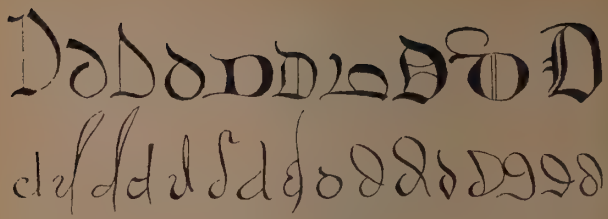

D		D	
$\bar{D}$.	(D)Deus,-Dominus, - Dedit, - Dicit	ℛ	(d) *danaro* XVIII
D.	(D) Distinctio, Digestum (abbr.giur.) XV	·d·	(d) dicens XV f.
D.	(D)Digerere,siccare (abbr. med.) XVIII	ꝺ	(d) dicit VIII
	(d) die (scr. merov.) VII f.	ꝺ	(d) dicit, - de. XV
	(d) die, - dum VIII p.	ꝺ, ꝺ	(d) Domini, - Deus, - denarii, datum, - dicta, - dies, - deest
ꝺ.	(d) distinctio (abbr. eccl.) XIV m.	ꝺ.	(d) dimidia X
d.	(d) detur (abbr. farm.), - denarius, - dictus, - dixit, - dies, - dominatio XV	ꝺ.	(d) dimidium XIII f.
ꝺ, ꝺ	(d) denarii XIII XIV	ꝺ	(d) *ducati*, - denari XV f.

(D) Die XIV p.

(d) dies XIII

(D) divus VIII

(d) dicendum XV m.

(d) dixit, - dies, - diaconus

(d) dictus XIV m.

(d) destillare (abbr. med.) XVII

(d) *de* XIV m.

(d) de XV p.

(d) dixi XI p.

(d) dixit VI

(d) ducati XV

(D9) damnatus VIII

(d9) dominus XIII

(d) dominicae XII m.

(di) Dei XII p.

(d) *ducato (moneta)* XVI p.

(d) debet XV

(d) debent XV f.

(D) Deum XIV f.

(d9) de consecratione (abbr. giur.) XV

(dª) differentia XIII, XIV

(dªˢ) differentias XV f.

(dᵉ) debet sic XV m.

(dᵉ) donec, - quingenti XV

(dᶜ) dicuntur XIV m.

(dᶜᵉ) duplicem XIV m.

(dᶜᵒᵉ) distinctionem XV m.

(dᵉ) de XIII

(dᵉ) dicere, - differèntiae, - duae XIV

(dⁱ) dici XIV m.

(dᵐ) datum, - dicendum XV

(D^m) Discendum, - Deum XIV m.

(d^ne) doctrinae xv f.

(d^na) dicens xv p.

(d9^ins) disconveniens xv f.

(d^nt) dicunt XIV p.

(d^nt) dicentis xv m.

(d^o) dubio, - duo, - dico, - dictio, - debito, - distinguo XV

(d^o) donatio x

(d^o) distinctio, - distinguo xv f.

(d^oe) distinctione XIV f.

(d^r) dicitur XIII

(d^r) dupliciter xv

(d^r) distinguitur xv m.

(d^t) dicit, - dixit XIV

(d^t) distinguit xvm

(d^ta) distincta xv f.

(d^te) dicente xv f.

(d^te) distincte xv f.

(d^tis) distinguitis XIV f.

(d^tu) distinctum xv f.

(d^ur) dicuntur xv f

(d^us) dominus

(d^wit) distinguitis XIV f.

(d^x) duplex XIV m.

(da^s) data xv m.

(d^ra) dura XIV m.

(da^m) dammum xv m

(Da^m) Datum XIV m.

(da^o) damno xv m

(bab) dabis XII

(dabn) *dabbene* xv

(dabr, dab^r) dabitur xv

(dacoi) dacioni (dationi) XV f.

(dai) dari XV m.

(dam; dam) damus (scrittura longob.) XI f.

(dam^{i}) damni XI

(Dama) Damasus (*Papa*) abbr. giur. XV

(dampº) *dampno* (*danno*) XV m.

(dao) damno X

(dap) dampni (damni) XIII m.

(dap^{ois}) dampnationis XV m.

(dap^{or}) dampnatorum XIV m.

(dap^{ti}) dampnati (damnati) XIV

(dapi) dampni (damni) XIV

(dapºi) dampnationi (damnationi) XIV m.

(dapdis) dampni et dispendii XIII m.

(dapn^{ar}) dampnatur XIV f.

(dapn) dampnum (damnum) XIV m.

(dapn) dampnis (damnis) XIV f.

(dap^{a}re^{r}) dampnaretur XIV f.

(dap^{a}ri) dampnari (damnari) XIV m.

(dat) datum, -datae XV

(d^{r}at^{r}a) duratura XV f.

(dat^{r}os) daturos XIII

(daus) damnus. XV

(DB) Dux Britanniae

(d^{e}b) debet XII f.

(db) debent XII f.

(db) debet XIV p.

(dbbat) debebat XII f.

(dbeo) *debeno* (*debbono*) XV

(DBO) de beneficio VIII

(dbu^{t}) debuit XIII f.

(dc) dictis XIV f.

(dc) dictum XIV

(dc[a]) dicta XIV p.

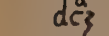
(dc[a]) dictam XIV

(dc[a]) dominica

(dc) dictus XV m.

(dc[co]) discretio XV m.

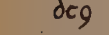
(dc[m]) dictum

(dc[tu]) decrementum XIII f.

(dca) dicta XIII f.

(dca) dictam XV

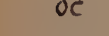
(dcaie) dictamine XIV m.

(dce) dictae XV

(dc[a]les) dominicales

(dcm) dictum XIV f.

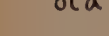
(dceq) dictaeque XIV p.

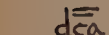
(dcf) de confinio (carte venete) XII f.

(dci) dicti XIV p.

(dci[na]) disciplina XV m.

(dc[r]io) decurio XV f.

(dcis) dictis XII f.

(dcnim) decernimus XII f.

(dcmtu) decrementum XII

(dcns, dcn[s]) diaconus (scritt. visigot.) XV f.

(dcnut) discernunt XV f.

(denut[r]) decernuntur XIV

(dco) dicto XIII f.

(dco) dictio XIV p.

(dco°) dicto modo XV m.

(d[a]co) draco XIV m.

(dco) dictionem XV m

(dcois) dictionis XIV p

(dcom) dictionem XV m.

(dcon) de consecratione (abbr. giur.) XV

(d[a]con) draconum XV

(D. Cop.) Detur copia XVII

(dcor) dictorum XV m.

(dc[re][re°]) discurrendo XV m.

(DCS) de consiliis sententia VIII

(dcs) dictus XIV f.

(DCT) decretum XIII

(dct[m]) decretum XIII f.

(dc[e]ti) discretivus XV f.

(dcto) *decreto* XV

(d[e]ctv) decretum XIII

(dcuri) dicturi XV p.

(DD) Dixerunt VIII

(DD) Domini (al plur.) VIII

(dd) *detti*, - *dette*, - dicti, - dictis XVI f.

(dd) dedi X

(dd) damnorum datorum [officiales] XVI m.

(dd) destillare (abbr. med.) XVII

(dd) deinde VIII

(dd) David VIII

(dd) dedit, - danda XI p.

(dd) dicendum XII, XIV

(dd[a]) dicenda XV m.

(dd[m]) dicendum XV

(dd°) dicendo XV f.

(dd[t]) dedit XV p.

(dd) dentur (a tergo delle lettere) XV m.

(dd) docenda, - dicenda XII

(dde) dedere (carte mantovane) VIII p

(DDE) dare damnas esto VIII

(DDFF) divi fratres VIII

(ddi) dicendi XIV

(ddi) dictandi XV

(DDJCC) Dominorum Jurisconsultorum XVIII f.

(ddis) dicendis XIV f.

(ddit) dederit XIII p.

(ddm) dicendum XV

(ddu) Dominus Dominus noster XV f.

(DDNN) domini nostri (al plur.) VIII

(ddo) dicendo VIV

(ddoc) decretorum doctor XV f.

(ddr) dederunt XII

(ddrit) dederit XII f.

(ddrut) dederunt XIV p.

(ddven) ducalis dominii Venetiarum XV m.

(DE) Dominationis Eiusdem (nelle lettere) XV m.

(DE) Direttorio Esecutivo XVIII f.

(de) debemus XV f.

(de^{e}) decimam XIV m.

(de^{al}) demonstrabilis XIV f.

(de^{ani}) denominationi XIV f.

(de^{o}) decembris XV

(de^{o}) demonstrationem XIV f.

(de^{aoe}) demonstratione XIV p.

(de^{r}) decembris XV p.

(de^{t}) dedit XV p.

(de^{ta}) debita XV

(de^{te}) debite XV f.

(de^{ti}) delegati XV

(deat) debeat XV m.

(deb) debet XV

(deb) debent XV

(Deb) Deberet XV m.

deb^{m} (deb^{m}) debitum xv

deb^{r} (deb^{r}) debitor xv

debᵃ̃to (debato) deliberato xiv p.

debe (debe) debere xii

debit (debit) debebit xv m.

debles (deªbles) demonstrabiles xiv p.

debr (deªbr) demonstrabitur xiv p.

debr (debr) decembris xv f.

Dec. (Dec) Decani

dec. (dec) decoctio, - decotto (abbr. farm.) xv

dec̃. (dec) decreto

decl (dec) de caeteris xv

dec'l' (dec^{l}) decretalis xv

decēlis (dece^{lis}) decennalis xiv f.

deci. (deci) [De] decimis (Decr. lib. III, tit. 30) xv

decid (decid) decidendum xiv f.

decis (decis) decimis xv

declar (declar) declaratur xiv f

declioe (declioe) declinatione xiv m.

declom (declom) declarationem xiv

dēcoēs (deªcoes) demonstraciones xiv f.

decro (decro) decreto xviii f.

decto (decto) decreto (abbr. eccl.) xvi m.

decrū (dectu) decretum xv

dee (dee) deest ix

deee (deee) deesse xiv p.

ſſeet (deeet) deessent xiii

def^{di} (def^{di}) definiendi xv

def^{e} (def^{e}) defendere xv

def^{o} (def^{o}) defensio xv

defcti (defcti) defuncti xiv

defd (defd) defendit xi f.

(defql) Defensor Quaestor laudabilis

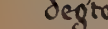
(degto) degustationem xv

(deita) determinata xv f.

(dein) deinde xv

(deita) debita xv m

(deite) determinate xv f.

(Del) Delineavit

(delcm) delictum xv

(delcao) delectatio xiv m.

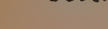
(delco) delectatio xiv p.

(delco) derelicto xv

(delecao) delectatio xiii f.

(delic. pu.) [De] delictis puerorum; (Decr. lib. V, tit. 23) xv

(deliq) dereliquit xv p.

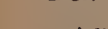
(deliqo) derelinquo xv

(deliqs) delinquens xv

(dem) debemus xv

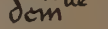
(demaue) demonstrative xiv p.

(demois) demonstrationis xiv p.

(demand) demonstrandum xiv p.

(demod) demonstrandum xv m.

(demon) demonstrationis xv m.

(demrats) demonstrationis xiv m.

(demroi) demonstrationi xv

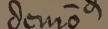
(domat) demonstratum xiv p.

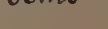
(demato) demonstrato xiii f.

(demats) demonstrationis xiii f.

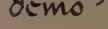
(den, dena) denariis xiv f.

(defndi) demonstrandi xv p.

(deone) demonstratione xiv p.

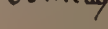
(den nor) denariorum novorum xiii f.

(denoim) denominatiuum xiv f.

dent (dent) debent XV f.

dent² (dentr) demonstrantur XIV f.

dentiai (dentiai) denuntiari XV

dentiᵈᵒ (dentiᵈᵒ) denuntiando XV

dentiaº (dentiaº) denuntiationem XV

deo (deo) debeo XIV p.

deoᵐ (deoᵐ) daemonium XV p.

deon (deon) daemonum XV p.

deorᵐ (deorᵐ) deorsum XIV p.

dep. (dep) depuratus (abbr. farm.) XV

depz (dep) dependet XIV p.

depº (depº) deputatio XV

depoz (depo) depositionem XV

depoᵈᵃ (depoᵈᵃ) deponenda XV

depoi (depoi) depositioni XIV

deptos (deptos) deputatos (scr. bull.) XVIII m.

depuarz (depªuar) depravaret XIII m.

DEQ·AG·H·D (DEQ.AG.H.D) De qua agitur odierna die VIII

derz (der) deberet XV p.

dere (dere) debere XV m.

derre (derªre) demonstrare XIV p.

derret (deret) deberent XV m.

derri (derªri) demonstrari XIV p.

des (des) debes XV p.

desº (desº) desertio XIV f.

descᵗ (descᵗ) descendit XV p

descon (descon) desercione (desertione) XIV f

desiᵐ (desiᵐ) desiderium XIV p.

despaoi (despaºi) desperationi XV

desr (desr) desuper XIII f.

destuco (destᵘco) destructionem XV p

det (det) daret XIII p.

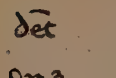
(det) debet XIV

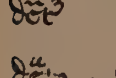
(de^{a}t^{r}) demonstratur XIV p.

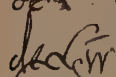
(de^{a}ta) demonstrata XIV

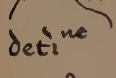
(detcss) die et consulato suprascriptis (Ravenna) VI f.

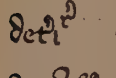
(deti^{ne}) determinatione XIV f.

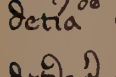
(deti^{ri}) determinari XIV f.

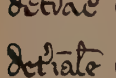
(detia^{oe}) determinatione XV p.

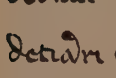
(detiae) determinare XV f.

(detiale) determinabilem XIV

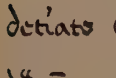
(detiari) determinari XV m.

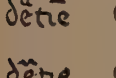
(detiat) determinatis XV m.

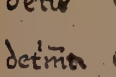
(detiate) determinate XV p.

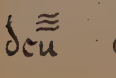
(de^{a}tie) demonstrative XIV f.

(de^{a}tis) demonstratis XIV p.

(deti^{mti}) detrimenti XIV m.

(deu) Deum XIII f.

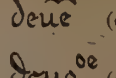
(deve) *devere* (dovere) XV m.

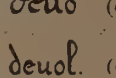
(devo^{oe}) devotione XIV m.

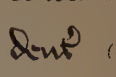
(devol) devolutum XV

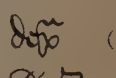
(deut) Deuteronomii (Liber) XIV m.

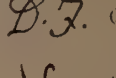
(dexf) dextra (abbr. med.) XV m.

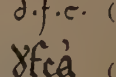
(DF) Dictum fuit (*nelle deliberaz. del Senato Milanese*) XVIII f.

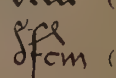
(dfc) divina favente clementia

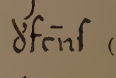
(dfca) defecta XII

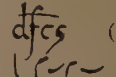
(difcm) defectum XII m.

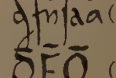
(dfens) deficiens XII

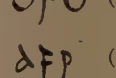
(dfcs) defectus XIV

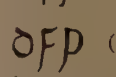
(dfnsae) defensare XII p.

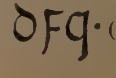
(DFO) dare facere oportet VIII

(DFP) dari fide promisit II m.

(DFP) dare facere prestare VIII

(DFQ) domi forisque VIII

(DG) dicis gratia VIII

DG (DG) digerere(abbr. med.), - Dei Gratia

DG.BritR.F.D (D. G. Brit. R. F. D). Dei gratia Britanniarum Rex fidei defensor

(di) dominicae incarnationis XIII p.

(di) Dei VIII m.

(di) Dei VI

(di) divinus, distinctione (abbr. giur.) XV p.

(di) Dei XII p.

(di) dicimus XV m.

(di^{d}) dicendum XIV m.

(di^{l}) divisibilis XIV m.

(di^{le}) divisibile XIII f.

(di^{m}) divinum XIV f.

(di^{oe}) distinctione XV f.

(di^{r}) dicitur,- dividitur XV

(di^{s}) dicens XV m.

(di^{t}) deitatis XIV f.

(di^{tem}) deitatem XIV m.

D.I.A. (D.I.A.) Dominicae Incarnationis anno

(dia) dimidia, - divina XIII f.

(dia) diabolus XIII

(diacm^{o}) diaconus et monacus XIV

(diaco) diaconus VIII

(dic) dictam, - dicit XV

(dic) dicere XV p

D.J.C. (dJC) Dominus Jurisconsultus XVIII p.

(dic^{m}) dicendum XV

(dic^{s}) dicens XV

(dicc) dicere XIV f.

(dice) diviciae XV f.

(dice^{m}) dicendum XV f.

(dicit^{r}) dicitur XII p.

dic̄ſ (dics) dicens XIII p.

dic̄t̃ (dict^{r}) dicuntur XII f.

dı̄d̄, ꝺı̄ꝺ (did) deinde XII

dı̄d° (did°) dimidio XV

dı̄dʳ (did^{r}) dividitur XV

dıd^{t} (did^{t}) dividit XIV f.

dıꝺa (dida) dividenda XV

dıꝺat (didat) dividat XV m.

dı̄dd^{a} (didd^{a}) dividenda XV

dıddn̄ (diddn) dividendum XIV m.

dıde° (dide°) dividendo XV m.

dıdeʳ (dide^{r}) divideretur XV m.

dıde (dide) dividere XV p.

dıdi (didi) dividi XIV p.

dı̄dıt̃ (didit^{r}) dividitur XVI p.

dıdr̃ (didr) dividitur XIV m.

ꝺıe (die) dictae XII f.

ꝺıe (die) differentiae XV f.

ꝺıe, ꝺı̄e (die) divinae XIII f.

dic̄ſ (dies) dicens XI f.

dıf^{a} (dif^{di}) difiniendi (definiendi) XV m.

dıff^{a} (diff^{a}) diffinitiva (definitiva) XIV p.

dıff^{s} et effˢ (diff^{s} et eff^{s}) diffusius et efficacius

dıff° (diffi°) diffinitio (definitio) XV f.

dıffıa (diffia) differentia XV m.

dıffıt (diffit) diffinit (definit) XV m.

dıffnt (diffnt) differunt XIV m.

dıffo̅ (diffo) diffinitio (definitio) XIV p.

dıffoı̄ (diffoi) diffinitioni (definitioni) XVI p.

dıfft (difft) differt XIV f.

dıfre (difre) *differentie* (*differenze*) XV m.

D̄I.G. (DIG) Dei Gratia

dig (dig) digesti (abbr. giur.) XV f.

dig^{bz} (dig^{lb}) dignitatibus XIV f.

dig^{d} (dig^{d}) dirigendum XIV m.

dig^{ma} (dig^{ma}) dignissima XV p.

dig^{ni} (dig^{ni}) dignemini XIV p.

dig^{t} (dig^{t}) dignitatis XV f.

dig^{te} (dig^{te}) dignitate XV m.

dig^{d} (dige) cirigere XV m.

DIG̃.M (DIGM) dignus memor^{i}ae VIII

dignei (dignei) dignemini XIII f.

digni (digni) dignemini XIV

digoi^{s} (digoi^{s}) digestionis XIV p.

dig^{a}t^{r} (dig^{a}t^{r}) dignatur XV

D.Jhs. ((DJHS) Dominus Jesus XV

dil. (dil) dilue, dilutus (abbr. farm. XVII

dil^{t} (dil) dilectis XV

Dila. (Dila) [De] dilationibus (Decretali, lib. II, tit. 8) XV

dilc9 (dilc) dilectus XIII f.

dilca (dilca) dilecta XIV f

dilci (dilci) dilecti XIII m

dilclo (dilclo) diluculo XV p.

dilc̃m (dilcm) dilectum XIII f.

dilc̃o (dilco) dilectio XIV

dilcoi^{s} (dilcois) dilectionis XIV

dilc^{s} (dilcs) dilectus XIII

Dil.fil. (Dil. fil.) Dilectus filius

dili^{d} (dili^{d}) diligendum XIV m.

dili^{t} (dili^{t}) diligenter XV p.

dilignr (dliignr) diligenter XIV f

dilm^{9} (dilm) dilectissimus XV

dilmi (dilmi) dilectissimi XV

dilns (dilns) diligens XV

dilnt' (dilnt) diligenter xv

dilo (dilo) dilectio xiv

dilo͂i (diloi) dilationi xiv

diltis (diltis) dilectis xiv p.

dilut. (dilut) dilutus (abbr. farm.) xvi

dim (dim) dimidiam, - dimidium xii m.

dimº (dimº) dimidio xv f.

dimõz (dimº) dimensionem xiv p

dimoe (dimoe) diminutione xiv p.

dimid (dimid) dimidium xiii f.

dimit (dimit) dirimit xv f.

dimtet (dimtet) dimitteret xiv m

din (din) *dinari* (*denari*) xv f.

din̄ (din) divinum xv

dina (dina) divina) xiv f.

dinarz (dinar) divinarum xiv

dinis (dinis) divinis xiii f.

dinuoz (dinuº) diminutionem xiv p.

D. in S.T. (D. in S.T.) *Dottore in Sacra Teologia*

dio (dio) divino, - divisio xiii m.

dioc (dioc) diocesis xiv f.

diocn (diocna) diocesano (scr. bull.) xviii m.

dioe (dioe) divisione xiii f.

diom (diom) divisionem xiv p.

dipn (dipn) dispositione xiv

dirce (dirce) directe xv m.

dircm (dircm) directum xv f.

dirco (dirco) directionem xv

diror (diror) dinariorum (denariorum) xi f.

dircos (dircos) directos xiii m

dirtim (dirctim) directivum xiv f.

dirti (dirti) directi xv m.

(dis) dispendio, - dispendii, - divisus XIII

(dis) divisim XIV f.

(di[i]s) divisis XV p.

(d°is) distinctionis XV

(dis[lis]) discipulis XV f.

(dis[t]) divisit XV

(disc[d]) discernendum XIV m.

(disccoe) discrecione (discretione) XIII

(disci[l]) discipulis XV

(discpls) discipulus XIII

(disc[e]t) discretus XIV f.

(disc[di]) discernendi XIV f.

(disi) divisi XV f.

(disi) divisim XV m.

(disi[i]) divisibilis XIV

(disioi) divisioni XVI p.

(disp°, dispo) disposito XV p.

(dispen) dispendium XIII p.

(dispen) dispensatione (abbr. eccl.) XVI m.

(displi) discipuli XIII

(displi[a]) displicentia XIV f.

(dispn) dispendii XV f.

(dispn°) dispensatio XIII

(dispn[a]t) dispensat XIII

(dispoe) dispositione XV m.

(dispone) dispositione XV m.

(dispoo) dispositio (scr. bull.) XVIII

(disp[a]t) dispensat XIII

(diss) dissolve (abbr. farm.) XV

(diss) dissensus XIV f.

(diss) divisus XV p.

(diss[d]) dissentiendum XV p.

dissa (dissa) demissa XV m.

dissili (dissili) dissimili XIV f.

dissitdo (dissitdo) dissimilitudo XIV m.

dist.t. (dist) discretioni tuae XV

dist. (dist) distinctione XV

dist (dist) distructus XV f.

distdi (distdi) distinguendi XIV p.

disto (distr) distinctio XIV f.

dist2 (distr) distinguitur XIV f.

distta (distta) distincta XIV

distbuti (distibutia) distributiva XV p.

distir (distir) distinguitur XV p.

disto (disto) distinctio XIII f.

dis.t.p ap̄ s̄p.m. (dis. t. p. apca. scip.m.) discretioni tuae per apostolica scripta mandamus XIV p.

dis9ut (dis9iut) disconveniunt XIV f.

dis. ue. (dis.ue) discretioni vestrae XIV

dit (dit) dicit XV

di9t (di9t) dicunt XIII

di9tr (di9tr) dicuntur XV

ditr (ditr) duriter XIV m.

ditti (ditti) dimitti XV f.

ditus (ditus) dictus XIV m.

div. (div) divide (abbr. farm.) XV

D.J.U. (D.J.U.) Doctor juris utriusque XIX

diua (diua) diversa XV f.

diuam (diua) diversam XV f.

diude (diude) diversimode XV p.

diue (diue) diversae XV m.

diute (diute) diversitate XIV p.

diuil (diuil) divisibilis XIV p.

diuir (diuir) dividitur XV m.

(diu[r]) diversorum XIV p.

(diuo) divorcio XIV

(diuse) *diverse* XVf.

(diusi[de]) diversimode XV p.

(dix) dixerunt XIV m.

(dix) dixit XIV

(dix[ut]) dixerunt XV m.

(dixut) dixerunt XIV p.

(dixit) dixit IX

(DL) do lego VIII

(dl) *del* XVI p.

(dl) dilectissimi VIII

(dlca[ne]) delectatione XIII f.

(dlce) dulce XII p.

(dlibi) *deliberi* XV

(DLM) dolus malus VIII

(DM) dolus malus, - dominus VIII

(DM) Deum (scritt. onciale) VI

(dm) Deum (scritt. visig.) XII p.

(Dm) Deum XIV

(DM) demum XIII

(dm) dominum (carte lombarde) XIII f.

(d[a]m) differentiam XIV

(dm[o]) dummodo VIII

(dm[o]) dummodo XIV

D·M·F (D.M.F.) Dolo malo fecisti (Probo)

(DMI) Domini VIII

(dm[a]n[do]) demonstrando XIV p.

(DMO) Domino VI

(dmo[oe]) demonstrationem XV f.

(dmo[te]) demonstratae XV f.

(dmrat) demonstrat XIV m.

(dmro) demonstratio XIV p.

(DMS) Dominus (scritt. onc.) VI

(dms) dicimus XIII f.

(DMV) Devotae Memoriae Vir VIII

(dmatu) demonstratum XIV m.

(dn) domino nostro VI

(ND) Domino, - Domino nostro, - Dux Normanniae

(dn) dominus, - domina X m.

(dn) denariorum XIII p.

(dn) denariis XV

(dn) denariorum XIII f.

(dn) Dominus (carte svizz.) XV f.

(dn) dominum XV f.

(dntdat) descendat XV f.

(dno) domino XV

(dnr) dicuntur XVI m.

(dnt) descendit XV m.

(DNA) Domina VII

(dna) domina XIV

(dnabitr) dominabitur XV m.

(dnac) dominacionis XV m.

(dnacoi) dominacioni XIV p.

(dnantr) dominantur XV f.

(dnat) dominationis XV m.

(dnca) dominica XV

(dnd) dicendum XIV m.

(dndes) descendens XV f.

(DNE) Domine IV

(dne) domine XV m.

(DNE) dubium non est VIII

(done) dictionem XIV p.

(dones) dictiones XIII f.

dn̄et̄ (dnet^{r}) dominetur XII

DNI (DNI) domini VII

dn̄i (dni) domini (scritt. longob. cassin.) XIII

dnicę (dnice) dominicae XII m.

dn̄co (dnico) dominico XIV m.

dn̄ij (dnij) dominij XIV m.

dn̄io (dnio) *dominio* XVI p.

dn̄ior (dnior) dominiorum XV m.

dn̄m (dnm) dominum (scr. merov.) VIII

dn̄m (dnm) dominum XIV p.

dn̄n̄ (dnn) domino nostro VI f.

DNN (DNN) Domini (al plur.) VII

dn̊o (dno) domino (scritt. merov.) VII

dn̄o (dno) domino VIII

DNP (DNP) dubitari non potest VIII

D.N.PP. (D.N.PP.) Dominus noster P'apa

dn.n.ppAug. (dn. n.pp.Aug.) Dominus noster perpetuus Augustus

DNQ (DNQ) dominusque VIII

dn.R. (dnR) dominus noster Rex (carte lombarde) XV p.

dn^{a}r (dn^{a}r) denariorum XV p.

dn̄r (dnr) denariis XIV p.

dn̄r (dnr) dicuntur XIV p.

d.nr (dnr) dominus noster XV m.

D̄NR̄I (DNRI) Domini Nostri

dn̄s (dnr) dicens, - dominus XII

DNS (DNS) Dominus VII

dn̄s (dns) dominus XV m.

dn̄su (dnsu) descensu XV m.

dn̄t (dnt) debent, - dicunt XIV

dnt (dnt) dicunt XV p

dn̄t^{2} (d^{a}nt^{r}) dicantur XIII f.

dntes (dntes) dicentes XIV

(dnti) dicenti XIII f.

(dntia) *differentia* (*differenza*) XV f.

(dnyx) Dominus noster Jesus Christus XV f.

(DO) dare oportet VIII

(DO)Deo Optimo - Deum omnipotentem VIII

(do) Deo VIII

(do) domino XIV

(do^{i}) domini XIV p.

(do) dominium (carte venete) XV f.

(Do) Deo, - Dono

(do) dubio, - duo

(do) dominus, - domus XIV

(do^{a}) Dominica, - dona XV m.

(do^{c}) donec XV f.

(do^{e}) domine XIV

(do^{i}) domini XIV

(dom^{m}) dominum XIV

(do^{m}) domum XIII f.

(do^{o}) dominio XIV f.

(do^{o}) domino XIV

(do^{re}) dolore (abbr. med.) XV f.

(do^{at}) donavit XV m.

(doa) domina, - dona XIV

(doc) doctor XV

(doc) docet XII

(do^{i}che) *dominiche* (*domeniche*) XV

(do^{i}ci) dominici XV

(do^{a}co) donacio (donatio) XV p.

(DodeRo) Domini de Rota

(dog^{a}) dogma XV p.

(doi) domini XIV

(doi^{cu}) dominicum XIII p.

(doi^{i}) domini XIV m.

(doi^{m}) dominium XV m.

(doij) dominij XV f.

(Doio) *Dominio* XVI p.

(DOM) Dominum (scritt. onc.) VI

(dom) domini VIII m.

(dom) dominicae, - domum

(do^{a}m) dominicam XV p.

(dom^{lis}) dominicalis XIV

(domio) dominio XV m.

(domnu) domino nostro viro XIIIp.

(doms) dominus XI p.

(DON) Dominum VIII

(don) donatio XII p.

(don) donum XV

(do^{i}n) domini nostri XV f.

(don) domnus XIV

(don^{e}) donec XII

(dona) [De] donationibus (Decretali lib. III, tit.24) XV

(donc) donacionis

(doni) domini, - donationi XII m.

(dono) domno XII f.

(donone) donatione XIV p.

(dont) donationis XII f.

(donu) dominum XIII

(DOPA) data opera VIII

(dopn) dompni (domini) XII p.

(dopus) dompnus (dominus) XIV

(dor^{m}) deorsum XIV p.

(dor^{ti}) dormienti XIII f.

(dordi) dormiendi XIV f.

(dore) dormire XV m.

(dot) dotatione XIV

(doªt) donavit XV

(doªto) donationem XV

(doⁱu) dominium XV

(DOUV) Da operam ut ı valeas (*nelle lettere*) XV

(DP) de periculo VIII

(DP) devota persona, - dotem petit X

(DP) de pecunia, - dimidia pars VIII

(dpe^ori) dispensatori XIV f.

(DPF) denuntiandi potestatem fecit VIII

(dpo) disposito XV f.

(dpo) dispositionem XV m.

(dpoes) dispositiones XV m.

(DPP) Data proposita

(dpp) denariorum papiensium XIV

(dpse) dispersae XV f.

(dpuªtor) deputatorum XV

(DQ) denique VIII

(DQA) de quo agitur VIII

(DqGnr) Dominus quondam Genitor noster XVI

(DQR) de qua re CIII

(DQS) die quo supra X

(dr) dividitur XV

(dr) dicitur, - distinguitur XII f.

(drª) differentia XIV p.

(dr) dicitur VIII

(dr) dicitur XI f.

(dr) denarij XV

(dr) denariorum XV m

(dra) differentia X V m.

(dram) differentiam XV p.

(drar) differentiarum XV m.

(dre) dicere XIII

(dre) docere XII

(dre) differentiae XV m.

(dre^{r}) diceretur XIII f.

(dren^{t}) differenter XIV m.

(drent) deberent XV p.

(dret) deberet XIII f.

(dret) diceret XIII m.

(dri^{a}) differentiam XV

(drias) differentias XV m.

(drie) differentiae XV p.

(driis) differentijs XV p.

(drn^{iis}) differentiis XV f.

(drn^{e}) differentes XV m.

(drns) differens XV p.

(drntie) differentiae XIV p.

(drnt) differunt XV f.

(drnt) differenter XV m.

(dror) denariorum XII m.

(drpr) denariorum parvorum XV m.

(DRP) de re publica VIII

(drsa) diversa XIV

(drsimod) diversimode XV f.

(drt) differt XIII f.

(drunt) differunt XV f.

(DS) Ducal Signoria XV m.

(ds) dominus XIV

(Ds) Deus XIII

(Ds) Deus VIII

(ds) de subto (a *tramontana*) XIV

(d^{a}s) differentias XIV

(DSA) diversae scholae auctores VIII

(dscipo) descriptionem XIII f.

(dsin) desinet XV f.

(dsit) desinit XIII f

d·s·p· (dsp) decessit sine prole

D·S·P· (DSP) *Delle scuole Pie* XIX p.

(dst) de subto XIV

(dstvetr) destrueretur XIII f.

(dstvxt) destruxit XV

(DT) dotis tempore VIII

(DT) dotis, - dumtaxat VIII

(dt) dumtaxat VI

(dt) dicit VIII

(dt) dictis XIV f.

D.T. (DT) Doctor Theologiae

(dt) distinguit XIV

(dt) debet XIV

(dtiua) distributiva XV f.

(dtiue) distributive XV m.

(dtas) distantia XV m.

(dtas) distantias XV f.

(dctaie) dictamine XIV f.

(dtam) dictam (scr. bull. XVIII p.

(dtaq) dictaque (scr. bull.) XVIII m.

(dtat) distat XV f.

(dtabr) demonstrabitur XIV

(dtahed) detrahendum XIII

(dti) dicti (scr. bull.) XVIII

(dti) dicti XIV p.

(dtii) distingui XV m.

(dtir) distinguitur XV m.

(dtire) distinguere XV m.

(dtit) distinguit XV f.

(dti^{ui}) distingui xv f.

(dtia^{o}) determinationem xv p.

(dtiat) determinat xv p.

(dtiato) determinatio xv p.

(dtm) dativum, -dictum xiv f.

(dtm) dictum xiv p.

(dtmiare) *determinare* xv

(dto) dativo, -dicto xiv

(dt^{i}ore) distributorem xv p.

(dtu) dictus (scr. bull.) xviii p.

(dtus) dativus xv f.

(DU) devotus vir x

(DV) Deo volente

(dv) dominatio vestra xv

(du) durus xv m.

(du^{a}) dubia xiv f.

(du^{ce}) duplicem xv f.

(du^{cl}) duplici xiv m.

(du^{co}) dubitacio xiv

(du^{ii}) dubii xv m.

(du^{m}) dubium xiv p.

(du^{o}) dubio xii

(du^{ao}) dubitatio xv m.

(du^{o}) dubitationem xiv p.

(du^{o}) dummodo xiv

(du^{oes}) dubitationes xiv p.

(du^{aonis}) dubitationis xv f.

(du^{r}) dubitatur xiv

(du^{r}) dupliciter xv p.

(du^{re}) dubitare xv p.

(du^{t}) dupliciter xiv p.

(du^{x}) duplex xv m.

(dua^{t}) duravit XV p.

(dub^{r}) dubitatur XIV p.

(dubi^{is}) dubitationis XV p.

(dubo) dubitatio XIV p.

(duc^{o}) ducentesimo XIV

(duce^{r}) duceretur XV m.

(ducaudeca) ducati auri de camera XV

(duco) ducentesimo (carte bergam.) XIII f.

(ducpp) ducatus papiensis XIV

(duct) ducentesimo XIII p.

(dvd) ducali vestrae dominationi XV m.

(dueiat) deveniat XII

(dum) dummodo (carte svizz.) XVf.

(dumo) dummodo XIV p.

(dumret) dum viveret XV

(duo^{o}, duo) dummodo XV

(duoti^{m}) devotis simus XV

(dup^{ce}) duplicem XV

(dup^{r}) dupliciter XV p.

(dup^{x}) duplex XV m.

(duplir) dupliciter XV m.

(duplr) dupliciter XV

(du^{a}ret) dubitaret XV f.

(duro) duratio XV p.

(dvs) dominationis vestrae servitor XV

(DVS) *Di Vostra Signoria* XVI m.

(dut) deutoronomii [liber] (abbr. eccl.) XIV m.

(du^{at}r) dubitatur XV f.

(dxt) dixit IX

(Dy) Dynus (abbr. giur.) XV

(dya^{ca}) dialectica XIV m.

(dyoc) dioecesis XIII f.

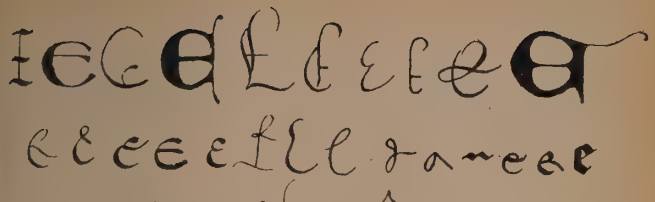

E		E	
E	(E) Oboli quinque (abbr. medic.) VIII	e·	(e) eodem, - eadem (abbr. giur.) XV p.
Ē	(E) est VIII	·e·	(e) ecclesiae XII
e, e, e, e	(e) est XI	e	(e) et X f.
ẽ, ā, ē	(e) est XII	e, e, e, e	(e) est XIII
·e·	(e) est XIV	e⁹	(e) eius XIII f.
e, e, e	(e) est XV	ē&	(e&) esset IX
e	(e) sunt XV p.	E9̃	(E9ª) E *contra* XIV
ē	(e) enim, - est XIV	e9̃	(e9ª) e contra XVI p.

(e9ª) e contra XIV

(eɔº,e9º) e contrario XIV m.

(eª) ecclesia (Parma) XIII p.

(eª) entia XV m.

(eicª) aequivoca XV m.

(eicª) aequivocam XIV f.

(eicᵉ) aequivoce XIV f.

(eᵈ) eadem, - eodem XIV f.

(et) est dicendum XV m.

(eᵈⁱ) eiusmodi XV

(eᵉ) esse, - ecclesiae XIII f.

(eⁱ) enim XV

(eᵃˡⁱ) aequivalet XV m.

(eᵃˡⁱ) aequali XV p.

(eⁿᵗ) erunt XIV m.

(eªº) aequatio XIV f.

(eº) ego XV m.

(eᵗ) erit XIV p.

(eᵗ) est XII

(ea) eadem XV p.

(ea) eam XIII

(eapp) eapropter XVI p.

(eappt) eapropter XIII p.

(easd) easdem XII

(eat) erat XIII p.

(ebʳat) eburatis XIV f.

(ebºcato) embrocatio XIV m.

(ebde, ebd) ebdomadae (hebdomadae) XIII

(ebdmªe) ebdomade (hebdomadae) XIII

(ebdoª) ebdomada (hebdomada) XV p.

(ebⁱeᵗᵉ) ebrietatem XIII f.

(ebmda) ebdomada (hebdomada) XIII

(ebio) embryo XIV f.

(ebolis) embolismicus XV f.

(EC) et caetera VII

(eca) e contra XII f.

(ec) eciam (etiam) XV m.
(e9o) e converso XV

(ecaedi) [De] ecclesijs aedificandis (Decr. lib. III, tit. 48) XV

(ecc, Ecc) Ecclesiastici XIV m.

(ecca) ecclesiam XV

(Ecca) Ecclesia XIV p.

(eccc) ecclesiasticis XV p.

(eccaca) ecclesiastica XV p.

(Eccci) Ecclesiastici [liber] (abbr. eccl.) XIV m.

(eccco) ecclesiasticorum XIV p.

(ecce) ecclesiae XIII f.

(ecci) eccentrici XV p.

(ecco) ecclesiastico XV

(Ecco) *Eccellentissimo* XVI p.

(Eccs) Ecclesiastes XV m.

(ecca) ecclesia XIII m.

(ecce) ecclesiae XIV m.

(Eccel) (Eccles) Ecclesiastes (abbr. eccl.) XIII

(eccica) ecclesiastica XV p.

(eccaico) ecclesiastico XV f.

(eccia) ecclesia XV m.

(eccijs) ecclesiis XII

(Eccie) Ecclesiae XV f.

(eccl) ecclesia VIII m.

(eccla) aecclesia (ecclesia) (scr. long.) X m.

(eccla) aecclesia (ecclesia) (scr. visig.) XII p.

(eccliaz) ecclesiarum XVI p.

(ecclici) ecclesiastici (scritt. bullatica) XVII

(ecclie) ecclesiae XIV f.

(ecclijs) ecclesijs XII m.

(ecc^{a}m) ecclesiam XIII m.

(ecc^{a}r) ecclesiarum XIII m.

(ecc^{a}s) ecclesias XIII f.

(ec^{e}e) ecclesiae XIII p.

(E^{me}Cels^{nis}T) Eminentissimae Celsitudinis tuae

(eclia) ecclesia XIII f.

(EcRo) Ecclesia Romana (abbr. giur.) XV

(ECRGR) eius causa rei gratias referimus

(ED) edictum VIII

(ed) eiusdem XIV f.

(edc^{m}, edcm) edictum XV

(EDE) eiusdem VIII

(edd) edendum XIV m.

(EDDV) Eiusdem ducalis dominationis vestrae XV m.

(Edf) Eiusdem dominationis frater XV f.

(EdfS) Eiusden dominationis fidelis servitor XV m.

(Edvrsh) Eiusdem Dominationis Vestrae Reverendissimae Servus humillimus XV f.

(ee) esse IV

(ee) esse XII p.

(ee) esse XI f.

(ee) *essere* XV

(ee) esse XIV

(ee^{a}) essentia XIV p.

(ee) essent XIV f.

(ee^{a}) essentiam XIV p.

(ee^{e}) ecclesiae, - essentiae X V p.

(EEIP) esse in potestate VIII

(ee^{a}li) essentiali XIV p.

(ee^{a}lr) essentialiter XIV p.

(ee^{a}m) essentiam XIV p.

(eem) essem XV

(een[a]) essentia XV m.

(een[ar]) essentia-liter XV p.

(een[lia]) essentialia XV p.

(een[o]) *essendo* XV

(eena) essentiam XV

(een[a]l) essentialis XV m.

(een[a]lit) essentia-liter XV p.

(een[a]lr) essentia-liter XV

(EENP) esse non potest VII

(EEP) esse potest VII

(eet) esset XIV

(EExeV) Eiusdem Excellentiae Vestrae XV f.

E.F. (EF) *Era francese* XVIII f.

(efctm) effectum XV m.

(eff[ua]) effectiva XIV f.

(eff[e]) effectus, - efficacius XV

(effcm) effectum XV f.

(effcs) effectus XV

(effcu) effectu XVI p.

(effi[r]) efficitur XV

(effi[t]) efficaciter XIII f.

(effi[tis]) efficientis XIV p.

(effi[ur]) efficiuntur XV m.

(effic[t]) efficaciter XIV m.

(effime) effimerae (ephemerae) XII

(efftiua) effectiva XIV m.

(efftm) effectum XV m.

(effu) effectu XV

(effum) effectum (scr. bull.) XVIII

(EFS) Eiusdem fidelis servus XV f.

(EG) eger, - ergo VIII

(EG) ergo, - egerunt VIII

(eg) exempli gratia XVII

(Eg) Ergo (scr. irland.) IX p.

(eg) ergo IX

(eg) aeger XII

(eg^{ido}) aegritudo XV p.

(eg^{o}) aegro XIII

(egdr) egreditur XIII f.

(eg^{e}dr) egredietur XII

Eg.l.d. (Egld) Egregius legum doctor

(eghii) evangelii XIII

(eglm) evangelium XIII

(eglo^{a}) egloga (ecloga) XIV f.

(eg^{o}ni) aegrotationi XIV m.

(eg^{i}nu) egritudinum XIV m.

(egone) egestionem XII

(eg^{e}ssu^{s}) egressus XIII

(eg^{o}tus) egrotus XIV f.

(egut^{r}) egrediuntur XIII

(ei) enim XII

(ei) eius (scr. long.) XII m.

(ei) enim XIV, XV

(ei) eius (scr. merov.) VIII m.

(ei) eius XII p.

(ei) eius X p.

(ei) eiusdem XV f.

(ei^{s}) eius (scr. visig.) XII p.

(ei^{s}) eius (scr. visig.) X p.

(eid) eiusdem XV

(eid) eidem XV f.

(eice) eiicere XV

(eicie^{r}) eiicientur XV m.

(eige^{r}) erigetur XV f.

(EIEV) Eiusdem Ill^me Excellentiae Vestrae xv m.

(eiq) eiusque xv f.

(EIQ) Ex istituto quaestoris,-Ex iure Quiritum

(eiq) eiusque xii m.

(eiᵛs) eius viii

(eispio) hemisphe-rio xiii f.

(eiᶜt) eiectus xiv m.

(eiusᵈ) eiusdem xv m.

(eᵃl) aequalis xiii f.

(el) elementum xiii f.

(ela) elementa xiv f.

(elam) eleemosy-nam xiv

(elari) elementari xiv m.

(elari) eleemosy-narius xiv

(Elc) Electus xiii f.

(elca) electa xv f.

(elci) electi xiv m.

(elco) electio, - electo xiv m.

(elcom) electionem xv m.

(elcs) electus xv

(elcus) electus xiii f.

Ele. (Ele) [De] electione [et electi potestate] (Decr., lib. I°, tit. 6) xv

(elᵉⁿᵗᵃ) elementa xv f.

(elᵉᵗ) elementis xv p.

(eleʏ) eleemosyna xiii f.

(elemᵃ) eleemosyna xiv p.

(elenta) elementa xv f.

(eleta) elementa xv m.

(eli) elementi xiii f.

(eᵃli) aequali xiii f.

(elia) *elimosina* xv

(elia) eleemosynam xiv m.

(elie) eleemosynae XIV f.

(elis) eleemosynis XV p.

(elium) elixirium XIII m.

(ellus) elleborus XIII m.

(elm) elementum XIII f.

(elo^do) elongando XV p.

(eloqcia) eloquencia (eloquentia) XIV

(elor) aemulorum XIV p.

(elor) elementorum XIV p.

(elosina) eleemosynam XIII p.

(e^a lr) aequaliter XIII f.

(elta) elementa XV m.

(eltis) elementis XIII f.

(eltor) elementorum XV

(eltm) electum, - elementum XV

(elya) eleemosyna XV f.

(EM) enim VIII

(em) eum

(EM) Equitum magister

(em) eundem modum

(EMA) emissa VIII

(emb^i oe) embryone XIII f.

(emd) emendet XIII f.

(emd) emendum XIV

(emdau^i) emendavit XIV m.

(emg^t) emergit XIII f.

(emgen) emergentibus XV p.

(emi^ma) eminentissima XIV

(emoltu) emolumentum XV

(emp^ris) emptoris XV

(emph) emphiteutico XIV p.

(emphsim) emphiteusim XV

empi (emp^li) empyrei XIII f.

emplo (emplo) emplastro XIV f.

EMV. (EMV) Eiusdem Magnificentiae Vestrae XV f.

EN (EN) enim IV

cñ (enf) entia XIV p.

en^m (en^m) entium XIV p.

ena^le (ena^le) essentiale XIV m.

enig^ca ((enig^ca) enigmatica, (aenigmatica) XIV m.

enort (enort) enormiter XIII f.

enox^l (e^inox^l) aequinoctialis XV p.

ens (ens) ensis XIII f.

ens (ens) existens XV

enu^re (enu^re) enuntiare XIV m.

enuas (enuas) enumerans XIV f.

eo, eod (eo, eod) eodem XIV

eod^o (eod^o) eodem modo XV p.

eoz (eor) eorum XVI p.

epo, ep^o (ep,Ep) Episcopus XIV

epz (ep) episcopum XV

ep^s (ep) epiphania, -epistola XIV

ep (ep) epar (hepar) XIV m.

ep^a (ep^a) epistola XIV f.

ep^ne (ep^ne) emptione (emtione) XIV

epal (epal) episcopalis XIII

epali (epali) episcopalis XII m.

epat^o (epat) episcopatus XIV m.

Epato (Epato) *Episcopato* (*Vescovado*) XV f.

epc, epc (epc) episcopus XII

epco (epco) episcopo XV

epco (epco) empcio (emtio) XV

epe (epe) epate (hepate) XII

Eped^cl (eped^cl) Empedoclis XV f.

(eph) Ephesios [Epistola Pauli ad] XIV m.

(Ephia) Epiphania XV

(epi) episcopi X f.

(epi) episcopi XIII

(Epi) Episcopi (scr. bull.) XVIII m.

(epi[li]) epicycli XV p.

(ep[m]) empyreum XIII f.

(epi°) empyreo XIII f.

(epi°) epicyclo XV p.

(epilie) epilepsiae XIV m.

(epip) epiphania XIII

(epis) episcopis VIII

(Epis) Episcopis (scr. anglosass.) VIII m.

(epis) episcopus IX

(epis) epistolarum (irland.) IX p.

(epis) epatis (hepatis) XIV m.

(episc) episcopum IX

(epium) episcopatum X p.

(epl) emplastrum XIII m.

(epla) epistola XV p.

(epla) epiplexia (abbr. med.) XVIII m.

(eple) epistolae XIV f.

(eplm) emplastrum XIV m.

(EPM) epistolam VIII

(epm) episcopum X m.

(epo) episcopo VIII

(e[i]poll) aequipollet XIV f.

(Eppi) Episcopi XV m.

(Eps) Episcopus VIII

(eps) episcopus VII

(eps) episcopus XI p.

(Eps) Episcopus(scr. bull.) XVIII m.

epr̃co (epsco) episcopo IX

ep̃ſi (epsi) episcopi XII

ẽpt̃o (epto) emptio (emtio) XIII f.

ẽpt̃ꝰ (epts) empturus (emturus) XV

eptꝰ (eptus) episcopatus XIV

Epꝰ (Epus) Episcopus XV m.

Epỹ (Epye) Epyphaniae (Epiphaniae) XIV p.

cpy lo (epylo) epicyclo XV p.

epylia (epylia) epylepsia XV f.

Eq̃ (Eq) Eques XV m.

eq̃ (eq) aeque XV p.

eq̃ (eqa) aequa XV m.

eq̃ cu (eqicu) aequivocum XIV p.

eq̃ ao (eqao) aequatio XIV f.

eq̃ ao (eqao) aequationis XV p.

eq̃r (eqar) aequaliter XV p.

eq̃ as (eqas) aequales XV p.

Eq. Aur. (EqAur) Eques Auratus

eqꝺ (eqd) equidem XV f.

eq al (eqal) aequalis XII

eq̃le (eqale) aequale XV p.

eq al lit (eqalit) aequaliter XIV m.

eq̇noxa̅ (eqinoxa) equinoxia (aequinoctia) XIV f.

eq̇pat r (eqipatr) aequiparatur XIV f.

eqſtr (eqstr) equestris XV m.

eqt̃ (eqtr) aequetur XIV m.

eqtat (eqtat) equitatis XV f.

eq̄u (equ) equum XV m.

equ li (equili) aequinoctiali XIV p.

eq̇uo (eqiuo) aequivocatio XIV p.

E.R. (ER) Ecclesia Romana

E R̄ (ER) et repliqua VII

(er) erint, - erit (scr. long.) x

(er) erit xiv m.

(ERA) ea res agitur vii

(erca) erectam xv

(erce) erectae xv p.

(ERGE) Eccelsa Real Giunta Economale (car. milan.) xviii f.

(erob) erroribus xv p.

(erov) erroneum xiii f.

(erpf) Erpfordia (Erffordia) xiv p.

(ert) erunt xiv p.

(ert) erunt xv f.

(erta) erectam xv

(ess, essr) *essere* xv

(ESRC) Eccelso Supremo Regio Consiglio (car. milan.) xviii f.

(estiato) aestimationem xv

(ESti^{a}Vre) Eiusdem Sanctitatis Vestrae xv f.

(ET) etiam viii

(et) etiam xv f.

(et^{a}) e contra xivf.

(et^{a}) aeternam xv m.

(et^{c}) et sic xv f.

(et^{e}) aeternae xv m.

(et^{m}) aeternum xv p.

(et^{n}) et tamen xv f.

(et^{r}) aeternaliter xv m.

(etc, etc^{a}) et caetera xiii m.

(etdio) *etiamdio* (*eziandio*) xv m.

(eth^{r}) ethicorum xiv p.

(etia) etiam (scr. visig.) xii p.

(e^{a}tioi) aequationi xiv f.

(etn) aeternum xiv

(etn) aeternus xv f.

(etna) aeterna XI f.

(etna^{r}) aeternaliter XV p.

(ETNC) etiam nunc VIII

(etne) aeternae XV m.

(etni^{t}) aeternitatis XV p.

(etno) aeterno (scr. longob.) XIII p.

(e^{a}to) aequato XII f.

(EtR) Et reliqua XV p.

(etr) et reliqua XV

(ettn) ettenim (etenim) XV m.

(e^{i}u) aequivalet XV p.

(e9u^{o}) e converso XV p.

(e^{i}ua^{a}) aequivalentiam XV p.

(eua^{m}) evangelium XV p.

(e^{i}va^{ns}) aequivalens XV p.

(e^{i}ua^{t}) aequivalenter XIV f.

(eua^{tar}) evangelistarum XV f.

(eua^{te}) evangelistae XIV f.

(e^{i}uale^{a}) aequivalentia XIV m.

(e^{i}ualet) aequivalenter XV m.

(euan^{te}) evangelistae XIV

(euch^{a}) eucharistia XIV m.

(eucto) evictionem XV f.

(eue^{m}) eventum XV m.

(EVEx) Eiusdem Vestrae excellentiae XV

(EVF) Eiusdem Vestrae Fraternitatis XV

(euffie) Euffemie (Eufemiae) XV f.

(EUG) Evangeli IX

(Eug) Eugubio (Gubbio) XIV

(eug) aevangelistae (evangelistae) XII

(euglte) evangelistae XII p.

(euglia) aevangelia XII p.

(EVI) Eiusdem Vestrae Illustritatis xv m.

(euia) evidentiam xiv p.

(eunᵉ) evidens xiv

(euit) evidenter xiv f.

(evict) evictio, - evictionis, etc. xiv

(EVIIImeD) Eiusdem Vestrae Illustrissimae Dominationis xiv

(eukᵉ) eucharistiae xiv p.

(EVM) Eiusdem Vestrae Magnificentiae xv f.

(euo) evacuatio xiv m.

(euodi) evocandi xiv p.

(EVRmeD) Eiusdem Vestrae Reverendissimae Dominationis xv f.

(eVRmepriti) eadem Vestrae Reverendissimae paternitati xv f.

(EVStis) Eiusdem Vestrae Sanctitatis xv

(eꝯuso) e converso xii f.

(ew) ewangelista (Evangelista) xiii p.

(ewᵉ) ewangelistae (Evangelistae) xiv m.

(ewm) Ewangelium (Evangelium) xiii p.

(Ewaca) Ewangelica (Evangelica) xv

(ewao) ewangelio (Evangelio) xv p.

(ewatr) ewangelizantur (evangelizantur) xv p.

(ewata) Ewangelista (Evangelista) xv p.

(ewno) Ewangelio (Evangelo) xiv m.

(Ex) Exemplum, - Exemplar, - Exit, - Exeunt xv

(Ex) Excelsus, - Excellentissimae, - Expensis, - Exemplum xv

(ex) *excellentia (eccellenza)*, - excellentissime xv f.

(ex) exeunte (mense), - existimationem xiii p.

(exa) extra xvi p.

(ex) exemplum xv

(exa) extra xv m.

(exa) exempla xvi p.

(exar) exemplar xv m.

(exar) expensarum xv

(ex^{di}) excipiendi XIV

(ex^{e}) excellentiae XV

(ex^{ei}) extremi XV p.

(ex^{ema}) extrema XV m.

(ex^{ens}) excellens XV

(ex^{i}) exempli XV m.

(ex^{icat}) exemplificat XIV p.

(ex9^{ius}) excommunicationis XIV

(ex^{ious}) excommunicationis XIV f.

(ex^{is}) exemplis XIII

(ex^{it}) existit (abbr. eccl.) XVI m.

(ex^{l}) exemplis XV m.

(ex^{la}) exempla XV m.

(ex^{lo}) *exemplo* (*copia*) XVI p.

(ex^{m}) exemplum XIV p.

(ex^{mu}) excellentissimum XV f.

(ex^{ni}) exceptioni XIV

(ex^{nis}) excommunicationis XV f.

(ex^{nis}) externis XIV

(ex^{ns}) existens XV

(ex^{o}) exadverso XV p.

(ex^{o}) *exemplo* (*copia*), - exceptio XV

(ex9^{o}) excommunicatio XV

(ex^{io}) excommunicationem XV f.

(ex^{one}) executione XV f.

(ex^{or}) extremorum XIII f.

(ex9^{re}) excommunicare XV

(ex9^{t}) excommunicatum XV

(ex^{ta}) exmplata XV m.

(ex^{te}) existente XIV f.

(ex^{tes}) ex adverso contendentes XV

(ex^{tis}) excommunicatis XV f.

(extis) exceptis XV

(extu) executum XV m.

(exado) ex adverso XV f.

(exaio) examinatio XV

(exat) existat XIV

(EXC) ex consuetudine VIII

(exc) excommunicet XV

(excao) excusationem XV

(excacois) excommunicationis XIV f.

(excae) excommunicare XV

(excantr) excusantur XIV m.

(exicaui) excommunicavi XIV f.

(exicat) excommunicat XIII

(excatois) excommunicationis XIV

(exce) exercere XIV m.

(excet) excellit XV m.

(excedna) excedentia XIV m.

(Excep) [De] exceptionibus (Decr. lib. II, tit. 25) XV

(exciа) exercitia XV f.

(excidi) excipiendi XV p.

(exciois) exercitationis XIV p.

(excito) exercitato XIV p.

(exciаco) exercitacio (exercitatio) XV f.

(exgico) excommunicatio XIV

(exicoe) excommunicatione XIII

(excoio) *excommunicatione (scomunica)* XV

(excois) excommunicationis XIV m.

(excone) excommunicatione XV

(exacta) extracta XVI

(excto) extracto XV f.

(exdne) excellentissime domine XV m.

(exads) *Excellentissima Ducal Signoria* XV m.

exͣduce (ex[a]duce) extraduce XIV p.

Exd.d.b. (Exdv) Excellentissima domina tio vestra XV f.

exe (exe) *Excellentie* (*Eccellenze*) XV f.

expo (exe[o]) executionem XV m.

expre (exe[re]) executore XIV f.

exens (exens) existens XIV

exere (exere) existere XVIII p.

exeq° (exeq[o]) exequutio XV

Exfe.(a.Re. (Exfecare) Ex felicibus Castris Regiis XV f.

exficat (ex[i]ficat) exemplificat XIV p.

exhz (exh) exhibet XV

exhz (exh) exhibent XV

exh° (exh[o]) exhibitio XV

exhe (exhe) *extrahere* (*estrarre*) XV f.

exhndo (exhndo) eshibendo XV

exhzi (exhri) exhiberi XV

exi (exi) extremi XIV p.

exiato (exiato) *examinato* (*esaminato*) XV f.

exibi (exibi) exhiberi XIV m.

exificat (exificat[r]) exemplificatur XV m.

exione (ex[a]ione) extratione XV

exiſte (existe) existente XII

exit (exit) existit XIV p.

exit (ex[a]it) extraxit XV

exit (ex[a]it) extraxerit XV

exiu (ex[a]iu[li]) extraiudiciali XIV m.

exl, exlis (exl, exlis) ex adverso principalis

Exm (Exm) Exempluum XV m

exm (exm) extremum XIII f.

exma (ex[e]ma) *extrema* (*estrema*) XV

exme (exme) extremae XIV

exmi[t] (exmi[t]) extremitatis XIV f.

(exmo) *extremo* (*estremo*) XV f.

(exna) existentiam XIII f.

(exnb) existentibus XV

(exinou) extrinsecum XIV f.

(exne) existentiae XV m.

(exnm) existentium XV p.

(exns) existentes XV p.

(exnt) existentis XV f.

(exncia) existencia XIV p.

(exone) exceptione, - executione XV f.

(exonē) exonerationem XV

(exns) existens XIV m.

(exnt) existunt XIV p.

(exnte) existente XII

(exntem) existentem XIV p.

(EXO) exceptio VIII

(exo°, exoto) ex opposito XV p.

(exor) extraordinariarum [intratarum] (carte milanesi) XV m.

(Exor) *Extraordinarie* (*straordinarie*) XV f.

(EXP) exemplum VIII

(expite) exprimentem XIV f.

(expto) Expraefecto XIII f.

(exptus) expertus, - expectatus XIV

(Expar) Expensarum XIV m.

(expda) esprimenda XV

(exped) expediri XV

(expeda) expediendа XV

(expedni) expeditioni XIV

(expia) experientiam XIV f.

(expid) experiendum XV

(expie) experientiae XV m.

(expiii) experimentali XIV f.

(expiᵗ) experimentaliter XIII f.

(expiᵗ) experimentum XIV p.

(expieᵃ) experientia XV f.

(expis) expensis XIV m.

(expis) expressis XVII p.

(expl) explicit VIII

(expllr) expellitur XIV m.

(exploi) expulsioni XIV m.

(expⁱme) exprimere XIV

(expmi) exprimi XIV

(expo) expositio, - expressio XV

(expo) expositionem XV p.

(expoᵇ) expositionibus XIV f.

(expoʳⁱ) expositorius XIV f.

(expoⁱʳ) exponitur XV

(expoⁱʳc) exponitur sic XIV

(expom) expositionem XIV

(exponᵈ) exponendum XV

(expram) expressam (scr. bull.) XVIII

(exprodo) expresso modo (scr.bull.) XVII

(exps) expensis XIV

(expss) expresse XVI p.

(expᶜtari) expectari XII

(exᵐᵉq) excellentissimeque XV f.

(exᵃri) exemplari XIV m.

(exromcur) extra romanam curiam

(exⁱs) exemplis XV f.

(exsi) extrasi (extraxi) XV f.

(ext) exeunte (mense) XIV

(exᵃt) excommunicatis

(ext) extimatio XV

(exᵃt) examinatis XIV f.

(ext[a]) extra XI

(ext[a]) extra XII f.

(ext[a]) extra XIV f.

(ext[e]) extratione XV

(ext[ea]) extrema XV f.

(ext[eor]) extremorum XV f.

(ext[etas]) extremitas XV f.

(extc) extunc XIV p.

(exte[o]) extensio XV f.

(exte[r]) extenditur XV f.

(exte[t]) extendit XV m.

(exten) extendendus XVI p.

(ex[a]ti) excommunicati XIV f.

(ex[a]ti) exemplati XIII f.

(exti) exteri XII

(ex9[a]ti) excommunicati XIII m.

(extic[m]) extinctum XV m.

(ext[e]m) extremum XIV p.

(extn[e]) extrinsecus XV p.

(Extra) Extravagans (*textus, capitulus*) (abbr. giur.) XV.

(exut) exeunte XIV p.

(exV) Excellentia Vestra XV f.

(exval) extimatio valoris XV

(ew) Evangelista XIV

(Ew[m]) Ewangelium XIV

(ew[ca]) evangelica XV

(ewa[c]) ewangelicum XV

(ewla) ewangelista XIV

(ewla) ewangelistam XIV

(eze[l]) Ezechielis XIV p.

(ezech) Ezechielis XI f.

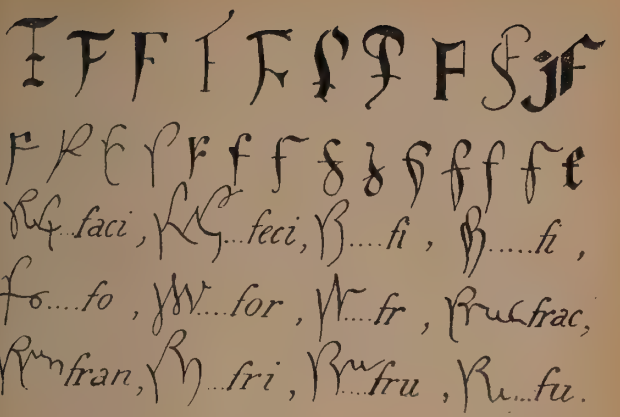

F

F.	(F) Fridericus [imperator]	XII f.
F.	(F) Feodorum [Usus]	
f	(F) Fundus	VII
fe. F.	(f) fiat, *fa, si facciano* (abbr. farm.)	XV m.
f	(f) *florini*	XV m.
f	(f) filius, - factis	XI-XIV
F	(F) Oboli quatuor (abbr. med.)	VIII
f'	(f) fidelis [servus] (nelle lettere)	XV m.

F

ff	(F) Ferrariae	XV f.
F	(F) Facta, - Feci	
f	(f) filtrare (abbr. farm.)	XVIII
f	(f) filtrus (abbr. farm.)	XVI
f̄	(f) fuit	XIII
f. fe	(f) fertonem	XIII-XV
ff	(f) foris,- *folio*	XV f.
	(f) feliciter	VIII f.

(f9) filius condam (quondam) XV f.

(f9) fuit confessus XIII m.

(f^{a}) falsa, - feria, - forma, - fabula - fallacia X V

(f^{a}) falsam XIV f.

(f^{as}) falsas XV p.

(f^{e}) febbre (abbrev., med.) XV f.

(f^{i}) fieri XVI m.

(f^{ide}) frigidae XIV p.

(f^{itas}) firmitas XIII f.

(f^{m}) falsum XV p.

(f^{o}) *formento* (*frumento*) XV f.

(f^{o}) foris, - falso, - folio XV

(f^{t}) facit, - fit, - fuit XIII f.

(Fa) Facit

(fa^{da}) facienda XII

(fa^{e}) faciem XIV f.

(fa^{ns}) faciens XV p.

(fa^{r}) faciliter XIV f.

(fa^{r}) faceret XIII f.

(fa^{t}) facit XV p.

(fa^{te}) fantasmate (phantasmate) XIV f.

(Fab) Fabiana [formula] V

(fabc) fabricet XV m.

(fabri) Fabriani XV m.

(Fabro) Fabriano (car. lomb.) XV m.

(fac) facit XIII f.

(fac^{r}) faciliter XIV

(face) facere XIII p.

(faci^{r}) faciliter XV f.

(facl^{te}) facultatem XIII f.

(factis) facturis XIII f.

(fag^{ni}) Fagnani XV m.

fāil^{re} (fail^{re}) familiarem XIV m.

fal. fallā (fal, falla) fallacia XV p.

fallé (falle) fallaciae XIV p.

famañ (famari) famulari XV

famls (famls) famulus XIV p.

fan^{a} (fan^{a}) fantasia (phantasia) XIV f.

fan^{bz} (fan^{b}) fantasmatibus (phantasmatibus) XIV p.

fan^{ca} (fan^{ca}) fantastica (phantastica) XIV p.

fan^{te} (fan^{te}) fantasmate (phantasmate) XIV f.

farı̄^{a} (fari^{a}) farina XV m.

fāt^{r} (fat^{r}) feratur XIV p.

fūt^{9} (f^{r}at) furatus XV

fatas^{bz} (fatas^{b}) fantasmatibus (phantasmatibus) XV m.

fbr (fbr) februari XIV p.

F·C· (FC) fiduciae causa VIII

F̄C̄· (FC) fidei commissis VIII

fc̄^{ne} (f^{a}c^{ne}) fractione XV p.

fca, fcā (fca) *facta* XIV f.

fcam (fcam) factam XII f.

fcas (fcas) factas XIV m.

fcco (f^{a}cco) fraccio (fractio) XV p.

fce (fce) factae XV p.

fcı̄ (fci) facti XII f.

fcıſ (fcis) factis XII

fcit (fcit) facit XIV

F·C·l· (FCL) fraudationis causa latitat VIII

fcla (fcla) fercula XV f.

fcm (fcm) factum XIV m.

fcō (fco) facto XIII m.

fcs (fcs) factus XIV

fct^{9} (f^{r}ct) fructus XIV m.

fcta (fcta) *facta* XV m.

(fcto) facto xv p.

(f^{v}ctu) fructu xiv p.

(fcur) facturum xv

(FD) fideiussor viii

(FD) Fidei defensor

(fd) filius domini xv f.

(FDCM)) fideicommissum vii

(fidric) Fridericus xiv p.

(FE) filius eius vii

(FE) factum vii

(fe) fere xiii f.

(fe^{s}) fecisset xiii f.

(fe^{e}) febre xv f.

(fe^{e}) febrem xii

(fe^{t}) fecit xv p.

(feb) februarij xv

(feb^{e}) febrem xii

(feb^{i}s) febris xii

(febr) februarij xii m.

(fec) fecit xiii p.

(fecaRe) [Ex] felicibus castris Regiis xv f.

(fecit) fecerit xv f.

(fe9d) fecundus (foecundus) xiii

(feia) *femmina* xv

(fel) felicis xv

(fel) feliciter x f.

(fel^{r}, felr) feliciter xv

(felrecpredn) felicis recordationis praedecessoris nostri xv

(felr) feliciter xv f.

(felt) feliciter xi f.

(feme) *felice memoria* xvi m.

(fer) Ferrariae xv m.

(Fer) Feria xiii f.

(fer^{e}, fere) Ferrariae xv m.

(fere) felicis recordationis xv f.

(ferr^{e}) Ferrariae xiv f.

(ferrn) ferrariensis xv f.

(fert) ferunt xiv

(fe^{is}) febris xiii

(FF) filius familias - fundaverunt, - fecerunt viii

(ff) fratres vii

(ff) Pandectae, - Digestum xv

(ff) Pandectae - Digestum, xvii m.

(ff) *fiorini* xv f.

(ff) fines xii f.

(ff) *facente funzione* xviii f.

(FFAE) filius familiae vii

(ffca) facta xiv f.

(ffeia) feria xv p.

(ffrutff^{re}) fideiusserunt et fideiubere

(FG) Fratrum Geroliminorum xv

(fgi^{te}) frigiditate xv f.

(f^{a}glis) fragilis xiv p.

(FI) fidei, - fideiussor viii

(fi) fieri xiv f.

(fi) *finale*, - *fine* (abbr. giur.) xv

(fi) fieri iussit

(fi) filius xv

(fi9) filius condam (quondam) xiv f.

(fi^{a}) feria xiv p.

(fi^{a}) figura xv p.

(fi^{a}) figuram xiv f.

(fi^{a-u}) figuratum xv m.

fi^{c} (fi^{e}) figurae xv f.

fi^{e} (fi^{e}) filiae xiii f.

fi$^{l'}$ (fi^{l}) finalis xiv p.

fi^{l} (fi^{l}) fidelis xiv f.

fi^{m} (fi^{m}) filium xiv f.

fi^{o} (fi^{o}) filio xiv m.

fi$^{t\bar{}}$ (fi^{t}) finitum xiv m.

fi^{te} (fi^{te}) finite xiv p.

fi^{v} (f^{v}i) frui xiv m.

fi^{u}ne (fu^{jne}) fruitione xiv f.

fia (fia) feria xiv p.

fiaz (fi^{r}a) figuram xiii f.

fiar (fia^{r}) finaliter xiii f.

fia^{2} (fia^{r}) feriatur xv

fial (fial) finalis xv m.

fiatō (fiato) feriationem xv

fibz (fib) finibus xiv m.

fid^{3} (fid) fidem xv f.

fider (fide^{r}) fideliter x v m.

fidre (fid^{re}) fideiubere xv

fidor (fidor) fideiussor (car. milan.) xiii f.

fidr (fidr) fideiussor xii f.

fi^{u}co (fu^{i}co) fruicio (fruitio) xiv f.

fier (fie^{r}) finietur xiv m.

fiei, fiē (fiei) fieri xiv

fiet (fiet) fieret xii

fi·fa· (fifa) fieri faciaś

fig^{a} (fig^{a}) figura xiv

figa (fig^{r}a) figuram xiii f.

figar (fig^{ra}r) figuraliter x v m.

figat (fig^{r}at) figuratum xiv m.

figcom (fig^{a}com) figuracionem (figurationem) xiv m.

(figre) figurae XIV m.

(fii) fieri XIV p.

(fiis) feriis XV

(fil) filio VIII f.

(fil) filius X f.

(filit^e) Filiteriae [castrum] XV f.

(filqd) filius quondam VIII m.

(filt) filtra (abbr. farm.) XVI

(fini) finiri XIII

(FION) fideiussionem VIII

(fiorderen) *fiorini de Reno* XV f.

(Fiorla) Fiorenzuola XVIII

(fir^te) firmitate XIII f.

(fir^ato) firmamento XIV p.

(fir^amti) firmamenti XIII f.

(fir^are) firmare XV

(fir^atu) firmatum XV m.

(fis) finis XIV f

(fis^tor) fidelis servitor XV f.

(fita^r) finitarum XV m.

(Fl) Flavius

(fl) feliciter XI p.

(fl) filius

(fl) floreni XV m.

(fl) falsis XV

(fl) falsum XIII f.

(fla) falsa XIV

(fla) flegma (phlegma) XIV m.

(Fla) *Florenzuola* (*Fiorenzuola*) XVIII

(fla) fiat lege artis (farm.) XV

(flais) flaminis XIII f.

(flariu) falsarium XV

(Fle) Florentiolae XVIII f.

(fle) falsae xv f.

(fle) felle xiv m.

(fle) flere xiii f.

(flecaa) fiecmatici (phlegmatici) xiv p.

(fli) falsi xv p.

(fli[a]) falsitas xv f.

(fli[te]) falsitate xiv f.

(flicis) flegmaticis (phlegmaticis) xv m.

(flis) falsis xv f.

(flitas) falsitas xv f.

(flla) fallacia xiv p.

(fllat) fallat xv

(flle) fallaciae xiv p.

(fllis) fllagellis (scritt. visig.) x

(fllor) fllagellorum (scritt. visig.) x

(flm) falsum xv

(flnis) fluminis xiv

(flo) floreno, - falso, - famulo xv

(floia) flebotomia (phlebotomia) xii

(flor) florenis xiii f.

(Flor) Florentiae xv f.

(Flori) Florianus (abbr. giur.) xv

(florus) florentinus xv m.

(flos) florenos (car. milan.) xv f.

(flotoa) flebotomia (phlebotomia) xiii f.

(FLS) filius x

(fls) falsus, - famulus xiv

(flu[e]) flumine xv m.

(flu[m]) fluminum xv m.

(flm[a]) flumen xv p.

(flue) flumen xv m.

(flui, flui[b]) fluminibus xv m.

(fluia) flumina XV m.

(fluis) fluminis XV p.

(flum) flumen XV p.

(flus) falsus XIV p.

(FM) fati munus, - fieri mandavit VIII

(FM) forma VII

(fm) firmum XIV p.

(fᵃm) falsam XIV f.

(FM) Feld Maresciallo

(fmʳⁱ) fermentari XIV p.

(fma) forma XIV

(fimaⁿᵗᵒ) firmamento XIV

(fᵃmet) framentum XV

(FMI) fati munus implebit VIII

(fmi) firmi XV m.

(fᴵmᵗᵉ) firmitate XIV m.

(fᴵmit) firmiter XIV p.

(fmt) furmentum XIV m.

(fmto) fermento XIV m.

(fᵉmuᴵ) fremuit XIV m.

(fn) forsan (scr. bull.) XVIII m.

(fn) fine XV

(fn) fratre nostro

(fnc) fidei nostrae commisit (o commissum)

(fᵉno) freno XV f.

(fᵃntie) Frantiae (Franciae) XV m.

(fnda) ferenda XV

(fᵃng) frangit XIV m.

(fᵃngt) frangunt XV

(FO) forte, - fortes VIII

(fo) folio, - festo XV

(foa) forma (scr. bull.) XVIII m.

foa^{n} (foa^{n}) foramen xv p.

foam (foam) formam (scr. bull.) xviii m.

fol (fol) folio xv

fomt̄ (fomt) fomentum xiv m.

fontlla (fonlla) Fontanella xv f.

fontf^{te} (Font^{te}) Fontanellatae (carte lomb.) xv f.

for. (for) forensis xv

fr̄or (f^{r}or) furoris xv m.

foi^{ine} (for^{ine}) formidine xiv p.

for^{aoe} (for^{aoe}) formatione xiv f.

for^{ar} (for^{ar}) formaliter xiv p.

for^{at} (for^{at}) formaliter xiv f.

forām (fora) formam xiv

forcai (for^{i}cai) fornicari xiv f.

For.CivRau. (ForCivRau) Forensis civitatis Ravennae

forcom (for^{i}com) fornicationem xiv m.

fordat (for^{i}dat) formidat xiv f.

fordie (for^{i}die) formidine xiv m.

fordose (for^{i}dose) formidolosae xiv p.

forestr (forest) foresteriorum [curia] (car. milan.) xv f.

forī (fo^{a}ri) formari xv m.

Forly (Forlij) Forumlivij xv f.

formlis (for^{a}lis) formalis xiv f.

formam (for^{a}m) formam xv m.

formarem (for^{a}r) formarem xiv f.

formarum (for^{a}r) formarum xiii f.

foro (foro) *forono* (*furono*) xv m.

formatum (for^{a}t) formatum xiv m.

formatr (for^{a}t^{r}) formatur xv p.

F.P. (FP) forma publica fidei promissor

fq. fq^{m}. (fq, fq^{m}) filius quondam xvi

fqci (f^{e}qci) frequencius (frequentius) xv m.

(f^{e}qt) frequenter XV p.

(FR) Fratres VIII

(fr) Feria XIV

(FR) Francorum VIII

(FR) Francorum Rex VIII

(FR) Fridericus [Imperator] XIII p.

(fr) fragmentum (abbr. giur.) XIV

(fr) ferrum XV p.

(fR) floreni Renenses XIV

(FR) fide rogato II m.

(fr) frater IX

(fr) frater XIII-XV

(fr^{a}) feria XIV p.

(f^{o}r) forum XIV p.

(FRA) Francorum [Rex] VIII

(fra) feria, - forma XIV p.

(fra) frigida XI

(fra) frigidam XIV m.

(fra^{t}) fraternitatis XV p.

(fraem) fratrem XIV

(fragi^{t}) fragilitatis XV f.

(fram^{e}) Framurae XV f.

(Fran) Franciscus [de Zabarellis] (abbr. giur.) XV

(fras) frigiditas XIV p.

(frat) frater XV f.

(frat) frater XI p.

(frat) fraternitas XV

(frat^{v}el) fratruelis XIV p.

(f^{a}rb) fratribus XIV

(frcm) fructum XV p.

(frcs) fructus XV p.

(frctm) fructum XV m.

(frdic) Friderici cus XIV p.

(fre) fratre, - *frate*, - facere XV

(fred) Frederici (Friderici) XV p.

(frelo) *fratello* XV f.

(frem) fratrem XIV p.

(freqnt) frequenter (car. pavesi) XV m.

(freqnr) frequenter XV m.

(freqt) frequenter XIV

(fres) fratres XIII m

(fr^{a}esi^{a}) Ferrariensis XII

(fri) fieri XV f.

(fri) fratri, - futuri XII m.

(fri^{tis}) frigiditatis XIV p.

(fria) feria XIV m.

(frib) fratribus (scr. long.) XIII

(frib) fratribus XIII p.

(frida) frigidam XII

(FrideZen) Fridericus de Zenis (abbr. giur.) XV

(frig^{a}) frigida XII

(frigm) frigidum XII

(frim) frigidum XII

(fripot) fieri potest XV f.

(fris) feriis XIV p.

(fr^{a}ris) fratris XI f.

(fris) fratris (scr. bull.) XVIII m.

(Fr II^{a} l I^{a}) Feria secunda lectio prima XII

(frm) fratrum (scr. arag.) XV m.

(frm) frigidum XIV p.

(fr^{a}m) feriam XIV p.

(frm) fratrum (fratrem) XI p.

(frmhr) fratrum heremitarum XV f.

(frmto) *formento* XV

(frna) fraterna XIII m.

(fªrna) fraternam XI f.

(frne) fraternae XV f.

(frmsulis) firmis vinculis XV

(frnitª) fraternitatis XV f.

(fro) ferro XIII f.

(frotpe) futuro tempore XIV

(frqt) frequenter XIV f.

(frr) frater XIV m.

(frs) fratres XII m.

(frs) fratres (scr. longob.) XI

(frtus) fructus XV m.

(frtª) frustra XV

(fru) ferrum XV p.

(fruntᵢ) frumenti XIV

(fruel) fratruelis XIV p.

(frum) fratrum XIV

(frus) fructus (scr. bull.) XVIII

(frus) futurus

(fs) fers XV f.

(fsᵐ) falsum XV

(fsa) fiat secundum artem (abbr. medic.)

(FSE) factus est VIII

(FSE) factum sic est VIII

(fᵘstª) frustra XIV

(fsui) fideles servi (nelle lettere) XV m.

(ft) fraternitati tuae XV

(FT) Oboli quatuor (abbr. med.) XVI

(FT) factum, - fit, - facit VIII

(fªt) frater VIII f.

(ft) fertur XIV m.

(fªtᵢ) fratri XIV p.

(ft^{m}) factum XIII p.

(f^{a}t^{i}b) fratribus XIII f.

(ftil) fertilis XV m.

(ft^{r}is) futuris XIII f.

(f^{r}to) furto XIV f.

(f^{a}tr) fratrum XIII m.

(fts) futurus XV

(f^{a}ts) frater suus XIII p.

(fttr) fraternitati tuae taliter respondemus XV

(fv) fraternitati vestrae XV

(fu^{i}) fuit XI

(fu) fervet XIV m.

(fu^{m}) fumum XV p.

(fu^{t}) fuit XV

(fuam) fueram XIV p.

(fuct) fucturae (futurae) XIV m.

(f^{a}ude) fraude XV

(fuert) fuerunt XV f.

(fui^{s}) fuisset XIII f.

(fuit) fuerit XV m.

(Fulg) Fulgineo (Fuligno) XV m.

(funde) fundatione XIV

(funt) fuerunt XIII m.

(funt) fuerant XV f.

(f^{a}us) fraus XIV p.

(FUT) fuerit VIII

(fut) futuro XV f.

(futi tpis) futuri temporis XII f.

(futm) futurum XII f.

(fut^{r}s) futurus XV p.

(FUV) Fac ut valeas (*nelle lettere*)

(funt) fuerunt XV p.

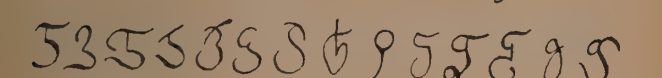

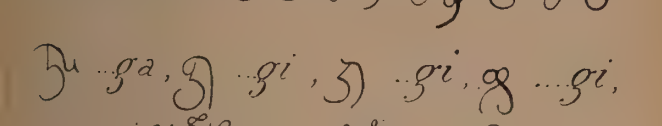

G

G. (G) Guarnerius (*Irnerio*) (abbr. giur.) XIV

G. (G) Gesta XIV

Ḡ (G) Gaudium - gratia VIII

G. (G) Gutta (abbrev. med.) XV f.

g (g) generis XIV

g̃ (g[a]) igitur XIII f.

g̃ (g[a]) *grano* (*peso*) XVIII

g° (ga) genus XIV m.

G

g° (G) Gregorius (abbr. giur.) XIV

G̃ (G[a]) Gradus

g̃ (g[a]) gratia, - genera, gradus XIV f.

g' (g[i]) igitur XIII

g̃ (g[a]) genera, - gratia, - gradus, - erga XIV

g̃ (g[aa]) gratia XV f.

g̃ (g[a]) gratiam XV

g[a] (g[a]) erga (carte svizz.) XV f.

(gatir) grammaticorum XIV

(gatici) grammatici XIV

(gab) gradibus XIV

(gaca) grammaticam XIV

(gacu) grammaticum XV m.

(ge) genere, - gratiae XII

(Gi) Galeni (abbr. med.) XIII

(gi) igitur XIV p.

(gis) generis XIV p.

(gale) generale XIV p.

(gali) generali XIV m.

(gm) Gregorium XIV m.

(go) ergo XIV f.

(goe) generatione XIV p.

(go) *Georgio* XV f.

(gois) generationis XIV p.

(gr) igitur (*carte romane*) XV f.

(gtiliter) grammaticaliter XIV

(Gus) Georgius XV f.

(gx) grex XV

(Gam) Galenicum XIII

(gal) Galenus (abbrev. med.) XV f.

(Gal) Galatas [epistola ad] (abbr. eccl.) VIII f.

(Gallate) Gallarate (*paese*) XV

(Gallte) Gallarate (*paese*) XIII f

(gano) Gandino (*paese*) XV m.

(gandio) Gandino (*paese*) XV m.

(Gar) Garsias (abbrev. giur.) XV

(gast) gastaldus IX p.

(GB) Gens bona VIII

(gbit) generabit XIV m.

(GC) Gran Cancelliere XVIII m.

(gc) Graecum XIV m.

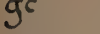
(g^{e}ce) graece XV f.

(g^{a}cia) gracia (gratia) XIV f.

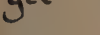
(GD) gaudium VIII

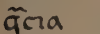
(GD) gens dolosa VIII

(gd) gratia Dei XV

(g^{a}d) gradum XIII f.

(g^{a}d) gradus XV f.

(g^{a}de) *grande* XV

(G de Ca) Guillelmus de Cabriano (ab.giur.) XIII

(GdemonLau) Guillelmus de monte Lauduno (ab. giur.) XV

(g^{a}do) *grado* XV

(g^{a}dus) gradus XV f.

(Ge) Gerardus XV m.

(ge) genus XII

(gen^{s}) genus (scr. visig.) XII p.

(g^{a}e) gratiae XV m.

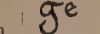
(ge^{it}) genuit XIV f.

(ge^{le}) generale XV

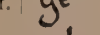
(ge^{m}) gentium XV m.

(gei^{r}) geminorum XIV f.

(gei^{res}) genitores XIV f.

(geia) gemina XV p.

(genii) gemini XV p.

(gem^{b}) gemitibus XIII f.

(gemi) Geminiani XV f.

(Gen) Genshelinus (abbr. giur.) XV

(gen) genuit XI m.

(genlis) generalis XV

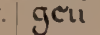
(gens) gerens XIV p.

(genlr, genlt) generaliter XV

(gens) generationis

(geo[a]) geometria XIV p.

(GF) germanus frater VIII

(GG) gesserunt VIII

(GG) Gregorius XII m.

(gg) germani, - Gregorius XII

(gg[m]) Gregorium XV m.

(gg) Gurgulacus (*Gorlago, paese*) XV

(ggii) Gregorii XIII m.

(g[e]g) Gregorius XV p.

(ggg) germani *o* fratres tres

(Gh) Gerhardus XIV p.

(gi) geri XIV p.

(Gill) Gillelmus XV

(gin) geminus XIII

(G in Spe) Guillelmus in Speculo (abbr. giur.) XV

(giroe) giratione XIV m.

(gis) generis XIV m.

(git) geritis XIV p.

(GL) gloria, - gloriosissimi VIII

(g[a]l) generalis XV

(gla) *gloria* XV

(gla) gloria (scr. long.) XII m.

(gla, gl) glossa (abbr. giur.) XV p.

(glam) gloriam (scr. visig.) XII p.

(Glan) Glandatensis XV f.

(Glaue) Glavennae (*Chiavenna*) XV f.

(glat[r]) gloriatur XIII f.

(GLD) gloria decus VII

(gle) gloriae (scr. long.) XIII

(gle) gloriae XIII

(GLF) Gloriosa foemina VIII

(gli) generali XV f.

(glia) *gloria* XV

(gliam) gloriam XV

(glie) gloriae XV

(glifiº) glorificatio XIV m.

(glifiᵗ) glorificatum X V m.

(glo, -gloª) glossa XV

(gloᵒʳ) gloriosior XIII f.

(gloimᵉ) gloriosissime XV m.

(gloªm) glossam XIV

(glose) gloriosae XII

(glosiᵗᵉ) gloriositate XV p.

(gloso) *glorioso* XV

(gloⁱssᵐº) gloriosissimo XV p.

(gªlr) generaliter XIV p.

GLS (GLS) Gloriosus, - Gloriosa sedes

(glsi) gloriosi VIII f.

(GM) gens mala VII

(gm) generis masculini XV p.

(gm) germen XIV

(gªm) gramen XII

(gªm) gratiam XV f.

(gmaª) Germania XV p.

(gªmaᶜᵉ) grammatice XII f.

(gªmis) graminis XIV m.

(GN) genus VIII

(Gn) Genesis [Liber] (abbr. eccl.) XV

(gn) genere XIII f.

(gn) generet XIII f.

(gªn) *gran* XV

(gªn) granum XIV m.

(gnª) genera XV

(gnᵇ) gerentibus XIV

gn̄ le (gn^ale) generabile XIV p.

gn̄ m (gn^am) generalissimum XIV p.

gn̄ o (gn^ao) generatio XIV p.

gn̄a, gnā (gna) genera XIV

gnam (gna^m) generatum XV f.

gnāma (gna^ma) generalissima XV m.

gnāo (gna^o) generatio XV m.

gn̄ar (gna^r) generaliter XV f.

gnacoe (gnacioe) generacione (generatione) XV m.

gnai (gnai) generari XIV m.

gnal' (gnal) generalis XV f.

gn̄ale (gnale) *generale* XV

gnālis (gnalis) generalis XV p.

gnalr (gnalr) generaliter (scritt. bull.) XVIII

gn̄alr (gnalr) generaliter XV

gn̄atio (gnatio) generatio XV

gn̄ato (gnato) *generato* XV

gn̄bd (gn^abr) generabitur XIV p.

gn̄d (g^and) grandis XV f.

gn̄da (g^anda) *granda* (*grande*) XV

gne (gne) genere XII f.

gn̈e, gn̈e (gne) genere XIV f.

gn̄et (gn^ret) generet XV p.

gn̄i (gni) generi XV f.

gn̄u (g^ani) *grani* XV f.

gnis (gnis) generis XIII f.

gn̄iti (gniti) geniti XIV p.

gn̄li (gn^ali) generali XIV p.

Gnlis (Gnlis) Generalis XVIII p.

gn̄m (gn^rm) generum XV m.

gno (gno) generatio XIII f.

gn̄o (gn^ro) genero XV f.

(gnoe) generatione x v p.

(gnosa) generosa XIV m.

(gnoso) *generoso* XV f.

(gns) genus XV f.

(gnra) genera XV

(gntibz) gerentibus XIV m.

(gntil) gentilis XIV

(gnu) generum XIV f.

(go) ergo

(Go) Goffredus (abbrev. giur.) XV

(gobno) *goberno* (*governo*) XV m.

(Godij) Goidii (*Goito*) XV f.

(gof) Goffredus (abbr.giur.) XV p.

(Gorz[ij]) Gorzegnij XV m.

(gr) granum (abbr. farm.) XVIII

(GR) gerit, - gradum VIII

(gr[a]) gratia XIV m.

(g[a]r) gratiarum XIII f.

(gra) gratia x f.

(gra) gratia (scrit. long.) XI

(Gra) Gratianus (abbr. giur.) XV

(gra) *gratia* (*grazia*) XV f.

(gra) *grande* XV m.

(gra) gratiam XV

(gracia) grancia XIV

(gradaffin) gradus affinitatis XV

(gram) gratiam XIV

(gran) Gratianus XII

(grar) gratiarum XIV

(grar) gratiarum XV

(gras) gratias XIII f.

(grase) gratiose XV

(grat) gratia, - gratiosae XV

(gratne) gratificatione XV

(gre) gratiae XIII m.

(gris) gubernatoris XV m.

(grlt) generaliter XV

(grnor) germanorum XI f.

(grosas) gratiosas XV m.

(gr^{a}ose) gratiose XV m.

(GRV) Gravitas Vestra VII

(grua) gravitas vestra VI m.

(GS) Gloriosa sedes VII

(gs) gratias, - gentes XV p.

(g^{a}s) gratias XIV

(g^{i}s) generis XV

(g^{r}s) generis XIII f.

(g^{e}ss) gressus XII

(g°ssos) grossos XII

(GT) gravitas VII

(GT) gravitas tua VIII

(g^{a}t^{r}) generatur XIV p.

(g^{a}t) gratum XIV m.

(g^{a}ta) *grata* - grata XV

(g^{a}ta^{r}) gratanter XV p.

(gtau^{i}) gustavit XIV m.

(Gt^{v}di) Gertrudi XIII f.

(Gt^{v}dis) Gertrudis X V p.

(g^{a}ti) generati XIV p.

(g^{a}ti^{ne}) gratitudine XV p.

(gtm) genitivum XII

(g^{a}to) grato XIII m.

(gto) genitivo XV f.

(gts) genitivus XIII

g̃ts (gts) gentes XIV

gtt. (gtt) gutta, - guttae

g̃tum (g^{a}tum) gratum XIII f.

g̃tus (gtus) genitivus XV f.

Ç U (GV) Gravitas Vestra VII

g̃uam (g^{a}uam) gravamen XIV f.

guar° (guar°) *guardiano* XV f.

g̃uata (g^{a}uata) gravata XII

Gubr (Gubr) Gubernatoris XV f.

gubriꝯ (gubris) gubernatoris XV f.

Guar. (Guar) Guarnerius (ab. giur.) XIII

g̃ũi (g^{a}ui) gravi XV m.

gũi (gui) gummi XV m.

g̃ui^{r} (g^{a}ui^{r}) graviter XIII f.

guidr (guidr) guiderdonum XIII p.

Guil (Guil) Guilielmus (abbr. giur.) XV

guil^{o} (Guil) Guilielmus XIV f.

guills (guills) Guillelmus (Guilielmus) XV p.

guilm^{o} (guilm) Guilielmus XII f.

g̃uit (g^{a}uit) graviter XV

gullo (gullo) Guillelmo XVI p.

Gulls (Gulls) Guillelmus XV m.

g̃ut^{r} (gut^{r}) geruntur XIII f.

Ç U U (GUU) Gravitas vestra VIII

g̃x (g^{e}x) grex XV

Gz (Gz) Guizardinus (abb. giur.) XIV

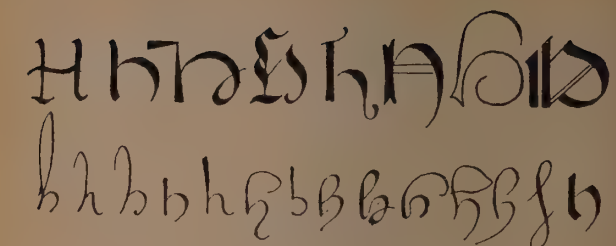

H		H	
H	(H) Hugolinus (abbrev. giur.) XIII	h,	(h) hoc IX
H	(H) Antimonium (abbr. med.) XVII	h	(h) hoc XII m.
H	(H) Aerugo (abbr. med.) XVII	h', h	(h) hic XV m.
H̄	(H) Siliquae octo (abbr. med.) XVII	h	(h) hac XV
h.	(h) nihil XIII	he	(h) his XIV f.
h.	(h) hospitale (abbrev. med.) XV	hr	(h) autem (scr. anglos.) VIII
h. h. h̄. h̄	(h) haec VIII-XIII	hr	(h) autem (scr. anglos.) IX
h. h. h	(h) hoc XV	h	(h) autem (scr. irlandese) IX

(H) hora VIII

(H) Henricus (*nei sigilli*) XIV

(h) huius VIII

(h) huius VIII f.

(h) habemus XIV f.

(h) habet XV

(h) habent XV p.

(h[a]) hora XV f.

(h[c]) hic XIV

(h[c]) hoc XV m.

(h[di]) huiusmodi XIV m.

(h[e]) habere, - haec XIV

(h[et]) haberet XIV p.

(h[i]) hic XV m.

(h[i]) huiusmodi XV f.

(h[o]) hoc XIII f.

(h[o]) homo XV p.

(h[oi]) huiusmodi XV f.

(h[on]) hoc nomen XIV m.

(h[oo]) hoc modo XV m.

(h[s]) huius

(ha[r]) habetur XV p.

lhab) habet VIII

(nab) habere, - haberi

(hab&) haberet XIII

(hab) habent XIII p.

 (hab[is]) habitationis XV

 (hab°) habitatio XV

 (hab[r]) habitator XV

 (habe) habere XIII f.

 (hab[r]g) Hamburgensis XVI

 (hactus) hactenus XV

(hait) habitator XIV

(haits) habitationis XIV

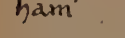
(ham) habeamus XIII

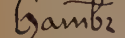
(Hambr) Hamburg XIII f.

(hanlit) hanhelitus XIV m.

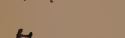
(hant) habeant XIV p.

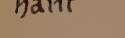
(har) harum XIII

(hasse et resse) habuisse et recepisse

(hat) habeat XIII f.

(HB) hora bona, - heres bonorum VIII

(hb) haeredibus (Imola) XI m.

(hb) habet VIII

(hba) *herba* XV

(hbdhus) habendum heredibus VI f.

(hbrgen) Husburgensis XIV p.

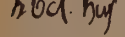
(hbipol) Herbipolensis XIII f.

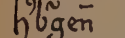
(hc) haec VIII

(hc) hunc, - hoc

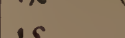
(hc) hunc XIII-XIV

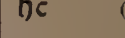
(hc) huc VIII

(Hc) Hunc XIII p.

(hc) huius civitatis (c. sicule) XVII m.

(hac) hac XIV p.

(huc) hunc XIV

(HD) hodierna die, - hac die VII

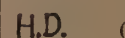
(hd) his diebus, - hereditas divisa VIII

(hd) heredibus, - heredem VIII m.

(hd) hic deest XIV

(hd) hac die VIII

(hd) huiusmodi (abbr. eccl.) XVI m.

(HDD) hodierna die

(hdb) heredibus XI

(hdb) heredibus XII f.

(hds) heredibus IX f.

(he) habere XIII p.

(he) habe XV

(he) hoc est XVII f.

(he) habemus XV p.

(heᶜ) haereticum XIII f.

(heʳ) habetur XV m.

(heʳ) heremitarum (eremitarum) XIV p.

(hea) aethera XV p.

(heam) habeam XV m.

(heat) habeant XIII p.

(hebᵗ) habebit XV p.

(hebat) habebat XII

(hebit) habebit XIV p.

(hebr) habebitur XIV p.

(hebᵃt) habebat XIII f.

(hed) heredum XIV p.

(hedit) hereditatis XV m.

(hedᵉs) heredes XIII

(heed) eaedem XIV

(hem) habemus XIII f.

(hemiʳ) heremitarum (eremitarum) XV p.

(hemit) heremitis (eremitis) XV f.

(hemo) heremo XV p.

(HenBo) Henricus Boick (abbrev. giur.) XV

(hendm) habendum XV

(heo) habeo XV m.

(Her) Hermanus (abbr. giur.) XV

(Herᵉ) Heracliae (cart. sicule) XV m.

(her) heredes XV f.

(her, here) habere XIV f.

(heri) haberi XV

(herius) haeredi-tarius XV

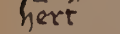
(nert) haberet XIV f.

(hertas) haeredi-tas XIV f.

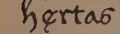
(hes) habemus XIV f.

(hes) habens XIV

(hes) haeresis XV f.

(hes) habes XV m.

(het) habet XV m.

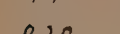
(het) habetis XV p.

(het^{r}) habetur XV m.

(hf) honesta foemina, - honorabilis foemina, - hic fundavit VIII

(hh) heredes VIII

(h^{o}h) homo honestus VIII

(hhbus) heredibus VII

(hhff) honestis foeminis VI m.

(hi) huiusmodi XIV p.

(hi) huiusmodi XIV p.

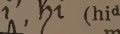
(hi^{di}, hi) huiusmodi XIV p.

(hhqae) heredesque VI f.

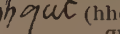
(hi) hereditario iure, - heres institutus VII

(hi) huius XIII f.

(hi) huius XIV p.

(hi^{do}) habitando, - habitudo XV p.

(hi^{le}) habile XIV p.

(hi^{ne}) habitudinem XV m.

(hi^{o}) huiusmodi XV m.

(hi^{or}) habilior XV p.

(hi^{t}) habitationis, - habitis XV f.

(hiate) Habiate (*Abbiategrasso*) XIII f.

(hic) hinc XIII f.

(hidia^{l}) habitudinalis XIV m.

(hies) homines XIV

(hil) habilis XIV p.

(hili) humili XV f.

(hilit^do) habilitando XIV m.

(himoi) huiusmodi XIV

(hinu) himnum VIII f.

(hioi) huiusmodi XV p.

(hip) Hippolitus XV f.

(hipp^as) hippotecarias XVI m.

(hirl, hirlm) Hierusalem XIII

(hit) habitator, -habitis XIV f.

(hit) habitationis XV f.

(hit) habitat XIV p.

(hit) habitura, -habitator XIV m.

(hit) habitum XV

(hit^is) habitualis XIV m.

(hit^ne) habitudine XIV p.

(hita, hitã) habita XIII

(hita°) habitatio XIV m.

(hitare) habitare XIV

(hitet) habitent XIV f.

(hit^rm) habiturum XIV m.

(hitos) habitos XV m.

(hitu) habitum XV m.

(hitu^e) habitudine XIV p

(hitu°) habitudo XIV p.

(hitua) habitura XV f.

(hl) hludovicus (Ludovicus [rex]) IX

(hl) hic lege (*o* legas) XIV

(hlis) habilis XV

(HLAC) Hac lege ad Consulem VIII

(HLN) honesto loco natus VIII

(HLNR) Hac lege nihil rogatur (ab. giur.) VIII

(hlud) hludovicus (Ludovicus) IX

(hM) hospitale Magnum (car. milanesi) XVI p.

(hm) habemus XIII

(hmºi) huiusmodi XIII m.

(hmil) humilis XIV

(hmoⁱ, hmoi) huiusmodi XIV m

(hms) habemus XIII p.

(HMV) honestae memoriae vir VIII

(Hn) Henricus (Imperat.) XIII p.

(hnª) habentia XV f.

(hnª) habentes XV m.

(hnciª) habencia (habentia) XIV p

(hnd) habendum XIII f.

(hnda) habenda XIII f.

(hndanª) habundantia (abundantia) XIV p.

(hndas) habundans (abundans) XV p.

(hndat) habundat (abundat) XIII

(hndi) habendi XV p.

(hndu) habendum XIV

(hne) honorandae (carte liguri) XV f.

(hnitatis) humanitatis XV f.

(hnr) Henricus, - habentur XIV-XV

(Hnr) Henrico XIV p.

(hns) habens XIV

(hns) habens XIV m.

(hnt) habent XII f.

(hnts) habentis XV m.

(hntʳ) habentur XIV f.

(hnti) habenti XIII f.

(Ho) Hostiensis (abbr. giur.) XV

(ho) homo XV

(hoª) hora XIV m.

(ho^{a}) hora XIV f.

(ho) hora XV m.

(ho^{e}) hodie, - homine XIV-XV

(ho^{is}) hominis XIV

(ho^{lis}) honorabilis XV f.

(ho^{m}) hominum XIV m.

(ho^{m}) hominem XIV m.

(ho^{r}) honoris XV m.

(ho^{r}) horum XII

(ho^{te}) honestate XIV

(ho^{a}bl) honorabilis XIV

(ho^{a}blis) honorabilis XIV f.

(hod) *homini d'arme* XV f.

(hodare) *homo d'arme* XV m.

(hoci^{m}) homicidium XV

(hoe) homine XV

(hoes) homines XV

(hoest) honestatis XV f.

(hoi) *homini* (uomini XV m.

(hoi) huismodí XV

(hoi) huiusmodi XV m.

(hoi) hominis XV

(hoi^{m}) hominum XV m.

(hoib^{9}) hominibus XII

(hord) *homini d'arme* XV f.

(hoici^{m}) homicidium XIV

(hoie) homine XIV

(hoim) hominum XIII m.

(hois) hominis XIII

(hoium) hominum (sc.bull.) XVIII m.

(hom) horam XV f.

(homb) hominibus IX p.

(homij) homagij XIII f.

(Hon) Honorius [Papa] (abbr. giur.) XV

(hon[a]) honorando XV f.

(hon[m]) honorabilem XIV f.

(hon[ab]) honorabilibus XIV f.

(hon[al]) honorabilis XIV f.

(hon[alium]) honorabilium XVI m.

(hondo) *honorandō (onorando)* XV f.

(hone) honorande XV f.

(HP) honesta persona, - honestus puer, - hereditatis possessio, - hora pessima VIII

(hor) honor XIV-XV

(hora[or]) honorabilior XV p.

(hore) honorem XIV f.

(ho[as]) horas XIV m.

(Host) Hostiensis [doctor] (abbr. giur.) XV p.

(hp) hic (*o* hoc) ponas XIV

(hpc) huius praedictae civitatis

(hpr) honorabilis presbyter, - humilis presbyter

(HP) Honestus puer VII

(HR) haeres VIII

(HR) Henricus Rex

(hr) haeredes XVI m.

(hr) habere, - haeres, - heremitarum [fratrum] XV

(Hr) Henricus [Baick] (ab. giur.) XIII

(hr) haberet XIII f.

(hr) habetur XIII-XIV

(HRC) honestae recordationis VIII

(HRD) haeredum XV

(hrd) haeredibus XIII p.

(hrd) haeredum XV p.

(hrdb) haeredibus X f.

(hrdi) haeredi XV

hrdib) heredibus XIV f.

(hrditar°) hereditario XV f.

(hrdm) heredum XIV

(hrds) heredes XII f.

(hre) habere XIV f.

(hrem) haberem XV m.

(HRI) heres institutus VIII

(hri) haberi XV p.

(hrm) heredum XV

(hrs) heres XIV

(hrtici) haeretici XV

(HS) heres, - heres scriptus VIII

(hs) hic (*o* hoc) supple (*o* scribas)

(hs) heres XII f.

(hs) habes XIV

(hsmodi) huiusmodi (c. irland.) IX p.

(HSuppdo) *Humilmente supplicando* XVI f.

(HT) hereditatem VIII

(ht) huius terrae XV

(ht) habent XIII f.

(ht) habet XII-XV

(hetr) habetur XIV p.

(HU) honesta vita, - his verbis VIII

(HU) hunc VIII

(Hu) Hugo (abbr. giur.) XV

(hua) humanam XV

(hul) humilis XIV m.

(huaa) humana XIV

(hua) humanam XIV p.

(huae) humanae XV m.

(huam) humanum XV p.

(huate) humanitate XIV p.

(huait) humanitatis XV m.

(huat) habuerat XV p.

(hue) humanae XIV m.

(huert) habuerunt XII m.

(hug) Hugucius (abbr. giur.) XV p.

(hui) habui XIII f.

(hui) humidi XIV m.

(huidi) huius-(modi XIV m.

(huilissa) humilissima XV m.

(huillia) humillimam XV m.

(HUIM) huiusmodi VIII

(huidi) huiusmodi XIV m.

(huite) humiditate XV p.

(huida) humida XV

(huilas) humilitas XIV

(huilma) humillima XIV

(huilia) humillima XV f.

(huilr) humiliter XV m.

(huimoi) huiusmodi XIV f.

(huior) humidior XIII f.

(huis) habueris XV m.

(huisse) habuisse XIV f.

(huit) habuit XV

(huit) habuerit XII

(hulme) humillime XV f.

(huli) humili XV m.

(hum) humidum XIII

(humr) humilis XIV

(humlr) humiliter XIV p.

(hun) humanus XII f.

(hundana) habundantia (abundantia) XV m.

(hunt) habebunt XIII

(hunt) habuerunt XIV m.

(huo) *huomo* (*uomo*) XV f.

(huo) habuero XIV m.

(huo^{ris}) humoris XII

(huodi) huiusmodi (scr. bull,) XVII

(huoi) huiusmodi XV p.

(hus) huius XV

(hus) heredibus VI f.

(husdi) huiusmodi XV

(hy) hymnus XV

(hye^{ab}) hyemalibus XV p.

(hyno) hymno XIV

(hyp^{e}) hipothecare XV

(Hypp) Hyppolitus (abbr. eccl.) XVI m

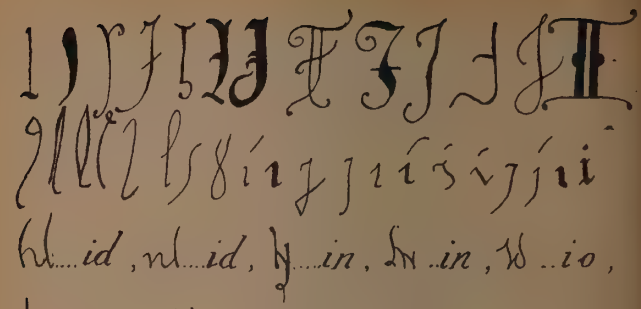

I		I	
J.	(I) Iacobus, - Iesus (abbr. giur.) XIV	ı·	(i) id est XII
I.	(I) *Istituzioni* (abbrev. giur.)	ı/	(i) id est XV
J.	(I) Iurisperitus XV m.	ı÷	(i) id est XIII
J'	(I) Item XIV m.	ĩ÷	(i) inest XIII
ı, ı', ı̊	(i) in XII	ɨ	(i) inter VIII
ĩ	(i) institutus VIII	ĩ	(iª) unica, - illa, - primə XIV
ĩ, ĩ, ı', ı̊	(i) ibi XV	J⁹	(I) Iacobus XIV
í.	(i) idest XIV	J⁹	(I) unius XIV p.

(i) illius, - ius XIV

(i) minus XV p.

(i^{a}) prima XIV

(i^{a}) itaque XIV

(i^{a}) ita, - infra XIV

(j^{a}, i) infra (abbr. giur.) XV

(i^{a}) intra VIII

(i^{a}) infra, - ita XIII

(i^{a}) intra XV

(i^{a}) illa, - ita, - prima, - una XV

(i^{a}) prima XV

(i^{a}) primam XV

(i^{a}) itaque XV

(i^{ar}) illarum XV f.

(i^{d}) illud XV p.

(i^{e}) illae, - primae XV

(i) ibi, - illi XV

(i^{m}) unum XII f.

(i^{m}) illum, - primum XIV

(I^{ma}) Illustrissima XV

(i9^{ins}) inconveniens XV f.

(I^{o}) Ioannem [Ewangel. secundum] IX m.

(i^{o}) uno, - primo, - illo XV

(i^{oo}) illo modo XIV f.

(i^{or}) illorum XV m.

(i^{r}) igitur XV p.

(i^{r}) illorum XIV

(i^{t}) istis XIV f.

(i^{t}) item XV

(i^{tar}) iamscriptarum XV

(i^{td}) istud XIV f.

(i9^{ti}) incompositi XV m.

i[ti] (i[ti]) isti xv m.

i[u] (I[u]) Iesu xiv

ig[xa] (ig[xa]) incomplexa xiv f.

ia. (ia) Iacobi [Epistola] (abbr. eccl.) xiv m.

Ja. (Ia) Iacobus (abbrev. giur.) xv

ta (IA) interea viii

ia (ia) iam xiv

ia (i[r]a) iura xv m.

ia[t] (i[r]a[t]) iuramentum xv

Jac (Iac) Iacobus (abbrev. giur.) xv

iac. (iac) iacens, - iacentis, etc. xv

iacq (iac) iacet, - iacens xiii p.

Jac.Bal. (IacBal) Iacobus Balduini (abbrev. giur.) xv

Jac.But. (IacBut) Iacobus Butrigarius (abbr.giur.) xv

Jac.deAre. (IacdeAre) Iacobus de Arena (abbr. giur.) xv

Jac.deBel. (IacdeBel) Iacobus de Belviso (ab. giur.) xv

Jac.deLiz. (IacdeLiz) Iacobus de Lizzano (abbrev. giur.) xv

Ja.de ra. (Iadera) Iacobus de Ravanis (abbrev. giur.) xiv

iacta[a] (iacta[a]) iactantia xv

iamt (i[r]amt) iuramentum xv

ian (ian) ianuari viii

Jan (Ian) Ianuae xv f.

Jan[a] (Ian[a]) *Ianua* (Genova) xv f.

Janij (Ianij) Ianuarij xv f.

iano (iano) ianuario xiii m.

Jar.[aj] (Iar[a]) Ierarchiam (Hierarchiam) xiv m.

i.aut.l' (iautl) in autentico libro xv

iazi (iazi) *inanzi* xv

I.B. (IB) in brevi viii

J.B. (IB) Ioannes Baptista xv

ib. (ib) ibidem

Ibi. (Ibi) Ibidem xv m.

(ibm) ibidem xv p.

(ibt) ibunt xiii f.

(iꝯ) Iesus xv m.

(ic) iurisconsultus, - intra circulum viii

(IC) Iesus Christus - Iuris Consultus

(IC) ius civile viii

(Ic) Incarnationis xiii p.

(Icti) Iurisconsulti xiv

(ica) increata xiii m.

(icaie) incommunicabile xiv m.

(icaie) in capite ieiunii (ab. eccl.) xiv f.

(icate) incarnationem xiii f.

(icarn) incarnationis xii m.

(icat) incusatus xv

(ICCtos) Iurisconsultos xv

(ICC) Iurisconsultus Collegiatus xviii

(ICE) iure cautum est viii

(ICEV) iusta causa esse videtur viii

(ichacon) inchoacione (inchoatione) xiv f.

(icria) incuriam xv

(icrrit) incurrit xv

(iclso) incluso xv p.

(iclt) includit xv p.

(iclio) inclinationem xiv p.

(iclom) inclinationem xiv m.

(iclso) inclusio xv

(IçMa) Iesus Maria xv f.

(ico) irco (hirco) xiii f.

(ico) inicio (initio) xv m.

(icopaor) incomparabilior xv p.

(icorat) incorporatum xiv m.

(icorples) incorruptibiles xv p.

icoti[t] (icoti[t]) incontinenter XV

icr (icr) incarnationis XII p.

ic[a]r[s] (ic[a]r[s]) incarnationis XIV

icſſe (icss) *incresse* (*incresce*) XV

icti (icti) iamdicti XV m.

ICti (Icti) Iurisconsulti XVII f.

IC XC (iꝯxꝯ) Jesus Christus XV f.

id (id) idem, - idibus, - idus XIV

id (id) idem, - idest, - idus, - illud XV

id (id) idest, - idem VIII

id (id) idest IX p.

Id (Id) Id est (scr. visig.) XIII p.

id (id) in dimidio, - in domino, - iudicium dabo

id (id) interdum VIII

id (id) inde VIII

i8 (i[d]) ibidem XIV m.

id (id) inde XII

id (id) idus X f.

ID, ID (ID) Idus XII m.

Id (Id) Idest XII m.

id, id (id) idem XIII-XIV

id (id) idem XIII

Idr (id) Idest XII f

I.D.C. (IDC) Iurisdicendi causa

idd° (idd°) individuo XV m.

ide (ide) id est, - idem

id'e (id) idem XIV p.

ide (ide) indictione XII p.

id̄e (i[d]e) ibidem XIV p.

ideg̃ (ideg[a]) *indegna* XV m.

idem[as] (idem[as]) indemnitas XV

idēp[te] (idep[te]) idemptitatem (identitatem) XIV m

ĩdi[a] (idi[a]) individua XIV f.

ĩdi[ꝰ] (idi[ꝰ]) individuis XIV f.

ĩdi[l'] (idi[l]) indivisibilis XIII f.

ĩdĩc̃e (idice) indicione (indictione) XIV m.

ĩdid[o] (idid[o]) individuo XIII f.

ĩdigñ (idign[a]) indigentia XIII f.

ĩdign̄to (idig[a]to) indignatio XIV

idio[f] (idio[t]) idiomatum XIV m.

ĩdiom (idiom) indivisionem XIV m.

I.D.N. (IDN) In Dei Nomine

IDN̄E (idne) iurisdictione VIII

I.D.N.F.A. (IDNFA) In Dei nomine feliciter amen

J.d.nr̄ (Idnr) Illustrissimus Dominus noster XV m.

I.d.p. (IDP) iuri dicundo praeest VIII

ĩdrẽnt[e] (idrent) indifferenter XV

ĩdrnti (idrenti) indifferenti XV p.

J.d.v. (Idv) illustrissimae Dominationis Vestrae (carte lomb.) XV m.

idu[ꝰ] (idu) idus XIV

ĩdu[t] (idu[t]) inducit XIV f.

ɗdu[tu] (idu[tu]) indumentum XIV f.

IE (IE) Iudex Esto VIII

Ie. (Ie) Ieremiae (abbr. eccl.) XIII f.

IE' (IE) Ierusalem (Hierusalem) XIV

i.e. (ie) id est XV

ĩe ɗe (ie) inest XIV-XV m.

ie (ie) ire XV m.

ĩe, ĩe (i[re], i[ue]) iure XIII

Ie[e] (Ie[e]) Ieremiae XV p.

ĩebat (ieb[a]t) inebriant XIII f.

ɗee (iee) inesse XV f.

ĩeł (ie[a]l) inaequalis XV p.

ĩeł'a (ie[a]lia) inaequalia XV p.

(iem) Jesum XIV

(Jeo) Jerony-mus (Hiero-nymus) XIV p.

(ier) Jerony-mus (Hiero-nymus) XIII p.

(ierar^{a}) ierarchia (hierarchia) XIII f.

(Ierlm) Ierusa-lem XV m.

(j^{a}eotit^{o}) infra eo-dem titulo XV

(ig^{i}es) inconve-niens XIV f.

(ieu) Jesu XIV m.

(Iexdv) Illustrissimae et Excellentissimae do-minationis Vestrae XV m.

(if) inlustris foe-mina VIII

(if^{a}) infra XIV f.

(if^{l}) infidelis XIV f.

(if^{o}) in foro VIII

(ifc^{m}) infectum XV

(ifcom) infectio-nem XIV p.

(ifct) infectum XIV

(IFCSA) in foro Caesaris Au-gusti VIIII

(ifil^{l}) infidelis XIV f.

(if^{im}), if^{t}) infini-tum XIV f.

(ifite) infinite XV f.

(iflo) inflamma-tio XIV m.

(influ^{a}) influen-tiam XIV p.

(ifmi) infirmi XII

(infor^{iu}) infortu-nium XIII f.

(infor^{a}t^{r}) informa-tur XV p.

(ifos) inferos XIV m.

(ifra^{to}) infrascri-pto XV

(ifra) infrascri-pta XIV m.

(ifrat) infrigi-dat XIV m.

(ifstum) infrascri-ptum XIV f.

(ift^{r}) infertur XV f.

(ifu^{oe}) infusio-ne XIII f.

(ig) igitur XIV f.

(IG) ius gentium VIII

(IG) igitur VIII

(ig[i]) igitur XII f.

(ig°[a]) ignorantiam XIV m.

(ig°[t]) ignoranter XIII m.

(ig[r]) igitur XIII m.

(igd[r]) ingreditur XIV m.

(igdi) ingredi XII p.

(igeg[a]re) *ingegnare* XV

(igeu[it]) ingemuerit XIV

(ig°mie) ignominiae XV m.

(ign) ignis XIV p.

(igno[a]) ignoran tia XIV p.

(ignr) ignoranter (sc. bull.) XVIII m

(igr) igitur XV f.

(ig°ra[a]) ignoran- tia XV f.

(ig°rat) ignorat XIII f.

(ig°ro) ignoro XIV f.

(ig[i]s) ignis XV f.

(i9g[i]ta) incognita XIV

(ig°ta) ignota XIV

(ig[e]us) igneus XIV f.

(ih) Iesum XIV

(Ihani) Iohanni (Ioanni) XIII f.

(ihc) Iesus XI

(ihe) inhaerere XIII f.

(ihen[a]) inhaeren tia XV f.

(Ihem) Iherusalem XIV

(Iheo) Iherony- mus (Hieronymus) XV f.

(iherlm) Iherusalem (Ierusalem) XII m.

(Ihes) Iohannes (Ioannes) XIV f.

(ihet) inhaeret XV f.

(ihi^{do}) inhabitando XV p.

(ihico) inhibicio (inhibitio) XIV

(ihiles) inhabiles XV m.

(ihita^{o}) inhabitatio XV m.

(ihitan) inhabitantes XIV p.

(ihl) Isrhael (scr. long.) XI

(ihlm) Iherusalem (Hierusalem) XIV

(ihm) Iesum VIII

(iho^{m}) Iheronymum (Hieronymum) XIV

(ihoes) Ihoannes (Ioannes) XIII

(ihoi) Ihoanni (Ioanni) XV p.

(Ihos) Ihoannes (Ioannes) XIII m.

(ihrm) Iherusalem (Hierusalem) XIII f.

(IHS) Iesus VI

(Ihs) Iesus VI

(ihu) Jesu XIII-XIV

(ihu×p^{i}) Iesu Christi XIII

(Ihum) Iesum VIII

(Ih×^{i}) Iesu Christi XII m.

(II) in iure VIII

(II) in integrum, - iusiurandum, - in iure VIII

(ii) inibi XIII f.

(II^{a}) secunda XII m.

(ii^{ci}) inimici XIV m.

(ii^{cie}) inimicicie (inimicitiae) XIII f.

(ii^{o}) duo XIV

(IIC) in iure cessit VIII

(iicio) inicio (initio) XII

(iiciu) inicium (initium) XV m.

(ii^{ria}) iniuriam XV

(IIM) interim

(iintre) in integrum restitutio XIII

(iiq^{i}) iniqui XIV-XV

(IIR) in integrum restitutio VIII

(iiti^{a}) iniustitia XIII f.

(iito) initio XV p.

(iiur) iniuriis XV m.

(iiur^{a}) iniuriam XV

(IL) intra limitem, - ius liberorum VIII

(il) ius liberorum, - inlustris VIII

(Il) Illustrissimum XV f.

(Ilas) Iulias (scr. visig.) X p.

(ILAUCT) inlustris auctoritas tua VIII

(ILD) in loco divino VIII

(ill) illis XII-XV

(Ill^{i}) *Illustri* XV f.

(illa°) illatio XV p.

(illd) illud VIII

(illd) illud XV p.

(Ill^{me}DV) Illustrissimae Dominationis Vestrae XV

(Ille) *Illustre* XV m.

(illi^{t}) illicitum XIII f.

(illimis) illegitimis XIII

(illigamus) intelligamus XVII p.

(illi^{v}s) illius VIII

(illita^{m}) illimitatum XV m.

(illo°) illo modo XV m.

(Ill^{mi}pn) Illustrissimi principis nostri XV f.

(ILP) in loco publico VII

(illrati) illiterati XV p.

(il°r) in loco religioso VIII

(il°s) in loco sacro VIII

(ilst) inlustris sublimatis tua VIII

(illues) illuminationes XV p.

(illuia) illumina XIV f.

(im) interim VIII

(Im) Imperator (*nei sigilli*) XIV

(im) item XIV

(im) in mense (*car. romane*) XII f.

(Imbor) *Imborchato* (*brocato*) XV m.

(Imbr) *Imbrocato* (*brocato*) XV m.

(Imbri) Imbreviavi XVI m.

(imdo) immundo XV f.

(imet) immediatum XIV f.

(imete) immediate XIV f.

(imge) immerge XIV

(imal) immaterialis XIV f.

(imale) immateriale XIV p.

(Imo) Imola [Ioannes](ab. giur.) XV

(i9mote) incommoditatem XIV f.

(imori) immemoriali XV m.

(imp) imperante IX m.

(Imp) Imperator VII

(imple) impossibile XV m.

(impll, impall) Imperiali XVI p.

(impcetdss) Imperatore, consule et die suprascriptis VII

(impp) imperpetuum (in perpetuum) c. amalfit. IX f.

(impppm) imperpetuum (in perpetuum) XII f.

(Impr) *Imperiali* XV f.

(impr) imperialium XV m.

(impr) imperator XI m.

(impr) Imperator XII

(impr) Imperatoris XV m.

(impre) Imperatore XII f.

impªris (impªris) Imperatoris XIII f.

impris (impris) imperatoris XI p.

impris (impris) imperialis XII f.

īms (ims) in mense XII f.

īmsite (imsite) immensitate XIV m.

imss (imss) in millesimo suprascripto (Milano) XV f.

īmsu (imsu) immensum XIV m.

imuª (imuª) immutabilis XIII f.

imuªo (imuªo) immutatio XV f.

imyco (imyco) imytacio (imitatio) XIV p.

īn (in) inde XIII m.

in (in) inest XIV

inª (inª) in essentia

iºnº (iºnº) primo nocturno

inti (intⁱ) incontinenti XIV f.

ingxe (ingxe) incompletxe XV m.

INC (INC) Incipit VIII

inc (inc) incarnationis X f.

incª (incª) in cinquantina (*Modena*) XV f.

incrs (incrs) incurriset XII f.

incins (incins) incipiens XV m.

incle (incle) inclusive XV

incmto (incmto) incremento XIII p.

incªno (incªno) incarnatio XIII p.

incorle (incorle) incorruptibile XIV p.

INCP (INCP) Incipit VIII

incpnt (incpnt) incipiunt XV

incrre (incrre) incurrere XIV f.

incta (incta) *infrascritta* XVIII f.

incti (incti) infrascripti XVI p.

ind (ind) indictione X

indª (indª) indulgentiae XV

(Indr) Indulgentiarum XIV f.

(indc) indictione XI f.

(indic) indictione XI p.

(indie) indictione XI p.

(indis) individuis XIV p.

(indil) individuali XIV p.

(indio) individuo XIV p.

(indie) indictione XIII p.

(indam) indifferentiam XIV p.

(indn) indictione XI m.

(Indnfa) In Dei nomine feliciter amen

(indra) indifferentia XII f.

(indrnr) indifferenter XV p.

(inel) inaequalis XIV m.

(Inf) Infra XVIII

(infta) infrascripta XV

(infus) infrascriptus XV

(infear) inferatur XV m.

(infim) infinitum XV

(inflo) inflammatio XIV m.

(info) infero XV m.

(Infra) Infrascripta XV f.

(infrata) infrascripta XV m.

(infrass) infrascriptis XIV f.

(infret) infrigidet XIV m.

(infris) infrascriptis XV m.

(infro) infrascripto XV f.

(infus) infrascriptus XV

(infus) infusio (abbrev. farm.)

(ingales) ingenerabiles XIV p.

(ingienа) inconvenientia XIV p.

(inhens) inhaerens XV f.

(inhico) inhibicio xv f.

(inhili) inhabili xv m.

(inhili) in integrum xiv p.

(inin) in integrum xiii p.

(inin) in integrum, in infinitum

(inin) in integrum xi p.

(inin) in integrum x f.

(INL) in loco, - in latum, - inlatus, - inlata

(inl) inluster viii

(inl) inluster (scr. merov.) vii f.

(ínt) in libro xv

(inlp) inlustris Patricij, *o* Praefecti, *o* Praefecturae vii

(Inm) In nomine xi

(Inm) In nomine (car. salern.) xiii f.

(inn) in integrum (Mantova) xii p.

(Inn) In nomine xii f.

(Inno) Innocentius (ab. giur.) xv p.

(innuabili) innumerabili xv f.

(inocne) innocentiae xiv m.

(inoi^at) innominatus xv d.

(inp^l) inpartialis (impartialis) xii f.

(inp^le) inpossibile (impossibile) xiv f.

(inp9^lr) inpossibiliter (impossibiliter) xv m.

(inpis) imprimis xv

(inpna) inpenitentia (impoenitentia) xiv m.

(inpo) inpositio (impositio) xv m.

(inpo^le) inpossibile (impossibile) xiv p.

(inpoe) inpositione (impositione) xv p.

(Inps) In praesentia (carte mantov.) xiii p.

(inq) inquisitus xvi p.

(inqd) inquid (inquit) xiv

(Inq^isitoe) Inquisitore xiv f.

(inq°nu) inquisitionum XVI m.

(i9ⁱns) inconveniens XIV p.

(ins^dum) in solidum XV

(insl) in solidum XIV m.

(inspi^ne) inspiratione XV p.

(Inssta) Infrascripta XV p.

(Insstis) Infrascriptis (carte milan.) XV m.

(inst) insertis XVI p.

(inst) institutiones XV m.

(inst^e) institutione XV

(inst^li) instrumentali XIV p.

(inst°) institutio XV

(inst^vle) instrumentale XIV p.

(instam) instantiam XIV m.

(Instan) Instantia XVI p.

(inst^vcti) instrucți XIV p.

(inste) instante

(Insti) Instituta (abbr. giur.), - *Instrumenti* XV

(Insti°) Institutio XV

(instia) instantiam XVIII p.

(instinis) institutionis XV

(instmr) instrumentorum XVI

(insto) institutio XV

(instois) institutionis XV

(instra) instrumenta XV m.

(instris) instrumentis XV

(instrm) instrumentum XV m.

(instror) instrumentorum XIII f.

(int) intrante [mense] XII f.

(Int) Intus, Interrogatus, - Interlocutoria XV

(int) inter, - interrogatio XV m.

(ints) interest XIV m.

(int^{a}) intra, - interrogata XII m.

(int^{ur}) intratur XV p.

(int^{do}) intelligendo. XV f.

(int^{gi}) intelligi XVI p.

(int^{i}) intelligi XV f.

(int^{io}) interusurio XV

(int^{is}) intimationis XV

(int^{o}) intimatio XV

(int^{r}) intelligitur XV m.

(int^{rius}) interlocutorius XV

(int^{s}) interrogatus, - interventus XV

(int^{t}) intellectis XV f.

(int^{t}) intellectum XA

(int^{tia}) intellectiva XV f.

(Intd) Interdun XIV

(intdco) interdicto XIII

(inte) intellectus XIII p.

(inte^{it}) intelligit XIV p.

(inte^{le}) intelligibile XIV p.

(inte^{lia}) intelligibilia XIV p.

(inte^{m}) intellectum XIV p.

(inte^{o}) intentio XV m.

(inte^{oe}) intentione XV p.

(inte^{re}) intelligere XIV p.

(inte^{u}al) intellectualis XIV p.

(intee) interesse XV

(intege) intellige XV m.

(integre) [in] integrum restitutione (Decret. lib. I, tit. 41) XV

(intel^{r}) intelligitur XV

(intel^{re}) intelligere XV p.

(intel^{tr}) intelligitur XV p.

(intellr) intelligitur XV f.

(intells) intellectus xv f.

(intens) interveniens xv

(intest) interest xv m.

(intfcoe) interfectione xiv p.

(iⁿntiᵇ) intrantibus xiv m.

(intlˡ) intellectualis xiv p.

(intligʳ) intelligitur xv m.

(intlliˡᵉ) intelligibile xiv p.

(Intlliᵒ) Intelligo xv m.

(intlliʳ) intelligitur xv f.

(intllnᵉ) intelligentiae xiv p.

(intllnda) intelligenda xv m.

(intllnr) intelliguntur xv m

(intᵒmᵗto) intromitto xiv

(intn) intrante xiii p.

(intⁱnᵉ) intrinsecum xiv p.

(intⁱnᶜᵃ) intrinseca xv f.

(intᵃnt) intrante xii f.

(intoru) infrascriptorum xv m.

(intpᵐ) interpretatum xv f.

(intpʳ) interpretatur xv p.

(intpoi) interpositioni xiv p.

(intpolo) interpolatio xiv m.

(intpr) interpretatur viii

(intptaᵒ) interpretatio xv m.

(intr) intrante [mense] xv

(Intratex) Intratarum extraordinariarum xv p.

(intropta) introscripta xv

(intᵃt) intrat xiii

(inue) invenire xv f.

(inue) innuere xv m.

(Io) Joannes (abbr. giur.) xv p.

(Io) Ioannes XVI p.

(Io) Jeronymus (Hieronymus) XV p.

(io) ideo XIII-XV

(io) Ioannis [Evangelium] abbrev. eccl.) XIV m.

(Io) Ideoque XIV m.

(io^{m}) Ieronymum (Hieronymum) XIII f.

(Io^{ne}) Ioanne XIV

(Ioan) Ioannes Andreas (ab.giur.) XV

(Iob) Ioannes Bassianus (abbrev. giur.) XVIII

(i9od) incommodum XV m.

(io9d) iocundus XIII

(IodeFan) Ioannes de Fantutiis (abbrev. giur.) XV

(iodelig) Ioannes de Ligniano (abbr. giur.) XV

(Ioes) Ioannes XVI p.

(Iof) Ioannes Faventinus (abb. giur.) XIV

(Ioh) Iohanne (Ioanne) VII

(Iohaf) Iohanne Filippo XV m.

(I^{o}he) Iohanne XIII-XIV

(Iohi) Iohanni XV m.

(Iohs) Iohannes XIII f.

(joja) *Ioanne Iacobo* XV p.

(IoImo) Ioannes Imolae (abbr. giur.) XV

(IoMo) Ioannes Monachi (abbrev. giur.) XV

(ios) Ioannes XIV

(IP) ius praetorium VIII

(IP) interposuit VIII

(IP) in publico, - in provincia, - in platea VIII

(IP) Illustrissime Princeps XV m.

(IP) Iuris Patronatus XVIII

(ip) ipsius X f.

(ip^{a}) ipsa XIV p.

(ip) imperialium XIV

(ip) ipsum XIV f.

(ipca) ipotheca XV

(ipe) impossibile XV m.

(ipl) impossibilis XIV f.

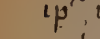
(ipole) impossibile XIV f.

(ipa) ipsa XIII m.

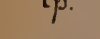
(ipa) Ipsarum XVI p.

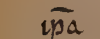
(iɔpabt) incomparabiliter XIII f.

(iɔpablr) incomparabiliter XIV m.

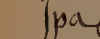
(ipatici) imperatrici XV m.

(ipe) ipse XV

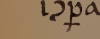
(iper) impediret XIII f.

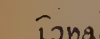
(ipeto) impedimento XIII f.

(ipedm) impedimentum XV

(ipede) impendere XIV p.

(ipedr) impeditur XV

(ipeio) *imperio* (*impero*) XV

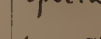
(ipetns) impetrans XV p.

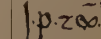
(Ipexdd) Illustrissime principes et excellentissime Domine Domine XV m.

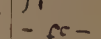
(ipfeoe) imperfectione XIV f.

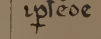
(ipgcom) impregnacionem (impregnationem) XIII m.

(ipi) in partibus infidelium

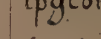
(ipi) ipsi XII p.

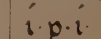
(ipi) ipsius XIII-XV

(ipim) Imperium XV p.

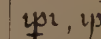
(iɔpxi) incomplexi XIV m.

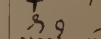
(Ipii) Imperij XII m.

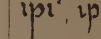
(ipis) ipsis XII f.

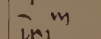
(Ipit) Iurisperitus XV m.

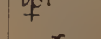
(ipiu) Imperium XV f.

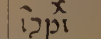
(ipius) ipsius XIII f.

(iplita) implicita XIV f.

(iploe) impulsione XIV m.

(ipm) ipsum XV

(ipᵢme) imprime XIV

(ipᵐm) ipsummet XIV f.

(ipo) ipso XII

(ipo) impositio XV

(ipoª) impotentiam XV

(ipoᵉ) impossibile XIII f.

(ipoˡ) impossibilis XV

(ipoʳ) imponitur XV p.

(ipoᵗªˢ) impossibilitas XIV p.

(ipoa) impotentia XV

(Ipoc) *Ipocondriaci* [*Accademici*] (*Parma*) XVIII

(ipocªs) Ipocrates (Hippocrates) XII f.

(ipor) ipsorum XV m.

(ipoªre) importaret XV m.

(iporªt) importat XV m.

(ipos) ipsos XIV

(ippᵢe) improprie XIV f.

(ippm) in perpetuum

(ipr) imperialis XV m.

(ipr) imperiales (librae) XIII f.

(Ipr) Imperator XIV m.

(ipris) Imperatoris XV

(ips) ipsum IX m.

(ips) ipse XIV

(ipᵢs) imprimis XV m.

(ips) ipsis XIII p.

(ipsa) *impresa* XV f.

(ipsoªlr) impersonaliter XIV f.

(ipªss) improbasset XIII f.

(ipssioe) impressione XIII p.

ip̄ſſom (ipssom) impressionem XIV

ip̄t (ip^{at}) imperat XV

ip̄ta^{m} (ipta^{m}) importatum XIV f.

ip̄tat (iptat) importat XIII f.

ip̄tiri (iptiri) importiri XII m.

ip̄u^{d} (ipu^{d}) imputandum XIV f.

ip̄ugto (ipug^{a}to) impugnato XV m.

ip̄uri (ipu^{a}ri) imputari XV m.

ip̄us (ipu^{a}s) imputas XV m.

i·q· (iq) ius Quiritum VIII

í·q· (iq) idem quod XVI p.

iq̄ (iq^{i}) inquit XII p.

iq̄ (iq^{a}) inquam XV f.

iqꝫ, iq̄ꝫ (i^{a}q) itaque XV

iq̄^{m} (iq^{m}) inquam XIV

iq̄t (iqd) inquid (inquit) XIV

iq^{t} (iq^{t}) inquit XV

iq̄na^{r} (iq^{i}na^{r}) inquinatur XV f.

IR (ir) iure VIII

IR̄ (IR) Ieronymus (Hieronymus) XIV

I.R.C.D.P. (IRCDP) *Imperial Regio Consigliere Delegato Provinciale* (Milano) XIX p.

irlimam (irlimam) Ierosolimam [Hierosolymam] XV f.

irlitani (irlitani) Ierosolimitani (Hierosolymitani) XIV m.

I.R.I.P (IRIP) *Imperial Regia Intendenza Politica* (Milano) XVIII f.

irlm (irlm) Ierusalem XIV m.

I.R.M. et A.L. (IRM et AL) Iudex Regiae Monarchiae et apostolicae Legatiae (Sicilia)

irr^{s} (irr) irrationale

irr^{a}ir^{a}s (ir^{a}r, ir^{a}r^{s}) irregularis XIV

irr^{ab}ꝫ (irr^{ab}) irregularibus XIII f.

irr^{oli} (irr^{oli}) irrationabili XIV m.

irra^{oli} (irra^{oli}) irrationali XIV p.

irre^{t} (irre^{t}) irregularitatis XV f.

(irr^{a}es) irregulares XIII f.

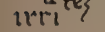
(irr^{a}it^{e}) irregularitatem XV

(irr^{a}is) irregularis XIV

(irrol^{ia}) irrationalia XV f.

(irruo^{a}bi^{r}) irrevocabiliter XV f.

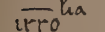
(is) infrascrptum II

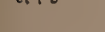
(is) iudicatum solvi, - iudicium solvit VIII

(IS) Iesus XVI p.

(IS) Illustre Signore XV m.

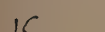
(Is) Idibus

(is^{a}) *in summa* (*in somma*) XV f.

(i^{a}scripti) *infrascripti* [*infrascritti*] XV m.

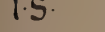
(iscptis) infrascriptis XV

(iseq^{r}) insequitur XV m.

(Ishl) Israhel (Israel) VIII

(isit) iussit XV f.

(isl) Israel VIII

(isn) in senatu VIII

(in^{a}) in essentia XV

(ispco) inspectionem XV

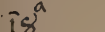
(isp^{c}to) inspecto XIII f.

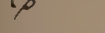
(issi^{le}) insensibile XIII

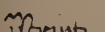
(issim) iussimus XII m.

(i^{a}ssti) infrascripti (Biella) XIV p.

(ist) Institutiones (abbr. giur.) XVI

(ist) iamscriptus XII f.

(Ist) Instituta XV

(ist^{ne}) institutione XV

(ist^{ont}) instromentis (instrumentis) XV f.

(ist^{otor}) instromentorum (instrumentorum) XV m.

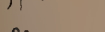
(ist^{voe}) instructionem XV m.

(ist^{uti}) instrumenti XV p.

(ista) infrascripta, - iamscripta XIV

(istd) istud XIII m.

(iste) iamscriptae XII f.

(istuetr) instrueretur XV f.

(isti) iamscripti XIII p.

(istie) iustitiae XIII f.

(istine) institutione XIV

(istis) iamscriptis XI p.

(istim) iamscriptum XII f.

(istum) instrumentum XV p.

(istvmetlr) instrumentaliter XV f.

(isto) institutio XIV

(isto) iamscripto XII f.

(isto) instrumento XIV m.

(isto) infrascripto XI p.

(istuoe) instructionem XV

(istra) instrumenta XV

(istris) instrumentis XIII f.

(istro) instrumento XIV p.

(istus) infrascriptus XV

(isu) iussu XIII m.

(ISV) *Illustrissima Signoria Vostra* XV m.

(ISXS) Iesus Christus XVI p.

(it) intra tempus VIII

(it) item VIII

(It) Item XIV-XV

(it) inter XIII f.

(ita) *intra* (*tra*) XV

(it) iustum XIV m.

(it) iustus XIV

(it) interest XV

(Itd) Item notandum XV f.

(it^ge) intelligere xv m.

(it^nd) intelligendum xv f.

(it^r) intelligitur xv p.

(it^re) intelligere xv m.

(it^rt) intelligeret xiv f.

(it^t) intellectus xv f.

(it^v) intellectu xiv m.

(it^xit) intellexit xv f.

(ita) *iusta* (*giusta*) xv

(ita) infrascripta xiv

(ita^l) iterabilis xiv

(itam infrascriptam xiv p.

(itari) iterari xiii f.

(itc) intra tempus constitutum viii

(ITCSRC) Iudex Tribunalis Concistorii Sacrae Regiae Conscientiae (Sicilia) xvii p.

(itd) interdum xv

(itd^i) interdici xv

(itdca) interdicta xv m.

(itdcm) interdictum xv

(itdd^o) interdicendo xv

(it^od^ctu) introductum xiv

(itdu) interdum xiv f

(it^odux) introduxit xiv

(ite) intellectus xiv f.

(it^ae) intrare xiv f.

(ite) interest xiv

(ite) iuste xiii p.

(ite^ar) intelligatur xiv f.

(ite^do) intelligendo xiv p.

(ite^e) intelligentiae xiv p.

(ite^it) intelligit xiv f.

(ite^o) intentionem xiii f.

(ite^{r}) intelligitur XIII f.

(ite^{v}) intellectu XIV p.

(itecoe) intencionem- (intentionem) XII

(intee) interesse XIV p.

(itel^{da}) intelligenda XV m.

(itept) interemptus (interemtus) XIII

(itessen^{a}) interessentia XIV p.

(itetpe) *intentione* (*intenzione*) XV

(itf) interfuit XIII

(itfcs) interfectus XV

(itfic) interficit XIII m.

(itgi) intelligi XV m.

(itg^{a}le) integrale XIII f.

(iti) *infrascritti* XV f.

(iti) iusti XIV m.

(itl) interius XII

(iti^{a}) iustitiam XIII f.

(iɔtia) incontinentia XIV m.

(itiao) Iustiniano XV

(itifi^{o}) iustificatio XIV m.

(itim) interim XIII m.

(itioi) *interiori* XV

(i^{a}tis) infrasciptis XV f.

(itis) iustis XIII f.

(it^{o}itib) introitibus XIII p.

(itllcm) intellectum XIII f.

(itllia) intelligentia XIII f.

(itllie) intellegere XIII f.

(itllr) intelligitur XIII

(itllx) intellexit XIV m.

(itm) item, = iterum

(itm) iterum XIII

(itm) interim

(it°m¹te) intromittere XIV

(it¹n^ca) intrinseca XIV m.

(it¹n^co) intrinseco XV f.

(itnd^t) intendit XIV f.

(ito) infrascripto XV f.

(ito) iusto XIV m.

(i¹to) initio XV m.

(ito^at) intonat XV p.

(itp^r) interpretatur XV p.

(itpo) interposito XIII

(itpoitar) interpositarum XIV p.

(itpolo) interpolatio XII

(itpr) interpretatum XI f.

(itpr) interpretatur XIV

(itpsa) *intrapresa* XV f.

(itptoe) interpretationem XIV

(it^ar) intrare XIV

(it^ar) intraret XIII f.

(it^are) intrarem XV p.

(it¹s^e) intrinsece XV m.

(Itu) Iterum XIV m.

(ituetu) interventum XIV f.

(i^atus) infrascriptus XV f.

(iu) iure VIII

(IV) Illustritas Vestra XV m.

(iu) ivit XV

(iu) ius XII p.

(Iu^x) Iudex XV f.

(iua) iura XV m.

(iu^rata) iurata XIV f.

(iub) iugalibus XI p.

(IVD) Iuris Utriusque Doctor, - Illustrissima Vestra Dominatio xv

(iudm) iudicium xiv p.

(iudrius) iudex commissarius xv

(iudtus) iudex deputatus xv

(Iudr) iudicialiter xvi p.

(iudm) iudicium xv

(iudo) iudicio xiv p.

(iudp) iudicium potest viii

(iue) iure xv m.

(iueitr) invenitur xiv f.

(Iui) Iuri xvi f.

(Iuit) Iuravit etc. (Sicilia) xvii m.

(iuoº) invocationem xv p.

(Iupp) Iuppiter xv f.

(iurm) iuramentum xv

(Iurcac) Iuris Canonici xv f.

(iurº) iurisdictionem xv m.

(Iurdº) Iurisdictio xiii f.

(iurdcoe) iurisdictione xiv p.

(iurdo) iurisdictio xv

(Iurioe) Iurisdictionem xv m.

(iurm) iuramentum xv f.

(Iurºnis) Iurisdictionis xvi p.

(iuro) iuramento xv f.

(iurtū) iuramentum xv

(iuso) *inverso* (*verso*) xv

(iustiºni) iustificationi xiv m.

(iuudoc) iuris utriusque doctor xv f.

(iux) iuxta xv m.

(iuxfam) iuxta formam xv

(iuxtex) iuxta textum xv

(IX) Iesus Christus xiv

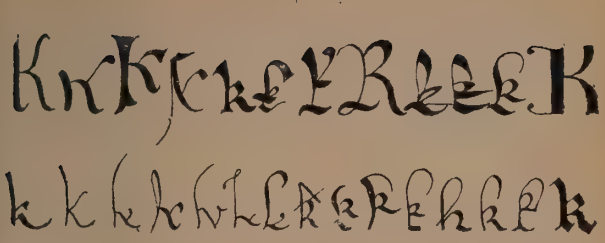

k

(k) kalumnia (calumnia) VIII

(K) Karolus [Carolus de Tocco] (*abbr. giur.*) XIV

(k) kapitulo IX p.

(k) kalendas VIII f.

(k) *karte* (*carte*) XV m.

(K) Kaput (Caput) VIII

(k) karissime (Carissime) VIII

(k) kalendas X f.

k

(k) kalendarum XIII f.

(k) kalendae, - kaput [Caput]

(K) Kapitulum (Capitulum) IX

(k) kalendas XIV

(K) Karolus (Carolus) XV

(K) Karolus (Carolus) XIV

(K[a]) Kastra (Castra) VIII

(KA) Karolus (*nei sigilli*) XIV

(KA) kaduca (caduca) VIII

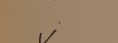
(Ka) Karolus (Carolus de Tocco *abbr. giur.*) XIV

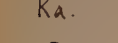
(Kaª) Katharina XIII f.

(kaiᵗᵉ) karitate (caritate) XV

(kaiᵗᵉ) karitatem XV f.

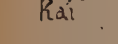
(kaiᵗⁱˢ) karitatis XIII f.

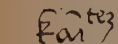
(kaissia) karissima XV p.

(kal) kalendas VI p.

(kal) kalendarum VIII

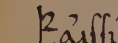
(Kal) Karolus (Carolus) XIII

(kalas) kalendas XV

(kaldrm) kalendarum

(kaln) kalendas XIII f.

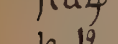
(Kar) Karolus (Carolus de Tocco *abbr. giur.*) XIV

(KAR) Karolus (Carolus) XV

(karmi) karissimi (carissimi VIII

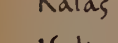
(kartla) kartula [chartula] XIII m.

(kated[a]) katedra (cathedra) XIV m.

(KAUG) kalendas augustas VIII

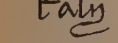
(KB) karitas (caritas) bona VIII

(Kd) Kapitis (Capitis) deminutio VIII

(kf) kalendas februarias VIII

(kk) kalumniae kausa (Calumniae causa) VIII

(kal) kalendas II m.

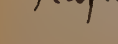
(kl) kalendas X m.

(KL) Karolus (Carolus (*sigilli*) XV

(KL) Karolus, - kalendas (*sigilli*) XV

(Klᵒⁿ) Kyrie eleison XV f.

(kar) kalendarum XIV m.

(klas) kalendas XIII f.

(kld) kalendas VIII

(kldar) kalendarum XIV

(kln) kalendas XII f.

(klru) kalendarum IX

(kls) kalendas, -Karolus XIII p.

(KM) kapite minutus VIII

(KM) Karissimus [Carissimus] XV

(KM) kalendas Maias VIII

(KM) Kalendas Marcias VIII

(Kma) Karissima (Carissima) XIII

(kima) karissima (carissima) XV p.

(kmi) karissima (carissima) XV

(Kme) Karissimae (Carissimae) XV

(KM^{a}e) Karissimae [Carissimae] XV

(kmi) karissimi (*scr. long.*) XI

(KN) Karissimo nobis

(KO) hemina VIII

(kp) kastra (Castra posuit VIII

(KQ) Kalendas Quintiles VIII

(KR) karitas (caritas) VIII

(kr) kalendarum

(kr) kalendarum X

(KR) karissimi (carissimi) XIV f.

(krm) karissimum (carissimum) XIII

(krmo) karissimo (carissimo)

(krm^{v}s) karissimus (carissimus) VIII

(krp) karitas (caritas) pura VIII

(krt) karitas (caritas) tua VIII

(krtgnsi) kartaginensi (*scritt. visig.*)

(KS) Kalendas Sextiles VIII

(Ky) Cyathus (mensura) VIII

(kyrie^{on}) kyrie eleison XV f.

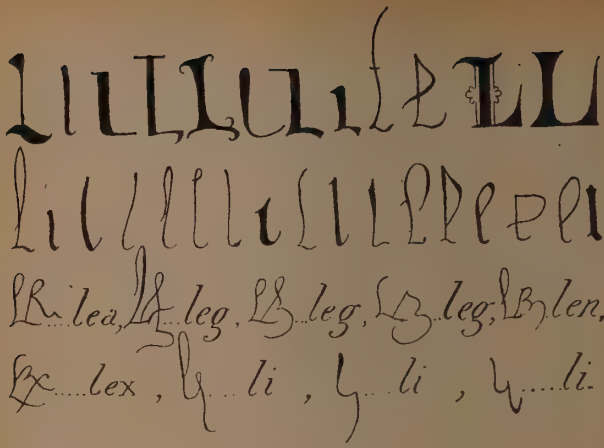

L - L		L - L	
L.	(L) Liber, - Litterae XV	t, ł	(l) vel VIII
L.	(L) Legatus XV f.	ℓ.	(L) Lectio . XI
L;	(L) Lectis [litteris] XVII p.	ł.	(l) librae, - libro, - luna, - lege, -vel XV
l·	(l) laudabilis VIII	ł	(l) laicus, - laica (*nei necrologi*) XIV
l·, l	(l) lex, - lege, - lectio - licet [ad] libitum	ł	(l) licet . XII f.
l.	(abbr. medic.) XV f.	ł	
l	(l) libera [nos Domine] (abbr. eccl.) XV p.	ł	(l) latere (*carte romane*) XII p.
l	(l) legitur, - leguntur XII	l; l; l	(l) licet XIII-XV
l, l, l	(l) legitur, - leguntur XI p.	l	(l) licet XVI p.

(L) Ludovicus XIV

(lª) littera XIV f.

(lª) Quinquagesimam XV

(lª) quinquaginta XIV p.

(Lº) Lucas (abbr. eccl.) IX m.

(Lº) Luculo (Genova) XV m.

(Lº) quinquagesimo. - libro XV

(ltª) quinquaginta XIV f.

(la) laudam (scritt. visig.) XI

(La) Laurentius, - Lanfrancus [de Crema] (abbr. giur.) XIV

(La) *Lira austriaca* XIX

(latº) *lavorato* XVI p.

(lab) laborata XVI p.

(labt) Lambertus XIV p.

(lacti) lacerti XII f.

(lacªui) Landcravius (Landgravius) XIII

(ladº) *ladro* XV

(LAE) Lege actum est (Probo)

(Laren) Laurentius XIII m.

(Laf) Lanfrancus [de Crema] (abbr. giur.) XIII p.

(Lambdersmp) Lambertus de Rampo-nibus (ab. giur.) XV

(Lampº) Lampugnano XV f.

(Lan) Lanfrancus (abbr. giur.) XIV

(Lanº) Landriano XV f.

(Langnº) Langhirano XV m.

(Lanzª) *Lanzavecchia* (Milano) XV f.

(Lapab) Lapus abbas(ab. giur.) XV

(Lat) Laterani XII m.

(lat) latere XIV m.

(lat) latet XIV m.

(latᵉ) latissime (ab. eccl.) XVI m.

(latne) latitudinem XV p

(Latg) Lantgravius (Landgravius) XIII p.

(lat°n) latronum XV

(latme) latissime XV

(lat^at) latrat XIII

(lat^at) latratus XV

(Lau) Laurentius (abbr. giur.) XV

(lauv) laudabilitas vestra XV

lau) laudes XV

(lau^le) laudabile XV p.

Laur) Laurentii XIII m.

(layc) laicum XIV

(b) liberi VIII

(LB) Legum Baccalaureus

(lb) libra, - librae XV

(lb) *libbre* XV f.

(lb) lateribus (*carte romane*) XII p.

(lb) laudibus

(lbas) libras (carte liguri) XV m.

(lbp) librae parisiensium (carte francesi) XIV

(lbp) locus bene possessus VIII

(lbr) *libre* (*lire*) XV f.

(lbrar) librarum XV m.

(lbs) libra semis XV

(lbt) libertas, - libertus VIII

(lbtur) librae turonensium XIV

(lc) libertatis causa VIII

(lc) loco citato XIX

(lc) lectio XV

(lc) licet VIII

(lc) licet XV f.

(lca) lecta XV

(lcio) lectio (abb. eccl.) XVI f.

(lcis) lectis XIV p.

(lco) lecto, - lectio XV f.

(lcois) lectionis XV f.

(lcor) lectorum XV m.

(lcos) lectos XV

(lcs) lectus XIV

(lctulo) lectulo XIV f.

(lcure) lecture XV f.

(ld) laudandum VIII

(ld) ludus VIII

(ld) laudes XV

(ld) legi dicenti (abbr. giur.) XVIII p.

(ld) loco dicto, - locis dictis XV

(ldd) locus dedicatus VIII

(LDF) Lectis dictum fuit [cum voto fisci] XVIII

(LDOM) Laus Deo optimo maximo XVII f.

(le) lege (abbr. giur.) XV p.

(le^{me}) legitime XIV f.

(le^{r}) legitur XV f.

(lear) leardus XV m.

(leg) legitime XV m.

(leg) legumina, - leguminum, etc. XV f.

(leg) legiones II m.

(leg) legatus XV f.

(leg) legitur XII f.

(leg^{mior}) legitimorum XIV m.

(leg^{i}ano) *Legniano* (*Legnano*) XII f.

(legia) legitima XV p.

(legie) legitime XV

(legimo) legitimo XIV

(legit) legitime XIV f.

(legma) legitima XIV

(legme) legitime (scr. bull.) XVIII m.

(leg^{a}mi) *legnami* XV

(legir) legitur X f.

(legmo, mat^{o}) legitimo matrimonio XV

(legr) legitur XIV

(leg^{t}tio) legittimo (legitimo) XIII f.

(leosia) *lemosina* (*elemosina*) XV

(Letl) Legis et Inventario XV

(lev^{mo}) levissimo XIII f.

(lg) legavit, - legem VIII

(Li) Libro (abbr. giur.) XV p.

(li^{a}) linea XV

(li^{e}) libere XIII f.

(li^{i}) liberi XV p.

(li^{o}) libro XIV

(li^{t}) licitum XIII f.

(li^{t}) licitus XIV

(li^{te}) libertatem XIV p.

(lia) licentia XV

(LIA) Quinquagesima prima (scr. visig.) X

(lib) [Ad] libitum (abbr. med.) XVI

(lib) liber XI f.

(lib^{te}) libertate XIV p.

(liba) libera XV m.

(liba^{o}) liberatio XIV m.

(liblli) libelli XV

(liblls) libellus XIV

(liblr) liberaliter. XIV p.

(libm) liberum XIII f.

(libnr) libenter XIII p.

(libob) [De] libelli oblatione (decr. lib. II. tit. 3) XV

(libor) liberorum XV

libᾱs (lib^{as}) libras XIV p.

libta (libta) *libertà* XV f.

lic^{et} (lic) licet XIII

licē (lic^{a}) licentia XV m.

licēcy (licen) licentiato XV p.

licī^{m} (lici^{m}) licitum XV p.

licīa (licia) licentia XIV

licn^{a} (licn^{a}) licentia XIV m.

lie (lie) legitime XIV m.

lig^{a} (lig^{a}) lingua XV

lima (lima) legitima XIII

limē (lime) legitime XV

limus (limus) legitimus XV

li pen (lipen) lite pendente (abbr. giur.) XV

liqat (liqat) liqueat XV

list^{a} (list^{a}) lista XIII

lit^{is} (lit) litis (abbr. eccl.) XVI m.

lit. (lit) litteris,-litis XV

licit (lit) licitum XIV

litig (lit) litigiosum (abbr. giur.) XIII p.

litā (lita) limita XV m.

lit'a, litta (lita) *litera* (*lettera*) XV

litam (litam) litteram XIV p.

litᵗ9t. (lit9t) litis contestatio XIV

Lit.Hum. (LitHum) Litterae Humaniores

litig. (litig) litigiosus XV

litt. (litt) littera XV

littī (litti) legittimi (legitimi) XIV

littime (littime) legittime (legitime) XV f.

litt.pat. (littpat) litterae patentes XV

liu. (liu) liviensis XII f.

L.Jul. (LJulia) Lex Julia

(Il) laudabiles loci VIII

(LL) libri

(Il) loco laudato IX

(Il) leges, - legum, - legibus XV

(Il) *libre* (*Lire*) XV f.

(LLAAPP) Loro Altezze Prepotenti (Sigg. delle Prov. Unite) XVI m.

(LLB) Legum Baccalaureus

(LLD) Legum doctor

(LLM) Legum Magister, - *Loro Maestà*

(llq) legumque XV f.

(llr) *libre* (*lire*) XV f.

(lm) lumen XIII f.

(LMD) locus mortuis deditus VIII

(lmis) legitimis XV m.

(lmo) legitimo XV m.

(LMP) locus male possessus VIII

(LiNi) *lire nuove*

(lnia) licentia XV

(lia) licentiam XIII

(lnia) *licentia* (*licenza*) XV

(lns) locumtenens XVII p.

(lnt) libenter XIV

(lnte) locumtenente XVII p.

(lo) loco XV

(lo)libro XV

(lo) locutio XIV m.

(loa) loca XIV m.

(loão) longitudo, - loquendo XV p.

(loe) longae XV f.

(loi) loci XV

(loi) logicalis XIV f.

(lom) locum XV m.

(lone) longitudinem XV p.

lo° (lo°) loco XIII

lor (lor) loquitur XV m.

lo⁶ (los) locus XV

lōar (loar) localiter XIII f.

lōt (lot) localiter XIII f.

lour (lour) loquitur XV m.

loc (loc) locatione XII m

logn̄es (lognes) locumtenens XV f

loc (loc) locutio XV

locar (locar) localiter XV f

lōco (loco) locutio, - locatio XIII f

locoem (locoem) locationem XV

loconis (loconis) locationis XV

locū² (locur) locuntur (loquuntur) XV p.

Locutē (Locut) Locumtenens XV p.

lōgaitī (logaiti) longanimitati XIV m.

longē (longa) longaeva XV p.

lōl' (loal) localis XIV p.

tollie (lollie) Lomellinae XV f.

lōlr (loalr) localiter XIV p.

longſme (longme) longissime XV m.

logq. loq. (loq) loquitur XV f.

loqa (loqa) loquentia XV m.

loqmi (loqmi) loquimini XV

loqar (loqar) loquar XV

loqur (loqur) loquuntur XV

lōr (loar) localiter XV

log9t (log9t) *locumtenente* (*luogotenente*), - locumtenentes XV m.

Lot (Lot) Lotarius (abbr; giur.) XIII

loy (loya) loyca (logica) XV m.

loyc (loyc) loycum (logicum) XIII f.

lp (lp) locus propitius VIII

(lp) lapis VIII

(lpl) locus publicus VIII

(lps) lapsus VIII

(lqs) locus qui supra VIII

(lr) locus religiosus VIII

(lr) legitur XIV m.

(lr^{a}) littera XIV p.

(lr) litteris XIV f.

(lra) *littera* (*lettera*) XV m.

(Lrar) Litterarum XVI m.

(lras) litteras XIV

(lrat) litteratus XIV p.

(lre) litterae XIV f.

(lre exeq^{les}) litterae exequuturiales XV

(lri) litteris XIV f.

(lr^{a}s) litteras XIV m.

(lrti) litterati XIV

(ls) lege sequenti XV

(L.S) Locus sigilli

(lsco) legum scholarus XVII.

(lt) licet VII

(lt) Locumtenens XVI p.

(lt) libet XVI p.

(lte) licite XV

(lti^{a}) legitimam XV f.

(ltie) legitime XIV f.

(ltie) latine XIV

(ltime) legitime XVI p.

(ltimi) legitimi XVI p.

(ltp) longi temporis praescriptio VIII

(lu) Lucae [Evangelium] XIV m.

(lu^{a}) lunam XV

(lu[a]) luna XIV m.

(Lu) Lucanus XV

(lu[n]) lumen XV f.

(luc) lucensium [denariorum] XII f.

(luc[a]) lucra XV m.

(luc[m]) lucrum XIV m.

(luc[a]br) lucrabitur XIV

(luce[a]) lucentia XIV f.

(luc[a]tie) lucrative XV m.

(Lud de Ro) Ludovicus de Roma (abbr. giur.) XV

(Lug[ni]) Lugduni XV f.

(lui) lumini XIV m.

(luisi) luminosi XIV p.

(luie) lumine XIV m.

(luim luminum XV f.

(luis) luminis XV m.

(lum) lumen XIV m.

(Lun) Luneburg XIV p.

(luneb[rg]) Luneburgensium XIII f.

(Lupa) Luparam XV

(lux[a]) luxuria XIV m.

(lux[a]) luxuriam XV

([v]x) lux VIII

(Luz[a]) Luzzara XVIII

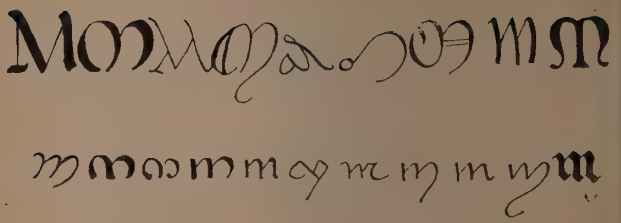

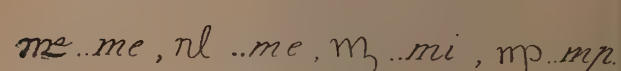

M		M	
M'	(M) Martinus [Gosia] (ab. giur.) xv		(m) *mina* (*misura*) xv f.
	(M) Mulier viii		(m) matutinum
	(M) mihi vii		(m) marca (*moneta*) xii p.
M	(M) *Magnifico*, - Magister xv		(m) mense xii f.
	(M) Mandamus (abbr. giur.) xv p.		(M[a]) Matthaei [Evangelium] (abbr. eccl.) xiv m.
	(m) misce, - mistura (ab. farm.), - mortalis, - moneta, - monacus xv		(m[a]) manus x f.
	(m) manus viii f.		(m) *Messer* xv f.
	(M) Manerium xi f.		(m) monetae xv

(m) milliaria VIII

(m) mihi XV

(m) matrimonium XIV

(m) minus, - manus XV

(m) mandamus XIV p.

(mª) materiam XIV p.

(Mª) Minuta XIV f.

(M) Medium XIII f.

(M) Magnesia (abbr. med.) XVII

(M) Borax (abbr. med.) XVII

(M) Acqua Mercurii (abbr. med.) XVII

(Mª) Maria XV p.

(Mª) Magneficentia XV m.

(Mª) *Madonna* XVI p.

(Mª) Millia XIII f.

(Mª) *Miglia, - mina (misure)* XV f.

(mª) minam XV

(mª) marca,-mea XV

(mª) *moza (moggi) - misura* XVI

(Mª) Materia,-Marca, - Mea,- Minuta XIV

(mª) martyris XIII f.

(mªca) mathematica XV

(mªle) materiam XIV m.

(Mªis) Marcis XIII f.

(mªs) Marcas XIII f.

(mº) muscis XIV f.

(Mca) *Magnifica* XV m

(mº) Mariae, - materiae XIII f.

(Mº) Musae XIV p.

(Mº) mille XI

(Mº) Magnif - *Messer*

(Mⁱ

(m[i]) mihi XI f.

(m[i]) *mine* (*misura*), - monaci (*nei necr.*), - mei XV

(M[io]) Marchio XV m.

(m[is]) magis XIV m.

(m[l]) mentalis XIII f.

(M[li]) Mediolani m.

(M[lo]) Mediolano XV f.

(m[m]) matrimonium XV

(m[m]) manifestum, - meum XIV p.

(M[mo]) Millesimo XIV m.

(M[n]) Mina (*misura*) VIII

(m°) monacus (abbrev. eccl.) XII m.

(M°) Marchio, - Millesimo,-Miliario XII

(M°) *Magnifico*, - Magistro XV

(m°) modius XIV p.

'ro XVI m.

(m°) modo, - modum,-meo XIII m.

(m°) matrimonio XV

(M[r]) Magister, - Marcum [Evang. secundum] XIV m.

(m[r]) mater, - materialiter, - multipliciter XIV p.

(m[re]) matre XIV

(m[ris]) maioris XIV

(M[ro]) *Magistro* XV f.

(m[s]) *messer* XVI m.

(m[s]) mensis, - melius, - mandamus XIV

(M[t]) Matthaei [Evangel.] XV

(m[ta]) multa, - moneta XIII

(M[ti]) Montiferrati XV m.

(m[ti]exec) *mandati executivi* XV

(m[to]) mandato XV p.

(M[to]dnpp[e]) [de] mandato domini nostri papae XV m.

(m[x]) multiplex XIII f.

(MA) Maria xiv

(MA) Magister Artium

(ma) mea, - materia, - manus xv

(ma) mane xiii p.

(ma^{a}) *materia* xv

(ma) manet xiv p.

(ma^{aca}) mathematica xv m.

(ma^{e}) materiae xiii

(Ma^{e}) Mariae xv

(ma^{la}) maculam xvp.

(ma^{ler}) maculetur xv f.

(ma^{li}) manuali xv

(ma^{m}) manifestum xiv p.

(m^{r}a) materiam xv m.

(ma^{ar}) materialiter

(ma^{r}) maneret xiii f.

(ma^{ri}) manifestari xv p.

(ma^{te}) manente xiv f.

(ma^{tis}) mandatis xiii f.

(ma^{tu}) mandatum xiii f.

(ma^{v}) manu xv m.

(maa) materia (abbr. med.) xvi

(mab) manibus xip

(mab) manibus x f.

(Mac) Macerata xii

(macla) macula xv p.

(macla) maculam xv

(Mad) *Madonna* xv f.

(mad) madent xiii

(mad^{cd}) manducandum xiv m.

(MAE) Melius aequius erit (*Probo*) ii

(mae) mane xii f

(mae) materiae xv f.

(mag^{ci}) magnifici xv

(mag^{do}) magnitudo xv p.

(mag^{ie}) magnificentiae xiv p.

(mag^{ie}) magnitudinem xiv p.

(mag^{iis}) magnitudinis xv m.

(mag^{m}) magistratum xv

(mag^{ine}) magnitudine xiv p.

(mg^{r}) magister xv

(mag^{us}) magistratus xv

(MAGD) Magistratus dixit VIII

(mag$^{i\bar{i}a}$) magnificentiam xv p.

(magi) [De] magistris (Decret. lib. V, tit.5) xv

(Magli) *Magistrali* xviii

(Magoff) Magister officiorum

(magr) magister xiv p.

(Magro) Magistro xiii f.

(mag^{a}t) magnificat xvi p.

(Magt) Maguntina (Moguntina) xiv p.

(magto) magistrato xvi

(mai) maiori xv

(mai^{m}) manifestum xiv

(mai^{r}) manifestaret xv p.

(mai^{ta}) manifesta xiv p.

(mai^{tai}) manifestari xv m.

(maie) Mariae xv m.

(maipl) manipulus xiii

(mal) materialis xv f.

(mal) Malaspina xv f.

(mala) Malachiae [Prophetia] (ab. eccl.) xiv m.

(ma^{a}le) *materiale* xv f.

(ma^{a}li) materiali xv m.

maty (malij)malefitij XIV

malfozo (malfor) maleficiorum (Milano) XV m.

malioz (malior) maleficiorum XIV

matl, matla (mall, malla) Mallaspina XV f.

mallia (mallia) malleficia (maleficia) XV

mañ (ma^{a}m) materiam XI f.

man (man) manum, -manu XIV

man (man) manipulus (abbr.farm.) XVI

may (man) manus XI

man (man) manet XII

(Man^{li}) Mandelli XV f.

man^{o} (man^{o}) mandato XV m.

mand. (mand) mandatum, -mandamus XV

mando (mando) matu-rando] XVI

mand^{q}. (mandq) mandamus quatenus XV

Ma.&obe. (Ma&obe) [De] Maioritate et obedientia (Dec. lib I. tit. 33) XV

mantr (manlr) manualiter XV

Mar. (Mar) Martinus (abbr. giur.) XV

Mañ, mãr (Mar, mar) Maria, - maior XIII

mãrda (marda) maturanda XV

m^{ta} arg^{a} (m^{ta}arg^{a}) moneta argentea

marli n.^{e} (marlin^{e}) maritali nomine

mccyt (mart) martyris XI f.

mañ (m^{r}as) materias XVI p.

mass (mass) massarius XIV m.

masso (masso) *massaro* XV f.

mat^{s} (mat) mater, -matutinum XIII

(Mat) Mantuae XIII p.

mat^{io} (mat^{io}) matrimonio XIII f.

mat^{m} (mat^{m}) matrimonium XIV p.

mãta (ma^{a}ta) maturata XV

mate^{c} (mate^{c}) mathematicis XV m.

(math^{ca}) mathematica XV

(Maths) Matthaeus XIV

(mati) memorati XVI f.

(matia) materiam XV

(Matin^{o}) Martinengo XV f.

(matis) mandatis XV

(matrial) matrimonialis XIV

(ma^{a}tus) maturatus XV

(maumtes) manumittens XIV

(Max) Maximum

(max) *maxime* XV f.

(max^{a}) maxima XIV m.

(max^{e}) maxime XV p.

(maxis) maximis XV m.

(may^{rio}) *maystrerio* (*magistero*) XV f.

(MB) Medicinae Baccalaurens, - Musicae Baccalaureus, - *Monaco Basiliano*

(mb) manibus XI p.

(mb) manibus X m.

(mb^{a}) membra XIII p.

(mbr) membrum XIV m.

(mb^{i}s) membris XIV

(MC) mancipium, - mortis causa VIII

(m^{o}c) mortis causa IV

(MC) *Maestà Cesarea*, - *Maestà Cattolica* XVI

(MO) *Minor Conventuale*, - Magister Chirurgiae, - Magna Curia, - Militare Cingulum

(MCap) *Minor Cappuccino*

(mccn) mihi cognitus coram nobis

(Sicilia) XVII m.

(m^{a}c^{o}bi) Macrobius XIV p.

(MCD) mortis causa donatio VIII

(mces) merces XV p.

(M^{ce}Cflor^{e}) Magnificae Communitatis Florentiae XV m.

(mch) Marchia XV

(mci) Marci xv p.

(mci[d]) menciendum (mentiendum) xiv f.

(mclo) musculo xv

(m[bo]cr[co]) *morbo cronico* (abbr. med.) xviii

(MCU) manu consertum vocavit viii

(mcu[ii]) Mercurii xiv p.

(MD) Medicinae Doctor,- Manu dextra

(MD) manu divina viii

(Md) Mediolanum

(md) mundus xiii p.

(md) mundum xiii p.

(md[no]) mundano xiv m.

(mda[a]) mundana

(Mdl) *Ministri degl'infermi* xviii

(mdi) mundi xiv f.

(MDO) mihi dare oportet viii

(Mdp) Magnifici domini priores (Perugia) xv m.

(mds) misce, da [et] signa (abbr. medic.) xvi p.

(ME) Magnificentiae eiusdem (*nelle lettere*) xv m.

(m[ae]) materiae xv f.

(me[a]) media, - memoria, - medicina xiv

(me) mere, - mane xiii f.

(me[am]) memoriam xv f.

(me[b]) mediantibus xiv f.

(me[aca]) metaphisica xv m.

(me[cc]) metaphysice, - metaphorice, - meccanice, - metrice vx

(me[e]) memoriae xiv p

(me[i]) melius xiv f

(me[m]) medium xv f.

(me[na]) medicina xiv p.

(me[nte]) mediante xv f.

(me°) medio xv p.

me^{oa} (me^{oa}) memoria XIV

me^{r} (me^{r}) meretur XIV

me^{te} (me^{te}) mediante, - mediate XIV

mea^{r} (mea^{r}) mereatur XIII f.

M.E.C. (MEC) Magna Episcopalis Curia

med' (med) medicus, - medictas, - medietatis, etc. XIII f.

med^{is} (med^{is}) medio iuramento tactis [sacrosanctis scripturis] XV

med^{na} (med^{na}) medicina XIV m.

med^{re} (med^{re}) mediatore XIV m.

med^{t} (med^{t}) medicamentum XIV m.

med^{te} (med^{te}) mediante XIV m.

med^{to} (med^{to}) medio iuramento tacto [pectore] XVI

medte (medte) medietate XII p.

mela^{ci} (mela^{ci}) melancholici XIV p.

Melegi (Melegi) Melegnani XV f.

Meli (Meli) Mediolani (*carte liguri*) XV m.

mell (mell) melliorandum XIII f.

Melri (Melri) Meliori XV

mel.^{bus} n.^{us} (mel^{bus}n^{us}) melioribus nominibus XVI

Mem. (Mem) Memento XV

mem (mem) memoriam XIII f.

mem (mem) memorialibus (*Modena*) XV f.

mem^{r} (mem^{r}) meremur XIV m.

memtis (memlis) memorialis XV

meo (meo^{a}) memoria XIV f.

meo^{di} (meo^{di}) memorandi XV m.

meoia (meoia) memoria XV

meor^{le} (meor^{le}) memoriale XIV m.

meora (meora^{a}) memorata XIV f.

m. eptis (m^{a}eplis) mensa episcopalis XV

mer (mer) [S^{ti}] Mercurialis (Forlì) XII f.

mez (me^{a}r) medicinarum XIII

(me°r) meliorem XIV f.

(mes) mense XI p.

(mes) mensis XVI p.

(me^{as}) medicinas XIV m.

(mess) Messinae XIV

(meso) Mensero (*Mesero*) XV f.

(met) meretur XV

(met^{r}) meretur XIV p.

(metc) mihi etiam cognitus

(m°etia) Modoetia XII f.

(met°po^{n}) Metropolitanum XV

(met^{ix}) meretrix XIII

(mex) mense exeunte XIV

(MEx) Magistri Extraordinarii (*Milano*) XV f.

(MF) manifestum VIII

(MF) maleficus VIII

(MFF) manifestum fecit VIII

(MFI) male fidei VIII

(MFP) male fidei possessor (*o* possessio) VII

(Mft) Mistura fiat (abbr. med.) XVI

(MFV) Mi frater vale

(MG) Martinus Gosia (abbr. giur.), XV

(MG) magnus, - magis VIII

(mg) magister XIII

(m^{a}g) magis XIV m.

(mg) magis XV p.

(m^{a}g^{is}) magnitudinis XIV p.

(mg^{r}) magister XIII f.

(Mg^{rio}) *Magisterio* (Genova) XV f.

(m^{a}g^{us}) magnificus XV

(Mgr) Magister XIV p.

(Mgr) *Monsignor* XIX

(mgrat) magistratum XV

(Mgro) Magistro XIV p.

(m[a]gt) magnificat XV p.

(mgto) Moguntino XIV m.

(m[a]g[i]tu[e]) magnitudine XII

(MH) malus homo VIII

(mh) mihi XII p.

(MI) mihi VIII

(mi) mei,-mihi XIII

(mi) miseri XIII p.

(MI) *Ministro [degli] Infermi* (abbr. eccl.) XVIII

(Mj) Manipulus (abbr. med.) XVII

(mi) minus XIV m.

(mi) minimus (*carte svizz.*) XV f.

(mi[a]) minuta XIV m.

(mi[a]) minima XV f.

(mi[di]) minuendi XV f.

(mi[e]) minue XV p.

(Mi[le]) Meridionale XIV f.

(Mi[m]) Minimum XV m.

(m[o]i) modi XII m.

(mi[r]) minorum XV f.

(mi[ro]) *miaro* (*migliaio*) XV f.

(mia) minima, - misericordia, - miseria XV

(mia) misericordiam XIII

(mia[l]) mirabilis XV p.

(mia[lo]) miraculo XV f.

(mia[o]) miraculo XV m.

(mial) mirabilis XV

(m[a]ial) matrimoniali XIV

(miam) misericordiam X f.

(Mias) Misericordias XVI m.

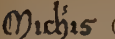
(Michis) Michaelis XIV m.

(midi) misericordi XIII

(midia[a]) meridiana XV p.

(midit) misericorditer XIII

(mie) misericordiae XV p.

(mie) minime XIV

(mie) Mariae XIV f.

(miis) matrimoniis XIV

(mil) miles XIII f.

(Mil[o]) Millesimo XIII m.

(Mili) Mediolani XV f.

(Mill, Millo) Millesimo XI p.

(Mi[to]Ill) *Molto Illustre* XVII

(Mills) Millesimo XII p.

(Milo) *Milano* (*car. ferrar.*) XV f.

(mim) minimus XV f.

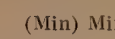
(Min) Minimum XVI

(min) minus XIV

(mine) munimine XV

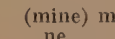
(mio) matrimonio XIV

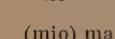
(nior) Minorum XIV p.

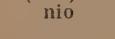
(miors) misericors XV m.

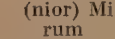
(mir) misericorditer XV f.

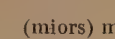
(miraone) miseratione XV

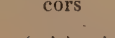
(mis) *misser* (*messer*) XV m.

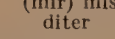
(mis) meis, -mensis XIII

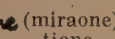
(m[r]is) muris XIV f.

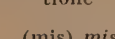
(mis[du]) ministrandum XV p.

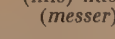
(mise[r]) miseretur XV m.

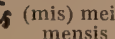
(miseda) misericordia XII p.

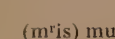
(misi[a]) misericordiam XIII f.

(miss) missis XVI p.

(Mist) Minister xv m.

(mistio) ministerio xv m.

(mist^{a}nt) ministrant xiii

(mistr) ministris xv m.

(mit) meritis xv p.

(mito^{as}) meritoriam xiii f.

(ML) malum viii

(ml) milliaria, -mille viii

(m^{a}l) materialis xiv p.

(ml^{ns}) multociens xv p.

(mla) multa xiii f.

(Mlan) Mediolanensis xv m.

(mlc) mulcet xiv m.

(mle) male xiv f.

(m^{a}lem) materialem xv p.

(mlen) mediolanensis xv f.

(mler) mulier xv f.

(mler) mulierum xiv m.

(Mli) Mediolani xv m.

(mli) meliori, -multi xv

(m^{a}li) materiali xv f.

(mli^{r}) mulierum xv p.

(m^{a}lia) materialia xv f.

(m^{a}lib) materialibus xiv p.

(mlici^{s}) melancholicis xiv m.

(mlie^{a}) *moliera* (*moglie*) xv

(mlies) mulieres xiii f.

(Mlior) Maleficiorum (Milano) xv m.

(mlir) mulier xv f.

(m^{a}lis) materialis xiv f.

(Mlli) Mediollani (Mediolani) xv f.

(Mlm) Mediolanum xv f.

(mlm) multum xv p.

(mln) mediolanensis xv p.

(Mlno) Mediolano, - *Milano* xv

(mlo) multo xiv f.

(mlo,mllo) Mediolano xv f.

(mlr) mulier xiii p.

(m^{a}lr) materialiter xiv m.

(mlri) mulieri xiii p.

(MLS) miles viii

(mls) multus,-melius, - mulus xiv

(mlt) multis xiv f.

(mlt) multum xii

(mlt^{ne}) multitudine xv

(mlta) multa xiv

(mlti^{car}) multiplicantur xv f.

(mlti^{e}) multitudinem xv f.

(mlti^{oe}) multiplicatione xv

(mlti^{r}) multipliciter xv p.

(mlti^{r}) multiplicaveris xv p.

(mlti^{x}) multiplex xv m.

(mltitd^{m}) multitudinem xiv m.

(mlto) *multo* (*molto*) xv m.

(mlto^{ns}) multociens xiv

(mltoc) multocies xii

(mltu) multum xv m.

(mlu) Mediolanum xv m.

(MM) manu missus, matrimonium viii

(mm) manumissionem iv

(MM) Matrimonium, - Magistri, - Martyres, - Monumentum, - Ministri

(mm) manu mea xii

(mm) mutatis mutandis

(mm) matrimonium xiii

(mm) meum - matrimonium XV

(mam) materiam XIV m.

(mam) meam XIV

(McaMa) *Magnifica Madonna* XV f.

(mrmra) murmura XIV m.

(MMAA) *Missionari Apostolici [Congreg. dei]*

(Mto, Magco) *Molto Magnifico* XVII

(mumuat) murmurat XIII

(mmialr) matrimonialiter XIV

(mm et nn) modis et nominibus XVIII

(mmiis) matrimoniis XIV

(mmo) matrimonio XIV

(mmo) matrimonio IV

(MMP) momentum petit VIII

(MMRRPP) *Molto Reverendi Padri* XVIII p.

(MMS) manu missus VIII

(mmss) manu mea subscripsi XI f.

(MMT) momentum VIII

(MN) Monetarius

(mncpcn) mihi notario cognitus praesens coram nobis XVII

(mnotgtus) mihi notario cognitus XVI

(mniri) ministrari XV

(MMM) manumitti VIII

(MNT) Moneta

(MO) modo VIII

(Mo) Monaldus (abbr. giur.) XV p.

(MO) *Minor Osservante* (abbrev. eccl.) XIX

(MO) Moneta

(mo, mo) modii (mensura) (scr. sass.) IX

(mo) monacus IX p.

(mo) monte, - monasterium XIII p.

(mo) meo, - *mio* XIV p.

(mo) modo xv

(Mo) Modus xv m.

(mo) modum xv

(mo) movet xiv m.

(mo^{a}) mota xiv f.

(Mo^{a}) Monasteria xv m.

(mo^{ab}) moralibus xv p.

(mo^{aii}) monasterii xv

(mo^{l}) mobilis xiii f.

(mo^{m}) morem, -modum xiii

(mo^{ao}) *monastero* xv m.

(mo^{r}) movetur xiv m.

(mo^{re}) monstrare xv p.

(mo^{ria}) monasteria xv f.

(mo^{u}) motu xv f.

(mo^{vj}) motum xv p.

(mob.stab.) (mobstab) mobilibus stabilibus xv

(Mo.can.præ) (Mocanprae) Monitione canonica praemissa (abbr. giur.) xv

(mod) modis xii m.

(Mod) Modium (*misura*) xv

(mod) modia xiii m.

(moda) Modoecia xiii p.

(mode) Modoetiae xv f.

(moe) more xv p.

(moe) monetae (Sardegna) xiv m

(mof) *Monferrato* xv m.

(Mog) Moguntia xii m.

(Mogts) Moguntinus xiv f.

(moi) modi xiv p.

(mora) monasteria, - moratoria xv

(moicoe) monicione (monitione) xiv f.

(moij) monasterij xiv f.

(moio) monasterio xv f.

(mois) modis xv m.

(moiton) monitione xv m.

(mola) molestia xv

(mold) molendinum xi p.

(mold[a]) moldra xiv p.

(mole) *mortale* xv m.

(mo[a]lr) mortaliter xv

(mom) monasterium xv p.

(Mon) Monasterii xiv m.

(Mon) Moniales, Monasterium xiv

(mondi) movendi xiv p.

(moni) monasterii xiii p.

(monio) monasterio xi p.

(monr) moventur xiv p.

(Mons) *Monsignore* xv m.

(mon[a]st) monasteriis xiv f.

(monstr) monasterium xi m.

(monu) monasterium xii p.

(Mopni) Momproni (*Momperone*) xv f.

(mo[up]pio) motuproprio xv f.

(mor) modorum xv p.

(mo[a]r) Monasterium (Forlì) xii f.

mor) mortem xvp.

(MOR) *Minor Osservante Riformato*

(mor[lr]) mortaliter xv

(mor[ar]) moraliter xiii f.

(mo[a]rie) moratorie xv

(mo[a]rio) monasterio xv f.

(mor[a]li[a]) mortalitas xv p.

(mor[a]lr) mortaliter xv p.

(moru) modorum xiv m.

(mos) *Monsignore* XV m.

(mos) modos XIV f.

(most[a]) monstra XIV f.

(mo[a]stij) monasterii XIV p.

(mot) Motinae (*Modena*) XII

(mot) monte XIII p.

(mo[r]te) mortem XV

(MP) mancipatio, - me presente VIII

(mp[l]a) manu propria XV f.

(MPas) M. Pascipoverus (abbr. giur.) XIII f.

(mpd) maiorem partem diei VIII

(mpp[a]) manu propria XX f.

(mq) mandamus quatenus XV

(m[l]q) mihique XIV p.

(M[co]qd) Magnifico quondam domino XV m.

(m[a]r) martyris XV p.

(mr) mater, - magister, - martyr, - multipliciter XIII

(mr) meridie XII f.

(MR) Martyrum XIV

(Mr) Martij XIII f.

(m[a]r) martyr XIII f.

(m[to]R[o]) *molto Reverendo* XVIII

(MR) Molto Reverendo, - Minor Riformato XVIII

(mra) monstra XV m.

(mrari) monstrari XV p.

(mrau) monstravit XV

(MRC) Magna Regia Curia (Sicilia) XVII m.

(m[a]rc) marcis XIV f.

(m[a]rch) Marchionis, - marchionalis XIII

(MRCSC) Magnae Regiae Curiae Sedis Civilis XVII

(MRD) Multum Reverendi Domini XVIII

(mrem) matrem XIV m.

(mres) martyres XV m.

(mri) magistri,-matri, - meliori XIV

(mri) martyri XI m.

(mªri) monstrari XIV p.

(mªriᵇ) matrimonialibus XV

(mriº) matrimonio XV m.

(mribus) melioribus XV

(mrice) matricem XIV m

(mªrij) martyrii XIII p.

(mªrile) matrimoniale XV

(mrimoº) *matrimonio* XV

(mrioᵐ) matrimonium XV p.

(mrioªᵗ) matrimonialiter XV

(mris) martyris, - matris, - monstris XIII

(mrm) matrimonium, - martyrum, - monstrum XIV

(mªrm) martyrum XIII f.

(mrna) maternа XV m.

(mro) magistro, - monstro XIV

(Mro) *Magistro* (*Maestro*) XV

(mrona) matrona XIV f.

(mªrr) marcarum XIV f.

(MRP) *Molto Reverendo Padre* XVIII p.

(mrs) martyris XI m.

(MRS) Mors XV

(mªrs) marcas XIV m.

(Mªrt) Martyris XIV p.

(Mrum) Martyrum XII p.

(ms) meus XII p.

(ms) mense XII m.

(ms) mensis, - minus, - mens XIV f.

(ms) *Monsignore* XV m.

(ms) more solito XVI

(MS) Mixtura simplex (abbreviat. med.) XVII

(MS) *Mutuo Soccorso* XIX

(Ms) Manuscriptus XIX

(m^{a}s) materias XIV m.

(msa) mensura XIV p.

(Msa) *Marchesa* XVIII

(ms^{ra}) mensuram XV p.

(mscda) misericordia (scritt. visig.) X p.

(MSCTSE) Manibus suis corporaliter tactis sanctis Evangeliis XVIII p.

(mse) mense XIV

(Mse) *Marchese* XVIII

(msis) mensis XIV

(mss) mensis XIV

(mss) manu scripta, - *manoscritti* XIX

(m^{o}stiu) monasterium XII m.

(MT) mortis tempore VIII

(mt) monte XII f.

(mt) mentis, - *mente* XV m.

(m^{a}t) magnificat (ab. eccl.) XIV f.

(m^{t}t^{t}) mittit XIV m.

(mta^{t}) mentaliter XV p.

(mtato) mutationem XIII f.

(MTE) mentem VIII

(mte) mente XV

(m^{t}ted) mittendus XV p.

(m^{t}ti) mitti XIV p.

(m^{a}tio) martio XV

(mtis) martis XV m.

(mtit) mentitum XV

(m^{t}m^{o}) matrimonio XV

(mto) mentio XIV

(mto) *morto* XVI p.

(m[a]tor) mercatoris XV

(mtre) *mentre* XV m.

(m[a]tus) maturatus XV

(MV) Maiestas Vestra XV

(MV) *Magnificenza Vostra* XV f.

(mv) more veneto XV

(Mu) Multiplicare (abbr. med.) XV

(mu[al]) mutabilis XIV p.

(mu) meum XIV

(m[o]u) modum XIV

(mu[ao]) mutatio XIV

(mu[aoe]) mutatione XV p.

(mu[ar]) mutatur XV p.

(mu[t]) meruit XIIIf.

(mu[t]) mutatum XIV m.

(mucom) municionem (munitionem) XIV p.

(muie) munimine (c. milan.) XV m.

(mune) munere XIII f.

(Mupeti) [De] mutuis petitionibus (Dec.lib.II,t.4)XV

(mu[ar]) mutaret XV m.

(mu[ar]i) mutari XV p.

(MusB) Musicae Baccalaureus

(MusD) Musicae doctor

(mut) Mutinae XV f.

(mut) Mutinensis XV f.

(mx[a]) mixta XIII f.

(m[a]x[e]) maxime XII

(m[a]xi) maximus XIII p.

(MXM) maximum VIII

(M2[ne]) *Mezene* (*misura*) XIV f.

(mzij) marzii (martii) XV m.

(Mzo) *Marzo* XV

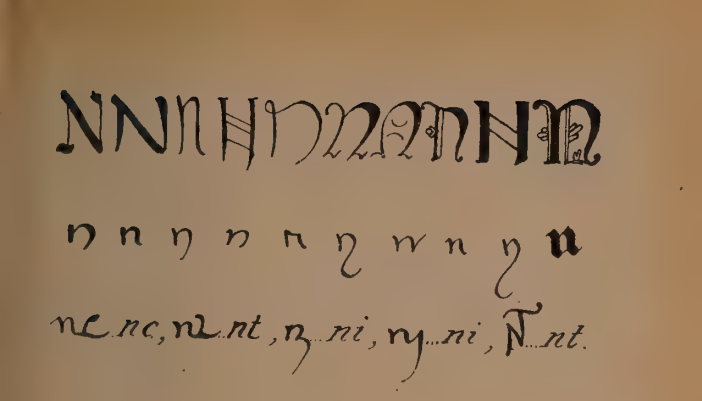

n n n n n n w n n n

nc nc, nt nt, ni ni, ni ni, nt nt.

N - N			N - N		
NΓ	(N) Semiuncia	VIII	ℵ	(n) numero	V m.
N	(N) Nesciens, - Noster, - Numero	VIII	Ñ	(N) Nomine	IX f.
N	(N) Novellae (ab. giur.)	VIII	n̄	(n) nobis	XI
N̂	(N) Natione	II m.	n̄	(n) nostri	XII
N̄	(N) non	IV	N̄ N	(N) noster	VIII
n̄ n̄	(n) non	XII	N'	(N) nec	VIII
ℵ.	(N) Notitia	VI f.	N'	(N) Nitrum (abbr. med.)	XVII
N. N	(N) nam	VIII	H. N	(N) enim	IX

(n) enim XIII f.

(N) enim XII

(N) Nomen XI

(N) Nomine IX f.

(N) Nonas XI-XIII

(Nn) Nobilis XV

(n) *numerati* XV f.

(n) nec XIII

(n) nec XV f.

(n) neque XV

(n) nisi XV p.

(N) Nicolaus XIV

(n) nos, - nullus XIV

(nª) natura XIV p.

(n) numerati XV f.

(nª) naturam XIV p.

(nª) nulla, - natura, - nota, - nomina XIV

(nª) *nostra* XVI p.

(Nª) Nota XIII

(nª) naturam XV p.

(nªb) naturalibus XIV p.

(nbus) nominibus XV

(nᶜ) nunc, - nec XII-XIII

(ndª) nominanda XV

(Nᵉ) nostrae VIII

(nᵉ) nec, - nomine, - naturae XV

(nⁱ) nisi, - nemini XIII-XIV

(nˡ) nihil XV

(nˡᵉ) nobilem XV f.

(nˡᵒ) nihilo XIII-XIV

(Nᵐ) nostrum VIII

(nᵐ) nullum XIV f.

(nⁿ) nomen, - non XIV

(N°) Noster, - Nota VIII

(N°) Nocturno XIII

(N°) Nonas X f.

(n°) nullo, - numero,-*nostro* XIV

(n°) *numero* XVI p.

(n°°) nullo modo XV p.

(nʳ) noster, - naturaliter XIV p.

(nʳ) naturaliter XIII f.

(Nˢ) nisi VIII

(nˢ) nullus XV p.

(nᵗ) naturaliter XIV f.

(nᵗᵉ) nominatae XV

(nᵗⁱ) numerati XV

(Na) Nostra VIII

(na) natura XIII

(na) nam XIV

(na) namque XIV

(na) naturam XII

(Na) Nam (scritt. long.) X

(naᵃ) natura XII

(Nʳa) Natura XV m.

(nʳaʳ) naturaliter XV p.

(Natⁱᵈˢ) Nativitatis XIV m.

(natᵗ) nativitatis XV p.

(naa) natura XV

(nac) nacione (nàtione) XIII

(naˢcetʳ) nascèretur XIII m.

(nae) naturae XV f.

(nal) naturalis XIV

(naᵃlᵗ) naturaliter XIV

(naᵃle) naturalem XV

(nale) *naturale* XIV

(nale) naturalem XV m.

(nali) *naturali* XV f.

(nalr) naturaliter XIV m.

(nam) naturam XV f.

(naoni) narrationi XV p.

(naq) namque XV

(narr) narratur XIV f.

(narro) narratio XIV

(narus) nasciturns XV

(Nat) Nativitate XIV p.

(nas) nostras IX p.

(natra) naturam XIII m.

(natre) naturae XII m.

(nate) nativitate XIII

(natis) numeratis XV

(natis) nativitatis XIII p.

(Natl) Natalem XIII

(nato) *numerato* (Milano) XV f.

(naucls) nauclearius (Venezia) XII f.

(NB) Nobis VIII p.

(NB) *Nota bene* XIX

(nb) nobis XIII m.

(NBL) Nobilis X

(nbr) novembris XI

(nbusprops) nominibus propriis

(NC) non certe VIII

(NC) Novae Constitutiones (Milano) XVI m.

(nc) nunc IX

(nc) nec XIV p.

(ncs) necessaria XIV p.

(nco) necessario XV p.

(ncc, ncc[m]) necessarium XIV f.

(ncc[aa]) necessaria XIV

(ncca[a]) necessaria XV m.

(ncca[a]) necessaria XV p.

(necas) necessitas XIII f.

(nccate) necessitate XIV

(ncce) necesse XIV p.

(ncc[a]e) necessitatem XIII

(ncc[a]e) necessitate XIV m.

(ncci[b]) necessitatibus XV p.

(ncci[e]) necessariae XV m.

(ncci[t]) necessitatis XV f.

(ncc[a]ia) *necessaria* XV

(ncc[a]ijs) necessariis XIII f.

(nccior) necessariorum XVI m.

(nccita) *necessita* XV

(ncciti) necessitati XIV m.

(ncc[a]m) necessarium XV f.

(ncc[a]s) necessitas XIII

(ncc[a]t) necessitatis XIV p.

(ncee) necesse XV

(ncias) nuncians XV p.

(ND) Nativitatis Domini XV m.

(nd) nondum XIV p.

(nd°) nominando XV

(ndu) nondum XIV

(ne) nomine (scr. visig.) IX

(ne) naturae XV p.

(ne[e]) necesse XV

(NE) necesse est VIII

(n[r]e) naturae XIV f.

(ne[ur], ne[r]) negatur XIV f

(ne) neque xv p.

(ned) negamdum xiii f.

(neao) negationem xv m.

(nete) necessitate xiv f.

(neua) negativa xiv f.

(neap) Neapoli xv m.

(neccia) *necessaria* xv m.

(necia) necessaria (Milano) xv m.

(Necn) Necnon xii

(necao) necessario xiii f.

(necate) necessìtate xiv

(ned) nedum xiv

(neg) negotiis xivp.

(neg) negotium xv

(nego) negatio xv p.

(nega) negotia xiv

(negg) negotiorum gestione xiv

(negg) negotiorum gestoribus xv m.

(neglia) negligentia xv f.

(negm) negotium xiv

(negor) negotiorum xiv p.

(nei) nemini xv m.

(nemcon) nemine contradicente

(Nemdis) Nemine dissentiente

(neanda) neganda xiv f.

(neant) negant xv m.

(neq) neque viii

(neq) neque xii p.

(neqo) nequeo xv f.

(neqaqa) nequaquam xii

(NER) Notarius Ecclesiae Romanae

(neari) negari xiv f.

(neria) necessaria XIV f.

(nesciª) nescientia XIII f.

(neªtr) negatur XV f.

(neªtim) negativum XIV f.

(neuª) neutra XIV f.

(NG) negotiator VIII

(NGA) negotia VIII

(NH) *Nobil Homo* (*Nobil uomo*) XVIII

(NI) enim VIII

(ni) nostri (scr. merov.) VII f.

(NI) nostri VIII

(ni) nostri XII

(ni) nimius XIV

(nicl) nichil (nihil) XI

(nich) nichil (nihil) XIII f.

(nichoi) nichilominus (nihilominus) XV m.

(nicho) nichilominus (nihilominus) XIV p.

(nigd) nigredinem XIV m.

(nigºmaª) nigromantia XIV f.

(nih) nihil XIII

(nIp) *nostro Illustre principe* XV f.

(nis) nimis XV p.

(NIS) Nostris VIII

(NiSicdo) Nicolaus Siculus doctor (abbr.giur.) XV

(nl) nihil VIII-XII

(nl) non longe, - non licet VIII

(nl) non liquet XIV

(nal) naturalis XIV p.

(nali) naturali XV p.

(nll) nullus XIV

(nlla) nulla XIII m.

(nllate) nullatenus XIII f

(nlli) nulli XIII f.

(nlli) nullius XIV p.

(nllm) nullum XIII m.

(nllo°) nullo modo XIV

(nlls) nullus XIIIf.

(NLM) nihil minus VIII

(nlo) nihilominus XV p.

(nᵘlr) naturaliter XV m.

(nm) numerum XIV m.

(nm) nostrum VIII

(nM) nuces Moschae (*abbrev. med.*) XVII

(nᵃm) naturam XIV p.

(nʳm) numerum XIV p.

(nmi) nomini (scr. visig.) XI

(NMI) nominum VIII

(NMNE) nomine VIII

(NN) nostri, - nostrorum, etc. VI

(nn) nomen IX

(nn) nomine XII f.

(nn) non, - nomen XV

(NN) Nobiles, - Nostri

(N°N°) nostrorum VIII

(nᵉn) nec non XIV p.

(nnⁱ) non nisi XIV

(nᵛnc) nunc VIII

(NNCaess) Nobilissimi Caesares

(nne) nomine (scr. visig.) XII p.

(nᵒno) necnon XIII f.

(nnqª) nonnunquam XIV

(NNR) Nostrorum XIII

(no) nomen (scr. irland.) IX p.

(no) notarii (abbr. giur.) XV p.

No. (No) Nota, - Numero

N̄O (No) Numero VIII

NO' (NO) Nobilis (*nei sigilli*) XIII

n̄o (no) nostro VIII

nō (no) non, - notat, - notatur XV

nō (no) *non* XV f.

no (no) nobilis (*Sicilia*) XVI

Nö, n̄o (No[a], no[a]) Nota XV

n̄o (no) nomen XV f.

No[a] (No[a]) Nota XIII

no[alr] (no[alr]) notabiliter XV p.

nō[ar] (no[ar]) notatur XV f.

n̄o[c] (no[c]) non sic XIV

no[d], n̄o[d] (no[d], no[ad]) notandum XIV f.

no[do] (no[do]) nolendo XIV f.

no[e] (no[e]) nomine XIV p.

no[l]o (no[l]o) nihilominus XV

no[ls] (no[ls]) nominis XIV

no[l] (no[l]) nobilis XV f.

no[l]o (no[l]o) nihilo XV

no[l]o (no[l]o) nihilominus XIII m.

no[la] (no[la]) novella XV m.

no[le] (no[le]) nobile XV p.

no[lis] (no[alis]) notabilis XV m.

no[lr] (no[alr]) notabiliter XV f.

no[ma] (no[ma]) nobilissima XIV f.

no[n] (no[n]) nomen XV

no[or] (no[or]) nobilior XIV p.

no[r] (no[r]) non dicitur XIV

no[r] (no[r]) notatur XV f.

no[ra] (no[ra]) nobiliora XIV p.

no[rius] (no[rius]) notarius XV

noa (noa) nomina xiii f.

noanıȝ (noanis) nominationis xviii p.

noare (noare) Novarie xv f.

Noati (Noati) Nominatim (Mantova) xiii p.

noatio (noatio) nominatio xviii p.

nob (nob) nobis x p.

nob' (nob) nobis xv

Nob (Nob) Novembris (Milano) xv f.

nob, (nob) nobilis, - nobile xv

nob2a (nobra) nobiliora xiv p.

Nobb (Nobb) Nobilibus

nobc̄ (nobc) nobiscum xiii p.

nobia (nobia) nobilissima xiv p.

nobil (noabil) notabilis xv m.

nobile (noabile) *notabile* xv

nobim (nobim) nobilissimum xiv f.

nobir (noabir) notabiliter xv m.

noblr (noblr) notabiliter xv f.

nobost (nobost) nonobstantibus xv

Nobr (Nobr) Novembris (Milano) xv m.

K. Constit (Noconstit) Novae Constitutiones xvii

nod' (nod) nondum xv m.

noduȝ (noadu) notandum xv

noe (noe) nomine xii p.

noen (noen) nomen xiv

noetvetti (noetvetti) novie veteris testamenti xv

nogo (nogo) nongentesimo (Modena) xii f.

noi (noi) nomini xiv

noia (noia) nomina xiv

noi9 (nloi) nihilominus xiv f.

noia° (noia°) nominatio xv m.

noiaa (noiaa) nominata xv

(noiat) nominat xv

(Noiat) Nominative xiii f.

(noib) nominibus xv m.

(noib) nominibus xiv p.

(noie) nomine xiii f.

(noio) *nomino* xv f.

(noio) nominatio xiv f.

(nois) nominis xii p.

(noita) *nominata* (*carte milan.*) xv m.

(noiªti) nominati xiv m.

(noiªtiᵐ) nominativum xiv

(noleᵐ) nolentium xiii f.

(nolt) nolunt xiv

(nom) nomine ix f.

(nom) nomina xv

(nom) nomen xiv

(nˡomi) nihilominus xiii f.

(Non) Nonas xiv p.

(Noªnᵐ) Notandum xiv f.

(noªnd) notandum

(noªnt) notant xv p.

(noªnt) notanter xv f.

(NOP) non oportet viii

(noobste) nonobstante xv

(noprae) [Ad] nostram praesentiam xv

(nor) novorum [denariorum] xiii f.

(nor) nonarum xv m.

(noªr) nonarum xvi p.

(noªr) notariis xvi p.

(NORI) nostri viii

(noroz) nostrorum xiii f.

(noªs) Nonas xiv f.

(NOS) noster VIII

(Noss) Notarius subscripsi XVI p.

(not) notarius, - notis XIV

(not) notarius X f.

(not) notarius IX f.

(not) notarius XIV

(not) notandum, - notitia XV

(noⁱt) noviter XIII f.

(not) notarium XV f.

(not) notionis XV m.

(noªt) notat XV m.

(noªt) notatis XV m.

(Nota) Notatur (ab. giur.), - Notitia XV

(Notas) Notarius XI f.

(noti) notarii (carte Biell.) XV p.

(notiª) notitia XIV m.

(notio) notario XV f.

(noto) notario (Biella) XV p.

(Noto) Notario (scr. bull.) XVIII m.

(nots) notarius XI p.

(notªs) notarius XIV

(NOV) novembris XI f.

(Nov) Novella (ab. giur.) XV

(novit) noveritis XV m.

(now) novorum XIII f.

(NP) non patet, - non potest, - nobili puero VIII

(npc) notificata parte contraria XVI

(NQ) neque VIII

(NQ) namque VIII

(NQ) numquam VIII

(nq) nunc quondam XVI m.

(nq) namque XIV

(nq[i]) numquid XIV

(nq[a]) nunquam XIII f.

(nq[a]) nusquam XIII

(n[v]qua) nunquam XII

(nr) noster XIII

(nr) nostri XV p.

(Nr) Nostris, - Nostrorum XV p.

(nr) nostrum XIV f.

(nr[a]) nostra XIV

(n[a]r) naturaliter XV

(n[a]r) naturarum XV

(nr[m]) nostrum XIV m.

(nra) nostra XIf.

(nram) nostram X m.

(nre) nostrae (scrit. capuana) XI f.

(nre) nostrae XII f.

(nri) nostri XV f.

(nri) nostri (scritt. long.) XII

(nri) nostri (scritt. merov.) VIII m.

(nri) nostri XI p.

(nris) nostris XI

(nris) nostris XIII f.

(nriq) nostrique XI m.

(nrm) nostrum XIV p.

(nro) nostro XI p.

(nro) nostro XII m.

(nrorq) nostro-rumque XI f.

(NRS) nostris VIII

(nrum) nostrum XV

(NS) nisi VIII

(ns) *nuovo stile* XVII

(NS[r]) *Nostro Signor* XVI

(nᵃs) naturas XIV f.

(NS) nos VIII

(nʳs) numerus XIV p.

(NSE) non sic est VIII

(NSGC) *Nostro Signore Gesù Cristo* XVII

(nstrm) nostrum XV

(NT) Nuovo Testamento

(nⁱtⁱ) nisi tibi XIV

(nᶜt) nectar XIII

(Ntate) nativitate XIII f.

(nᵃte) nullatenus XIII f.

(nti) *numerati* (Milano) XV f.

(ntia) nuntia (nuncia) XV

(ntm) nominativum XIV f.

(Nts) Notarius XVI

(ntus) nominativus XV f.

(nu) nostro viro VIII p.

(nu) numero XIV

(NV) non vacat, - non valet VIII

(NV) *Nobiltà Vostra* XV m.

(nˡu) nihilum XV

(nuº) numero XII

(nuʳ) numerus XV m.

(nuʳ) numerum XIV f.

(nuᵗ) nuncietis XV m.

(nua) nuncia XV

(nuʳaᵇ) numerabilibus XV m.

(nuʳaº) numeratio XV m.

(nuʳaʳ) numeraliter XV m.

(nuʳa) numerare XV f.

(nuac) numeracionis XIV m.

(nuando) numerando XIV f.

(nuare) *numerare* XV f.

(nuat) numerat XIV m.

(nuate) numerate XV f.

(nuc) nuncium XIV m.

(nucqᵃ) nuncquam (nunquam) XIII m.

(nuenʳ) numerentur XIV p.

(nui) nervi XII

(nui) Numeri (abbr. eccl.) XV

(nui, nuʳi) numeri XIV

(null) [a] nulla ora XIV f.

(nullr) nulliter XVI

(nultus) nullatenus XV

(nunct) nuncupati (*scr. bull.*) XVII p.

(num) numero VIII

(NUO) nunc vero VIII

(nuo) numero XIII

(nupᵃr) nuptiarum XIV

(nups) nuptias XV

(nuq) nunquam XV m.

(nuqᵃ) nunquam XV f.

(nuqⁱ) numquid XIII

(nur) numerus XIII p.

(nʳus) numerus XV

(nusqᵃ) nusquam

(nut) nuntium XIV p.

(nutⁱᵗ) nutrimentum XIV m.

(nutⁿᵗᵒ) nutrimento XV m.

(nuta) numerata XV

(nutⁱt) nutrit XV m.

(nutⁱtia) nutritiva XV f.

(nutⁱuʳ) nutriuntur XV f.

(nuᵃtus) numeratus XV

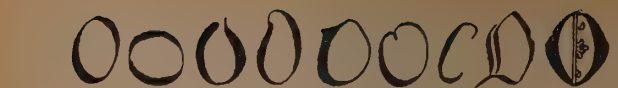

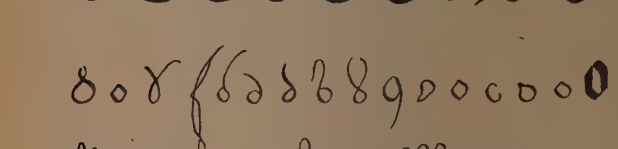

o		o	
O.	(O) Opinio (abbr. giur.) xv	o	(o) Ovidius xiii m.
O.	(O) Alumen,- Nix (abbr. med.) xvii	oꝫ	(o) oportet xv m.
oꝰ	(o) omnis xv p.	oꝫ	(o) omnem, - oportet xiv f.
O. o	(O) Non, xiv-xvii	oꝫ	(o) oporteret xiv p.
O. oꝰ	(O) Oratio xv	O. o	(O) Omelia (Homilia) f. (abbr. eccl.) xiv
o	(o) oportet, - oportuit viii	oª	(oª) omnia, - omelia (homilia) xiv
o	(O) Obiit xiii	oⁿ	(oⁿ) occurrit xiv
O. o. oꝑ	(o) ostendit, - omnibus, - opertum, - obiit viii	oᵉ	(oᵉ) omne xiv p.

(oi) omni, - olei XIII-XIV

(om) obiectum, omnium, - oppositum, - oleum XIII-XIV

(oo) omnino, - opinio, - oratio XV

(or) obiicitur, - ostenditur XIV

(os) omnes XIV

(ot) oportet, - ostendit XIV

(ot) oportet XIV

(ot) obiectum XIV

(ot) oppositis XV f.

(otas) oppositas XV f.

(oti) oppositi XV p.

(oto) opposito XV f.

(otoo) opposito modo XIV m.

(otor) oppositorum XIV f.

(otu) oppositum XV f.

(oa) omnia XIII

(oa) ora XIV m.

(OAQ) omnis ad quos VIII

(Ob) Obstaculum - obiit

(ob) obiit XI-XII

(ob) obligationis [Instrumentum], - obligando XV-XVI

(ob) omnibus XVI p.

(oib) omnibus XV m.

(obas) obliquas XV p.

(obne) obligatione XVII p.

(obr) obiicitur XIII f.

(obt) obiit, - obtinuit XV m.

(obt) obligatus XIV

(oba) obiecta XIV p.

(obat) obtinebat XIV

(obe) obest XIV

(obens) obediens XV f.

(obee) obesse XV p.

(oneie) obedientiae XIV p.

(oben^{e}) obendientiae XV f.

(ob^{i}go) obligatio XIII

(obi) obiecti XIV m.

(obi^{c}) obiectum XV f.

(obia) obedientia XV m.

(obic) obiicit XV

(obie) [De] observatione ieiunorum (Decr. lib. III, tit. 46) XV

(obie) obedientiae XV f.

(obit) obitus XV

(obl) obligavit XIV m.

(oblando) obligando XV

(oblata) obligata XV

(oblcamt) oblectamentum XIV m.

(oblig) obligationibus XV m.

(oblm) obolum XV f.

(oblo) obligatio XV f.

(obloi) obligationi XV

(oblo) oblationem XIV

(obm) obiectum XIV p.

(OBN) omnia bona VIII

(obnebat) obtinebat (scr. bull.) XVIII m.

(obnet) obtinet (scr. bull.) XVIII m.

(obnte) *obstante* (*ostante*) XV f.

(obntib) obstantibus (car. liguri) XV m.

(obo) obiecto XIII

(ob^{c}o) obiecto XV f.

(obr) obiicitur XIV p.

(obs) obstat XIV

(obst) obstaculum, - [Non] obstante XV

(obste) obstante XV

(obstn) obstantibus XVI p.

(obt) obtinet XV

(obti) obiecti XV

(obtm) obiectum XV

(OC) ore concilio VIII

(OC) alumen catinum (abbr. med.) XVIII

(OCC) *Ordine [dei] Carmelitani Calzati* XIX

(occº) occasio XV f.

(occan) occasione XVI p.

(occe) occasione XIV p.

(occi^{ali}) occidentali XIV m.

(occ^{a}io) occasio XIII

(occlta) occulta XIV

(occn^{ali}) occidentali XIV m.

(occns) occidens XV p.

(occo) occasio XIV

(occoz) occasionem XIV f.

(occon) occasione XV

(ocli) oculi XIV

(oclm) oculum XIV f.

(ocls) oculis XV f.

(oclto) *occulto* XV

(oco) ocio (otio) XV m.

(OCS) *Ordine [dei] Carmelitani Scalzi* XIX

(oct) octobris X f.

(oct) octabas XV

(od) odoris XIV m.

(odi^{l}) odibilis XIII f.

(odie) *ordine* XV

(odirdie) hodierna die (Ravenna) XII p.

(ODM) operae donum munus VIII

(Odo) Odofredus (abbr. giur.) XV

(odo) odorem XIV f.

(OE) Alumen (abb. med.) XVII

(oe) omme XIII-XV

(oe) ore XIV

(oe, oem) omnem XV f.

(OER) ob eam rem VIII

(oes) omnes XII-XV

(OESA) Ordinis Eremitarum Sancti Augustini XIX

(OF) Alumen faecum (ab. med.) XVI

(offlis) officialis XVI p.

(offa) officia XV

(offali) *officiali* XV m.

(Offcm) Officium (abbr. eccl.) XVI m.

(offi) *officij* XV

(offij) officij, - officialium XV f.

(offio) officio XV f.

(Offle) [De] officio legati (Decr. libro I, tit. 30) XV

(offm) officium, - officialium XV

(offo) officio XIV m.

(Offpri) [De] officio primiceris (Decr. lib. I, tit.25) XV

(OFM) Ordinis Fratrum Minorum XVI

(og[i]) *ogni* XV m.

(oi) omni XII f.

(oi[a]) omnia XIV m.

(oi) omnibus XV m.

(oi[li]) originali XIV f.

(oi[m]) omnium XIII p.

(oi[r]) oritur XV p.

(oia) omnia XIII p.

(oib) omnibus XV m.

(oib) omnibus XIV

(oibq) omibusque XII f.

(oida) omnimoda XIV

(oie[li]) orientali XIV m.

(oig) Origenes XV p.

(oim) omnium (Svizzera) XV f.

(oim) omnium XIII f.

(oim°) omnimodo XIV

(oimelmo) omni meliori modo XVI m.

(oimq) omniumque XV

(oino) omnino XV m.

(oio) omnino XV f.

(oioda) omnimoda XV m.

(oip[s]) omnipotens XIV

(oipꝯ) omnipotens XV

(oipti) omnipotenti XIV f.

(ois) omnis XIV

(oiu) omnium XIV m.

(oiu) omnium XVI m.

(oiu) omnium XIII f.

(oiu[r]) oriuntur XV m.

(oizot) orizontis (horizontis) XV p.

(ol) oleum VIII

(ol) olim XVIII m.

(Old) Oldradus (abbr. giur.) XV

(oli) olim XIV m.

(olm) oleum XIV m.

(ollo) Ollevano (Olevano) XV

(olpd) Olympiadi VIII

(OM) omnem VIII

(OM) *Ordine [dei] Mendicanti*

(om) omnem XIII f.

(om[a]) omilia (homilia), - omnia XIV f.

(OMA) omnia VIII

(oma) omnia (scr. visig.) XII p.

(omaq) omniaque XI m.

(OMB) omnibus VIII

(omens) omnipotens XIII

(ometgenlr) omnino et generaliter

(omib) omnibus XIII f.

(omio) omnino XV f.

(omips) omnipotens XV

(omipi) omnipotenti XIV m.

(Omips) Omnipotens XIII

(omis) omnis XV f.

(omis^{nis}) omissionis XIV f.

(OMN) omnino, -omnia VIII

(omo) omnino XIV p.

(omp) omnipotens (scr. angl.) VIII m.

(omp^{s}) omnipotens (scr. ibernosass.) VIII

(ompc) (omps) omnipotens XIII p.

(ompi) omnipotenti XI f.

(ompis) omnipotentis XIII f.

(Omps) Omnipotens XV

(Ompt) Omnipotens XIII p.

(omptm) omnipotentem XII p.

(OMQ) optimo maximoque VIII

(oms) omnes (scr. visig.) X p.

(OMS) omnis VIII

(omsq) omnesque (scr. longob.) IX p.

(on^{r}) ostenditur XIV p.

(on^{d}) ostendendum XV p.

(on^{t}) ostendit XV p.

(ONA) Omnia XIV

(ond) ostendere XIV p.

(ond) ostendet XV p.

(ondr) ostenditur XIV p.

(ondt) ostendit XV

(ondam) ostendam XII

(ondant) ostendant XII

(onddm) ostendendum XV m.

(onde) ostendere XIII f.

(onde) ostendemus XV p.

(ondit) ostendit XV m.

(ondr) ostenditur XIV p.

(oni) omni XIII f.

(onio) omnino XIV m.

(ono nis) orationis XV f.

(ons) ostendens XIV f.

(ons) ostensus XIV p.

(onsim) ostensivum XIV f.

(onsu) ostesum XIII f.

(ont) ostendentis XIV

(ontr) ostenditur XV m.

(OO) Omnes

(oo) omnino VIII

(OP) Alumen plumosum (abbr. med.) XVI

(OP) Ordinis Predicatorum, - Ordinis Passionis XIX

(op) opinio... onis, (etc., (ab. giur.), - optime XV p.

(op) opinio XIV

(op) oportet XIV

(op) operis XV

(op) opus XIV

(opd) operandum XIV f.

(ope) optime XV m.

(opm) oppositum XIV p.

(opo) oppositionis XV p.

(opo) opinio, - opposito XV

(op^{t}) oportet XIV

(op^{ta}) opposita XV p.

(op^{too}) opposito modo XV m.

(opa^{b}) operationibus XV f.

(opa^{o}) operatio XV f.

(opatoe) *operatione* (*operazione*) XV

(op$_{\text{s}}$) omnipotens XIV f.

(opi^{d}) opinandum XV p.

(opilo) opilatio (oppilatio) XIV m.

(opio) opinio XV m.

(opio) opinionem XIV

(opm) operum XIV m.

(opn) ora pro nobis XV

(opnti) omnipotenti XV m.

(opo) operatio XIV

(opo) operationem XIV p.

(o^{i}po^{a}) omnipotentia XIV m.

(o^{i}po^{ns}) omnipotens XIV p.

(opoes) operationes XIII f.

(opom) operationem XIV p.

(opom) opinionem XIV f.

(OPP) oppidum VIII

(opp^{dus}) opponendus XV

(opp^{m}) oppositum XIV f.

(opp^{nus}) opportunus XV

(opp^{t}, opp^{tu}) oppositum XIV f.

(oppe) oppositione. - opponere XV

(oppis) opportunis XV

(opp^{i}mti) oppimenti XIII f.

(oppna) opportuna XV

(oppo) oppositio XV m.

(oppo^{a}) opposita XIV p.

- (oppo^{r}) opponitur XVI
- (oppo^{r}) oppositorum XIV p.
- (oppo^{s}) oppositionis XV m.
- (oppo^{a}s) oppositas XIV m.
- (opri) operari XIV f.
- (ops) omnipotens XV f.
- (opt) optinet (obtinet) XV p.
- (opt) oporteret XIII f.
- (op^{r}t) oportet XIII f.
- (opt) oportet XV m.
- (opte) oportere XV p.
- (optne) opportune XV p.
- (opto) optativo XV f.
- (opts) omnipotens XV f.
- (opts) optivus XIV m.
- (optu^{l}) oportuit XIV m.
- (optua) opportuna XV p.
- (optuis) opportunis XV m.
- (op^{r}tui^{te}) opportunitatem XIV
- (optun) opportunis XIV f.
- (or) oratio (scritt. visig.) XI
- (or) oratio (scr. long.) XI
- (or) ordinis, - ordinaverunt, - orator XV f.
- (or) ordinariarum XV f.
- (or) ora pro nobis XI
- (or^{is}) ordinis XV f.
- (or^{le}) originale XIV m.
- (or^{ne}) ordinem XIV f.
- (or^{no}) organo XIV p.
- (or^{re}) ordinare XIII f.
- (or^{ta}) ordinata XIII m.
- (orace) oratrice XV

orat. (orat) orator, -oratoria xv

Oratᵉ (Orate) *Oratore* xviii m.

orce (orce) oratrice xv

Or.cogni (Orcogni) [De] ordine cognitionum (Decr. lib. II, tit. 10) xv

ord. (ord) ordinatur xiii

ord (ord) ordinis xv f.

ordᵇ (ordᵇ) ordinationibus (abbr. eccl.) xvi m.

ordbus (ordbus) ordinationibus xv

ordi° (ordi°) ordinatio xiv m.

ordiᵗ (ordiᵗ) ordinatum xiv p.

ordio (ordio) ordinario xv

ordis (ordis) ordinis xv f.

ordiᵃto (ordiᵃto) ordinatio xiv p.

ordᵃo (ordᵃo) ordinatio xiv m.

ordry (ordrij) ordinarii (scr. bull.) xviii p.

ore (ore) *oratore* xv f.

oretex et extra (oretex) ordinariae et extraordinariae [entratae] (*Milano*) xv f.

orets (orets) oretenus xv f.

ori (ori) *oratori* xvi p.

oriˡ (oriˡ) originalis xiv m.

orij (orij) oratorij xv

origal (origᵃˡ) originaliter xiv m.

origli (origli) originali

orismior (orismiᵒʳ) ordinis minorum xv m.

ormiobsᵉ (ormiobsᵉ) ordinis minorum observantiae xv f.

oro (oro) oratio xv p.

oro (oro) orationem xiv m.

orois (orois) orationis xv

orom (orom) orationem xiii f.

orpreor (orpreᵒʳ) ordinis predicatorum xv f.

orᵉri (orᵉri) ornari xiv p.

orᵉt (orᵉt) ornat xiv

(ort) ornatus xv p.

(orum) oratorum xvi p.

(orx) oratrix xiv

(os) omnes xii p.

(os) omnis (Roma) xii p.

(os) omnes, - Oseae [Prophetia] xv p.

O.S.A. (OSA) Ordinis Sancti Augustini

O.S.B (OSB) Ordinis Sancti Benedicti

(oscla) oscula xv m.

O.S.F. (OSF) Ordinis Sancti Francisci

Ost. (Ostt) Ostiensis (abbr. giur.) xv

(ostt, ostnt) ostendit xv

(Ot) otto [Papiensis] (abbr. giur.) xiv p.

(ot) otio ix

(oto) orto (horto) xv p.

(otuit) oportuit xiv p.

(ou) *over* (ovvero) xv

(oiu) omnium xiv

(OV) optimus vir, - optimo viro viii

(O.U.D.) omni virtuti deditus viii

(oz) *onze* (*oncie*) xv f.

(oz) *onze* (*oncie*) xviii p.

(oz) *onze* (*oncie*) xv

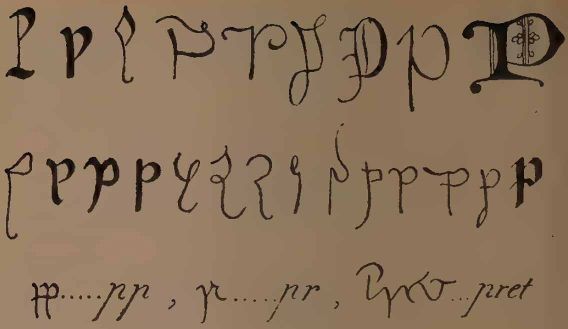

P - P

- (p) pupilla VIII
- (P) Pater, - Praesidi, - Pondo, - Pandectae, - *Principe*
- (P) Placentinus, (abbrev. giur.) XV
- (P) Acqua pluvialis (abbr. med.) XVI
- (P) Solutio (abbr. med.) XVI
- (p) publicus XV
- (P) Psalmus XIV
- (p) pandectae (abbr. giur.)

P - P

- (P) Paragraphus II
- (P) Ponatur XVIII
- (p) post IV
- (p) posse IV
- (p) per VIII f.
- (p) per (scrittura visig.) VIII-X
- (P) Per (scrittura sass. ed irland.) VIII
- (p) per IX m

(p) per VIII

(p) per XII XV

(p) perticas X

(p) *perticae* XVI p.

(p) pulvis (abbr. med.) XVI

(p) pulverisare (abbr. med.) XVI

(p) *Postilla* XIV f.

(p) prae VIII-XV presbyter, - prepositus XII

(p) prae XI m.

(p) prae X f.

(p) praesentia [bona] XIII m.

(p) psalmus XIII

(p) praefatus, - praefati, etc. XVII p.

(p) pro VIII

(p) pro (scr. irlandese) IX p.

(p) pro IX

(p) pro XI f.

(P) Pro XIII p.

(p) pro XII p.

(p) propter

(p) patet XV m.

(p) patent, - patet XIV-XV

(p) praeest XIII p.

(p^{ar}) probatur XIV p.

(p) post IX

(p) primus, - post, - psalmus XIV

(p9) per consequens XIV f.

(p) propterea, - prima, - pura XV p.

(p^{a}) preterea XIV

(p^{a}) prima, - puta XII-XIV

(p^{a}) primam XV

(p^{ia}) prima XV f.

(pª) propria xv f.

(pª) propterea xiv

(pª) *persona*, - *parrochia* xv

(pª) postea xv m.

(pª) personam xv m.

(pali) personali xv p.

(par) probatur xiv

(pat) personaliter xiii f.

(pata) praedicamenta xiii f.

(pate) pro prima parte xv m.

(plate) pro prima parte xvi

(p2ate, p2ate) pro-secunda parte xv m.

(pb) partibus xiv m.

(pblia) praedicabilis xv m.

(pc) pro tunc xv p.

(pca) publica xv f.

(pca) copia xiv p.

(pd) probandum xiv f.

(pd) praenotandum xv m.

(pd) probando xv f.

(pe) primae, - parte, - pace xiv-xv

(pe) per se xiv p.

(pe) personae xiii m.

(pi) privilegii xii f.

(pi) *primi* xv f.

(pi) prius xii m.

(pi) probi xv p.

(pi) pridem xiv f.

(pia) prima xiv m.

(pia) prima xv

(pie) primae xv m.

(pii) primi xv p.

(pim) primum XIV f.

(pio) primario, - *primo* XIV

(pio) primo XV p.

(pioo) primo modo XV p.

(pis) personis XIII f.

(pl) *personal* XV m.

(pl) possibilis XIV f.

(ple) possibile XV f.

(pale) praedicabile XIV p.

(pli) possibili XIV

(palis) praedicabilis XV f.

(plis, pl) prolis XV

(pm) parum XIV

(pm) populum XI

(pm) primum XIV f.

(pmus) primus XV

(pna) personam XIV

(po) positio, - primo, - pacto XV

(po) probatio, - probo XIV p.

(po) probationem XIV f.

(po) propositionem XV p.

(poa) posteriora XV m.

(paoe) probatione XV f.

(por) posterior XV

(por) posteriorum XV f.

(pr) pariter, - personaliter XV f.

(pr) pater XIV m.

(pr) personaliter XVII

(pr, par) probatur XIV p.

(par) personaliter XIV

(pr) posterorum XV p.

(par) probabiliter XV m.

(pra) plura XIV f.

(prc) probatur sic XV m.

(pri) particulari XIV m.

(pri) posteriori XV m.

(prs) plures XIV f.

(Ps) Psalmus XIV

(ps) princeps, - pontificatus XVI p.

(pt) partes XV p.

(pse) praecise XV f.

(Fsi) *Pesi* XIX

(psio) provisio XIV

(psis) praemissis XV

(psu) provisum XIV

(Psta) Psalmista XIV

(pt) post, - potest, - possit XIII

(pt) prout XIV p.

(pt) prout patet XV f.

(Pta, pta) *Paternità, - prefata* XV f.

(pte) parte, - parte praesente XV

(pti) praefati, - praedicti XV f.

(ptis) paternitatis XV f.

(pto) praeterito, - praecepto XV-XVI

(pto) *prefato, - predicto* (*predetto*) XV f.

(ptor) protestor XVI p.

(pui) publicavi XV

(PA) Perpetuus Augustus VIII

(PA) *Pastore Arcade* XVIII

(Pa) Papa (abbr. giur.) XV

(pa) [De iure] patronatus (Decr. lib. II tit. 38) XV

(pa) praesta XV f.

(pa) parabola XIII m.

(pa) papam XV

(p^{i}a) propria XV

(p^{i}a) primam XIV f.

(p^{r}a) pura XIV m.

(pa^{l}) passibilis XIV p.

(pa^{mo}) paralogismo XIV p.

(pa^{ns}) patiens XIV p.

(pa^{o}) passio XIV p.

(pa^{on}) passionis XV m.

(pa^{oe}) passione XV f.

(pa^{r}) paratur XIV m.

(pa^{ue}) passive XV f.

(pab^{t}) parabit XV

(pac) Paci̇ano (*carte milanesi*) XIII p.

(Pac) [De] pactis (*Decr. lib. I, tit.* 35) XV

(paci^{d}) paciendum (patiendum) XV m.

(pacia) paciencia (patientia) XIII f.

(pady^{o}) paradyso (paradiso) XV

(pae, paeq) partibus aequalibus (ab. farm.) XVI

(pag^{v}) peragitur XV p.

(pag^{a}pho) paragrafo XV p.

(pal, pallan) Pallantiae XV p.

(pal) paralysis XIV m.

(Palis) Patritialis [Curia] XVI

(palii) palatii XIV p.

(pall, pallo) pallatio XIII m.

(pallio) pallatio XIII m.

(palreg) palatio regio XV

(palsco) Palatinus scholaris VI f.

(palt) Palatinus XIII f.

(pam) personam XIV m.

(pam) primam XIV

(p^{i}amte) *propriamente* XV f.

(Pan) Panormi XVIII p.

(pap) Papiae (*Pavia*), - papiensis [moneta] XV m.

(PAR) Pater (*nei sigilli*)

(par, parᵉ) parochiae XV

(par) parmensis XIII p.

(par) pariter, - parvus, - parochia XV

(par) parisiensis XV

(par) parte, - partibus XIII f.

(Parli) Parochiali XVIII p.

(parlris) particularis XV

(Paroli) Parochiali (scr. bull.) XVIII m.

(parolis) parochialis (scr. bull.) XVIII

(paronor) parochianorum (scr. bull.) XVIII m.

(ParrEm) *Parroco Emerito* XIX

(Parrq) *Parroco quiescente* XIX

(pas) passus VIII

(Pas) Pascipoverus (abbr. giur.) XIII f.

(pasˡ) passibilis XIV m.

(pasᵒ) passio XV m.

(Pass) Passim

(passᵇ) passionibus XIV m.

(pastᵇ, pastb) pastoribus XIV m.

(pat) patentes [litterae] XVI

(pat) patet XIV m

(pat) pater XV

(pat) *parte* XV m.

(patᵗe) patriae XII m.

(patfal) paterfamilias XV m.

(patnalr) paternaliter XIV p.

(patᵒno) patrocinio XIII f.

(patr) patronum IV

(patˢ) patris XIII f.

patti (pat[a]ti) patrati XV

pau.deleaz (paudeLeaz) Paulus de Leazaris (abbr. giur.) XV

p·aug. (PAug) Praefectus Augustalis

pbz (pb) praebet XIV m.

pbz (pb) praebent XIV m.

pbz (pb) probet XIV

pbz (pb) probus IX

pbcc (pb[cc]) publicae XIV f.

pb° (pb°) probatio XIII f.

pbr (p[a]b[r]) probabiliter XIV p.

pbr (pb[r]) probrum XIV f.

pbar (pba[r]) probantur XV m.

pbar (pba[r]) probabiliter XV m.

pbat (pbat) probat XIII

pbatū (pbat) probatum XV

pbatq (pbat) presbyteratus XIII

pbe (pbe) praebere XIV m.

pbē (pbe) probem XIV

pbe (pbe[r]) probetur XIV p.

pbibz (p[a]bi[b]) praedicabilibus XIV p.

pblc (pblc) publice XII f.

pblebz (pble[ab]) problematibus XIV

pblicō (pblico) publicationem XV

pbnis (pbn[is]) praebendis XIII

pbō (pbo) probatio XIII f.

pbom (pbom) probationem XIV

pbon (pbon) probationem XIV

P.B.P.O. (PBPO) Post beatorum pedum oscula XVI p.

PBR (PBR) Presbyter (*nei sigilli*) XII

pbr (pbr) presbyter XII m.

pbr° (pbr°) presbytero XIV f.

pbratus (pbratus) presbyteratus (scr. bull.) XVII

(pbrjs) presbyteris XI p.

(pc) post consulatum VI

(PC) Pax Christi, - Praefatae Celsitudinis XVII

(pc) per centum, - porta cumana (Milano) XVI

(pc) patres conscripti VIII

(pc) procurator VIII

(pc, pic) Principatus IX

(p.) procuratoris, - ...rem XIV f.

(pc) praecepto XIV

(pc) precum XIV

(pc) parcus XV

(pca) puncta XIV f.

(pacca) practica XIV f.

(pcrio) procuratorio XVI

(pca) pecunia VIII

(pca) peccata XV f.

(pca) peccamus XIV m.

(pcaa) peccamen XIV f.

(pcare) *precare* (*pregare*) XV m.

(pcare) procurare XV p.

(pcato) procuratio XIII p.

(pcc) peccatum XIII f.

(pcc) peccet XIV f.

(pcca, pcca) peccata XIII f.

(pccm) peccatum XV f.

(pcci) peccati XIV f.

(pccm) peccatum XIV

(pccor) peccatorum XV p.

(pccori) peccatori XIV m.

(pce) parcere XV

(pce^{do}) procedendo XIV f.

(pce^{m}) processum XIV p.

(pce^{nt}) procedunt XIV p.

(pce^{nt}) procedéntis XIV f.

(pce^{nte}) praecedente XV f.

(pcc^{r}) proceditur XV m.

(pce^{r}) praeceděre XIV f.

(pce^{t}) praecedit XV p.

(pce^{ti}) praecedenti XV p.

(pcedd) procedendum XV

(pcep^{a}) praeceptа XIV f.

(pcep^{l}) perceptíbilis XIV p.

(pcep^{m}) praeceptum XV p.

(pcep^{o}) perceptio XIV m.

(pces) parcens XV

(pc^{r}et^{r}) procuretur XIV m.

(PCF) *Premostrutensi [della] Congregazione Francese* XIX

(pch) *perchè* XV m.

(pci^{do}) percipiendo XV f.

(pci^{e}) praecipue, -praecise XIV p.

(pci^{r}) praecipitur XIII f.

(p^{i}cilr) principaliter XIV

(p^{a}cio) praedicacio (praedicatio) XIV m.

(pcipr) praecipitur XIV m.

(pcis) peccatis XV f.

(pciu) parcium (partium) XVI p.

(pcl) procul XV

(p^{i}cl) prisca lex VIII

(pçla) proclama XIV p.

(pcm) praedictum, -peccatum XIII-XV

(pco) praeco, -*peccato* XIV-XV

(p^{a}co) probacio (probatio) XIV p.

(p[a]co) praedicacio (praedicatio) xv m.

(P[o]Colli) Primo Collaterali xvi

(pco) post communio (abbr. eccl.) xiv

(p[a]com) praedicationem xiv p.

(pcoru) peccatorum xv f.

(p[a]corin) prima [epistola ad] Corinthios xv f.

(pcps) porta Cumana parochia Sancti... *(Milano)* xv f.

(pc[r]re) procurare xv p.

(pcs) praedictus xiii f.

(pcsa) percussa xiii

(pcss) post consulatum suprascriptum vi

(pct) peccatis xv m.

(pct) peccatum xv

(pcta) puncta, - peccata xiv

(pcta) praedicta xvii p.

(pcti) peccati xv m.

(pctor) peccatorum xv m.

(pcur) procuratorem xiv f.

(PCV) Prefatae Celsitudinis Vestrae xv m.

(pcuran) procurationis xiv f.

(PD) *Padre Don...* xviii m.

(pd) prodest xii

(pd[m]) praedium xiii f.

(pd[o]) perditio xiv m.

(pd[r]) praedicatur xiv m.

(pd[t]) perdit xv

(pd[t]) produxit xvi p.

(pdc[a]) praedicta xiv f.

(pdc) praedictis xiv f.

(pdc) praedictum xiv f.

(pdca) praedicta xiv f.

(pdci) praedicti xiv m.

(pdci) producti xv p.

(pdcm) praedictum xiv f.

(pdco) praedicto xiv m.

(pdco) perdicio (perditio) xv m.

(pdcte) praedictae xv m.

(pdcus) praedictus xiv m.

(PDE) Possessio data est viii

(pde) prodest xv

(pᵛdeª) prudentia xv m.

(pdee) prodesse xi m.

(pᵛdna) prudentia xiv m.

(pdiº) proditio xv

(pdiº) praedicationem xv p.

(pdiʳ) perditur xv

(pdiʳ) praedicare xiv f.

(pdiʳ) praedicatorum xiv f.

(pdiᵗ) praedicamentis xv p.

(pdie) pridie x f.

(pdiltm) praedilectum xiv p.

(PDO) *Prete dell'Oratorio* xix

(pdor) praedictorum xv f.

(pdos) praedictos xv f.

(pdr) perditur xv

(pᵘdr) prudenter xv p.

(pdr) praedicitur xiv m.

(pdt) produnt xiii

(pdᶜta) producta xv

(pdv) praelibata (*o* praefata) dominatio vestra xv f.

(pduᵈ) producendum xiii f.

(pduʳ) producuntur xiv m.

(pdut) praetendunt xiv

(Pe, pe) Petrus, – poenitentia, – penultimo (abbr. giur.) xv

(pe) *pare* XV

(PE) Praefatae Excellentiae XV m.

(pe[a]) poena XIV f.

(pe) poenae XIII f.

(pe) praeest XIV

(pe[a]) poenam XIII f.

(pe[li]) pestilentiali XV f.

(p[re]) pure XIV p.

(per[a]) pestifera XV f.

(pea) poena XIV m.

(pea) postea XII

(peb[t]) patebit XIII f.

(pec) pecia, - peciae, etc. XIV m.

(pec) pecuniam XII f.

(pecce) pecuunie (pecuniae) XV f.

(pecci) *peccati* XII

(pecia) pecunia (*Sardegna*) XIV m

(pecre) pectore XV

(pect) peciam terrae XIII m

(pedpal) Petrus de Palude (abbrev. eccl.) XV m.

(pee) praeesse XV f.

(p[a]eet) praeesset XIII

(pe&) praeesset IX

(peg[i]) peregrinus VIII

(pei) posteriori XV m.

(peia) poenitentia XIV

(peit) poenitet XIV

(pe[a]li[r], pe[a]lr) poenaliter XIV m.

(pemi[a]) praeeminentiam XIII f.

(pempt) peremptorie (peremtorie) XIII f.

(pen) pensione (*Piacenza*) XII f.

(pen) pecunia, - penes XIV-XV

(penia) poenitentia XV

(pens) pensiones, - ...is, etc. XII p.

(pent) parentum XIV m.

(penth) Pentecoste (Pentecoste) XIII f.

(per) *parere* XV f.

(p[a]erat) praeerat XII m.

(perpu) perpetuum XV

(perpuis) perpetuis (scr. bull.) XVII p.

(perpuo) perpetuo (scr. bull.) XVIII p.

(perslr) personaliter XVIII

(pertiis) pertinentiis XV

(pere) [de] poenitentiis et remissionibus (Dec. lib. V, tit. 38) XV

(pes) penes XIV f.

(pe[as]) poenas XV m.

(pes) pensionem XIV m.

(peso) *pensero* (*pensiero*) XV m.

(Pet) Petita, - Petitura XV

(pet) [ad] petitionem XVI

(pet) parentis XIV

(Pet[nis]) Petitionis XVII p.

(p[i]etas) proprietas XII f.

(PetdeBel) Petrus de Bella Pertica (ab. giur.) XV

(PetdeSam) Petrus de Samprana (abbr. giur.) XV

(pet[ant]) penetrant XV f.

(peto) peccato XV p.

(petoem) petitionem XIII m.

(pett) petia terrae (*Vicenza*) XV m.

(pett) petunt XV

(pex) pro expensis XIII m.

(pex) *pexano* (*pesano*) XVI p.

(pexns) praeexistens XIII f.

(PF) potest fieri, - pater familias, - praefectus VIII

(PF) Praefatio XI

(pf) *prefato* XV f.

(pf) proximi futuri XV

(pf[cma]) perfectissima XIV f.

(pfa[r]) proferatur XIV f.

(PFAT) Praefatio

(pfat) praefato, -praefatis XVI p.

(pfc[m]) perfectum XIV f.

(pfca) *perfecta* (*perfetta*) XV m.

(pfcis[e]) perfectissime XV p.

(pfcm) profectum XIV

(pfcm) perfectum XIV f

(pfco) profecto XV f.

(pfcom) profectionem XIV

(pfcor) perfectior XIV f.

(pfe[r]) praefertur XIV f.

(pfer) praeferunt IX p

(pf&) profeta (Prophetа) VII

(PFAI) pater familias VII

(pfm[s]) proximus futurus mensis (*Sicilia*) XV

(pfo) professionem XV

(pfor) professorum XIV

(pfri) proferri XIV

(pft[r]) praefertur XIV

(pft[r]) profertur XIII

(pg) ponderis generalis (Sicilia) XVII

(pg°) Pergamo XV m.

(p[r]ga[r]) purgatur XV f.

(pgd[r]) progreditur XIV m.

(pɔg°e) praecognitione XIV m.

(pgi) Pergami XIV p

(pgo) *prego* XVI p.

(p^rgo) purgationem XV

(pg^essa) progressa XV m.

(pgsso) progressio XIV

(pg^avare) pregravare XI f.

(Ph, ph) Philippus XIII f.

(ph) perhibet XIV p.

(ph) philosophus XIV p.

(ph) prohibet XIII f.

(ph^r) prohibetur XIV p.

(pha) philosophia XIV

(pha^ri) philosophari XV m.

(phai) Pharisaei XIV

(phante) philosophante XV m.

(phas) prophetas XIV

Ph.B. (PhB) Philosophiae Baccalaureus

Ph.D. (PhD) Philosophiae Doctor

(phe) philosophiae XIV p.

(phe^o) prohemio (proemio) XIV p.

(phes) proheres XIV p.

(phet) prohibet XIV m.

(phi) prohibet XIV

(Phi) Philippi XV

(phi) Philosophi XV

(phi) Phisica XIV p.

(phi^a) Philosophia XV f.

(phi^c) physicum XIV p.

(phi^cor) physicorum XIV p.

(phi^re) prohibere XV p.

(phi^t) praehabitis XV m.

(phia) philosophia XV p.

(phib) perhibet XII

(phico) phisico XV m.

(phico) prohibicionem (prohibitionem) xv m.

(phie) philosophiae xv f.

(phita) praehabita xiv p.

(phito) prohibitio xiv m.

(phndo) prohibendo xv

(phnr) prohibentur xv

(phm) Philosophum, - Philippum xv p.

(pho) Philippo, - philosopho xv

(phos) philosophos xiv m.

(phpsstf) porta horientalis parochia Sancti Stephani foris (Milano) xv f.

(ph^{v}r) prohibetur xiv

(phs) philosophus, - Philippus xiv

(pht) prohibet xiv m.

(phui) prohibui xiv

(phv) pro hac vice

(phus) philosophus xv f.

(phus) Philippus xvf.

(phy) phylosophi xv f.

(phy^a) philosophia xiii f.

(phy^m) physicam xv m.

(pj) pugillus (abbr. med.) xvi

(pi) pari xv m.

(Pi) Pillius (abbr. giur.) xiii

(p^{l}i^s) propriis xii f.

(p^{r}i^t) puritatis xiv f.

(picl) periculis xiv m.

(picli) periculi xiv

(pidd^i) possidendi xv

(pie) poenitentiae xv

(pie^t) pietatis xiv

(pig) pignori xiii f.

(piʒ) pignus xv m.

pigm (pig^{m}) pigrum xv m.

pimr (pimi^{r}) perimitur xiv m.

pin (pin) perinde xiv

pir° (pir°) *Pirovano (car. lomb.)* xvi m.

pis (pis) Pisis xiv

pis (pis) parisiensis xv

Pisi (Pisi) Pisauri xv m.

piss (piss) piissimo ix p.

pissf (piss) praemissis xiv f.

pisse (pisset) periiset xiii

pissa (pissa) praemissa xiv f.

piste (pist) Pistorio xv f.

pit (pit) pariter xiii f.

pitra (pit^{r}a) peritura xv

piti (piti) praeteriti xv p.

pittr (pitti^{r}) praemittitur xv p.

piudm (piud^{m}) praeiudicium xv

piz (piz) *Pizleone (Pizzighettone)* xv m.

p k. (pk) pridie kalendas xv

pl (pl) placuit viii

Pl (Pl) Placet xviii

pl', plꝰ (pl) plus xv

pl (pl) prolis xiv m.

pl (pl) placet, - plaustrum xiv f.

pl (pl) plebe xv

plz (pl) placet xiii f.

pl' (p^{a}l) personalis xv

pla (pla) placentinus (abbr. giur.) xv p. Placentiae xv f.

pla, plaa (pla, pla^{a}) planeta xiv m.

pla (pla) *parla* xv f.

pla (pla) plura xiv p.

plar (pla^{r}) pluraliter xv p.

(plac) placuerit XIII f.

(plac) placitum XIII m.

(plac) Placentiae XV f.

(plae) *parlare* XV

(plae) planetae XV m.

(plalr) pluraliter XV

(plan) planetarum (*Brescia*) XIV m

(plar) planetarum XIV m.

(plb) plebanus XIV f.

(plbm) plebanum XV p.

(plbs) plebanus XIV p.

(plc^e) pulchre XIII f.

(plch^m) pulchrum XIV f.

(p^ale) personale XIII f.

(ple) planetae XV p.

(Ple) Placentiae XVII

(ple^do) plenitudo XV p.

(ples) plures XII f.

(plete) planetae XIV f.

(pli) populi, - plurimi XV m.

(pli) praelibatae [Celsitudinis] XV m.

(pli) Pontremuli XVI p.

(p^ali) personali XIII f.

(pli^t) pluralitatis XV m.

(plia) placita XIV

(plib) pluribus XIII

(plicho) publicho (publico) XV m.

(plie) plurimae XIV m.

(plies) pluries XIV p.

(plim) plurimum XIII f.

(pliq) plerique XV m.

(plis) principalis XV

(p^{a}lis) personalis XIV

(pliS) *prelibata Signoria* XV f.

(plitas) pluralitas XV m.

(Plm) plus minus IV p.

(plm) plurimum, - plaustrum, - plebem XV

(plm) plerumque XIV m.

(plme) plenissime XV

(plmo, plo) pulmo XII

(plmq) plerumque VIII

(plo) Plato, - populo XV m.

(plo^{m}) paralogismus XV p.

(plor) plaustrorum XV f.

(plr, p^{a}lr) personaliter XIV

(plr) pluraliter XV f.

(p^{a}lr) probabiliter XV m.

(plr^{m}) plurimum XIV

(plra) plura, - plaustra XIII-XIV

(plro) plaustro XVf.

(plrm) plaustrum XIV f.

(pls) pulsus XIII f.

(plt) penultima (abbr. giur.) XV p.

(plta) planetam XIV f.

(pltimi) penultimi XIV

(plto) penultimo XIV

(plvi) pulveri XIV m.

(plus) populus XV m.

(plt) placitum VIII

(PM) Pontifex Maximus XV

(PM) *Padre Maestro, - pro memoria*

(pm) propria manu VI m.

(pm) postmeridiem

(pm) parum XIV m.

(pm) promissa (*Mantova*) XIVm.

(pm) parmensis XV f.

(pm) primum XV

(p^{a}m) primam XIV p.

(pm) promittens, - promitto VXI p.

(p^{i}m) primum XII m.

(pme) Parmae XIV m.

(pm^{o}) presbyter et monacus XIV

(pmis) primis XV

(pmiss) premissis XV f.

(p^{i}mo) primo modo XV m.

(pmp) parumper XIV m.

(pms) possumus XIV p.

(p^{a}mta) praedicamenta XIII f.

(pm^{t}tes) promittens XIV p.

(pm^{t}te) permittere XIV p.

(pmu^{l}) permutabilis XIV p.

(pmu^{ar}) permutatur XV m.

(pn) *principe nostro* (*Milano*) XV f.

(pn) poena, - praesens XII f.

(pn^{a}) praesentia XIII-XV

(pn) praesentibus XVI p.

(p^{i}n) princeps XV m.

(p^{i}n^{a}) principia XIV f.

(p^{i}n) principio XV m.

(p^{i}n^{b}) principibus XIV

(p^{i}n^{i}, p^{i}n^{ii}) principii XIV

(p^{i}n^{o}, p^{i}n^{io}) principio XIV m.

(p^{i}n^{or}) principalior XIV p.

(p^{i}n^{i}, p^{i}n^{iis}) principalis XIV f.

(p^{i}n^{ir}) principaliter XIV f.

(pn^{m}) praesentium XV f.

(piⁱnᵐ) principium xv m.

(pnⁿ) pronomen xiv m.

(piⁱnʳ) principaliter xiv

(pnˢ) praesens xv

(piⁱnˢ) princeps xv p.

(piⁱntˢ) principaliter xiii f.

(piⁱntᵗᵃ) principiata xv m.

(pna) poenitentia xiii p.

(pna) *padrona* xvi f.

(pnaˡ) poenitentialis xiv m.

(pnam) poenitentiam xiv m.

(pnc) praesencium (praesentium) xiv f.

(pnc) pro nunc xiv

(pncat) praenunciat xv p.

(piⁱnciᵃ) principia xv m.

(piⁱnciˡ) principalis xiv p.

(piⁱnciᵐ) principium xv f.

(piⁱnciʳ) principaliter xv p.

(piⁱnciᵗ) principaliter xv

(pnciaʳ) praesencialiter (praesentialiter) xv p.

(piⁱncilr) principaliter xiii

(pnda) praebenda xviii

(pnda) probanda xiii f.

(pnde) pendere xiii p.

(pnder) *prendere* xvi p.

(pᵉndi) praedicandi xiv p.

(pndiᵗʳ) praetenditur xvi p.

(pndt) pendunt xiv

(pne) *padrone* xvi f.

(pnia) *penitentia* (*penitenza*) xv

(pnia) praesentia xiv f.

(pniarie) poenitentiariae (Roma) xv f.

(pnie) poenitentiae XIV

(pni^ali) poenitentiali XV

(pninhs) porta nova in hospitale Sancti... (*Milano*) XV f.

(p^onis) personis XIV m.

(pnis) poenitentiis XIV m.

(pniter) poeniteret XV p.

(p^ınli) principali XV m.

(pnlis) principalis XV

(pnlr) personaliter - principaliter, - praesentialiter XV

(pnlr manlr) personaliter et manualiter

(pnlt^a) penultima XV

(pnltio) penultimo XV f.

(pno^d) praenotandum XV m.

(pno^e) pronomine XV f.

(pnoiato) prenominato XV

(pno^ato) praenotato, - praenominato XV p.

(pnpalis) principalis XV

(pnps) porta nova parochia sancti... (*Milano*) XV f.

(pnps) princeps XV

(pns) penes, - praesens XIII-XIV

(pns) praesens XV m.

(p9ns) per consequens XV f.

(pnse) praetensae XV m.

(pnsi) praetensi XVI p.

(pnt) parentum XIV m.

(pnt) possunt XIV

(pnt) *presente* XV f.

(p^ant) praedicamentis XV m.

(pnt) praesentibus XVI p.

(pnt) praesentis XIV m.

(p^ant) probant XV p.

(pnt^b) praesentibus XIII f.

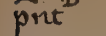
(pnt^{r}) praesentetur xv f.

(pnta) praesentata xv m.

(pnta^{r}) praesentialiter xv m.

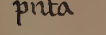
(pntane) praesentatione xviii

(pntanis) praesentationis xviii p.

(pnte) praesente xv f.

(pnte) praesentatae xv m.

(pnte^{r}) praesentetur xiii m.

(pnti) praesenti xiv p.

(pntia) praesentia xv f.

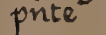
(pntiat) pronuntiat (pronunciat) xv

(pntib) presentibus xv f.

(p^{a}ntis) praedicamentis xiv p.

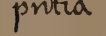
(pntis) praesentis xiv f.

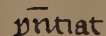
(pntiu) praesentium xiv

(pnt^{a}nt) penetrant xiv m.

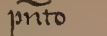
(pnto) praesentato xiv m.

(pntodum) praetendo standum

(Pntum) Praesentatum xviii m.

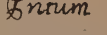
(pnu^{r}at) praenumeratis xv m.

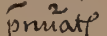
(pnla) penultima xiv

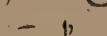
(Pnxt) Pinxit

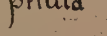
(po) populo viii

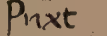
(PO) *Prete* [*dell'*] *Oratorio* xviii

(po) positio, primo xv p.

(po) positionem xiv p.

(PO) Porta Orientalis (Milano) xvi

(po) possessio xv

(po) potius xiv m.

(po) possessionem xv

(po^{a}) potentia xiv m.

(po^{ar}) ponatur xv p.

(p'o) primo XIV

(p'o) proprio XIII p.

(por) ponitur XIII f.

(p'ro) puro XIV m.

(pob) possibilibus XIV p.

(pod) ponendum XIV f.

(poe) potentiae XIV p.

(pole) possibile XIV f.

(pot) ponit XIV f.

(pot) positis, - potentis XIV

(povi) positivi XIII f.

(pow) positivum XIII f.

(poa) postea, - potentia XV f.

(poa) posteriora XV

(poa) potentiam XV f.

(p'oa) priora XV m.

(podtus) primodictus XV

(podu) postmodum XII m.

(poe) posse (*scrit. bull.*) XVIII f.

(poe) ponere XV p.

(poe) positione XV m.

(p'oe) priorem XIV f.

(poge) ponderis generalis (Sicilia) XVI

(p'oi) priori XV m.

(poi°) posito XV p.

(poir) ponitur XV f.

(poia) posita XV

(poib) positionibus XIV p.

(poit) possit (*scr. bull.*) XVIII f.

(poitie) positive XIV f.

(poito) posito XV f.

(pole) possibile XV f.

(po·le) potentiale XIII f.

(polia) possibilia XV f.

(POM) Pontifex (o Princeps) Optimus Maximus XVIII

(po·m) potentiam XIV

(Pomp) Pomponius (*abbr. giurid.*) XV

(pon) possessionum

(pon·) potentia XV f.

(pon·b) pontificalibu s XIV f.

(pon·ib·) potentiis XIV m.

(pon·lo) *Pontremulo* (*Pontremoli*) XV f.

(pon·) ponentes XV m.

(pon·tu) Pontificatu XV p.

(pond·ta) ponderata

(pone) positione, - portione XIV p.

(poni·) possessionis XV m.

(pon·l) potentialis XV m.

(Ponli) Pontremuli XV f.

(ponr) ponuntur XIV f.

(pons) ponens XV

(ponsu) praeostensum XIV f.

(pont) Pontifici XIII

(pont) Pontifex, - Pontificatus XIII

(pont) possunt XV

(Pontus) Pontificatus (scr. bull.) XVIII

(pops) porta orientalis parochia Sancti... (Milano) XVI

(por) portinarii IX p.

(por) portionem, - porta XI-XIII

(por) possessor XV

(por) posterioris XV

(po·r) potentiarum XIV p.

(p·ior) priorum XIII m.

(p·ior) prioribus XVI p.

(por^{o}) portio XIV p.

(P^{i}or^{tis}) Prioritatis XV

(po^{a}ret^{r}) portaretur XV f.

(porhor) porta horientalis (*Milano*) XV

(p^{i}ori) priori XV m.

(porv) porta Vercellina (*Milano*) XIII m.

(pos) positum XII f.

(po^{a}s) potentias XIV m.

(pos^{l}) possibilis XV p.

(pos^{o}) possessionem XIV m.

(posb) [post] pedum oscula beatorum XIV f.

(poss) possidendum, - possessionem XIII p.

(poss) possessorem, - possit, - possunt XIV m.

(poss) posset XV

(poss^{o}) possessorio XIV f.

(poss^{oe}) possessione XV m.

(possa) possessa XIV f.

(possi^{a}) possibilia XIV

(possi^{d}) possidendum XIV f.

(possio, posso) possessio XIV

(possois) possessionis XV

(post) possunt XIV m.

(postr) postridie XIV

(pot) pontificatus XIV p.

(pot) potest (*scr. irland.*) IX p.

(pot) potest XII

(pot) potestas, - potuit XIII-XV

(po^{i}t) positus XIV f.

(pot^{s}) potentes XV f.

(pota) *potestà* XVI p.

(potas) potestas XV m.

(potarie) potestarie XV m.

(potis) potestatis (car. lomb.) XV m.

(potit) poterit XII

(potio) Pontremulo XV f.

(potte) potestate XVI m.

(pouis) posueris XV

(PP) Papa, - Patres. - Populus. - Perpetuus, - Praefectus Praetorius. - Praepositus. - Praesentes, - *Padri*.

(PP) Praemissis praemittendis, - Pertinet pertinebit. - Praesens praesentibus, - Pater Patriae.

(pp) pater patriae VI

(pp) parte praesente, - proximi praeteriti XV

(pp) propter VIII

(PP) perpetuo XV

(pp) propter. (*scr. carol.*) IX p.

(pp) propter IX

(pp) propter XIII m.

(pp) perpetuus, - perpetuum VIII

(pp) Papa, - Papae, etc. XI

(pp) Papa XIII-XIV

(ppa) *Papa* XV

(pp) Papia XV

(pp) papiensis, - praesentes praesentibus XII f.

(pp) praesentibus XIII m.

(pp) principe IX m.

(pp) praesens praesentibus X f.

(pp) praepositus XII

(ppi) proprius XV m.

(pp) populus XV

(PP) Perpetuus XI f.

(ppa) propterea, - propria XIV

(ppa) propria XV m.

(pp) praeparare (abbr. med.) XVI

(ppa) propterea XV f.

(ppae, ppe) papae XIII-XIV

(pp^{e}) proprie, - prope XIV f.

(pp^{e}) parte praesente XV

(pp^{i}) populi, - principi XIV-XV

(pp^{i}) perpetui XIV m.

(pp^{i}) proprii IX

(pp^{ia}) propria XIV

(pp^{ime}) propriissime XIV p.

(pp^{ite}) proprietate XIV m.

(pp^{m}) populum XIV m.

(pp^{m}) perpetuum XII f.

(pp^{o}) perpetuo XIV m.

(pp^{o}) populo, - proprio XV

(pp^{o}) propositio XIV p.

(pp^{oc}) propter hoc XIV

(pp^{r}) propter XV p.

(pp^{ru}) publicarum XV

(pp^{s}) populus XIV

(pp^{s}) proprius XV p.

(p^{s}p^{s}) praesentes praesentibus XI p.

(pp^{te}, pp^{ite}) proprietate XIV p.

(pp^{to}) perpetuo (*Mantova*) XIV m.

(pp^{te}) pro parte XV f.

(pp^{tus}) prepositus XV f.

(pp^{uu}) perpetuum XV

(ppa) papa XV m.

(ppa) praepara XIV f.

(ppa) perperam XV

(p^{r}p^{r}a) purpura XIII p.

(p^{e}pa) preparare XV

(pp^{i}a) propria XIII

(ppab^{t}) praeparabit XV p.

(ppad) proparandum XIV

(ppat) praeparat XIV m.

(ppato) praeparatio XV f.

(ppaug) Perpetuus Augustus VI f.

(ppb) praesens praesentibus XI p.

P.P.D. (PPD) Pro parte dimidia I

(ppd) praesens praesentibus dixi IX m.

(ppe) prope XIII p.

(ppe) Papae XVI p.

(pp^{ie}) proprie XIV

(ppe^{a}) perpetua XIV p.

(ppe^{a}) propterea XIII f.

(P^{a}Pe) Prima [epistola] Petri (abbrev. eccl.) XV f.

(ppe) Papiae XV f.

(pp$^{ie^{b}}$) proprietatibus XV f.

(ppe^{e}) perpetue (abbr. eccl.) XVI m.

(ppe^{e}) perpetuae XIV p.

(ppe^{m}) perpetuum XIV p.

(ppe^{re}) perpendicularem XV p.

(pp$^{ie^{s}}$) proprietas XV m.

(pp$^{ie^{t}}$) proprietatum XIV m.

(pp$^{ie^{te}}$) proprietate XV p.

(ppea) propterea XV

(Ppemiss) Proposita emissa .

(ppen) papiensis XV f.

(ppes) properes XV f.

(ppet) preparet XIV p.

(ppet^{et}) perpetret XIII f.

(PPG) Proposta gesta

(ppq) pecuniarum ponderis generalis

(ppha) prophetа XIV

(pphe) *prophetare* (*profetare*) XV

(pphar) prophetarum XIV

(pphe) prophetae XII f.

(ppi) praepositi XIII p.

(ppi) proprii XIII m.

(ppim) participium XIV

(ppiqo) propinquo XV f.

(ppis) propriis XV m.

(ppiti) praepositi XIV p.

(ppl) perpetualis VI

(pplm) populum XI

(ppli) populi XII m.

(pplli) populli (populi) XIII

(pplo) populo XIV

(pplm) populum XI p.

(pplris) popularis XIV

(pplr) populariter XIV

(ppls) populus XV m.

(ppam) Papam XIII

(ppm) paupe-rum XV p.

(PPM) Perpetuum (*bolle pont.*) XII m.

(ppm) perpetuum XII f.

(ppm) praepositum XII f.

(ppn) pater patriae nominatus VIII

(ppn) papiensis XV f.

(ppnt) per praesentes XIV f.

(ppnte) parte praesente XV

(ppo) *proprio* XIV

(ppo) praeposito XIII f.

(ppo) perpetuo XII f.

(ppo) propositio XIII f.

(ppo, ppoe) propositionem XV p.

(ppodo) praeponendo XV

(ppom) propositionum, - propositum XV m.

(ppo^{r}) proponitur xv

(ppo^{ur}) proponuntur xv m.

(ppob) propositionibus xiv p.

(ppoi) praepositi xiii f.

(ppoi^{m}) propositum xiii

(ppois) propositionis xv m.

(ppoit) praepositus xiv m.

(ppoit^{ra}) praepositura xiv

(pponr) proponuntur xiv m.

(ppoo) propositio xiii f.

(ppor^{o}) proportionem xiv p.

(ppor^{ole}) proportionalem xiv f.

(ppor^{ot}) proportionaliter xii f.

(pprea) proterea xv

ppos preoposltos (*scritt. benev.*) ix

(ppos) prepositi ix p.

(ppo^{at}) praeponatur xv m.

(ppo^{at}) proponat xv

(pp^{ci}q) puplicique (publicique) xv m.

(ppqqss) praesentibus quibus supra vi m.

(ppr) propter xv

(ppria) propria (*scritt. bull.*) xviii

(pps) praepositus xi m.

(ppsal) perpetuam salutem ii

(ppt) propter (scrit. long.) xiii

(ppt) propter xiii m.

(ppt) promptus xiii m.

(pptas) proprietas xv m.

(ppte) praeposite xiv p.

(ppte) parte praesente xv

(pptea) propterea xv m.

(ppti) praepositi xiv p.

(ppti) prompti XIII f.

(pptibs) praesens praesentibus XI p.

(pptm) praepositum XIII f.

(ppto) perpetuo, (*Sardegna*) XV p.

(p°pto, ppto) praeposito XIV p.

(ppts) praepositus XIII f.

(pp^{i}u) proprium XV m.

(ppua) perpetua XVIII p.

(ppnired^{lis}) perpetui redimibilis

(p^{t}q) postquam IX

(pq^{a}) postquam XIII

(pq^{a}) postquam XV f.

(pq^{i}res) perquirens XIII

(pqrere) perquirere (scr. long.) XI

(PR) Parentes, - Pater II

(PR) Populus Romanus, - Praetor VIII

(PR) Potentissime Rex XVII

(pr) presbyter IX p.

(Pr) Praesidi, - Pridie

(pr) prooemium (abbr. giur.) XV

(pr) praetor IX

(pr) pater XIII

(pr) porta romana XVI

(pr) parvorum [denariorum] (Vicenza) XV m.

(PR) Populi Romani IX p.

(pr) praeter XV

(pr) praedicatum XIV f.

(p^{a}r) praedicatur XIV p.

(p^{a}r) personarum XIII f.

(pr^{a}) praeterea XV f.

(pr^{m}) praedicatum XIV f.

(p°r) primorum XV

(pr^ata) praedicamenta XIV f.

(pr^te) paternitatem XIV

(pra) parochia XIII f.

(Pra) Praesta XI

(pra^r) praestatur XV

(Prae.) Praeterea (abbr. giur.) XV

(Praeal) Praeallegatus (ab. giur.) XV

(praed) praedicta, -praedenda XV

(praedi) praefulgea dignitate (abbr. giur.) XV

(prand) patrandum XV m.

(prans) praestans XIII m.

(pranti) praestanti XV f.

(prari) patrari XV m.

(PRB) Presbyter VIII

(prb) presbyter VIII m.

(prbo) presbytero IX m.

(prbr) presbiter VIII

(pre) patre XVI p.

(pre) *padre* XVI p.

(p^are^r) praedicaretur XIV p.

(p^are) probare XV p.

(pre^a) praesentia XIV p.

(predori) praedecessori (*scr. bullat.*) XVIII m.

(predr) praedicitur XV

(pressa) praemissa XV

(pres^uo) pro residuo

(pret) praestet XV

(prfa) profeta (scr. visig.) XII p.

(prfarum) praefatarum (scr. visig.) XII p.

(prhon) pater honorande XV f.

(Pri) Primo (abbr. giur.) XV

(pri) patri XV m.

(pari) praedicari XIII f.

(pari) probari XV p.

(pria) patria XV m.

(pria) patriam XV m.

(priara) Patriarcha XIV f.

(prinl) principalis XVI

(primod) primodocta XVI

(princ) principatus XI p.

(princb) principibus XI p.

(prinh) porta Romana in hospitale (*Milano*) XV f.

(prioale) patrimoniale XV

(priotus) prioratus XVI

(pris) patris XIV

(prito) praeterito XV m.

(prlr) principaliter XV

(prmtes) promittentes XVI

(prm) primicerius VII

(prn) paternum XV

(prne) *padrone*, - paterne XVI m.

(prno) paterno XV

(pro1) parrochialis XV p.

(procne) procuratione XV

(procr) procurator XV

(ProMre) Pietro Martire XVIII

(prone) procuratione, - promissione, - *padrone* XVIII

(Pronta) Pronuntiata (*Sicilia*) XVIIp.

(pron) patronus XV

(proni) patroni, - *padroni* XIV-XV

(prons) promittens XV

(Prop) proposita

(pror) procurator XV

(pros) prosequitur

(prosit) promisit XVI

(protf) protestatio XV

(protus) proventus XVIII

(prouie) provinciae (scr. bull.) XVIII m.

(prov) provisionis XVI

(prox^ri) proximi venturi XV

(prox^ti) proximi praeteriti XV

(Proxacc) Proxime accessit XVI

(proxos) proximos XV

(pRps) porta Romana parochia Sancti... (*Milano*) VX f.

(prs) patris XIV p.

(prs) prorsus XIII f.

(prsbr) presbyter (scr. visig.) X f.

(pr^ati) praedicati XIV f.

(prue^li) patrueli XIV

(pruo) patruo XIV p.

(PS) Provincia Siciliae VIII

(PS) Parochia Sancti... XVIII

(ps) pars XV f.

(ps) personis XV

(ps) proximus XIV f.

(ps) praesentibus XIV

(ps) presbyteri XIII

(ps) psalmus (abbr. eccl.) XIV m.

(ps) Psaltes XIV p.

(ps) pugillus semis (abbr. med.) XVI

(ps) posset XIII f.

(ps) possunt XIII f.

(p^as) probas XIII f.

(p^as) primas XV

(p^as) pars XIV

(p^as) Psaltes XV m.

(p^{a}s) personas XIV m.

(p^{i}s) personis XIV

(p^{i}s) primis XIV f.

(ps^{b}) praesentibus XIV m.

(ps^{do}) praeservando XIII f.

(ps^{e}) Psalmistae XV m.

(ps^{i}) psalmi XIV m.

(ps^{is}) praemissis XIV f.

(ps^{o}) psalmo XIV-XV m.

(ps^{t}) possit XIV p.

(ps^{ta}) Psalmista XV p.

(psbi) presbyteri XV f.

(psbir) presbyter XIV m.

(psbm) presbyterum XIV

(psbo) presbytero VIII

P.S.C. (PSC) *Premostratensi di S. Croce* XIX

(pscia) praescientia XIV m.

(psc^{i}p^{o}) praescriptionem XIV m.

(psd) plurimam salutem dicit XV

(pse^{r}) prosequitur XV

(pse^{e}) praesepe XV p.

(pse^{a}m) praesentiam XIII f.

(psen) praesentium XIV p.

(psen^{a}) praesentia XIII f.

(pseq^{o}) persequtionem (persecutionem) XV

(pseqo) persequtio (persecutio) XV

(pseqre) *persequire* (*proseguire*) XV m.

(psi) psalmi XV

(psi^{t}) possibiliter XIV f.

(psid) possidet XIV

(psit) possit XIII

(psl) psalmus XV p.

(psnia) praesentia XIV m.

(psns) praesens XIII m.

(psnte) praesente XII f.

(pso) *parso* XVI p.

(pso) *preso* XV m.

(pso^{ar}) personaliter XV p.

(pso^{e}) personae XV p.

(psoe) possessione XIV

(pso^{a}lr) personaliter XV p.

(psp) prosper IX

(psppit) praesupponit XV m.

(psri) Princeps Sacri Romani Imperii

(pss) praesentis, - praesentes, etc. XIV

(pss) prorsus XVI p.

(pssn) possessionem VIII

(pssoe) pressione XIV m.

(pssor) praemissorum XIV f.

(pst) praestet XV

(pst) praesunt IX

(pst) possunt XIV

(pstatoe) praestationem XV m.

(psti) praesertim XIV

(psti^{se}) perstitisse XIV

(pstt) praesentibus testibus XIV m.

(pst^{a}t) prostratus XV m.

(psv) *prefata Signoria Vostra* XV f.

(psua^{l}) persuasibilis XV p.

(psuae) praeservare XIV p.

(pt) pro tempore, - porta Ticinemsis (*Milano*) XVI

(pt) potest XIII

(pt) post, - prout, - possit XV f.

(pt) propter IX

(pt) partis, - partes, - pertinentiae XV

(pt) partum XV

(pt) perticae, - perticarum etc. XIII p.

(pt) praeterito XV m.

(pt) praeter XI-XIII

(pt) post XV

(pt) post XIII f.

(pt) praeter VIII

(pt) propter VIII

(pt) protestor XV m.

(pt) patet XV f.

(pt) pertinet XIV p.

(pᵃt) probat XIV f.

(pᵃtʳ) probatur XIV p.

(pᵃt) praedicat XIII f.

(ptª) protestata XVI

(ptᵉ) potest sic XIV

(pᵃtʳ) praedicatur XIII f.

(ptʳ) protestatur XV f.

(ptⁱⁱ) protonotarii (*Milano*) XV f.

(ptʳⁱᵒ) protonotario(*Milano*) XV f.

(ptº) *per tutto* (*Siena*) XV f.

(Pta) *Paternità* XVII p.

(pta) praedictam XVIII p.

(pta) potestas (*Pavia*) XV f.

(pta) praeterea XIII f.

(pᵃta) praedicata XIV

(pᵃta) prata XII f.

(ptaᵉ) potestate XIII f.

(ptaᵗ) portavit XV p.

(ptas, pᵗtas) potestas XIV

(ptat) potestatis XV m.

(ptatata) potestativa XIV m.

(ptate) potestate XIII

(ptrbatr) perturbatur XIII p.

(ptc) pertica, - perticae, etc. XIII p.

(pte) parte XV m.

(pte) *prete* XV f.

(pte) potestate XIV f.

(pteᵗ) patebit XVIII.

(pteᵗ) praeteritis XIV f.

(ptea) praeterea XIII

(ptebᵗ) patebit XV p.

(pterᵗ) praeteritis XIV

(ptestᵇ) protestationibus XIV p.

(ptfº) porta ticinensis foris (*Milano*) XV m.

(pthº) prothonotario XVI p.

(ptahar) protrahantur XV p.

(pti) pretio IX

(pti) praedicti (scr. bull.) XVIII p.

(pti) praeteriti XV

(pti) potestati, - *passati* XV

(ptii) pretii (scr. longobar.) XI

(pti) posterius XIII f.

(pti) pertinet XIV p.

(pti) pertinent XV m.

(ptiᵖ) partialis XIII f.

(ptilᵃ) particula XII

(ptiᵐ) praeteritum XV p.

(ptiⁿᵉ) participatione XIV f.

(ptiº) praeterito XV m.

(ptiº) participationem XIV m.

(ptiʳ, ptiᵗ) particulariter XV m.

(ptiʳ) particularis XIV f.

(pti^re) participare XIV p.

(ptic^m) participium XIV m.

(ptin) pertinentiae, -pertinentiarum etc. XIV m.

(ptin) pertinentiis XII m.

(ptin) pertinet XV

(ptio) pro praetio XIII p.

(ptis) perticas XI p.

(ptis) praeteritis, -potestatis XV m.

(ptis) posteris XIV p.

(p^atis) pratis XIII m.

(p^tis) potestatis XIV m.

(ptit) praeteritis XIV f.

(ptin) partium XV m.

(ptm) posterum XIV

(pt^em) postremum XIV

(ptmo) postmodum XIV

(pto) praeterito XV m.

(pto) praetorem XV

(p^cto) peccato XIV

(p^atois) praedicationis XV

(ptor) praeteritorum XV f.

(p^ator) praedicator XIV m.

(pTps) portae Ticinensis parochiae Sancti (Milano) XV f.

(ptq, ptq^a) praeterquam XIV m.

(ptr) posteris XV m.

(ptq^a) postquam XIV

(ptr) post terminum XIII m.

(pttate) potestate XIII p.

(ptti) praeteriti XVII p.

(p^atu) praedicatum XV m.

(p^atu) probatum XV p.

(p^atu) personatum XIV m.

(ptuia) proter-via XV m.

(ptulo) postulato XV

(ptum) praedictum (scr bull.) XVIIIp.

(pᵃtur) praedicatur XIV p.

(ptus) praedictus - praefatus (scr. bull.) XVIII

(pu) proverbiorum [liber.] (abbrev. eccl.) XIII f.

(pu) prout XIV

(pu) parum XIV m.

(PV) parvum (*nei sigilli*)

(PU) Praefectus urbi, - Praefectus vigilum

(pv) paternitas vestra, - proximi venturi XV

(PVˢ) Pro Vicarius XVIII

(pu) praevalet XV

(pu) provisionis XII f.

(pu) provisinorum [denariorum] XV

(pu) puer XIV

(pⁱu) proprium XIII f.

(pⁱu) privatus XIV

(puᵃ) puta, - pura XIV m.

(puᶜ) publicum XV

(puʳ) proverbiorum XIV f.

(pua) parva XV m.

(pⁱuaᵃ) privata XV m.

(pⁱuaᵒ) privatio XV f.

(pⁱuaᵗ) privavit XIV

(pⁱuaeʳ) privaretur XV m.

(pub) publicavit XV f.

(pubᵃ) publica XV m.

(pudlis) praeiudicialis XVI

(pᵃue) prave XV m.

(puᵉᵗ) provenit XV p.

(puᵉᵗᵉ) praeveniente XIV m.

(pueiª) pueritia xv f.

(puen) proventus xv p.

(pvfr) paternitatis vestrae frater xv f.

(PⁱUG) privilegium viii

(pugªa) pugnantia xiii f.

(pui) pueri xiii

(PVˢGnis) Pro Vicarius Generalis xviii p.

(pªui) probavi xiii f.

(pⁱuiªˢ) privilegia xv

(puiᵐ) privilegium xv m.

(PVIG) Praefectus vigilum viii

(pⁱuil) privilegium xv

(pⁱuio) privilegio xv

(pvinhs) portae Vercellinae in hospitale Sancti (*Milano*) xv

(puissi) purissimi xv f.

(puix) *provixionato* (*provigionato*) xv m.

(puliu) privilegium xv m.

(pultio) penultimo xv f.

(pⁱuo) privatio xiv p.

(pⁱuom) privationem xiv p.

(puone) provocatione xiv m.

(pªuor) pravorum xiv f.

(pvps) porta Vercellina parochia Sancti (*Milano*) xv f.

(pvr) Paternitas Vestra Reverendissima xv m.

(PUR) Praefectus urbis Romae viii

(pur) Purificationis xiii

(purªᵒ) purificationem xiv

(pur) provisinorum [denariorum] xii f.

(pus) Perusii xv m.

(pus) provisinus senatus

(pⁱus) proprius xiii p.

(pⁱⁱus) ipsius xii m.

(pvra) paternitas vestra xv.f.

(p^ius) prius xiv

(pusi) perversi xiv

(p^iusq^a) priusquam xiv

(put) prout xii m.

(put) prout patet xv m.

(puts) prout supra xv f.

(p^auu) pravum xiv

(pvvla) parvula xiii f.

(px) *pexi* (*pesi*) xv m.

(px) *proximo* (*prossimo*) xv

(px) *pexano* (*p:sano*) xvi p.

(px) proxime xv

(px^a) proxima xiii f.

(px^i) proximi xiv

(px^ia) proximam xv p.

(px^m) proximum x v f.

(px^o) proximo xiv m.

(pxfut) proxime futurorum xvi p.

(pxi) *proximi* (*prossimi*) xv m.

(pxi^a) proxima xiv m.

(pxi^m) proximum xv m.

(pxia) proxima xiv p.

(pxm) proximum xiv f.

(pxpt) proxime praeterito xv m.

(pxpti) proxime praeteriti xv f.

(pxsecut) proxime secuturi xv m

(Pxt) Pinxit

(pxven) proxime venturi xv

(Py) Pillius (abbr. giur.) xiii

(pys) Parysiensis (Parisiensis) xiii f.

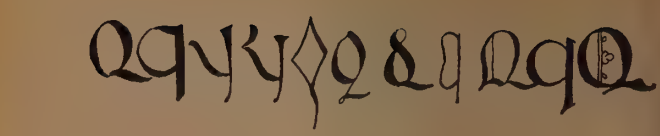

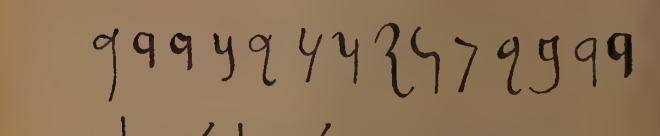

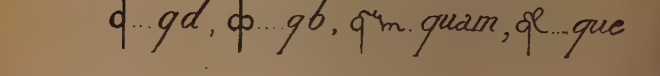

Q - Q			Q - Q		
Q.	(Q) Quintus	XIV	Q:	(Q)... que	V
Q·,Q	(Q)... que	IV	q:	(q)... que (scritt. longob.)	VIII
q·	(q) quem	II m.	q:	(q)... que (scr. meroving.)	VIII
q,q.	(q) quae, - quaestio, - quatenus, - quonbam	XV	q;	(q)... que (scr. anglos.)	
q·	(q) que (scr. irlandese)	VII f.	q;	(q) que, - ...que	XI p.
q·	(q)...que	IV	q:	(q) quae...	XI p.
Q;	(Q)... que	IX	q·	(q)... que (scr. visigot.)	X
q:	(q).. que (scr irlandese)	VII	q	(q)... que	XII m.

(q) qui, - ...que VIII

(q) ...que (scr. irland.) VII f.

(q) ...que VIII

(q) ...que VIII

(q) ...que X p.

(q) quae (scritt. ibermosass.) VIII

(q) quae IX

(q) ...que XV f.

(q) quasi XIII f.

(q) quondam (Milano), - quaestio XV f.

(q) ...que VIII

(q) ...que VIII

(q) ...que (scr. irland.) VII f.

(q) ...que (longob. benev.) IX p.

(q) ...que (scr. buli.) XVIII m.

(q) ...que VIII m.

(q)... que VIII

(q) que... X f.

(q)... que XI

(q) ...que XII f.

(q)... que XII

(q)... que XIV-XVI

(q) quae (*scritt. irland.*) IX p.

(q) quae, ...que (scr. visig.) VIII f.

(q) quae VIII

(q) quae XII

(q) quae XII p.

(q) quae XIV

(q) quae XV m.

(q) quaedam XV p.

(q) qui VIII

(q) qui (scr. visig.) VIII-X

(q) qui x

(q) quibus xi

(q) qui (scritt. longob.) ix p.

(q) qui (scritt. visig.) ix

(q) qui xii p.

(Q, q) Qui, - qui xiii-xiv

(q) quam viii

(q) quam, - quia (scritt anglos.) ix

(Q[a]) Quam xv f.

(q) quam (Svizzera) xv f.

(q) quid, - quod iv

(q) quid xiv-xv

(q) quod viii

(q) quod xi

(q) quod xii p.

(q) quod xiii

(q) quod xiv

(Q) Quod xii

(Q) Quod xv f.

(q) quia viii

(q) quĩa (scritt. carol.) ix p.

(q) quia, – quam (scr. irland) xii p.

(q) quia ix

(Q) Quia xiii

(q) quia xv

(q) quondam xv f.

(q) quondam xvii f.

(q) quatenus xiii-xiv

(q) quibus xiv

(q) quibus xi p.

(Q[a], q[a]) Qua, - qua xiv

(q[a]) quam (scritt. normanna) xii m.

(qª) quam XIV p.

(qª) quam XV

(qª) quam XVI p.

(qª) quaque, - quam XIV m.

(q) quantum X V p.

(q) quem XIII m.

(q) quem XIV-XV

(qª9) quacumque XIII f.

(q9) quicumque XV

(q9) quodcumque XIV p.

(q9) quemcumque XIV f.

(q9) quaemcumque XIII f.

(Qª) Quia XIV

(qª) qua, - quar... XII

(qª) quae XIV

(qª) *questa*, - quam XV f.

(qª) quam XII m.

(qª) qualibet XV p.

(qª) quacumque XV m.

(qªl) qualis XV

(qªlr) qualiter XII

(qªor) quatuor XV

(qªs) quas XV f.

(qªas) quantitas XIV p.

(qªt) qualiter XIV f.

(qᵇ) quodlibet XV m.

(qᶜ) quod sic XV f.

(qᵈ) quod XV m.

(Qᵈ) Quid XV

(qᵈ) quidem XIII p.

(qᵉ) quae XIII p.

(qᵉ, Qᵉ) quare, - Quare, - Quae XIV

(qᵉ) quem XIII p.

(Qᵉ) Quaecumque XV

(qⁱ) qui XIII m.

(Qⁱ) Qui XII p.

(qⁱ) quasi XV f.

(qⁱ) *quartari* XV m.

(qⁱ) quid XIII f.

(qⁱ) *questi* (*Siena*) XV f.

(qⁱ) quibus XIV m.

(qⁱ) quicumque XIV p.

(qᵃⁱˢ) quamvis XIV p.

(qˡ) qualis XIV

(qᵃˡ) qualibet XIV f.

(qᵐ) quantum XIII f.

(qᵐ) quondam XVIII

(qᵐↄ) quantumcumque XIV m.

(qⁿ) quando XIV m.

(qⁿ) quandoque XIII f.

(qº) quo VIII

(qº) quomodo, - quaestio, - *quartaro* XV

(qº) quoque XIII-XV

(qº) *questo* XVI f.

(qº) quaestionem XV p.

(qº, Qº) quocumque XV

(qᵒʳ) quorum XI m.

(qᵒᵒ) quomodo XIV f.

(qᵃᵒʳ) quatuor XIV m.

(qq) quinque XIII p.

(qʳ) quartarii XIII f.

(qʳ) quaeritur XIV

(Qʳ) Quaeritur XV

(Qᵃʳ) Qualiter XIV

(q[as]) qualitas xv m.

(qs) quatenus xv

(q[t]) quaerit xv p.

(q[at]) qualitatis xv m.

(q[t]) quantitatis xv p.

(q[ti]) quaesiti xv m.

(Q[to]) *Quarto* xv m.

(Q[to]) *Quanto* xvi p.

(q[ts]) quatenus xv m.

(q[iva]) quiditativa xv m.

(q[avv]) quantitativum xiv p.

(q[a]) qui appellatur vii

(q[a]) quia viii

(qa) quia (scr. longob.) xi

(qa) quondam (Milano) xi f.

(q[ia]) quia viii

(q[ia]) quia xi p.

(quad) quemadmodum xiv m.

(qad[du]) quemadmodum xiv m.

(qadm) quemadmodum xiv p.

(qaghd) [de] quo agitur habendas vi f.

(QAM) quemadmodum (onciale) viii

(qamo) quemadmodum xv m.

(qao°) quodammodo xv m.

(Q[a]r) Quarum x v p.

(QB) quibus viii

(qb) quibus (scr. visig.) viii f.

(q[ib]) quibus xii-xiv

(qb) quibus xiii-xv

(qb) quibus viii

(qb) quibus xv m.

(Q[ib]) Quibus xv m.

(qbda^{m}) quibusdam (scr. longob.) XII f.

(QBFFS) Quod bonum felix faustumque sit

(qbs) quibus supra XV p.

(qbs) quibus (scr. visig.) VIII

(q^{i}c) quicumque XIV m.

(q^{i}cq) quicquid XIV p.

(qcq) quicquid X f.

(qcq) quaecumque XII m.

(q^{a}cq) quamcumque XIII

(q^{i}cq) quicumque XIII f.

(q^{i}cq^{i}) quicquid XIII f.

(q^{o}cq) quocumque XII

(qcqd) quicquid XVI f.

(qcqd) quicquid XII f.

(qcqt) quicquit (quiquid) (Verona) XI m.

(qcuq^{e}) quicumque (scr. visig.) IX

(qcu) quecumque XV f.

(q^{a}cu) quantumcumque XIV

(q^{i}cu) quibuscumque XV m.

(qd) quidem IV

(qd) quod (scr. irland.) VIII

(qd) quidem VIII

(q^{d}) quid VIII m.

(qd) quod VIII

(qd) quod IX f.

(qd)quod XII-XIII

(qd) quid XV

(qd) quondam VIII f.

(qd) quid VIII

(qd) quid XI m.

(qd) quidem XI f.

(qd) quid, - quod (scr. visig.) XII p.

(q[i]d) quidem (scr. irland.) XII p.

(qd) quod XII p.

(q[i]d) quidam XII

(q) quidem, - quondam XII

(qd) quod (scritt. longob.) XIII m.

(qd) quod XII

(qd) quaedam XIII f.

(q[i]d) quidem XIV f.

(qd) quibusdam XV p.

(q[i]d, Q[i]d) quid, - Quid XIV

(qd) quoddam XIV f.

(qd) quod XV f.

(qd) quod (carte svizz.) XV f.

(qd) quid XV f.

(qd) quod (scr. bull.) XVIII

(Qd) Quasi diceret - Quasi dicat XIV

(QD) Quam Deus etc. (nelle supplice) XVIII

(q[o]d[oo]) quodammodo XV p.

(q[a]d[r]) quadruplici ter XIII f.

(q[a]d[x]) quadruplex XIII f.

(Q[o]d, q[o]d) Quod, - quod XII f.

(qda) quondam XI-XIII

(qda) quemdam XV f.

(q[a]da) quadam XII

(q[i]da) quidam XI f.

(qda) quo de agitur II m.

(qda) quaedam XIV

(qda[o]) quodammodo XV m.

(qdam) quondam XIII f.

(q[o]dam[o]) quodammodo XV p.

(q[o]da[o]) quodammodo XV p.

(QDBV) Quod Deus bene vertat

(qdc) qua de causa VIII

(qdd) quoddam XV m.

(qdda) quoddam XV m.

(q[i]de) quidem XIV

(qde) quod est XII p.

(q[a]d[i]eij) quadrienii XV

(q[a]d[i]g[a]) quadriga XIV

(q[a]diu) quamdiu XIII f.

(qdm) quondam XV

(q[a]d[a]n[li]) quadranguli XIV f.

(qdo) *quando* XV f.

(q[a]d[v]p[l]) quadruplex XIV m.

(q[a]d[v]p[r]) quadrupliciter XIV m.

(q[i]dq[i]) quidquid XV f.

(q[v]dq[v]d) quidquid VIII

(qdr) qui dicitur XIV m.

(QDRA) qua de re agitur VIII

(QDRP) qua de re peto VIII

(q[e]) que VIII f.

(Qe) Quod est XV

(qed) quod erat demonstrandum

(aef) quod erat faciendum

(qei) quod erat inveniendum

(qee) quintaessentia (ab. med.) XVII

(qelo) *quelo* (*quello*) XV f.

(q[i]esce) quiescere XII

(Qi) Qui VI

(qi) qui VIII

(q[i]) qui (scr. merov.) VIII

(q[a]i) quasi XIV f.

(q[a]i) quasi XIII m.

(qi[m]) quaesitum XV p.

(qid) quid, - quidem XIV

(q^{v}id) quid VIII

(q^{v}iq^{v}d) quicquid VIII

(qiti) quaesiti XV m.

(QISS) Quae infrascripta sunt II

(qiti) quaesiti XIV

(Ql) Quinquennalis VI

(Ql) Quantum libet (ab. medic.) - Quaestor laudabilis

(ql) *quel* (*quello*) XVI p.

(q^{a}l) qualis XIV p.

(qfl) qualibet XV f.

(ql) quilibet XV

(ql) quaelibet XV

(ql) quemlibet XIV f.

(q^{i}l) quilibet XIII f.

(ql) quodlibet XIII

(q^{a}l) *qual* XV m.

(q^{a}l) qualibet XIV p.

(q^{o}l) quolibet XIII f.

(qlbt) quolibet XV

(q^{a}le) *quale* XV f.

(q^{a}lec) qualecumque XIV m.

(q^{a}li^{b}) qualitatibus XIV p.

(q^{a}li^{t}) qualitatem XIII f.

(qli^{ti}) quodlibeti XV f.

(q^{a}li^{tu}) qualitatum XV f.

(q^{a}lia9) qualiacumque XIII f.

(qlib) quodlibet XII p.

(q^{a}li^{a}s) qualitas XIII f.

(q^{a}lit) qualiter XI f.

(q^{a}lit9q) qualitercumque XII

(qlla) *quella* XV m.

(q[a]lr, qlr) qualiter XIII-XV

(q[a]lre) qualitercumque XV

(qlt) quolibet XV

(qm) quo minus II m.

(qm) quominus VIII

(qm) quoniam VIII f.

(qm) quoniam (scr. long.) XI

(qm) quem (scr. visig.) XII p.

(Qm) Quoniam XIII m.

(qm) quem XIV m.

(qm) quam XV p.

(qm) quondam XVIII

(qm) quam (scr. bull.) XVIII m.

(Q[a]m) Quam XV m.

(q[a]m) quam XIII m.

(Q[a]m) Quantum XV p.

(qm) quum (scr. visig.) XII

(QM) Quomodo, -Quoniam

(q[o]m) quominus VIII

(q[o]m[o]) quomodo XIV p.

(qmad) quemadmodum XIV m.

(q[o]mg) quo magis VIII

(Qmo) Quomodo XV

(q[o]m[o]l) quomodolibet X v m.

(qmlt) quomodolibet XV

(qmolt) quomodolibet (abbr. eccl.) XVI m.

(q[a]mplm) quamplurimum XV

(QMP) Qui me presente VI

(qms) quaesumus XIII

(Qn, qn) *Quando* XV m.

(qn) quando XII m.

(qn) qui nominatur XIII m.

(qn) quoniam xv m.

(qn) quando-que xiv m.

(qn) quinque xv p.

(qn, qⁱn) quin xv

(qn) quondam xvii p.

(qn) quandocum-que xiii f.

(qⁱn) quinque xiii f.

(qnᵃᵗᵉ) quantita-te xv

(Qnᵘ, qnº) *Quan-do* xv

(qnˢ) quantita-tis xiv m.

(Qnᵗº) *Quinto* xv m.

(qnc) quando-cumque xiv

(qncq) quando-cumque xiv m.

(qnd) quon-dam xviii m.

(qnd, qºnd) quon-dam xiii-xv

(qºnd) quon-dam xiv p.

(qºne) quaestio-ne xv m.

(qnm) quoniam viii f.

(quo) quando (Sardegna) xv p.

(qnq) quando-que xiv p.

(QNP) Quae nobis praesentibus vii

(qnq) quinque xv f.

(qⁱnq) quinque xv f.

(qⁱnq) quinque xiii p.

(qnqde) quando-quidem xvi p.

(qºns) quotiens xv p.

(qᵃnt) quantum xv

(qnt) *quinterni* (Milano) xv

(qᵃnta) quanta-cumque xiv

(qntc) quantum-cumque xv

(qᵃntiᵃs) quanti-tas xiii f.

(qntm) quantum xv

(q[a]nto) quanto XII m.

(q[a]ntu) quantum XV m.

(qnus) quatenus XV

(q[i]ny[o]) quinimo XV m.

(qo) quaestio XV p.

(qo) quaestionem XV m.

(qod) quod VIII

(qoe) quaestione XIV p.

(qoib) quaestionibus XV

(qois) quaestionis XIII f.

(qom) quaestionem XIV p.

(qomb) questionibus (Biella) XV p.

(qon) quondam XV

(qonis) quaestionis XIV p.

(QP, qp) Quantum placet (abbr. med.) XVI

(qp.) qui ponitur VIII

(qpl) quantum placet (abbr. med.) XVII

(q[a]plm) quam plurimum XV

(qpm[o]) queritur post mortem IV

(qpp) quippe VIII

(q[a]pp) quapropter XV f.

(q[a]ppr) quapropter XII

(q[i]pp, q[i]ppe) quippe XIV

(qq) quaeque IX

(qq) quaeque XIII p

(qq) quaeque XI p.

(qq) quoque VIII

(qq) quoque XII f.

(q[i]q[a]) quicquam XII p.

(Qq) Quodque XV f.

(q[a]q[a]) quamquam XV m.

(q[a]q) quamque XV f.

(qq) quaeque XII-XIII

(qq) quoque XII

(q^iq) quinque XII f.

(q^iq^a) quidquam XIII f.

(q^iq^i) quicquid XIV p.

(q^aq^a) quisquam XIV f.

(qq) quoque (scr. irland.) IX p.

(qq^a) quemquam- XIII

(q^oq) quoque X m.

(q^oq^o) quoquo XII

(qqd) quicquid XV p.

(q^oq^om^o) quo-quomodo XIV p.

(qqss) qui supra (*al plurale*) VI f.

(qqt et pp) qua-quemque tangit et populum VI

(qqtt) qua quemque tangit VI

(q^ar, Q^ar) quare XIV-XV

(qr) quaeret XV p.

(qr) quaeris XV p.

(a, Q) quia, Quia XV f.

(qr) quarterio (*carte piemont.*) - *quartaro - quarti* XV

(qr^r) quaeritur XIV

(qr) quaeritur XIV

(q^ar) quare XIII-XV

(qr) qualiter XIII f.

(Q^or) Quorum XV

(q^or9) quorum-cumque XV f.

(q^ar) quarum XIV p.

(q^ar) qualiter XV

(qr^o) quarto XIV p.

(qra^r) quaera-tur XIV p.

(qre) querere XV

(qre) quaerere XIV p.

(qre^{s}) quaerens XIII

(q^{a}ri) quarterius XV

(qrimo^{a}) quaerimonia XIV p.

(qrio) quarterio XIV p.

(QRO) quaero VIII

(q^{o}rsu) quorsum XV f.

(qrt) quartarium XVI f.

(qrt) *quarti* XV m.

(q^{a}rtu) quartum XV p.

(q^{a}rt) quartum XV

(qs) qui supra VI m.

(qs) quasi VI

(qs) qui supra (carte romane) XI p.

(qs) [ad] quaestorem - [ad] quaestionem VIII

(qs) qui supra VIII f.

(qs) quibus supra XI p.

(qs) quaesumus X

(qs) quaesumus (scr. longob.) XI

(q^{a}s) quas XIV-XV

(qs) qui supra X f.

(qs, q^{i}s) qui supra XI

(qs) qui supra VI f.

(qs) qui supra VIII f.

(qs) qui supra XI-XII

(q^{e}s) que supra XII p.

(qs) quis VIII

(q^{i}s) quis XV m.

(qs) quis XV f.

(qs) *quanto sopra* XVIII

(qs) quantum satis quantum sufficit (abbr. farm.) XVII

(q^{a}s) quas XII

(Q^{i}s) Quis XV

(q°s) quos xv

(qs^{oe}) quaestione xv

(qsi) quasi ix

(qso) quacso ix

(qsq) quisque xii

(q^{i}sq^{a}, q^{i}sq^{a}m) quisquam xiv m.

(qst) *queste* xv p.

(qst) quaestus xv

(Qsta) *Questa* xv

(QT) quotiens - quot viii

(qt) quatenus xv p.

(qt) quam tenet xv f.

(qt) *quartari* xv m.

(Qtq, qtq) Quatenus (Svizzera) xv f.

(q^{a}t) quantum xiv m.

(q^{a}t) quater xiii

(q^{a}t) quatenus xiv p.

(q^{a}t) quantitatis xv

(q°t) quo tempore viii

(q^{or}t) quatuor temporibus xi

(q^{a}t°) *quattro* xv

(qta) quanta xv

(q^{a}taqq) quantacumque xix m.

(qtcq) quotcumque xiv

(q^{a}te) quantae xv m.

(q^{a}ti) *quanti* xv m.

(q^{a}ti^{t}) quantitatis xv m.

(q°ties) quotienscumque xiv m.

(qtio) quaestio xiv

(q^{a}ti^{v}s) quantitas xiii f.

(q°tl) quotlibet (quodlibet) xiv m.

(qtn) quatenus xv f.

(Qto) Quanto XV f.

(q[a]to) *quanto* XV f.

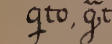
(qto) quaestio XV f.

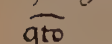
(q[a]to, Q[a]to) quarto XV

(q[a]to9) quantocumque XIII f.

(qtq) quotienscumque VIII

(q[i]tq[i]t) quitquit (quicquid) XIV p.

(qts) quatenus XIV f.

(q[a]tu) quantum XV p.

(qtu9) quantumcumque XV

(qtus) quatenus XIV m.

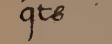
(qu) qui vocatur, - quae vocatur, etc. (carte romane) XI p.

(qu) quamvis VIII

(qv) quantum vis (abbr. farm.) XVI

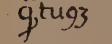
(qv) quod vide XV

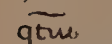
(qu) quondam) XVI

(qua[m]) quam (scr. longob.) XI f.

(qua[m]) quamquam XV f.

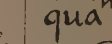
(qua[te]) qualitatem XV m.

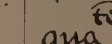
(quai) quasi XV m.

(qual) qualibet XIV p.

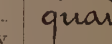
(qualr) qualiter XV m.

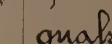
(qualr9q) qualitercumque XV f.

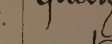
(quat) quatenus XIV f.

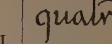
(quat) quatuor - quaternus (Milano) XIV-XV

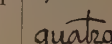
(QVD) Quod

(que) quem XIII f.

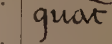
(que) *questione* (Milano) XV m.

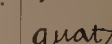
(quel) quemlibet XIV

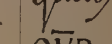
(quela) querela XVI p.

(quet) quaereret XIV f.

(quibus) quibus supra (c. lomb.) XV

(qui[s]) quodvis XII p.

(q[s]vis) quavis XV f.

(q[s]uis) quamvis XIV f.

(quit[i]q) quitquid (car. svizz.) XV f.

(quiyo) quinymo (quinimo) XV p.

(qul) qualiter X f.

(QUM) quoniam VIII

(QUM) Quoniam, Quum

(quo) quoniam VIII

(quo) quoniam (scr. anglosass.) IX p.

(quo) questio XV

(quo) quoniam, quomodo XII-XIII

(quo) quoniam (scritt. merov.) VIII

(quo) quoque XIV

(quo9) quomodocumque XIV p.

(quo[b]) quomodolibet XV m.

(quo[o]) quomodo XV

(quoc) quocies (quoties) XV

(quod) quondam XV p.

(quoda[oo]) quodammodo XV m.

(quodo) quovismodo XV

(quol) quomodolibet XIV f.

(quolib) quomodolibet - quolibet XV

(quom) quoniam XIII f.

(quo9q) quomodocumque XIV p.

(quoquo) quoquomodo XV m.

(quor) quorum (scritt. visig.) VIII

(quor) quatuor XV

(quor) quorum (scritt. iberno-sass.) VIII

(qur) *quartaro* (*misura*) XV f.

(qus) quatenus XIV

(quuq[e]) quumque (scr. visig.) X p.

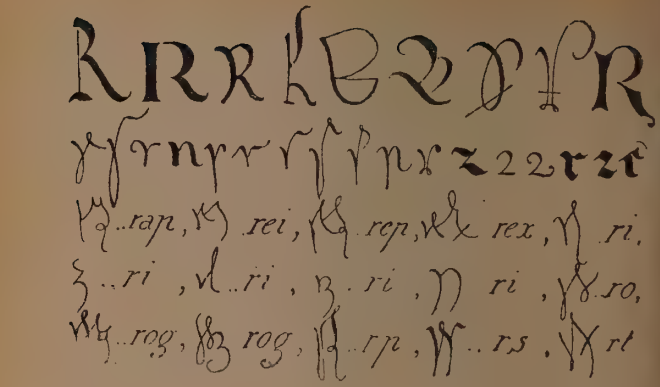

R - R

R. (R) Rogerius, - Roffredus (abbrev. giur.) XV

R. (R) Regina, - Regius, - Rex, - Reverendus, - Respondit

R̃ (R) Roma VIII

R (R) Ratio VIII

R (R) Res VIII

R, R (R) Rubrica VIII

R (R) Retulit XIV

R. (R) Recipienti XIV p.

R - R

R (R) Recipe XIV m.

R (R) Rogatus - Renuntians - Renuntiando XIV m.

R (R) Rex, - Regum [Liber] (abbr. eccles.) XIV m.

R (R) Responsio, - Require (abbr. giur.) XV p.

R (R) Registrum XV m.

R. (R) Ravignas (*moneta*), - Rediens, - Registrata, - Remissio, - Respondeo, Responsus, - Reverendus, - Reversus, - Rubrum XIV XV

R (R) Respondetur XVII p.

R (R) Restat [dare] (Milano) XV f.

(R) *Rubbio* (*peso*) XIX p.

(r) redditus, - requisitus XV

(r) relicta condam (quondam) XV p.

(R) Requisitus, - Regius XV

(r) re XV

(r^a, R^a) regula XIV p.

(r^a) regula XV p.

(r^a, r^am) regulam XV m.

(R^a) Roma XV

(R^a) Registrata XV m.

(r^al) rationalis XIV m.

(r^at) regulat XIV f.

(r^a) regulativus XIV f.

(R^ca) *Rubrica* XV

(R^di) Reverendi XV f.

(R^do) *Recomando*, - Reverendo XV m.

(R^e, r^e) Recommendatione XV m.

(r^e) Regulae XV

(R^e) Regnante XV

(r^i) rei XIV p.

(R^it) Reliquit XVI p.

(r^la) regula XIV m.

(r^li, r) *reali*,) (*monete*) XVI m.

(r^lae) regulare XIV

(R^lle) Ripaltellae (*Borgo*) XVI m.

(R^m) Reverendissime, - Registratum, - Responsorium XV m.

(R^ma) *Reverendissima* XVI p.

(r^n) regimen XV m.

(r^o) recto, - responsio, - ratio, - regio XIV

(r^o) regio XV p.

(R^o) Respondeo, - Responsio, - *Recomando*, - *Registro* XV

(r^o) resurrectione XV f.

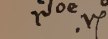
(r^oe) ratione - responsione xv f.

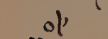
(r^ol) rationalis xiii f.

(R^pto) Rescripto xv f.

(R^r) Respondetur xiv f.

(R^rio) *Referendario* xv

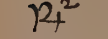
(R^ris) Regularis [Canonicus] xv f.

(R^s) Registratus - Regius xv

(R^su) Responsum xiv

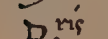
(r^t, R^t) respondet xiv

(r^t) regulat xiv f.

(r^t) respectus xv m.

(R^ta, R^a) Relicta xv

(R^ta) Registrata xv m.

(R^te) Rivoltae (*Borgo*) xvi m.

(R^ti) Rogati (*carte venete*) xv f.

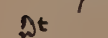
(R^tibus) Regnantibus xv

(r^to) retro xv f.

(R^to) *Recevuto* xv

(r^tu) respectu xv f.

(r^tus) retroscriptus xv

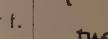
(R^tum) Registratum xv p.

(R^u) Responsum xv

(r^u) respectu xiv f.

(r^u) respectum xiv

(r^ua) relativa xv m.

(R^ui) *Recevi* (*Ricevetti*) xv m.

(r^vs) respectus xiv p

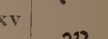
(Ra) Raymundus (abbr giur.) xv

(ra) ravennates - Ravennae xiv m.

(ra) regula xiv

(ra^ma) realissima xiv f.

(ra^o) ratio xiv

ra^{r}, ra^{it} (ra^{r}, ra^{it}) realiter XIV

rac. (rac) ractionibus XII f.

racõ (raco) *racomando* XV f.

racoi (racoi) racioni (rationi) XIV p.

Rag^{a} (Rag) Ragusia XV f.

Rando (Rando Renuntiando XV f.

Rans (Rans) Renuntians XV f.

racõ (raco) racio (ratio) XV m.

ral (ral) realis XV f.

r°ale (r°ale) rationale XIV p.

rão (rao) ratio XIII

Rap^{li} (Rap^{li}) Rapali (*Rapallo*) XV f.

R.A.S. (RAS) *Reale Altezza Sua* XVIII

rat (rat) regulat XV

rat^{t}, rat^{s} (rat) rationator, - rationibus XV f.

Rat^{s} (Rat) Renuntiationibus XV m.

rat^{lis} (rat^{lis}) rationalis XV

rat^{les} (rat^{les}) rationabiles XVI p.

ratõ (rata) ratam XII f.

ratip^{o} (ratip^{o}) ratipronissio XV

ratn̄oe (ratnoe) ratiocinatione XIV m.

rau (rau) Ravennas VI

rau. (rau) ravennatis XII p.

R.A.V. (RAV) *Reale Altezza Vostra* XVIII

rau^{s} (rau^{s}) Ravennas XII p.

Rauit (Rauit) Renuntiavit XIII f.

Rauer (Rauer) Renuntiaverunt XIV p.

raun (raun) Ravennae XII f.

Ray (Ray) Raymundus (abbrev. giur.) XV p.

R̄B (RB) rebus VIII

R.C. (RC) Romana civitas, - Romani cives VIII

R.C (RC) *Romani Calzati (abbrev. eccl.), - Regio Cesareo* XVIII

R.C.A. (RCA) *Reverenda Camera Apostolica* XIX

(Rca) Rubrica XV p.

(rca) recta XIV

R.Cam. (RCam) Regia Camera XVI

R.C.C. (RCC) Regia Corte Capitaniale, - Regia Curia Civilis

(rce) recte XIV f.

(rcepº) receptionem XV m.

(rciᵃᵒ) recipiendo XII f.

(rciᵈᵘ) recipiendum XV f.

(rciⁿᵉ) rectitudine XV p.

(rciⁿˢ) recipiens XIV p.

(rciᵗ) recipitur XIV

(rciᵗᵃ) recitata XIV

(rciᵃt) recitat XIII f.

(rcituⁿᵉ) rectitudine XV f.

(rcm) rectum XV

(Rcor) Rector XIV f.

(rcor) rectoris XVI p.

R.C.P. (RCP) Regia Curia Patritialis (*Sicilia*) XVII

(rcʳre) recurrere XIV f.

(rcs) rectus XV p.

R.C.S. (RCS) Regia Curia Secretialis (*Sicilia*) XVII

(rctos) rectores XIV

(rctos) rectos XIV

R.D.d. (Rɔd) Relicta condam domini XV m.

(rcus) rectus XV m.

(RD) Reverendo Domino XV f.

(rde) responde XIV p.

(Rde) Respondere XII f

(Rⁿdi) Reverendi XV m.

(rdo) renuntiando XIV

R.D.M.C. (RDMC) Regio Ducal Magistrato Camerale XVII-XVIII

(rdua) redundantiam XV p.

(rdud) reducendum XV p.

(rdur) reducitur XV f.

rdugr) reducuntur XIV f.

(rdus) renuntiandus XV

(re) remota [appellatione] (abbr. giur.), recordatione XV

(Re) Responsio, - Require, - Remissionibus (abbr. giur.) XV

(Re) Respondere XIV p.

(re) rem XIV

(re) recordationis, - require, - restitutio XV

(re) rebus XIV p.

(rear) realiter XIV m.

(Redi) Reverendi XVI f.

(re[e]) regulae XV p.

(reg[ne], re9) recommendatione XV m.

(re9o) *recomando* (*raccomando*) XV

(rer) requiritur XIV f.

(Rer) Respondetur XIV f.

(ret) realiter XIII f.

(Retes) Renuntiantes XVII p.

(rev) respectu XIV p.

(reua) regulativa XIV f.

(rear) realiter XV p.

(reate) romanente XIII f.

(Rec.) Recipe (abbr. med.) XV

(rec) recepisse XIV p.

(rec) *recomando*, - *recomandiamo* (*Milano*) XVI.

(Reci) Recepit XV

(receao) recreatio XIV m.

(recat) recusat XV

(recidm) recognitio in dominum XV

(recip) recipiens, - recipientis etc. XV p.

(recipti) recipienti XV f.

(reco) resurrectionem XIV

(recoe) recommendatione XV f.

(redd^{a}) reddendum XIV f.

(redd^{i}) redimenti XV

(redd^{ilis}) redimibilis XV

(Redd) Redditus XIII f.

(redd^{a}) reddenda XV

(redd^{m}) reddendum XIV

(redd^{r}) redditur XIV

(reddi) redimendi XV

(reddr) redditur XV

(reddus) redditus (scr. bullat.) XVIII m.

(redees) redeuntes XIV f.

redep^{o}i) redemptioni (redentioni) XIV m.

(redndn^{a}) redundantia XV p.

(RedOrd) Redditum Ordinariorum [Magistratus] XVII f.

(ref^{do}) referendo XV

(ref^{ne}) refectione XV

(refet) refecit XVIII.

(reffor) refformationum (reformationum) XV f.

(reffro) refferendario XV f.

(ref^{i}gat^{r}) refrigeratur XIII

(Refrio) Referendario (scr. bull.) XVIII m.

(refut) refutationem XII f.

(reg) regulae XV

(reg) regis XIV

(Reg) Registrum XV m.

(Reg) Regnante XIII p.

(reg) regione XII f.

(reg^{m}) regnum XIV

(reg^{a}br) regenerabitur XIV p.

regie (regie) regimine XIV m.

regis (regis) regiminis XIV

regn (regn) regnante VIII f.

regnet (regnet) resignet XV

regrata (regrata) registrata XIV

regris (regris) registris XIV

regrm (regrm) registrum XIV

regul. (regul) regularum XV

rehre (rehre) rehabere XIV p.

rei° (rei°) remissio XIII f.

rei^{se} (rei^{se}) remisse XIII f.

reigro (reigro) reintegratio XIV

re.iu (re iu) [De] regulis iuris. (Decr. lib. V. tit. 41) XV

rel. (rel) relictus, relicta etc. XIV

ret (rel) relegit XV

relca (relca) relicta XIV p.

relí.do. (relido) [De] religiosis Domibus (Decr. lit. III, tit. 36) XV

relige (relig) religiosis XV

relio (relio) religio XV

relo (relo) relatio XV

rel.q. (rel q) relicta quondam XIV

re.me. (re me) recolendae memoriae XV

reme^{m} (reme^{m}) remedium VV

regmdão (regmdao) recommendatio XIV

remoz (remo) removet XIII

(Ren Reverendus (Padova) XIV m.

(Ren) Renuntiando XV f.

ren^{a} (ren^{a}) remanet XIV p.

ren^{mi} (ren^{mi}) renuntiando exceptioni XIII m.

renc (renc) renuncians XV

(Rend) Renuntiando (Mantova) XIV

rens (rens) renuncians XV

(rent) renuntians XII f.

(Rent) Renuntiantes,-...avit etc. XIII m.

(Rent) Recipiente XIV m.

(rentis) renuntiantis XIV

(Rentib) Recipientibus XIV p.

(renubus) renunciationibus XV

(Renut) Renuntiando, - Renuntians XIV p.

(reoᵈᵒ) removendo XIV p.

(reob) remoto obstaculo XV

(rep) recommendatione praemissa XV m.

(repᶜᵃ) republicam XIV

(repⁱ) reperti XIV

(repʳ) reperitur XIV

(repᵘˢ) repertus XIV

(replᵒ) reprobatio XIII f.

(repᵛgᵉˢ) repugnantes XIV m.

(rephnˡᵉ) reprehensibile XVI p.

(replo) repletio XIV m.

(repᵒmnetc) reperto mihi notario etiam cognito XIV

(repo) *reparo* (*riparo*) XV m.

(rept) reportet XIV

(reqⁱᵃˢ) requisitam XII f.

(reqⁱᵗ, reqᵗ) requirit XIV p.

(reqⁱre) requirere XIII f.

(reqsioe) requisitione XIV m.

(rero) resurrectio XIV m.

(rerunt) renuntiaverunt XV

(reruqᵉ) rerumque XI

(Resᵒ) Reservatio XV

(restᵘˢ) reservatus XIV

(resᵘᵒ) residuo XV

(rescⁱbe) rescribere XV f.

(resdam) residentiam XV

(resigne) resignatione XV

(resigo) resignatio XV

(reso) reservatio XV

(reso^{li}) resolvibili XIII

(resp) respondit XIV

(resp^{e}) respective XIV

(respm) respectum XIV

(respu) respectu XIV

(respue) respective (scr. bull.) XVIII p.

(resse) recepisse XV

(rest^{e}) restituere XV

(rest^{i}) restitutio XV

(rest^{ir}) restituitur XV

(resto) restitutio XV

(restoe) restitutione XIV

(ret) retinet XIV f.

(ret^{o}) retroacto (*carte venele*) XII f.

(ret^{a}hat^{r}) retrahantur XV

(reti) recenti XIII m.

(retno) retentio XIV m.

(RetPR) Registratur et parti restituatur

(reu) reverendus XV

(revatus) reservatus XV

(revel) revelatio XV

(reuntia) reverentia XIII f.

(reus) reversus XII

(reuti^{r}) revertitur XV p.

(Rexc^{i}) Renuntiando exceptioni XIV

(RF) Rex Francorum

(rf^{a}cco) refraccio (refractio) XV p.

(rf^{a}gar^{i}) refragari XV p.

(rfi[di]) reficiendi XV p.

(rfn) refrenet XII f.

(rfor[a]ta) reformata XV

(rft) refert XV p.

(RG) Rogatarius VIII

(RG) Regulares X

(rg) regis, - regum XV m.

(rg) regum X V

(rg) regulis XIV p.

(rg[i]) regni XV

(rg[m]) regnum XV p.

(rg[o]) regno XV f.

(r9g[io]) recognitio XIV p.

(rg[r]) regitur XV p.

(rg[at]) regnavit XV m.

(Rg[tu]) Registratum XV f.

(rgal) regalis XV m.

(RGE) *Real Giunta Economale* (Milano) XVIII f.

(rge) rege XV m.

(rgg[a]ti) reaggravati XV f.

(rgi[n]) regimen XV m.

(rgie) regimine XV m.

(rgla) regula XIV

(rgla[r]) regulatur XV p.

(rg[at]) regnat XV p.

(rgu[r]) regulariter XV m.

(rhre) rebabere XIV m.

(ri[l]) risibilis XIV f.

(ric[mo]) *ricomendamo* (*raccomandiamo*) XIV p.

(Rica) Rubrica XIV

(Ricc) Riccardus XII f.

(RICG) *Regio Imperial Consiglio Governativo* (*Milano*) XVIII f.

(RICol) *Regia Imperial Collegiata (Milano)* XVIII

(RID) *Regia Imperiale Delegazione (Milano)* XVIII f.

(RIG) *Regia Intendenza Generale [di Finanza] (Milano)* XVIII

(RIGG) *Regia Imperial Giunta Governativa (Milano)* XVIII f.

(RIIP) *Regia Imperial Intendenza Politica (Milano)* XVIII f.

(RIPP) *Regia Intend. Politica Provinciale (Milano)* XVIII f.

(ripu^{ce}) reipublicae XV

(riss) remissis XV f.

(riuls) rivulsus XIV f.

(rl) reliqua (scr. angiossas.) VIII X

(rl) reliqua (abbr. eccl.) XIV m.

(rl) regulis XV p.

(r^{o}l) rationalis XIV m.

(rla) regula XIV

(rla) regulam XIV

(rla^{s}) regulata XV p.

(rla^{u}) relativus XIV f.

(rlabr) relabitur XVI m.

(rlaris) regularis XIV

(rlats) relativus XIV f.

(rlca) relicta XIV

(rle) regulae XV p.

(rli^{ne}) religionem XIV

(rlib) regularibus XIV

(rlin^{r}) relinquitur XV m.

(rliq^{ir}) relinquitur XV p.

(Rlit) Retulit XVm.

(rlium) regularium XV

(rlm) relativum, - regulariurn XII f.

(rloi s) relationis XIV p.

(Rlrs) Reproducendae litterae sigillatae XIV f.

(rlte) relative XIII^{ii}

(rltia) relativa xv m.

(rlua) relevatur xiii p.

(RM) Regia Maestâ xv f.

(RM) Roma x

(rm) respectum xii f

(rªm) regulam xiii f.

(rªmr) regulamur xix f.

(rm) remanet xiv p.

(rmem) remedium xv m.

(rmeor) rememoratur xiv m.

(rmiscea) reminiscentia xv f.

(rmoª) remota xv f.

(Rmo) *Reverendissimo* xvii

(rmo°) remotionem xv p.

(rmtte) remittemus xv p.

(RN) Rerum Novarum vii

(Rn) Responso, - responsio (abbr. giur.) xv

(rn) respondet xiii

(Rnd, rnd) Respondendum xv m.

(Rn°) Respondeo xv f.

(rn°) responsio xv f.

(Rnr) Respondetur xv p.

(Rnt) Respondèt xiv

(rnt) respondit, - respondet xv p.

(rna) regina xv

(rnbt) respondebit xv m.

(rnd) respondet xiii

(rndt) respondit xiv f.

(rnda) *responda* (*risponda*) xv f.

(Rnddo) respondendo xiv

(rnde) respondere xiv

(rnde) respondemus xv p.

(rndᵉt) respondet XIV

(rndetʳ) respondetur XV m.

(rndi) responderi XIV p.

(Rndo) Renuntiando XIV f.

(Rne) Respondere XIV p.

(Rns) Renuntians (Sicilia) XIV

(rns) respondens XV m.

(rnr) respondetur XV f.

(rns, rnsu) responsum XV m.

(rnsal) responsalis XV f.

(rnsio) responsio XV p.

(rnsiue) responsivae XV m.

(rᵃntʳ) regulantur XIV f.

(rntans) repraesentans XV f.

(rntem) recipientem XV f.

(rnti) respondenti XV m.

(rntus) renatus XV

(Ro) rogatus XI f.

(Ro) Romanos [Epistola ad] XIV m.

(ro) ratio XII

(ro) rationem XIV m.

(ro) rationis XIV p.

(Ro) Recto

(roᵃ) Roma XIV f.

(Rⁱo) Responsio XII f.

(roᵃˡᵉ) rationabile XV p.

(roᵈᵒ) ratiocinando XIII f.

(roˡᵉ) rationabile XV f.

(roʳ) rationabiliter XIV p.

(roˢ) Romanos XV p.

(roᵗ) rationabiliter XV p.

(roal) rationalis XV m.

(roale) rationale XV

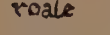
(robe) robore XV

(roabilr) rationabiliter XV m.

(roablr) rationabiliter XIV m.

(robr) roboravi XII

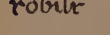
(rocim) ratiocinium XIV p.

(rocio) ratiocinationem XIV p.

(Rocu) Romana curia (abbr. eccl.) XIV m.

(roe) ratione XIII-XV

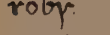
(roe) rationem XV m.

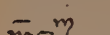
(Roae) Romanae XII f.

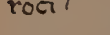
(roecce) romanae ecclesiae (abbr. eccl.) XIV m.

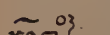
(roem) rationem XIV

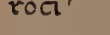
(Rof) Roffredus (abbr. giur.) XV

(rog) rogatis XII p.

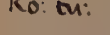
(rog) rogavimus XI f.

(Rog) Rogerius (abbr. giur.) XV

(Rog) Rogatis XIV m.

(rog) rogaverunt XV m.

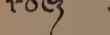
(Rogg) Roggerius (scritt. normanna) XI m.

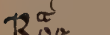
(rogs) rogatus X f.

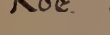
(roi) rationi XIV f.

(roib) rationibus XV

(role) rationale XV

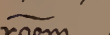
(rom) rationem XV m.

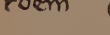
(rom) romana XIII f.

(Romago) Romanengo XV m.

(roman) romaninus, - norum etc. (*moneta*)

(Romria Romana curia XV

(Ron) Ronzinus (Milano) XV m.

(ronablr) rationabiliter XV f.

(ronal) rationalis XV

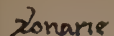
(ronarie) rationarie xv f.

(roni) rationi xiii p.

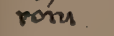
(Roth) Rothomagensis xv

(RothE) [Epistola ad] Romanos, [capite] ultimo E. xvi m.

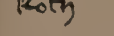
(RP) republica, -respondit viii

(rp) republica ix m.

(Rp) Reverende Pater xv m.

(RP) Rerum privatarum

(Rp, rp) Rescriptis x v

(rpt) repraesentet xiv f.

(RPD) Reverendissimo Patri Domino xiv

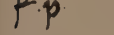
(rphet) reprehendit xv m.

(Rpienti) Recipienti xiv

(rpit) recepit xv f.

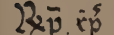
(rpitr) reperitur xv f.

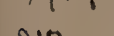
(rpiutr) reperiuntur xiv f.

(RPM) responsum

(RPM) Reipublicae Mediolanensis xii f.

(rpnt) repraesentat xv m.

(rpsndi) repraesentandi xiv f.

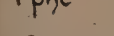
(rpt) reparat xv p.

(rpt) rescriptis xv f.

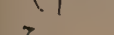
(Rpt) Rescriptum xiv

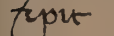
(rpti) recepti xv f.

(rpto) *receputo* (*ricevuto*) xvi p.

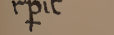
(rptu) rescriptum xv m.

(rpuabat) reputabant xv p.

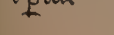
(RPVf) Reverendae Paternitatis Vestrae filius xv f.

(rpugaz) repugnantiam xii f.

(RPvra) *Reverenda Paternità vostra* xv m.

(rq) relicta quondam xv f.

(rqir, rqr) requiritur xiv f.

(rq^ir) requireret XIV p.

(rq^t) requirit XIV f.

(rqbm) relicta quondam bonae memoriae XVI

(rq^ir^tr, rq^iri^r) requiritur XIV p.

(RR) rerum, - rursum VIII

(RR) Reverendissimi, - Reverendi (*al plurale*) XV

(RR) Regina [et] Rex XV

(rr) rerum XIV p.

(rr^m) rerum XIV p.

(rr^o) resurrectio XIV m.

(rr^o) resurrectionem XV f.

(r^are) regularem XV

(r^arib) regularibus XIII

(r^arit) regulariter XIV

(rr^om) resurrectionem XIV m.

(RRMdI) Reverendi Ministri degli Infermi XVIII

(RS) Reparatae Salutis [anni] XIX

(rs) res XV f.

(Rs) Responsum

(r^as) regulas XIII f.

(r^rs) rursus XV

(rs^o) resurrectionem XV p.

(Rs^ta) Rescripta XV

(rscio) resurrectionem XV p.

(RSec^ria) Regiam Secretariam (*Sicilia*) XIV p.

(RSG) *Romitani [di] San Girolamo* XVIII

(rsptu) respectu XV m.

(rsti^oe) restitutione XIV f.

(RSV) *Reverendissima Signoria Vostra* XV f.

(rsua^a) reservata XV f.

(RT) rescriptum VIII

(r^at^r) regulatur XIV f.

(r^{a}t^{r}) regulariter XIV

(rt^{o}) retro XIV

(Rta) Registrata XV

(rt^{o}g^{e}) retrogradae XV p.

(rt^{a}h^{t}) retrahit XIV f.

(rt^{a}he) retrahere XV p.

(rtho^{ce}) Retorice (Rhetoricae) XV f.

(Rti) Recipienti XIV m.

(Rti) Rivoalti (Venezia) XV m.

(rti) recti XIII f.

(r^{c}ti^{ne}) rectitudine XIV f.

(r^{a}tia) regulativa XIV f.

(rtie^{r}) retinetur XV p.

(rtro^{t}) retroscriptis XV f.

(rtus) retroscriptus XV

(RU) re uxoria VIII

(RV) Reverentia Vestra XV f.

(ru) rubram XII

(Ru^{ca}) Rubrica XIV m.

(ru^{o}) rubro XV m.

(rva) revera XIV m.

(rvbat^{r}) reverberantur XV m.

(ruen^{a}) reverentiam XV m.

(ruen^{e}) reverentiae XV p.

(ruent) reverenter XIV f.

(ruore) revocare XIV m.

(ruo^{a}t) revocat XV f.

(ruta^{r}) revertatur XIV f.

(ruti) reverti XV m.

(ruti^{r}) revertitur XV f.

(rx) rex XV m.

(rx^{t}) rexit XV

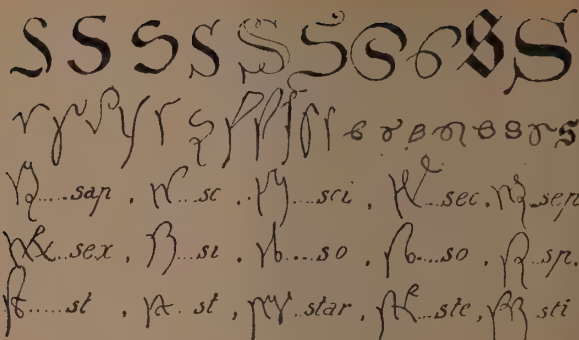

S - S

S - S

S.	(S) Sacer, - Salutem, - Sanctus, - Scripta, - Semis, - Subscripta, - Supposita, - Supra	S	(S) Signum XI f.
s	(s) specialis [procura] XVI p.	S·	(s) signat XIV m.
S:	(S) *somministra* (abb. med.) XIV m.	ſ	(s) sed IV
S, S, S̄	(S) Sanctus XI	s̄	(s) sed (scr. irland.) XII m.
S̄, s̄	(S) Sanctus XIII f.	ſ	(s) secundum (scr. irland.) IX p.
ſ, ſ, ſ.	(s) scilicet XV f.	ſ	(s) sicut (irland.) IX p.
S', S'	(S) Soror, - Sigillum XV f.	ß, ß, ſ	(s) solidi, sunt, - sive XIII-XIV
S·	(S) *Signore*, - Spectabilis, - Supra XV-XVII	S	(s) sentencia VIII

(S) sunt VIII

(s) sunt XV f.

(s) sunt XII-XIII

(S^{a}) Summa XIII f.

(s) secundum XV

(s) sinistro (abbr. medic.) XV m.

(s) siliginis XIV f.

(s) sum X f.

(s) sis, - sero, - sed XIV f.

(s) sive, - sunt, - solidi, - sancti XIV m.

(S) *Serenità* XV m.

(s) scribi, - scripsi, - scripsit XII f.

(s) secundum, - signum, - ser XIII

(S) Ser XV

(S) Set (Sed) XII

(s) sus, - secundus XIII

(s) secundus XIV m.

(s&) set (sed) XII f.

(s) sed XIV p.

(S, s) Sed, - sed XV

(S^{a}) Signa, - Supra, - *Sopra*, - Summa XIV

(S^{a}) *Signoria* XV m.

(S^{a}) salus VIII

(S^{a}) *Sacca* XV m.

(s^{a}) supra, - substantia XIV m.

(s^{a}) secundam XIV f.

(s^{a}) *summa* (*somma*) XV m.

(s^{c}) sic XIV

(s^{c}) sanctus XV

(s^{c}) significet XV m.

(s^{car}) significatur XV f.

(s^{cat}) significat XV

(scoes) significaciones xv f.

(sd) sicud (sicut) xv p.

(sd) sed xv

(sd) secundum xv

(se) substantiae xiv f.

(sl) sibi xi-xiii

(sis) secundis xv f.

(Sle) *Spectabile* (*Spettabile*) xv f.

(sm) subiectum x v f.

(sm) secundum xiv

(Smi) Sanctissimi xv

(Smu) Sanctissimum xv

(sn) sed tamen xv m.

(sndi) significandi xv m.

(sns) significans xv m.

(snt) significant xv p.

(so) secundo xv

(so) sors viii

(So) *Sacco* xv m.

(so) sermonem xv p.

(soe) sermone xiv f.

(sr) super, - similiter xiv

(sar) substantialiter xii f.

(Sr, sr) Sequitur xiv m.

(Sria) *Signoria* xv m.

(ss) syllogismus, - sanctus xiv f.

(ss) secundus xiv

(st) sit, - sunt, - silicet xiv

(st) significat xiv

(st) significat xv p.

(str) significatur xv p.

(Sta) *Sanctità*, - Signata xvi p.

(s^te) significatae xv f.

(S^tem) Sanctitatem xv

(s^ti) Subiecti, - Sancti, - Sanctitati xiv f.

(s^to) significato xv m.

(s^to) subiecto xiv f.

(s^tu) scriptum xv m.

(S^x) Simplex xiv f.

(Sa) Supra xv

(sa) secundum artem (abbr. farm.) xvi

(SA) *Sua Altezza* xix

(Sa) Substantia xv

(sa) secunda xiv p.

(Sa) *Secunda* xv

(sa) *serà* (*sarà*) xv m.

(Sa) Summa xv f.

(sa) secundam xiv

(sa^c) sancta x

(sa^rie) secundarie xv p.

(sa^tu) sacramentum xv p.

(saapcon) sacro approbante concilio (abbr. giur.) xv

(sabbi) sabbati xiv m.

(sabi) sabati xv

(sac, Sac) sacerdos, - *Sacerdote* xiii-xvi

(sac^al) sacramentalis xiv m.

(sac^b) sacerdotibus xiv

(sac^lis) sacerdotalis xv p.

(Sac^o) Sacramento xiv m.

(sac^at) sacramentis xv p.

(sac^te) sacerdote xiv m.

(sac^tu) sacerdotum xv p.

(Sac aut co) Sacra authoritate Concilij (abbr. giur.) xv

(saclij) sacrilegii xv

Sac.lit. (Saclit) Sacrarum litterarum

sacm̄t (sacamt) sacramentum XIV

Jacplli (Sacipllii) Sacri pallatii XIII p.

sacª (sacra) sacramenta XIV

sacris (sacris) sacramentis XV p.

sacrm (sacrm) sacramentum XIV m.

sacro (sacro) *sacramento* XV f.

sacr.unc. (sacrunc) sacra unctio XV

sacoscis (sacoscis) sacrosanctis XV

sactme pr̄ (sactme pr) sanctissime pater XV

sacto (sacto) sacramento XIV m.

sacoste (sacoste) sacrosanctae XV p.

S.A.E. (SAE) *Sua Altezza Elettorale* XV

sageª (sagᵉ) sanguine XV p.

sagis (sagis) sanguinis XII

sags (sags) sanguinis XIV

sagis (sagⁱs) sanguis XV

S.A.J. (SAl) *Sua Altezza Imperiale* XIV

sai (sai) sani XII

saitt (saitt) sanitatis XV f.

Sal. (sal) Salmo (Psalmo) VIII

sal (sal) salutem XIV p.

sal (sal) salma, ...ae etc. (peso, Milano) XV m.

salne (salⁿᵉ) salvatione XIV

salor (salᵒʳ) salvator XIV

Sali. (Sali) Salicetus (abbr. giur.) XV.

salm (salm) salutem XIV m.

Salny (Salni) Salerni XV f.

Salr (Salr) Salerni XI m.

Sal.pl. (Salpl) Salutem plurimam XV m.

Salt (Salt) Salutem XV m.

salt (salt) salutem (scr. bull.) XVIII m.

(saluri) salutari XX

(salut) *salutazione* XV m.

(sam) Salomon XIV p

(san[e]) sanguinem XII

(Sanctig[i]) Sancti Georgij (car. genovesi) XV p

(sand) servandum XIV

(Sangg) Sanguineti XV m.

(sap) Sapientiae [Liber] (abbr. eccl.) XIV m.

(Sap) Sapientibus XV f.

(sapf) sapientia XIV

(sapi) sapienter XIV

(sa pa ap) sacri palatij apostolici abb. eccl.) XV m.

(sapi[a]) sapientia XIV p.

(sapi[t]) sapientum XIV p.

(Sapia) Sapientia XIV

(sapia) sapientiam XIV

(sapti) Sapienti XV m.

(SAR) Sua Altezza Reale XVIII

(Sar) Summarum XV f.

(SAS) Sua Altezza Serenissima XVIII

(sat) satis XV p.

(sat[ne]) satisfactione XV

(sat[r]) Saturnus XIV f.

(satfcm) satisfactum XIV

(Sati) Sanctitati XV

(Sauall) Serravalle XV m.

(Sax[l]) Saxelli (*Sasselio*) XV f.

(Sax[to]) Saxoferrato XV m.

(SB) *Sua Beatitudine*, - Sanctus Benedictus, - Sit benedictus XV

(sb) sub XII-XIV

(sb. sb[m]) subiectum XIV f.

(sb) subscripsi XV f.

(sb^{e}) substantiae xv p.

(sb) subest xiv m.

(sb) subiectum xiv p.

(sb^{ua}) subiectiva xv m.

(sba) substantia xv p.

(sba^{r}) substantialiter xv p.

(sbal) substantialis xiv p.

(sbalit) substantialiter xv p.

(sbam) substantiam xiii f.

(sbatm) substantivum xiv m.

(sbbo) sabbato xiv m.

(sbdel) subdelegatis xiv

(sbe) subest xiii

(sbe) substantiae xiv

(sb^{e}e) subiectae xv m.

(sbi) subiecti xix f.

(sbi) subscripsi (Cremona) xv f.

(sbico) subiectionem xv

(sbi^{e}cois) subiectionis xv

(sbics) subiectus xv

(Sbijs) Substantijs xv m.

(sbi^{e}t) subiectis xv m.

(sbito) *subito* xvm.

(sbiua) substantiva xiii f.

(sbiue) subiective xiv p.

(sbiug^{t}) subiungit xiii

(sbl) spectabilis viii

(sbm) subiectum, substantivum xiv

(sbmso) *submerso* (*sommerso*) xv

(sbo, sb^{e}o) subiecto xv f.

(sbpo) subposito (supposto) xiv p.

(sbsc^{i}b) subscribendum xiv p.

(sbst) subsunt xv

(sbssi) subscripsi xv f.

(sbste) subsistere xiii f.

(sbt^{a}x^{o}) substraxionem xiv

(sbt^{a}het^{r}) subtraheretur xiii f.

(sbti) subiecti xiv

(sbti^{te}) subtilitatem xiii f.

(sbtil) subtilis xiv p.

(sbt^{a}t^{o}) subtractionem xv p.

(sc) senatus consulto, - sicut viii

(SC) Servus Christi, - *Sancta Chiesa*, - *Sancta Congregazione* [*dei Riti*]

(SC) Scilicet, - Sculpsit - Succinum citrinum (abbr. med.) xvii

(sc) sanctus, - sancti, etc. xii p.

(sc) scilicet xiv

(SC^{i}) Sancti xiii

(sc^{m}) Sanctum xiii p.

(sc) sanctus xv f.

(Sca) Sancta (cap. rust.) ix

(sca) sancta (scritt. visig.) x p.

(Sta†) *Santa Croce* xv f.

(sca) sanctam xiv m.

(sicacos) significaciones (significationes) xv m.

(scae) sanctae vi

(scae) sanctae ix m.

(scas) sanctas viii

(scat) significat xv m.

(sc^{i}b^{t}) scribit xiv f.

(sc^{i}b^{r}e) scribere xv

(sc^{i}bi^{r}) scribitur xv p.

(sc^{i}br) scribitur xv f.

(SCCM) Sacrae Cesareae Catolicae Maiestatis xv

(scd^{m}) secundum xiv p.

(sed) secundum XV

(seda) *secunda* (*seconda*) XV

(SC de PF) Sacra Congregatio de Propaganda Fide

(sedi) secundi XI m.

(scdm) secundum XIV p.

(scdo) *secundo* *secondo*) XV

(SCDS) Secundus XIV

(sce) sanctae XI p.

(scep°m) susceptionem XIV m.

(Cceseap) Sanctae sedis apostolicae XV f.

(scet) significet XV m.

(sci) sancti VI-VIII

(sci) sancti (scr. visig.) XII p.

(sci) scimus (car. svizz.) XV f.

(sci) sanctius XIV p.

(sci[a]) scientia XIII

(sci[ca]) scientifica XIV p.

(sci[d]) sciendum XIV p.

(sci[t]) scienter XIII f.

(sci[t]) scientis XIV f.

(s°ci[te]) siccitatem XIV f.

(scia) scientia XVm.

(sciat) sciatis XIV

(scias) scientias XIV

(scie) scientiae XV p.

(scienr) scienter (scr. bull.) XVII

(scific°) sanctificatio XIV m.

(sciis) scientiis XIV

(scil) scilicet XIII

(scim) sciendum XIV

(scio) sanctio XIV m.

(scioa) sanctiora XIV

(sciones) sanctiones XIV m.

(sciora) sanctiora XIV

(scip[d]) suscipiendum XIV m.

(scir) sciret XIV f.

(scis) sanctis (scr. long.) X m.

(scis) sanctis XI-XII

(Sciss) Sanctissimi XIV m.

(Scita) *Sanctità* (*Santità*) XV f.

(scl) sacrae largitiones VIII

(scl) scilicet XII-XIII

(scla) saecula (scr. visig.) X p.

(sclari) saeculari (scr. bull.) XI f.

(scli) saeculi (scr. visig.) XII p.

(sclm) saeculum XIII p.

(sclo) saeculo (scr. visig.) XII p.

(sclor) saeculorum XI f.

(sclri) saeculari XV

(sclt) scilicet XV

(sclu) saeculum XV

(SCM) Sacra Cesarea Maiestas XV

(SCM) Sanctum VI

(scm) sanctum (scr. merov.) VIII m.

(scm) sanctum, - secundum XV f.

(scmm) sanctae memoriae XIII

(sc[i]n) scriniarius XIII p.

(sc[i]nia) scrinia XIII

(scnr) scienter (scr. bull.) XVIII m.

(sco) sancto XIII m.

(sco) sancto VIII

(sco) significationem XIV

(scor) sanctorum (merov.) VIII m.

(scor) sanctorum (scr. long.) XI

(scos) sanctos (scr. long.) x f.

(sc^{i}p^{m}) scriptum XIV p.

(sc^{i}pt) scriptum XIV m.

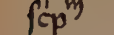
(sc^{i}pt^{r}a) scriptura XIV

(sc^{i}pt^{r}e) scripturae XIII

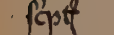
(sc^{i}pt^{r}is) scripturis XV p.

(sc^{u}pul) scrupulus XIII f.

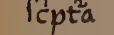
(scra) *scrittura* XVII f.

(scrdtum) sacerdotum (scritt. visig.) XII p.

(scre) scripturae XVII p.

(scribm) scribendum (scr. lombarda) XI m.

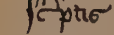
(scrin) scriniarius XII m.

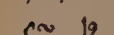
(scris) scripturis XVII p.

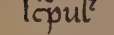
(scrius) scriniarius XII f.

(scrum) scripturarum XVI

(SCS) Sanctus (cap. rust.) IX

(scs) sanctus VIII

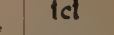
(scs) sanctus XII

S.C.S.C.T (SCSCT) Sacre Canones Sacrosancti Concilij Tridentini XVI

S.C.S.O (SCSO) Sacra Congregatio Sancti Offici XVI

(sc^{i}ss) scripsi XIV m.

S.C.T (SCT) Sacri Concilii Tridentini XVI

(sct) sicut (scr. visigot.) VIII-XI

(sct) scilicet (Boemia) XVI m.

(scti) sancti XIV

(sctus) sanctus XIV

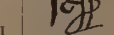
(SCV) Scutiferi (*nei sigilli*) XIV

(scuarij) sanctuarij XV p.

(scuio) sanctuario XIII

(scum) sanctum XI p.

SCUS (SCUS) sanctus VIII

(scut) scuterio XIII m.

(sd) sententiam dixit, - sub die VIII

(sd) secundum VIII

(SD) Sine dato. - Sub die, - Salutem dicit, - Subscripta data. - Spectabilis Dominus

(s[r]d) surdus XIV p.

(s[a]da) supradicta XV

(SDC) *Serenissima Ducal Camera* XVII p.

(s[a]dca) supradicta XIV

(S[a]dem) Supradictum XIV f.

(RDE) Sancta Dei Evangelia XVIII p.

(SdenS) *Sanctità de nostro Signore* XV m.

(s[a]diti) *supraditi* (*sopradetti*) XV

(SDM) *Sua Divina Maestà* XVIII p.

(SDN) Sanctissimus Dominus noster XV

(sdo) *secundo* (*secondo*) XV m.

(S9DO) secundo (*nei sigilli*) XV

(SdV[a]) *Signoria de Venetia* XV f.

(sdtus) supradictus XV

(sce) sanctae XII f.

(Se) Sequens, - ...entis, etc. (abbr. giur.) XV

(Se) Scribere XV f.

(SE) *Sua Eccellenza*, - *Sua Eminenza* XVIII p.

(se) secundae XV

(se) secum XIII f.

(se[e]) saepe XV p.

(Se[ma]) Sexagesima XV p.

(se[r]) sequeretur XV f.

(se[r]) sequitur XV p.

(se[rer]) sequeretur XV p.

(se[ta]) separata XIII f.

(se[ne]) sensitivae XIV p.

(Seap) Sedis apostolica (abbr. giur.) XV

(SEC) Salvo errore calculi XIX

(sec) secundum XV

(sec) secum XIV

(secris) secularis XV

(SECD) Secundum VIII

(secri) securi XII

(secla) saecula XV m.

(Secrets) Secretarius XV f.

(secetaim) secretarium XV p.

(sed) sedis, - sedit XIV

(sedis) sedimins XIV f.

(segio) Seregnio (c. milanesi) XIII f.

(seia) semina XIV

(seial) seminalis XIV p.

(seis) seminis XIV m.

(sel) semel XIV

(selari) saeculari (scr. bull.) XVIII

(sem) semen XIV

(SEM) *Sua Eminenza* XVI

(sember) setember XI

(Sen) Senensis XV m.

(sen) sententijs XV

(sena) Seneca, - sententia XIV m.

(senb) sensibilibus XIV p.

(senl) sensibilis XIV m.

(senua) sensitiva XIV p.

(Senia) Sententia XIII m.

(sent) sententiam XIII m.

(sentia) sententia XIV f.

(sentijs) sententijs (scr. bull.) XVIII m.

(sep) semper XV p.

(sepdi) separandi XIV

(sepe) septimae XIV p.

(sepl) septentrionalis XIV m.

(sepn) sempiternum XIV m.

(sepa[a]) separata XV m.

(sepa[l]) separabilis XIV p.

(seplcm) sepulchrum XIII

(sepalı) separabili XV

(sepana) septimana XIV p.

(sepantr) separantur XV

(sepo) separatio XIV p.

(seprna) sempiternam XV p.

(sept) septuagesimo, - septimana XIII

(septim) separatim (scr. bull.) XVIII m.

(sepato) separationem XV

Seq. (Seq) Sequenti, - Sequitur, - Sequentia

(seq) sequenti XV m.

(seqr, seqir) sequitur XIV p.

(seqa) sequentes XV p.

(seqt) sequentis XV f.

(seqace) sequacem XIII

(seqs) sequens XIV f.

(seqtr) sequuntur XIV f.

Ser.Ser (Ser Ser) Servatis servandis

(sest) sestarii (*misura*) XII f.

(seat) Senatus XV m.

(seva) sede vacante XV

(sexa) sexagena XV m.

S. ex. (Sex) Sententia excommunicationis XV

(sexa) sexaginta XV

S·F· (SF) satisfecit, - sacris faciundis VIII

S. f. (Sf) Servitor fidelis

(sft) sufficit XIV f.

SFA (SFA) Sfortia (Milano) XV

SFF· (SFF) sufficit VIII

(sffit) sufficit XV f.

(sfi^{at}) sufficiat XV m.

(SG) Sua Grazia, - Sua Grandezza XVII

(sg) surgent XIII

(sg^{i}) signi XIII f.

(SG) Sigillum (*nei sigilli*) XIV

(sg^{ao}) significationem XIII p.

(sg^{a}bit) significabit XIII

(sgans) significans XIII

(sglos) singulos XVII

(sgn) signum X f.

(sg^{o}ne) significatione XIV m.

(sg^{a}nt) significant XIII

(s^{r}gnt) surgunt XIV f.

(sg^{a}t) significat XIII

(sgra) signatura (scr. bull.) XVIII

(sg^{a}te) significative XIII f.

(s^{r}gut) surgunt XIV f.

(SI) Sigillum (*nei sigilli*) XIV

(SI) *Santa Inquisizione*, - Societatis Iesu XVII

(si) secundi XII

(Si) Scripsi XV f.

(si) sibi XV m.

(SiCast^{a}leois) Serii Cæstrileonis XV m.

(s^{a}i^{a}) supra et infra XIV m.

(si^{ce}) simplicem XV p.

(si^{d}) sicud (sicut) XV p.

(si^{lo}) simbolo (symbolo) XIV m.

(si^{los}) singulos XX p.

(si9^{o}) *sicondo* (*secondo*) XV m.

(si^{or}) similior XIII f.

(Si^{r}) Similiter XIX m.

(si^{re}) singularem XV m.

(si[a]) sillogismus (syllogismus) XIV p.

(si[t]) sicut XV m.

(si[x]) simplex XIV p.

(sic) sicut XII-XV

(sic[t]) sicut XII

(sicm) sincerum XIV m.

(Sicu ab) Siculus abbas (abbr. giur.) XV

(sie) sive XV m.

(sies) series XV

(SI et GP) Signaturae Iustitiae et Gratiae Praefectus

(Sig) Signatae, -...arum, - Sigillum XV

(sig) signum VIII f.

(sig[b]) singularibus XIV

(sig[d]) significandum

(sig[e]) significet XV p.

(sig[i]) signi XIV

(sig[l]) singulis XVI f.

(sig[m]) signum XV p.

(sig[r]) singulariter XIV f.

(sig[re]) singulare XVI f.

(sig[to]) *significato* XV f.

(sig[u]) signum XIV

(sigc) significat XIII f.

(sig[a]co) significacio (significatio) XIV

(sig[a]clm) signaculum XIV

(sigfi[re]) significare XV p.

(sigle) *singulare* (*singolare*) XV f.

(siglis) singulis XIV m.

(sigllm) sigillum XIII f.

(sigm) signum XIV

(sig[o]m) significationem XIV p.

(sign) signum XI m.

(signat) significat XV f.

(sgf) signifer XVII m.

(sigᵒnib) significationibus XIV

(sigo) significatio XIV

(sogra) signatura (scr. bull.) XVIII

(sigri) Sigestri (Sestri) XV f.

(sigªt) signatis XIII

(sigªtr) significatur XIII

(sil) siliginis, - simul XIV p.

(sil) scilicet XV m.

(sila) similia XV p.

(silatoe) simulatione XIII p.

(silba) sillaba (syllaba) XV m.

(sile) similem XV p.

(silem) similem (scr. bull.) XVIII m.

(sili) *simili* XV

(sili) similibus XV m.

(siliᵈᵒ) similitudo XV p.

(silieᵍ) similitudinem XV f.

(silioᵒ) simili modo XIV f.

(silia) similia XIV

(silidᵐ) similitudinem XIV m.

(silioᵒ) simili modo XV m.

(silir) similiter XV p.

(silis) similis XIV p.

(silit) similiter XV m.

(sill) sillogismum (syllogismum) XIV f.

(silla) sigilla, - sillaba (syllaba) XIV

(sills) sillogismus (syllogismus) XIII f.

(silr) similiter XIV

(silure) silvestre XIV

(simª) similia XIV p.

(sim^{ma}) simplicissima XIV

(sim^{r}, sim^{t}) simpliciter XIV

(sim^{x}) simplex XV f.

(siml) simul XIII f.

(simlr) similiter XV

(simo) [Del] simonia (Decr. lib. V, tit. 3) XV

(simp^{i}) simplici XIV m.

(simp^{r}) simpliciter

(sin^{b}) singularibus XV m.

(sin^{l}) singulis XV p.

(sing) singulis, - singulos XV f.

(singlr) singulariter XV

(singlre) *singulare* (*singolare*) XV f.

(sing^{a}sing^{is} ref^{o}) singula singulis referendo XV

(sinl) singulis XV

(SIP) Signaturae iustitiae Praefectus

(sip^{ci}) simplici XV f.

(sip^{r}) simpliciter XIV p.

(sip^{x}) simplex XIII f.

(siplr) simpliciter XIV p.

(Sis) Summis XV m.

(sist^{a}m) sinistram XV p.

(Sit) Scripsit XV f.

SIVGV. (SVGV) Si vales, guadeo, valeo

(SL) scilicet VIII

S.l. (SL.) Sacrarum largitionum,- Sacrarum litterarum

(sl) similiter (scr. visig.) X-XI

(sl) simul XV p.

(s^{a}l) substantialis XII f.

(s^{a}l) supra legitur XI f.

(slaris) secularis XV

(slds) solidis (scr. visig.) IX

(sle) salute XIV p.

(Sᵃle) Substantialem XII f.

(slm) salutem XV p.

(slo) solutio XV m.

(sloe) solutione XV m.

(slorum) singulorum XV

(SLPL) salutem plurimam XV f.

(slsn) sibi lecta scribere nescienti

(slr) similiter (scr. visig.) X-XI

(slt) salutem, - scilicet XIII m.

(slt) salute XIV m.

(sltm) salutem XIV

(SM) Sacra Maiestas XV f.

(SM) *Signore Messer...* XV m.

(sm) secundum XIII

(sm) significamus XV f.

(sᵘm) sibimet XV p.

(sm) summum XIV f.

(SM) Sancta Maria, - *Santa Memoria*

(S math) Secundum Matheum XIV f.

(SMB) *Sua Maestà Britannica* XVIII

(SMC) *Sua Maestà Cattolica* XVI

(SMCr) *Sua Maestà Cristianissima* XVI

(SMCC) *Sua Maestà Cesarea Cattolica* XVIII

(smcoex, uaannexc) secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt (abbrev. eccles.) XV m.

(SME) Sancta Mater Ecclesia

(SMF) *Sua Maestà Fedelissima* XIX

(SMIRA) *Sua Maestà Imperiale Reale Apostolica* XIX

(SMM) Sancta Maria Maior, - Sancta Mater Maria XX

(smltr) similiter (scritt. visig.) X-XI

(SMO) *Sacro Militare Ordine [di Malta]* XVIII

(smp) semper XV f.

S.M.P.U. (SMPU) Sacro Monte Pietatis Urbis

S.M.V. (SMV) Serenissimae Maiestatis Vestrae XV f.

s.n. (sn) secundum naturam

(sn) sine VIII

(sn) sine XII-XIII

(sn) sine

(snª) sententia XIV p.

(snª) sententiam XIV

(snª) essentia XV

(SNA) senatoria auctoritate VIII

(sna) sententia XIII p.

(snalr) sententialiter XIV f.

(snam) sententiam XIII f.

(SND) sine dubio VIII

(sne) sententiae XIII p.

(sniª) sententia XV

(snia) sententia XVI p.

(snie) sententiae (abbr. eccl.) XVI m.

(snpm) sine periculo mortis VIII

(snt) sententia XIII m.

(Snta) Sancta XV

(Snti) Sanctitati XV

(sntia) *sententia* (*sentenza*) XV f.

(snu) signum XI f.

S.O. (SO) Sancti officii XVII

So. (Sl) Solutio (abbr. giur.) XV

(So, so) Secundo, - *secondo*, - sero XV m.

(so) solutio XIV

(so) solum XIV

(So) Soror XIV m.

(so) solet XV m.

(so[a]) sola XIV f.

(so[ca]) sophisticam XV m.

(so[m]) solum XIV p.

(so°) solo, - solutio XIV f.

(soc) socius, socii, etc. XV

(sol) solum,- soli di, - *soluzione* (farm.) XII-XIV

(sol) solidos (scr. merov.) VII f.

(sol) solent XV m.

(sol) solet XV

(sol[s]) solutus XIV

(sol[r]) solvitur XIV m.

(soll[is]) sollemnis XV

(soll[r], sollr) sollemniter XV-XVI

(solle) sollemnem XV

(solm[a]) solidos Mantuae XIII p.

(sol3nos) solitos terminos

(soldis) solvendis XV

(solo) solummodo, - solutio XIV-XV

(soloi) solutioni XIV m.

(solom) solutionem XIV p.

(solonemarda) solutione maturanda

(solonemata) solutione maturata

(solplan) solidi planetarum (c. bresciane) XIV m.

(solr) solemniter XV m.

(solre) solvere XIV

(solt) soluta XII f.

(solu) [De] solutionibus (Decr. lib. III, tit. 23) XV

(solu°) solummodo XV p.

(solu°°) solummodo XV p.

(solnois) solutionis (scr. bull.) XVIII

(solut) solutionis XV

(Soni) Saroni (*Saronno*) XV f.

(sop[a]) *sopra* XV f.

(sop[m]) sompnium (somnium) XV m.

(soph) Sophoniae [Prophetia] XIV

(sor) sonor XV f.

(Sor) Sororum XIII f.

(Sor) Sororum XIV m.

(Sorex) Sorexinae XV f.

(sor[a]ti) Socrati XV m.

(sp) sine prole

(SP) Supposita, - Sanctus Petrus, - Sacri Platiis, - *Santo Padre*

(sp) spiritus (abb. medic.) XVI

(sp) spiritum, - speciem XIV f.

(sp) supra (scr. irland.) IX p.

(Sp) Spectabilitas, - Spectabilis XV m.

(sp) semper XIII-XIV

(sp) *soprascritto* XVI p.

(SP) [*Delle*] *Scuole Pie* (abb. eccl.) *Sotto protesto* XIX

(SP[a]) Sanctus Paulus XV f.

(Sp[b]) Spectabilibus XV f.

(sp[ib]) spiritualibus XV f.

(SP[e]) Sanctus Petrus XV f.

(sp[e]) specie, - sponte XIV p.

(Sp[ie]) *Spectabile* (*Spettabile*) XV f.

(sp[r]) simpliciter, - super XIV

(sp[s]) species XV m.

(sp[x]) simplex XIV m.

(SPA) Sanctus Paulus XV

(spa) sphaera XIII-XV

(spa[a]) spatia XV p.

(spa[b]) specialibus XIV m.

(spa[m]) spatium XV

(spa[me]) specialissime XIV f.

(spa^{r}) specialiter xv p.

(spa^{te}) specialitate xiv m.

(spal) sprituali, - specialis xv

(spalbs) specialibus xv

(spale) speciale xiv p.

(spali) spirituali viii

(spali) speciali (scr. bull.) xvi f.

(spalia) spiritualia xii f.

(Spalr) Specialiter xiv f.

(spapt) seratur xiv p.

(spaza) *speranza* xv m.

(spbliu) spectabilium xvi m.

(spbro) *septembro* (*settembre*) xvi m.

(SPC) spectat, - species viii

(Sps) Spiritus xiv p.

(spea) suspecta xv

S.P.D. (SPD) Salutem plurimam dicit xv

(Sp^{ed}t) Sponte dixit (*carte siciliane*) xviii m.

(Spdni) Sanctissimi Patris Domini xiv p.

S.PE. (SPE) Sanctus Petrus xiv

Spe. (Spe) Speculum - Speculator (abbr. giur.) xv

(spe) *specie*, - spem xv

(spe) speciem xiii-xiv

(spe) spherae xv p.

(spe^{o}) specificatio xvi m.

(spe^{va}) speculativa xii f.

(spea^{r}) qpecialiter xv f.

(speali) speciali xv

(spealr) specialiter xv

(spebus) speciebus xv

Spec (Spec) Speculator (abbr. giur.) xv

(spec) specialis xv

(specl^{vo}) speculativo XIV m.

(specltr) specialiter XV

(spedr) suspenditur XV

(spei) speciei XV m.

(spelit) specialiter XV m.

(spem) speciem XII p.

(spes) serpens XIII

(spes) species XII

(spes) speres XV f.

(S pet) Subscripta petita

(speti) serpenti XIV p.

(spi) spiriti XIV

(spi^{us}) spirationis X V f.

(spi^{li}, spia^{li}) spirituali XIV m.

(spi^{r}) simpliciter XIV m.

(spiale) *speciale* XV f.

(spib) spiritibus XIV m.

(spica) sphaerica XIV p.

(spici) sphaerici XV p.

(spis) sphaeris XII f.

(Spimv) *San Pietro in Vincola* XV f.

(spit, spitu) spiritu XV m.

(spl) spritualis XV

(spl) sine prole legittima

(spl^{m}) spectabilem XVI p.

(sp^{a}li) speciali XIV f.

(splibus) spiritualibus XV

(splis) spectabilis XVIII p.

(split) specialiter XV m.

(splr) specialiter, - spiritualiter XV

(SPM) supra memoratus VIII

(spm) sine prole mascula

(spm) spiritum (scr. long.) IX m.

(spm) spiritum XIII-XV

(spm scm) spiritum sanctum VII

(spne) spernere XIII

(spo) spirito, - spatio, - specificato XIV m.

(spo[lia]) sponsalia XIV

(Spont) Summus pontifex XV f.

(spontq) spontaneaque XII m.

(sposa) speciosa XIII p.

(SPP) Subscripta proposita

(Sppb, ncM) Scalae palatii pubblici Broleti - Novi Communis Mediolani (carte mil.) XV p.

(s pto) supposito XV m.

(spr) semper XIII f.

(sprils) spiritualis XV

(sprli) spirituali X

(SPS) spes, - spiritus VIII

(sps) spiritus, - species

(sps) spiritus (scr. long.) XIII m

(Sps) Scripsi (car. *bresc.*) XIV m.

(sps) sine prole superstite, - sine pestis suspicione XVI

(spt) spiritus XIV m.

(sp[e]t) suspectus XIV

(s[i]pt[r]a) scriptura XIV p.

(sp[e]tat) spectat XIII m.

(spti) suprascripti XV f.

(SPU) spiritu (Anglosass.) VI f.

(SPV) Sigillum parvum (*nel sigilli*) XIV

(spu) spiritum XV

(spu[r], spu[at]) spiritualiter X V p.

(spual) spiritualis XV

(spualr) spiritualiter XV

(spui) spiritui xv

(spuˢl) spiritualis xiv

(spuˢle) spirituale xii f.

(spuˢlr) spiritualiter xiv

(spus) spiritus xii f.

(spuss) ſpiritu ſancto xii

(spuu) spirituum xiii

(sq) sanctaeque (abbr. eccl.) xvi m.

(sq, Sqʳᵒ) *Squadrero* xv f.

(sq) secundum quod xiii p.

(sq) sequens, - sequentis, - sequentia, etc.

(Sqª) *Squadra* xv m.

(sqq) sequentia, - sequentes

(sr) [a]sero xiii p.

(sr) super xiv

(sr) ser xiv f.

(sr) superest xv

(srᵉ) superficiem xv p.

(srᵉˢ) superficies

(SRA) *Sua Reale Altezza* xviii

(srare) superare xv f.

(srbª) superbia xv

(SRC) *Sacro Regio Consiglio*, - Sua Regia Celsitudo; - Sacra Regia Conscientia (*Sicilia*), - Sacra Rituum Congr. - *Santa Romana Chiesa*

(SRE) Sanctae Romanae Ecclesiae xv

(srei) superemi-net xv

(SRUE) SanctaRomana Universalis Ecclesia xv

(srexᵗ) surrexit xv p.

(srfᵉ) superficiem xiv

(srfiᵇ) superficiebus xiv p.

(srfiˡᵉ) superficialem xv p.

(srhnª) superhabundantia (superabundantiam) xiv

(SRI) Sacrum Romanum Imperium xiv

(sri) superius XII

(Sri^{rl}) Superiori XIV f.

(srioi) superiori XIV f.

(SRIP) Sacri Romani Imperii Princeps.

(SRM^{ta}) *Sacra Regia Maestà* XV f.

(SRMV) Sacra Regia Maiestas

Vestra XVI m.

(srn^{ar}, srn^{r}a^{r}) supernaturaliter XII f.

(srn^{a}l) supernaturalis XIV f.

(SRS) Socius Regiae Societatis

(SS) Sanctorum VI p.

(SS) Suprascripti, - Simul sumpti VIII

(ss) secundus XIV m.

(ss) sensus XIV-XV

(ss) sancti spiritus XV

(ss) subscripsi XI f.

(ss) scripsi, - scribere XII f.

(ss) subsripsi XII f.

(ss) suprascriptut II m.

(ss) suprascriptus VI f.

(SS) Spiritus Sanctus XV p.

(ss) substantia XIV p.

(ss) suprascriptus (*carte rom.*) XI p.

(ss) suus, - suis, - suprascriptis XIII

(ss) suprascriptus, ...tis, - subscripsi, - scilicet, - semis, - Sacrosancti XV-XVI

(ss) soldi (carte milan.) XVI p.

(SS) *Signori*, - *Santi*, - *Santissimo* XVII

(ss) scripsi XIV

(ss) subsignavi XIV

(s^{a}s^{e}) secunda [pars] secundae [partis] (carte eccles.) XV

(s^{a}s^{ar}) Summa summarum XV f.

(sy^{ba}) syllaba XIV

(s^{is}) suis XII p.

(ss^{s}) species . XIV

(ss^{t}) subscripsit XV f.

(ss^{t}) subscriptis XV m.

(ss^{ti}) *soprascritti* XVI p.

(ss^{u}) sensu XIV p.

(ssa^{o}) sensatio XV f.

(ssa^{r}) specialiter XIV p.

(ss^{u}al^{ti}) sensualitati XIV m.

(SSASXMY) Suplex Servus Altissimi Salvatoris Christi Mariae Joseph (*Sigle che precedono la firma di Crist. Colombo*) XVI p.

(ssatioe) sensationem XV f.

(ssbij) subscripsi (c. pavesi) XV m.

(ssnijt) subscripsit (c. pavesi) XV m.

(SSD) Sanctissimus Dominus

(sse) specie XIV

(ssea^{r}) specialiter XIV f.

(ssi) scripsi XIV m.

(ssi, ssij) subscripsi XII-XV f.

(ss^{il}, ssi^{l}) sensibilis XIV

(ssi^{l}) sensibiliter XIII f.

(ssi^{te}) sensibilitate XIV p.

(ssit) sensit XV m.

(ssita) sensitiva XIII f.

(ssitm) sensitivum XIV p.

S.S.M. (SSM) *Sua Sacra Maestà* XVIII

(ssm) sensumXIV p.

S.S.p. (ssp) sine suspicione pestis (abbr. med.) XVI m.

S.S.R.M. (SSRM) *Sua Sacra Reale Maestà* XVIII

(sspto) scripto XIV f.

(ssptua) scriptura XIV f.

S.S.S. (SSS) Supra scripti sunt . XII

S.S.S. (sss) stratum super stratum (abbr. medic.) XVII

(sss) subscripsi XIII m.

(ssta) suprascripta VIII m.

(ssta) suprascripta IX

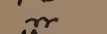 (ssti) suprascripti (Ravenna) VI f.

(sstis) suprascriptis VIII f.

(ssti) suprascripti XV m.

(ssto) suprascripto VIII m.

(sstoº) suprascripto loco XI

(sstor) sanctorum XVI

(sstor) suprascriptorum IX m.

(sstu) suprascriptum XII p.

(sstum) suprascriptum XI f.

(ssu) sensu XV m.

(ssua) sensitiva XIV f.

S·T· (ST) sine testibus VIII

S̄T̄· (ST) sententia VIII

S.T. (ST) Salvo Titulo, - Signum Tabellionis XVIII

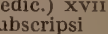 (st) Stephanus, - staria (*car. milan.*) XV f.

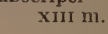 (st) [de] subto (a *tramontana*) XIV

(st) sunt XV f.

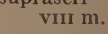 (st) sunt IX-XIV

(st) stuferi XIV

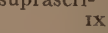 (stᵉ) stante XV

(stº) stario XV f.

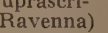 (stʳ) significatur XV p.

STA (STA) sine tutoris auctoritate VIII

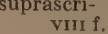 (sta) serta XV

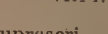 (sta) suprascripta, - sancta XV f.

(Sta) Suprascripta XV

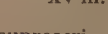 (stabᵇᵘˢ) stabilibus XV

(stac) stacione XIV p.

Sta.me. (Stame) *Sancta memoria* XV f.

sta.mo. (stamo) [De] statu monacorum (Decr. lib. III, tit. 35) XV

stáze (star) suprascriptarum XV p.

stat. (stat) status XV

statm (statm) statutum XV p.

statis (statis) statutis XIV m.

statoz (stator) statutorum XV f.

Staz° (Staz°) *Stazzano* (*Comune*) XV m.

stícte (stícte) stricte XV p.

STD. (STD) satis dat VIII

stephz (steph) Stephanum XV f.

STEP' (STEP) Stephanus (*nei sigilli*) XIV

S.Th.D. (SThD) Sacrae Theologiae Doctor

stho (stho) stomacho XV f.

sti (sti) suprascripti XIV p.

stil' (stil) sterilis XIII f.

stílit (stilit) sterilitatis XV p.

stinz (stin) sustinet XIV m.

stinea (stinea) sustinentia XIV

stinére (stine) sustinere XV

stip, stip (stip) stipulatione, - stipulans XIV

stipbus (stipbus) stipulantibus XIV

stipa (stipa) stipulans XIV

stipl (stipl) stipulante XIV m.

stiplo (stiplo) stipulatio XIV

stipnti (stipnti) stipulanti XIV

stipti (stipti) sipulanti XV f.

Stir (Stir) Sartiranae XV f.

stis (stis) suprascriptis XIV

stm (stm) suprascriptum XIV p.

stmia (stamia) stramina XV f.

stngt (stingt) stringit XV p.

(sto) stomacho XIII f.

(sto) stomachus XII

(sto statio XIV

(sto) suprascripto XIV p.

(stom) stomachum XV f.

(stor) subscriptorum (scr. angioina) XIII f.

(stor) sartor XV f.

(stor) suprascriptorum XV m.

S.T.P. (STP) Sacrae Theologiae Professor, - S'gnum tabellionis praemisso

(str) starium, - staria XIII m.

(stro) *stromento* (*istrumento*) XIV p.

(sts) suprascriptis XIV p.

(sta) strata X V p.

ST·TP (STTP) statuta tempora VIII

S.T.V.T.C. (STVTC) Sit tibi valetudo tua curae (*nelle lettere*)

S.S. (Sv) Sub voce, - Sub verbo, - salva venia

S.S (SV) Sanctitas vestra, - Sancta Virgo, - *Signoria Vostra* XV

(su, su^{a}) supra (abbr. giur.) XV p.

(su) sive XIV m.

(Su^{a}) Summa XV

(su) sum XI p.

(su) sumus, - superius XIV f.

(su) servus XIV

(su) sumus XV m.

(su) servus XV f.

(su) servet XV

(su^{a}) summa XV

(S^{a}V^{a}) *Signoria Vostra* XV m.

(su^{e}) summae XV f.

(su^{o}) summo XV m.

SV·A· (SUA) Succinum album (abbr. medic.) XVI

(sua) summa XV

(suae) servare XIV

(suba) substantia XII

(subaliu) substantalium XV f.

(subd) subdiaconus XIV

(sub app obst) Sublato appellationis obstaculo (abb. giur) XV

(sube) substantiae XV p.

(svbeev) Si vales bene est, ego valeo (*nelle lett.*) XV

(subiis) substantiis XV

(subss^{o}) sub sigillo XVI p.

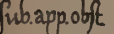
(substo) substitutio XV

(substis) subscriptis XV m.

(subus) subiectus XV

(SVC) Succinum citrinum (abbr. medic.) XVII

(suc^{va}) successiva XII f.

(succ) succedit, - successores XIII

(succ) successor, ...oris, etc. XIX

(succ^{r}) successor XV

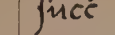
(succ^{ve}) successive XV

(succive) successive (scr. bull.) XVIII

(succo) successio XV

(succo) successionem XV

(succores) successores XV

(suctus) supradictus XV

(sue) summae XV

(sui^{r}) sumitur XIV p.

(svgev) Si vales gaudeo, ego valeo (*nelle lettere*)

(sui) summi XV p.

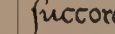
(suie) *servire* XV

(svil) servilis XIV

(suit) *servitore*, - *servitio* XV

(SVM) Sacrae Vestrae Maiestatis XV f.

(sum) secundum (scr. irland.) IX p.

(suo) *servo* XV

(SVO) Sanctitatis Vestrae Orator XV

(suope) summopere XIII

(supa) supra XIV

(sup) super XIV

(supa) superbia VIII

(Supo) Supplicatio XV

(supus) superius XV

(supcom) sumpcionem (sumtionem) XV m.

(supib) superioribus XIV p.

(supp) suppellectilia XVI p.

(Supp) Supposita

(Suppr) Supplicatur XV f.

(suppe) suppone XV p.

(suppoe) supplicationem XV

(suppr) supponitur, supplicatur XV f.

(suppt) suppositum XIV m.

(Suppta) Suppositа XV

(sups) superius X f.

(supste) suprascriptae X m.

(suptum) supradictum XV

(surene) surrectione (abbr., eccl.) XVI m.

(susatoe) *susuratione* XV

(suspnis) suspensionis (scr. bull.) XVIII m.

(suu) summum XII

(SVV) Servum (nei sigilli) XIV

(SXti) Servus Christi XV

(sya) symonia (simonia) XV

(syll) syllabam (irland.) IX p.

(syna) synonyma XV m.

(syoco) symoniaco XV

(syoac) symoniacis XV

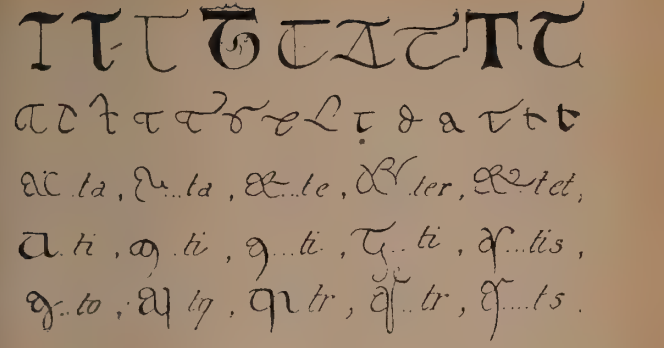

T - T

T. (T) Testatur, - testis, - tomus, - templum, - titulus

T (T) Oboli tres VIII

T (T) Superstes VIII

t. (t) testis, - titulo, - taliter XV

·t· (t) tunc XV f.

t̄ (t) tum, - ter, - talis XIII

t̄. (t) testata, - talis XV

t̃ (t) testes, - testium, - testibus XIV

T - T

t́ (t) ter XI

t́ (t) taliter XIV p.

t́ (t) ter, - trans VIII

t́ (t) et caetera, - tertiolorum [denar.] XV m.

t́ (t) terrae (Vicenza) XV m.

·t̄. (t) tabula XI

t́ (t) turonenses XV

t́ (t) *tavole* XVIII f.

(t) testis (merov.) VIII m.

(t) tibi VIII

(t[i]) tibi XIV m.

(t) talis XV p.

(t) tenet XV m.

(t) tenent XV f.

(t) et patet XV f.

(t) tempus XIII f.

(t, t[a]) tertia, - *tra* XIV m.

(t[a]) tua VIII

(t[c]) tunc VIII

(t[s]) tempus XV p.

(t[ie]) triplicis XV m.

(t[ica]) triplica XV p.

(t[ice]) triplicem XV m.

(t[e]) terciae XV

(t[ici]) triplici XV p

(t[e]) tertiae XIII f.

(t[e]) *tre*, - ter XV

(t[e]) tempore XIII f.

(t[i]) tibi XIV p.

(t[ic]) triplicis XV

(t[is]) trinitatis XIV m

(t[is]) temporis XIII f.

(t[ior]) tertiolorum [denar.] XVI m

(t[m]) tantum XIV p

(t[m]) terminum XV m

(t[n]) tamen XIV p

(t[o]) totum VII

(t[o]) tertio XI

(t[o]) *tergo* XIV p

(t[r]) *tripliciter*, - taliter X

(t[r]) tenetur XIV p.

(t[s]) tempus XIV f.

(t[s]) temporalis [investitura] XVI p.

(t[x]) triplex XIV m.

(TA) tutoris auctoritatis VIII

(ta) tabula X

(ta) *terra* XV m.

(t[i]a) tria XIV p.

(ta[la], ta[a]) tabula XIV m.

(ta) tam (scr. longob.) XII m.

(ta[m]) tantum XV m.

(ta[r]) tangitur XV p.

(ta[r]) taliter XV f.

(ta[t]) tangit XV m.

(tab) tabulae XV

(tab) tabulas X

(ta) tangit XIV

(tabb) tabulae (*mi-sura*) XII p.

(tal[a]) talenta XIV p.

(tal) talis XII

(tallij) Talliacotij XV m.

(talnt) talentum XIV p.

(talr) taliter XIII m.

(tam) tantum XIII

(tam) tamen XII m.

(Tan) Tancretus (abbr. giur.) XV p.

(t[i]an[lu]) triangulum XIV

(taq[a]) tanquam XIII

(tar) Tarvisii XIV f.

(TB) tibi VIII

(tib) tribus XII

(t[i]b) tribus XIII f.

(t[i]b[o]) tribus modis XIV

(tba[o]) turbationem XV

(t'ba) turbam xv m.

(t'bar) turbatur xiii f.

(tabe) trabem xiii

(tbla) tabula xiv f.

(tiblo) tribulatio xiii

(tabs) trabs xiv

(tibun) tribunal xiv f.

T·C· (TC) Testamenti causa

(tc) tunc xiii p.

(tcae) tercianae (tertianae) xv

(tcentes) tercentesimo xiv

(tcet) trecentis xv p.

(tcia) tercia x f.

(tcio) tercio xii p.

(tc) tuncque xiii

(tact) tactus xiii p.

(tacto) tractato xv

(tactav) tractatu xiv

(td) tales doses (farm.) x

(tmd) tantundem xi

(tad&) traderet xi

(tado) traditio xiii

(taddo) tradendo xi

(taddo) tradendo xi

(tade) tarde xiv m

(tader) tradetur xv

(tdon) Terdonae xv m

(tdr) traditur xiv

(tdctom) traductionem xiv m

(te) tenet x

(te) terrae xiv

(te) tempore xiv p

(ter) tenetur xiv

(tea) teneatur xv m

(tebas) tenebram x

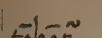
(tebat^{r}) tenebantur XIV m.

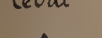
(teb^{o}s) tenebrosus XV f.

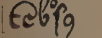
(teb^{a}s) tenebras XIV f.

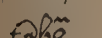
(tem) temptationis (abbr. eccl.) XIV m.

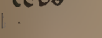
(tem^{r}) tenemur XIV m.

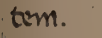
(te^{m}di) tremendi XIII f.

(templibus) temporalibus XVII

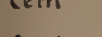
(ten) tenore (car. romane) XI p.

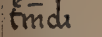
(ten) tenore, -tenutae XIV-XV

(ten&) tenent XIV

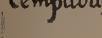
(ten&) tenet XIV

(ten&) teneret XIV

(ten^{r}) tenentur XIII f.

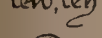
(tened) tenendam XIV m.

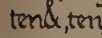
(tent^{r}) tenentur XIV m.

(teor) teneor XV

(TEP) Tempore XIV

(tep^{oe}) temptatione(tentatione) XIII f.

(tep^{m}) templum XIV

(tepan^{e}) temperantiae XV f.

(tep^{a}coi) temptacioni (tentationi) XIII f.

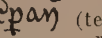
(tepe) *tempore* XV

(tep^{a}ri) temptari (tentari) XIII f.

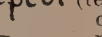
(tepta^{o}) temptationem XV p.

(tepto) temptatio XV

(ter^{o}) termino XVIII p.

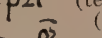
(Terd) Terdonae XV f.

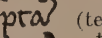
(tere) tenere XV m.

(terno) termino XV

(terr^{o}, terro) territorio XV m.

(test^{r}) testamur XV

(test^{ti}) testamenti XV

(test)testimonium XIV

(test) testibus XIII p.

(test) testonis (*monete*) XV f.

(test^{r}) testamur XV

(testa) testamenta XV

(testarii) testamentarii XV

(testi) testamenti - testimonio XIV

(testi^{a}) testimonium XIV m.

(testib) testibus XV

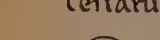
(testibq) testibusque XIII m.

(testio) testimonio (scr. bull.) XVII m.

(testm) testamentum XVI p.

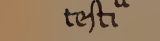
(testo) testamento, - testimonio XIV-XV

(testor) testator XV

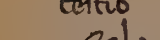
(testum) testamentum XV

(tet^{r}) tenetur XIV m.

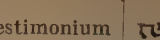
(tex) textus XV f.

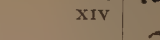
(tex) texaurarius XV f.

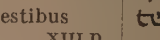
(Textrec) Textus receptus XV

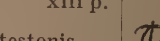
(tgo) tergo XIII p.

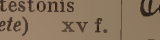
(Th) Thomas, - Theodorus XV f.

(t^{a}ha) traham XV p.

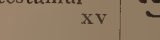
(thaui) thesauri XV f.

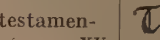
(Thaur) Thesaurariis XV m.

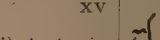
(THE) Theodericus (*nei sigilli*)

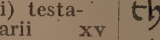
(The) Theodosius XV f.

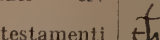
(the) thesaurarius XV m.

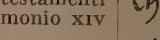
(the^{a}) thema, - Theologia XIV f.

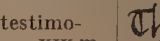
(t^{a}he) trahere XV m.

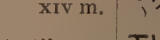
(the^{t}) thematis XIV f.

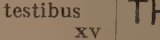
(Thia) Theologia (scr. bull.) XVII

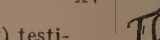
(thimo) Thimotheum [epistola ad] XIV m.

(Tho) Thomas (abbr. giur.) XV p.

(tho[ar]) theologicarum XIV p.

(tho[e]) Theologiae XIV m.

(tho[as]) Thomas XIV f.

(t[a]hr) trahitur XIV

(Thri) Thexaurarius XV m.

(Thrio) Thexaurario XV m.

(Thro) *Thexaurero* (*Tesoriero*) XVI m.

(Thur) Thuringiae XV

(Thur) Thuregi (car. svizz.) XV m.

(t[a]hut[r]) trahuntur XV m.

(ti) titulo (abbr. giur.) XV p.

(ti) termini XIII f.

(ti[i]) tibi XIII

(ti[l]) titulus XV m.

(ti[m]) tertium XIII f.

(ti[o]) titulo XV

(ti[s]) terminis XV

(tia) tertia XIII m.

(tia[r]) terminatur XIV f.

(tia[l]) terminabilis XV f.

(tia[o]) terminatio XV m.

(t[i]an[li]) triangoli XIV p.

(tiari) terminari XIV p.

(tiat[r]) terminatur XIV p.

(tiato) terminato XIII p.

(tib) testibus XV f.

(tid) timidus XV f.

(tie[r]) terminetur XV p.

(tii) termini XIV p.

(tim) termimum XIII f.

(Tim) Thimotheum [Epist. Pauli ad] XIV

(tin) terminum XV

(t^i^ni^te^) trinitate XIV p.

(tino) termino XIV p.

(tio) termino XV p.

(tio) timorem XIV

(tios) terminos XV m.

(tirapi) *tirampni* (*tiranni*) XV

(tis) testis XV f.

(tis) terminis XIV m.

(tit, tit^s^) titulus (abbr. giur.) XV

(Tit) Titum [Epistola ad] (*abbr. eccl.*) XIV

(titi, tito) tituli titulo XVII f.

(titor^o^) *territorio* XVI p.

(titla) titulum XV

(tl) titulo (scritt. visig.) X f.

(tl) talis XIV f.

(tlaiid) tribus luminibus accensis juxta iuris dispositionem (c. sic.) XVI

(tle) talem XIV f.

(tli) tali XV m.

(tlit) taliter XV m.

(tlo) titulo (scrit. visig.) X f.

(tlr) taliter XV m.

(TM) tamen, - terminus, - testimonium VIII

(TM) Testamentum XIV

(tm) tamen, - tantum VIII

(tm) tantum, - testamentum XIV

(tm) tertium XIV p.

(tm) terminum XIV p.

(tm) terminus XIV

(tm^o^, tm^oo^) tantummodo XV p.

(t^o^m^o^) tercio modo XIV p.

(tmd) tantumdem (tantundem) XIV

(TMDD) terminum dedicavit VIII

(t^{e}mdi) tremendi XII f.

(t^{a}meo) Trameno XIV m.

(tmi) *termini* XV

(tmi) terminus XII f.

(tmio) termino XV

(tmis) terminis XV f.

(tmm^{o}) tantummodo

(tmmo) tantummodo XIV f.

(tmn) terminum XV

(t^{o}mo) tantummodo XV f.

(tmo) termino XV f.

(TMP) tempore VIII

(tmpis) temporis XV

(tn) tamen IX

(tn) tantum XIII

(tn) tantum XIII m.

(t^{a}n^{oi}) transmutationi XIV p.

(t^{a}n^{t}) transitus XII f.

(tna) terrena XV p.

(t^{a}na) tertiana XII

(t^{a}nacto) transacto XV f.

(tnb^{i}s) tenebris XV

(t^{i}ni) trini XIII p.

(t^{i}ni^{t}) trinitatis XV p.

(t^{a}nq^{i}li^{ti}) tranquillitati XIV m.

(tnr) tenetur, -tenentur XIV-XV

(t^{a}ns) trans XIV

(t^{r}ns) turonenses [denarii] XIV

(t^{a}ns^{cer}) transcenditur XV p.

(t^{a}ns^{lia}) transmutabilia XIV p.

(t^{a}ns^{oe}) transmutatione XIV p.

(tanst) transmutatum xv p.

(tanste) transeunte xiii f.

(tansba°) transubstantiatio xv f.

(tansi°) transitio xiii f.

(tansite) transitive xiii f.

(tansla°) translata xv m.

(tanslo) translatio xv

(tansmr) transmutatur xiv p.

(tansmo) transmutatio xv

(tanspns) transparens xv p.

(to°) tota xiv m.

(to, to°) totam xiv f.

(to) totius xv p.

(tom) totum xiv

(tons) totiens xiv m.

(to°) toto xiv p.

(toar) totaliter xiv

(tob) Tobiae [liber] (abbr. eccl.) xiv m.

(tola) toleramus xiv

(taoli) totali xv

(tollana) tollerantia xiv m.

(tollr) tollitur xv m.

(toalr) totaliter xiv f.

(tomt) tormentis xv m.

(trons) turonenses xiv

(tor) terminorum xiv p.

(tor, torn) tornaturae (*misura bologn.*) xv f.

(torti) torneamenti xiv p.

(totr) totaliter xiv

(TP) tanta pecunia ii m.

(tp) tacto pectore xv

(tp) tempus xiii f.

(t^{i}p^{ci}) triplici XIII f.

(tp^{le}) temporale XIII f.

(t^{i}p^{r}) tripliciter XIII f.

(t^{i}p^{x}) triplex XV

(tpa^{a}) temperata XV f.

(tpa) tempora XIV p.

(tpa^{b}) temporalibus XIV m.

(tpa^{r}) temporaliter XV p.

(tpae) temperare XIII

(tpal) temporalis XV

(tpalia) temporalia XIII f.

(tpalr) temporaliter XV

(tpan^{a}) temperantia XV m.

(tpat) temperat XIV m.

(tpb) temporibus XI f.

(tp$\bar{s}$) tempus XIV p.

(tpd) tenere, possidere, donare VIII

(tpe) tempore XIV

(t^{r}pi) turpi XV m.

(tpi^{uo}) turpitudo XIV

(tpib) temporibus XIV p.

(tpib) temporibus XII f.

(tpis) temporis XIII m.

(t^{r}pit) turpiter XIII

(TPLA) Templa X

(t^{i}plr) tripliciter XIV f.

(tplr) temporaliter XIV

(tpm) temporum XV f.

(tp^{a}m^{r}) temptamur (tentamur) XIII f.

(tpo) *tempo* XV m.

(t^{o}po) *troppo* XV

(tpr) tempore (car. liguri) XV m.

(tpr) tempore XIII p.

(tpra) tempora XV f.

(tpre) tempore XIV p.

(tpre) tempore XVI m.

(tpr^ali) temporali XV

(tps) tempus XIV p.

(tptai) temptari (tentari) XIV m.

(tp^atio) temptatio (tentatio) XIV

(tpus) tempus XV

(tq^a) tanquam XIV

(tr) tres VIII

(TR) Tempore XV

(tr) testibus rogatis XIII m.

(tr, tr^nu) terminum XIII

(tr) terris XIV f.

(tr^at) tractatus XIV f.

(TRA) Terra XIV

(tra) *terra* XVI p.

(tract) tractatis XV

(TRAD) traditio IX p.

(tralit) terra litiogiosa XIII p.

(Tramo) Trameno XIV m.

(trar) terrarum (scr. long.) XIII

(tratu) tractatum XIV m.

(tre) *terre* XV f.

(tre) terre XII m.

(tre) *trare* (*trarre*) XV

(tre) terrenus XV p.

(tri^li) terribili XV p.

(tri^t) tripliciter XV m.

(Trics) Tricesimo (scr. salern.) XI m.

(TribCSRC) Tribunal Concistorii sacrae Regiae Conscientiae (Sicilia) XVII p.

(tris) terris (scritt. longob.) XIII

(trix^{o}) Trixivio XV f.

(trm) terminum XIII f.

(tro) territorio XII f.

(tro) termino (car. milan.) XIII f.

(troe) terrore XV

(Trolla) Trovamalla (*casato*) XVI p.

(tros) terminos XIII

(ts) testis X

(ts) testis XII

(ts) terminus XIV p.

(TS) Trinitari Scalzi XVIII

(t^{e}s) tres XIII m.

(tsi) tersi XIV p.

(t^{a}slo) translationem XIII

(t^{i}st) tristis XV m.

(t^{i}sti^{a}) tristitia XV m.

(tstm) testium, - testamentum (*Sardegna*) XV p.

(tsto) testamento (*Sardegna*) XIV m.

(TT) tantum VIII

(TT) Testamentum XV

(tt) testes, - testibus, ec. XII-XIV

(tt, tt^{i}) tituli XVI m.

(tt) tituli XIII p.

tt) testibus XIV m

(tt) tantum (car. romane) XII p.

(tt) tertiollorum [denariorum] (c. lomb.) XV m.

(t^{c}t) tunc temporis XIV

(TT^{i}) testamenti VIII

(tt^{i}) tertii XV m.

(t^{i}t^{i}, tt^{ii}) tituli XV

(tt^{i}) tutti XVI

(tt[li]) tituli XV f.

(TT[m]) testamentum VIII

(tt[m]) titulum (abbr. zccl.) XVI m.

(tt[o]) testamento VIII

(tt[o]) territorio

(tt[o]) *tutto* XV f.

(tt[o]) *titulo* (*titolo*) XV m.

(ttb) testibus (c. veronesi) XIV p.

(tti) tituli XVI p.

(tti[a]) tertiana (abbr. medic.) XVI p.

(ttia[m]) tertiam (long.) XIII m.

(ttiol) tertiolorum [denariorum] (Milano) XIII p.

(TTM) Testamento XIV

(t[r]t[r]m) turturum XIII

(ttm) tantum XVII m.

(ttmodo) tantummodo VIII

(tto) titulo (abbr. eccl.) XVI p.

(ttR) testes rogati XIII m.

(tss) testis subscripsi XII f.

(TU) Tullo XV

(t[i]u) trium XIV p.

(tuc) tunc XV

(tuisq) tuisque (car. romane) XI p.

(tur) turonenses [denarii] XIV

(tur) Turonus XV

(T[e]uir) Trevirensis XV

(tur[a]) Turrilia XV f.

(turra[s]) turnaturas (Forlì) XII f.

(tus) terminus XV

(tut) tutis XV

(t[i]x) triplex XV p.

(tz) tertiolorum XIV m.

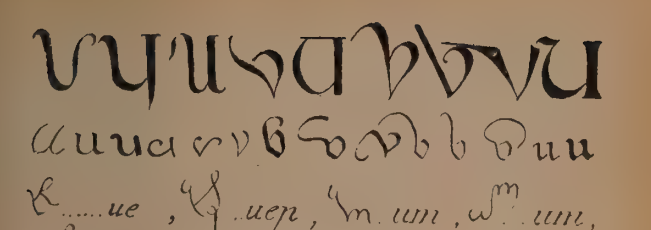

V V

V. (U)Vale(*nelle lettere*), - Vir, - Vester, - Ugutio, - Vixit, - Venerabilis

U. (U) Ugo (Hugo), Ugutio (*abbr. giur.*) XIV

v, v. (v) versus, - vide, - vester - [sic] volo XV

(v) videlicet, - vir, - versus XV

(v) vesperas, - virgo XV

(V) Virginis (*nei sigilli*) XIV

(v) Versiculus, - *Versetto*,-Vergilius,-Vincentius, - Veneris XV

(V) Verona (carte veronesi) XIV p.

(v) *Vostra*, - *quinque* XV p.

(v) videlicet XVI p.

(V) Versiculus XII

u̇ v̇ (u) ut, - uti XIV

ū (u) ut (*raramente* vel), - unde XIV

ūꝫ (u) utrique XV

(v) valet, - videlicet XIV m.

(v) valent, - videlicet, - udinque XV

(v) videlicet XIV p.

(v) verum XIII f.

(u) vero (irland.) IX p.

(v) unus, - versus XIV f.

(v) verbum XIII p.

(v) versus XIV

(va) vera, - una XIV f.

(va) una, - vestra - Venezia, quinta XV f.

(ua) verba, - vera XV p.

(va) verbi gratia XV

(ua) veram XV

(vas) vesperas XV

(vat) valeat XV f.

(vb) versibus XIV f.

(Vcc) Cornu cervi ustum (abbr. med.) XII

(vd) velud XIV

(ve) verc, - virtute, - quinque XIII-XIV

(vi) verbi XIV p.

(Ui, ui) Ubi, - ubi XVI p.

(ui) utrique XV

(uig) ubicumque XV

(uica) univocam XV m.

(vite) veritate XV

(vle) universale XIV f.

(vli) universali XIII f.

(vlis) venerabilis XV

(Vm) verum, - virum, - vestrum VIII

(vm) utrum, - unum, - verbum XIV

(un) unde XIII m.

(vnis) virginis XIV f.

(uo) quinto, - uno, - bero, - verso XIV

(vo) verbo,-verso, - virgo XIV-XV

(v^oo) uno modo xv p.

(v^q) quinque xiii p.

(v^r) videtur xiv p.

(V^s) Vicarius xviii p.

(u^s) virtus xv

(v^s) virtuosus xiii f.

(u^t) ut xii

(V^t) Vidit xvi m.

(v^t) videlicet xiv

(v^t) virtutis xv p.

(v^t) ut patet xv

(v^ta) *valuta* xvi m.

(v^te) virtute xv f.

(v^tes) virtutes xiii f.

(v^ti) quinti xiv p.

(v^to) quinto xv m.

(VAL) Vinum album (abbr. med.) xviii

(va) vera, - verba xiv

(va) verba xv p.

(va) valet xv

(Vac, Vacc) Vaccellus (abbr. giur.) x

(uacit) veraciter xii f.

(vai^t) variat xiv m.

(VAL) Vale xiv

(VAL) Valesiae xv

(valld) Valladolid xvi m.

(VallBleg) Vallis Blegni xv f.

(Valle) Vallentiae xv f.

(Vallice) Valliscamoniacae xv f.

(valline) Vallistellinae xv f.

(Vallug) Vallis - lugani xv m.

(valt) valete xv

(VAR) *Vostra Altezza Reale* XXIII

(var^{ij}) Varisii XV f.

(vari^{ne}) variatione XIV f.

(vari^{t}) variatum XIV m.

(varm^{o}is) variis modis XV

(varo) variationem XIV f.

(VASerf) *Vostra Altezza Serenissima* XVI

(VB) Vestra Beatitudo XV

(VB) Vaporis balneum (abbr. giur.) XVI

(Vb) Ubertus de Bobio] (abbr. giur.) XV

(vb) vobis XIV f.

(vb) verbis XIII p.

(vb^{e}) umbrae XV p.

(UBA) verba VIII

(vba) verbera XIII p.

(vbali) verbali XV

(Ubbo) Ubertus [de] Bobio (abbr. giur.) XVI

(ubi^{a}) verbi gratia XIV

(vbil) ubilibet XV f.

(vbti^{nis}) Vestrae Beatitudinis XV f.

(ubu) verbum (scr. irland.) XII m.

(vc) vir clarissimus, - vir consularis XI m.

(uc) vir clarus VII

(UC) vir clarissimus, - usus capio VIII

(UC) Urbis conditae VIII

(VC) Vestra Celsitudo XV

(VC) Vinum correctum (abbr. medic.) XVII

(u^{i}c) ubicumque XIV m.

(VCC) vir clarissimus consularis VI p.

(vcdef) vir clarissimus defensor VI

(UCO) usucapio VIII

(uco) unctionem XV

(v'c^mq) ubicumque XIV p.

(vcto) vocativo XV f.

(vctus) vocativus XV f.

(v'cu) ubicumque XV f.

(vcrog) vir clarissimus rogatarius VII

(VD) Vere dignum XIV

(vd) vir devotus, - vir discretus, - vir devotissimus VIII p.

(vdd) vestrae ducalis dominationis XV f.

(VdeCa) Willelmus de Calviano (abb. giur.) XIII

(vdl) videlicet XIV

(VDM) Verbi Dei Minister XIV

(vdn) Verdensis XIV

(Vdo) Venerando XVIII

(UDPRLP) ut de plano recte legi possit (abbr. giur.) VIII

(udpalscl) vir devotus pal.tina schola (*o* Palatinus Scholaris) VI f.

(vdr) vostrae dominationis reverendissimae XV f.

(VDS) Vestrae Dominationis servitor XV

(VE) *Vostra Eccellenza* XVIII

(VE) Quinta essentia (abbr. med.) XVII

(ve) vere XIV p.

(Ve) Vetus [Digestum] (abbr. giur.) XV

(ve) vir egregius VIII

(ve^d) velud (velut) XV p.

(ve^ll) veniali XIII f.

(ve^t) venit XIV

(ved^t) vendidit XIV p.

(ve9dia) verecundia XII p.

(vehnr) vehementer XIII p.

(vei^le) veniale XIII f.

(vei^t) venialiter XIII f.

(vei^t) veritatis XV p.

(veisile) verisimile XIV f.

(vel) velis XIV m.

(veld) velud (velut) XIII f.

(Vella) Vestralla XVI f.

(Velleg) Vellegiani (Vellejani) [senatus consultus] XIII m.

(VEMA) Vale et me ama (*nelle lettere*) XV

(Ven) Venetiis, - *Venetiani*, - Venerabilis XV m.

(Ven) Veneris XIII p.

(ven) venerabili XIV p.

(Ven^{ab}) Venerabilibus XV p.

(ven^{al}) venerabilis XV m.

(ven^{o}) *Venetiano* XV f.

(ven^{ab}) venerabilibus XV

(venis) venerabilis XII m.

(venlis) venerabilis XV

(ueo) veneno XV p.

(veo) vero XV m.

(ver) versum (abbr. giur.) XV p.

(Ver) Veronae XIII p.

(Ver) Versu, - Versiculo, - Veronae XV

(versig) [De] verborum significatione (Decr. lib. V. tit. 40) XV

(uertn) verumtamen IX

(ve^{as}) vesperas XIV

(VES) Vale et salve (*nelle lettere*) XV

(vet) veterani II m.

(uet^{i}) ventri XIV m.

(uetib) veteribus XII f.

(uet^{r}m) venturum XV

(VEV) Vale et veni (*nelle lettere*) XV

(vex) Vexilifer XV m.

(V^{a}ex^{a}S^{a}) *Vostra Excelsa Signoria* XV m.

(UF) vir fortis, - usufructus VIII

(vf) Vestra fraternitas, - *Vicario foraneo*

(VG) verbi gratia VIII

(vg) virgo, - verbi gratia XV

(vga) verbi gratia XIV p.

(vig, vg) virginis XIV p.

(Ug) Ugo (Hugo abb. giur.) XIV

(Vg) Vergilius XIV f.

(VG) *Vicario Generale* XIX

(ugl) virginalis XIV p.

(vge) vergere XV m.

(vgi) virgini XIII

(uglelo) vir gloriosus electissimus optimus VII

(ugo) virgo XV f.

(vh) vir honorabilis, - vir honestus VI m.

(uhfor) vir honestus forensis VI

(VI) Vestri Imperii VIII

(VI) Vestra Illustritas XV m.

(ui) vir inlustris, - vir inluster V m.

(vi) utriusque juris [doctor] XV f.

(Vi) Vicario XV p.

(vir) videtur XV

(VI) Vienna

(vi) verbi XIV f.

(vi) verbi, - vini XV

(vi) viri XIV m.

(ui) *veri* XV

(vi) videlicet XV

(vi) verius X V m.

(vi) unius XIII p.

(via) vigilia XV f.

(via) verbi gratia XV

(viar) videatur XIV f.

(vib) veritatibus XIV f.

(vi^{o}) videlicet XIV f.

(vi^{car}) verificatur XV m.

(vi^{d}) videndum XIII f.

(vi^{l}) videlicet XV

(vi^{m}) vinum XV m.

(vi^{o}) visionem XIII f.

(vi^{r}) videtur XIII p.

(ui^{s}) uius (huius scritt. visig.) X p.

(vi^{s}) unitas XV p.

(vi^{t}) vivit XV m.

(vi^{t}) veritatis XIV f.

(vi^{t}) universaliter XIII f.

(vi^{te}) veritatem XV f.

(vi^{tem}) unitatem XIV m.

(ui^{ti}) veritati XIV m.

(VI^{cx}) scx XV

(vib) viribus XIII p.

(VIC) Vicecomes (*nec sigilli*) XV

(vic) vicinia (Parma) XIV m.

(Vic) Vicarius, -vice, -vicinia XIV p.

(vic^{to}) Vicomercato XV m.

(Vic et XII^{m}prou) Vicarius et duodecim provisionis

(Vic^{s}genlis^{s}MEC) Vicarius generalis Magnae Episcopalis Curiae

(vici^{m}) vicinum XV m.

(vicie) viciniae (Parma) XV

(vicis) vicinis XV m

(vicla) vincula XIV f.

(uicor) viciorum (vitiorum) XIV m.

(vi9c9q) uniuscuiuscumque XV m.

(vict) victualium XV m.

(vjd) utriusque juris doctor. - Vestrae illustrissimae dominationi XV

(Vid) Vide, - Vidua XV

(uid) videlicet XIII

(vid, vidt) videlicet XIV-XV

(vid) videndum XV

(vidce) vindictae XIV m.

(uidd) videndum XIV

(uidl) videlicet XII f.

(vidl) videlicet XV

(vidl) videlicet XIII f.

(vidlt) videlicet XVI

(vidnr) videntur XIV f.

(vidrel) vidua relicta XV

(vifir) verificatur XIV p.

(vig) vigent XIV f.

(vigª) vigilia XIV p.

(vigi) viginti XIV p.

(vigia) vigesima XV m.

(Vigli) Viglevani XV f.

(viglni) Viglevani XV f.

(vigemti) vigore mandati

(vigo) vigesimo XIV p.

(Villc) Villafranca XV f.

(Villelan) Villelanterij XV f.

(uilli) villani XI f.

(vilr) viriliter XV f.

(Vin) Vincentius (*abbr. giur.*) XV p.

(vilt) videlicet XV

(Vinc) Vincentiae (*Vicenza*) XV f.

(vione) visione XIII

(uinl) vir inluster (*scr. merov.*) VIII

(Vintlij) Vintimilij XV f.

(Vintº) Vintimilio XV f.

(vior) virorum XV m.

(viqr) Viqueriae XII f.

(uiªre) vitare XIII

(uirte&auth) virtute et authoritate

(vis) vestris (scr. visig.) VIII

(vis) verbis XV f.

(vis) visis XIV f.

(VJS) *Vostra Illustrissina Signoria* XV

(visile) verisimile XV p.

(visilr) verisimiliter XV

(viso) visionem XIV f.

(Vixº) Varixio XV

(vᵗᵉiXº) Valete in Christo XV f.

(Viz) Vizardinus (abbr. giur.) XIV

(vi) videlicet XV

(vⁱg) virginis XIII f.

(uⁱgiᵗⁱ) virginitati XIV m.

(vl) vir laudabilis VI m.

(ul) vel (longob. benev.) IX p.

(ul) vel XIII-XV

(vl) valete XIII

(VI) Ulricus (abbr. giur.) XV p.

(vl) videlicet, vel XIII

(vl) videlicet XIV

(vl) valet XIV f.

(ulª) ultima XV p.

(vlᶜ) vel sic XIV

(vlº) ultimo XV p.

(vlᵗ) videlicet XVIII p.

(vlcª) vel circa XVI f.

(vle) universale XIV p.

(vles) universales XV p.

(vli) veluti xv f.

(vliᵐ) universalium xv f.

(vlia) universalia xiv p.

(vⁱlib) ubilibet xv m.

(vlir) universaliter xv p.

(ulis) vinculis, - universalis xv

(vll) vellet xiv

(ulloº) nullo modo xiv

(vlr) universaliter xiv p.

(ult) ultimo (abb. giur.) xv p.

(ult) videlicet xvii m.

(vlt) videlicet (scr. bull.) xvii f.

(vlt) videlicet (scr. bull.) xvii p.

(ult) vult viii

(ult) vult xiv f.

(ultª) ultra xv f.

(ultª) ultra xii-xv

(ulta) ultima xv

(ulti) ultimi xv p.

(ulti) ulterius xv m.

(ultiᵐ) ultimum xv m.

(ultis) ultimis xiv f.

(ultposs) ultimus possessor xv

(ultus) ultimus xv

(ulum) vinculum xv

(ult) videlicet xvii

(um) vir magnificus viii

(VM) *Vostra Magnificenza, - Vostra Maestà* xv

(VªMª) *Vostra Magnificentia* xv

(um) verum xiii

(vm) [sic] voluntas mea (medic.) xv

(um) verum xv

(vm) verbum xv p.

(vmec) verum eciam (etiam) XIV m.

(vmptn) Verumptamen (Verumtamen) XV m.

(VMS) Vestrae Magnificentiae Servus XV f.

(vms) videmus XIV

(VMSEOF) Vale mi suavissime et optime frater XV

(Vmtn) Verumtamen XIV p.

(un) vir nobilis

(vn) unde XIII

(un) venerabilis XII p.

(un) unus (scr. long.) XV

(vn) unum XII m.

(un) unde etc. XVI f.

(vn^{ab}) venerabilibus XV m.

(vna) venerabilem XV f.

(un^{a}e) una cum IX m.

(unait) unanimiter XIV m.

(vnaqq) unaquequ XIII p.

(unc) uncia, -unciae, ecc. XV-XVII

(undiq^{a}) undiquaque XV

(unis) universis XVIII

(vnis) universis XIV f.

(unisalr) universaliter XII

(unitas) universitas XV

(uniu^{t}) universitatis XV m.

(unlis) universalis XV

(unliu) universalium XV

(unlr) universaliter XV

(uno) verno XIII

(vno^{o}) uno modo XV f.

(unq^{s}q) unusquisque XII f.

(vnr) videntur XIV p.

(vnt^{r}) videntur XIV f.

(Untà) *Università* XVI f.

(Untis) Universitatis XVI f.

(unus) universis XIV f.

(vo) *vero*, - vero XV

(vo) verbo XIV

(uo) vero, - uno XII f.

(vo^{a}) vocamus XV p.

(uo^{as}) voluntas XIV m.

(vo^{ar}) vocatur XV

(vo^{do}) volendo XIV f.

(uo^{lis}) vocabulis XIV m.

(vo^{ar}) vocatur XIV f.

(u^{ro}) vero (*scr. longob.*) XIII m.

(vo^{ar}) vocaliter XV m.

(vo^{arie}) voluntarie XII f.

(vo^{t}) voluntatis XIV f.

(uo^{t}) voluntatum XIV m.

(vob) vobis XII f.

(vob) verborum obligationem XIV

(uoc) vocatur XII p.

(vol) volueris (*scritt. carolina*) VIII f.

(uol) voluntate XII f.

(uola^{b}) volatilibus XIV p.

(vole) voluntate XVI

(vole^{s}) volentes XV m.

(volit) voluerit XII m.

(uolt) volunt XIV m.

(voltis) voluntatis (scr. bull.) XVIII m.

(uolu^{t}) voluntatum XIV m.

(uoluit) voluerint XIII

(vo^{a}m) vocamus XIV f.

(Von) Veronensis XV m.

(Vona) Verona xv f.

(vo^{a}ntr) vocantur xiv p.

(vo^{a}nt^{r}) vocantur xv m.

(vor) verborum xv f.

(vo^{a}s) voluntas xv p.

(VOT) Vota, - Vovet

(vo^{a}t) vocat xv f.

(vo^{a}t) vocatis xiv f.

(vo^{a}t^{r}) vocatur xiv m.

(vo^{a}t) vocatus xiv f.

(vo^{a}tis) voluntatis xv p.

(up) vir perfectissimus vi

(VP) *Vostra Paternità* xviii

(VP) Aqua pluvialis (abbr. med.) xvii

(VPMR) *Vostra Paternità Molto Reverenda* xviii p.

(vpR^{ma}) Vestra Paternitas Reverendissima xv

(u^{a}q^{a}) unaquaque xiv m.

(uq) unquam xvi p.

(uq) unquam ix

(vq^{a}) unquam xv m.

(u^{a}q) usque xii f.

(v^{o}q^{o}) unoquoque xiv m.

(ur) venerabilis, - vir religiosus,-vir reverendus viii

(VR) *Vostra Reverenza* xvii M.

(VR) *Victoria Regina* xix

(vr) versus (scr. visig.) xi

(vr) urina xiii f.

(vr) vester xiv p.

(vr) vester, - videtur xv f.

(ur) videtur xiii f.

(vr^{a}) vestra xiv

(vra) vestra xi p.

(ura) vestra, - *vostra* XII

(VRA) *Vostra Reale Altezza* XVIII

(VraPta) *Vostra Paternità* XVII

(VRB) Vir Beatissimus VII

(urb) urbis, - urbe XIV

(Urcuet) Urcei Veteres (*Orzivecchi*) XVI m.

(urd) Vestrae Reverendissimae DominationisXV

(vreS) Vestrae Sanctitatis XV

(uri) vestris (*car. Ravenna*) XII p.

(uris) vestris XIII m.

(urisq) vestrisque X f.

(urm) vestrum (*scr. longob.*) XI

(vrm) vestrum XV m.

(vro) *v . ro*, - vestro XV m.

(uror) ves trorum XIII f.

(VPR) Vestra Reverendissima Paternitas XV

(ursis) universis [praesentes litras inspecturis] XIV

(urum) vestrum XIV

(us) vir sacerdos, - venerabilis sacerdos, - vir spectabilis, - vir strenuus VIII

(VS) Vestrae Santitatis, - Vale Salve (*nelle lett.*), - Vicinia Sancti... (*Parma*) XV

(us) ut supra XVI

(us) usque XIII

(us) usque (*scr. irland.*) XII m.

(VS) Vestrae Sublimitatis, - *Vostra Signoria*, - *Vester Servitor* XV f.

(VS) *Vecchio Stile* XVIII f.

(us) versus XIII f.

(vs) versus XIV p.

(vs) verus XIV p.

(us) usque

(vᵉs) vesperas XV m.

(us) usu, - usis, etc. IX m.

(vⁱsᵉ) virtuose XV p.

(us°) usquequo XIV

(usa) *usura* XV

(usaq) usis aquarum IX m.

(vsi) versi XV m.

(VSI) *Vostra Signoria Illustrissima* XV f.

(vsig) verborum significationem XIV

(VSigⁱᵉ) Utriusque signaturae (*Roma*) XVIII

(usq) usque XIV

(vsq°) usque quo XV m.

(vsqqª) usquequaque XIII f.

(ut) ut patet XIV

(uʳ) utrum XII

(uʳ) utrumque XV m.

(ut) uterque XIV

(vⁱt) virtus XIII

(utª) utraque XIV

(utⁱ) utriusque XIII f.

(ut°) ut sic XV f.

(Vtᵐ) Utrum XV

(utᵐ) utrumque XV

(vt°) utroque XV m.

(utʳ) ut probatur XV m.

(utᵗ) ut dicit XIV

(uⁱtᵗ) virtutum XIV m.

(utatʳ) vertantur XV f.

(ut°bi) utrobique XV

(ute) utere XII

(ute) uirtute XV

(ute°) utendo XV m.

(utiª) ut infra XV m.

(utifdu) utifruendum XV

(vtilr) utiliter XIV p.

(vtm) vocatium XIV f.

(utm) utrumque XV

(vᵐtn) verumtamen XIV m.

(uto) utero XIV

(utor) vertor XII

(utq) uterque XII f.

(utⁱq) utriusque XII m.

(vtᵐq) utrumque XIV m.

(utr) utrumque XV m.

(utrq) utrumque (*critt. visig*) VIII f.

(vtrq) utrumque XV f.

(uts) ut supra XIV m.

(utsᵃ) ut supra XIV

(uⁱtu) *virtù* XV

(vⁱtuᵒʳ) virtuosior XIII

(vⁱtuˢ) virtutes XV m.

(vⁱtuˢᵃ) virtuosa XIV f.

(vⁱtuᵗ) virtualiter XV p.

(UU) veluti VIII

(uu) vir venerabilis, - venerabilis IX f.

(uu) vir venerabilis VIII

(uu) verum XII

(W) Wido, - Wilelmus XV

(w) versus XV m.

(wᵗ) vult XV p.

(uubil) vir venerabilis XII

(uuadim) Wadimonium (*carte venete*) XI f.

(war) warentare XIII m.

(VVCC) virorum clarissimorum V m.

(vvdd) viri devoti, - viri discreti VIII

(Wil) Wilhelmus (abbr. giur.) XV p.

(WdeCa) Wilhelmus de Cabriano X

(Wills) Willelmus XIII f.

(wlds) Fuldensis XIV p.

(wlgr) vulgariter XV

(wlgait) vulgariter XIV m.

(VVLL) Variae lectiones XIX

(Wllo) Willelmo XII m.

(wlna) vulnera XV p.

(wlne) vulnere XIV m.

(wltr) vultur XIII

(WᵃlthI) Waltheri XIII p.

(VVEE) *Vostre Eccellenze* XVII

(Vuidura) Vuilhermus Durandi (abbr. giur.) XV

(wn) funus XV

(vun) *verun* (*veruno*) XV m.

(Wz) Wizardinus (ab. giur.) XV

(Wz) Wizardinus (Guizardinus (*abbr. giur.*) XIV

(VVVDDD) Viri devoti [tres] VII

(vx) uxor, - uxoris XV f.

(ux) uxorem XV

(vz) videlicet XVI

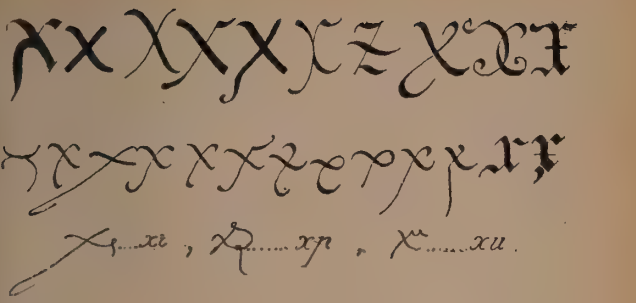

X - Xm		Xm - XiAN	
X	(X) Christus. - Christoforus	Xm	(xm) decem XIV m.
X	(X) Obulus unus (*abbr. med.*)	Xmas	(xmas) decimas XIII
X̄, Xꝑ	(X) Christus XIV f.	Xno	(Xno) *cristiano* XVI p.
Xa	(xa) decima XV m.	Xo	(Xo) Christo XIV p.
Xs	(Xs) Christus XIV	Xro	(Xro) Christophoro XV p.
Xce	(xce) decem XIII f.	Xꝑ, X̄	(X̄) Christus XV m.
Xi	(xi) Christi XV f.	X̄ai	(Xiai) Christiani XIV m.
Xm	(xm) Christum XV m.	Xian	(Xian) Christianus XV f.

(xana) Christiana XIV m.

(xar) decimarum XV

(xbr) decembris XVI m.

(Xs) Christus XV f.

(Xi) Christi XIII f.

(X^ti) Christi XV m.

(x^el) Christe eleyson XIV

(xl^e) quadragesimae XV

(xlm^a) quadragesima VIII p.

(Xmo) *Christianesimo* XVII m.

(xlsimo) quadragesimo XV

(Xǫ) Christum XIV

(xǫ) Christus XIV

(XP) Christús

(xǫs) Christus XV p.

(xǫel) Christe eleyson

(Xǫ) Christi (merov.) VIII m.

(XPI) Christi (*nei sigilli*) XIV

(xǫia) Christina XIV p.

(xǫiana) *christiana* XV

(Xǫine) Christinae XV

(Xǫm) Christum VI

(xǫo) Christo VII

(xǫo) Christo.... VIII f.

(Xǫoforo) Christoforo XIV f.

(xpoff^o) Christofforo (Christoforo) XV

(Xǫs) Christus VIII

(xǫtni) Christiani XV

(XS) Christus XVI p.

(Xt^o, XTO) Christo XIV m.

(xxi) Xerxi XIV

(xx^timilio) Vigintimilio XV f.

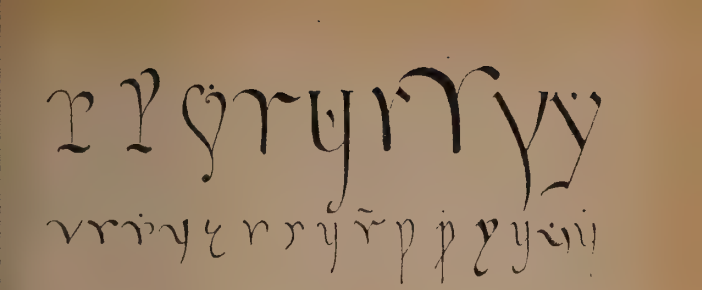

Y - YA^{du}

Y (Y) Irnerius (abbr. giur.) XVII

Y^{o} (Y) Yesus (Jesus) XV

ỹ (y) ymnus (hymnus) XI

ỹ^{o} (y^{o}) ymo (imo), - ymago (imago) XV p.

ỹ^{o} (y^{o}) ydeo (ideo) XV m.

ỹ^{ari} (y^{ari}) ymaginari (imaginari) XIV p.

ỹ^{u} (y^{u}) Yesu (Iesu) XV

ỹa^{du} (ya^{du}) ymaginandum (imaginandum) XIV p.

YBNIE - YDEPS

ybnie (ybnie) Ybernie (Hyberniae) XIV m.

yco^{m} (yco^{m}) yconomum (oeconomum) XV

ycticie (ycticie) yctericiae (icteritiae) XIV m.

yd^{a} (yd^{a}) ydra (hydra) XIII

ydtos (ydtos) ydentitas (identitas) XIV f.

ydte (ydte) ydentitate (identitate) XV m.

ydeo^{a} (ydeo^{a}) ydeoma-(idioma) XV f.

ydeps (ydeps) ydemptitas (ydentitas) XIII f.

ydioẽ (ydiot) ydiomatum (idiomatum) XIV m.

ydõa (ydoa) ydonea (idonea) VIV m.

ye (Ye) Yesaiae (Iesaiae) XIII f.

yee (yee) yeme (hyeme) XIV f.

yẽle (yeale) yemale (hyemale) XV p.

ỹgĩo (yagiao) ymaginatio (imaginatio) XIV f.

ỹgitũ (yagitu) hymagi natum (imaginatum) XIII f.

ỹgiaõ (yagiao) ymaginationem (imaginationem) XV p.

ỹginaĩa (yaginaia) ymaginariam (imaginariam) XIV f.

ỹgo (yago) (imago) XV m.

·Y·M· (YM) Yesus Maria XV m.

·yꝭs (yꝭs) Yesus XV

ym̃ne (ymne) ymagine (imagine) XIV m.

ymo (ymo) ymago (imago) XIV p.

ymad (ymad) ymaginandum (imaginandum) XIV p.

ymb (ymb) ymber (imber) XIII

ỹnõ (yno) ymno (hymno) XV p.

ỹo (yo) ymo (imo) XV m.

ypca (ypca) ypotheca (hypotheca) XV f.

ỹpni (ypni) ympni (hymni) XIV f.

·ypo· (ypo) Ypocrates, (Hipocrates) XII

ypoca (ypoca) ypotheca (hypotheca) XVm.

ypoce (ypoce) ypothetice (hypothetice) XV f.

ypocos (ypocos) ypotetiꝯcos (hypotheticos) XV f.

Yr (Yr) Yrnerius (Irnerius (*abbr. giur.*) XIV

ỸR (YaRa) *Isabella Regina* (*Napoli*) XV m.

yrl (yrl) Yerusalem (Ierusalem) XV m.

yꝭ, yꝭa (ys, Ysa) Ysaiae [Propheta] XIIIm.

yꝭidi (Ysidi) Ysidori (Isidori) XIV m.

yꝭole (ysole) ysocele (isocele) XIV f.

yꝭtio (ystio) ystrio (histrio) XV p.

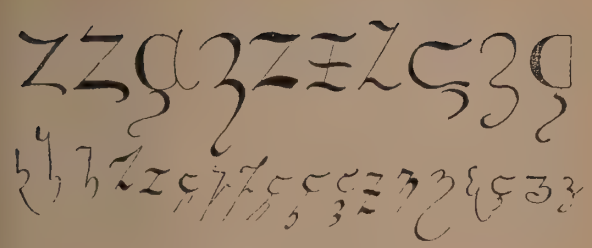

(Z) Obolus dimidius (*abbr. med.*) VIII

(7) et XII

(7) etiam XIV

(zab) Zambarella (Zabarella) (*abbr. giur.*) XV

(Zab) Zabarella (*abbr. giur.*) XV

(Ze) Zestarius (Sextarius) VIII

(7e) etenim XV

(zel) zelus XIV

(Zo) *Zoanne* (*Giovanni*) XVI p.

(ZO) Acetabulum (*misura*) VIII

(zo^{ci}) zodiaci XV p.

(Zohe) *Zohanne* (*Giovanni*) XV f.

(ZoJa) Zoanne Jacobo XV f.

(zuch) zuchate (*misura milan.*) XV f.

(zwer^{s}) Zwerinensi XV p.

(zz) zinziber (*abbr. med.*) XIII m.

SEGNI CONVENZIONALI

AMEN - CONTRA

amen (*Imola*) XII

autem (*scrit. anglosass.*) VIII

autem (*scritt. irland.*) IX

braccio (*misura*) XIV p.

con... XIV m.

con... XV p.

condam (quondam) XX p.

contra XVI p.

CONDAM - DEINDE

condam (quondam) XV

contra XV m.

consequentia XIV f.

continens XIII

in, - intra, - inter VIII

Cum XIII

de (*in carte liguri*) XV f.

deinde (*carte liguri*) XV f.

de (*di*) *denari* (*car. liguri*) XV m.

denarius II m.

denarius VIII

est, - dimidium (*dopo un numero, in car. lomb.*) XIV

digestum, - pandectae (*abbr. giur.*) XIV

dragma VIII

una dramma [*di tre scrupoli*] *abbr. farm.*) XV

mezza dramma (*abbr. farm.*) XV

Draconis [signum] XIV f.

Ducato (*moneta*) XIX p.

Ducati (*carte liguri*) XV f.

eius (*scr. anglosass.*) VIII

eius (*scritt. ibernosass.*) VIII

eiusdem (*irland.*) IX p.

eiusque (*anglosass.*) VIII

enim (*anglosass.*) VIII f.

enim XIV

esse XIII

esse XIV

esse XV

esse XV

essemus XIII p.

essent XV

essentiae XIII f.

esses XIV m.

est VIII

est (*scr. anglosass.*) VIII

est (*scr. anglosass.*) IX

est (*irland.*) IX p.

est, - id est IX

est IX

est X

est (*scr. irland.*) x

estote (*scr. irland.*) XII

est XIII

est XIII

idest, - hoc est, - dimidium (*dopo un numero*) XIII

est XIV p.

est XV

est XV

est XVI

et VIII

et XII

et XII

et XIII-XV

et XIV-XVI

et XIII-XIV

et XII-XIII

et XIII m.

et XIII

et XIV m.

et XV

et XV

et XV

et XVI p.

et caetera XV f.

et sic XIV

et sic de aliis XIV

et illi XV f.

et tamen XV m.

et hoc XV

et hoc XV m.

et dicitur XIV m.

et dimidia X

edicti xv f.

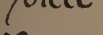
et caetera xii

et caetera xiii p.

et caetera xiii

et caetera xiv

et caetera xiv-xv

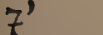
et caetera xvi m.

et caetera xvi

et caetera xvii p.

et caetera xvii-xviii

etenim xiv m.

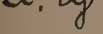
etenim ix

eterni (aeterni) xi

etiam xii

etiam ix

etiam xi m.

etiam xi m.

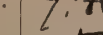
etiam xiii m.

etiam xiv

etiam xv

etiamdio xv

et reliqua xi f.

etsi xiv

ex xvi

existimat viii

(f) *fiorino* xiv p.

id est ix

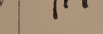
id est xiv

id est viii

Iovis [signum] xiv f.

Iovis [signum], - Recipe xv

jungatur xv

lapis (*abbr. med.*) XVI

legitur, legun-tur XI-XII

libra (*peso*) VIII

libra (*peso* VIII

librae (*lire*) XV f.

libbre (*peso*) XV f.

librae (*lire*) XV f.

libre (*lire*) XV f.

libre (*lire*) XV f.

libre (*lire*) XV f.

librae (*lire*) XVII

Lire XVII m.

libbre (*peso*) XIV p.

Mars (*abbr. med.*) XVII

Martis signum XIV f.

Mercurij si-gnum XIV f.

Mercurius subli-matus (*abbr. med.*) XVI

mulier VIII

nota XIV

obiit, - obitus (*nei necrologi*) VIII

obolus VIII

oboli duo VIII

uncia VIII

uncia (*peso*) XV p.

oncia (*peso*) XIX p.

onza (*oncia, on-cie*) (*peso*) XVI-XVIII p.

mezza oncia XV

poena furcarum (*a tergo delle lettere*) XV f.

pupilla VIII

qui XIII

quia XIII

quondam XV

radix

Recipe (*abbr. med.*) XV

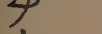
Saturni [*signum*] XIV f.

scorpio

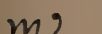
scripsi XIII m.

scrupolo (*peso*) XV

scrupuli quinque

scrupulus semis

scudi XVI p.

Scuti (*Scudi*) XVI m.

Scudi XIV p.

secundum naturam VIII

semis XIV p.

Sestertiorum nummorum I m.

solidi (*carte liguri*) XV f.

soldi (*Milano*) XVI p.

a soldi XVI

soldi XVI p.

soldi XIX

Solis signum XIV f.

segno della staffetta (*a tergo delle lettere*) XV f.

staffetta XVI m.

per staffetta volando (*a tergo delle lettere*) XVI m.

per staffetta XVI m.

per staffetta pagata (*a tergo delle lettere*) XVI m.

per cavalcata (*a tergo delle lettere*) XVI m.

Subscripsi IX-XI

tamen XIV

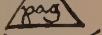
Veneris signum XIV f.

Vere dignum XIV

uncia I

Sextans (2 *oncie*) I

Antigraphus VIII

Antilambda IX-X

Antisigma VIII

Antisigma VIII

Asteriscus VIII

Asteriscus VIII

Asteriscus XII

Asteriscus XII

Asteriscus XIII

Asteriscus XIV

Asteriscus XIV p.

Asteriscus XV m.

Asteriscus cum obelo VIII

Ceraunium VIII

Cerates VIII

citationis signum IX

Cryphia VIII

limniscus VIII

obelus VIII

Paragraphus II

Paragraphus VIII-XI

Paragraphus XIII f.

Paragraphus XV m.

Paragraphus XV m.

NUMERAZIONE ROMANA

A - C

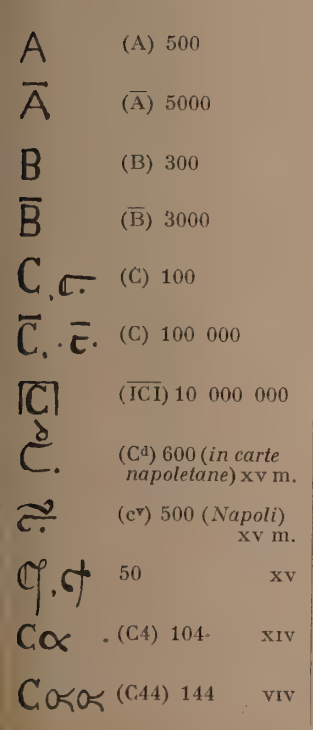

C - M

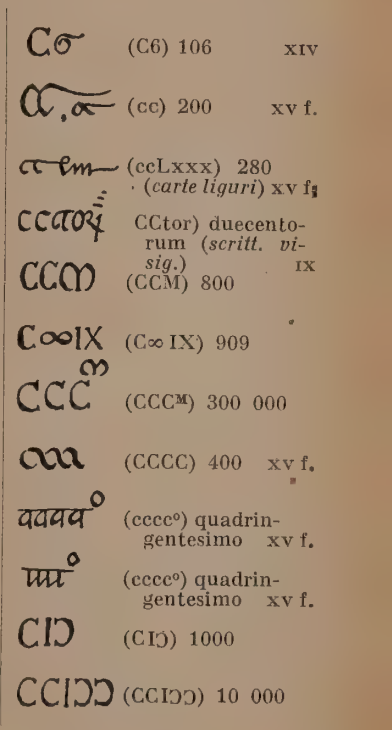

(cqↄ) 500 000
(ccciↄↄↄ) 100 000
(CD, C^{IIII}) 400
(cmↄ) 10 000
(cciↄↄ) 10 000
(ccciↄↄↄ) 100 000
(ccmↄↄ) 10 000
(cciↄↄ∞) 11 000
(cciↄↄiↄↄ) 15 000
(D) 500
(d, d^{c}) 500
($\overline{\text{D}}$) 500 000
($\overline{\overline{\text{D}}}$) 500 000 000
($\overline{|\text{D}|}$) 50 000 000
(ↄa) 1000
(D) Quingenti denarii

(dↄ) 5000
(dↄ) 5000
(dↄ) 5000
(dↄↄ) 50 000
(iↄix) 509
(dxc) 590
(E) 250
($\overline{\text{E}}$) 250 000
(F) 40
($\overline{\text{F}}$) 40 000
(G) 400
($\overline{\text{G}}$) 400 000
(H) 200
($\overline{\text{H}}$) 200 000
(I) 1
($\overline{\text{I}}$) 1000

(Ī) 1000 (*Liguria*) XV

(I[a]) millesima (*in carte spagnuole*) XI f.

(J[ca]) unica XV m.

(J) unius XV f.

dimidium (½) XIV p.

(I|) 100 000

(J[M]) 1000 XV

(IJ) 1 ½ XIV

(J ÷) 1 ½ XV f.

(J ÷) 1 ½ XV-XVI

(1+) 1 ½ XV f.

(IↃↃ) 5000

(IↃ) 500

(IↃↃ) 5000

(IↃ∞) 6000

(IↃↃↃ) 50 000

(IↃↃↃↃ) 5000 000

(IↃↃↃↃ) 500 000

(IↃↃↃ) 50 000

(id) 1500 VIII

(II) 2 XIV-XV

(II ½) 2 ½ XV f.

(II) 2000 VII

(IJ) 2000 VI f.

(IJ) secundo XV p.

(II) 2000 (*carte liguri*) XV f.

(I ½[c]) 150 XIII

(II[m]) 2000 XV m.

(II[m]) 2000 XV f.

Decimo di sesterzio

(II.J) 2 ½ XV

(III) 3000 XI f.

(IIII) 3000000

(III) tertius xv m.

(III) 3 viii

(IIIª) tertia xiv f.

(IIIO) tertio (*scr. visig.*) x p.

(IıI) 1000

(IIIˣˣ) 60

(IIIRVII) [libro] tertio Regum [Capit-lo] VII (*abbr. eccl.*) xiv

(IıI) 100 000

(IIIX) 13 xiv

(IIII) 4000 (*Francia*) xiv

(IIIJS) 4 ½ (quatuor semis) xiii f.

(IIIIᵒᵐ) 4000 xv f.

(IIIIᵉʳ) quatuor xv m.

(IIIIᵗᵒ) quarto xv

(IIIIˣˣ) 80 xiv

(IXL) 1040 (*carte francesi*) xi m.

(IX) 8 ½ xiv p.

(IXI) 1000 000

(K) 151

(K) 151 000

(L, 1) 50 xv

(L) 50 000

(L) Quinquaginta (*scr. visig.*) ix

(Lᵗᵃᴹ) 50 000 (*carte liguri*) xv f.

(Lᵐ) 50 000 xv f.

(Liıdᵒ) *quinquagesimo secundo* xv m.

(Lmo) quinquagesimo xv m.

(LX) 60

(LXI) 61 000

(Lxx) 70 (*carte liguri*) xv f.

(LXXI) 71 (*carte liguri*) xv f.

(LIIII) 54

(LXIIS) 62 ½ (sexaginta duo semis)

(LXV^{m}) 65 000

90 (*carte spagnuole*)

(M) 1000

(M) 1000

(M) 1000 XI m.

($\overline{M}$) 1000 000 II

(M) Millesimo XV f.

(CCMↃↃ) 100 000

(M°) Millesimo, - Miliario XV

|M| 100 000 000

($\overline{\text{MCIↃ}}$) 2 000 000

(M°IIII°X C) 1490 (*car. svizz.*) XV f.

(MCCCC) 1500 XVI p.

(MD) 1500 XV m.

(MV°) 1500 (*Francia*) XIV

(MVI°) 1600 (*Francia*) XIV

(MVII°) 1700 (*Francia*) XIV

(MV°) 1500 XV

(MXDVJI) 1497 XV f.

($\overline{\text{MVXXX}}$) 1530 XVI p.

(N) 90

($\overline{\text{N}}$) 90 000

(O) 11

($\overline{\text{O}}$) 11 000

(∞) 1000

100

(P) 400

($\overline{\text{P}}$) 400 000

(Q) 500

($\overline{\text{Q}}$) 500 000

(QC., qɔ) 5000

(R) 80

(R̄) 80 000

(S) 70

(S̄) 70 000

(T) 160

(T̄) 160 000

(M) 1000

(L) 50

(T) 9000 (*in carte spagnuole*)

(T) 1000 (*carte spagnuole*)

(V. v) 5 XIV

(V̄) 5000

(V) 5 VIII

(V̇) 5000

(V̈) 5000 (*carte spagnuole*)

(V̄) 4 ½ XIV

(v̄) 8 (*nelle bolle pont.*) XVIII

(Va) quinta XIV p.

(Vc) 500 XV

(VCCm) 700 000 XV f.

(VCCXLm) 740 000 XV f.

(VI) 6 VIII

(VI) 6 VIII

(VI) 6 VIII

(VI) 6 XV

(VI) 6 XIV

(VI) 6000 XIII

(VIxx) 120 XIV

(VIte) sex mite (*monete, Lovanio*) XV f.

(VIxxXV) 135 XV

(VII) 7 VIII

(VII) 7 VIII

(VI+) 6 ½ XIV

(VIII) 8 VIII

(VIIIJ) 9 (*scritt. merov.*) VIII

(V̄DC) 5600 VIII

(VIIJ^{c}) *ottocento* XV m.

(VIIs) (septem semis) XIII f.

(VIIJ^{rio}) novembrio XVI p.

(VIIJ) 9 XIV

(VIIIJ^{or}) 9 (quinque et quatuor) XIV

(VIX) 16 (sextodecimo) XIV

(VX) 15 (quintodecimo) XIV

(X̲) 9 ½ XIV

(X) 10 XIV

(X̄) 10 000

(X4) 14

(—L) Denari quinquaginta

(X9) decimus XV p.

(XL^{a}) quadragesima (*carte spagnuole*) XII p.

(X̄) 10.000 (*carte liguri*) XV f.

(X^{m}) 10 000 (*carte liguri*) XV m.

(X^{o}) decimo XIV

(ↀ) 1000

(X^{ce}) decem XIV

(XIs) 11 ½ (undecim semis) XIII f

(XJ^{c}) 1100 (*undicicento*) XIII m.

(XJ $\overset{I}{\overline{IIII^{o}}}$) 11 ¼ XV m.

(XJ^{m}) 11 000 XV m.

(XIIm) duodecim (*scr. vtsig.*) XII p.

(X̄IVIIJ^{c}) 11 800 XV f.

(XIIII^{c}) 1400 XV p.

(XV) 11 ½ XIV

(XV^tis) quindecim mitis (*Lovanio*) XV f.

1 200 000

1 600 000

(XL) 40 000 (*carte liguri*) XV f.

(XMX) 20 000

(XX) 20 (*nelle bolle pont.*) XVIII

(XX) 20 XVI m.

(XX^m) 20 000 XV

(XX) 19 ½

(XX) 19 ½

(XXCI) 81

(XXCC) 2200

(XXX) 30 000 (*Francia*) XIV

(XXCI) 81

(XXIII) 23

(XXP^a) vigesimaprima XV f.

(XXX) 30 (*carte liguri* XV f.

(XXX) triginta

(XXXIII) 33

(XXXC) 1080

(XXXXVIIII) 49 (*in carte liguri*) XV f.

(80 (*in carte spagnuole*)

1000

150

150 000

2 000

2 000 000

50

500

10 (*scr. visig.*) X f.

(XXVI) 26 (*scr. visig.*) X f.

800

900

(CIↃ) 1000

(CIↃ) 1000

1000

1000

1000

(ī̄ī̄) 2000 (*carte spagnuole*)

(∞IↃↃ) 400

(∞IↃↃ) 4000

(∞IↃↃ) 400

(∞CCIↃↃ) 9000

(CCIↃↃ) 10 000

(CCIↃↃ) 10 000

(CCIↃↃ) 10 000

(CCIↃↃ) 10 000

(CCIↃↃ) 10 000

(CCIↃↃ) 10 000

(CCIↃↃ) 10 000

(CCIↃↃ) 10 000

(CCIↃↃ) 10 000

(IↃↃↃ) 50 000

(IↃↃↃ) 50 000

(IↃↃↃ) 50 000

(CCCIↃↃↃ) 100 000

(CCCIↃↃↃ) 100 000

(CCCIↃↃↃ) 100 000

(CIↃ) 500

|X| 100 000

NUMERAZIONE ARABICA

1 XII

1 XIII

1 XIV

1 XVI

1 XVII

1 XVII f.

1 XVIII

(I°) uno XV

10 XIII-X V

(J^m) 1000 XV

12 XIII

13 XIII

14 XIII

17 (*Polonia*) XVIII p.

1000 (*Svizzera*) XVII p.

(12 000 (*Svizzera*) XVII p.

101 XIV

1456 (*Genova* XV m.

1438 (*Tolentino*) XV m.

1470 (*Ferrara*) XV f.

1482 XV f.

(50ojj) 1502 XVI p

1451 (*Genova*) XV m.

1452 XV m.

1454 (*Milano*) xv m.

1453 (*Milano*) xv m.

1455 (*Milano*) xv m.

(145VJ) 1456 (*Cremona*) xv m.

1473 (*Liguria*) xv f.

1478 (*Liguria*) xv f.

1490 xv f.

1491 (*Milano*) xv f.

1495 (*Svizzera*) xv f.

(100m) 100 000 xvi m.

(Jom) decimum xv p.

(19ales) decemnovennales xv p.

2 xiii

2 xiii-xv

2 xii

2 xiii

2 xiv

2 xiv

2 xiv

2 xv

2 xvi

2 xvi

2 xvii-xviii

(2ate) secunda parte xv m.

(2b) duabus xiii f.

(2e) secundae xv m.

(2o) secundo xv f.

(2m) secundum xv f.

(2oo) secundo modo xv

(2od) secundo notandum xv f.

(2ond) secundo notandum xv m.

(2or) secundorum vx p.

(2is) secundis xv f.

(2r) dupliciter xiv

(2aria) secundaria xv p.

20 xiv

(2a2e) Secunda [pars] Secundae [S. Thomae] xv

22 xiv

22 xiv

22 xvii f.

27 xiv

26365 (*carte svizzere*) xvii p.

3 xii m.

3 xii f.

3 xiii-xv

3 xiii p.

3 xiv

3 xv

3 xv xvi

3 xviii

(3a) tertiam xv m.

(3as) trinitas xiv

(3es) tres xv p.

(3oo) tertio modo xiv

(3b) tribus xv p.

(3ru) tertiam xviii p.

(3s) tres xv p.

(3tas) trinitas xiv

(3i) termini xv

(3a) trium xiv

(3us) terminus xv

(3ianl) triangulus xiv f.

(3lis) triennalis xv

(3nos) terminos xv

3000 (*carete spagnuole*) XVII f.

3010 (*carte spagnuole*) XVII f.

4 XII m.

4 XIII

4 XIII

4 XIII

4 XIV

4 XIV

4 XIV

4 XIV

4 XV

4 (*Liguria*) XV m.

4 (*Liguria*) XV m.

4 (*Lombardia*) XV m.

4 (*Svizzera*) XV f.

4 (*Ferrara*) XV f.

4 (*Firenze*) XV f.

4 XV f.

4 (*Parma*) XV

4 ½ (*Milano*) XV f.

4 XVIII

(4^lo) quadruplo XIII f.

(4^m) quartum XIV m.

(4^t) quartis XIV

(4^too) quarto modo XV m.

(4^or) quatuor XV f.

1455 (*Lombardia*) XV m.

5 XII m.

5 XII f.

5 XII f.

5 XIII

5 XIV

5 XIV f.

5 XV

5 XV f.

5 XV

5 (*Lombardia*) XV

5 (*Liguria*) XV

5 XV

5 XVI

5 XVI f.

5 XV f.

quintus XV f.

50 (*scritt. visig.*) IX

50 XIV

55 XIV

55 (*Milano*) XV m.

55 XVI f.

6 XII m.

6 XII

6 XIII f.

6 XIV

6 XIV

6 XVIII

6 XIV

(6^{li}) Sextilis XV p.

(60ma) sexagesima XV

7 XII m.

7 XII

7 X V

7 XIV

7 XV

7 XVI

7 XVII

7 XVIII

7 ½ XV f.

(7ª) septima XV p.

(7l) septentrionalis XV p.

(7li) septentrionali XIV f.

(7oe) septentrione XV p.

(7onal) septentrionalis XIV f.

(7trio) septentrio XV p.

(70a) septuaginta XV m.

76 XIV

(7tloal) septentrionalis XV p.

8 XII m.

8 XIII

8 XIV

8 XV

8 XV f.

8 XV p.

8 (*Austria*) XV

8 (*Spagna*) XVI

8 XVII

8 XVII

8 XVII

8 XVII

8 XVII

8 XVIII

octavus XV

84 XV f.

9

9

9 XIII

9 XV

9 XV

9 xv

9 xv

9 xv f.

9 xvii

(9e) novem xv

(9re) *novembre* xvi p.

(9bis) novembris xvi p.

98 xvi f.

10 xiii f.

10 xiii-xiv

10 xiv

10 xiv

(10m) decimum xv p.

(10lis) decennalis xiv

100 xiv

0 xiv

0 xiv

0 xvii

0 xvii

SIGLE ED ABBREVIATURE EPIGRAFICHE

NB. - Le sigle ed abbreviature usate specialmente nell'epoca cristiana sono indicate col segno (†), e quelle usate su monete o medaglie col segno (m). Col punto interrogativo (?) segnammo le interpretazioni incerte.

A

A. Absolvito. Absolvo. Actarius. Actum. Accipiet. Adiutrix (legio). Aedes. Aedili Aerarium. Aere. Aeterna. Aeternus.Afer. Africa.Ager. Ale. Albo. Alpha (†). Amen (†) Amicus.Anima (†). Annis. Annona. Annos. Annus. Ante, Antiquo. Antoninus. Aprilis. Apud. Aqua. Ara. Arelate. Argentum (m). Arma. Armatura. Arte. As. Assibus. Auctoritate. Augur. Augusta. Augustalis. Augustus. Aula. Aulus (m.) Aurelius. Aurelia. Auro. Ave (†). Avus. Quingenti.

A. Ave,(†). Ager. Annis. Quinque milia.

A. A Aes alienum. Ante audita. Apollo Augusti. Apud Agrum. Aquis Albulis.Aquae Aponi. Augusti [duo]. Auro argento. Augusta. Auli [duo].

A.A Augustalis. Augustales.

A.A.A Augusti [tres]. Auri argenti aeris (m). Ave, amice, abi (†).

A.A.A.F.F (Triumvir) aere argento auro flando feriundo. (Magistrato Monetario) (m).

AAAGGG Augusti [tres].

A.a.C Anno ante Christum(†).

A.A.C Ante auditam causam. Agri accepti Cirtensium.

AA.COSS Augustis Consulibus.

AAGG Augusti [duo].

AA.LL.M. Artium liberalium magister.

A.A.L.M. Apud agrum locum monumenti.

A.A.P Amicus amico posuit.

A.A.S.L.M Apud agrum sibi legavit monumentum.

A.A.V.C. Anno ab Urbe condita.
A.A.V.S.P.P Aedilis annonae Urbi solemnibus publice procurandis.
AA.VV.CC.CONS.S.S. Augustalibus viris clarissimis Consulibus suprascriptis (†).
A.B A balneis. A bibliotheca. Amicus bonus.
A.BA A balneis.
AB.AEG Ab aegris.
A.BAL A balneis.
ABD Abdicavit.
A.B.F.S.S.S Amico benemerenti fecit sepulcrum suprascriptum, (*o* suo sumptu).
A.BIB A Bibliotheca.
AB.INST Ab instrumentis.
A.B.M Amicis benemerentibus. Amico benemerenti.
A.B.M.C Amico benemerenti curavit.
A.B.M.F Amico benemerenti monumento fecit.
ABN Abnepos (†).
AB.U.C Ab Urbe condita.
A.B.V A bono viro.
AB VIN Ab vineis.
A BYB A bibliotheca (*o* bibliothecis).
A.C A causa. A commentariis. Acta causa. Actione conscripta. Actionis causa. Ante causam. Assium centum. Aere conlato. Armorum custos. Absolvo condemno (m) Anno Christi (†).
AC Actarius. Actio. Audita causa. Actor.
A CAD A caducis.
ACC Accipiet. Accepit. Acceperunt, etc.
A CENS A censibus.
AC.L Actio legis.
A COGNIT A cognitionibus.
ACCL Acoluthus (†).
A COM. (*o* **COMM.**) A commentariis.
A COM. COS A commentariis consularis.
A COMMENT. CVST A commentariis custodiarum.
A CORIN [Procurator] a Corinthiis.
A.COS A consule.
A.COSS A consulibus.
A.C.PR A commentariis Praefecti.
AC.PR Actuarius Praefecti.
A.C.P.VI A capite pedes sex.
ACROAMAT Acroamataria.
A.CSL A consulibus.
A.C.T Amantissimus (*o* Amicus) curavit titulum (*o* condidit tumulum).
ACT Actor. Actum. Actus. Actarius. Actiavus. Actio. Auctoritas.
ACT.AMB Actu ambitu.
ACT.LEG Actarius legionis.
ACT.MT Actionem mandati.
ACT.PVB Actor publicus.
A.C.V A claro viro. A condita Urbe.
A. CVBIC A cubiculo.
A. CUST Armorum custos.
A.D Actio data. Agris dandis. Ante (*o* ad) diem. Assium quinquagenorum. Anno Domini (†). Anima dulcis (†). Auctoritate decurionis. Augustus dedit.
AD Adiutrix [legio]. Adlectus
A.D.A Agro dando assignando Agris dandis assignandis (Triumvir).
A.D.A.I. Agris dandis assignandis iudicandis.
A D AUGVST.TEM.C.P Ad Augusti templum comprobatum pondus.

AD B Ad balneas.
AD B. DAMNATORVM Ad bona damnatorum.
AD CLAR Ad claritatem.
ADE Adesse.
ADF Adfines. Adfuerunt.
AD.F Ad finem. Ad fidem. Ad frontem.
AD. FAL. VEGET [Procurator] ad Falernas [vites] vegetandas.
AD FR Ad frontem.
AD FRU.EMN Ad fruges emendas.
AD FRV. EMV Ad frumentum emundum (m).
ADI Adiutor. Adjutrix (legio)
ADIAB Adiabenianus (m). Adiabeniacus (m).
ADI.P.F Adiutrix pia fidelis (legio).
ADI.VI.P.VI.F Adiutrix sexum pia sextum fidelis (legio)
ADIUT.PRAEF Adiutor praefecti.
ADIVT.PROC Adiutor procuratoris.
ADIVT.TABVL Adiutor tabulariorum.
ADIUT.TRIBUN AdiutorTribuni.
A.D.K Ante diem Kalendarum.
ADL Adlectus. Adulteravit.
ADL.AER Adlectus aerario.
ADLEC.IN.DEC Adlectus in decurias.
ADLEC.IN.V.D Adlectus in quinque decurias.
A.D.M.H.M. Absit dolus malus hoc monumento.
ADN. ADNEP Adnepos.
ADOP Adoptivus.
A.DiP Ante diem pridie. Ad quigentos pedes.
ADP Adoptivus (†).
AD.P.F Adiutrix pia fidelis (legio).
ADQ Adquiescit (†). Adquisitus (†).
AD QS Ad quaestiones.
A.D.R Anno Dominicae Resurrectionis (†).
A.D.S Ager divisus Sigensibus.
ADSOR Adsessor.
ADV Adventus.
A.D.V Ante diem quintum.
ADVOC.PVB Advocatus publicus.
ADVOC.REIP Advocatus Reipublicae.
AD XS.N.LX.MIL Ad sestertios nummos sexagies millies.
A.E Actum esse Amicus (*o* Amica) eius.
AE Aelius. Aere. Ave.
AE.C Aere conlato. Aere communi. Aedilis curulis (*o* curiatus).
A.E.C Anno EmmanuelisChristi (†). Anno aerae communis (†).
AEC. AEQVOR Aecorna (Dea)
Æ.C, Æ.CUR Aedilis curulis. (m).
Æ.D Aedem dedicavit.
AED Aedes. Aedilis. Aedituus Aedilitas. Aedificium (†).
AED.CER Aedilis Cerialis.
AED.COL Aedilis coloniae.
AED.CVR Aedilis Curulis(m).
AEDD Aediles [duo].
ÆD.DES Aedilis designatus.
ÆD.FIDISS Aedilis fidissimus (†).
AED.QQ Aediles quinquennales.
Æ.D.S.P Aedem dicavit sua pecunia.
AED.EQ Aedilitas equestris.

AED.ET PR.SAC.VOLK.FAC Aedilis et praetor sacris Volcano faciundis.
AED.H AB.IVR. DIC.Q.PRO. PRÆT Aedilis habens jurisdictionem quaestoris pro praetore.
AEDIC Aedicula.
AED.I.D Aedilis jure dicundo.
ADEIL Aedilis.
AEDILIC Aedilicius.
AEDIT Aedituus.
AED.IVR.DIC Aedilis jure dicundo.
AED.LVSTR Aedilis lustralis.
AED.P Aedilicia potestate.
AED.PL Aedilis Plebis (†).
AED.PL.CER Aedilis plebis cerialis.
AED.POT.II Aedilicia potestate iterum.
AED.PRO.Q Aedilis pro quaestore.
AED.Q Aedilis Quaestor.
AED.Q.P Aedilis quaestoriciae potestatis.
AED.S Aedes sacrae, Aedem sacravit.
ÆD.VEN Aedes venales (*o* Veneris).
AEG Aegyptus.
AEL Aelius. Aelia.
A.E.M Aram eius memoriae (*o* monumenti).
AEM,AEMI Aemilia (tribus, regio).
A.E.O.P.E.F Alpha et Omega, principium et finis (†).
AE.PI.F.FI Aeterna pia felix fidelis.
Æ.P.ST.F.C.E.I Aere publico statuam fieri curavit et iussit.
AEQ (per **EQ**) **III PL** Eques triplaris (*o* triplarius, triplicarius).
AER Aerum (stipendiorum) Aera. Aerarium. Aereus.
AER.COLL *o* **CONL** Aere collato, (*o* conlato).
AER.MIL Aerarium militare.
AER.P Aere publico (m). Aerario publico (m).
AER.PNB.II.M.P.C Aere publico hoc monumentum poni curarunt (†). Aere publico hoc monumentum ponendum curavit.
AER.S (*o* **SAT**) Aerarium Saturni.
AEST Aestimatus.
AET Aeternitas. Aeterna. Aeternus.
AEV Aevocatus.
A.F Auli filius (m). Ara facta.
AF,AFR Africa.
A.F.C Amico faciendum curavit.
A.FR A fronte.
A.FRVM.CVB A frumento cubiculariorum.
AG Ager. Agit. Agonalia. Ago. Argentum. Agrippa. Augustus (†).
A.G Agens gratias. Amico (*o* Animo) grato (†).
AG.G.V Agens gratias vovit.
AGIT Agitator.
A.G.IV.C.P Arborum genera quattuor cetera privata.
AGN̄ Agnus (†)
AGO AGON., Agonalia.
AG.PA Agios Paolus (Sanctus Paulus (†).
AGR. Agraria.
AGR. DAND. ADTR. IVD Agris dandis adtribuendis judicandis.
AG̅S Augustus (†).
A.G.T Augustus.

AGT Augustas (†). Agit. Agitur.
A.G.V.M Animo (*o* amico) grato vovit merito (*o* monumentum).
AG.V.P.P Agens vices praefectorum praetorio.
A.H Ad honorem.
A.H.D.M Amico hoc dedicavit (*o* dedit) monumentum.
A.H.N.P Ad heredem non pertinet.
A.I Assium singulorum.
A.I.A Agris judicandis adsignandis.
AID Aidilis (Aedilis).
AID.CVR Aidilis curulis.
AID.PL Aidilis plebis.
AID.SEN.COP Aidilis senator cooptatus.
A.IM Anno imperii (†).
A.IN.C Area in circuitu. (?)
A.K Ante Kalendas (†).
AL Alumnus.
A.L Actarius legati. (Augusti *o* Augustae) libertus (*o* liberta). Assium quinquagenum. Annos quinquaginta. [Et si qui] alii liberti [erunt]. Auli libertus (m).
A.L.A Aliter lex ait. Amico libens animo. Aram libens animo.
ALB.VET Album veteranorum.
A.L.E Animo libenti erexit.
ALE Alexandria (m).
A.L.F Amico libens fecit Animo libenti fecit. Aram libens fecit.
A.LIB A libris.
ALIMENT Alimentarius.
ALIM. QUAEST Alimentorum Quaestor.
ALLEC.IN V DECUR Allectus in quinque decurias.
ALLECT.ARK Allector arcae.
A.L.P Amico libens posuit. Aram libens posuit. Animo libente posuit.
ALP Alpini (Cohors).
ALT Altus.
ALUM Alumnus. Alumna.
A.L.V.S Animo libens votum solvit.
ALV.TIB.ET. RIP. ET.CLOAC VRB [Curator] alvei Tiberis et riparum et cloacarum Urbis.
A.L.XXXIII Area lata [pedes] xxxIII.
AM.BM Amico bene merenti (†).
A.M.B.M.C Amico bene merenti curavit (†).
A.M.C Amico (*o* Amicus) monumentum condidit. Amico (*o* amicis) memoriae causa. Amoris monumentum constituit.
A..... M..... Annorum..... mensium.....
AM Amen (†)
A.M Ave Maria (†).
A.M.D.G Ad maiorem Dei gloriam (†).
A MILL A militiis.
AMI.OPT Amico optimo.
AM.M.CON.ET SIB Amico monumentum condidit et sibi.
AM.P Amico (*o* Amicus) posuit.
AMP Amphora.
AMPH Amphitheatrum.
AMPLI.PEC Ampliori pecunia.
AMPL.ORD Ampliissimi ordinis.
A MR A maioribus.
A.M.S A monumento suo. Avernis manibus sacrum.

AM.S.P Amico suo posuit.
A.N Augusti nostri.
AN Annus, Anno, etc. Annius. Aniensis (tribus).
AN.AB.URB.CON Anno ab Urbe condita.
AN.C.H.S.E Annorum centum hic sita est (†).
AN.D Ante diem.
A.N.F.F Annum novum faustum felicem.
ANI, ANIES Aniensis (tribus).
AN.N, ANN.NAT Anno natalis Annos natus (*o* nata).
ANN Annona. Anniensis (tribus).
ANN.AUG Annona Augusti.
ANN.FR Annona frumentaria.
ANNI Anniensis (tribus).
ANN.PL.M Annos plus minus.
ANNUN.B.M.V.O [Die] annunciationis beatae Mariae Virginis obiit (†).
ANN.V.R Annona urbis Romae.
AN.P Anno provinciae.
ANS Annis (†).
AN.S.S Anno suprascripto.
ANT Antonius (†).
ANT Antiochia (m).
AM.XV.PRIL.O.C.S Annorum (*o* annis) quindecim progressus hostem occidit civem (*o* cives) servavit (m).
A.O Amico optimo.
A.O, A.Q. Alpha et Omega (principium et finis) (†).
A O.B.M F Amico optimo benemerenti fecit (†).
A O.F.C Amico optimo faciendum curavit (†).
A.O.R Amico optimo requies (†).
A.O.V.F.D.S. Æ.M.Q.M.D.C.S Amico optimo viro fideli de suo aere moerensque monumentum dedit, curavit, statuit.
A.P [In] agro pedes. Aedili potestate. Aedilicia potestate. Amans pater (†). Amico posuit (†). Animo pio (†). Anno provinciae. Aram posuit. Arca publica. Auro puro (*o* publico). Argenti pondo. Argento publico (m).
AP Apollo. Apollinaris (legio). Aprilis. Applus (m). Apud (m).
A.P.B.M.F Amico pientissimo benemerenti fecit (†). Animo prompto benemerenti fecit.
A.P.C Ager publicus Cirtensium.
A.P.CHR.N., A.P.C.N Anno post Christum natum (†).
A.P.F Argento publico feriundo (m).
AP.F Apii filius (m).
AP.L Apii libertus (m).
APL' Aprilis (†).
A.PL.M.IVG Agri plus minusve iugera.
APOL Apollo. Apollinis. Apollinaris [legio].
A POP [Tribunus militum] a populo.
A.POTESTATE Aedilicia potestate.
APP Appius. Apellatione.
A.P.PO Amico (*o* amicus) publice posuit.
A.P.Q Ad pedes quinque.
A.P.R Aerarium Populi Romani. A populo Romano.
APR Aprilis.
A.P.R.C Anno post Romam conditam.
A.P.R.E Anno post reges exactos.

APRL Aprilis (†).
APS Apostolus (†).
A.PV Argento publico (m). Auctoritate publica. Aere publico Anno provinciae.
A.P.V.C Anno post Urbem conditam.
AQ Aqua. Aquarius. Aquiescit. Aquilifer. Aquileja (m).
AQ A quaestionibus.
AQU Aquarius.
AQ.CO Aquarius cohortis.
AQ.E.I Aqua et igni.
A.Q.ER.PP.R.L Aut qui erunt proximi recte liceat.
A.Q.E.R.P.P.R.L [Ei] ad quem ea res pertinet pertinebit recte licet.
A.Q.I.C Anima quiescat in Christo (†).
AQ.MAR Aqua Martia.
AQ.N Aquileiae notata.
A.Q.PR A questionibus Praefecti.
AQ.P.S Aquileiae pecunia signata (m).
AQ.STA Aquae Statiellae.
AQV Aquilifer. Aquarius.
AQVIL, *o* **AQL** Aquileja (m).
AQVIT Aquitani [cohors].
A.R A rationibus. Anno resurrectionis (†). A recta. A ripa.
AR Ara. Arietes. Arniensis [tribus]. Artifex. Aruns. Arelatum (m).
ARAB Arabicus (m).
A.RAT A rationibus.
ARB Arbitratu.
A.R.B.I.T.A A re bene iudicata temere appellasti.
ARBITR Arbitrio. Arbitratu.
ARB.PR Arbitrio Praetoris.
ARC Arcifer. Arca. Arcarius. Architectus. Archimimus.
ARCB Archibucolus.
ARCHIG Archigallus. Archigybernes.
ARCHIT Architectus (classis).
ARCH.MYST Archimysta.
ARCHS Archiepiscopus (†).
AR.DD Aram dedicavit.
AR.DON.D Aram dono dedit.
AREP' Archiepiscopus (m).
AREPS Archiepiscopus (m)
A RET A retro.
A.RET.P.III.S Ante retro pedes tres semis.
ARG Argentarius. Argenteus. Argentum.
ARG.P Argenti pondo (m). Ar gento publico.
ARG.PVB Argento publico.
ARG.P Argenti pondo (m). gento publico.
ARG.PVB Argento publico.
ARG.P.V.P.S.P Argenti pondo quinque pecunia sua posuit.
ARG.R.V.P.S.P [Ex] argento rudi quinque pondo sua pecunia.
A.R.I.M.D Anima requiescat in manu Dei (†). Animo religioso iussit monumentum dari (†).
ARK Arca. Arcarius.
ARL Arles (m).
ARM Armiger. Armilustrium. Armamentarium. Armatura Armatus. Armiger (Mars). Armenia .Armorum. Armeniacus (m).
ARM.CVST Armorum custos.
ARM.P Aram posuit. Aram marmoream posuit. Arma publica.
ARN Arniensis (tribus).
ARNI Arniensis (tribus).
AROMAT Aromatarius.
AR.P Aram posuit. Ara posita. Ara pacis (†).

AR.ST Aram statuit.
ARV Arvalis.
A R.VV'D D Aram votivam dono dedit. Aram vovit dedicavit.
A.S A sacris. Ara sacra. Amico suo. A solo. A senatu.
AS Annos (†).
A.SA Ala Sabiniana.
ASC Ascia. Asclepiades.
A.S.F A solo fecit (*o* fecerunt).
A.S.F.C Aere suo faciundum curavit. A solo faciendum curavit (*o* curaverunt).
A.S.L Animo solvit libenti.
A.S.L.F Amico suo libens fecit.
ASP Aspritudines.
A.S.P.P Aram sua pecunia posuit.
ASS Assessor (†).
AST [H] astatus.Astures(ala).
A.S.TT Amico suo titulum.
A SVBSCR A subscriptionibus.
AT Atta. Attus. Autem (†).
A.T.COX A tergo coxae.
ATR, ATRI Atriensis. Atríarius.
A.TT Addidit titulum. Addito titulo. Addidit testamento titulum.
A.V Agens vices. Amphora vini. Assium quinum. Aedilis vici. Argenti uncia Ave (†). Ave vale (†). Annoz vixit (†).
AV Augustalis. Augustus. Aulus. Aurelius. Augur (m). Aurum. Ave (†). Aventinus.
A.V.C Ab urbe condita.
AVCT Auctoritate. Auctor.
AV.E.OSS.Q.PR.VIAT Ave et ossa quieta precare viator(†)
A.V.F.O.D.V.S.C Aediles vici Furfensis opus de vici scitu curarunt.
AVG Augur (m). Augustus (m). Augustalis.
AVGG Augusti [duo] (m). Augustorum (m).
AVGGG Augusti [tres].
AVG.L Augusti libertus.
AVG.MAX.AVG Augur maximus augurum.
AVG.N Augustus noster. Augusti nostri.
AUG.N.V Augusti nostri verna.
AVG.P.AN Augusta Pannoniorum Antoniniana [ala].
AVG.PVB.P.R.Q Augur publicus populi romani Quiritum.
AVGTIS Augustis.
AVGVS Augustus (mensis).
AUGUST Augustalia. Augustalis. Augustalitas.
AVGVST.PERP Augustalis perpetuus.
A.V.I.S.P.A Anima vivat in sempiterna pace amen (†).
A.V.L Animo vovit libens. Annos vixit quinquaginta. Agens vices legati.
AVN Avunculus.
A.V.P Agens vices praesidis.
AVR Aurelius. Aurariae. Auriana [ala].
AVRR Aurelii [duo]
AVTHEM Athemerium.
A.V.XX Annos vixit viginti.
A.X Annis decem. Anno decimo. Anno Christi (†).
A.XX.H.EST Annorum viginti hic est (†).
AYG Aygiptus (Aegyptus).

B

B Badius. Balneator. Beatissimus(†). Beatus(†). Belinus Bene. Beneficiarius. Beteranus (Veteranus). Benemerenti. Bis. Bixit (Vixit) (†). Bona. Bonus. Botum (Votum). Bos. Bovem. Brachium. Brutus. Burra. Burrus. Bustum. Tercentum (†).
B̄ Beatus (†). Tria milia (†).
B̶ Beneficiarius.
B.7 Beneficiarius Centurionis.
B.A Bona actio. Bixit (vixit) annos. Bonis auguriis. Bona aurea.
BA Bona (†).
B.AC Bona actio.
BAD Badius.
B.AE.Q.V Bene aeternumque vale (*o* valeas).
BAL Balneator. Balbus.
B.A.L Bixit (Vixit) annos quinquaginta (†).
BA.N Bona nostra.
B.AΩ.M Bonae alpha omega memoriae.
B.A.P Benemerenti aram posuerunt.
BAP Baptista (†).
BAR Barchinona.
B.A.S Bacaci Augusto sacrum
BASIL *o* **BASSIL** Basilica.
BATS Beatus (†).
B.AV Bonis avibus (*o* auspiciis).
BB.FF Beneficiarii.
B̶B̶ Beneficiarii.
B.B Bene bene (*Optime*). Bonis bene. Bene bixit (vixit).
BB Beneficiarii.
B.B.ET.MAL.B Bonis bene et malis bene.
B.B.M.B Bonis bene, malis bene.
BB.MM Bene merenti.
B B.M.M Bonis bene, malis male.
BB.VV Boni viri.
BB.VV.QQ Boni viri quinquennales.
B.C Bona caduca.
B.COS Beneficiarius consuli (*o* consularis).
B.D Bona Dea.
B.DD Bonis deabus.
B.DE.S.M Bene de se merenti (*o* merito).
B.D.M Bene de [se] merenti (?).
BE Beneficiarius.
BE.DE.S.M Bene de se merenti.
BEL Belae (cohors).
BE.ME Benemerenti.
B̄Ē.M̄Ē Beatae memoriae (†).
BE.ME.DE Bene merenti de [se]
BE.ME.DE.S Bene merenti de se.
BE.ME.FEC Bene merenti fecit.
B.E.M.M.FECI Benemerenti memoriam feci.
BENE.D.S.M Bene de se merenti.
BENEF Beneficium.
BENEM Benemerenti.
BENIR Beneriae (Veneriae) (†).
BENIF Benificiarius (Beneficiarius).
BEN.M Benemerenti.
BEN.MLR Bene merenti.
BEN.M.M.F Benemerenti memoriam fecit.
BE.TR Beneficiarius tribuni.

B.E.V Bene aeternum vale (*o* valeas) (†).
BF Beneficium. Beneficiarius Beneficiatus.
B̄F̄ Benefactum (†).
B.F Beneficiarius. Bonum factum (?). Bona fortuna (†). Bos foemina. Bona foemina (†). Bona fide (†). Bona filia.
B.ꟻ Bona filia. Bona foemina.
B.F.A.IUNCT Boves foeminae auro junctae.
BFC Benefecit. Beneficium.
BF.COS Beneficiarius consularis.
B.FI.C Bonae fidei contractus.
BF.LEG.LEG Beneficiarius legati legionis.
BFO Beneficio.
BF.SEXM Beneficiarius [tribuni] semestris.
B.H Benemerenti haeres. Bonorum haeres.
B.H.E.I Benemerenti haeres erigendum iussit.
B.H.M Bene hic maneat.
B̄I Beati (†).
BIB Bibes (Vives) (†).
BIBAT Bibatis (Vivatis) (†).
B.I.C Bibas (Vivas) in Christo (†).
B.I.E Benemerenti iussit erigendum (†). Bona iuveniuntur eorum (†).
BIP Bipedalis.
B.I.S Benemerenti impensa sua (†). Bona inventa sunt (†).
BIS Bisellarius.
BIS.F Bis fusum (vinum).
BIS.VI.AUG Bisellarius sevir augustalis.
BIX Bixit (Vixit) (†).
BIX.PRI Bixellarius (vexillarius) principalis.
B.K.M Beteranus classis Misenensis.
B.M Bona mens. Bonae memoriae. Bene militavit. (†) Bene merito (†). Bene merenti (†). Bene maneat. Bonis Manibus. Bos mas. Beatae memoriae (†). Bona materna (*o* mater *o* mulier) (†).
BM *o* **B.M̄** Beatae memorae (†). Bonae memoriae. Benemerenti (†). Benemerito (†).
BA†Ω M Bonae α†Ω memoriae (†).
B̂M̄ Beatum (†).
B.MB Bene merentibus. Bonis Manibus.
B.MB.S Bonis Manibus sacrum. Benemerentibus sacrum.
B.M.C.F Bene merentibus cinerarium fecit (*o* curavit faciendum).
B.M.D Bene merenti de [se].
B.M.D.S Bene merenti de se.
B.M.D.S.F Bene merenti de se fecerunt.
B.M.E Bene merenti erexit. Benemerenti monumentum erexit.
B.M.E.S.S.E Benemerenti et sibi sepulchrum erexit (*o* elegit).
B.M.F Bene merenti fecit. Bonae memoriae foemina.
B.M.F.C Bene merenti faciendum curavit (*o* curaverunt).
B.M.F.C.R Bene merenti faciendum curavit requietorium (†).
B.M.F.D.S Bene merenti fecerunt de suo (†).
B.M.FF Bene merenti fecerunt.
B.M.FEC Bene merenti fecit.

B.M.H.E Bonae memoriae hic est.
B.M.H.ET.L Bene merenti heredes et liberi (*o* liberti).
B.M.M.P Bene merenti monumentum (*o* memoriam) posuit.
B.MN Bene maneat.
B.M.P Bonae memoriae puella. Bene merenti posuit (†).
B.M.P.C Bene merenti ponendum curavit (†).
B.M.P.I Bene merenti posuit infelix (†).
B.M.R Bonae memoriae religiosa (†).
B.MRT Bene merenti.
B.M.S Bonae memoriae sacrum.
B.M.S.C Benemerenti sepulchrum condidit.
B.M.V Bonae memoriae vir. Beatae Mariae Virginis (†).
BN Bene (†).
B.N.M Bene merenti. Bonae memoriae (†).
BN.M.P.C Benemerenti ponendum curavit.
BN.MRA Bene memoria (†).
BN.MRT Bene merenti.
BO'.ME' Bonae memoriae (†).
B.OPIF Bona opifera.
BO.R.E.C.H Bonum requietorium ei curavit heres.
B.P Bonus puer (Deus) (†).
B.P.D Bono publico datum.
B.PR Beneficiarius Praefecti. Beneficiarius Praetoris.
B.PRAEFECTOR.PRAETOR Beneficiarius Praefectorum Praetorii.
B.PR.PR Beneficiarius Propretoris. Beneficiarius Praefectorum praetorio.
B.Q Bene quiescat (*o* quiescant) (†).
B.Q.DULC.M.M Bene quiescas dulcissime mi marite (†).
B.Q.I.P Bene quiescas in pace (†).
BR Britannia. Britones [cohors]. Breuci [cohors]. Bonorum (†).
BRAC Bracaraugustani [cohors].
BRIT Bruttium. Britannicus (m).
BRITO, BRITT Britones (numerus).
B.R.N Bono Reipublicae natus.
B.R.P.N Bono rei publicae natus (m).
BRT Britannicus (†).
B.S Bene satis-fecit (*o* sit). Benemerenti sepulchrum (†). Bona sua. Bonus servûs. Brachium secundum.
BS Beatus (†).
B.S.P.R Beneficiarius Subpraefecti.
BT Beatus. Brevi tempore (†).
B.TR, *o* **B.TRB** Beneficiarius Tribuni [cohortis].
BUC Buccinator.
BUCIN Buccinator (Buccinator centuriae).
BU.SIG Bucranium signavit.
BV, *o* **BVCC** Buccinator.
B.V Bene vale (*o* valete, valeas, vivas, vixit). Bonus vir (†).
B.VIX Bene vixit.
BVL Buleuta.
B.V.Q.L Bene valeas qui legis.
BV.SIG Bucranium signavit.
BV.SV Buccinator supra (numerum).
BVS.V Bonus vir (†).
B.V.V Bene vale, vale. Balnea, vina, Venus.
BX Bixit (Vixit) (†).

C

C Caesar. Caius. Canis. Candidatus. Capsarius. Caput. Castra. Castrum. Kalendae. Cedit. Censuere. Centum. Centenarius. Centurio. Centesima. Centuviri. Christus (†). Cineres. Circiter. Circus. Circenses [ludi]. Citra. Civis. Civitas. Claritatis. Classiarius. Claudius. Claudia. (tribus). Codicillarius. Cohors. Colonia. Colonus. Comitia. Comitialis [dies]. Commune. Compos [voti]. Concessum. Condemno. Condidit. Congius. Conjux. Consule. Constans (legio). Corona. Corpus. Cubitus. Cum. Cura. Curator. Curavit. Curaverunt. Curia. Curulis. Custos. Cusus. Cypri.

C'. Cum (†).

C̄ Centum millia. Centenarii [1]).

Ↄ Caius. Caia (*o* Gaia). Caput (?) Centesima. Centuria. Coronarum. Centurio. Colonia. Conductor. Coniux. Decuria Contrascriptor. Controversia (†). Sextarius. Cum (†).

⊃ Centuria. Centurio.

CA Caesar. Capitolina. Carissimo. Candidatus. Carcerarius. Camilla (tribus).

C̄A Causa. Contra (†).

C.A Caesarea Augusta. Custos armorum. Curam agens. Curam agit.

C.A.A.A Colonia Aelia Augusta Aeclanum.

C.A.AQ Colonia Aurelia Aquensium.

C.A.D.A.I Colonis Agrorum dandorum adsignandorum jus.

CAELT Caelestis (†).

CAES Caesar (m).

CÆSS Caesares (m). Caesarum (m).

C.AG *o* **AGENT** Curam agente.

CAL Calendae. Caligo. Calabria.

C.A.M Causa mortis (†).

CAM *o* **CAMIL** Camilla *o* Camillina (tribus).

CAMP Campania. Campestris (cohors).

CAN Canatheni (cohors). Canabae. Canabenses.

C.A.N Colonia Augusta Nemausus.

CAP Capitalis.

C.AQ Cívis Aquensis.

CAR Carcerarius. Carmentalia. Carpicus (m). Carthago (m).

CAR.COI *o* **CAR.COIV** Carissimae (*o* carissimo) coniugi.

CAR.M Carpicus maximus.

CAS Castra. Castris.

CAT Catania (m).

C.B Colonia Beneventana. Cpmpos boti (voti) (?). Coniux bona.

C.B.F Coniugi bonae fecit (†).

C.B.M Coniugi bene merenti. Coniugi benemerenti maritus (†).

C.B.M.F Coniugi benemerenti fecit (†).

C.B.M.P Coniugi benemerenti posuit (†).

---

[1]) Procuratori dell'Ordine equestre.

C.C Caesares. Calumniae causa. Causa cognita. Collegii consensu. Consilium capit. Collegium. Centenariorum. Coniugi carissimae. Curator Coloniae. Censuerunt cuncti. Colonia Claudia. Certa constans (legio). Coloni coloniae. [Agens] curam carceris. Carissimae conjugi (†).

CC Ducenarii [1]).

CC Centuriones. Ducenarius. Gaiae (foeminae duae).

CC Circum. Caesares (m). Caesares duo. Gaii duo. Ducenarius. Consules (†). Clarissimi (†). Ducenti (†).

CCA Caesaribus [duobus].

C.C.A Colonia Caesaraugusta.

C.C.A.A.A Coloni Coloniae Augusta Alexandrianae Abellinatium.

CCC Tricenarius. Gaiae (foeminae tres).

C.C.C Coire convocari cogi. Colonia Copia Claudia. Tres Gaii. Cum Consilio collocutus. Trecenarius.

CCCC Quadringenarius.

C.C.C.D Cun consilio colluctus dixit.

C.C.D.D.PVBL Corona civica donatus decreto publico.

CC.L Duarum mulierum libertus.

CC.NN Caesares nostri.

CC.R Curator civium Romanorum.

CC.SS Consulibus.

CC.V.V Clarissimi viri.

C.C.V.V Curator curiatus virginum vestalium.

C.D Caesaris decreto. Clarissimo Decurioni. Compos dedicavit (*o* dat). Consulto decurionum.

C.D.D Creatus decreto decurionum.

C.E Curavit erigendum. Curam egit.

CE Centurio.

C.E.B.Q Cineres eius bene quiescant (†).

CEN *o* **CENS** Censor (m). Censuit. Censitor.

CEN Centurio.

CEN.POT Censoria potestate (m).

CENT Centenarius. Centenarii. Centurio.

C.E.Q Cineres ei quiescant. Curam egit Quintus.

CER Cerealia.

CES Censor. Censores.

CESQ.I.P Gesquit (quiescit) in pace (†).

C.F Clarissima foemina. Clarissimus filius. Caij filia. Coniux (*o* Coniugi) fecit. Concordes fecerunt. Curavit faciundum. Curavit fieri (†).

C.F.C Coniux faciendum curavit. Censores faciundum curarunt.

C.F.C.N.C.P Caij filius, Caji nepos, Caij pronepos.

CFES Confessor (†).

C.F.F Clarissimae filiae fecit.

C.F.L.N.L.PRON Caij filius. Lucii nepos. Lucii pronepos.

C.F.M Curavit fieri monumentum.

C.F.N Conductor ferrarium Noricarum.

C.F.R Curavit fieri requietorium (†).

C.G.P.F Cohortes germanicae piae fideles.

C.H Curavit heres. Custos horti.

1) Procuratori dell'Ordine equestre

C.II, *o* **C.II.O** Cohors.
C.II.L.S.E Corpus hoc loco sepultum est (†).
C.II.M Curavit (*o* condidit) hoc monumentum.
C.I Centum milia.
C.I Clarissimus juvenis. Colonia Julia.
CIB Civitas (†).
CIK Cicatrices.
C.I.P.C.N.M Colonia Julia Paterna Claudia Narbonis Martij.
CIR Circum.
CIR.CON Circum condidit. Circenses constituit.
C.I.S Colonia Julia secundanorum.
CIZ Cizica (m).
C.K, *o* **C.CA** Coniugi carissimae (*o* carissima).
C.K.F Conjugi carissimae fecit.
C.K.L.C.L.F.C Coniugi carissimo, loco concesso, libenter fieri curavit.
C.L Gaii libertus (*o* liberta). Cives latini (?). Cum lacrymis (†). Colonia latina (†).
CL Classis. Clarissimus. Claritas. Claudius. Claudia. Claudialis. Clustumina (tribus). Colonia (†). Conlibertus (†).
CL Caiae libertus (*o* liberta). Mulieris libertus (*o* liberta). Conliberta.
CLA Claudia (tribus). Claritas. Claudius. Clodia.
CLA.BRI Classis Britannica.
CLAR Clarissimus. Clarissima.
CLAS.PR Classis praetoria.
CLAVD Claudialis (flamen).
C.LEG Centurio legionis.
CL.F Clarissima filia (*o* foemina) (†).
CL.G.P.F. Classis germanica pia fidelis.
C.L.P Coniugi (*o* coniux) libens posuit. Cum lacrymis posuit (*o* posuerunt) (†).
CL.PR Classis Praetoria.
CLS Clerus (?) (†).
CL.V Clypeus votivus. Clarissimus vir (†).
CL.VV Clarissimorum virorum (†).
CM Comes.
C.M Curavit (*o* condidit, *o* constituit) monumentum. Collegium (*o* corpus) menso rum. Causa mortis (†).
C.M.F Clarissimae memoriae foeminae. Coniux monumentum fecit. Curavit monumentum fieri (†).
C.M.P Clarissimae memoriae puer.
C.M.S Condidit (*o* constituit) monumentum sibi. Curavit memoriam sibi. Condidit marito sepulchrum.
C.M.T Curavit monumenti titulum.
C.M.V Clarissimae memoriae viro (*o* vir).
CN Cnaeus (Gnaeus). Consulatus.
C.N Caesar noster. Civitas (*o* colonia) Nemausensium.
CNSL Consulis.
CNS Censor. Consulatus. Consulatum. Consul. Census (†).
CO Codicillarius. Cohors. Conjux. Coventina (dea). Condemno.
C.O Coniugi optimo (*o* optimae).
C.O.B.Q Cum omnibus bonis quiesce (†).
CO.CA Coniugi carissimo.
COD Codicillarius.

COD.TRI Codicillarius Tribuni.
COER Coeravit (Curavit).
COH Cohors.
COHH Cohortes.
COH.I.P.C Cohors I pia constans.
COH.III.P.P.V Cohors tertia Praetoria Pia Victrix.
COH.II.VIG Cohors secunda vigilum.
COH.P.S Cohors prima sagittariorum.
COI.K Coniugi Karissimae (†).
COIR Coirarunt (Curarunt).
COIUG Coniugis (†).
COL Colonia. Collegium. Collega. Columbarium. Coloni. Collina (tribus).
COL.COL Coloni Coloniae.
COL.FL.AUG Colonia Flavia Augusta.
COL.IVL.G Colonia Julia Gemina.
COL.I.V.T Colonia Julia Victrix Triumphalis.
COL.KAL Collocatus Kalendis.
COL.CENT Collegium centenariorum.
COLL Collegium. Collocatus. Coloniae. Collibertus. Collapsum.
COL.L Coloniae libertus.
COLLEG.FAB Collegium fabrum.
COL.LIB Coloniae libertus.
COL.SEP Colonia Septimia.
COL.SER Coloniae servus.
COL.VAL Colonia Valentia.
COL.VEN Colonia Veneria.
COL.VLP Colonia Ulpia.
COM Comes. Commageni (cohors). Commentariensis. Commanipularis. Commune.
C.O.M Cum omnibus meis.
COM.L Commentariorum loco.
COMM. Commentariensis.
COMM.CONS.FECER Communi consensu fecerunt.
(A)COMM.RAT.PATRIM A Commentaris Rationis Patrimonii.
COMP Compitalia.
COM.R.P Comes rei privatae.
COM.S.B.M Commilitoni suo Benemerenti.
COM.S.C Comes sacri consistorii.
COM.S.L Comes sacrarum largitionum.
CON Consularis. Consulibus, Consul. Coniux. Constat. Contubernalis. Constantinopolis (m).
CON.B.M.F Conjugi benemerenti fecit.
CON.CEL Contubernalis cellarius.
COND Conductor.
CONG Coniugi.
CONI.B.M.P Coniugi benemerenti posuit.
CONIV.KAR.PONEND. CVR ET SVB.ASC. DEDIC Coniugi Karissimae (*o* Karissimo) ponendum curavit et sub ascia dedicavit.
CON.KAR Conjugi Karissimae (*o* carissimo).
CONL Conlatus. Conlegium.
CON.O.S.P Coniugi optimae (*o* optimo) sepulcrum posuit.
CON.R.F.C Conjugi rarissimo faciundum curavit.
CONS Consualia. Conservator. Consensu. Conservus. Consistens. Consul. Consulibus. Consularis. Consulatus. Constantinopolis (m).

CONSECUT.HONORES AEDILIC Consecutus honores aedilicios.
CON.SEN.ET EQ.OR.PQ.R. Consensu senatus et equestris ordinis populique romani.
CONS.ORD Consul ordinarius.
CONSP Constantinopolis (†).
CONS.MEM.V Consularis memoriae vir.
CONS.P.S Consularis provinciae Siciliae.
CONS.S.S Consulibus suprascriptis.
CONST Constantinopolis (m).
C.OR Consul ordinarius.
COR Cohors. Cornelia (tribus). Cornicen. Cornicularius. Corpus. Corona. Curavit.
CO.RA.FE Conjugi rarissimo fecit.
CORNICULAR. PRAEF.ANNO Cornicularius Praefecti annonae.
CORNICUL.TRIB Cornicularius Tribuni.
COR.PR Cornicularius Praefecti.
CORR Corrector.
COR.S.PR Cornicularius Subpraefecti.
COS Conservus. Consul. (m). Consularis.
COS.A.A.S.E.V Consules ambo, alterve, si eis videbitur.
COS.DES Consul Designatus.
COS.DES.ITE Consul designatus iterum.
COS.DES.S.D Consuli designato salutem dicit.
COSE Consensu.
COS.II Consul secundum.
COS.III.IMP.IIII Consul tertium imperator quartum.
COS.ITER Consul iterum (m).
COS.ITER.ETTERT.DESIG. Consul iterum et tertium designatus (m).
COS.OR Consul ordinarius.
COS.ORD Consul ordinarius.
COS.QVINQ Consul quinquies (m).
COSS Consules (m). Consulibus (m). Consulatus. Consulis.
COSS.DES Consules designati
COSS. PRÆT.TRIBB.PLS.P. PL.Q.R Consulibus, praetoribus, tribunis plebis, senatui, populo, plebique romanae.
COS.VIR Consularis vir.
COS.XIII.LVD.SEC.FEC Consul decimum quartum ludos seculares fecit.
CO.TR Codicillarius tribuni.
C.P Castra praetoria. Castra peregrina. Caesaris permissu. Clarissimus puer. Clarissima puella. Curavit poni (†). Curaverunt ponendum (†). Castor [et] Pollux. Coniugi pientissimae. Comprobatum pondus. Censoria potestate. Cui praeest. Caii pronepos.
C.Ꝑ Clarissima puella.
C.P.E Communi pecunia erexerunt. Conditorium patri (*o* publice) erexit.
C.P.F Claudia pia fidelis (legio).
C.P.M.P Coniugi pientissimae memoriam posuit.
C.P.P Clarissimi praesidis provinciae. Curator pecuniae publicae. Conductor publici portorii.
C.P.Q.K Clarissimus puer quaestor candidatus.

C.P.R Coniugi posuit requietorium (†).
C.P.S Curavit poni sibi (*o* sepulcrum). Curavit pecunia sua (*o* proprio sumptu). Coniugi posuit sepulcrum.
C.P.S.E Curavit pecunia sua (*o* proprio sumptu) erigi.
C.P.STAT Curaverunt ponendam statuam.
C.P.T Curavit poni titulum (*o* tumulum). Coniugi posuit titulum (*o* tumulum). Curavit ponendum tumulum.
C.Q Cum quo (†). Cum qua (†).
C.Q.F.ANNOS Cum quo fecit annos... (†).
C.Q.V.A Cum quo (*o* qua) vixit annis (†).
C.Q.V.ANNOS Cum quo vixit annos....(†).
C.R Civitas Romana. Civis Romanus. Civium Romanorum. Coniugi rarissimo. Corpus requiescit (†).
CR Contrarius (†).
C+R Cum cruce requiesco (*o* requiescit) (†).
C.RA Coniugi rarissimo.
C.R.C Coniugi requietorium condidit (*o* curavit).
C.R.C.P Coniugi requietorium curavit ponendum.
CREM Cremavit.
C.RES.S Christo resuscitatori sacrum (†).
C.R.N Christo Redemptori nostro (†).
C.R.P Curator rei publicae.
C.R.S Christo Redemptori (*o* resurgenti, *o* resurrecto) sacrum (†).
CRV Crustumina (tribus).
C.S Communi sumptu. Coniugi sanctissimae (*o* sanctissimo). Carissimus sibi. Carus (*o* Cara) suis. Coniugi sanctissimae (*o* suae). [De] conscriptorum sententia. Cum suis.
CS Caesar. Consularis. Consule (†). Consiliarius (†). Causa.
C.SA.L Comes Sacrarum Largitionum.
CSC Contrascriptor.
C.S.C.P.T.M Coniugi suae carissimae posuit titulum monumenti.
C.SE.H.S.H.IMPOS Cujus sepulcro heredes saxum hoc imposuerunt.
C.S.F Communi sumptu fecit (*o* factum).
C.S.FL Cum suis filiis.
C.S.H Communi sumptu heredum. Cum suis heredibus.
C.S.H.E Corpore sita hic est.
C.S.H.S.E Communi sepulcro hic situs est. Communi sumptu haeredem sepultus est. Coniugi suae hoc sepulcrum erexit.
C.S.H.S.S.S.V.T.L Cum suis (*o* Communi sepulcro) hic siti sunt. Sit vobis terra levis.
CSL Consul.
C.S.N Civitas saltus Nucerini.
C.S.N.P.A Condemna si non paret absolve.
C.S.O Cum suis omnibus.
C.S.P.E Curavit sua pecunia erigendum.
C.S.P.T.M Conjugi suae posuit titulum merito.
CSS Consules. Consulares. Consiliarij.
C.T Civitas Tolosa. Codicilarius tribuni.
CT Catabolensis. Civitas (†).
ƆTRA Contra (†).

C.T.S.L Cives tui sistunt lacrymis (†).
CU Curator.
C.V Causa voti. Centum quinque. Civitas Ulpia. Centumvir. Clypeus votivus. Colonia Viennensis. Coloni Viennenses. Consul quintum. Clarissimo viro. Clarissimus vir. Consularis vir. Curator viarum *o* Urbis. Cum uxore (†).
CV Cura. Curator. Centumviri. Civitas (†).
C.V.A Cum vixisset annos (†).
CVB Cubicularius.
C.V.F Cupiunt ut faciatis.
C.V.I.B Colonia victrix Iulia Baeterrae.
C.V.M Constituit (*o* condidit) vivens monumentum (†).
CVN Cuneus. Cunobolinus.
CVNC Cuniucs (Conjux) (†).
CUR Curator. Curante. Curatore. Curaverunt. Curavit. Curantibus. Curia. Curulis.
CUR.ANN Curator annonae.
CVR.COL Curator coloniae.
CVR.ETSVB ASC.DED Curavit et sub ascia dedicavit.
CVR.F.P Curator frumenti publici.
CVR.IVV Curator iuventutis.
CUR.KAL Curator kalendarii.
CUR.LOCOR.PVBLIC Curatores locorum publicorum.
CUR.OP.PUB Curatores operum publicorum.
CUR.P.P Curator pecuniae publicae.
CVR.VIAR Curator viarum.
CUR.R.P *o* **CUR.REIP** Curator reipublicae.
CUR.X.F Curavit denarium faciendum.
CVS Conius (Coniux) (†).
CVS.BASIL Custos basilicae.
CVST.TABVL Custos tabularii.
C.V.T.P Colonia Ulpia Trajana Poetovio.
CX Crux (†). Centum decem.
C.XL Conductor quadragesimae.
CYR Cyrenaica (legio, cohors).
CYZ Cyzica (m).

D

D Dacia. Dalmatia. Dare. Dat. Datius. Datum. De Dea. Decennalis (†). Decem. December. Decimus Decuria. Decessit. Decretum. Decurio. Decuriones. Deus. Dedicat. Dedicatum. Dedicavit. Dedit. Defunctus. Depositus. Designatus. Designatum. Devotus. Dicare. Dictator. Diebus. Dies Divus. Dignus. Dispensator. Dignitas (†). Dominicus. Domina. Dominus. Domo. Domus. Donatus. Donavit. Donaverunt. Donum. Doctor (†). Dormit (†). Duplarius. Dux. Quingenti (†).
D Defunctus, Dicit. Dixit. Dies. Domo. Quingentaria (ala *o* cohors).
D Quingentia millia. De.
D.A Divus Augustus. Defunctus annorum. Discensa quiliferum. Decessit anno (†).

D.A Dacicus. Daci (cohors). Dammat. Dona.
D.AC Dacicus (m). Dacia. Dacica.
D.A.C Divus Augustus Caesar.
D.AC.APUL Dacia Apulensis.
D.ACC De acceptore.
D.AC.MALV Dacia Malvensis.
D.AC.POROL Dacia Porolissensis.
D.AE De aerario. Deo aeterno (†). Diis aeternis.
D.A.M Dacicus maximus.
D.AMAS Damasceni (cohors).
D.A.M.S Diis avernis Manibus sacrum.
D.AQ Discens Aquiliferum.
D.AR Discens armaturam.
D.A.R.ARCAR Discens a rationibus arcarii.
D.AT.COL.S.S Datum collegio suprascripto.
D.B Dedit benemerenti. Dulcis bene. Diis bonis.
D.B I Diis bene juvantibus.
D.B.M De [se] bene merenti (†).
D.B.Q Dulcis bene quiescas (?).
D.B.S De bonis suis (†).
D.B.S.F De bonis suis fecit.
D.C Data causa. Decreto conscriptorum (*o* Consulis). Decurionum consulto (*o* consensu). Decurio civitatis (*o* coloniae). Divus Caesar. Dotis custos.
D.C Decessit. Decurio.
D.CB Decembres (†).
D.C.C.S Decurio civium collegii Seniorum.
D.C.D De conscriptorum decreto.
D.COL De collegis. Decurio coloniae.
D.COLL.S De collegii sententia.
D.CRM Decretum (†). Decurionum (†).
D.C.R.MOG Decurio civium Romanorum Mongontiaci.
D.C.S.C De conscriptorum *o* consilii, *o* collegii) sententia curaverunt.
D.CSM Dulcissimae.
D.C.S.T Decurio civitatis saltus Tannensis.
D.D Dedicamus. Dedicavit. Dederunt. Dedicaverunt. Devoti. Dii. Domini. Dies (†). Deinde (†).
D.D Dat dedicat. Dant dedicant. Dea Dia. Dii Deae. Dederunt. Dedicavit. Dedicarunt. Dedicatum. Dedit. Dedit dedicavit. Dedit donavit. Deus dedit (†). Dono dedit. Dono dederunt. Dono dicavit. Devotus dicavit. Deo domestico. Devoti. Dextra decimanum. Diis dantibus. Diis donantibus. Do, dico. Domini duo. Domus dicata. Domus divina. Dono donatus. Dotis datio. Dotem dedit. Decurionum Decreto. Duorum. Decimorum. Damnas damnates.
D.D.D Datum decreto decurionum. Dat, donat, deicat. Dono dedit, dedicavit. Domini tres. Deo donum dedit. Dedit dedicavit.
D.DD Dono dederunt (†).
D.D.D.ADL Decretum decurionum decurio adlectus.
D.D.D.D [Locum] decreto decurionum dono dederunt.
D.D.D.D.L.M Donum dat dicat dedicat libens merito.

D.D.D.E.S Dare damnas damnates esto sunto.
D.D.D.N Datus decreto decurionum Nemausensium.
D.D.D.N.N.N Tres domini nostri.
D.D.D.S Donum dedit de suo.
D.D.E Dare damnas esto.
D.DEL.S De delectorum sententia.
D.D.EX.P.P Dono dedit ex propria pecunia.
D.D.F.P Decreto decurionum funere publico.
D.D.H.C Decreto decurionum hic consacravit.
D.D.I.M Donum dedit iure merito.
DD.IMM.S Diis immortalibus sacrum.
D.D.L.D.D.D Dono dedit (*o* dedit dedicavit) loco dato decreto decurionum.
D.D.L.M Donum dedit libens merito.
D.D.M Dedicatum diis Manibus.
DD.MM Diis Manibus.
D.D.N.N Domini nostri [duo] (m).
D.D.O Diis deabus omnibus
D.D.P Decreto decurionum posuere. Decreto decurionum publice. Dono dedit publice. Dedicavit publice.
D.D.P.P Decurionum decreto pecunia publica. Dedit, dedicavit pecunia propria.
DDPP Depositi (†).
D.D.P.P.P Decreto decurionum pecunia publica posuerunt.
DD.Q Dedit donavitique. Dederuntque. Dedicaveruntque. Dedicavitque. Diis deabusque.
DDS Dedit (*o* dederunt) de suo.
D.D.S Decessit de saeculo (†).
D.D.S De decurionum sententia.
D.D.S.F.C De decurionum sententia faciendum curaverunt (*o* curavit).
D.D.S.M Dedicatum solvit merito. Dono datum solvit merito.
DDVIT Dedicavit (†).
D.D.V.L.L.M Dono dedit votum laetus libens merito.
D.D.V.L.M Donavit, dedicavit, voto libens merito.
D.D.V.S.L.L.M Dono dato votum solvit libens laetus merito.
DE Devotus. Dea. Decem. December. Decurio. Depositus (†). Die (†).
D.E De eo.
DEC Decurio. Decuriones. Decuria. December. Decemiugis. Decessit. Decimus. Decretum. Decurialis. Decurionatus.
DECC Decuriones [duo].
DEC.C.A Decurio coloniae Agrippinensis.
DEC.COS.ET PR Decuria consularis et praetoria.
DEC.DEC Decreto decurionum. Decurialis decuriae.
EEC.II.Q.I Decurio iterum quaestor semel.
DECMB Decembres (†).
DECIPOPOLUSQ Decuriones populusque.
DECR Decretum. Decrevit.
DE.C.S De consilii sententia.
DED Dedicavit. Dedit. Dedicatus. Deductus.
DEDC Dedicatus.
DEDD Dedicaverunt.
DEDIC Dedicatio.

DEFENS.RP Defensor Reipublicae.
DEP Depositus.
DE.PAG.SEN De pagi sententia (*o* scitu).
DE.PEQ.POB De pequnia poblica (pecunia publica).
D.EQ Discens equitem.
D.E.R De ea re. Debet ei restitui.
DE.REP.B.M De Republica benemerito.
D.E.R.I.C De ea re ita censuerunt.
D.E.R.Q.O.R.A De ea re qua de re agitur.
D.E.R.Q.F.P.D.E.R.I.C De ea re quid fieri placeret, de ea re ita censuerunt.
DES Designatus.
DESCR Descriptum.
DE.SEN.SENT De senatus sententia.
DEST Destinatus.
DESULT Desultores (†).
DETI Defuncti (†).
D.ET M.IMM Deo et meo Immanueli (†).
DE V DEC De quinque decuriis.
DEV.N.M.Q.EIUS Devotus numini majestatique eius.
DE V.S De vici scitu.
D.F Dacia felix. Decii filius. Donum facit. Det fisco. Dare facere. Decima facta. De figlinis. Defunctus. Dulcissimae filiae.
DF Defunctus (†).
D.F.D.I.P Decurionum fide dividenda in publicum.
D.F.P Dare, facere, praestare.
D.H Dedit heres. Dedit heredibus. Donavit heredibus.
D.I Dari iussit. Deae Isidi. Dianae invictae. Diis immortalibus. Diis Inferis.
DI Dimacherus. Dei (†).
DIA Diatheses.
DIABSOR Diabsoricum.
DIC Dictator (m).
DIC.ITER Dictator iterum (m).
DIC.N.M.Q.E Dicatum Numini Maiestatique eius.
DICT Dictator.
DIC.TER Dictator tertio (m).
D.I.E.I Deo invisibili et immortali (†).
DIE S Die solis.
DIFF Diffusor.
DIG.M Dignus memoria (†).
D.I.M Deo Invicto Mithrae. Diis inferis Manibus.
D.IMM.S Diis immortalibus sacrum.
DI.MS Diis Manibus.
D.IN P Depositus (*o* deposita) in pace. Decessit in pace (†).
DIS Dispensator [legionis). Dispunctor.
DIS.D.D Diis, deabus.
DIS.I.MA Diis inferis Manibus.
D.I.S.M Diis inferis sacrum Manibus.
DIS.MA Diis Manibus.
DISP Dispensator. Dispunctor.
DIS.P.S Dispensator provinciae Sardiniae.
DIV Divalia.
D.L Dat leges. Datus locus. De lege. De loco. Dedit locum. Dedit libens. Donavit locum. Deus liber. Die lunae
DL Delego
D.L.M Datus locus monumenti. Dedit libens merito.
D.M Decreto mandavit. Deus Mithras. Decurio municipi. Deo magno. De meo. Deae magnae. Diis magnis. Deùm matri. Diis Manibus. Di-

catum memoriae. Donavit monumentum. Dolo mali, Dominus meus. Divino mandatu. Dedit moerens (†). Domus mortui (†).

DM Dominus (†). Dominum (†).

D.M.A Dolus malus abesto.

D.M.AE Deo magno aeterno (†).

D.M.A.E.I.C Dolus malus abesto et jus civile (*o* jurisconsultus).

D.M.E Devotus majestati eius.

D.M.ET.M Diis Manibus et memoriae.

D.M.I Diis Manibus inferis. Dea magna Idaea.

D.M.ID Dea magna Idaea.

DMN.NST Domini nostri (†).

DMO Domino (†).

D.M.S Diis Manibus sacrum. Deo Mithrae sacrum. Deo maximo sacrum (†).

D.M.V.F Diis Manibus vivus fecit.

D.N Dominus noster (m). Domini nostri. Dea Nehallenia.

DN Dominus (†).

DN.D Donum dedit.

DNI Domini (†).

DNM Dominum (†).

D.N.M.E Devotus Numini Maiestatique eius.

D.N.MQUE Devotus Numini Maiestatique.

DNN Domini (†). Dominus noster.

DNO Domino (†).

D.O Dare oportet. Dare oportebit. Diis omnibus.

DOC.C.C Docuit Christum crucifixum (†).

DOL Dolcissimus (Dulcissimus) (†). Doliaris Dolichenus.

DOM Dominus. Domus. Domesticus. Domitius.

D.O.M Deo optimo maximo (†). Diis omnibus Manibus. Datur omnibus mori.

D.O.M.S Deo optimo maximo sacrum (†).

D O.M.SP.Q.ASCEN.S Deo optimo maximo speique ascensionis sacrum (†).

DON.POS Donum posuit.

DORMIT.F.I.P.D Dormitorium fecit in pace Domini (†).

D.O.S Diis omnibus sacrum.

D.O.STUD.LIB.B.M De omnibus studiis liberalibus bene meritus (†).

D'.P Devota persona (†).

D.P Dedit potestatem. De pecunia. Diis patriis (*o* paternis, *o* penatibus). Divus Pius. Dii penates. Decreto publico. Decuriones posuerunt. Donum posuit. De proprio. Depositus (†).

DP Depositus *o* Deposito *o* Deposita (†). Depositio (†).

D.PAG.S De pagi scitu (*o* sententia).

D.P.D De proprio dedit (†). Diis penatibus dedit. Diis patriis dedicavit.

D.P.D.M Diti patri, diis Manibus.

D.P.E Devotus pietati eius.

D.P.I De propria impensa. Diis penatibus immortalibus.

D.P.M De pecunia mea. Depositus post menses.

D.P.M.V Dies plus minus quinque (†).

D.PP Deo perpetuo (†). Dei penates (m).

D.P.P De pecunia publica. De

propria pecunia. Diis propitiis. Dicatum patri patriae. Dii penates publici.

D.P.S Depositus. De pagi scitu (*o* sententia). De pecunia sua. De patrimonio suo. De peculio suo. De proprio suo. Diis Penatibus (*o* piis, *o* patriis) sacrum.

DPS Depositus. Depositio (†).

D.P.S.D De pecunia sua dedit (*o* dedicavit).

D.P.S.F De pecunia sua fecit.

D.P.S.F.D De pecunia sua factum dedit.

D.P.S.P De pecunia sua posuit.

DPST Depositus (†).

D.P.S.T.L De pecunia sibi testamento legata.

D.Q Diisque. Decurio quaestor.

D.Q.A De qua agitur.

D.Q.L.S.T.T.L Dic qui legis: sit tibi terra levis.

D.R.A De re agitur.

D.R.N Deus recipe nos (†).

D.R.P Dignum republica.

D.R.S Deae Ramae sacrum.

D.S Decreto Senatus. Diis Superis. Diis Sacrum. Dato solo. De suo. Deo solo. Deus sanctus. Dea sancta. Deus Saturnus. Deus Silvanus. Discens signiferum. Domestico sacrum.

DS Deus (†).

D.S.B.M De se bene merenti. De se benemerito.

D.S.D De suo dedit (*o* datum). De suo dedicat. De sententia decurionum.

D.S.D.D De suo donum dedit *o* (dedicavit).

D.S.EX.V.P De suo ex voto posuit (*o* posuerunt).

D.S.F De suo fecit.

D.S.F.C De suo faciendum curavit.

D.S.F.H.S.E.S.T.T.L De suo fecit heres sepulcrum eius: sit tibi terra levis.

D.S.I De sua impensa (†).

D.S.I.IMP Deo soli invicto Imperatori.

D.S.I.M Deo soli invicto Mithrae.

D.S.I.P.C De sua impensa ponendum curavit.

D.S.L.L.M De suo laetus libens merito.

D.S.L.M.DE De suo libens merito dedit.

D.S.M.P De suo merito posuit. De suo monumentum posuit.

D.S.OPT.M De se optime merito (†).

D.S.P De suo posuit (*o* posuerunt). De sua pecunia.

D.S.P.D.D De sua pecunia donum dedit (*o* dedicavit).

D.S.P.EX.D.D De sua pecunia ex decreto decurionum.

D.S.P.F De sua pecunia fecit.

D.S.P.F.C De sua pecunia faciundum curavit (†).

D.S.P.L.D.D.D De suo posuit loco dato decreto decurionum.

D.S.P.P De sua pecunia posuit.

D.S.P.R De sua pecunia restituit (*o* restauravit).

D.S.P.R.C De sua pecunia reficiendum curavit.

D.S.P.V.I.S.L.M De sua pecunia votum illis solvit libens merito.

D.S.R De suo restituit.

D.S.S De senatus sententia.

D.S.S.C.F De suo sibi conjugi filius (?).
D.S.S.FACIVND.C.C De suo sumptu faciundum curavere.
D.S.V Decreto senatus Vocontiorum.
D.S.V.L De suo vivus libens.
D.S.V.S.L.L.M De suo votum solvit libentissime merito.
D.T Dedit testamento. De thesauro (m).
DT Dumtaxat (†).
D.T.O.M.S Deo ter optimo maximo sacrum (†).
D.T.S Dii te servent.
DUMQ Dominorumque.
DUM.T Dumtaxat.
DUP Duplarius. Duplicarius.
DV Divus. Devotus.
D.V Devota virgo (†). Deae Vestae. Devotus vir (†). Dedit victor (*o* vivens, *o* votum). Diis volentibus. Donec (*o* dum) vixit. Deo Vulcano Duovir. Duumvir.
D.V.A.S.P.P.O.V.F. Duumvirum annonae solemnibs publice procurandis orant. ut faciatis [1]).
DVC Ducenarius.
D.V.I.D Duumvir (*o* Duumviri) iuri dicundo.
D.V.KAL.FB Dedicatum quinto Kalendas Februarij.
D.V.L Dedit votum libens. Dedit vivens locum.
D.V.S Diis universis sacrum. Dedit vivens sibi (*o* suis). Diis votum solvit. Dedit voto suscepto. Dedit uxori suae. De vici scitu.
D.V.S.F.C.I.Q.P De vici scitu faciundum curarunt idemque probarunt.
D.XX.P.R Deducta vigesima populi Romani.

[1]) Commendatizie dei candidati.

E

E Ea. Edicta. Edilis. Egregius. Ei. Eis. Ejus (†). Eorum (†). Enim (†). Ennius. Eques. Eres (heres). Emmanuel (†). Erexit. Erexerunt. Ergo. Erit. Est. Esto (†). Esse (†). Et. Etiam. Evocatus. Ex. Exacto. Exculpsit. Ducenta quinquaginta (†).
E[9] Eius (†).
E Est (†). Oboli quinque (†). Ducenties quinquagies mille (†).
E.A.CA Exactum ad Castoris.
E.A.E Eques alae eiusdem.
E.A.PU Ex autoritate publica.
E.C Eius causa (?). Erigendum curavit. E Capitolio.
ECCL.COMP Ecclesiam compsit (†).
ECD Ecdicus.
E.CVR Erigi curavit.
E.D Aedem dicavit. Aedilis dicavit. Eius Dominus (*o* domus). Est devotus. Ex decreto.
ED [A]ediculam. Edictum. Edictalis.
E.D.D Ex decreto decurionum.

E.D.D.F.F.I.Q.P Ex decreto decurionum fieri fecit itemque probavit.
ED.PL [A]edilis plaebis.
E.E Ex edicto.
EE Esse (†).
E.E.I.Q Exuviae eius ibi quiescant. Ei erigi iussit quietorium.
EEM Essem (†).
EE.MM.VV Eminentissimi viri.
EE.QQ Equites.
E.E.Q.Q.R.R Equites Romani.
E.EV Ex evocato (†).
EE.VV Egregi viri. Eminentissimi viri.
E.F Egregia foeminia. Eius filius, (*o* frater). Ex fide. Erigi fecit.
EG Egit. Ego. Aeger (†). Egregius (†). Erga (†).
EG.M.V Egregiae memoriae vir.
EG.S.B.M.F Erga se bene merenti fecit.
E.H Eius heres (†). Ex heredibus (*o* hereditate). Exterus heres.
E.H.B.M.F.C Ejus heres benemerenti faciundum curavit.
E.H.L.IVS.POT Ex hac lege jus potestasque [esto].
E.H.L.N.R Eius hac lege nihilum rogato.
E.H.N.S Exterum heredem non sequitur (*o* sequetur).
EI Eius.
E.I Eius iudex. Erigi iussit.
EID.MAR Eidus (Idus) Martij.
EIM Eiusmodi (†).
EIQ Eique.
EIS.Q.I.S.S Eis quae infra scriptae sunt.
E.L Ea lege (†). Eius locus (*o* libertas).
E.L.P Ex lege Papiria (*o* Petronia) (m).
E.L.Q Ex lege quiritum.
EL.SAX Elector Saxonicus (†).
EM Emeritus.
E.M Ex monitu. Elegit (*o* Erexit) monumentum (†).
EM.B Emeritus Beneficiarius.
E.M.D Ejus memoriae dicavit (*o* dedit). Ei monumentum dedit (†).
E.M.D.S.P.F E monitu de sua pecunia fecit.
E.M.V. Egregiae memoriae vir.
EM.V Eminentissimus vir. Eminentissimo viro.
EN Endotercisus [dies].
E.O.B.Q Ei ossa bene quiescant.
E.P Equo publico.
EP Eppius. Epulo (m). Epithaphium. Epistola (†). Episcopus (†).
EP Epistola (†).
EPC *o* **EPCP** Episcopus (†).
E.P.E Ei publice erexit.
EPIP Epiphorae.
EPŌ Episcopo (†).
E.P.P Ex pecunia publica.
EPS Episcopus (†). Epistolas (†).
EPSCI Episcopi (†).
EPV Epulo (m).
EPUL.D.D Epulo dato dedicavit.
EPUL.INDIC Epulum indictivum.
EPVS Episcopus (†).
EQ Eques. Equestris. Equiria. Equitata.
EQ.CATAF Equites cataphractarii (*o* cataphracti).

EQ.C.R Equitata civium romanorum (cohors).
E.Q.D.D Eademque dedicavit.
EQ.EX.N Eques ex numero.
EQ.G Equitum gradus.
EQ.M Equitem magister (†).
EQ.OR Equestris Ordinis.
EQ.P Equo publico.
EQ.P.EXORN Equo publico exornatus.
EQQ Equites. Equitum.
EQQ.R Equites Romanorum.
EQQ.SINGG Equites singulares.
EQ.R.E.M.V Eques Romanus egregiae memoriae vir.
EQ.R.E.P Eques Romanus equo publico.
EQ.R.F Equitis Romani filius.
EQ.S.D.N Eques singularis domini nostri.
ER [H]eres.
E.R Ea res. Eques Romanus. Erexit requietorium (†).
E.R.A Ea res agitur.
E.R.C [Cum] ea res consuletur
E.R.E.T.P Ea res erit tantam pecuniam.
ER.P [A]ere publico. E republica. Erexit publice.
ERVC Erycinae (m).
E S.C.R.C E senatus consulto reficiendum curavit.
E.S.ET LIB.M.E Et sibi et libertis monumentum erexit.
E.S.F.S.F.L Ei sine fraude sua facere liceto.
ESQ Esquilina (tribus).
E.S.R Exemplum sacri rescripti (?).
ESS Essedarius.
ESSE.LIB Essedarius liberatus.
E.S.S.PQ.R Ex sententia Senatus popolique romani.
E.S.V.D.T Ex suo vivens dicavit tumulum.
E.T Ex testamento (†).
ET Etiam (†).
ETE Estote (†).
E.T.F Ex testamento fecit.
E.V Egregio viro. Ex voto (†).
EV Evocatus.
EVG Evangelistae (†).
E.VIV.DISC E vivis discessit (†).
E.V.L.M.P Ex voto libens merito posuit.
E.V.L.S Eius votum libens solvit.
EX Exercitus. Exceptor.
EXA Exactio. Exactor.
EX.A.C Ex aere conlato.
EX.A.PV Ex argento publico (m).
EXAR Exarcus.
EX.ARG Ex argento.
EXC Exconsul. Exceptor.
EX.C.C Ex conscriptorum consulto.
EX.CC Ex ducenario.
EX.CCC Ex trecenario.
EX COM.DOM Ex comite domesticorum.
EX CONS Ex consensu. Ex consulto.
EX CONS.D Ex consilio Decurionum.
EXC.PR.T Exceptor praefecti tribuni.
EXC.T Exceptor. Tribuni.
EXC.SAC.STAB Excomes Sacri Stabuli.
EXC.TR Exceptor Tribuni.
EX D Ex devotione (o decreto).
EX D.D Ex decreto decurionum.
EX.DE Exuvias deposuit (†).
EX.D.ORD Ex decreto ordinis.

EX D.P.A Ex decreto provinciae Africae.
EX F.B Ex fide bona.
EX FIG Ex figlinis.
EX.G.INF Exercitus Germaniae inferioris.
EX H.L.EXVE.D.D Ex hac lege exve decreto decurionum.
EX.H.L.N.R Ex hac lege nihilum rogato.
EX.IM.IPS Ex imperio ipsius.
EX.I.Q Ex jure quiritum.
EX IV Ex jussu.
EX.IVS.IPSA Ex jussu ipsarum.
EX IVSS.E Ex jussu eius.
EX IV.V.S.L.M Ex jussu votum solvit libens merito.
EX N Ex nomine.
EX O Ex ovo.
EXO Exodarius.
EX OF Ex officina.
EX.O.PRF.URB Ex officio Praefecti Urbis.
EX P.D Ex pagi decreto. Ex parte dimidia (?).
EXP.GLO.R Expectans gloriosam ressurrectionem (†).
EX P.L Ex pecunia legata.
EXPL Exemplum.
EXPLIC Explicarius.
EX P.P Ex pecunia publica.
EX PP.CL Ex patribus clarissimis (†).
EX P.P.D Ex pecunia publica dedicavit.
EX P.P.F.C Ex pecunia publica faciundum curavit.
EX PP.E.CL Ex patribus et clericis (†).
EX PR Ex praediis. Exceptor Praefecti. Ex provincia.
EX R Ex ratione.
EX R.P Ex responso posuit.
EX R.VRB Ex ratione urbica.
EX S.C Ex Senatus Consulto (m).
EX.SEN Exceptor Senatus.
EX.S.N.CC.S.P.F.D.D Ex sestertiis nummis ducentis sua pecunia factum donum dederunt.
EX.S.P.F.C Ex sua pecunia faciendum curavit.
EX.STA Ex statuto.
EX S.VOTO Ex suscepto voto.
EX T Ex testamento (†).
EX T.F.C Ex Testamento fieri (*o* faciendum) curavit.
EX TM Ex testamento (†).
EX T.P Ex testamento posuit.
EX TR Ex tributario.
EX T.T.F.I.H.F.C Ex testamento titulum fieri iussit; heres faciundum curavit.
EX V Ex voto (†).
EXU.DE Exuvias deposuit.
EX VD EC Ex quinque decuriis.
EX VIC Ex vicario.
EX V.L.M Ex voto libens merito.
EX V.L.S.S.M Ex voto libenter suscepto solvit merito.
EX V.P Ex voto solvit libens animo .
EX V.P Ex voto posuit.
EX V.S.L.A Ex voto solvit libens animo.
EX V.S.P Ex voto sacrum (*o* suscepto) posuit (†).

F

F Fabius. Fabri. Fabrica. Fabricavit (†). Faciunt. Faciendum. Factus. Familia. Falerna (tribus). Fastus [dies]. Fames. Fanum (?). Felicitas. Feliciter. Foemina (†). Februari. Fecit. Fecerunt. Feriae. Fiat. Fida. Fidelis (legio). Figlinae. Fieri. Filia. (m). Filius (m). Finis. Fiscus. Fit. Fiunt. Flamen. Flavius. Flavia (legio). Fortuna. Fratensis (legio). Frater. Frons. Fuit. Fundus. Functus. Fundavit. Fundum. Fixit (Vixit) (†). Quadraginta (†).

F̄ Quadraginta milia (†).

ꟻ Filia. Foemina.

ꟻ Fixit. (Vixit).

FA Faciunt. Factu. Fama. Familia. Filia. Foemina. Favet. Fauste.

F.A Filiae amatissimae (†). Filio amabili (*o* amatissimo) (†). Fecit amico.

FAB Fabia (tribus). Fabrica. Fabri. Fabrum (praefectus).

FAB.COS. [Praefectus]. fabrum consularis.

FAB.PR [Praefectus] fabrum praetorius.

FABR.CEN Fabri centonarii.

FAB.TIGN Fabri tignarii.

FAC Faciebat.

FAC.C Faciundum curavit.

FAC.COER.EIDEMQ.PROB Faciundum coerrarunt eidemque (idemque) probarunt.

FAC.F Factum feliciter.

FACT Factio.

FAL Falerna (tribus. Falernae (vites).

FALC Falcidia (lex).

FALE,FAL Falerna (tribus).

FAM Familia.

FAM.GLAD Familia gladiatoria.

F.A.PERP Flamen Augusti perpetuus.

FASC Fascia.

F.AUS Faustianum (vinum).

F.AN.X.F.C Filiae annorum decem faciundum curavit.

F.B Fide bona.

F.B.F Filio bono fecerunt.

F.B.M Filio (*o* filiae) benemerenti. Fecit benemerenti.

F.B.V Fidei bonae vir.

F.C Fideicommissarius. Fideicommissum. Fidei causa. Fiduciae causa. Fisci curator. Fieri concessere. Fraude creditoris. Fraudis causa. Frumento convehendo. Filio carissimo. Faciundum curaverunt (*o* curavit). Fecit cinerarium. Fieri curavit (†).

FC Fecit (*o* fecerunt).

F.C.A Forum Claudii Augusti.

FCC Faciundum curaverunt (?).

F.C.EIDQ.PRO Faciundum curarunt eidemque probarunt.

F.C.F Filio carissimo (*o* Filiae carissimae) fecit. Fecit conjugi fidelissimae (†).

F.C.H Faciundum curavit heres.

FC.I.Q.P Faciundum curavit idemque probavit.

F.COIR Faciendum coiravit (*o* coiraverunt).

F.C.P Fulgor conditum publice.
F.C.R Faciundum curavit requietorium (†).
FCR Fecerunt (†).
FCT Fecit.
F.D Factum dedicavit. Fide data. Fidem dedit. Filiae dilectissimae(*o*dulcissimae). Filio dulcissimo. Flaminis Dialis. Fecit dedicavit.
FD Fideiussor. Fidelis. Fundus.
F.DD Fideiussor. Fidelis. Fundus.
F.DD Fieri decreverunt. Factum dedicaverunt.
F.D.EX S.C Frumenti dandi ex Senatus consulto.
F.D.F Filiae dulcissimae fecerunt.
FD.IVB Fide jubere.
F.D.N Feliciter domino nostro (†).
F.D.Q Fecit dedicavitque.
F.D.S Fecit (*o* fecerunt) de suo.
F.D.S.S.C Faciundum de senatus sententia curaverunt.
F.D.V.F Filio dulcissimo vivens fecit.
F.E Fecit erigi. Filius eius. Fieri elegit (†).
FE Fecit. Februarius. Feliciter. Ferme (†).
FE.B.B Feliciter bonis bene.
FEB.FEBR Februarius.
FEC Fecit. Fecerunt.
F.E.C Faciundum ei curavit. Fecit ei cinerarium. Filio erigi curavit.
FECR Fecerunt (†).
FEL Feliciter. Felicissimus. Felix (legio).
FELIC Felicitas.
FELICTE Felicitate (†).
FER Feralia.
FER.LAT Feriae latinae.
FERR Ferrariae. Ferrata (legio).
F.E.R.T (*o* **FERT**) Fertque [refertque] (?) Foedere et Religione tenemur (?). Fortitudo eius Rhodum tenuit (?).
FERT Fertor.
F.E.S Fecit e suo.
F.ET.D Fecit et dedicavit.
F.ET.F Filli et filiae.
F.ET.S Fecit et sibi (*o* suis).
F.F Filius (*o* Filia) fecit. Filli fecerunt. Filius familiae. Fieri fecit (?). Fiscus frumentarius. [Viam] Flaviam fecit. Flavia felix. Fratres. Fecerunt. Faustus felix. Fundaverunt. Faber ferrarius. Fabricaverunt. Firma fidelis (legio). Felix fidelis. Fecit feliciter (†).
FF Filii (*o* filiis) (†). Fabricaverunt. Fundaverunt (†). Felices. Felicissimus (†). Fratres (†). Fecerunt.
F.F.B.M Filii fecerunt bene merenti.
FFDD Fundi (?).
F.F.F Ferro, fiamma, fame.
FFLL Flavii.
F.F.P Filii posuere.
FF.PP Flamen perpetuus.
F.F.Q Filiis fiiliabusque (†).
F.H.F Fieri haeres fecit (†).
FI Filius. Fidelis. Fidei (†) Feci (†).
F.I Fieri iussit. Fideiussor. Fieri instituit. Fundavit ibi.
FID Fidelis (legio). Fidicen.
F.I.D.P.S Fieri iussit de pecunia sua.
FIG, FIGL Figulinae. Figlinae. Figulinum.

FIL.K.F Filius karissimus fecit. Filio karissimo fecit.
E.I.L.M Fieri iussit libens merito.
FIR.IVL.SECVND [Colonia] firma Julia secundanorum.
F.IVS Fieri jussit.
FIX Fixit (Vixit) (†).
F.K.F Filio karissimo fecit.
F.L Fecit locum.
FL Filius. Filia.
FL, *o* **FLA** Filia (†). Flavius. Flavia.
FL, FLAM Flamen. Flaminica. Flamonium.
FLAM.AVG Flaminica Augustae.
FLAM.CLAVD Flamen Claudialis.
FLAM.DIALIS Flamen Dialis.
FLAM.MART Flamen Martialis.
FLAM.PERP Flamen perpetuus.
FLAM.PR Flamen provinciae.
FLAM.QVIR Flamen Quirinalis.
FLAM.ROM.ET AVG Flamen Romae et Augusti.
FLAM.SACR Flamen sacrum.
FLB Flabiis (†).
F.L.D.D.S Filius libenter dedicavit de suo (†).
FL.F Flavia felix.
FL.FEL Flavia felix (legio).
F.LIB.ET PEC Fiscus libertatis et peculiorum.
FLL Flamines.
F.L.M Fecit libens merito.
F.LOC Faciundum locarunt.
FLOR Floralia.
FL.P Flamen perpetuus.
FL.PP Flamen perpetuus. Flamonium perpetuum.
FL.SACR.PVB Flamen sacrorum publicorum.
F.L.S.P.D.D Funus locum statuam (*o* sepulturae) publice decuriones decreverunt.
FLT Feliciter (†).
FLVM Flumen.
F.M Filio merenti. Filio mater. Filius matri. Fecit monumentum (*o* memoriam). Fieri mandavit. Filius Marci. Flamen Martialis.
F.M.F Filio mater fecit.
F.M.I Fieri monumentum jussit.
F.M.P Filius matri posuit.
F.M.P.P Filii matri piae posuerun.
F.M.S Fecit monumentum sibi.
F.N Fuerunt (*o* fiunt) numero.
FO Fortuna.
FONT Fontanalia.
FORD Fordicalia. Fordicidia.
FORT Fortissimus. Fortenses.
FORT.HORR Fortuna horreorum.
FORT.RED Fortunae reduci.
F.P Filio posuit (*o* filius posuit). Filii posuerunt. Filius pientissimus. Filio piissimo. Filius patri. Filio pater. Flamen perpetuus. Factum publice. Fecit patri. Fecit passus. Fides publica. Fas praetori. Fortunae publicae. Frumentum publicum. Fortuna Praenestina (*o* Primigenia) Funus publicum.
F.P.A.D.X.T.CXL.LV.K.C Frumentum publicum accepit, die decima, titulo centesimo quadragesimo, inciso quinto kapitularii capite.
F.P.B.M.T.P Filius patri benemerenti titulum posuit.

F.P.C Filius ponendum curavit.
F.P.D.D Fortunae Primigeniae donum dat.
F.P.D.M.P Filius patri dulcissimo matri piissimae. Filius parentibus de [se] merentibus posuit.
F.P.F Filii pii (*o* patri) fecerunt. Filius patri fecit.
F.P.M.F Filii pientissimi (*o* patri) merenti fecerunt.
F.P.P Fecit pro pietate. Filia patri piissimo. Filio piissimo posuit. Fratri pio (*o* frater pius) posuit.
F.P.P.M Fili posuerunt patri merenti.
F.P.PR Fortuna primigenia Praenestina.
F.P.R Fortuna populi romani (m).
F.P.VET Fundus possessoris veteris.
F.Q Faciundum (quravit). Flamen Quirinalis.
F.Q.E.E.V Fideque ei esse videbitur.
FR Frater (†). Forum (†). Frumentarius. Fretensis (legio). Fronte. Frumentarius.
F.R Finibus regundis. Fecit requietorium. Fecerunt (†). Fieri rogavit (†).
FRA Frater.
FR.A Frater ave. Frater Arvalis. Fratres Arvales. Frater amantissime.
FRANC Francicus.
FR.ARV Frater Arvalis.
FRAT.O.P Fratri optimo posuit.
FR.B.M Fratri benemerito.
FR.D Fronte dextra. Frumenti dandi.
FRET Fretensis (legio).
FR.F Fratris filius. Fratri fecit.
F.R.I.S.P Fieri requietorium jussit sua pecunia (*o* sumptu proprio).
FR.KA Fratres karissimi.
FRONT Frontoniana (ala).
FRS Fratres (†).
FR.S Fronte sinistra. Forum Sempronii.
FRT Fratri. Fronte.
FRV Frumentarium. Frumentum.
FRV.EMV [Ad] frumentum emundum.
FRVMM Frumentarii.
FS Fratres (†). Familias (†). Filiis (†). Fines (†). Fossores (†).
F.S Fecit sibi (*o* suis). Fecit sepulcrum. Filii sui. Filio suo. Foemina sanctissima. Fortunae sacrum.
F.S.A Flavia singularium Antoniniana (ala).
F.S.D Fratri (*o* filio) salutem dicit.
F.S.E.S Fecit sibi et suis.
E.S.ET.S Fecit sibi et suis.
F.S.P.S Fecit sepulcrum pecunia sua (*o* proprio sumptu).
F.S.S Fiunt suprascripti.
F.S.S.P.Q.S Fecit sibi sepulcrum posterisque suis.
F.T.C Fieri titulum curavit. Fieri testamento curavit (†).
F.T.C.S Fieri titulum (*o* testamento) curavit sibi.
F.T.S.S Fecit titulum suprascriptum.
F.V Fecit vivens.
F.V.C Fieri vivens curavit. Fraudisve causa. Fidei vestrae commissum.
F.V.F Fieri vivens fecit.

F.VI.D.S.E Filius sex dierum situs est (†).
F.V.L Familia villae Lucullanae.
FVL.CON.P Fulgur conditum publice.
FVLM.C.C Fulminata certa constans (legio).
FVLM.FVL Fulminator Fulgurator.
F.V.P Filiae vivus posuit.
FUR Furrinalia. Furius.
F.V.R.C.E.P.E.M Fecit vivens requietorium coniugi et posteris eius moerens.
FVS Faustus.
F.V.S Fecit vivens sibi. Fecit voto suscepto.
F.V.S.L.M Fecit, voto suscepto (*o* soluto), libens merito. Fecit vivens sibi locum monumenti.
FX Felix (†).

G

G Galliae (†). Galli (cohors). Galeria (tribus). Gallica (legio). Gaudium. Galliedrus. Gallienus. Galliena. Gaius. Gaudium. Garum. Graecus. (†). Genius. Gemina (legio). Geminus. Gener. Genus. Gens. Gloria. Gloriosus. Gnaeus. Gratia. Guilelmus. Centuria. Quadraginta (†).
G Quadraginta millia (†).
G' Genus. Gens.
GA Galeria (tribus). Gaditanus. Gaudium (†). Gratia (†).
GAL Galatia. Galeria (tribus). Gallia. Gallica (legio). Gallus. Galerius.
GALL Gallica (legio). Gallia. Gallicanus. Gallus.
GAR.CAST Garum castum.
G.B Genio Bono. Gens bona.
G.B.D.M Genio bono dicavit monumentum.
G.C Genio civitatis (*o* Caesaris). Gajus Caesar.
G.C.D Genius collegii dendrophororum. Genio Caesaris dicatum.
G.C.F Gemina. Claudia (*o* constans) felix.
G.C.N Genius Caii nostri.
G.D Genius domus (?). Genio dicatum. Gens dolosa. Gratis dedit. Germanicus Dacicus.
G.D.N Genio Decimi nostri. Genius domini nostri.
G.D.S Germanicus Dacicus Sarmaticus.
GE Gemina (legio, cohors). Genitura. Genere. Gens. Gerebat.
GEM Gemina (legio). Gemella. Gemens (†). Geminus.
GEM.P.F Gemina pia fidelis.
GEM.SEV Gemina Severiana.
GEN Genitrix. Gentilis.
GENAR.CICA Genarum cicatrices.
GEN.ET HON Genius et honor.
GER.GERM Germania. Germanicus (m).
GER.INF Germania inferior.
GERM.SVP Germania superior.
G.F Gai filius. Gloria filiorum.

Germanus frater Garum factum. Gemina felix. (legio).
GGG.FFF Germani fratres (tres).
G.H.L Genius huius loci.
GIL Gilvus.
GL Gaius (*o* Gai) libertus. Gladiatores. Gloria (†).
G.L Genius loci. Gajus libertus.
GLAD Gladiarius. Gladiator. Gladiatorius.
GLA.PRIM.CAMP Gladiatores primi Campaniae.
GL.E.R Gloria exercitus Romani.
GL.N.L Gloria nominis Latini.
GL.P.R Gloria populi Romani.
GLRSMUS Gloriosissimus (†).
G.L.S Genio loci sacrum.
G.M Genius Municipii. Gens M... Gemina Minerva. Gens mala.
G.M.S Genius municipii Satafensis.
G.M.V Gemina Martia vitrix (legio).
GN Genius. Gneus. Gnatus. Gens (†).
GN.S Genio sacrum. Gnaei sacro.
GNT Gentes (†). Gentiles.
GOR Gordianus.
GOT Gothicus.
G.P Galliae procurator. Genio patriae (*o* populi, *o* posuit). Gloria patriae.
G.P.A.S Genius pagi A... sacrum.
G.P.AVG Genius patriae Augustus.
G.P.F Gemina pia felix (legio).
G.P.R Genius populi romani (m).
G.P.R.F Genio populi romani feliciter.
G.Q.N Genius Quinti nostri.
G.R Gallica rapax (legio). Germani Raeti. Genio Romae (*o* Romanorum, *o* Reipublicae). Genus regium.
GR Gerit. Gratia. Gravitas. Grex. Gratis.
GRAMM Grammaticus.
GRAN Granatum (*o* granianum vinum).
GRAT Gratuitus.
GR.D Gratias dedit. Gratis datum (*o* dedit).
GREG.VRB Gregis urbani.
G.S Genio sacrum. Genio Senatus. Germania Superior.
GS Gens. Genus. Gessit. Gesserunt.
GT Gentis. Gentes.
G.T Genio tutelari. Gratia (*o* gravitas) tua.
G.T.A Genius tutelaris Africae (m).
GTIUM Gentium (†).
G.T.N Genius Titi nostri.
G.V Genio urbis. Gemina vic. trix. Gneus Valerius. Gravitas vestra.
G.V.S Gratis votum solvit (†). Genio urbis sacrum.
GYBER Gybernator.

H

H Habet. Habens. Habere. Hastatus. Haustum. Haeres. Haereditas. Hercules. Hac. Hic. Haec. Hoc. Hispania (legio). Hispani (cohors). Homo. Honor. Honestus. Horatia (tribus) Hora. Horrearius. Hostia. Hostis. Humanitas. Ducenta (†).

H Hora. Honestas. Heres. Heredes. Ducenta millia (†).

H' Habet (†). Heres (†). Hoc (†). Hujus (†). Honor (†). Hora (†).

HA Hadrianus (m). Hora (†).

H.A Hadrianus (m). Hora (†).

H.A Herculaneus Augustalis. Hoc anno (†). Hoc age (†).

HAB Habens.

H.A.B.Q Hic A... bene quiescat.

HABT Habeant.

H.A.C Heres amico curavit.

HAD Adiutrix (legio).

H.ADQ Hic adquiescit.

HADR Hadrianus.

H.A.E.C Hanc aedem ei condidit. Hanc aram ei constituit. Hanc aram erigi curavit.

H.A.E.I Hanc aram erigi jussit.

H.A.F.C Hanc aram faciendam curavit.

H.A.H.N.S Haec ara heredem non sequetur.

H.A.I.R Honore accepto impensam remisit.

H.A.K Have (ave) anima karissima (†).

H.A.O.F.C Haeres amico optimo faciendum curavit (†) Haeredes amico optimo fieri curaverunt (†).

H.AQ Hic adquiescit.

HAR Aruspex.

H.ARAM.S.Q.L.H.I.I Hanc aram si quis laeserit habeat Isidem iratam.

HARM Armorum [custos].

HARN Arnensis (tribus).

HAS Hastatus.

H.A.S.A.H.L.L.Q.D.R.IN.A. Habet aedes Salutis Augustae hoc loco leges quas Dianae Romae in Aventino.

H.A.S.F.C Heres a se faciundum curavi.

H.A.S.F.C Heres aere suo faciendum curavit.

HAS.PO Hastatus posterior.

HAS.PR Hastatus prior.

HAST.POST Hastatus posterior.

H.AUG Hercules Augustus.

H.B Homo bonus.

H.B.C Hic bene cubet.

H.B.F Heres benemerenti fecit. Homini bono fecit.

H.B.M.F.C Heres benemerenti faciendum curavit.

H.B.Q Hic bene quiescat.

H.B.V.P Hereditatis bonorumve possessio.

H.C Heres curavit. Heredes curaverunt. Hic condidit. Hic condiderunt. Hic conditur. Hic conditus. Hic cubat. Hispania citerior. Honoris causa. Honore contentus. Hoc curavit. Hic composuit. Horrearius cohortis.

HC Hic. Hac. Hoc. Hunc. Hinc (†).

H.C.D.D Honoris causa dedit dedicavit.
H.C.E Hic conditus (*o* crematus ?) est. Hic condita est.
H.C.E.C.E.B.Q Hic conditus est; cineres ei bene quiescant.
H.C.S.P.P Honore contentus sua pecunia posuit.
H.D Hoc dedit. Hoc donavit. Hic dedicavit. Hoc die. Hic dies.
HD Hadrianus.
HD.D Heredes dono dederunt Honori Donus Divinae.
H.DD Hic dedicant. Hic dedicaverunt. Hic dedicatum. Hic dedicavit.
H.D.L.M Hoc dedicavit libens merito.
H.D.S Heres (*o* heredes) de suo. Heres dedit sepulcrum. Hoc dicavit sepulcrum.
H.D.S.P Heres de suo posuit.
H.E Hic est.
HE Herus (?). Heredibus.
H.E.B.P Hic est bene positus (?).
H.E.B.Q Hic est; bene quiescat.
H.E.C Heres eius curavit. Hic est conditus.
H.E.D Hic est depositus. Heres eius dicavit.
HE.ES Heic est.
H.E.F Heres eius fecit. Heredes eius fecerunt.
HEL *o* **HELV** Helveticus. Elvetia (cohors). Helvius.
HEM Hemeseni (cohors).
H.E.N.H Heredem exterum non habebit.
H.E.N.S Heredem exterum non sequetur.
H.E.P Hic est positus (*o* posita). Heres eius posuit (†).
H.E.P.C Heres ei (*o* ejus) ponendum curavit.
HER Heredes. Heres. Hereditates. Herius. Heraclea (m). Hercules. Hermes.
HER.BEN.MER Heres bene merenti.
HERC.SAX Hercules Saxanus.
HERC.V Hercules Victor.
HER.FIDVC Heres fiduciarius.
H.E.R.E.I.Q.M.E.A Hanc ego rem ex jure Quiritum meam esse ajo.
H.E.R.I.Q.M.E.A Hanc ego rem jure Quiritum meam esse ajo.
HER.PON.C Heredes ponendum curaverunt.
HER.POS Heres posuit.
HERR. Heredes.
HERVC Herucina (Venus).
H.E.S Hic est situs (*o* sita). Hic est sepultus (*o* sepulta).
HE.S.EST.OS.B.Q Heic situs est; ossa bene quiescant.
H.E.S.S.T.T.L Hic est sepultus, sit tibi terra levis.
H.E.T Heredes ex testamento.
H.E.T.C.F Heres ex testamento curavit fieri.
H.E.T.F Heres ex testamento fecit.
H.E.T.F.C Heredes e testamento faciendum curaverunt.
H.E.V.O Hic est (esse) volo (?) ossa.
H.EX.T.E Heres ex testamento erexit.
H.EX.T.F.C Heres ex testamento faciendum curavit.
H.EX.TT Heredes ex testamento.
H.F Heres fecit. Heredes fe-

cerunt. Hic fecit. Honore functus. Honestissima foemina. Honeste fecit (†).

H.F.C Heres faciendum curavit. Heredes faciendum curaverunt.

H.F.H.F.S.M Honesta foemina hic fundavit sacellum marito. Honesta foemina hoc fecit sibi monumentum.

H.F.S.C.A Heredes fecerunt sumptu communi aram.

H.H Heredes. Hispaniae duae.

H.H.B.M.F Heredes benemerenti fecerunt.

H.H.F Homini honestissimo fecerunt (?).

H.H.M.NON.S Heredem hoc monumentum non sequetur.

H.H.P.P Hispaniarum provinciarum.

H.H.P.R Homines hostes Populi Romani.

H.H.Q Haeres haeredesque.

H.I Hercules invictus. Hic invenies (†).

HI Hispani (cohors).

H.J Hic jacet.

H.I.C Hic iacet conditus.

H.I.E.S Hic intus est situs (?).

H.INNCC Homo innocens.

HIS *o* **HISP** Hispania. Hispanus. Hispani.

HI.SP Hic sepultus.

HIST Histria.

H.L Hic locus. Hoc loco. Hoc legavit. Hac lege. Haec lex.

H.L.D Heres libens dedit. Hoc libens dedit. Hunc locum dedit.

H.L.D M.A Huic loco dolus malus abesto.

H.L.ET.M.H.N.S Hic locus et monumentum heredem non sequetur.

H.L.I R Q Hac lege ius ratumque [esto].

H.L.N.R Hac lege nihil rogatur.

H.L.O [Uti] hac lege oportebit.

H.L.R [Ante] hanc legem rogatam.

H.L.SC Hac lege scriptum.

H.L.S.E Hoc loco sepultus (*o* situs) est (†).

H.L.S.H.N.S Hic locus sepulturae heredem non sequetur.

H.L.S.S.O Hoc loco sita sunt ossa (†).

H.L.T.C.S Hunc locum tesellavit cum suis.

H.M Hoc monumentum (†). Honesta matrona (†). Hanc memoriam. Habet monumentum. Hoc mandavit Homo merens. [Dimissis] honesta missione. Honeste missus. Heredes meos.

H.M Honesta mulier (†).

H.M.A.H.N.P Hoc monumentum ad haeredem non pertinet.

H.M.C.L.P.C Hoc monumentum curavit lubens poni conjux (†).

H.M.C.T Hodie mihi, cras tibi (†).

H.M.D.A Hoc monumento dolus abesto (*o* abest).

H.M.D.M.A Huic monumento dolus malus abesto.

H.M.E.HN.S Hoc monumentum exterum haeredem non sequetur.

H.M.ET.L.S.H.N.S Hoc monumentum et locus sepulturae haeredem non sequentur.

H.M.F Haeres monumentum fecit. Hoc monumentum fe-

cit. Honestae memoriae foemina.

H.M.F.C Hoc monumentum fieri curavit (*o* curaverunt) (†).

H.M.F.C.ET S.A.D Hoc monumentum faciundum curavit et sub ascia dedicavit.

H.M.F.C.G Hoc monumentum fieri curarunt gementes (†).

H.M.F.F Hoc monumentum fieri fecit (†).

H.M.F.S.P Heres monumentum fecit sua pecunia.

H.M.H Hic monumentum habet (†).

H.M.H.E.N.S Hoc monumentum heredem exterum non sequetur.

H M.H.H Hoc monumentum heredes heredis [non sequetur].

H.M.H.M.N.S Hoc monumentum heredem meum non sequetur.

H.M.H.N.C Hoc monumentum heredi non cedit.

H.M.H.N.S.N.L.S Hoc monumentum heredem non sequetur nec locus sepulturae.

H.M.H.N.V Hoc monumentum heredem non vetat.

H.M.H.S Hoc monumentum heredes sequetur.

H.M.M Honesta missione missus. Honor magisterii Mercurialum.

H.M.N.S Heredem monumentum non sequetur.

H.M.N.S.M.L Hoc monumentum non sine multis lacrimis (†).

H.M.P Hanc memoriam posuit. Hic monumentum posuit.

H.M.P.C Hoc monumentum poni curavit (*o* curaverunt) (†).

H.M.P.CC Hoc monumentum posuerunt carissimi (†).

H.M.P.C.Q.V.A.L Hoc monumentum posuit coniuxque vidua animo lubens (†).

H.M.P.P Hoc monumentum posuere (†). Hoc monumentum publice posuere. Hanc memoriam posuere. Hoc monumentum propria pecunia.

H.M.S.D.M Hoc monumentum sine dolo malo.

H.M.S.L.H.N.S Hoc monumentum sive locus heredem non sequetur.

H.M.S.M Hoc mandavit sibi monumentum.

H M.S.S Hoc monumentum sibi suisque.

H.M.S.S.H.N.S Hoc monumentum sive sepulcrum heredem non sequetur.

H.M.S.V.F Hoc monumentum sibi vivens fecit.

H.M.V Hoc mandavit vivens. Honestae memoriae vir.

H.M.V.S.P Hoc monumentum vivens sibi posuit. Hoc monumentum vivi sibi posuere. Hoc mandavit vivens sua pecunia.

H.N.C Hispania nova citerior.

H.N.S Heredes non sequitur. Heredem non sequetur.

H.N.S.N.L.S Heredem non sequetur nec libertos suos.

HO Honos. Horrearius. Hora. Homo (†). Honestus (†).

H.O.B.Q Hic ossa bene quiescant.

H.O.C.S Hostem occidit civem servavit.

H.O.E.B Hic ossa ei bene.
HON Honor. Honoratus.
HON.F Honoribus functus.
HON.M Honesta matrona.
HO.PO Hora postmeridiana (†).
HOR Hora. Horatia (tribus). Horrea.
HOROL Horologium.
HORR Horrearius.
H.O.S.S Hic ossa sita sunt.
HOSS Hostes (†).
H.O.T.B.Q Hic ossa tibi bene quiescant.
H.O.V.B.Q Hic ossa volo (*o* vobis) bene quiescant.
H.P Hic positus (*o* posuit). Hora prima. Honesta (*o* honestissima) puella (*o* persona) (†). Honestus puer. Hereditatis possessio. Hastatorum principum. Hastatus prior. Heres posuit. Heredes posuerunt. Homo probus (?).
H.P.C Heres ponendum curavit.
H.P.R Hostes populi Romani.
H.PR Hastatus prior.
H.Q Hic quiescit (*o* quiescat).
H.Q.B Hic quiescat bene.
HR Heres (†). Hereditas (†). Hora (†).
HRD Heredes (†).
HRD̄ Heredum (†).
H.RE Honestae recordationis (†).
H.R.I.P Hic requiescit in pace (†).
H.R.I.R Honore recepto impensam remisit.
H.S Haec sunt. Hanc sedem. Herculi sacrum. Heredes sui. Heredes sunt. Heres sit. Hic sepultus (*o* sepulta) [est]. Hic situs (*o* sita) [est]. Hoc sepulcrum. Hoc sibi. Hora secunda. Hora semis. Hospiti suo (†). Sestertius.
HS Honestus (†). Heres (†). Habendas (†).
H̄S Sestertius. Sestertium.
H.S.B Hic situs bonus (†).
H.S.B.P.E Hic situs bene positus est.
H.S.B.Q Hic situs bene quiescat.
H.S.C.P.S Hic sibi curavit poni sepulcrum. Hoc sepulcrum condidit pecunia sua. Hoc sibi condidit proprio sumptu.
H.S.D.M.A Huic sepulcro dolus malus abesto.
H.S.E Hic sepultus (*o* sepulta) est (†). Hic situs (*o* sita) est.
H.S.E.B.Q Hic situs est; bene quiescat.
H.S.E.C.C.H Hoc sibi erexit cum ceteris heredibus.
H.S.E.C.H Hic situs est curantibus heredibus.
H.S.E.D.Q.L.S.T.T.L Hic situs (*o* sita) est; dicite qui legitis: sit tibi terra levis.
H.SE.F.F Hoc sepulcrum fieri fecit.
H.S.E.H.EX.T.F.C Hic situs est; heres ex testamento faciundum curavit.
H.S.E.H F Hic situs est; heres fecit.
H.S.E.H.P Hic situs est; heredes posuerunt.
H.S.E.O.V.B.Q Hic situs est. Ossa volo bene quiescant.
H.S.E.S.T.T.L Hic situs est; sit tibi terra levis.
H.S.E.T.F.I.H.F.C Hic situs est; titulum fieri jussit; heres faciundum curavit.

H.S.E.T.F.I.H.P Hic situs est; titulum fieri jussit; heres posuit.
H.S.F Hoc sepulcrum (*o* sacellum) fecit. Hoc sibi fecit.
H.S.H.A.N.L Hoc sepulcrum heredibus abalienare non licet.
H.S.H.E Hic situs heredes eius.
H.S.H.IMPOS Heredes saxum hoc imposuerunt (†).
H.S.H.H.N.S Hoc sepulcrum heredes habebant nomine suo.
H.S.H.N.S Hoc sepulcrum heredem non sequitur.
H.S.L.P Hoc sepulcrum libens posuit (?).
H.S.N.S Heredem secundum non sequetur.
H.S.O.B Hic situs; ossa bene.
H.S.O.T Hic situs; ossa tibi.
H.S.P Hanc sedem posuere. Hoc saxum posuit (†). Hoc sepulcro posita.
H.SP Hic sepultus (*o* sepulta) [est].
H.S.P.D.V Hoc sua pecunia dedit (*o* dicavit) vivens.
H.SP.E Hic sepultus est.
H.S.P.M.M Hoc saxum posuit. maritus maestissimus (†).
H.S.Q Hic situs; quiescat.
H.S.S Hic sepulti (*o* siti) sunt.
H.SS Sestertia suprascripta.
H.S.S.S.V.T.L Hic sibi sepulti sunt. volo terra levis.
H.S.T.F.I Hic situs; testamento fieri jussit.
H.S.V.F.M Hoc sibi vivens fecit monumentum.
H.S.V.S.P Hanc sedem vivi sibi posuere.
H.T Hic tu. Hunc titulum.
H.T.B Hic tu bene.
H.T.B.C Hic tu bene cubes (?)
H.T.B.Q Hic tu bene quiescas. Hic tumulatus bene quiescas.
H.T.F Heredes titulum fecerunt.
H.T.F.C Heredes testamento fieri curaverunt.
H.T.O.B.Q Hic tibi ossa bene quiescant.
H.T.V.P Heredes titulo usi posuerunt. Heres testamento vivus posuit. Hunc titulum vivus posuit.
H.V Hanc vovit. Haruspices urbani. Hercules victor. His verbis. Hoc vivens. Hoc volens. Hoc votum. Honesta vita. Honesta vixit. Honestus vir. Honore usus. Hora quinta. Horis quinque. Hunc virum. Hanc urbem.
H.V.D.P.S Hic vovit Diis Patriis sacellum. Hoc vivens de pecunia sua (*o* de proprio sumptu).
H.V.F Heres vivus fecit. Hoc vivens fecit.
H.V.I.R Honore usus impensam remisit.
H.V.M Hic voluit monumentum. Hoc victoriae monumentum. Hoc vivens mandavit. Hostium victorum monumentum.
H.V.O.B.Q Hic volo ossa bene quiescant.
H.V.S.P Hanc voto soluto posuit. Hoc vivens sibi posuit.
H.V.S.R Honore usus sumptum remisit.
H.V.S.F.R.D.D.D Honore usus sumptum remisit; loco dato decreto decurionum.
H.V.V.S Herculi victori votum solvit.

I

I Januarius. Ibi. Ida. Idem. Idibus. Idus. Jesus (†). Illustris (†). Immortalis. Immunis. Impensis Imperator (m). In. Incomparabilis. Index. Iniustus. Invictus (Mithra). Instituere. Inter. Itur. Jovis. Jubere. Judaei, Julia. Julius. Junior. Junius. Jus. Jussit. Jussus. Justus. Juventus. Unus. Prima. Primus. Semel.

Ī Mille. In (†).

IA Januariae. Jam (†). Intra (†). Ita (†).

I.A In agro. Imperator Augustus.

I.AET.VI In aeternum vive (†).

IAN Januariae.

IAN.CLU Janum clusit.

I.A.P In agro pedes.

I.B.F Joannis Baptistae filius (†).

I.C In Capitolio. In civitate. Imperator Caesar. Jus civile. Justa causa.

IC Jacet (†). Jurisconsultus (†).

I.C.A Jus civile abesto. Jurisconsulto abesto.

ICTUS Jurisconsultus (†).

I.D In diebus. Jus dicit. Jure dicundo. Inferis Diis. Jussu Dei. Invictus Deus. Jupiter Dolichenus.

ID Interdum (†). Idus (†).

ID̄ Id est (†).

IDB Idibus.

IDE Id est (†).

I.D.D.D Jovi Dolicheno dono dedit.

ID.E Id est.

I.D.H.H In Dei huius honorem.

ID.IAN Idus Januariae.

I.D.IVD In die judicij (†).

I.D.M Jovi Deo Magno.

IDNE Indictione (†).

I.D.NM In Dei nomine (†).

I.D.P Juri dicundo praeest (*o* praeerit). Idemque probavit.

I.D.Q.C.P Jure dicundo quinquennalis censoriae potestatis.

IDQ.P Idemque probaverunt.

I.D.Q.Q Jure dicundo quinquenalis.

ID.QVOT.D.F Idem quotannis divisio fiat.

IDT Indictione (†).

I.D.V In Deo vivus (†).

I.E Judex esto.

I.E.V.Q.I.S.S In ea verba quae infra scripta sunt.

I.F In fronte.

I.FO In foro.

I.F.P In fronte pedes.

I.FR In fronte.

I.H Jacet hic (†). Invenies hic (†).

I.H.D.D In honorem Deorum Dearumque.

I.HER Invictus Hercules.

I.H.L.R In hoc loco requiescit (†).

IHM Jesum (†).

I.H.M.I.A.S.C.F In hoc monumentum itum aditum sacrorum causa facere.

I.H.S In hoc sepulcro (†).

IHS Iesus (†).

II Iterum. Duo. Secundo.

II Dieris. Biremis (galea). Duumvir.

III Trieris. Triremis.
III Tertium. Trieris.
III D.L Trium mulierum libertus (*o* liberta).
III PR Tres provinciae (Galliae).
III.VIR Triumvir.
IIIVIR Triumvir (m).
IIII Quadrieris.
IIII Quadrieris. Quattuorvir.
IIII.V Quartum-vir.
IIII V Quattuor vir.
IIIIVIR Quattuorvir. Quattuorviratus.
IIIIVIR.I.D Quattuorvir jure dicundo.
IIIIVIR.PR Quattuorvir praefectus.
IIIIVIR Q (*o* **Q.Q**) Quattuorvir quinquennalis.
IIIIVIR V.CVR Quattuorvir viarum curandarum.
IIIVIR.A.A.A.F.F Triumvir auro argento aere flando feriundo (m.).
IIIVIR.A.D.A Triumvir agris dandis assignandis.
IIIVIR CAP (*o* **KA**) Triumvir capitalis.
IIIVIR MON Triumvir monetalis (m.).
IIIVIR.R.P.C Triumvir rei publicae constituendae (m).
IIIIVIR.Q.D Quattuorvir quaestor designatus (m).
IIIIIIV Sex vir. Sevir.
IIIIII.VIR Sextumvir. Sexvir.
IIMMPP.CCAAEESS [Duobus] imperatoribus Caesaribus.
IIS Sestertius.
II SIL Duobus Silanis.
IIV, *o* **IIVIR** Duumvir. Duumviratus.
IIVIR AB AER Duumvir ab aerario.
IIVIR C.P.Q Duumvir censoria potestate quinquiennalis.
IIX Octo (†).
I.L Intra limen. Intra limitem. Jure legis. Juxta locum. Jus liberorum.
I.L.H Ius liberorum habens.
ILL Illustris.
I.S.L Iussit locum sepulturae.
I.M Jovi maximo. Invictus Mithra.
IM Imaginifer. Imperator (m). Ipsarum (†). Immortalis (†).
IMA. *o* **IMAG** Imaginifer.
I.M.AE.E.I In manibus aeterni Emanuelis iaces (*o* jaceo) (†).
IM.C Imaginifer cohortis.
IM.ITE Imperator iterum (m).
IMM Immunis. Immolaverunt. Immortalis (†).
IMMV Immunis.
IMMAG Immaginifer.
I.M.O.D In manu Omnipotentis Dei (†).
IMP Imperator (m). Imperium. Impetus.
IMP.D.N Imperator dominus noster.
IMPE Imperator (m).
IMPET.LIPPIT Impetus lippitudinis.
IMP.ITE (*o* **ITER**) Imperator iterum (m).
IMP.N Imperator noster.
IM.PP Immunis perpetuus.
IMPP Imperatores (duo) (m).
IMPP.CC Imperatores Caesares (duo).
IMPP.DD.NN Imperatores (duo) domini nostri.
IMP.P.Q.R Imperium populusque Romanus.
IMP.S Impensa sua.
I.M.S Jovi maximo sacrum.
IM.S Impensis suis (†). Impensa sua (†).

I.N Intercessit nemo.
IN Infelicissimus [pater].
IN A In agro.
IN.AG.P.X In agro pedes decem.
IN.AGR In agro.
IN.B.M In bona memoria (†).
IN CAL In caliga.
IN C.D.C.D In cujus dedicatione cenam dedit (?).
INC.FR.PVBL Incisus frumento publico.
INCOMP Incomparabilis.
I.N.D In nomine Domini (†).
IND Indictio (†). Indictionis (†). In Deo (†).
INDC Indictione (†).
IN.DM.XP In Domino Christo (†).
IND.PR Indictione prima (†).
IN D.V In Deo vivus (†).
IN E.V.Q.I.S.S In ea verba quae infra scripta sunt.
IN F (*o* **IN FR**) In fronte.
INF.S.S Infra subscripti. Infra scripti sunt.
ING Ingenua.
IN.H.D.D Instituti heredes dedicaverunt. In honorem deorum. In honorem domus divinae.
IN.HO In honorem.
INH.S In hoc sepulcro (†).
IN K.S In kapita singula.
INL Inlustris (†).
IN M.T In medio templi (†).
IN PC (*o* **IN P**) In pace (†).
IN.P.C In pace Christi (†). In pace conquiescat (†).
IN P.D In pace Domini (†).
IN PE In pace (†).
INPP Imperatoribus (duobus).
IN PR.O.E In proelio occisus est.
INP.S Inpensa sua.
IN R In retro.
I.N.R.I Jesus Nazarenus rex Judaeorum (†).
IN R.P In recessu pedes.
IN S In sepulcro (†).
INS Instante. Instantia.
IN SING.II In singulos homines.
INSP.H.M.P Insperato hoc monumentum posuit.
IN S.S Infra scripti (*o* scripta) sunt.
IN S.R In Senatu Romano.
INST Instauravit. Instauratum.
INST.TAB Instrumentum tabulariorum.
INT Intulit.
IN T In tergo.
INTER Interrex.
INV (*o* **INVI**) Invictus (m).
IN.V Inlustris vir (†).
IN.V.I.S Inlustris vir infrascriptus (†).
IN.V.R.P.VE V.R.P.M In urbe Roma propiusve urbi Romae passus mille.
IN X In Christo (†).
IN XPI.NN In Christi nomine (†).
I.O Iovi Optimo.
I.O.C Jupiter Optimus Capitolinus.
I.O.D Jupiter optimus Dolichenus.
I.O ET D.DQ Jovi Optimo et Diis Deabusque.
I.O.M Jovi Optimo Maximo. Jupiter optimus Maximus.
I.O.M.A.D Jupiter optimus maximus Augustus Dolichenus.
I.O.M.B Jupiter optimus maximus Balmarcodes.
I.O.M.C Jupiter optimus ma-

ximus conservator. Jovi optimo maximo conservatori.
I.O.M.C.O.D.I Jovi optimo maximo ceterisque omnibus diis immortalibus.
I.O.M.CUL Jupiter optimus maximus culminalis.
I.O.M.D Jupiter optimus maximus Dolichenus. Jupiter optimus maximus depulsor.
I.O.M.F.F Jupiter optimus maximus fulminator fulgurator.
I.O.M.H.A Jupiter optimus maximus Heliopolitanus Augustus.
I.O.M.I.R.M.T.M Jupiter optimus maximus Juno regina Minerva Terra mater.
I.O.M.S Jupiter optimus maximus Suessulanus.
I.O.M.S.P.Q.R.V.S.P.S Jovi optimo maximo Senatus populusque romanus voto suscepto pro salute.
I.O.S.P.D Jupiter optimus Sol praestantissimus dignus.
IOVR.DIC Jure dicundo.
I.P Iter prohibitum.
IP Imperator (†).
I.P.A Ianus pater Augustus.
I.P.D In pace Domini (†).
I.P.C.Q.A In pace Christi quiescentibus, amen (†).
I.P.QVE Jus potestaque [esto].
I.P.S.E.P.S In pace sibi et patri suo (†).
I.Q.P Idemque probavit.
I.Q.S.S.S Ii qui supra scripti sunt.
I.R Juno Regina.
I.S Ii sunt. In Senatu. Judicatum solvi. Judicio Senatus. Judicium solvit. Infra scriptum. Iovi sacrum. Jussit sepulcrum.
I.S.E [H]ic situs est.
I.S.L.M Ipse solvit libens merito.
I.S.M.R Junoni Sospitae Magnae Reginae. Juno sospes magna regina (m).
ISTR (I)strator.
I.S.V.P In suo vivi posuerunt.
IT Italia. Iterum. Item.
ITER.ET TER Iterum et tertio (†).
I.T.M.F.C Idem testamento monumentum faciendum curavit.
I.V Justus vir (†).
I.V.D Juris utriusque doctor (†).
IVD Judicans. Judicandus. Judex.
IVD.DEC Judex decuriae.
IVD.DE V.DEC Judex de quinque decuriis.
I.V.E.E.R.P.F.S.V.E Ita utei eis e re publica fideve sua videbitur esse.
I.V.E.R.E.V Ita ut e re ei videbitur.
IVG Jugera.
IVL Julius. Julia.
IVL.TEP.MAR Julia Tepula Marcia.
IUN Junior (m).
IUN.D.D Junoni Deae Diae.
IVN.REG Juno regina.
IVR Juridicus.
IVR.DIC Jure dicundo. Juris dictio.
IVRID Juridicus.
IVS.SA Jussione sacra.
IVV Juvenes (Collegium juvenum).
IVVIR.I.D Quatuorvir iure dicundo.
I.X Jesus Christus (†).

K

K Caeso. Caia. Caius. Kalendae. Kalendarium. Calumnia. Candidatus. Caput. Carda. Carissima. Carissimo. Carolus. Cartago. Casa. Castas. Castellum. Castellani. Castra. Castrum. Causa. Centurio. Cohors. Coniux. Corpus (†). Centum quinquaginta et unum (†).
K Kalendae. Castra. Carissimus. Centum quinquaginta unum millia (†).
K Carissima. Castra.
K.AG Kalendae Augusti (†).
KAL Kalendae.
KALD Kalendas (†).
KANAL Canaliclarius.
KAND Candidatus.
KAR Carissimus. Carissima.
KARC Carcerarius.
KARM Carmentalia.
KAS.CAST Castra.
KAST.PER Castra peregrina.
K.B Caritas bona. Carissimae benemerenti (†).
K.B.M Carissimae bene merenti (†).
K.CON. Carissimae coniugi defunctae (†).
K.D Capite diminutus. Castra dedicamus. Kalendis Decembris (†).
K.F Kalendae Februari (†).
KK Carissimus, -i (†). Castra.
K.K Calumniae causa.
KL Kalendae (†).
K.L Caput legis.
KL.D Kalendas Decembris (†).
KLM Clementis.
K.M Castrensis modus.
KME Carissimae.
K.O Canophori Ostienses.
K.Q Kalendae quinctiles.
KR.M Cara memoria (†).
KRS Carissimus. Carissima (†).
KRSMAE Carissimae.
K.S Kalendis sextilis. Carus suis.
KS.AM N Carus amicus noster.
K.S.S.T.T.L Carus suis. sit tibi terra levis (†).
KST Castrum (†).
KVR Cyrenaica (legio).

L

L Lacrimae. Laelius. Lares. Latinus Latum. Laudes. Legio. Legitime. Leuga. Lex. Libenter. Liber. Liberatus. Libertus, -a. Libertas. Libra. Librarius. Libens. Licet. Ligatum. Lippitudo. Livius. Locus. Loculus. Longe. Longum. Lubens. Lucius. Lucrum. Ludum. Luna. Lupis. Lustrum. Quinquaginta (†).
L Quinquaginta millia (†).
L Lucia. Liberta.
L.A Libens animo. Libero animo (†). Liviae Augustae.
LA.B Laudabilis bonus (†).
LAC Lacus. Lacrimae (†).

L.A.D Libens animo dedit (*o* dedicavit). Locus alteri datus.

L.A.D.D Libens animo donum dat (*o* dederunt, *o* dedicat). Locus adsignatus decreto decurionum.

L AG Lex Agraria.

LANIS Lanista.

LAP Lapis.

LAPID Lapidarius.

LAR Larentinalia.

LAR.ET IMAG Lares et imagines.

LARG Largus.

LAR.MIL Lares militares.

L.A.SOL Liber animo solvit.

LAT Laticlavius.

LAT.FVER Latinae fuere.

LATIC Laticlavius.

LAV.LAV Laurens Lavinas.

L.B Libens benemerenti (†). Libertus bonus. Lucius Brutus.

L.B.M.D Liberto bene merenti dedit. Locum bene merenti dedit.

L.B.M.F Libens benemerenti monumentum fecit.

L.B.P Libens benemerenti posuit.

L.B.S Libens solvit.

LBTR Libenter (†).

L.C Laticlavius. Latini cives (*o* consules, *o* coloni). Lege cavetur (*o* cautum). Libens curavit (*o* concessit). Liber condicione (?). Libertatis causa. Liberto carissimo. Librarius cohortis (?) (*o* capsarius). Locus concessus (*o* Communis).

LC Lucius. Lucrum. Locus.

L.C.D.D Locus concessus decreto decurionum.

L.D.IX Liberatus coronarum novem.

L.D Legem dat. Libens dedit. Libero damno (m). Loco dato. Locum dedit (*o* donavit). Locus datus. [Votum] libens dat.

LD Lugdunum (m). Laudandus (†). Ludus (†).

L.D.A.B.M Locum dedit amico bene merenti.

L.D.A.REP Locus datus a republica.

L.D.D Libens donum dedit. Libentes dederunt. Loco dono dato. Locus datus decreto. Locus decreto Decurionum. Locum diis dedicavit. Locum dono dedit.

L.D.D.C Locus datus decreto collegii.

L.D.D.C.F.C Locus datus decreto collegii fabrum centonariorum.

L.D.DECR.C Locus datus decreto centumvirum.

L.D.D.C.V Locus datus decreto centumvirum.

L.D.D.D Libens dono dedit dedicavit. Locum diis dedicavit. Locum dono dedere. Locus datus decreto decurionum.

L.D.D.D.D.D Loco dato decreto decurionum dono dederunt.

L.D.D.D.P Locus datus decreto decurionum publice.

L.D.DEC.N.R Loco dato decreto nautarum Rhodanicorum.

L.D.D.PAG Locus datus decreto paganorum.

L.D.D.P.COND Loco dato decreto pagi Condatium.

L.D.D.S.V Locus datus decreto senatus Vocontiorum.
L.D.D.V.(V) Loco dato decreto utriclariorum vicanorum.
L.D.E.P Locus datus est publice.
L.D.EX D.PAG Locus datus ex decreto pagi.
L.D.EX D.D Locus datus ex decreto decurionum.
L.D.G Legio decima gemina.
L.D.P Liberto dominus posuit. Locum dedit publice. Locus datus publice.
L.D.P.C Locus datus permissu collegii.
L.D.P.D.D Locus datus publice decreto decurionum.
L.D.P.P.D.D Locus datus pecunia publica decreto decurionum.
L D.S.C Locum dedit sepulturae causa. Locum de suo constituit (*o* curavit). Locus datus Senatus consulto.
L.E Libens erexit. Libertus ejus.
LE Lene. Legio. Lege. Legatus. Levis (†).
LE.A.L Lene ad lippitudinem.
LEG Legatus (m). Legavit. Legio.
LEG.AVG Legatus augusti.
LEG.AVG.CENS.ACC Legatus Augusti censibus accipiendis.
LEG.AVGG.PR.PR Legatus Augustorum duorum pro praetore.
LEG.COR Lege Cornelia.
LEG.F.C Legatus flandum curavit (m).
LEG.IVR Legatus juridicus.
LEG.LEG Legatus legionis.
LEG.M.XX Legio Macedonica vicesima.
LEG.PL.VE.SC.S.VE.C Leges plebeive scitum senatusve consultum.
LEG.PROCOS Legatus proconsulis.
LEG.PROPR Legatus propraetore.
LEG.PRO.Q Legatus pro quaestore.
LEG.S.C Legatus senatus consulto.
LEG.X.G.P.F Legio decima Gemina Pia Fidelis.
LEM Lemonia (tribus). Lemuria.
LEMO Lemonia (tribus).
L.ET F.D.D Libertis (*o* Laribus) et familiae donum dederunt.
L.ET L Liberti et Libertae.
LEV Leucoma.
L.F Laudabilis foemina. Latinae fuerunt. Lege Flaminia. Liberti fecerunt. Libertus fecit. Librarius fisci (?). Locum fecit. Lubens fecit. Lucii filius (m). Lustrum fecerunt.
L.F.C Libens fieri curavit.
L.F.D.D Laribus familiaribus donum dederunt. Ludos fecerunt decurionum decreto.
L.F.V.F Locum fieri vivens fecit. Locum filiis vivens fecit.
LG Legem .Legio.
L.H.EX T Libertus heres ex testamento.
L.H.F.C Libertus heres faciundum curavit. Libertus hoc fieri curavit. Locum hunc fieri curavit.
L.H.L D Libens hunc locum dedit. Libertus heres locum dedit. Libertus hunc locum

dedit. Locus hic lege datus.
L.H.N.S Locus heredem non sequitur.
L.H.S.C.P.S Locum huius sepulcri curavit pecunia sua (†).
LI Libertus (?). Libens.
LIB Liber. Libellus. Liberalia. Liberalitas. Liberatus. Liberta. Libertus. Liburna. Librae. Librarius. Libya.
LIB.AGON Liberalia Agonalia.
LIB.AN Libens animo.
LIBB Liberti.
LIB.COS Librarius consŭlaris (?).
LIBEL Libella.
LIBER Libertas (dea). Libertus.
LIB LIBERTABVSQ.SVIS.P.E Libertis libertabusque suis posterisque eorum.
LIBR Libertus. Librarius.
LIBRA Librarius.
LIBR.I.D Librarius primae decuriae.
LIBTIS Libertatis (†).
LIC Licet.
L.I.D Locum iussit dari.
LI.E.P.OP.O Libertus ejus patrono optimo nostro.
L.I.F.P.IIII.R.P.IIII Locus in fronte pedes IIII retro pedes IIII.
LIG Liguria.
LI.M.V.S.L Libens merito votum solvit laetus.
L.IN.CIR Ludi in circo.
L.IN.LA Locus in latitudinem.
LINT Lintiarius.
LIP, LIPP Lippitudo.
L.I.Q Locus jure Quiritum.
LIQV Liquamen.
L.L Laurens Lavinas. Lege lata. Legatus legionis. Liberi. Libertis. Libens laetus. Liberti libertae. Librarius legati (*o* legionis). Locum legavit. Lucii libertus. Lucii (duo). Lubentissime.
L.LIB Locus libertorum (?).
L.L.P Libentissime posuit.
L.L.M Laetus libens merito.
L.L.P.E Libertis libertabus posterisque eorum.
L.L.P.Q.E Libertis libertabus posterisque eorum.
L.L.P.S Libertis libertabus posterisque suis.
L.L.Q Libertis libertabusque.
L.L.T Librarius (tribuni) laticlavii.
L.L.V.S Laetus libens votum solvit.
L.L.V.S.L.M Libens laetus vivens sibi locavit monumentum. Libentissime voto suscepto libero munere.
L.L.V.V Libentissime votum vovit.
L.M Legavit monumentum. Libens merito. Libertus meus. Locus monumenti. Longitudo monumenti. Ludus magnus.
L.M.D Libens merito dedicavit (*o* dedit). Liberto monumentum decrevit. Locus Manibus dicatus. Locum monumenti decrevit.
L.M.F Libens merito fecit.
L.MIL Lares militares.
L.M.P Libens merito posuit.
L.M.Q.P.C Lubens meritoque poni curavit (†).
L.M.S Libens merito solvit.
L.M.V.F Libens merito voto facto.
L.N Lucius noster.

LO Locus.
LOC Locator.
LOC.ACCEP.D.D Loco accepto decreto decurionum.
LOC.D Locus datus.
LOC.DAT.D.D Locus datus decreto decurionum.
LOC.EMP Locus emptus.
LQC.H.S.P.S.C.P.S Loco hoc sibi permisso senatus consulto pecunia sua.
LOC.LIB Locus libertorum (?)
LOC.P.P Locorum publicorum persequendorum.
LOC.SEP Locus sepulturae.
LON Longus. Londinum (m).
L.P Latus (*o* longus) pedes. Lex Petronia (?). Libens posuit. Liber pater. Libertus patrono. Libertus posuit. Loco privato. Loco publico. Locus pedum. Longum pedes.
L.P.C Locus publice concessus (†).
L.P.D.A.P Lege Papiria de aere publico (m).
L.P.D.D.D Locus publice datus decreto decurionum.
L.P.F.F Libertus patrono fieri fecit. Locum publice fieri fecit. Lugens pater filio fecit.
L.P.I Libens poni jussit (?).
L.P.IT Legio prima Italica.
L.P.M Legio prima Minervia. Libertae (*o* libens) posuit monumentum.
L.P.P Locorum publicorum persequendorum.
L.P.P.P Loco publico pecunia publica.
L.P.Q Locus pedum quadratorum.
L.P.S Locum posuit sibi. Libertis posterisque suis (?).
L.P.S.C Locum ponendum sibi curavit.
L.Q Locus quadratus.
L.Q.S.E Locus qui supra est.
L.Q.S.E.S.Q Loco quo suum est sepulcrum quiescit. Locus quietis sibi erexit suisque.
L.R Lege rogatur. Lex Romana.
L.R.P Legas rogo praeteriens.
L.S Latini socii. Laribus sacrum. Lemuribus sacrum. Libens solvit. Libentes solverunt. Liberto suo. Locus sacer. Locus sepulcri (†). Locus sepulturae.
L.S.A Libens solvit animo.
L.S.D Laribus sacrum dedit. Locum sibi dante (?).
L.S.D.D.D Locus sepulturae datus decurionum decreto.
L.SE.H.N.S Locus sepulturae heredem non sequetur.
L.S.LAR.S.D Locus sacer Laribus suis datus.
L.S.M Libens solvit merito. Locus sepulturae monumentique (?).
L.S.P Laribus sacrum posuit. Libens sua pecunia. Libens sumptu proprio. Locavit. sua pecunia. Locus sepulturae positus.
L.S.PR Librarius subpraefecti.
L.S.S.C Locum sibi sepulturae curavit (*o* constituit).
L.T Legem tulit. Legavit testamento. Legavit titulum. Librarius tribuni.
LT Laticlavius.
L.T.F.I Libens titulum fieri iussit. Libertis titulum fieri iussit. Locum testamento fieri iussit.

L.T.F.M Libens titulum fieri mandavit. Locum testamento fieri mandavit.
LT.PR Latini patres.
L.TR Librarius tribuni.
LU Ludus. Ludi.
LV Lucius.
L.V Libens vovit. Laudabilis vir. Luna quinta.
LVB.MER Lubens merito.
LVC Lycia.
LVD.CIR Ludi circenses.
LVD.F Ludos fecit.
LVD.MAG Ludi Magister.
LVD.MAT Ludus matutinus.
LVG, *o* **LVGD** Lugdunum (m).
LVN.VET Lunense vetus.
LVP Lupercalia.
L.V.P.F Ludos victoriae primus fecit (m). Ludos votivos publicos fecit (m).
L.V.S Libens votum solvit. Locum vivens sibi.
LVSTR.MON.SAC Lustratis montis sacri.
LYC Lycaonia.

M

M Macedonia (legio). Magister. Magnus. Majestas. Maiora. Malum. Manes. Manibus. Manipularis. Manu. Marcus. Maria. Marchio. Maritus. Marius. Marmora. Martia (legio). Mars. Mater. Matres. Matronae. Matrona. Mauretania. Maximus. Mecum. Mediolanensis. Memor. Memoria. Mensa. Mensis. Mercurius. Meritus. Merens. Metalla. Miles. Millia. Militia. Mille. Minerva. Mineria (legio). Minus. Missus (ex legione). Modius. Modus. Moneta. Monumentum. Moerens. Moestus. Monitus. Mortuus. Mulier. Muliebris. Municipium. Munire. Murmillo.
M' Manlius.
M̃ Menses.
M' Manius.
M Mille millia. Manibus. Meum (†). Mitri (†).
M⁹ Manius (†). Mucius (†).
M Marca. Mulier. Mulieris.
M̃ Mulier. Mulieris.
MA Manu.
M.A Mercurius Augustus. Militavit annos. Municipium Atria.
M.A.A Municipium Aurelium Apulum.
MAC Macedonia, *o* Macedonica (legio).
MACH Machinarii.
M.AD M.PRAEN Magister ad Martem Praenestinum.
M.AE Memoriae aeternae (†).
M.AE.P Monumentum aeternum posuit (†).
MA.ET PA Mater et pater.
MAG Magister. Magisterium. Magistratus.
MAG.AVG Magister Augustalis.
MAG.COL Magister collegii.
MAG.EQ Magister equitum.
MAG.FAB Magister fabrum.
MAG.FIG Magister figulorum.
MAGG Magistri. Magistratus.
MAG.K Magister Kastrorum.
MAG.MIL Magister militum (*o* militiae).

MAGN Magnarius.
MAG.P (*o* **PP**) Magister perpetuus.
MAG.P Magister primus. Magister privatae.
MAG.PAG.AVG.F.S.PRO LV D.EX D.D Magistri pagi Augusti felicis suburbani pro ludis ex decreto decurionum.
MAG.QQ Magister quinquaennalis.
MAG.IIII F Magister quartus factus.
M.A.G.S Memor animo grato solvit.
MAG.VIC Magister vici.
MAI Maius (mensis). Maecia (tribus).
MAIES.D Maiestas divina.
MAM Mamercus.
MAN Manipularis.
MANB Manibus.
MANC Mancipium.
MAN.ET CIN Manibus et cineribus (?).
MANI *o* **MANIPLR** Manipularis.
MANP Manipularis.
MAR Marcia (aqua). Marcus. Margaritarius. Marinus. Maritus. Marius. Marmor. Marmoreum. Marsus. Martis. Martyris (†).
MARG Margaritarius.
MARM Marmoreus.
MART Maritus (†) Martia (legio). Martius (mensis).
MART.VIC Martia victrix (legio).
MAT Mater. Matres. Matrona.
MAT.B Mater bona.
MATER.D.M.I.D MaterDeum magna Idaea Dindymena (?).
MAT.F.F.CAR Mater fecit filio carissimo.
MATR Matres. Matronae.
MAT.SS Mater suprascriptorum.
MAV Mavortius. Mauri (cohors).
M.AVR Marcus Aurelius.
MAVR.CAES Mauretania Caesariensis.
MAVRET Mauretania.
MAVR.SITIF Mauretania Sitifensis.
MAX Maximus. Maxima.
MAXX Maximi.
M.B Memoriae bonae (*o* boni). Municipium Bergomatium.
M.B.D.D.D Magistrae Bonae Deae donum dederunt (?).
M.B.M Monumentum bene merenti. Marito (*o* Matri) bene merenti.
M.B.M.F Marito (*o* Mulieri, *o* Matri) bene merenti fecit.
M.C Marcus Caio (*o* Cicero). Mater Castrorum. Matri (*o* Mulieri) carissimae. Mauretania Caesariensis. Memoriae causa. Monumentum condidit (*o* curavit, *o* consecravit, *o* constituit).
M.CA Mauretania Caesariensis.
M.C.D Memoriae causa dedit (*o* donatum).
M.C.D.S Monumentum condiderunt (?) de suo.
M.C.F Memoriae causa factum (*o* fecit). Monumentum curavit faciundum (*o* fieri).
M.CL.PR Miles classis praetoriae.
M.C.P Monumentum curavit ponendum.
MCP Municipium.

M.C.P.M Miles classis praetoriae Misenatis.
M.C.P.S.I Mithras cautus pater Sol invictus (†).
M.C.T Monumentum curavit testamento.
M.C.T.R.N Memoriae causa titulum renovavit (?).
M.C.V Monumentum curavit vivens.
MD Mediolanum (m).
M.D Magnae Deae. Magno Deo. Manibus diis. Mater deum. Matri dulcissimae. Medicinae doctor (†). Monumentum dedit (*o* dedicavit). Municipium Dianensium.
M.D.A.N Metalla domini Augusti nostri.
M.D.D Monumentum dono dedit (*o* dedicavit).
M.D.M Magnae Deûm Matri. Mater Deûm magna.
M.D.M.A Monumentum dolus malus abesto.
M.D.M.I Magnae Deûm Matri Idaeae. Matri Deûm Magnae Idaeae.
M.D.S.F Monumentum de suo fecit.
M.E Memoria (*o* Monumentum) erexit. Merita ejus. Mortuus est.
ME Mesogites (vinum).
ME, *o* **MEC** Maecia (tribus).
MED Medicus. Mediolanum (m). Meditrinalia. Mediis.
MED D.ET.P.P Medicinae doctor et professor publicus (†).
MED.LIC Medicinae licentiatus (†).
MED.LVD.MAT Medicus ludi matutini.
MED.ORD Medicus ordinarius.
MED.TVC Medicus tuticus.
MEM Memoria.
MEM.COL [Ad] memoriam colendam.
MEM.S Memoriae sacrum (†).
MEN Menenia (tribus). Mensis Mensor.
MENEN Menenia (tribus).
MENS.AGRAR Mensor agrarius.
MENS.AGROR Mensor agrorum.
MENSS Menses.
M.EQ Magister Equitum. Miliaria equitata (cohors).
MER Mercurius. Merens. Meridianus (gladiator). Merita. Meritus. Mercator.
MERC Mercurialis.
MERC.CAN Mercurius Canetonensis.
MERK Mercatus.
MER.S Mercurio sacrum.
MES Mensis. Mensor. Mesogites (vinum).
M.E.S.I.B.G Memoria eius sit in benedictione gloriosa (†).
MESOP Mesopotamia.
MESS Menses.
M.ET.L Marci et Caii liberta.
MET Metalla.
METR Metropolis (†).
M.F Magister fani. Mater filio. Matri filius. Mater fecit. Miles factus. Monumentum (*o* Memoriam) fecit (*o* fecerunt). Munere functus. [Omnibus honoribus] municipalibus functus. Marci filius.
M.F.A Municipium Flavium Arvense.
M.F.C Monumentum fieri curavit.
M.FE.SV Memoriam fecit suis.

M.F.F.M Mater fecit (*o* memoriam fecit) filio merenti.
M.F.I Monumentum fieri iussit (*o* instituit).
M.F.L Monumentum fieri legavit.
M.F.L.A Magister fani Larum Augustorum.
M.F.P Monumentum fieri procuravit (*o* fecit publice). Mater filio posuit.
M.F.V Municipium Fabrateria vetus.
MG Magis (†).
M.G.L.Q Memor gratus libertatis quesitae. Merito gratus libensque.
M.G.MM.MN Magister militum municipii.
M.H Mandavit hoc. Monumentum hoc. Mortis hora. Mulier honesta.
M.H.AD.H.N.T Monumentum hoc ad heredes non transit.
M.H.D Monumentum hoc dedicatum.
M.HE.E.F.ET.N Mihi heredes erunt filii et nepotes.
M.H.F.C Monumentum heres faciundum curavit.
M.H.M Missus honesta missione.
M.H.N.S Monumentum heredem non sequetur.
M.H.P Memoriam hanc posuit. Monumentum heres (*o* hoc) posuit.
M.H.S.M Memoriam hanc sibi mandavit. Monumentum hoc sibi (*o* suis) mandavit.
MI Militavit. Maecia (tribus). Mithra.
M.I Magna Idaea (Mater).
MIL Miles. Milia. Miliaria. Militavit. Militia.
MILL Milia.
MILT Militavit.
MILTS Militis.
MIL.P Milia passuum.
MIL.PETIT Militae petitor.
MI.ME.H.D.S Mihi meisque hoc dedicavi sepulcrum (*o* sacellum).
MN Minatius. Minervia (legio) Minicia. Minius. Minor. Minister. Ministri.
MINER Minerva (legio).
MINER.MEM Minerva memor.
MINIS Minister.
MIS Missicius. Missio. Missus.
MISS.HON.M Missus honesta missione.
M.K Mater Kastrorum.
M.L Merito libens. Miles legionis. Missae litterae. Monumenti locus. Monumentum legavit. Munere libero. Municipium. Lambiriditanum. Marci libertus.
ML Malum (†). Miles. Militum.
M.L (*o* ℳ.L) Mulieris liberta. Mulieris libertus.
M.L.D Merito libens dedicavit (*o* dedit). Monumentum libens dedit. Monumentum liberto decrevit.
M.L.D.D Monumenti locum dono dedit.
M.L.D.D.D Monumenti locus datus decreto decurionum.
MLI Mediolani (†).
M.L.V.S Merito libens votum solvit.
M.M Magister Mercurialis. Magister militum. Magister munerum. Magnae Matri. Malis male. Maritus moestissimus (†). Mater magna. Memoriae (†). Memento mori (†). Moerens monumentum. Municipes municipii.

MM Marci (duo). Martyres (†). Memoriae. Meritissimus (†). Monumentum (†).
M.MD Matri Magnae Deùm.
M.M.F Marito monumentum fecit. Memoriam fecit.
M.M.F.A Municipes Municipii Flavii Arvensis.
M.M.H.CON.PO Monumentum hoc coniugi posuit.
M.M.I Mater magna Idaea.
MM.L Memoriae locus.
M.M.P Marito (*o* Matri, *o* Morens) monumentum posuit.
M.M.P.F Marito merenti pia fecit.
MMR Memoria.
M.M.T.FEC Marito moerens titulum fecit.
M.M.V Municipes municipii Vicetiae.
M.N Mars Nabelcus. Metalla nova. Milia nummum. Municipium Novaria (*o* Novensium).
MN Minus.
MNF Manifestum (†).
MNM Manumissum (†).
MNS Minus.
MO Montanae (deae). Montani (cohors). Monumentum.
M.O Matri optimae. Marito optimo.
M.O.C.V Matrimonium optima cum virgine (†).
MOER.P Moerentes posuerunt (†).
MOL Mulier.
MOLIN Molinarius.
MON Monetalis. Monumentum.
MONEM Monumentum.
MO.M Mancipio manu.
MON.H.M.N.S Monumentum heredem meum non sequetur.
MONIM Monumentum.
MON.SAC Monitor sacrorum.
MONT Monumentum.
MONT.P.C Montanorum pia constans (cohors).
M.O.P Marito obsequens posuit. Marito optimo posuit.
M.P Magister pagi. Major pars. Mater pacis (†). Mater posuit. Memoriam (*o* Monumentum, *o* Moerens) posuit. Mensam posuit. Milia passuum. Mille passus. Mulier pessima. Municipium Placentia.
M.P.D.M Monumentum positum Diis Manibus.
M.P.F Minerva pia fidelis (legio).
M.P.P Matri piissimae posuit. Maritus pius posuit.
M.P.V Monumentum posuit vivens. Millia passuum quinque.
M.P.V.L Marci, Publii, Vibii libertus.
MR Martias (†). Memoriae (†). Moerens.
M.R.F.S.C Maerens fecit suae conjugi (†).
MRT Moerenti (†).
M.S Manibus sacrum. Mars suus. Matri suae. Memoriae statuit. Merito solvit. Moesia superior. Monumentum statuit. Mortem subiit.
MS Maiestas. Mensis (†). Menses (†) Mensibus (†). Meus (†).
M.S.B.M Magistro suo bene merenti.
M.SEP.APVL Municipium Septimium Apulum.
M.S.P Maritus sua pecunia. Memoriae suae posuit. Mo-

numentum sibi posuit. Monumentum sua pecunia.
MSR Miserunt.
M.S.S Mithrae Soli sacrum.
M.S.S.E.H.S Monumentum sive sepulcrum est heredem non sequetur.
M.T Marcus Tullius Mediterraneum. Mortis tempore. Municipium Thibilitanum.
MT Mater (†).
M.T.C Marcus Tullius Cicero.
M.T.F Memoriae titulum fecit.
M.T.RI Monumenti titulum restituit.
M.TRIVMPH Municipium Triumphale.
M.V Municipium Verulanum.
MV Murtites (vinum).
M.V.F Maritus uxori fecit. Merito voto facto. Monumentum vivus fecit (*o* uxori fecit).
M.VIC Municipium Vicetia.
MUL Mulier.
MV.L Municipium Lamasba.
MVL.LIB Mulieris libertus (*o* liberta).
M.V.L.SVP Mater, uxor, liberi superstites (†).
M.U.L.SUPER.ORB.H. TRIS T.MOER.PP Mater, uxor, liberi superstites orbitatem hanc tristissimam moerentes posuerunt (†).
MVL.XX Multis [votis] vicennalibus.
MVN Municipium. Munere. Municeps.
MVNER Munerarius.
MVN NAP Municipium Napoca.
MVN.SEPT.APVL Municipium Septimium Apulum.
M.V.P.P Maritus uxori piissimae posuit.
MVR Murmillo.
MVR.SCAEV Murmillo scaeva.
M.V.S Marti Victori sacrum. Memor voti solvit. Memor voti suscepti. Merito votum solvit. Monumentum vivens sibi.
M.VX.P Maritus uxori posuit.
M.X.D.II Menses decem dies duo.
MXM Maximum.

N

N Natalis. Natio. Natione. Natus. Nauta. Navarcus. Nazarenus. Nefastus (dies). Nemesis (?). Nepos (m). Neptis. Neronianus. Niger. Nobilis. Nobilissimus. Nobis. Nomine (†). Non (†). Nonae. Nonaginta. Noricum. Noster. Novembris. Novicus. Novus. Noxia (hora). Numen. Numerat. Numerius. Numero (†). Numerus. Nummus. Nunc. Nuptiae (†). Nymphae.
N Nam. Natione. Nepos. Neptis. Non. Nonaginta millia. Noster.
N *o* ℕ Nummi. Nummus.
NA Natione. Naturalis (pater) Natus.
N.A Nauta Araricus.
NAOFVL Nauphylax.
N.ARARIC Nautae Ararici.
NARB Narbonensis.

N A.S Numini Augusti sacrum.
NAT Natalia. Natalis. Natalitia. Natione. Nativitate.
NAV Navicularius. Nauta.
NAVF Nauphylax.
N.AVG Numen Augusti.
NAV.LIG Nautae Liguriensis.
N.B Numeravit biba (viva).
NB Nobis (†).
NB Narbo (m). Nobis. Nobilis.
NB.G Nobili genere (†).
N.BRIT Numerus Britonum.
NC Nobilis Caesar (m). Nunc (†).
N.C Numidia Constantina.
N.C.INFER... Ne cui (?) infere [liceat?].
N.D Neci datum. Nobile decus. Numen deorum. Numini dedicavit. Numini devotus.
N.D.A.N.M Nullum dolorem accepit nisi morte.
N.D.D Numini dedicavit (*o* dedicatus). Numini dovotissimus.
N.DEVS Nobile decus (†).
N.D.N.AVG Numini Domini Nostri Augusti.
NE Nemini. Neronianus.
NEG Negotiator.
NEG.FRV Negotiator frumentarius.
NEGOT Negotiator.
NEG.PAENVL Negotiator paenularius.
NEG.STIP ARG Negotiator stipis argentarii.
N.E.P Natus est puer.
NEP Nepos (m). Neptis. Neptunalis. Neptunus.
N.E.P.D.I Nomini eius ponendum dicandumque iusserunt.
NEP.S Neptuni sacellum. Neptuno sacrum.
NEP.SUP Nepotes superstites (†).
NER Neronianus.
N.E.S.D Numini eius semper devotus.
NF Nefastus (dies). Numerii filius.
N F C Nostrae fidei commissum.
N.F.F.N.S.N.C Non fui, fui, non sum, non curo.
N.F.N Nobili familia natus (†).
N.F.N.S.N.C Non fui, non sum, non curo.
N.G.N Nobili genere natus (†).
N.I Natione Itala.
NIC, *o* **NICO** Nicomedia (m).
N.IM.D.V.V Numini immortali deo vivo votum.
N.L Nominis latini. Non licet (*o* licuerit, *o* liquet). Numerius Lucius.
N.LIC Non licet.
N.LIC.S.V.N Nemini liceat sepulcrum violare nostrum.
N.L.M.F.E.T Nobis locum monumenti fecit et tumulum.
N.L.N Nobili loco natus.
N.M Numerus militum. Noricum mediterraneum.
N.M.Q Numini Maiestatique.
N.M.Q.E.D Numini majestatique eius dicatissimus.
N.M.V Nobilis memoriae vir.
N.N Non nominatus. Numerus noster.
NN Nomen. Nomine. Nostri (duo). Nostris. Nostrorum. Numeri (†).
NNNOOOBBB.CAESSS Nobilissimi Caesares (tres).
NNOBB.CAESS Nobilissimi Caesares (duo).
NN.PP Nostrorum principum.

NNR Nostrorum (†).
NO Nobilissimus. Nobis (†). Novius.
NOB Nobilis (†). November. Nobis (†).
NOBB Nobiles (†).
NOB.CAES Nobilis (*o* Nobilissimus) Caesar (m).
NOB.FEM Nobilissimafemina
NOB.P Nobilissimus puer.
NOBR. Novembres (†).
NOMI Nomine.
NON Nonae.
NON.AP Nonis Aprilis (†).
NORIC Noricorum (ala).
NOT Notarius.
NOV November. Novius.
N.P Natione Pannonius (?). Ponticus (?). Nobilissimus puer.
NP Neptunus (?).
N.P.C Nomine proprio curavit. Notarius publicus Caesareus (†).
NQ Namque (†). Nunquam (†). Nusquam (†).
N.R Natione Raetus (?). Nauta Rhodanicus.
NR Noster (†). Nostrorum (†).
NRI Nostri.
NRIS Nostris.
N.RHOD Nauta Rhodanicus.
N.S Nomine suo (†). Non sequitur. Novum sepulcrum.
N.S.E Nostrum sepulcrum est.
N.S.H Non sequitur heredes.
N.S.H.M Non sequitur heredes monumentum.
N.S.S.I.M Numen sanctum Solis invicti Mithrae.
N.STAT Numerus statorum.
N.T.M Numerus (?) tegularum minorum.
N.TRANS.H.L Ne transeas hunc locum. Non transilias hunc locum.
N.V Nobilissimus vir (m).
NVB Numinibus.
NVM Numerarius. Numerus. Numero. Nummum.
NVM.AVG Numen Augusti.
NVM.BAT.SEN Numerus Batavorum seniorum.
NVM.DAL.DIVIT Numerus Dalmatorum Divitensium.
NVMM Nummularius.
N.V.N.D.N.P.O Neque vendetur neque donabitur neque pignori obligabitur.
N.VRSARIEN Numerus Ursariensium.
N.VV.H.INF.S Neminem volumus hoc inferri sepulcro.
NYMP Nymphaeum.

O

O Ob. Obiit. Obire. Obitus. Obtulit. Oculus. Officina. Officium (†). Horae. Olus. Olla (†). Omnes. Omnis. Omnipotens. Opinio. Hoplomachus. Oportet. Optimo. Optio. Opus. Orbis. Ordo. Orientalis. Oriens. Os. Ossa (†). Ossuarium (†). Ostendit. Ovum. Undecim (†).
Ō Undecim millia (†). Oblit. Omne.
O⁹ Os. Ostendit. Oportet.
⏚ Obiit. Obitus.
OA Omnia (†).
O.A.Q Omnis ad quos (†).
OB Oblit. Obiter. Obitus. Oblato. Orbem. Orbis.
O.B Optio balnearii. Ossa bene.

OB Obediens (†).
O.B.C Ossa bene cubent.
OB.CIV.S Ob cives servatos.
OB.H (*o* **HON**) Ob honorem.
OB.H.M.M Ob honorem Magisterii Mercurialium.
OB.IN.XPO Obiit in Christo (†).
OB.M.E Ob merita eius. Ob memoriam eius.
O.B.Q Ossa bene quiescant.
O.B.Q.T Ossa bene quiescant tibi.
OBR Obrysum.
OB.R.B.G Ob res bene gestas.
OC Occasus. Occidens. Occisus. Occultus. Occursum. Oculus.
O.C Opus constat. Omnis civitas. Ope consilio. Ore concilii. Ordo clarissimus.
O.C.Q Opera consilioque.
O.C.S Ob cives servatos (m).
OCT Octavius. Octavus. October. Octogenarius.
O.D Opus doliare.
OD Odium. Odor. Ordine.
O.D.D.F.D.L.F Opus doliare de figlinis Domitiae Lucillae figlinae.
O.D.S.M Optime de se merito.
O.E.B Ossa ei bene.
O.E.B.Q.C Ossa eius bene quiescant condita.
OF Officina. Oufentina (tribus). Offensus. Officinator.
OF.AVR Officina Aureliana.
OFE Oufentina (tribus).
OFF Officiales. Officium. Officina. Officinator. Oufentina (tribus).
OFF.CORN Officium cornicularіorum
OFFI Officina
OFF.PA (*o* **PAPI**) Officina Papiri.
OFF.PRAETER.RAT Officium praeteritorum rationum.
OFF.S.R Officina Sacrae Rationis. Officina summae rei (*o* summarum rationum).
OFI (*o* **OFIC**) Officina.
O.G Omnes gentes (†).
O.H Ossa hic (?).
O.H.F Omnibus honoribus functus. Ossarium hoc fecit.
OHO Homo
O.H.Q.B Qssa hic quiescant bene.
O.H.S Ossa hic sita.
O.H.S.S Ossa hic sita sunt.
OIA Omnia.
OL Olla. Olim.
OLL.D Ollas dedit.
OLL.D.S.D Ollas de suo dedit.
OL.PO.V Olei pondo V.
O.L.S.T Opto levis sit terra.
O.L.T Opto levem terram.
O.M Optimus maximus. Optime meritus. Ob memoriam.
O.M.C.P.F.V.C.C.T Oppidum municipium colonia praefectura forum vicus conciliabulum castellum territorium.
O.M.D.S Optime meritus de se.
O.M.H.M Optio missus honesta missione.
OMNIB.H.IN.R.P.S.F Omnibus honoribus in republica sua functus.
OMPN Omnipotens (†).
O.MQ Optimo maximoque.
O.M.S Optimo maximo sacrum.
OMS Omnibus (†).
O.M V Ordo municipi V...

O.N.F Omnium nomine faciendas (*o* faciundum).
ONS Onus (†). Omnes (†).
OO Obitis. Omnino. Omnes.
⏜⏜ Defunctis.
O.O.D Ornatus ornamentis decurionalibus.
O.O.R Omnibus omnium rerum.
OP Opinio. Oportet. Oppidum. Optimus. Optio. Opus.
O.P Optimo patri (*o* principi). Optimus puer (*o* pater, *o* princeps). Opus perfecerunt.
OP Opiter. Oportet. Oppidum Optimus. Opus.
OP.A.(*o* **ARK**) Optio Arcarii.
OPAL Opalia.
OP.B Optio balnearii.
OP.C (*o* **CA**) Optio carcerís.
OP.CO Optio cohortis.
OP.D (*o* **DO**) Opus doliare.
OP.EQ Optio equitum.
OP.ET S.P Optimae et sanctae patronae (†). Optimo et sancto patrono (†).
O.P.F Optimo patri (*o* patrono) fecit.
OPI Opiter.
OPIC Opiconsiva.
OPL Hoplomachus.
OPO Opobalsamatum.
OP.PEC.S.F Opus pecunia sua fecit.
OP.PR (*o* **PRI**) Optio principis.
O.P.Q Ordo populusque. Ossa placide quiescant.
OPSON Opsonator.
OPT Optima (†). Optimus (†). Optio.
OPT.B Optio balnearii.
OPT.C Optio carceris.
OPT.COH Optio cohortis.
OPT.M Optime meritus (†).
OPT.PR Optio principis.
OP.VAL Optio valetudinarii.
ORA (*o* **ORAT**) Oratia (tribus)
ORD Ordinarius.
ORD.N Ordo noster.
O.REST Orbis restitutor.
OR.M Ordo militaris. Ornamentis militaribus. Ornamento militari.
OR.MM Ordo militum.
ORN Ornatus.
ORN.DEC Ornamenta decurionalia.
OR.P Hora prima.
O.S Ordo supremus. Ossa sita.
OS Omnes. Omnis (†).
OS.B.C Ossa bene cubent (?).
OS.B.Q Ossa bene quiescant.
OSS Ossarium. Ossibus (†).
OS.T.B.Q Ossa tibi (*o* tua) bene quiescant.
O.S.T.T.L Opto sit tibi terra levis.
⏜T Defuncta. Defunctus.
O.T.B Ossa tibi bene.
O.T.B.C Ossa tibi bene cubent (?).
O.T.B Q Ossa tibi bene quiescant.
O.TIB Ossa tibi.
O.T.Q Ossa tibi quiescant.
O.V Optimus vir. Ornatus vir. Oro vos.
OV Ovius.
O.V.B.Q Ossa volo bene quiescant.
O.V.D Omni virtuti dedito. Optimo viro dedit.
O.V.F Optima voluntate facit. Optimo viro fecit. Optimum virum facit. Orat (*o* orant) ut faciatis. Oro vos faciatis.
OVF Oufentina (tribus).
⏜.XXII Defunctus viginti tribus [annis].

P

P Pagina. Pagus. Pannonii (cohors). Papa (†). Papiria (tribus). Parentes Pars. Partica (legio). Passio. Passus. Pater. Patria. Patrimonium. Patrona. Patronus. Pax (†). Pecunia. Pedes. Penates. Per. Periit. Perpetuo. Pie. Pientissimus. Pietas. Piissimus. Pius. Plus. Poena. Pollia. Pondo. Poni. Pontifex. Populus. Posse. Post. Posteri. Posuerunt. Posuit. Potestate. Praefectus. Praepositus. Praeses. Praetor. Praetoria (cohors). Pridie. Primigenia (legio). Primus. Princeps. Probatu. Proconsul. Procurator. Professor. Provincia. Proxumae (deae). Publica. Publice (m). Publicus. Publius (m). Pupillus. Puella. Puer. Pugnarum. Quadringenta (†).

P̄ Per (†).

P̄ Quadringenta millia (†).

℘ Publica (†). Puella. Pupilla.

P.A Pius Augustus. Pondo Argenti. Posuit Aram. Posuit anno... (†). Praefectus annonae. Provincia Africa. Publicum argentum.

PA Pagani. Palatina (tribus). Papia (tribus). Papirio. Pater (†). Patricius (†). Patronus. Passio (†).

PAC Pacujus.

PA.ET MA Pater et mater.

PA.F Pater filio. Patri filius.

PA.FECE Parentes fecerunt (†).

PAG Pagani. Pagina. Pagus.

P.AG Piissimus Augustus.

PAL Palatina (tribus). Palatium. Palilia. Pallium. Palmyreni (numerus).

PALAT Palatina (tribus). Palatinus (Salius).

PANN Pannonia. Pannonii (cohors).

PANNO Pannonii (cohors).

PAP Papiria. Papia (tribus).

PAPE, *o* **PAPI** Papiria (tribus).

PAQ Paquius.

PAR Parentes.

PAR.B.M Parentibus bene merentibus.

P.AREL Pausarius Arelatensis.

PAR.M Parthicus maximus.

PART, *o* **PARTH** Parthicus (m). Parthica (legio).

PASS Passiva (venatio).

PAT Pater. Patricius. Patronus.

PAT.COL Patronus coloniae.

PAT.ET CVR Patronus et curator.

PAT.F.P.P Pater filiae piissimae posuit.

PAT.MVN Patronus municipii.

PATR.C Patronus centuriae.

PATR.COL.R.P.R Patronus coloniae rei publice Riciniensis.

PATR.MVN Patronus municipii.

PATRN Patronus.

P.A.V Provincia Africa vetus.

PAVIMEN Pavimentarius.

PB Presbyter (†).

P.B.F [Filii] patri bono fecerunt (?).
PBL, *o* **PBLC** Publicus (†).
P.B.M Parentes bene merenti. Patri (*o* patrono, *o* posuit) bene merenti.
P.B.P Principalis beneficiarius praefecti.
PBR Presbyter (†).
P.BR.S Plumbum Britannieum signatum. Publicani Britanniae sanctae (?).
P.C Patres conscritpi. Patronus Civitatis (*o* collegii, *o* coloniae, *o* corporis). Pecunia constituta. Pedes centum. Pia constans (legio, cohors). Pietatis causa. Pisanorum Colonia. Poni (*o* Ponendum, *o* publice) curavit. Post consulatum. Potestate censoria. Praetor creatus. Proconsul. Puero clarissimo.
PC Pecunia. Pace (†). Post consulatum (†).
P.C.ET S.A.D Ponendum curavit et sub ascia dedicavit.
P.CL Praefectus classis.
P.C.N Patronus corporis (*o* collegii) nostri.
P.C.O Publicum coloniae Ostiensis.
P.COL Patronus coloniae.
P.COND Pagus condatium.
PCONIIS Praeconiis (†).
P.C.P.C Pia conjux poni curavit (†) Pii cives poni curaverunt (†).
P.C.R Pedes centum retrò Ponendum curavit requietorium.
PCS Post consulatum.
P.D Pecuniam (*o* publice) dedit. Persona devota. Ponendum decrevit. Populo datum. Posuit dedicavitque. Pro delictis.
PD Pridie (†).
P.DAT.D.D Publice datum decurionum decreto.
P.DD Positum (*o* publice) decreto decurionum. Posuit dedicavitque. Publice dedicatum.
P.D.D.E Populo dare damnas esto.
P.D.D.P.P Posuerunt decreto decurionum pecunia publica.
P.D.D.Q Posuerunt dedicaruntque.
P.D.F Publico decreto fecerunt.
P.D S Posuit de suo.
P.D.S.M Pecuniam dedit suo munere. Posuit de suo monumentum.
P.E Parentes eius. Positum est. Posteris eius (*o* eorum). Publice erexerunt.
PE Percennius. Pescennius.
PEC Pecunia. Pecuniosus. Pequarius.
PED Pedatura. Pedes. Peditata (cohors). Pedites.
PEDIS Pedisequus.
PED.SING Pedes singularis.
PEL Pellis.
PEQ Pecunia.
P.EQ.R.M Patronus eques romanus municipii.
PER Percennius. Peregrinus (praetor). Permissu. Perpetuus (m).
PER.AVG Perpetuus Augustus (m).
PERS Persicus.
PESC Pescennius.
P.E.S.C Publice e senatus consulto.
PET Petriana (ala). Petro.

P.ET H Pastronus et heres.
P.F Parentes fecerunt. Pater filio (*o* fecit). Patri filius. Pia foemina (?). Pia fidelis. Pius (*o* Pia) felix (m). Poni fecit (†). Promissa fides. Publii filius (m). Publice fecit.
PF Perfecit (†). Poni fecit (†). Praefectus.
P.F.A Pius felix Augustus.
P.F.C.R Pia fidelis civium Romanorum (cohors).
P.F.F Parentibus filii fecerunt (?). Pater filio fecit. Patri filius fecit. Pia felix fidelis (legio). Publice fieri fecit.
P.EF.FILIE Parenti fecerunt filiae.
P.FEL Pius felix.
P.F.I Publice fieri instituit (*o* iussit).
P.F.K F Pater filio karissimo fecit
P.F.M Patri filius moerens.
P.FM Paterfamilias.
P.F.O Pater filio optimo.
P.F.P Parentibus filii posuerunt (?).
P.F.V Pius felix victor.
PG Primigenia.
P.G.D Petra genetrix domini.
P.G.N Provincia Gallia Narbonensis.
P.G.S Provincia Germania Superior.
P.H Positus hic (†).
PHAL Phalerae.
P.H.C Patrono heres curavit. Ponendum hoc (*o* hic) curavit. Provincia Hispania citerior. Publice heres curavit.
P.H.E Positus hic est.
P.H.O.ADQ.E.R.P.V Placere huic ordini atque e re publica videri.
PI Pius.
P.I Poni iussit. Pater indulgentissimus.
PIC Picenum.
P.I.D Praefectus iuri dicundo.
PIET.V Pietas vera (†).
PI.F.F Pia felix fidelis.
PIL.POST Pilus posterior.
PIL.PR Pilus prior.
P.I.S Pius in suos. Ponendum iussit sibi. Publica impausa sepultus.
P.K Parens Karissime. Praetor Kandidatus. Pridie Kalendas.
P.K.A Parens Karissime ave (†).
PL Placuit. Plancus. Plantus (?). Plebs. Plumbum.
P.L Patrono libertus. Patronus liberto. Provincia Lugdunensis. Publius Libertus.
PLA Plancus. Plantus.
PLA.DEXT.E.N Platea dextra eunti nidam.
PLB Plumbarius.
PL.C Plebs collegii.
PL.CER Plebis Cerialis (aedilis).
PLD Placidius (†).
P.L.L Posuit laetus libens. Pro ludis luminibus.
PLM Plus minus (†).
P.L.M Posuit libens merito. Posuit locum monumenti.
P.LM *o* **PL.MN** Plus minus.
PL.MIN *o* **PL.MIS** Plus minus.
PL.MNS Plus minus (†).
PL.MS Plus minus.
P.L.P Patrono libenti posuerunt. Praefecti lege petronia (?).
PL.SC Plebis scitum.
P.L.S.F Patronus liberto suo fecit (?).
PLS.MIN Plus minus.
PL.VE.SC Plebisve scita.

P.M Passus mille. Patronus municipii. Pedes mille. Pia mater. Piae memoriae (†). Piis Manibus (†). Plus minus (†). Pontifex Maximus (*o* maior) (m). Post mortem. Posuit moerens. Posuit monumentum. Pro meritis.
PM Pontifex maximus (m).
P.M.C Provincia Mauretania Caesariensis.
P.M.D.IX Pedes mille digiti novem. Pedes mille quingenti novem.
P.M.F Patri merenti fecit.
P.MIS Parentes miserrimi.
P.M.S Piis manibus sacrum.
P.M.V Patronus municipii Verulani.
P.N Pecunia nostra. Poenae nomine. Praefectus Numeri. [Conservatori] patrimonii nostri. Praeses noster (*o* Numidiae). Provincia Numidia. Publii nepos (m).
P.N.C Provincia Numidia Constantina.
P.O Patri optimo. Post obitum. Princeps optimus.
PO Poblilia (tribus). Poblius (Publius). Posuit. Praetorio.
POB Poblilia (tribus).
P.O.C Primi ordinis comes.
POL Pollia (tribus). Polio.
P.O.M Parenti (*o* patri, *o* patrono) optime merito.
POM Pomptina (tribus).
POMP Pompeius. Pomptina (tribus).
POMT Pomptina (tribus).
PON.CES Ponendum censuerunt.
PON.CVR Ponendum curavit.
PONDER Ponderarius.
PON.MAX Pontifex maximus (m).
PONT Pomptina (tribus). Pontifex.
PONTIFF Pontifices.
PONT.MAX Pontifex maximus.
PONT.M.M Pontifex municipium municipii.
POP Poblilia (tribus. Pompo. Popidius. Popinia (tribus). Populus.
POPIN Popinia (tribus).
POPLIF Poplifugium.
POR *o* **POROL** Porolissensis (Dacia).
POR.PUBLIC Portorium publicum.
PORT Porticus. Portunalia.
POS Postumus. Posuit.
POS.AED.CAS Post aedem Castoris.
POS.CONS Post consulatum.
POS.D.S Posuerunt de suo.
POSE Poseit (posuit).
POS.P.P Posita (statua) pecunia publica.
POST Postumus.
POST CNS (*o* **POST COL**) Post consulatatum.
POST H.L.ROG Post hanc legem rogatam.
POSV Posuit.
P.P Parentes pientissimi. Parentes posuere. Pater patriae (m). Pater patrum. Pater piissimus. Pater posuit. Patronus perpetuus (*o* pientissimus *o* plebis). Patronus posuit. Pecunia posuit, (*o* publica). Pendens pondo. Permissu proconsulis. Perpetuus. Pius (*o* pia) posuit. Populo postulante. Populus Parmensis. Portorium publicum. Praepositus. Praeses provinciae. Primus pilus (*o* primipilaris).

Principalibus. Pro parte. Professor publicus (†). Propria pecunia. [Aere] proprio posuerunt. Provincia Panonia. Publicani provinciae. Publice posuit.

PP Patres (†). Pedes (†). Perpetuus (†). Piissimus (†). Populus (†). Posuerunt. Praepositus (†). Principes (†). Proprio [aere]. Provinciae.

P.P.A.A.V.V.G.G Perpetui Augusti (duo).

P.P.ANN Praepositus annonae.

P.P.AVGG Perpetuis Augustis (duobus).

P.P.BRI.LON Publicani provinciae Britanniae Londinienses.

P.P.C Pecunia propria curavit. Pecunia publica curavit. Pientissimo ponendum curavit.

PP.C Patres conscripti.

P.P.DD Propria pecunia dedicavit.

P.P.D.D Pecunia publica decreto decurionum.

P.P.F Patri piissimo fecerunt (†). Pecunia publica factum. Primigenia pia fidelis (legio).

P.P.F.C Pecunia publica (*o* propria pecunia) faciundum curavit.

P.P.F.D.D Pecunia publica fecerunt dedicaverunt.

P.P.F.F Propria pecunia fieri fecit.

P.P.F.VIEN Praeses provinciae Flaviae Viennensis.

P.P.H.P.C Propria pecunia hic ponendum curavit.

P.P.I Posuerunt propria impensa.

P.PI Primpilus.

P.P.INFER Provincia Panonia inferior.

P.P.K Praepositus kastris.

P.P.L Publiorum [duorum] libertus.

P.P.M.S Praeses provinciae Mauretaniae Sitifensis.

P.P.NVM Praeses provinciae Numidiae.

P.P.O Posuit patrono optimo.

PPO Praefectus praetorio.

P.P.P Parentes pii posuerunt (†). Pater pius posuit (†). Patri piissimo posuit (*o* posuerunt) (†). Perpetuo Principi. Pro pietate posuit (†). Proconsul pater patriae. Propria pecunia posuit (*o* posuerunt).

P.P.P.C Primipilaris patronus coloniae. Propria pecunia ponendum curavit (†).

P.P.P.D Publica pecunia ponendum decrevit.

P.P.P.F [Filii] pii patri pio fecerunt. [Filii] patri pro pietate fecerunt.

PPP.FFF.AAA.GGG Pii felices Augusti (tres).

P.P.P.P.P Praefecto praetorio per provinciam Pannonicam.

P.P.R Praeses provinciae Raetiae. [Forma] publica populi Romani.

P.PR.BR Publicani provinciae Britanniae.

P.PR.LON Publicani provinciae Londinienses.

P.P.R.Q Penates populi romani Quiritum.

PP.RROM Pontifices romani.

P.P.S Posuit pecunia sua. Pro parte sua (?). Pro pecu-

nia sua. Provincia Pannonia superior.
PP.STAT Praepositus stationis.
P.P.TR Pecunia publica tributa.
PP.VV Perfectissimi viri.
P.Q Pedes quadrati. Populusque.
PQ Postquam (†). Pequarius.
P.Q.Q.V Pedes quoquo versus.
P.Q.R Populusque Romanus.
P.Q.S [Sibi] Posterisque suis.
P.Q.S.V.F Posterisque suis vivens fecit.
P.QVOQVEVERS Pedes quoque versus.
P.R Pecunia Romana. Percussa Romae (m). Populus romanus. Post reditum (?). Posuit requietorium. Pro rostris. Provincia Raetia. Publice restituit (?).
PR Parentes (†). Pater (†). Praedium (?). Praefectus. Praeses. Praetor. Praetorius. Precare (†). Pridie. Primigenia (legio). Primus. Princeps. Principalis. Prior. Privata (ratio). Pro. Probante. Proculus. Procurator. Promotus. Pronepos. Provincia.
PRAE Praefectus.
PRAEF.AEDIL.POT Praefectus aedilicia potestatel
PRAEF.AER.SAT Praefectus aerari Saturni.
PRAEF.C.A.V Praefectus centuriae accensorum velatorum.
PPAEF.COH Praefectus cohorti.
PPAEF.EQ Praefectus equitum.
PPAEFF Praefecti.
PRAEF.F.D Praefectus frumenti dandi.
PRAEFF.PR Praefecti praetorio.
PRAEF.I.D Praefectus jure dicundo.
PRAEF.TIR Praefectus tironum.
PRAEF.TVR Praefectus turmarum (?).
PRAEF.VEX Praefectus vexillationi.
PRAE.N.H.ANT Praepositus numero Herculis Antoniniano.
PRAEP Praepositus.
PR.AER Praefectus aerarii.
PRAET Praetor. Praetorius.
PRAETT Praetoriae (cohortes).
PRB Presbyter (†).
PR.BR.LON Provinciae Britanniae Londinienses.
P.R.C Ponendum requietorum curavit. Post Romam conditam anno.
PR.CER.I.D Praetor cerialis jure dicundo.
PRCOS Proconsul (†).
PR.C.R Praetoria civium Romanorum (cohors).
PRD Pridie (†).
P.R.E Post reges exactos.
PREB Presbyteri (†).
PREC Precario.
PREF Prefectus.
PRESB Presbyteri (†).
PRF Praefectus.
P.R.F Praefectus.
PR.GER.SVP Provincia Germania superior.
PR.G.N Princeps gentis Numidarum.
PR.H.O.C.S Progressus hostem occidit civem servavit.
PRI Pridie. Primus. Princeps.

PR.I.D Praefectus (*o* praetor) jure dicundo.
PRID Pridie.
PR.II VIR Praetor duo vir.
PRIM Primarius. Primigenia (legio).
PRIM.IN.C [Fortunae] primigeniae in colle.
PRI.N Pridie nonas.
PRIN Princeps (m).
PRINC Princeps. Principalis.
PRIN.COL Princeps coloniae.
PR.IN PED Principales in pedatura.
PR.IV Princeps juventutis.
PR.IVV Praetor juventutis.
PROCC Proconsules (†).
PROCOS Proconsul (†).
PR.K Pridie Kalendas. Praetor candidatus.
PR.K.TVT Praetor candidatus tutelaris.
PR.LV.LV Pro ludis luminibus.
PR.L.V.P.F Praetor ludos Victoriae primus fecit.
PR.M Praepositus militum.
PRM.FEL.IVST Primani Felices Justiniani (numerus).
P.R.N Patrimonium (?) regni Norici.
PRO (*o* **PROT**) Protector.
PRO Proconsul. Procurator. Proficisceretur. Pronepos. Provincia.
PROB Probante. Probatus. Probaverunt. Probavit.
PROC Proconsul. Procurator.
PROC.A.B Procurator ad bona.
PROC.AVG.XXXX Procurator Augusti quadragesimae [Galliarum].
PROCC Procuratores.
PROC.K Procurator Kastrensis.
PROC.M.N Procurator marmorum novorum.
PROC.VECT Procurator vectigalis (Illyrici).
PROCO Proconsul.
PRO.D Provincia Dacia.
PRO.DOM Protector domesticus.
PRO LVD.LVM Pro ludis luminibus.
PRO.M Processum meritus.
PROM Promotum.
PRO.MAG Promagister.
PRON Pronepos.
PROPI Proprii.
PROP.P.C Propria pecunia curavit.
PRO PR Pro praetore.
PRO.PR Propraetor. Propraetore.
PRO PR.EX S.C Pro praetore ex Senatus consulto.
PRO Q Pro quaestore.
PROQ.P Proquaestor provinciae.
PROR Proreta.
PRO S Pro salute.
PRO S.D.N Pro salute domini nostri.
PROT Protector.
PROV Provincia. Provocator.
PROX Proximus [rationum tabulariorum].
PROX.CIPP Proximus cippus.
PRP Propriis.
PR.PER Praetor peregrinus.
PR.P.F Primigenia pia fidelis (legio).
PR.P.F.PQ.C Propria pecunia faciendum ponendumque curavit.
PR.POS Princeps posterior.
PR.PR Praefectus praetorio. Praeses provinciae. Princeps prior. Pro praetore.

PR.PRAET Princeps praetorii.
PR.P.V Praetoria pia vindex (cohors).
P.R.Q Populus Romanus Quiritium.
PR.REL Praepositus reliquationis.
PRS Praeses (†). Probus (†).
P.R.S Procurator rationum summarum (?).
PR.S Profecturus sit.
PR.SAC Praetor sacrorum.
PR.SAC.VOLK.FAC Praetor sacris Volcano faciendis.
PR.SEN.CONS Praetor senatum consuluit.
PR.S.P Pro salute posuit.
PRSS Praesides (†).
PR.STA Praepositus stationis.
PR.VIG Praefectus vigilum.
PR.VR Praetor urbanus.
PR.VRB Praefectus Urbi. Praetor urbanus.
PR.XX.LIB Procurator vigesimae libertatis.
P.S Pannonia superior. Parthica Severiana (legio). Pater sacrorum Pecunia sua. Permissu Senatus. Posteris suis. Posuit sibi. Praeses Samnii. Pro salute. Proprio (*o* privato. *o* publico) sumptu. Proserpinae sacrum. Proxumis suis. Publicae saluti.
PS Plebiscitum. Posuit (†). Post (†). Posuerunt (†).
P.S.C Pecunia sua curavit. Proprio (*o* publico) sumptu curavit.
P.S.D.D Pro salute domus divinae.
P.S.D.N Pro salute Domini nostri.
P.S.ET S Posuit sibi et suis.
P.S.F Pecunia sua fecit. Posteris suis fecit. Publice sibi fecit. Publico sumptu fecit.
P.S.F.C Patriae (*o* publicae) saluti faciendum curavit. Pecunia sua faciundum curavit. Publicae saluti faciundum curavit. Publico (*o* proprio) sumptu faciendum curavit.
P.S.H.M.P Patri suo hoc monumentum posuit (†).
P.S.H.M.P.H.L.C Patri suo hoc monumentum posuerunt huius liberi carissimi (†).
P.S.I Pro salute imperii.
P.S.O Pecunia sua ordinavit. Posuit suis omnibus.
P.S.P Pecunia sua posuit. Posteris suis posuit. Proprio sumptu posuit.
P.S.P.C Publice sibi ponendum curavit.
P.S.P.C.R Pro se ponendum curavit requietorium.
P.S.P.D Pecunia sua posuit dedicavit.
P.S.P.L.L Pecunia sua posuerunt laeti libentes. Pro salute posuit laetus libens (?).
P.S.P.Q.P Pro se proque patria.
P.S.P.Q.R Pro se proque republica.
P.S.R Pecunia sua restituit. Procurator summarum rationum. Proprio sumptu restituit.
P.S.S Pannonia Secunda Savia. Pro salute sua.
PSS Postscriptis (†).
P.S.S.P Pro salute sua posuit (*o* posuerunt).

P.S.S.S Pro salute sua suorumque (?).
PST Posuit.
PST CONSLTO Post consulatum.
P.S.V Parentibus suis vivis.
P.S.V.F Pecunia sua vivens fecit.
P.T Posuit titulum. Posuit testamento (?). Praeter.
PT Pater.
P.T.M Posuit titulum memoriae.
PTR Patronus.
P.T.S Posuit titulum sibi (*o* sepulcri).
P.U Prefectus Urbi.
P.V Pedes quinque. Perfectissimus vir. Pia victrix (*o* vindex (legio). Pondo, quinque. Populo videtur. Portus uterque. Praefectus urbi. Provincia utraque.
PV Provincia (†). Prout (†). Publice.
P.V.A Pius vixit annos (*o* annis).
PVB Publica. Publice. Publicus. Publilia (tribus).
PVBCO Publico.
PVB.FAC Publice factum.
PVBL Publica. Publicanus. Publice. Publicus.
PVBL.COL Publicum coloniae.
PVBLI Publilia (tribus).
PVBL.MVN Publicum municipii.
PVB.PR.Q Publicus privatusque.
P.V.B.P.R.Q Publicus populi Romani Quiritium.
PVD Ponere vivens fecit. Posteris universis fecit.
PVG Privilegium. Pugnarum.
P.VI.S Pedes sex semis.
PVP Pupinia (tribus). Pupillus. Pupus.
P.V.PH.LIP Pia vindex Philippiana (legio).
PVPI Pupinia (tribus).
PV.PO Publice positus.
PV.PV.L Duorum puporum libertus (*o* liberta).
PVR Purpureus.
P.V.S Posuit voto soluto.
P.Z Pie zezes (pie vivas) (†).

Q

Q Quae Quaesitus. Quaestiones. Quaestor (m). Quaestoricius. Quadratus. Quam. Quando. Quantum (†). Quare. Quartus. Qui. Quia (†). Quiescere. Quietorium. Quintius (†). Quintus. Quirias (tribus). Quirinalis. Quirinus Quirites. Quingenta (†). Quinquennalis. Quod. Quondam. Qur (Cur) (†).
Q Qua. Quae. Quaestio. Questori. Quare. Quatenus. Qui. Quingenta milia (†).
Q.A Quaestor aerarii. Quotannis. Quaestor aedilis. Quemadmodum (†).
Q.ÆD.P Quaestor aedilis praetor.
Q.AER.P Quaestor aerarii publici.
Q.AL (*o* **ALIM**) Quaestor alimentorum.
Q.AM Quemadmodum (†).

QAPP Quapropter (†).
Q.A.V... Qui annos (*o* annis) vixit...
Q.B Quaestor beneficiarius (?) Qui bixit (vixit).
Q.B Quibus.
Q.B.A Qui bixit (vixit) annos..
Q.B.ATQ.F.EV Quod bene atque feliciter eveniat.
Q.B.F Quae bene fecit. Qui bixit (vixit) felieiter.
Q.B.F.F Quod bonum faustum felix [sit].
Q.B.M.V Qui (*o* quae) bene mecum vixit.
Q.C.A Quorum curam agebat.
Q.COL Quinquennalis Colonia.
Q.CONT Qui continet.
Q.C.P Quinquennalis censoria potestate.
Q.C.P.R.B.R Qui cum pace repositi bene requiescant (†).
Q.C.R Qui cives Romani [erunt].
Q.C.V Quaestor coloniae Viennae.
Q.D Quaestor designatus. Quondam.
Q.D.A Quo (*o* qua, *o* quibus) de agitur.
Q.D.E.R.F P Qui de ea re fieri placeret.
Q.D.E.R.F.P.D.E.R.I.C Quid de ea re fieri placeret, de ea re ita censere.
Q.DES Quaestor designatus (m).
Q.D.R Qua de re.
Q.D.R.A Qua de re agitur.
Q.D.R.P.A.S Qua de re peto a senatu.
Q.D.S.P.P Quod de sua pecunia posuerat.
Q.E Qui (*o* quae *o* quod) est.
Q.E.D Quod eo die.
Q.E.R Quanti ea res.
Q.E.R.E Quanti ea res erit.
Q.F Qui faciunt. Qui (*o* quae *o* quod) fuit. Quinti filius. Quo facto. Quod factum.
Q.F.IVG Quod facit iugerum.
Q.F.P.D.E.R.I.C Quid fieri placeret, de ea re ita censuerunt.
Q.FV.AP.N Qui fuit apud nos (†).
Q.H.C.I.R Quo honere contentus impensam remisit.
Q.HH.S.S Qui heredes scripti sunt.
Q.H.N.S Quod heredem non sequetur.
Q.ID.P Qui jure dicundo praeerit.
Q.II Quaestor iterum.
Q.INF.S.S Quae infra scripta sunt. Qui infra scripti sunt.
Q.I.P Quiescat in pace (†).
QIQE Quinque.
QIR Quirina (tribus).
Q.I.S.S Qui (*o* quae) infra scripti (*o* scripta) sunt.
Q.K Quaestor Kandidatus.
Q.L.S.S Quem locum sibi suis.
Q.L.S.V.T.L [Dicite] qui legitis sit vobis terra levis.
Q.M Qui mecum. Qui militavit. Quintus Maximus. Quo magis. Quo minus. Quomodo (†).
Q.M.C Qui militare coeperunt.
Q.MIL Qui militavit.
Q.M.O Qui mortem obiit (†).
Q.M.P Qui monumentum posuit.
QMS Quaesumus.
Q.N.I.SS Quorum nomina infra sunt scripta.

Q.N.S.S.S Quorum nomina supra scripta sunt.
Q.P Quadrati pedes. Quaestor provincialis (m). Quaestoria potestate.
Q.P.A Quaestor pecuniae alimentariae.
Q.P.AP Quaestor pecuniae alimentorum publicorum.
Q.P.F Qui primi fuerunt.
Q.PP Quapropter. Quippe.
Q.P.P Quaestor pecuniae publicae.
Q.P.P.C.M Quinquennalis perpetuus corporis mensorum.
Q.PROCOS Quaestor proconsule (m).
Q.PR.PR Quaestor pro praetore.
Q.Q Quaecumque. Quaestores. Quanquam. Quincquid. Quinquennalis.
QQ Quinti (duo).
Q.Q.C.F.NAV Quinquennalis corporis fabrum navalium.
Q.Q.C.P Quinquennalis censoria potestate.
Q.Q.P Quoquoversus pedes.
Q.Q.PER Quinquennalis perpetuus.
Q.Q.P.P Quaestor quinquennalis patronus plebis (*o* perpetuus). Quinquennales perpetui.
Q.Q.S.S.S Quam qui supra scripti sunt.
QQ.TT Quaestores.
Q.Q.V Quoquo versus.
Q.Q.V.L.P Quoquo versus locus pedum.
Q.Q.V.P.L Quoquo versus pedes quinquaginta.
Q.Q.V.P.Q... Quoquoversus pedes quadratos...
QR Quirina (tribus).
Q.R.C.F Quando rex comitavit fas. Quando rex comitio fugit (nei calendari).
Q.R.P Quaestor rei publicae.
Q.S Qui (*o* quae *o* quod) supra.
QS Quasi (†). Quaestionarius. Quiescant. Quiescit (†).
Q.SAC.P.ALIM Quaestor sacrae pecuniae alimentariae.
Q.S.C Quaestor senatus consulto (m).
Q.S.F.E Quod supra factum est.
Q.S.P.P.S Qui sacris publicis praesto sunt.
Q.S.S.S Quae supra scripta sunt. Qui supra scripti sunt.
Q.ST.D.F Quando stercus delatum fas (nei calendari).
QT Quot.
Q.V Qui (*o* quae) vixit. Qui vocatur. Quoquoversus.
QV Quinque. Quintus. Quirina (tribus).
Q.V.A Qui (*o* quae) vixit annos (*o* annis).
QVAD Quadrans.
QVADR Quadrigae.
QVAE Quaestor.
QVAES.RET Quaestum rettulit.
QVÆ.S.S.S.EX.S.C Quae supra scripta sunt ex senatus consulto.
QVAEST Quaestor.
Q.V.ANN Qui (*o* quae) vixit annos (†).
Q.V.ANN.XXX Qui vixit annos triginta.
QVANTI E.R.E.T.P Quanti ea res erit tantam pecuniam.
QVAR Quartus.
QVESS Quaestores.
Q.V.F.S Quod verba facta sunt.

Q.V.F.S.I.D Quod verba facta sunt in ordine.
QVI Quinctilis. Quirina (tribus).
QVIB.EX S.C.C.P Quibus ex senatus consulto coire permissum [est].
QVI.I.D.P Qui jure dicundo praeest.
QVI LEGIS T.V Qui legis titulum vale.
QVIN Quinquatria. Quinquennalis.
QVINQ Quinquennalis. Quinctilis.
QVIR Quirina (tribus). Quirinalia. Quirinalis (flamen).
Q.VIX Qui (*o* quae) vixit.
QVM Quemadmodum (†). Quum (†).
QVO F Quo facto.
QVOT Quotannis.
Q.V.P.Q Quoquoversus pedes quadratos.
Q.VR Quaestor urbanus.
QVR Quirina (tribus).
Q.VRB Quaestor urbanus (m).

R

R Raetia, *o* Raeti (cohors). Rapax (legio). Ratio. Ravenna. Ravennatis. Recessit (†). Recessus. Reddidit. Refecit. Regius. Regnum. Remittere. Requiescat (†). Requietorium (†). Res. Republica. Restaurator. Restituit. Retiarius. Retro. Retus. Revocatus. Ripa. Roma. Romanorum. Romanus. Rostris. Rubrica. Rubrum. Rudera. Rufus. Rura. Rursus. Rus. Rutilius. Octoginta (†).
R Rem .Res. Octoginta millia (†).
℞ Ratio. Romanus [eques). Rubrica.
℟ Ratio. Res. Respondit. Responsum. Rex. Rus.
RA Ravenna (m).
RAP Rapax (legio).
RAS Rarissimo.
RAT Ratione. Rationalis.
RAT.CASTR Ratio castrensis.
RAT.PRIV. Ratio privata.
RAV Ravenna (m).
R.C Reficiendum curavit (*o* curaverunt). Romae Censor (*o* Consul). Romana Civitas (*o* Cohors). Romani cives. Restitui curavit.
RC Recognovit.
R.D.A Ratio dominica Augusta.
RVDS.PR Reverendus pater (*o* puer) (†).
R.E Requietorium erexit (*o* elegit) (†). Romanus exercitus.
RE Regina.
REC Recessit (†). Reciperator. Reciperatorius. Requiescit (†). Recondita (†).
R.E.C.H Requietorium ei curavit heres.
RED.AB AER Redemptor ab aerario.
RE.D.D Requietorium dedicavit (†).
REF (*o* **REFE**) Refecerunt. Refecit. Refectus.
REF.C Reficiendum curavit (†).

REFIC.COER Reficienda coerarunt.
REFIC.D.C.S.C Reficiendas de conscriptorum sententia curaverunt.
RE.G Res gesta.
REG Regio. Regionarius. Regina. Regione.
REI.M Rei militaris.
REIP Reipublicae.
REP Reparari.
RES Restituit.
RESP.C.L.F Respublica coloniae Lambaesitanae fecit.
REST Restituit. Restituerunt.
RET Retiarius. Rettulit.
RET.TIR Retiarius tiro.
REVOC Revocatus.
R.F Regis filius. Religiosa femina (†). Requietorium fecit (†).
R.F.C Requietorium faciendum curavit (†).
R.G Res gestas.
RG Regis Recognovit.
RHOD Rhodanici (nautae).
RIP Riparum.
R.I.P Requiescat in pace (†).
R.I.P.A Requiescat in pace anima (*o* amen) (†).
R.L Recte liceat (*o* licet, *o* licebit).
R.L.P Recte legi possit.
RM Roma (m).
R.M.F Reverentissimae memoriae foemina (?).
R.N Regnum Noricum.
ROB Robigalia.
ROM Romanus. Romilia (tribus). Roma (m).
ROMIL (*o* **ROMVL**) Romilia tribus).
ROS Rosalia.
RP Ratio privata. Respublica Reparavit.
R.P.B Res publica Bovillensium.
R.P.C Rei publicae causa (*o* conservator *o* constituendae). Retro pedes centum. Res publica Carsiolorum. Requietorium ponendum curavit (†).
R.P.C.A Rei publicae causa abesse.
R.P.C.L Res publica coloniae Lambaesitanae.
R.P.D Rei publicae dedit.
R.P.M.D Res publica municipii Dianensium.
R.P.N Res publica nostra.
R.P.P Res publica Philippensium.
R.P.P.D.D Res publica Phuensium decreto decurionum.
R.P.P.R.Q Res publica Populi Romani Quiritium.
R.P.R Res publica Reatinorum. Res publica restituit. Res publica Ricinensis.
R.P.RS.RTA Re publica Romanis restituta.
R.P.S.S Respublica suprascripta.
RQ Requiescit.
RR Rebus. Regum. Rarissime (?). Rerum. Rura.
R.R.PROX.CIP.P Recta regione proximo cippo pedes...
R.S Rursus. Romae signata (m). Reparatae salutis [anno] (†).
R.S.P Requietorium sibi posuit. Restituit sua pecunia.
R.T Ripa Thraciae. Ripa Tiberis.
R.TIB Ripa Tiberis.
RV Ravenna (m).
RV.I Rudis prima.
RVSS Russata (factio).

S

S Sacer. Sacellum. Sacerdos. Sacramentum. Sacravit. Sacrum. Salus. Salva. Sanctus (†). Satis. Saxum. Secundus. Semis. Semissis. Sempronius. Senatus. Sententia. Septuaginta (†). Sepulcrum. Sepultura. Sequitur. Servius. Servus. Sextarius. Sextus. Sibi. Sine. Sit. Situs. Soli. Solvit. Spiritus. Sua. Sub. Summo. Sunt. Super. Suus. Dodrans.
S Septuaginta millia (†).
S: Bes (nota numeralis).
S:· Dodrans (nota numeralis).
Sv Unciae septem.
S Scribia (?). Sed. Servus. Sextus. Centuria.
SA Sacerdos. Salutem. Salve. Salvius.
S.A Severiana Alexandrina (legio, cohors). Signifer alae. Silvanus Augustus. Somnus aeternalis.
SAB, *o* **SABATI** Sabatina (tribus).
SAC Sacer. Sacerdos. Sacerdotalis. Sacravit. Sacrificium. Sacrum.
SACC Sacerdotes.
S.AC.D Sub ascia dedicavit.
SACER Sacerdos.
SAC.P Sacerdos publicus.
SAC.P.A.A Sacerdos provinciae Africae anni....
SACR.FAC Sacris faciundis.
SAC.VRB Sacerdos urbis.
S.A.D *o* **S.A.D.D** Sub ascia dedicavit.
SAE *o* **SEC** Saeculum (†).
S.A.F Saturnus Augustus Frugifer.
SAG Sagittarii (cohors).
SAL Salius. Salvé. Salvius. Salute. Salutis [anno] (†).
S.AL Severiana Alexandriana (legio *o* cohors).
SALA Salariarius.
SALARI.SOC Salarius sociorum.
SAL.I.D Salutem in Domino (†).
SAM Samnis.
SAN Sanctus.
SAR Sarmaticus. Sardinia.
SARD Sardus (m).
S.ARK Servus arcarius.
SARM Sarmaticus (m).
S.A.S Saluti Aquileiensi sacrum. Saturno (*o* Silvano) Augusto sacrum. Soli aram sacravit. Spei Augustae sacrum.
S.AS Sub ascia.
SA.SAT Sacerdos Saturni.
S.AS.D Sub ascia dedicavit (†).
SAT.AVG Saturnus Augustus.
SB Sub (†).
SBD Subdiaconus (†).
SB.D Sub die.
SB.P.Q.S Sibi posterisquesuis.
S.C Sacra cognoscens. Scribendum curaverunt. Senatum consuluerunt. Senatus censuit. Senatus consulto (m). Singularis consularis. Sub cura. Sumptu communi.
SC Sacerdotium. Sanctae (†). Scaenicus. [Plebei]scitum.
SCA Scabillarii.
SC.ADF Scribendo adfuerunt.
SCAE Sanctae (†).
SCAPT Scaptia (tribus).
SCAPTINS Scaptiensis.
S.C.C Senatus consulto curavit (*o* curaverunt).
S.C.D.D Socii cultores domus

divinae. S... creatus decreto decurionum.
S.C.D.E.R.I.C Senatus consulto de ea re ita censuit.
SC.D.M Sciens dolo malo.
S.C.D.S Sepulcrum curavit de suo. Sibi curavit de suo.
S.C.D.T Senatus consulto de thesauro (m).
SCE Sanctae (†).
SCE.M Sanctae memoriae.
S.C.F.C Senatus consulto (*o* sumptu communi) faciendum curaverunt.
SC.HR Secundus heres.
SCI Sancti (†).
SCIATE Sanctitate (†).
SCL Sacrilegium. Saeculo (†). Scilicet.
SC.L.CM Sacrarum largitionum comes.
S.C.L.D Senatus consulto locus datus.
SC.M Sanctae memoriae (†).
SC.MM Sanctae memoriae (†).
S.C.P Sacerdos Cererum publica.
S.C.P.R Senatus consultum Populi Romani.
S.C.Q.ANN Sui cuiusque anni.
SCR Scriba. Scripsit.
SCR.ADF Scribendo adfuerunt.
S.C.R.C Senatus consulto restituendum curaverunt.
SCR.CER Scriptus cerarii.
SCRI Scriba. Scripsit.
SCRIB.ADF Scribundo adfuerunt.
SCRIB.LIB.Q Scriba librarius quaestorius.
SCRIB.R.P Scriba reipublicae.
S.CRI.VLL Sine crimine ullo.
SCRP Scripuli.
SCRVT Scrutarius.
SCS Sacerdos. Sanctus (†).
SCTE Sanctae (†).
SCVR Scurra.
SCVT Scutata (cohors).
SCYT Scythica (legio).
S.D Sacrum Diis. Salutem dicit. Sancta dea. Senatus decreto. Sententiam dicit. Serapis (?) deus. Silvanus deus. Sine damno. Sinistra decumanum. Sol deus. Statutum diem. Sub die (†). Suis dedit (†).
S.D.D Simul dederunt. Simul dedicaverunt.
S.D.L.S.D Sacerdos dei Liberi, sacerdos deae.
S.D.M Sacrum Diis manibus. Sine dolo malo.
S.D.N [Pro] salute domini nostri.
S.DO.M Sine dolo malo.
S.D.S Silvano domestico sacrum. Soli Deo sacrum. Sibi de suo.
S.D.V.ID.IAN Sepultus die quinta idus lanuarii (†). Sub die quinto idus ijanuariis (†).
SE Secunda. Secutor. Sepulcro. Sestertius.
S.E Situs est.
SEB Sebasteni (ala).
SEBAC Sebaciaria.
SEC Secundae. Secundus. Securitas. Secutor.
SEC.H Secundus heres.
SEC.TR Secutor tribuni (*o* trierarchi).
SEI V.E Sei (Si) videatur eis.
SEM Semel. Semestris.
SEMES Semestris.
SEN Senatores. Senatus. Senectute. Senior.
SEN.COS Senioris Consulis.

SEN.SEN Senatus sententia.
SEP September. Septimius. Sepultura.
SEPT September. Septimius.
SEQ Sequana (dea). Secutor.
S.EQ.Q.OD.ET P.R Senatus equesterque ordo et populus romanus.
SER Sergia (tribus). Sergius. Serva. Servius. Servus.
SER.AEQ.MONET Servus aequator monetae.
SERG Sergia (tribus).
SER.R Servus restituit. Servus rusticus.
SER.7SC Servus contrascriptor.
SERT Sertor.
SER.VIL Servus villicus.
SER.V.LIBER.S Servus vovit, liber solvit.
S.E.S.F Sibi et suis fecit.
S.E.S.O Sibi et suis omnibus.
SESQ Sesquiplicarius.
S.E.T.L Sit ei terra levis.
S.ETL.L.PQ.E Sibi et libertis libertabus posterisque eorum.
SE.TR Secutor tribuni.
S.ET S Sibi et suis.
S.ET S.L.L.PQ.E Sibi et suis libertis libertabus posterisque eorum.
SEV.AVG Sevir Augustalis.
SEX Sexmestris (tribunus). Sextilis. Sextus. Sexvir.
SEXM Sexmestris (tribunus).
S.F Sacris faciundis (m).
S.FA.C Sibi faciendum curavit.
S.F.C.R Sibi fieri curavit requietorium.
S.F.S Sine fraude sua.
SG Sacrilegium (†).
SGN Signum.
S.H Secundus heres (?). Semihora. Signum Herculis (?). Sita hic (?). Summa honoraria.
S.H.F.C Secundus heres faciendum curavit.
S.H.L.R Sub hoc lapide requiescit (?).
S.H.M.P.C Sibi hoc monumentum ponendum curavit.
S.H.S.Q Sub hoc saxo quiescat (†).
S.H.S.R Sub hoc saxo requiescit (†).
S.I Stilitibus iudicandis. Soli invicto.
SIC Sicut (†).
S.I.D Sol invictus deus Soli invicto dedicavit. Spiritus in Deo (†). Sua impensa dedicavit.
SI.E Situs est.
SIF Sifonarius.
SIG Signifer.
SIG.LEG Signifer legionis.
SIGN Signator. Signavit. Signifer. Signum.
SIGNF Signifer.
SIGN.RECEP Signis receptis (m).
SIL.SILV Silvano silvestri.
S.I.M Sol invictus Mithras.
SING Singularis. Singuli.
SING.COS Singularis consularis.
S.I.N.M Sol invictus n. Mithras.
SIRM Sirmium (m).
SIS *o* **SISC** Siscia (m).
S.IV Sanctissimus juvenis (?).
SL.IV DIK Stilitibus judicandis.
S.L.L.M Solvit laetus libens merito.
S.L.M Solvit libens merito.
S.L.L.P.E Sibi libertis libertabus posterisque eorum.

S.L.M Sibi locum monumenti. Solvit lubens merito.
S.L.M.L.D.D.PA Solverunt libentes (*o* libenter) merito. Locus datus decreto paganorum.
S.L.P Sibi libertis posterisque.
S.L.R [Votum] susceptum libens reddidit.
S.L.R.I.C.Q.O.O.R.E Siremps lex res jus causaque omnibus omnium rerum esto.
SLT Scilicet (†).
S.L.V.S.P Suo loco vivus sua pecunia (?).
S.M Sacrum Manibus. Sanctae memoriae. Secundum mancipium. Sesquimodius. Signata moneta. Sit monumentum. Sol mithras. Solvit merito. Submedicus.
S.M.A.C Sit meum auxilium Christus (†).
S.M.CO.T.P.B Supra monumentum coniugi titulum posuit benemerenti (†).
S.M.D Sacrum matri Deŭm.
S.M.D.XV V Sacerdos matris Deum quindecimviralis.
S.M.P.I Sepulcrum moerens poni iussit. Sibi monumentum poni iussit (†).
S.M.V Sacra moneta Urbis (m).
S.N, *o* **S$\overline{N}$** Sestertii nummi.
S$\overline{N}$ Senatus. Sine (†).
S.N.L Socii nominis latini.
S.N.P Si non paret.
S.N.Q.L Sociis nominique latino.
S.O Suis omnibus.
SOC Socii. Socius.
SCC.S Sociorum servus.
SOD Sodalis.
SOD.AVG Sodalis Augustalis.
SOL Solvit.
SOL.L.M Solvit libens merito.
S.O.P.P Sunt omnis pedaturae pedes...
S.O.V Sine offensa ulla.
S.P Sacrum posuit. Serva publica. Servus publicus. Sibi posuit. Stolata puella (?) Sua pecunia. Sub praefectus. Sumptu proprio. Sumptu publico. Suo peculio.
SP Semper. Septembris (†). Spectandus. Spectavit. Spurius.
SPAER Sphaerista.
S.P.C Sua pecunia constituerunt. Sua pecunia curavit (*o* curaverunt). Sumptu proprio constituit.
S.PC.PS Sua pecunia posuerunt.
S.P.C.P.S.R Sua pecunia constituerunt pro salute Reipublicae.
S.P.C.S Sibi posuit cum suis. Sua pecunia curavit sibi.
S.P.D Salutem plurimam dicit. Sua pecunia dedit.
S$\overline{PD}$ Supradicti (†).
S.P.D.D Sua pecunia dat dedicat (*o* dono dedit). Sumptu proprio dedicavit (*o* dono dedit).
S.P.D.D.D Sua pecunia dono dedit dicavit.
SPE Spectavit.
SPEC Speculator.
S.P.F Sua pecunia fecit.
SP.F Spectabilis femina. Spurii filius. Spurius filius.
S.P.F.C Sua pecunia faciendum curavit.
S.P.FE Soror pia fecit (?).
S.P.F.E.S.V.P Sua pecunia fecit et sibi vivus posuit.
SPL Splendidissimus. Splendidus.

S.P.PL.Q.R Senatus, populus plebesque romana.
S.P.P.S Sacris publicis praesto sunt.
S.P.P.S.C Sua pecunia ponendum sibi curavit.
S.P.P.S.F Solo privato (*o* publico) pecunia sua fecit. Sua pecunia poni solvi fecit.
S.P.Q Senatus populusque Sibi posterisque.
S.P.Q.A Senatus populusque Albensis.
S.P.Q.C Senatus populusque Corsiolanus.
S.P.Q.L Senatus populusque Lavininus.
S.P.Q.R Senatus Populusque Romanus.
S.P.Q.S Sibi posterisque suis.
S.P.Q.S.C.P.S Sibi posterisque suis curavit pecunia sua.
S.P.Q.T Senatus Populusque Tiburtinus.
S.P.R Senatus Populusque Romanus. Sua pecunia restituerunt.
S.PR Sine pretio
SPR Subpraefectus.
S.P.S.C Sua pecunia sibi curavit.
S.P.S.F Sibi posterisque suis fecit.
S.P.S.P Sibi posterisque suis posuit.
S.Q.C Senatusque consultum.
S.Q.H.A.P.E.SS.A.V.D.F Si quis hanc arcam post excessum suprascriptorum aperire voluerit dabit fisco.
S.QVE ME.F Suisque merentibus fecit.
SR Sergia (tribus).
S.R Summarum rationum [procurator].
S.RAT Summae rationes.
SRB Serbus (Servus) (†).
SR.D.S.F.C Soror de suo faciendum curavit.
S.R.E Sanctae Romanae Ecclesiae (†).
S.RES LEX IVS CAVSSAQVE O.O.R.ESTO Siremps res, lex, jus caussaque omnibus omnium rerum esto.
S.R.I Sacri Romani Imperii (†).
S R.I.ARCHM Sacri Romani Imperii Archimarschallum (m).
S.R.P.F.ET D Sumptibus rei publicae fecit et dedicavit.
SS Sacerdotes. Sancti (†). Sanctissimus (†). Senatus. Sestertius. Solverunt. Suis. Sunt.
S.S [Silvano] sancto sacrum (†). Scripti (*o* scripta) sunt. Semper scriptus. Senatus sententia. Siti sunt. Subscriptus. Suo sumptu. Suprascriptus (*o* scripta). Susceptum solvit.
$\overline{SS}$ Sestertii. Sextarii.
SS.DD.NN Salvis dominis nostris [duobus].
S.S.E Sibi sepulcrum elegit (*o* erexit).
S.S.F Sibi suisque fecit.
S.SI Supra scripti.
S.S.L.L.M [Votum] susceptum solvit libens laetus merito.
S.S.P.C Sibi sepulcrum ponendum curavit. Suo sumptu ponendum curavis.
S.S.P.Q.EOR Sibi suis posterisque eorum.
S.S.Q.P.P Sibi suisque posterisque posuerunt.
S.S.S Sicut supra scripti (*o* scripta). Summa suprascri-

pta. Supra scripti (*o* scripta) sunt.
S.S.S.A.S.S.S Sit sepulcrnm sacrum a Sacro Sancto Spiritu (†).
S.S.S.T.T.LEVIS Sibi suis. Sit tibi terra levis.
SS.THEOL.D.P.P Sacrosanctae Theologiae doetor professor publicus (†).
S.S.V.F Sibi suis vivens fecit.
ST Statera. Statius. Stellatina (tribus). Stipendia.
S.T Secutor tribuni.
STA Stamen. Statius.
STAT Statio. Stationarius. Statua.
STAT.HER Statio hereditatium.
STAT.Q.C.M Statio quadragesimae civitatis Mediomatricorum.
STE (*o* **STELL**) Stellatina (tribus).
STI Stipendia.
ST.F Stolata foemina.
ST.HER Statio hereditatium.
STIP Stipendia.
STL Stellatina (tribus).
S.T.L Sit terra levis.
STL.IVDIC Stilitibus judicandis.
STP Stipendiorum (†).
ST.P.P.P.C Statuam publica pecunia ponendum censuit.
S.TR Secutor tribuni.
STR (*o* **STRA**) Strator.
S.T.S.B Sit tibi semper bene.
S.TR Secutor Tribuni.
S.T.T.C Sit tibi terra cara (†). Sit tibi testis coelum (†).
S.T.T.L Sit tibi terra levis.
S.T.T.L.D Sit tibi terra levis dic.
STVP Stupidus.
S.V Se vivo. Senatus Voconliorum. Sepulcrum voluit. Sibi vivens. Sicut voluit. Solvit votum. Spectavit victor.
SVB Subheres. Suburana (tribus).
SVB.A.D Sub ascia dedicavit.
SVB.COS Sub consulatu.
SVB.CVR Sub curator.
SVBHE Subheredes.
SVBPR Subpraefectus.
SVBSEQ Subsequens.
SVBVIL Subvilicus.
SVD Sub die (†).
SVDC Subdiaconus (†).
S.VE C Senatusve consulto.
S.V.F Sibi vivens (*o* vivus) fecit.
SVF Sufes. Suffectus. Suffragia.
SVLP Sulpicia (ala).
S.V.L.M Solvit votum libens merito.
SVL.M Sulevae montanae.
S.V.L.Q Sibi vivens libertisque.
S.V.L.V.V.B.E Si vos, liberi vestri valetis, bene est.
SVM Summa. Summanus.
SVMP Sumptuarius.
SVM.SVM Summa summarum.
S.V.P Sibi vivens posuit. Suscepto voto posuit.
SVPER Superstites (‡).
SVPP Suppositicii (gladiatores).
SUPR.CUR.EL.ASS Supremae Curiae Electoralis assessor (†).
S.V.Q Sine ulla querela.
SVS.VOT Suscepto voto.
S.V.T.L Sit vobis terra levis.
SX Sextus.
S.X.P.Q.R Salva Christe (*o* crux) populum quem redimisti (†).
SYR Syriaca (classis). Syriacus.

T

T Tabula. Tabularius. Talis. Tampiana (ala). Taurus. Tanta. Te. Tellus. Templum. Tempus. Tergum. Terminum. Terra. Territorium. Tesserarius. Testamentum. Tibi. Tiro. Titulus. Titus. Tonans. Transvecturarius. Tribu. Tribunus. Tripolitania. Tromentina (tribus). Tu. Tumulus Tunc. Turma. Tutela. Tutor. Tutus. Tuus. Centum sexaginta (†).

T Centum sexaginta milia (†).

T Tam (†) Tamen (†). Ter (†). ... Tre (†). Tum (†). Trans (†).

L Tita. Quinquaginta.

T.A Taurus auratus.

TAB Taberna. Tabula. Tabularius. Tabulatio.

TABEL Tabellarius.

TABVL Tabularium. Tabullarius.

TAM Tamen.

TAMP Tampiana (ala).

TAVR Taurobolium.

T.BAT Transrhenanus Batavus.

TB Tibi (†).

TB.D.F.M.A Tibi dulcissimo filio meo adoptivo (*o* adoptato).

TB.M Tabulae matrimoniales.

T.B.M.F.C Titulum benemerenti faciundum curavit.

TB.PL Tribunus plebis.

TB.POT Tribunitia potestate.

T.B.Q Tu bene quiescas.

TC Tunc.

T.C Testamenti causa. Titulum curavit.

T.D.V.S Telluri deae votum solvit (?).

TEC Tector.

TEGVL Tegularius.

TEM Templum.

TER Terentia. Terentina (tribus). Terminalia. Terminus. Tertia. Tertium. Tertius.

TERET Teretina (tribus).

TERM.CVR Terminandum curaverunt.

TERR Territorium. Terruncius.

TES Tessera. Tesserarius Thessalonica (m).

TESM Testamentum.

TESS.7 Tesserarius Centurionis (*o* Centuriae).

TEST.LEG Testamenta legavit.

TEST.P.C Testamento ponendum curavit.

T.F Temporum felicitas. Testamento fecit. Tibi filius. Titulum fecit. Titus flavius.

T.F.C Testamento (*o* titulum) faciundum curavit.

T.F.F Testamento fieri fecit.

T.F.I Testamento (*o* titulum) fieri jussit.

T.F.F.S Testamento (*o* titulum) fieri fecit sibi.

T.F.I.EX H.V Titulum fieri jussit ex heredum voluntate.

T.F.I.H.F.C Testamenti formula ipsius heres faciendum curavit. Testamento fieri iussit, heredes fieri curavere.

T.F.I.S Testamento fieri iussit sibi.
T.F.L Testamento fieri legavit. Titulum fieri legavit.
T.F.M Testamento fieri mandavit.
T.F.P Titulum fecerunt patri.
T.F.R Testamento fieri rogavit.
T.F.V Titulum fecit vivens.
TH, *o* ⊜ Mors (†). Mortuus (†).
THER Thermarius.
T.H.E.S Tumulo hoc (?) est sepultus.
T.H.R Thracia. Threx.
TI Tiberius.
T.I Testamento instituit (*o* iussit). Titulum iussit.
TIB Tiberius.
TIB.D.F.M Tibi dulci filio meo.
T.I.C.L.I Tumulo iusto cinerem locari iussit.
TI.F Tiberii filius. Titulum fecit.
TIGN Tignarius.
TIR Tirrus.
TIT Titulus.
TIT.DE.C.S.S Titulum dedicaverunt cum supra scriptis.
TIT.P Titulum posuit.
TITM BN.MMRI Titulum bonae memoriae (†).
T.K Tabularium castrense.
T.L Testamento legavit.
T.L.H.F.C Testamento legavit; heres faciundum curavit.
TM Tamen. Tantum. Terminus. Testamentum. Testimonium.
T.MO.C Testamento monumentum curavit. Titulum monumenti curavit.
TMP Tempore.
T.M.P Titulum memoriae posuit.
T.M.Q.F.E.REV Tene me quia fugi et revoca.
TMT Testamentum.
T.M.V Templum Martis Ultoris.
T.N.C.H.F.C Testamento non cavit; heres faciundum curavit (?).
T.N.L Tu nos libera (†).
T.O.B.Q Tibi ossa bene quiescant.
TOG Togatus (advocatus).
TON Tonsor.
TOP Toparius.
TORQ Torquata (ala *o* cohors) Torques.
T.P Tanta pecunia. Terminum posuit. Tertiae partis (?). Tribunicia potestate. Tribunus plebis. Titulum (*o* testamento) posuerunt (*o* posuit).
TP Tempore (†). Tempus (†).
T.P.C Testamento poni curavit. Titulum publice curavit.
T.P.D Titulum publice dicavit.
T.P.I Testamento (*o* titulum) poni iussit.
T.P.M Titulum posuit memoriae.
T.PO.L.L.M Titulum posuit libens laetus merito.
T.P.S.L Testamento poni sibi legavit. Titulum pecunia sua locavit. Titulum proprio sumptu legavit.
T.Q.D Totiusque domus.
TR Trajana (legio). Trajanus. Transpadana. Threx. Trebius. Treviri (m). Tribunus. Trierarcha. Trieris. Triumphator. Tromentina (tribus).

TRA Trajana. Trajanus.
TR.A. Trierarcha Augusti.
TRAI Trajana. Trajanus.
TRAM Tramare.
TRA, *o* **TRAN** Transpadana.
TR.AVGG Trichiniarcha Augustorum.
TRE, *o* **TREC** Trecenarius.
TRE Treveri (ala).
TR.FOR Trajana fortis (legio).
TRI Trierarcha.
TRIB Tribunus.
TRIB.ET NOT Tribunus et notarius.
TRIB.LAT Tribunus laticlavius.
TRIB.MIL.A.P Tribunus militum a populo.
TRIB.P (*o* **PT**) Tribunicia potestate.
TRIB.P Tribunus plebis.
TRIB.POT Tribunicia potestate [functus] (m).
TRIB.SVC Tribus Succusana.
TRIPL Tripolitania.
TR.LAT Tribunus laticlavius.
TR.M Tribunus militum. Tritici modius.
TR.MIL.A.P Tribunus militum a populo.
TR.MIL.L Tribunus militum legionis.
TR.ML Tribunus militum.
TR.MM Tribunus militum.
TRO Troiana (legio). Tromentina (tribus).
TR.P Tribunicia potestate [functus] (m).
T.R.P.D.S.T.T.L Te rogo praeteriens dicas: sit tibi terra levis.
TR.PL Tribunus plebis.
TR.POT *o* **POTEST** Tribunicia potestate (m).
T.S.E Testamento (*o* titulum) sibi elegit.
T.S.F.I Testamento suo fieri iussit.
T.S.I Testamento suo instituit (*o* iussit).
T.S.L Testamento (*o* titulum) sibi legavit.
T.S.T.F.I Testamento suo titulum fieri iussit.
T.S.T.L Terra sit tibi levis.
TT Testamentum (†). Titulus (†).
T.T Teretina (tribus). Tibi terram. Titi (duo).
T.T.F.V Testamento titulum fieri voluit.
T.T.L Terra tibi levis. Testamento titulum legavit.
T.T.L.S Tibi terra levis sit.
T.T.L.V Terra tibi levis volo (?).
TTM Testamentum.
TTO Testamento.
T.TR Tesserarius Tribuni.
T.V Testamento vovit. Titulo usus. Tu vale. Ture vino.
TVB Tubicen. Tubilustrium.
TVB.SAC.P.R.Q Tubicen sacrorum populi romani Quiritium.
T.V.F Titulum (?) vivus (*o* vivens) fecit. Testamento voluit fieri (†). Ture vino fecerunt.
TVL Tullus.
TVM Tumulus (†).
TVN *o* **TVNG** Tungri (cohors).
TVR Turma. Turmarius.
TVSCVL Tusculum (m).
TVT.AVG Tutela Augusta.
TVTEL Tutelarius.
T.V.V.I Titulo, ut voverant, inscripto.

V

V Vale. Valens. Valentia (dea) Valere. Valerius. Validus. Ubi. Vene (bene). Venus. Verna. Vestales. Veteranus. Via. Vibius. Vicit. Victoria. Vitrix (legio). Villa. Vir. Virgo. Virtus. Visus. Vita. Vitellius. Viva. Vivens. Vivit. Vivunt. Vivus. Vixit. Volens. Volentibus. Voluit. Voluntarius. Voltinia (tribus). Voto. Votum. Vovit. Urbis. Usus. Ut. Utere. Uxor. Quinque. Penteris. Quinarius.

V Quinque millia. Quintum.

VA Vale. Valeria. Valerius.

V.A Vices agens. Vixit annis (*o* annos). Votum animo.

V.A.I.D Vivus aram iussit dedicare.

VAL Valeria (legio). Valerius. Valetudinarium. Valetudinarius.

V.A.L Vices agens legati. Vixit annos quinquaginta. Votum (*o* vovit) animo libens.

VAL.BYZ Valeria Byzacena (provincia).

V.A.L.H.S.E Vixit annos quinquaginta, hic situs est (†).

V.A.L.S Votum animo libens solvit.

VAL.VICT Valeria victrix (legio).

V.A.S.L.M Votum animo solvit libens merito.

V.A.S.P.P Viis aedibus sacris publicis procurandis (?).

V.A.V Vixit annos quinque (†).

V.A.X.M.II.D.III Vixit annos decem, menses duos, dies tres (†).

VB Vobiscum (†). Ubii (cohors).

V.B Vir bonus. Viro benemerenti.

V.B.D.R.P Vir bonus dignus republica.

V.B.M.P Voto bene merenti posuit.

V.B.O.V.F Virum bonum oro vos faciatis.

V.B.S Vir bonus sanctus.

V.C Vale coniux. Vir consularis (†). Vir clarissimus (*o* clarus). Vivens (*o* vivus) curavit. Urbis condita. Usucapio.

VC Unctor.

VC (*o* **VCS**) Uxor (†).

V.C.A.V.P Vir clarissimus agens vices praesidis.

V.C.C.F Vale coniux carissima feliciter (†).

V.C.CO Vir clarissimus consul.

V.C.CONS.P.N Vir clarissimus consularis provinciae Numidiae.

V.C.D.D Vir clarissimus dedit dedicavit.

V.C.ET INL Vir clarissimus et inlustris.

V.CL.COSS Vir clarissimus consul (*o* Viro clarissimo consule).

V.C.L.M Voti compos libens merito .

V.CL.PR.VRB Vir clarissimus praefectus urbis.

V.C.P Vivens curavit ponendum.

V.C.P.M Vir clarissimus Pontifex Maior.
V.C.P.P Vir clarissimus pater patrum. Vivens curavit propria pecunia.
V.C.P.T Vivus curavit poni titulum. Vir consularis provinciae. Tarraconensis.
V.C.Q.K Vir clarissimus quaestor candidatus.
V.CR Voluntarii cives Romani
V.C.R.IM.D.R Vir consularis Rex Imperator Dux Romanorum (m).
V.D Vir devotus (*o* devotissimus. Vivens (*o* votum) dedit. Vivus dedicavit (*o* dedit).
V.D.A Vale dulcis amica (*o* amice). Vale dulcis anima. Vixit duobus annis.
V.D.D Vivens dono dedit. Veneri (?) donum dat. Voto dedicatum.
V.D.N Verna Domini nostri. Vestiarius Domini nostri.
VDL Videlicet.
V.D.P.R.L P Ut de plano recte legi possit.
V.D.P.S Vir devotus privato sumptu. Vivens dedit proprio sumptu. Vivens de pecunia sua.
V.D.PT.L.D Vir devotissimus protector lateris dominici.
V.D.S Vovit (?) de suo.
V.E Vir egregius (*o* eminentissimus). Visum est. Votum ejus. Verum etiam (†).
VE Velina (tribus). Veteranus. Vetus (?). Vesuntini.
V.E.A.V.P Vir egregius agens vices praesidis.
VEC Vectigal. Vectura.
VECT Vectigal.
V.E.D.F Vir egregius decurio factus.
V.E.D N.M.Q.E Vir egregius devotus numini maiestatique eius.
V.E.EQ.R Vir egregius eques Romanus.
V.E.F Viro egregio fecit. Vivens ei fecit (*o* erigere fecit).
VEHIC Vehicula.
VEL Velarius. Veles. Velina (tribus).
VELL Vellina (tribus).
V.E.L.R Vidua et liberi relicti (†).
VEN Venatio. Venator. Veneta (factio). Venetia.
V.E.PP Vir egregius primipilaris.
VER Verna.
VERB Verbex.
VESTIG Vestigator.
VET Veteranus. Vetus Veturia (tribus).
VET.H.M.M Veteranus honesta missione missus.
VEX Vexillarius. Vexillatio.
VEX.7 Vexillarius. Centuriae.
V.F Vale Feliciter. Verba fecit (*o* fecerunt, *o* fecistis). Via Flaminia. Victrix fidelis. Vir fidelissimus. Vir fortis. Visum fuerit. Vivens fecit. Vivi fecerunt (†). Vivus (*o* viva) fecit). Voluit fieri. Votum fecit.
V.F.C Viam faciundum curavit. Vivens faciundum curavit. Vivus fieri curavit.
V.F.D.M Vivens fecit diis manibus.
VFEN Oufentina (tribus).
V.F.ET L.E Vivi fecerunt et locum emerunt (?).
UFF Ufficinator.
V.F.F Vivens fieri fecit. Vivus fieri fecit.

V.F.H.M.H.N.S Vivens fecit, hoc monumentum heredes non sequitur.
V.F.I Vivae fieri iussit (?).
V.F.M Vivens fecit monumentum.
V.F.N.M.N.S Vivens fecit novum monumentum nomine suo (†).
V.F.S Verba facta sunt. Vivens (*o* vivus) fecit sibi. Voluit fieri sepulcrum.
V F.S.E.S Vivens fecit sibi et suis.
V.F.S.S Vivens fecit sibi sepulcrum (†). Vivens fecit sibi suis.
V.F.T Vivus fecit titulum (?).
VG Virginis (†).
V.H Vir honestissimus. Vir honestus.
V.H.A Vixit honeste (?) annis.
V.H.M.EX.HN.S Voluit - hoc monumentum exteros heredes non sequi.
V.I Vir inlustris. Viro inlustri.
VI Vibius. Vineae (?). Vixit. Hexeris.
VĪ Hexeres.
V.I.AET Vive in aeterno (†).
VIAT Viator. Viatorium.
VIAT.TR.PL Viator tribuni plebis.
VI.AV Victoria augusta.
VIB Vibius.
VIC Vicani. Vicarius. Vicit. Victimarius. Victor. Victoria. Victoriatus. Victrix (legio). Vicus. Vicentia.
VIC.AUG Victoria Augusta.
VICE.S.C Vice sacra cognoscens.
VICIM Vicimagister.
VIC.LOP Vicus Lopodunensis.
VIC.N Victoriati nummi.
VIC.POR Vicani Portuenses.
VIC.POT Vicariae Potestatis.
VIC.S Vici scito.
VICT Victimarius. Victoria. Victoriensis (collegium). Victrix (legio).
VID Vidua (†).
V.ID.FEB Quinto idus februarii (†).
VI.F Vivus fecit.
VI.G Verbi gratia.
VIIVIR EPVL Septemvir epulorum.
VIK Vicani (?).
VIL Vilicus.
VIL.BR Vilicus Brundisinorum.
VILC Vilicus.
V.ILL Vir illustris.
VILLA Villatici.
VIL.PVB Villa publica (m).
VIL.R.S Vilicus ripae superioris.
VIN Vinalia.
VIND Vindelici (cohors).
V.INL Vir inlustris.
V.INL.COM Vir inlustris comes.
VIN.VRB.ET OST Vinarii urbani et ostienses.
VI.P.A... Vixit pia annos (*o* annis)...
VI.P.F Victrix Pia fidelis.
VIR Virgilius. Virgo. Virtus.
VIRB Virbialis.
VIR.BM Viro bene merenti.
VIR.V Virgo Vestalis.
V.I.S Verba infra scripta.
VI.S Vici scitu.
V.I.S.L.M Votum illis solvit libens merito.
VI.V Sevir.
VIVIR Sextumvir. Sevir.
VIVIR EQ.R Sevir equitum Romanorum.

VIV.S.C.F Vivus sepulcrum curavit faciendum.
VIX.A.FE.C Vixit annos ferme centum (†).
VIX.AN Vixit annos (†).
V.L Verna libertus (?). Veteranus legionis. Vir laudabilis (†).
VL Voltinia (tribus). Videlicet.
V.L.A.S Votum libens animo solvit.
V.L.L.C Voti libens laetus compos.
V.L.LIB.M Voto laetus libens merito.
V.L.L.M.S Votum libens laetus merito solvit.
V.L.L.S Votum libentissime solvit.
V.L.M Votum libens merito.
V.L.M.S Vivens locum (*o* locavit) monumentum sibi. Votum libens merito solvit.
V.LOC.F Vivus locum fecit.
V.L.P Votum libens posuit.
VLP Ulpia (legio). Ulpius.
V.L.P.M Votum libens posuit merito.
V.L.R Votum libens reddidit.
V.L.S Votum libens solvit (*o* libentes solverunt).
V.L.S.I Votum libens solvi iussit.
V.L.S.M Votum libens solvit merito.
VLT Voltinia (tribus).
V.M Vir magnificus. Vivens mandavit. Volens merito.
V.M.F Vene (bene) merenti fecerunt.
V.M.F.M Vivens monumentum fieri mandavit.
V.M.L.P Votum merito libens posuit.
V.M.L.S Votum merito libens solvit.
V.M.S Votum merito solvit.
V.N Quinto nonas (†).
VN Vene (Bene).
VNC Unctor.
VNC.COH Unctor Cohortis.
VNCT Unctor.
VN.M Vene (bene) merenti.
VN.MR Veneranda memoria (m).
V.O Vir optimus.
VO Vopiscus.
VOC Vocontii (ala).
VOL Volcanus. Voltinia (tribus). Voluntarii (cohors).
VOLC Volcanalia.
VOL.C.R Voluntarii cives Romani (cohors).
VOLT Voltinia (tribus).
V.O.P Viro optimo posuit (coniux).
VO.P.L.S Votum pater (?) libens solvit.
VOR Vordenses (ala).
V.O.S.L.M Votum o.... solvit libens merito.
VOT Voturia (tribus).
VOT.D Votum dedit.
VOT.FEC SOL.L.M Votum fecit, solvit libens merito.
VOT.M.F Votum merito fecerunt.
VOT.RED.L Votum reddit libens.
VOT.S.L.A Votum solvit libens animo.
VOT.S.L.L Votum solvit laetus libens.
VOT.V Votis quinquennalibus.
VOT.X Vota decennalia.
VOT.XX Vota vicennalia.
V.P Vicarius Praefecti. Vir patricius. Vir perfectus (*o* perfectissimus). Vir probus. Vir prudens. Vivus posuit. Vota Populi. Votum posuit. Uxori pientissimae (?).

Vq Pupilla.
V.P.A Vixit pius annis.
V.P.A.V.P Vir perfectissimus agens vices Praesidis. Viro perfectissimo agenti vicem Praetoris.
V.P.D Vir perfectissimus dux.
V.P.F Uxor piissima fecit.
V.P.L.M Votum posuit ibens merito.
V.P.M Votum posuit merito.
V.P.P.P Vir perfectissimus Pater Patrum. Vir perfectissimus Praefectus Praetorio.
V.P.P.P.H Vir perfectissimus praeses provinciae Hispaniae.
V.P.P.P.N Vir perfectissimus praeses provinciae Numidiae.
V.P.P.PR Vir perfectissimus praefectus praetorio.
V.P.P.P.R Vir perfectissimus praeses provinciae Raetiae.
V.P.S Vivens posuit sibi. Voluit pecunia sua. Votum pro salute.
V.P.S.L.M Votum publicum solvit libens merito.
V.Q Viator quaestoris.
V.Q.F Valeat qui fecit.
V.Q.R.F.E.V.S.D.M Uti quod recte factum esse volet sine dolo malo.
V.Q.S.L.M Vótum quidem solvit libens merito.
V.QVE [Sine] ulla querella.
V.R Vir religiosus (†). Votum reddidit. Urbs Roma.
VR Urbicus.
VRB Urbana (cohors). Urbanus.
VRBS Urbis.
VR.CC Vir clarissimus (†).
V.RL Vir religiosus (†).
V.R.L.M Votum reddidit libens merito.
VR.R Urbis Romanae.
V.S Vale, salve (†). Vice sacra. Vici scitu. Vir sanctus, (*o* spectabilis) (†). Vivens sibi (*o* solvit, *o* statuit). Voluit Senatus. Voto soluto. Votum solvit. Urbs sacra.
V.S.A.L Votum solvit animo libens.
V.S.A.L.P Voto suscepto animo libens posuit.
V.S.C Vice sacra cognoscens.
V.S.COM Viro Spectabili Comiti.
V.S.D Voto suscepto dedit.
V.S.D.D Voto soluto (*o* suscepto) dono dedit (*o* dedicavit). Votum solventes dono dant.
V.S.D.M Vivus sibi dedicavit monumentum. Voto soluto Diis Manibus.
V.S.D.S.L.M Vivens sibi de suo locum monumenti. Votum solvit de suo libens merito.
V.SE Vini sextarius (?).
V.S.E.S.F Vivens sibi et suis fecit.
V.S.F Vivi sibi fecerunt. Vivus sibi fecit. Voto suscepto fecerunt. Votum solvit feliciter.
V.S.F.C Voto soluto (*o* suscepto) fieri curarunt.
V.S.F.I Vivus sibi fieri iussit.
V.S.I Vice sacra judicans.
V.S.I.F Vivens sibi iussit fieri. Voto suscepto iussit fieri.
V.S.L Vivens sibi legavit. Votum solvit libens.
V.S.L.A Votum solvit libens animo.
V.S.L.A.S Votum solvit libens animo suo (?).

V.S.L.L Votum solvit libens laetus.
V.S.L.L.B.MER Votum solvit laetus libens bene merito.
V.S.L.L.M Vivens sibi legavit locum monumenti. Voto soluto (*o* votum solvit) libentissime merito. Votum solvit laetus, libens merito.
V.S.L.M Viro suo legavit monumentum. Votum solvit libens merito.
V.S.L.M.H.D.S.P Vivens sibi legavit monumentum hoc de sua pecunia. Votum solvit libens merito hoc de sua pecunia.
V.S.L.M.P Vivens sibi locum monumentum posuit.
V.S.L.P Voto suscepto libens posuit.
V.S.M Votum solvit merito.
V.S.M.L Votum solvit merito libens.
V.S.M.L.M.S Votum solvit merito libens Mercurio sacrum (?).
V.SP Vir spectabilis.
V.S.P Vivens sepulcrum posuit. Vivens (*o* vivus, *o* viva) sibi posuit.
(EX)V.S.P [Ex] voto suo posuit. Ex voto suscepto posuit.
V.S.P.L.D.D.D Voto suscepto posuit libens. Dono dedit dedicavit. Votum solvit publice, loco dato decreto Decurionum.
V.S.P.L.L.M Voto suscepto posuit laetus libens merito (*o* libentissime merito).
V.S.P.S.S Votum susceptum pecunia sua solvit.
V.S.S Vivens sibi statuit, (*o* suis). Voto suscepto solvit. Votum sacrum solvit.
V.SS.L.A Votum solverunt libentes animo.
V.S.S.L.M Vivens sibi statuit locum monumenti. Vivens sibi suis locavit monumentum. Votum solverunt libentes merito. Votum susceptum (*o* voto suscepto) solvit libens merito.
V.S.S.L.V.M Votum susceptum solvit lubens merito.
V.S.S.P.DD Voto suscepto sua pecunia dedicavit.
VST Ustrina.
VT EI IN H.L.SC.EST Ut ei in hac lege scriptum est.
V.T.F Vivens titulum fecit.
VT.F Utere felix.
V.T.F.I Vivens titulum fieri iussit.
VT.S.L.M Votum solvit libens merito.
V.V Valeria, (*o* Ulpia) victrix (legio). Venus victrix. Victrix Valens (legio) Vir venerabilis (?) Virgo Vestalis. Viva Venus. Vivo viro. Vivus vivae. Votum vovit. Voverunt. Uti voverant.
(EX)V.V [Ex] votis.
VV Viri. Vivi. Vivunt.
V.V.C.C. Virgines vestales castissimae. Viri clarissimi.
V.V.E.E Viri egregii.
VV.F Vive felix (†). Vivens fecit. Viventes fecerunt.
V.V.F Vivus vivae fecit.
VV.FF Viventes fecerunt.
V.VIR.A.D.A Quinquevir agris dandis adsignandis.
V.V.L.M Ut vovit libens merito.
VVLTIN Voltinia (tribus).
V.V.M Virgo Vestalis Maxima

V.V.MAX Virgini Vestali Maximae.
V.V.P Vivus posuit. Vivus vivo posuit.
V.V.P.P Viri perfectissimi.
V.V.S.FECER Vivi sibi fecerunt.
V.V.S.L.M Ut voverat solvit libens merito.
VV.SS Viris suprascriptis.
V.V.S.S.F Viris suprascriptis fecit.
V.V.V Vale,vale, vale!
VX Uxor. Vixit.
VX.B.M.F.H.S.E.S.T.T.L Uxori benemerenti fecit. Hic sita est. Sit tibi terra levis.
VX.DVL Uxor dulcissima.
UXO.C Uxori carissimae (†).
VXT Vixit (†).
⊱ Centurio. Centuria.

X Z

X Decem. Decennalia. Decemvir. Decimus. Denarii. Denarius. Existimatio. Xynodus. Christus (†). Salve (†). Ave (†).
X̄ Decem millia. Decimum.
⊱ Denarius.
⊱⊱ Millia.
XTI Christi (†).
XANNALIB Decennalibus.
X.CC Denariis ducentis.
XI Christi (†).
XI PR Undecim primus.
X̄L̄ Quadraginta millia.
XL G Quadragesima Galliarum.
XO Existimatio. Christo (†).
X° Xinodus.
XP Christus (†). Decem pondo.
☧ Christus (†).
X.P Decem pedes. Decem pondera.
XPI Christi (†).
X̄P̄M̄ Christum (†).
X̄P̄O Christo (†).
X.PSS Decem passuum.
XRI Christi (†).
X.V Decemvir. Decemviri.
X̄V̄ Quindecim. Decemvir.
X̄V̄ Quindecemvir.
X̄V̄IIII Decennovium.
XVIR.A.D.A.I Decemvir agris dandis adsignandis judicandis.
XVIRSACR.FAC Decemvir sacris faciundis.
XV.STLI Decemvir stilitibus judicandis.
X̄V̄VIR.S.F Quindecemvir sacris faciundis.
XV.V.S.F Quindecemvir sacris faciundis.
X̄X̄ Viginti millia.
X̄X̄C̄ Octuaginta millia.
XX HER Vigesima hereditatium.
XX LIB Vigesima libertatis.
XX P.R.M Uigesima populi romani minus.
XXX.P.IN.F Triginta pedes in fronte.
XXX.S.S Trigesimo stipendio sepultus.
XXXX G Quadragesima Galliarum.

Y Centum quinquaginta (†).
_Imnum. Imnus.
Ȳ Centum quinquaginta millia (†).
Z Duo millia (†). Zezes (vivas) (†). Zezo (Iesus) (†).

Z Centurio. Zeta (diatea).
Z̄ Bis mille millia (†). Bis millies mille (†) (*due milioni*).
ZEN Zenonius. Zenobius.
Z.T.L Mulieris [et] Tibi libertus (?).

1 Centurio.
CV Centumviri.
I Semel. primus. unus.
II Bis. Iterum. Secundus. Iteratus. Duo. Bini.
III Tertium. Ter. Tertius. Tres.
IIII Quartum. Quater. Quartus. Quatuor. Quattuorvir.
V Quintum. Quinques. Quintus. Quinque. Penteris. Quinarius.

VI Sextum. Sexies. Sextus. Sex.
IIIIII.V Sextumvir, Sevir.
VIII.V Octumvir.
IIII.VIRAL Quattuorviralis.
➢, ➤, 3, Z, Z̄, C, ⅁, Centurio.
➢, 7 Conventus, Contra. Contrascriptor.
∞ Milaria (ala, *o* cohors).
7, C, Ↄ, Gaia (foemina).
Ɛ, 3, Ↄ, Ↄ Gaiae (foeminae) duae.

BIBLIOGRAFIA

delle principali pubblicazioni italiane e straniere sulle abbreviature latine e sulle sigle epigrafiche

ANDERSON (J), Selectus diplomatum et numismatum Scotiae thesaurus.. Édimbourg, 1739 in fol. Contenente 49 tavole riproducenti alfabeti di scritture medioevali e una lista alfabetica di abbreviature

Apuntes paleográficos, para uso de los alumnos de la Escuela especial del notariado, arreglados por los profesores de la Academia paleográfica de Barcelona. Barcelona, Tipografia española, 1880. Con alcune tavole di abbreviature.

BARINGI (Danielis Eberhardi), Clavis Diplomatica specimina veterum scripturarum tradens, alphabeta nimirum varia, medii aevi compendia scribendi, notariorum veterum signa perplura etc. Hannoverae, 1754. V. pag. 197: « Compendia scribendi medii aevi etc. » in 24 tavole.

BATTHENEY, Supplément à la diplomatique pratique (de Le Moine) Paris, 1772, in 4°, con 53 tavole. Fu ripubblicato nel 1775. (Paris, Le Clerc) col titolo: L'archiviste François.

BAZZARINI (Antonio), v. COLETIUS (J. D.).

BERNARD (Jean Et.), Sertorii Ursati de notis Romanorum commentarius, sive explicatio notarum quae frequentius in antiquis lapidibus, marmoribus et auctoribus occurrunt. Hagae-Comitium 1736, in 8°. Compendio dell'opera di Sertorio Orsato *De notis Romanorum.*

BIANCHI (Celestino), Alphabeta varia cum notis contra veterum notariorum ad lectionem et intelligentiam manuscrip-

torum praecipue saeculorum XIV, XV, XVI collecta tabulisque exhibita anno 1824 ad usum Caesarei R. Archivi generalis Mantuae.

Braña (R. Alvarez de la), Sigla y abreviaturas latinas con su significado por orden alfabetico, seguidas del calendario romano y de un catalogo de las abreviaturas que se ysan en los documentos pontificios. Leon, 1883, in 8°.

Brissonius (Barnabas), De verborum significatione. Parisiis, 1506. V. pag. 596, De siglis.

Bry (De). Alphabeta et characteres a creato mundo ad nostra usque tempora apud omnes nationes usurpati, cum figuris. Francofurti, 1596.

Buschibg (J. C. Th.), De signis seu signetis notariorum veterum. Breslau, 1820, in 4°.

Cagnat (René), Cours d'épigraphie latine. Paris, 1886, 2° edit. Paris, 1889. In fine trovasi un dizionario di sigle epigrafiche dell'epoca romana, tratto dal Corpus Inscriptionum latinarum del Mommsen.

Calza da Gattinara (Giovanni), Dizionario teorico pratico del Notariato, ossia elementi della scienza notarile. Torino, 1826. In principio del volume parlasi delle abbreviature notarili.

Cannegieter (Joannes), Disquisitio de notis et siglis veterum. V. anche il suo Commentum in Ulpiani fragmenta. Utrecht, 1768; Leiden, 1774, in 4°.

Cappelli (Adriano), Dizionario di abbreviature latine ed italiane, ecc. Milano, Hoepli, 1899.

— *Lo stesso*, 2ª edizione, interamente rifatta, ivi, 1912.

— Lexicon abbreviaturarum etc. Leipzig, J. J. Weber, 1901.

— *Lo stesso*, 2ª ediz., migliorata, Leipzig, J. J. Weber, 1928.

— Abbreviature ecclesiastiche, in « Lessico Ecclesiastico. Milano, Vallardi, 1900 ». vol. I, pag. 7-13.

Carini (Isidoro), Piccolo manuale di sigle ed abbreviazioni dell'epigrafia classica ad uso della pontificia scuola Vaticana. Fasc. 14° del Corso Paleografico. Roma, Tipografia Vaticana, 1886.

Carpentier (P. D.), Alphabetum tironianum seu notas Tironis explicandi methodus etc. Luteatiae Parisiorum, 1747, in 8°.

Chassant (Alph.), Dictionnaire des Abréviations latines et françaises. Evreux, 1846. Un volume in 8°. La quinta edizione apparve a Parigi nel 1884, in piccolo formato,

— Paléographie des chartes et des manuscrits depuis le XI. au XVII siècle. Evreux, 1839. Un volume in 8°. L'ottava edizione apparve a Parigi nel 1885, in 12°.

— Dictionnaire de Sigillographie pratique. Paris, Dumouilin, 1860. V. pag. 217-220 e tav. I e III.

Coletius (J. D.), Notae et siglae quae in nummis et lapidibus apud Romanos obtinebant explicatae. Venetiis, 1785, in 8°. Inserite, con aggiunte, nel Dizionario di Antichità, ecc., di A. Rubbi. Venezia, 1794, e nel Vocabolario Latino di A. Bazzarini, vol II. Torino, Pomba, 1850.

Costadau (Le P.), Traité historique et critique des principaux signes dont nous servons pour manifester nos pensées, divisé en trois parties, savoir des signes humains Lyon, 1717, 4 volumi in 12°; des signes superstitieux et diaboliques. 4 volumi in-12°, Lyon, 1720; des signes divins, 4 volumi in 12°, Lyon, 1724.

Cyprianus (E. S.), Dissertatio de siglis. Helmstadii, 1700, in 4°.

De cautelis breviationibus et punctis circa scripturam observandis. Trattato medioevale di anonimo, edito dal prof. Enrico Rostagno nella *Rivista delle Biblioteche e degli Archivi*, Firenze, 1900, anno XI, N. 10-11.

Dictionnaire d' Épigraphie chrétienne par M. X.***, publié par M. Migne, Paris, 1852, 2 volumi, V. secondo vol., col. 1210: Principales abbréviations employées dans les épitaphes et les inscription chrétiennes. L'opera fa parte della *Nouvelle Encyclopédie Théologique.*

Dictionnaire de Paléographie, de cryptographie, de dactylologie, d'hiéroglyphie, de sténographie et de télégraphie par M. X.***, publié par M. L'Abbé Migne éditeur de la bibliothèque universelle du clergé. Paris, 1854. Vol. 48° della *Nouvelle Encyclopédie Théologique.* V. parte VI, col. 875 e 950: Sigles, chiffres, monogrammes, abréviations, notes tironnienes e col. 1331: Alphabet des abréviations employées dans les manuscrits et les titres.

A Dictionary of Abbreviations contining nearly 2500 contractions and signs, Official, Legal, Medical, Ecclesiastical, Military, Naval, Scientific, Commercial, Business, Sporting, Colloquial, etc. etc. of daily use in general literatur, journalism correspondence, conversation, etc. London, Griffith, Farran, Okeden e Welsh... 1886. Un vol. in 32°.

Encyclopédie (La Grande), Inventaire raisonnée des sciences des lettres et des arts etc. Paris, 188... V. pag. 126 e segg. Abréviations di H. Omont.

Explicatio litterarum et notarum frequentius in antiquis Romanorum monumentis occurrentium. Florentiae, Molini, 1822.

[Ferrario (Luigi)]. Saggio di sigle fra le più usitate nei documenti dell' I. R. Archivio diplomatico di Milano. Milano, 1857, a cura dell'Archivio di Stato. Una tavola litogr.

— Saggio di abbreviature desunto dalle carte dell' I. R. Archivio Diplomatico in Milano. Milano, 1857 a cura dell'Archivio di Stato. Due tavole litogr.

Fumagalli (Angelo), Delle istituzioni diplomatiche. 2 volumi. Milano, 1802. V. vol. I, cap. IX, pag. 163: « Delle sigle, delle cifre, delle abbreviazioni, inserzioni, legamenti e congiunzioni di caratteri e delle note tironiane ».

Fumagalli (Giuseppe), Di un'antica tavola di abbreviazioni in un codice del sec. XV. In *Rivista delle Biblioteche e degli Archivi*, Roma, 1896, anno VI, N. 11-12, pag. 185.

Galante (Angiolo), Interpretazione e riproduzione fotografica di alcuni scritti del XV al XVII sec. seguite da brevissime nozioni di Paleografia esplicative del testo e notizie storiche. Caltagirone, 1899.

Garofalo (Giuseppe), Spiegazione delle abbreviature latine, lettere iniziali e clausole ceterate che si rinvengono negli antichi rogiti notarili di Sicilia del Notaro Candidato G. G. Archivista ff. di Conservatore Tesoriere dell'Archivio notarile distrettuale di Catania, Catania, 1889.

— Appendice alla spiegazione delle abbreviature latine, lettere iniziali e clausole ceterate che si rinvengono negli antichi rogiti notarili di Sicilia e con regole di paleografia aggiuntevi. Catania, 1890.

Gatterer (J. G.), Elementa artis diplomaticae universalis cum tabulis XII aeri incis. Goettingae, 1765.

Gerrard (Jean), Siglarium Romanum, sive explicatio Notarum aut litterarum, quae hactenus reperiri potuerunt in marmoribus, nummis, etc. Londini, 1792, in 4°.

Gloria (Andrea), Compendio delle lezioni teorico-pratiche di Paleografia e Diplomatica. Padova, 1870. V. da pag. 9 a 36 il Dizionarietto di sigle e la tav. II « Cifre numeriche, nessi monogrammi e abbreviature ».

Goltzius (Hubertus), De notis singularibus et implexis in numismatibus et Fastis. Anversa, 1644-45.

Gregorius (J. J.), Von der abgekürzten Schreibart durch Zeichen, die bei den Römern gewöhnlich war. V. Actor. soc. latinae Jenensis ed. a J. E. Imm. Walchio. Jenae, 1753, in 8°, 2 parti.

Gunther (C. L.), Medicinisch-chymisch und alchymistisches Oraculum, darinnen man nicht nur alle Zeichen und Abkürzungen, welche sowol in den Recepten und Büchern der Aerzte und Apotheker, als auch in den Schriften der Chymisten und Alchimisten vorkommen, findet etc. Ulm, 1755, in 8°.

Hedericus (B.), Interpretatio notarum signorumque medicorum. V. il suo « Lexicon manuale latino german. ». Lipsa, 1739, vol. II.

Henzen (Wilhelmus), vol. III, Collectionis Orellianae supplementa emendationesque exhibens ed. H. G.; accedunt indices rerum ac notarum quae in tribus voluminibus inveniuntur. Zurigo, 1875.

Hill (G. F.), The development of Arabie numerals in Europe exhibited in sixtiy-four tables. Oxford, Clarendon, 1917.

Hirschfeld (Otto), Inscriptiones Galliae Narbonensis latinae consilio et auctoritate Academiae litterarum Borussicae. Berolini, 1888. V. pagg. 944-949 « Litterae singulares notabiliores ».

Hrabanus (M.), De inventione linguarum et notis antiquis. V. nelle sue opere stampate nel 1727, in fol. vol. VI, p. 333.

Hübner (Emilius), Exempla scripturae epigraphicae latinae a Caesaris dictatoris morte ad aetatem Justiniani. Berolini, 1885. V. pag. LXX « Numeri » e pag. LXXII « Litterae singulares et scripturae compendia ».

Hübner (Emil.) Rromische Epigraphik. In « Handbuch der klass. Altertumswissenschaft » di Ivan Müller. Un volume, 1886, pag. 485 e segg.

Hulakovsky (J.-M.), Abbreviaturae vocabulorum usitatae in scripturis praecipue latinis medii aevi... Pragae, 1852, in 8°.

Inama-Sternegg (Karl-Theodor), Ueber Urbarien und Urbarialaufzeichnungen. V. « Archivalische Zeitschrift », vol. II, pag. 26. Stuttgart, 1877.

Incipiunt quaedam regulae de modo titulandi seu apificandi pro novellis scriptoribus copulatae, etc. Riproduzione di John Spencer Smith, Cadomi, 1840. Da un ms. del sec. XV.

Jaconus de Lausanna, Sulle abbreviature e sulla preparazione della pergamena. Trattato scritto verso il 1300. V. « Miscellen aus Grazer Handxschriften », terza serie pubblicata da Anton E. Schönbach nelle « Mitteil. des historischen Vereines für Steiermark ». Graz, 1900. V. anche « Centralblatt für Bibliothekwesen », XVII, pag. 490.

Jochius (J. G.), Dissertatio de notis veterum criticis in censendis auctoribus. Jenae, 1704, in 4°.

Jungius (J. H.), De notis et siglis veterum Graecorum et Romanorum. Goettingae, 1756, in fol.

Kopp (Ulricus Fridericus). Palaeographia critica. Mannhemii, sumptibus auctoris, 1817-1829. 4 volumi.

Le Moine, Diplomatoque pratique, ou traité de l'arrangement des archives et trésors des chartes. Metz, 1765, in 4°, con 12 tavole di abbreviature. Supplemento di Battheney nel 1772, con 53 tavole.

Libellus docens modum studendi et legendi contenta ac abbreviata utriusque iuris tam canonici quam civilis in se continens titulos sive rubricas eiusdem iuris. per Fridericum Crewsner Opidi Nurembergensis civem summa cum diligentia anno Domini MCCCCLXXVI die prima mensis Septembris impressus. In fol. Lo stesso 1482 die prima mensis

Julii; e 1487 7 April., Basilea; e 1487 in civitate Argentinensi; e 1487, in alma universitate Coloniensis.

Lindsay, An introduction to latin textual emendation. London, 1896.

Link (H.), De siglis et notis literarum in jure prohibitis et permissis. Altorfii, 1693, in 4°.

Lipsius (Justus) Epistola ad L. Lessium de notis et notariis veterum. È la 27ª della prima centuria delle lettere ai Belgi. Trovasi anche in Vossio: De studio instituendi etc. » Amsterdam, 1658, in 12°.

— Epistola de notis scilicet siglis antiquorum cum observationibus Jo. Prettenii. Cizae. 1660, in 12°.

Lupi (Clemente), Manuale di paleografia delle carte. Firenze, Le Monnier, 1875. V. cap. IV, pag. 122, e segg.

Mannert (K.), Miscellanea diplomatica. Nürnberg, 1795. Contiene: « Versuch über die Abbreviaturen ». Lavoro di poco pregio.

Manutii (Aldi Pauli F.), Ortographiae ratio, collecta ex libris antiquis grammaticis, etc.; de veterum notarum explanatione, etc. Venetiis, Aldus, 1565, in 8°.

Marini (Gaetano), I papiri diplomatici raccolti ed illustrati dall'abbate G. M. primo custode della Bibl. Vatic. e prefetto degli Archivi Segreti della Santa Sede. Roma, 1805. Vedi pagg. XXX e XXXI: Catalogo delle sigle che sono riportate e spiegate nell'opera e pag. 278 e 369: Sigles malamente interpretate dai copisti e dai notari.

Martigny, Dictionnaire des antiquités chrétiennes, Paris, 1377.

Martin (C. Trice), Record Interpreter. London, 1874. Ristampa dell'opera del Wrigt « Court Hand restored ». V. Wrigt.

Meisner (M.), Syntagma philologieum de adnotationibus criticorum scilicet de notis sententiarum: cui adnotatum Apospama philologicum de Notarum siglis. Hof Varisc. 1622, in 8°.

Merino de Jesucristo (And.), Escuela palégraphica ó de leer letras cursivas antiguas y modernas, desde la entrada de los Godos en Epaña hasta nuestros tiempos. Madid, 1780, in fol.

Modus legendi abbreviaturas in utoque jure, Paris, Jean Petit 1476. Per altre edizioni del sec. XV di quest'opera veggasi Hain, Repertor. bibliogr., e Omont, Dictionnaire d'abréviat., etc. il quale dà un elenco di 68 edizioni di questo manuale, dal 1476 al 1623.

Mommsen (Theodorus), Corpus inscriptionum latinarum. Berolini, 1863, 1ª ediz. e 1893-95, 2ª ediz. V. le tavole in fine di ciascun volume, costituenti raccolta di sigle.

— Inscriptiones Regni Neapolitani latinae. Lipsiae, 1853. Vedi pag. 484 « Notae aliquot rariores ».

— Notarum laterculi. In Keil, Grammatici latini, vol. IV, Leipzig, Teubner, 1864, pag. 267 alla 352. Contiene: I. M. Valerii Probi, De litteris singularibus fragmentum. II. Notae Lugdunenses. III. Notae ex cod. Reginae. IV. Magnonis laterculus alter. V. Notae Lindenbrogianae. VI. Notae Vaticanae. VII. Notae Papianae et Einsidlenses. VIII. Petri Diaconi notae litterarum more vetusto. IX. De Probi qui dicitur notarum laterculo alphabetico.

Monaci (Ernesto), Esempi di scrittura latina dal secolo I di Cristo al XVIII per servire all'insegnamento paleografico nelle scuole universitarie. Roma, Lux, 1898, e nuova ediz., Roma, Anderson, 1906. V. le tavole XLVII a L « Abbreviature più usate nei secoli XII al XVI ». Le medesime sono state prese dal Merino, « Escuela paleographica », Madrid, 1780, pagg. 272-273, 234-237.

Morcelli (Stefano Antonio), Opera epigraphica. Padova, 1819 al 1823. 6 volumi. Vedi vol. II, pag. 266 e segg.; vol. III, pag. 145 e segg.

— Lexicon epigraphicum Morcellianum. Bologna, 1835 al 1843. 4 volumi.

Munos J Rivero (J.), Palégraphia visigoda. Metodo teorico-practica para aprender á leer los codices y documentos españoles de los siglos V al XII. Madrid, 1881, in 8°. V. seconda parte, cap. 4 e 5.

— Palégraphia popular. — Arte de leer los documentos antiquos escritos en castellano. Madrid, 1886, in 8°. Contiene in fine un dizionario di abbreviature.

— Manual de paleographia diplomatica española de los siglos XII al XVII. 2ª ediz., Madrid, 1890, in 8°. Vedi parte II, cap. 2-9.

Nicolai (Jannis), Tractatus de siglis veterum, omnibus elegantioris literaturae amatoribus utilissimus, in quo continentur quae ad interpretationem Numismatum, Inscriptionum, Juris et fere omnium artium requiruntur, cujus subsidio facile literae explicari possunt. Lugduni Batavorum apud Abrahamum de Swart MDCCII.

Nieupport (G. H.), Rituum qui olim apud Romanos obtinuerunt succincta explicatio etc. Venetiis, 1746, editio tertia veneta. V. pagg. 461-496: « Appendix I, De notis romanorum sive siglis maxime memorabilibus ».

Omont (Henri), Dictionnaire d' abbréviations latines publié a Brescia en 1534. Estratto dalla « Bibliothéque de l'École des chartes », anno 1902, t. LXIII. Parigi, 1902. Riproduce in zincotipia la raccolta di abbreviature edita a Brescia nel 1534: « *Quivi incomincia la nuova Regoleita, etc.* » v. a pag. 524.

Orelli-Henzen, Inscriptionum latinarum amplissima collectio. Lipsiae, 1828 (I, II), 1856 (III.) In fine dell'opera trovasi un dizionario di sigle epigrafiche.

Ortografia de la lengua castellana compuesta por la real Academia Española. Madrid, 1770. Septima impression corregida y aumentada, Barcelona, senza l'anno. V. cap. VI, pag. 135: « De las abreviaturas ». L' 8ª ediz. a Madrid nel 1815.

Paoli (Cesare), Programma scolastico di paleografia diplomatica. Firenze, Sansoni, 1901. 3ª ediz. V. cap. IV, pag. 40: Scritture compendiarie e segrete. V. anche la traduzione tedesca del prof. K. Lohmeyer, Innsbruck Wagner, 1885. — Le Abbreviature nella paleografia latina del Medio Evo, Saggio metodico pratico. Firenze, Le Monnier, 1891. V. anche la traduzione tedesca del prof. K. Lohmeyer. Innsbruck, Wagner, 1892.

Patinella, Tyrocinium sive Theori-Pratica Tabellionatus officii. Palermo, 1738. Dà un'estesa raccolta di formole degli atti antichi e di clausole ceterate.

Perard-Castel, Traité de l'usage et pratique de la cour de Roma pour l'expédition des signatures et provisions des bénéfices de France. Paris, 1717. 2 volumi, in 12°. Contiene una « Table des abréviations les plus ordinaires dans lex expéditions de la cour de Roma ».

Petrus Diaconus, Liber de notis. Venetiis, 1525.

Pianton (Fr. Pietro), Enciclopedia ecclesiastica. Venetia, 1854 al 1864. 8 volumi. V. vol. VII, pag. 20 « Abbreviature » di D. V. Giordani. Con un piccolo dizionario di abbreviature.

Pillito (Ignazio), Analisi paleografica di cinque codici dei secoli XIV e XV, appartenenti all'Archivio di Stato di Cagliari. Cag.iari, 1879 (In litografia).

Probi (Valerii) grammatici, de interpretandis romanorum litteris opusculum feliciter incipit. Romanorum civium nomina pronomina ac cognomina, earumque magistratuum. Aliae abbreviaturae ex Valerio Probo excerptae etc. Venetiis per Jo. de Tridino, 1499, in 4°.

— Interpretamenta litterarum singularium in antiquitatibus Romanis cum plerisque circa singulas litteras additionibus. Item Valerii Probi de abbreviaturis nominum civium romanorum etc. Oppenheim, 1510, in 4°.

— Hoc in volumine haec continentur: M. Val. Probus de notis Romanorum ex codice manuscripto castigatior, auctiorque quam unquam antea factus; Petrus Diaconus de eadem re ad Conradum primum Imp. Ro. etc. Venetiis, in aedibus .I. Tacuini MDXXV, in 8°.

— De notis Romanorum interpretandis libellus, Magnonis, Diaconi aliorumque notarum vett. explicationes etc. Lugduni B, 1599, in 8°.

Probus (M. V.), De notis Romanorum interpretandis ex. ed. H. Ernesti. Sorae, 1647, in 4°.

Prou (M.), Manuel de paléographie latine et française du VI au XVII siècle. Paris, 1910, in 8°, 3ª ediz. Contiene un dizionarietto di abbreviature.

Puteanus (Ericius) [Dupuy], Renatum e mysterio principium thologicum, in quo vocum, signorum et punctorum tum et litterarum maxime ac numerorum, origo, nec non novum variarum rerum specimen etymologicum forma dialogi propalatur. Patavii, 1686, in 8°.

Quantin, Dictionaire raisonné de diplomatique chrétienne. Paris, 1866. Publié par l'Abbé Migne, éditeur de la Bibliothèque universelle du clergé etc. Vol. XL della Nouvelle Encyclopédie Théologique V. l'articolo *Abréviations*. Contiene un dizionarietto di abbreviature.

Quivi incomincia la nova Regoletta nella qual troverai | ogni sorte de abbreviature usuale, et allo inconto de | tutte le parole abbreviate haverai esse parole distin | te per ordine de alphabeto: Et prima, | etc Brixiae per Damianum et Jacobum Philippum fratres anno a nativitate Domini MDXXXIIII (8 pagine). Se ne conserva un esemplare nella Bibl. Trivulziana di Milano. V. Omont (H.).

Rentzmann, Numismatisches, Legendenlexicon des Mittelalters und der Neuzeit. Berlin, 1865-66, con Supplemento 1878).

Reusens (La Chanoine), Éléments de Paléographie. Louvain, chez l'auteur 1899. V. pag. 93, Abréviations.

Rhumannus (A.), Romae Atticae Suburbium, scilicet tractatus de litterarum latinarum numero et origine, figuris, mutatione, nominibus, divisione et usu in numerando. Hauniae, 1679, in 4°.

Ricci (Serafino), Epigrafia latina, trattato elementare con esercizi pratici e facsimili illustrativi. Milano, Hoepli, 1898. Vedi pag. 351 e segg.: Indice alfabetico di sigle dell'epoca romana.

Richard et Giraud (Dominicains), Bibliothéque Sacrée ou Dictionnaire universel historique, dogmatique, canonique, géographique et chronologique des sciences ecclésiastiques. Paris, 1822, 19 volumi. V. vol. I, pag. 98 Abréviations.

Rostagno (Enrico), Di una tavola d'abbreviature tratta da un codice braidense con una appendice di tavole e una dichiarazione sull'uso delle cifre arabiche da codici laurenziani. Nella « Rivista delle Biblioteche e degli Archivi ». Firenze, anno VII (1887), pag. 136.

Rubbi (Andrea), Dizionario di antichità sacre e profane, ecc., Venezia, MDCCXCV. V. Coletius.

Ruess (F.), Ueber die Tachygraphie der Römer. München, 1878, in 8°.

Santa Croce, Sigle lapidarie e numismatiche. Manoscritto in diverse biblioteche italiane.

Schoppi (Gasperis) Franci, De arte critica et praecipue de altera eius parte emendatrice, quae ratio in latinis scriptoribus ex ingenio emendandis observari debeat, commentariolus. In quo nonnulla nove emendantur, alia prius emendata confirmantur, etc. Norimbergae, e typographeio Valentini Fuhrmanni anno MDIIIC. V. pag. 148: « De compendiosa scribendi ratione seu abbreviationibus ».

Schlickeysen (F. W. A.), Erklärung der Abkürzungen auf Münzen der neueren Zeit, des Mittelalters und des Altertums. 2ª ediz. di Pallmann & Droysen. Berlin, 1882.

Schmitz (G.), Commentarii notarum tironianarum. Insunt prolegomena, adnotationes criticae et exegeticae, index notarum alphabeticus CXXXII tabulae notarum autographae. Lipsiae, 1893, in fol.

Schönemann, Versuch eines vollständigen Systems der allgemeinem besonders ältern Diplomatik. Hamburg, 1801 al 1803 2 volumi in 8°. 2ª ediz , Leipzig, 1818. Contiene in fine del primo volume 16 tavole incise che riproducono alfabeti, abbreviature, cifre e documenti, dalla corsiva romana fino al secolo XV.

Silvestre (J. B.), Paléographie universelle. Paris, 1839-41, 4 volumi in fol London, 1849-1850

Smith & Cheetham, A Dictionary of christian antiquities. London, 1875-1880. 2 volumi.

Tardif (Jules), Mémoire sur les notes tironiennes. Nelle « Mémoires présentés par divers sants à l'Académie des inscriptions et belle-lettres, 2 série ». III, pag. 104-171. Paris, 1854.

[Tassin et Toustain], Nouveau traité de dipiomatique. Paris, 1750-1765. 6 volumi in 4°. In tedesco: Neues Lehrgebäude der Diplomatik. Erfurt, 1756-1769. 9 volumi in 4.° Vedi volume III, pag. 537, Abréviations.

Terreros y Pando (Estevan De), Paleografia española, que contiene todos los modos conocidos que ha abido de escribir en España, desde su principio, y fundacion, hasta el presente etc. En Madrid, 1758, in 4°. La prima edizione apparve in Madrid nel 1755 come settima parte della tradu-

zione spagnuola del « Théâtre dela natura de l'Abbé Pluche ».

Thomae de S. Quercu, Lexicon Etymologicum. Londini, 1677.

Trivelli (Pasquale), Disciplina degli Archivi, diplomi e carte antiche. Lanciano, 1898, V. pag. 281, § 3, Brachigrafia e pagina 350 e segg. « Raccolta delle principali sigle ed abbreviature per sospensione e per contrazione ».

Trombelli (Giovan-Grisostomo), L'arte di conoscere l'età dei codici latini ed italiani. Bologna, 1756. V. pag. 89, Cap: XV, Delle abbreviature.

Ursati (Sertorii) de notis Romanorum commentarius in quo earum interpretationum quotquot reperiri potuerunt observationibus illustrantur. Patavii, 1672, in fol. Opera ristampata varie volte. Un esemplare notevolmente accresciuto dai padovani Domenico Polcastro, Antonio Mussato e Giuseppe Gennari trovasi manoscritto nel Museo Civico di Padova.

Vaines (Dom. De), Dictionnaire raisonné de diplomatique Paris, 1774, 2 volumi in 8°.

Verini (Giovambattista), | Dictionario Opera di Gioambattista Verini Fio | rentinto in la quale si contiene tutti li | nomi masculini et feminini di tut | te quante le cose | del Mondo vive et morte | in lingua Tosca. | Con gratie et Privilegii. Milano, 1532 per M. Maestro Gotardo Pontano. In fine trovasi una pagina contenente: *Abbreviature che si trovano nelli libri con la dichiarazione per Giovambattista Verini Fiorentino.*

Vermiglioli (Giovanni Battista), Lezioni elementari di archeologia esposte nella pontificia università di Bologna. Milano, 1824. 2 volumi. Prima ediz. milanese con tavole in rame. Nel 2° vol., pag. 206 alla 217: « Brevissimo saggio di sigle romane ».

Vianini (Giuseppe), Raccolta delle principali e più difficili abbreviazioni e frasi abbreviate che si riscontrano negli atti notarili dal secolo XIII in poi. Roma, Loescher e C., 1897.

Vocabularium iuris, Venetiis per D. Bernardinum de Tridino Montisferrati, Anno Domini MCCCCLXXXXVIII, 1 volume con 73 tavole. Altra edizione: Vocabul. utriusque juris perutile ac valde necessarium. Mediolani ex officina Minuciana anno MCCCCXX prid. Kal. Marcias.

Volta (Zanino), Delle abbreviature nella Paleografia latina. Studio. Milano, Max Kantorowicz, 1892, Con 36 tav. litogr.

Wailly (Natalis De), Élément de Paléographie. Paris, 1838. 2 volumi. Nel 1° vol., pag. 441 alla 451 contiene un dizionario di abbreviature latine e francesi.

Walther (Io. Ludol.), Lexicon diplomaticum, abbreviationes syllabarum et vocum in diplomatibus et codicibus a saeculo VIII ad XVI usque occurrentes exponens, junctis alphabetis et scripturae speciminibus integris. Studio Ioan. Ludol. Waltheri cum praefatione Ioan-Davidis Koeleri. Gottingae, 1745-47. 2ª ediz.: « Cum praef. I. H. Iungii ». Ulmae, 1756.

Wattenbach (Wilhelm), Anleitung zur lateinischen Palaeographie. Leipzig, 1886. 4è ediz. V. pag. 66. Abbreviature. Le precedenti edizioni apparvero, la prima nel 1869, la seconda nel 1872 e la terza nel 1878.

Weidler (I. F.), Dissertatio de characteribus numerorum vulgaribus et eorum aetatibus veterum monumentorum fide illustratis. Wittemberg, 1727, in 4°.

Wetzer und Welte, Kirchenlexikon oder Encyklopädie der katholischen Theologie und ihrer Hülfswissenschaften. 2ª ed. in lavoro; incominciato da Josef Kardinal Hergenröther, colla cooperazione di molti letterati cattolici e continuato dal Dr. Franz Kaulen. Freiburg in Breisgau, 1882. V. pag. 25 e 26 « Abbreviaturen » del Kard. Hergenröther.

Willmanns, Exempla inscriptionum latinarum in usum praecipue academicum. Lipsiae, 1873. V. in fine del volume una raccolta di sigle epigrafiche.

Willis (E.), An abbreviation of writing by character. London, 1618, in 12°.

Wriht (Andrew), Court-Hand restored, or the Student's Assistant in reading old Deeds, Charters, Records etc. ad C. T. Martin. London, 1776, in 4°. 20 tavole. 2ª ediz. 1786, in 4°,

London. 3ª ediz. 1815, in 4°, London. 6ª ediz. 1822, in 4°. 27 plates with additions and corrections. London. 7ª ediz. enlarged with appendix of ancient Names of Places in Great Britain and Ireland, ancient surnames etc. London, 1746, in 4°.

Zaccaria. — Istituzione antiquario-lapidaria. Roma, 1722; Vedi cap. III, libro III.

Zeibig (J. W.), Geschichte und Litteratur der Geschwindeschreibkunst. Dresden, 1863, in 8°.

Zell (Karl), Handbuch der römischen Epigraphik. Heidelberg, 1852. 2° ediz. 1874.

INDICE

PREFAZIONE V
AVVERTENZA IX
Brachigrafia Medioevale XI
I Abbreviature per troncamento XII
II » per contrazione XVII
III Segni abbreviativi con significato proprio . . XXIII
IV » » » » relativo . . XXIX
V Abbreviature per lettere sovrapposte . . . XLI
VI Segni convenzionali L
Numerazione romana ed arabica LII
Trascrizione dei nove facsimili riprodotti come saggio di scrittura LVII
Dizionario di abbreviature 1
Segni convenzionali 406
Numerazione romana 413
» arabica 422
Sigle ed abbreviature epigrafiche 429
Bibliografia delle principali pubblicazioni sulle abbreviature 517

LIBRERIA SOCIALE - MILANO